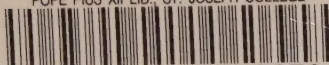

WITHDRAWN
~~U.S. Library of~~
ST. JOSEPH
COLLEGE

West Hartford, Connecticut

POPE PIUS XII LIB., ST. JOSEPH COLLEGE

3 2528 01333 0370

878

M378EL

Date Due

25472

Apr 24 61

May 29 61

Apr 16 62

Jun 18 62

May 6 68

PRINTED IN U. S. A.

SCRIPTORUM CLASSICORUM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO
LONDINI ET NOVI EBORACI
APUD GALFRIDUM CUMBERLEGE

M. VAL. MARTIALIS
EPIGRAMMATA

RECOGNOVIT
BREVIQUE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVXIT

W. M. LINDSAY
IN VNIVERSITATE ANDREANA LITTERARVM HVMANIORVM PROFESSOR

EDITIO ALTERA

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

FIRST EDITION 1903
SECOND EDITION 1929

Reprinted lithographically in Great Britain in
1946, 1950, by LOWE & BRYDÓNE, PRINTERS, LTD.,
LONDON, from sheets of the second edition.

PRAEFATIO

POST egregios labores **Schneidewini, Friedlaenderi, Gilberti**, non potui sperare me ad emendanda haec epigrammata multum conferre posse; illud potius in animo habui, ut codicum testimonium aliquanto plenius accuratiusque exhiberem. Nam cum Schneidewin in tres familias codices nostros disposuisset, Friedlaender autem demonstrasset earum lectiones fere ex tribus antiquis recensionibus derivatas esse, omnino necesse erat ut in apparatu critico tripartita contextus forma, quantum fieri posset, explicaretur. Quod quidem Schneidewin, quippe cui notitia satis ampla codicum deesset, non potuit facere, non fecerunt Friedlaender neque Gilbert, quorum editionibus alia apparatus critici forma esset electa.

Hanc igitur rationem, lector benevole, scito me secutum esse, ut, neglectis codicum singulorum aberrationibus, trium illorum archetyporum, unde defluerunt codices quotquot exstant omnes, lectiones exponere sim conatus, et eas quidem his siglis denotatas, A^A , B^A , C^A . Et sicubi trias (vel dyas) lectionum revera ad antiquarum recensionum diversitatem ascribenda visa est aut videri potuit, unamquamque scripturam suo siglo notatam exposui, ut:

XIII lxy, 2 in piscina ludere A^A : in lautorum (inl.) condere B^A : in lautorum (inl.) mandere C^A ,

XIV xxix, 2 mandatus $A^A B^A$: nam uentus C^A ,

I iv, 8 proba $A^A C^A$: proba est B^A ,

I v, 1 naumachias B^A : naumachiam C^A ;

sicubi autem manifestum erat unam tantummodo lectionem

PRAEFATIO

veram et antiquam, ceteras perperam descriptas esse, satis habui veram lectionem in contextu collocare, corruptas in apparatu critico, ut :

I xxvii, 2 *in contextu* quincunces, *quod habet B^A*] qui nunc est C^A,

interdum breviter monere scribendi errorem subesse, ut :

III xvii, 5 amittere C^A (*pro amm-, i. e. adm-*).

Noli autem mirari me eodem semper ordine tres testes citavisse A^A, B^A, C^A; eo enim consilio feci, nequando oblivisceris non de lectione unius archetypi, Caroli Magni puta temporibus conscripti, agi, sed plerumque de trium antiquarum recensionum lectionibus, adeo ut identidem iudicium quoddam Paridis, inter tres pares, existere videatur¹, ut in XIII xxvi, 1 tendentia A^A : durantia B^A : ditantia C^A.

Dolendum sane est tam tenue de lectionibus primae familiae archetypo (A^A) testimonium esse. Eius enim recensionis ne unus quidem liber plenus exstat, sed tria tantum florilegia, H, T, R, et ea quidem verius duo quam tria, quoniam T ex H descriptum est². Porro cum R disticha epigrammata plerumque captaverit, aliam vero viam T(H) secutum sit, saepius unum testem quam duos habemus³. Quoties igitur unius codicis testimonium vix

¹ De tribus antiquis recensionibus et de tribus nostrorum codicum archetypis plenius disputavi in libello (*'The Ancient Editions of Martial,'* Parker, Oxon. 1902) hoc anno edito.

² Quod demonstraverunt L. Traube (*Berl. Phil. Woch.*, XVI, 1050), H. Schenkl (*Jahrb. Class. Phil. Suppl.*, XXIV, 400). Itaque codicis T testimonium in iis epigrammatibus quae H praebet (Spect. xix-xxx, I, iii-iv) neglexi, v. g. I, iii, 5 *fuertunt*, ubi *runt* H.

³ Spect. xxv, xxix, xxx et H et R exhibent; I xxxvii, lxx, II xxiv, xxxii, lxix, lxxii, lxxxviii-xc, III xxx, xxxvi, xlv, xlvi, lxxv, lxxvi, lxxxv, IV xv, xvi, xx, xxv, xlii, lxxi, lxxiii, lxxviii, lxxxv, lxxxviii, V i, vii, ix, x, xiii, xix, xxvii, xxix, xxxiii, xxxiv, xlv, xlvi, lii, lvii, lxvi, lxxiv, lxxvi, lxxix, lxxx-i-lxxxiii, VI v, xv, xvi, xviii, xxxiv-xxxvi, xl, xlv, lii, lvii, lx, lxv, lxxx, lxxxiv, VII xii, xxiv, xxxvii, lxxiii, VIII xxi,

PRAEFATIO

sufficere visum est, aut codicis siglum, non archetypi, apposui aut ad hunc modum¹ scripsi, ‘*T*(*vix tamen A*^A).’ ‘*T*(*et fort. A*^A).’ Quin etiam lectiones aliquot, quae manifestam calami aberrationem prae se tulerunt, nolui commemorare, ne apparatus criticus plus iusto extenderetur. De archetypo codice unum illud pro certo affirmare licet, obscena verba decentioribus saepe in eo (vel potius in antiqua recensione unde derivatus est) commutata esse, ut in I xc, 6–7. Credo eum Gallici monasterii nescio cuius fuisse et in paginis singulis 36 versus in duabus columnis (in utraque 18) scriptos exhibuisse. Spectaculorum liber, qui nonnisi in codicibus primae familiae conservatus est, in initio stetit, unde factum est ut lib. III Epigrammatum ‘lib. IV’ appellaretur, libri IV–XII eodem modo ‘V–XIII’ numeris designarentur. Quanquam casu evenit ut duo (tres) qui exstant codices ex eo derivati florilegia sint, ipse sine dubio codex integer Martialis epigrammatum erat. Unum, ni fallor, folium (XIV lxxxiii–cvi) interciderat, quatuor aliorum (XIII xxiv–xlvi, xlix–lxxiv, lxxv–xcix 1, xcix 2–cxxiv) turbatus erat ordo. Epigrammati quod in initio lib. VI in *A*^A stetit, ‘Rure morans quid agam respondi pauca rogatus,’ &c. (Schneid. *Supposit.* i: *Anth. Lat.* ed. Riese 26), cum Schneidewino, Friedlaendero, Gilberto nolui in hac editione locum dare.

xxxiii, lv, IX xcv, X ii, viii, xix, xxxvi, xliii, lvii, XI xix, xxxvii, xciii, civ, XII xii, xiv, xl, XIII iii, vi–viii, xiii, xxiv, xxviii, xxxiii, xxxviii, xli, xlvi, xlviii, lii, lxxii, lxxiv, lxxv, lxxvii, lxxxvi, lxxxvii, xc, xcii, xciv, xcvi, xcvi–c, cxxii, cxxv, cxxvii, XIV v, vii, xii, xxx, xxxvi, xlii, cxliv, clxi, clxxxiii–cxcvi, cxcviii, ccviii, ccix, ccxvii–ccxviii, ccxx, ccxxii, ccxxiii et *R* et *T*.

Sicubi epigramma aut pars epigrammatis in codice primae familiae apparet, lectorem in apparatu critico monui, ut ad Spect. i ‘*habet T*,’ ad I lxx, ‘*vv. 1–2 habet R*.’

¹ Idem saepe feci in lemmatibus iis in fine lib. XIV¹ pro quibus solius codicis *Q* (raro *F*) testimonium praesto est.

PRAEFATIO

De singulis codicibus haec fere monenda :

H, Hauptii Vindobonensis (cod. lat. 277), a Sannazario ex 'Haeduorum finibus atque ex Turonibus' a. 1502-3 Neapolim allatus, unde postea Vindobonam devenit (cf. Traube, Schenkl l. c.), florilegium est saec. IXⁱ initio conscriptum. Hodie folia tantummodo tria et septuaginta manent, quorum foll. 71-73 haec Martialis epigrammata exhibent, Spect. xix-xxx, I iii-iv. Singulae paginae sunt 20 (21) versuum. Scripturae semi-Merovingicae specimen phototypice expressit Chatelain (*Pal. Class. Lat.*, tab. 101). Sed qualia fuerint excerpta Martialis epigrammata in *H*, melius ex *T* colligere poteris, qui codex ex florilegio *H* descriptus est.

T, Thuaneus (postea Colbertinus) Parisinus (lat. 8071), florilegium est saec. IX°-X^o minusculis litteris Carolinis conscriptum. Singulae paginae 74 versus in duabus columnis (in utraque columna 37) exhibent. In fol. 24 r. i (sub fin.) incipit Martialis, sub hoc titulo: EX LIBRIS M. VALERII MARCIALIS EPIGRAMMATON BREVIATVM. A Spectaculis ad lib. I Epigrammatum (fol. 25 v. i) nullo indicio¹ transitur, ad lib. II nullo, sed ante excerpta ex lib. III habes (fol. 29 r. i) FINIT EX II (*sic*). INCIPIT EX III (*sic*); tum ante lib. IV (fol. 31 r. i) FINIT EX IIII. INCIP. EX V; ante lib. V (fol. 33 r. i) EXPLIC. EX QVINTO. INCIP. EX SEXTO; ante lib. VI (fol. 34 v. i) FINIT EX LIB. VI. INCIP. CAPITVLA EX VII ET RELIQUIS. Reliquae praescriptiones sunt: (fol. 36 v. ii) EXPL. EX VII^{mo}, (fol. 41 v. i) EX X^{mo}. INCIP. EX XI^{mo}, (fol. 45 v. i) EXPLICIT EX XII^{mo}. INCIP. EX XIII^{mo}. Xenia et Apophoreta non excerpta sunt sed plene exscripta, quod etiam praescriptiones profitentur in fol. 46 v. ii, M. VALERII MARCIALIS EXENIAM (*sic*), et in fol. 48 r. ii, M. VALERIA MARCIAL XEMIA.

¹ Neque in *H* hoc loco ulla novi libri significatio est. Illud etiam animadvertendum, quod in *T* prava librorum numeratio a lib. III incipit.

PRAEFATIO

INCIP. APHORETA FELICITER^o et subscriptio in fol. 51 r. ii, M. VALERI MARCIALIS APOPHORETA EXPLICIT FELICITER. Scribam codicis *H* prius voluisse in breviata forma etiam Xenia exhibere inde colligo, quod in *T* in fine lib. XIIⁱ ante Xenia stant XIII xlvii, lii, xviii, lxiii, ci, lxxxviii, lxxxix, quae epigrammata iterum suo quidque loco reperiuntur. Martialem sequitur (fol. 51 r. ii) Epithalamium Catulli, deinde magna vis epigrammatum quae in Anthologia Latina habes. Quam neglegenter codex descriptus sit, ex iis locis apparet ubi parentis (*H*) testimonium restat. In Spectaculis enim Thuanei scriba non solum plurima verba perperam reddidit sed etiam xxv, xxv b, xxix, xxx, omnino praetermisit, unde factum est ut ordo epigrammatum xxvii–xxx in editionibus turbatus sit; nam *H* (nec contra dicit *R*) sic collocat¹: xxix, xxvii, xxx, xxviii.

Quae igitur hic illic in Xeniiis et Apophoretis epigrammata in *T* desunt, ea etiam in *H* defuisse non est cur credas; cum tamen in Apophoretis inter epigr. lxxxii et epigr. cvii nullum omnino epigramma *T* exhibeat, nullum etiam *R*, id potius eo referendum est quod folium unum archetypi interciderat. Nam turbatus epigrammatum in Xeniiis ordo in *TR* docet quot versus singula archetypi folia ceperint. In *T* enim sic collocantur: i–xxiii, xlix–lxxiv, xxiv–xlvi, xcix 2–cxxiv, lxxiv–xcix 1, cxxv–cxxvii.

R, Vossianus Leidensis (Q. 86), saec. IX° minusculis literis Carolinis scriptus, florilegium est, quod olim in bibliotheca Cluniacensis monasterii (conditi a. 910) fuisse demonstravit Peiper (*praef. in Alcimum Avitum*, p. lxvi). Habet excerpta in foll. 99 v. ii–105 r. ii ex IV lxxi–XIV, in foll. 105 v. ii–108 v. ii ex Spect.–IV lxii. Excerpta esse fatetur praescriptio in

¹ Verum ordinem in hac editione observare debui. Lege igitur sic: XXVII (XXIX) Cum traheret, XXVIII (XXVII) Saecula Carphorum, XXIX (XXX) Concita veloces, XXX (XXVIII) Augusti labor hic.

PRAEFATIO

fol. 105 v. ii INCIPIT EXCERPTIO DE LIBRIS MARTIALIS EPIGRAMMAT. Et in hac quidem parte codicis nulla significatio est transitus a libro in librum; in alia parte praescriptiones sunt: (ante lib. V) EXPLICIT EX V LIBRO. INCIP. EX VI; (ante lib. VI) INCIPIT EX SEPTIMO; (ante lib. VII) EXPLICIT EX VII LIBRO. INCIPIT EX VIII; (ante lib. VIII) EXPL. EX VIII. INCIPIT EX IX; (ante lib. IX) EXPLICIT EX IX. INCIP. EX X; (ante lib. X) FINIT EX X. INCIPIT EX XI LIB.; (ante lib. XI) FINIT EX XI LIB. INCIP. EX XII; (ante lib. XII) EXPLICIT EX XII LIBER. INCIP. EX XIII. Ante excerpta ex Xeniiis et Apophoretis¹ nulla praescriptio est. Pentadii et aliorum poemata quae florilegium habet reperies in Anthologia Latina². Excerptorum ex Martiale in *R* accuratissimam descriptionem ab H. J. Muellero confectam Friedlaender mihi amicissime dedit, necnon collationem suam codicis *T* in exemplari Teubneriano adscriptam. Ipse etiam utrique codici operam dedi ut Schneidewinianum apparatus criticum emendarem. Quod Schneidewin non satis scribae et correctoris (*R*²) manus internovit, id non multum obfuit, nam corrector exemplar³ idem atque scriba adhibuit, interdum tamen coniectura usus, ut in I xviii 6 Campano] tampano *R*¹, timpano *R*². Xenia in *R* sic esse disposita refert Schneidewin: iii, vi–viii, x, xiii–xiv, xlix, lii, lvii–lix, lxii,

¹ Sic appellantur in omnibus tribus archetypis duo ultimi libri Martialis, non 'lib. XIII' et 'lib. XIV.'

² Quomodo ex Martialis operibus, ita ex corpore nescioquo variorum poematum (ex Anthologia Salmasiana Parisina (18318), saec. VIII¹, descripto?) excerpta habent *T(H)R*. Ordinem tamen verum (quem ex Anthologia Salmasiana cognoscere licet) satis temere turbavit *R*. Itaque turbatum in *R* ordinem aliquot epigrammatum Martialis (II xxxii, lxxx, VIII xxxiii, X viii, &c.) non semper dignum habui qui in apparatu critico memoraretur.

³ Ex excerptorum codice (sicut *T*) non ex integro Martialis codice descriptum esse *R* inde colligo, quod apparet hic illic ordinem esse turbatum et nonnulla casu non consilio esse praetermissa.

PRAEFATIO

lxiv–lxvii, lxix–lxx, xxv–xxvi, xxx, xxxv, lxxii–lxxiv, xxiv, xxviii, xxxiii, xxxviii, xli, xlvi, xlvi, c, cxxii, lxxv, lxxvii, lxxxvi–lxxxvii, xc, xcii, xciv, xcvi, xcvi–xcix 1, cxxv, cxxvii. Scripturae imaginem praebet Chatelain (*Pal. Class. Lat.*, tab. 152).

Secundae familiae codices subscriptionibus suis¹ testantur archetypum suum (*B^A*) recensionem Torquati Gennadii anno 401 P. C. factam exhibuisse. Id archetypum in Italia litteris minusculis Langobardis scriptum (cf. *Class. Rev.* xv, 417) epigrammata librorum I–IV hoc ordine disposuit: I Epist. (*om.* i–ii)–xiv; xlviii–ciii, 2; xv–xli, 3

¹ Quarum tabellam hic habes :

- (ante lib. II) ego Torquatus Gennadius emendavi feliciter Quirine floreas,
- („ III) ego Torquatus Gennadius emendavi [lege] feliciter,
- („ IV) emendavi ego Torquatus Gennadius Constantine feliciter floreas,
- („ V) ego Torquatus Gennadius emendavi floreas,
- („ VI) Gennadius Torquatus emendavi Constantine [lege feliciter],
- („ VII) ego Torquatus Gennadius emendavi feliciter,
- („ VIII) ego Torquatus Gennadius emendavi Quirine floreas [lege] feliciter,
- („ IX) ego Torquatus Gennadius emendavi [lege] feliciter,
- („ X) emendavi Torquatus Gennadius feliciter,
- („ XI) emendavi Torquatus Gennadius feliciter floreas lege,
- („ XII) emendavi ego Torquatus Gennadius feliciter,
- („ XIII i) emendavi ego Torquatus Gennadius floreas,
- („ XIII iv) emendavi ego Torquatus Gennadius in foro Divi Augusti Martis consulatu Vincentii et Fragitii (Fraugi-†) virorum clarissimorum feliciter,
- („ XIV) emendavi ego Torquatus Gennadius cum caeteris Gennadi vatibus Quirine floreas [lege] feliciter,
- (in fine lib. XIV) emendavi ego Torquatus Gennadius feliciter cum tuis Gennadi vatibus Quirine (†) floreas (†).

Librorum discrepantiam invenies in libello meo (in appendice B) supra memorato.

PRAEFATIO

(interciderant xli, 4–xlvii); IV xxiv, 2—lxix, 1; I ciii, 3–IV xxiv, 1; IV lxix, 2 sqq. Amissum enim erat exemplaris unum folium (I xli, 4–xlvii) et traiectus unus quaternio (IV xxiv, 2–lxix, 1). Aut ipse codex erat quem Politianus¹ memorat Florentiae in Bibliotheca Laurentiana fuisse aut prorsus similis. Spectacula deerant (cf. ad Spect. i infra). Lemmata minusculis litteris scripta et colore oblita fuisse credo (*Class. Rev.* xv, 417).

Codicum secundae familiae antiquissimus est L(ucensis), nunc in bibliotheca regia Berolini (lat. fol. 612), olim monasterii S. Mariae in Curtis Orlandigorum apud Lucam² Scriptus est saeculo duodecimo a tribus scribis, quorum primus foll. 1–19 (I–V xxxix. 7), alter, homo negligentissimus, foll. 20–37 (V xxxix, 8–IX lxix tit.), tertius foll. 38–57 (IX lxix–XIV fin.) confecit. Ultimum folium ('57') nunc desideratur, in quo erant XIV clvii. 2–XIV fin. Praeter correcturas coaeuales (L²), sunt quae paulo recentior manus (L³) addiderit ex codice nescioquo tertiae familiae (v.g. in vacua prima pagina duo epigrammata, I i–ii) et mutaverit. Etiam recentior manus (L⁴), Italo aut codice aut libro impresso usa, antiquo contextui hic illic obfuit, praesertim in initio codicis ubi antiqua lectio interdum obscurata est. Utramque manum recentiorem in apparatu meo critico neglexi. In

¹ *Miscell.* xxiii 'In hac ipsa gentis Mediceae bibliotheca publica codex habetur vetustissimus Langobardis litteris, quem et Domitius (sc. Calderinus) olim Florentiae pellegit. . . Hanc quam dicimus scripturam (sc. *mulo* VI lxxvii. 7) reperiās'; *Epist.* vii. 35 'Iube igitur adiri—potes enim—Suetonii Martialisque vetustissima exemplaria, quorum illud quidem Romae Vaticana bibliotheca patet, hoc vero Florentiae publica Mediceae familiae: reperiet is, cui negotium dederis, *culcitam* vel in Tyberio vel in Apophoretis.'

² Nam videtur ipse codex esse qui a Zacharia (*Iter Italicum* I, p. 26) circ. ann. 1750 commemoratur his verbis: 'antiquissimus ac forte undecimo saeculo conscriptus Martialis codex.' Cf. *Studi Italiani* viii, 124.

PRAEFATIO

singulis paginis sunt 48 (47, 49) versus in duabus columnis (24 in utraque columna) dispositi. Huius codicis optimi lectiones plenissime alibi (*'Ancient Editions of Martial,'* App. A) exposui (cf. *Class. Rev.* xv, 413).

P(alatinum) Vaticanum (lat. 1696) chartaceum saec. XVI codicem eundem esse ac 'Palatinum' Gruteri credidit Scheidewin, negavit Gilbert, demonstravit Maleyn (*'Mart-sialu,'* S. Petersb. 1901), qui Schneidewini collationem pluribus locis correxit. Lemmata epigrammatum et Gennadianae subscriptiones usque a fine lib. VI desunt¹, adeo ut Palatini testimonium de lemmatibus in Xenii et Apophoretis desideretur.

Ex eodem parente atque *P* ortus est *Q*, Arondellianus, olim Pyrkheimerianus, codex chartaceus Musei Britannici (Arondel. 136), saec. XV° in Italia septentrionali exaratus, sed postea, ni fallor, in Bavariam allatus². Bavaricus possessor (*Q*²) totum codicem ab initio ad finem emendavit (immo vitiavit), Itala recensione pessimae notae usus, et epigrammata quae aut a scriba (*Q*¹) praetermissa erant aut revera in parente codice deerant supplevit. Quae aut ille aut tertia manus (*Q*³) mutavit addiditque, ea aliena prorsus neglexi. Et codicem quidem *Q* peiorem quam *P* testem esse inde apparet, quod in exemplari, unde *Q* descriptus est, aliena aliquot eodem modo addita erant, quo etiam ipse *Q*

¹ Ultimum lemma est ad V lxxx, nisi quod titulus primi epigrammatis lib. VI¹ (COMMENDATIO LIBELLI) cum subscriptione Gennadiana conflatus exstat.

² Nam in fine codicis addidit *Q*² epigrammata aliquot sub titulo marginali 'Carmina mea sunt,' in quibus mentio fit de oppidis Werda (hodie 'Donauwörth') et Aureato (hodie 'Eichstädt'), ut

Burchardum si forte Harscher, pie lector, amasti.

. . . . vir bonus Aureatensis,

Ecclesiae custos canonicusque simul,

et

De Eich quoi nomen erat claraque ex stirpe Iohannis
Aureatensis tu hic praesulis ossa vides.

PRAEFATIO

aliena accepit. Nam Arondellianus Spectacula¹ in initio manu scribae ipsius (Q^1) scripta exhibet, et hic illic singula epigrammata et versus, qui in archetypo B^A deerant et 'Italae' lectiones multo plures quam P ostendit. Sed una in re hic codex laudandus, quod lemmata epigrammatum et Gennadianas subscriptiones usque ad finem operis conservavit.

Lectiones eius in libris I–VI plurimas, sed non omnes, alibi exposui (*Class. Rev.* xiv, 353; xv, 44), unde intelleges quam saepe in apparatus criticum et Schneidewinianum et Friedlaenderianum vitiosa additamenta Bavarici possessoris (Q^2) admissa sint. Trium manuum, Q^1 , Q^2 , Q^3 , specimen prae-buit Chatelain (*Pal. Class. Lat.*, tab. 151).

Eadem vitia atque Q habet f , codex chartaceus Mediceus (XXXV 39), in Italia scriptus, iniuria a Schneidewino (praef. XCII), qui ipse codicem non viderat, tanquam 'liber vulgaris' sive Italae recensiois damnatus. Ea sane quae nescioquis² (f^2) mutavit et addidit, ex Itala recensione derivata, nullius momenti sunt, sed ipse contextus contextum archetypi B^A sequitur, nisi quod parens codex, unde f descriptus est, aliquot lectionibus et additamentis, ex Itala recensione sumptis, vitiatus erat, et iis quidem paulo pluribus quam parens codex Arondelliani, praesertim in initio et in fine³. Spectacula tamen deerant, quae manu alia (f^2), cum epigrammatibus iis, quae scriba praetermiserat, sunt addita. Porro scriba neglegens praetermisit in libro I epigrammata I xlviii–lix, rubricator in libro I (cum IV xxv–lxix) et in libris VII–XIV neque lemmata epigrammatum neque sub-

¹ Spectaculis prae-posuit haec, quae nolo inter veras Gennadianas subscriptiones includere: EPIGRAMMATON M. VALERII IVLII MARTIALIS LIB. I INCIPIT EGO TORQVATVS GENNADIVS EMENDAVI FELICITER QVI REFLORVI. LEGE FELICITER.

² In fine sunt haec: 'Liber S. Anastasii Vespucii;' tum altera manu 'et Georgii Antonii eius fratris.'

³ In libri XIV epigrammatibus cxix–ccxxiii testem f citare plerumque nolui.

PRAEFATIO

scriptiones Gennadianas supplevit¹; miro errore duae partes exemplaris, VII x, 13–lxi, 8 et XIV xci–cxviii, bis exaratae sunt. Noli tamen nimis contemnere hunc codicem; nam locis plurimis ubi *PQ*, ex eodem parente orti, eandem labem exhibent, veram lectionem cum *L* servavit (cf. *Class. Rev.* xvi. 315).

Ex his quattuor codicibus, *L*, *P*, *Q*, *f*, archetypi (*B*^A) contextus satis certe indagari potest. Alius testis est *F* (lorentinus) Mediceus (XXXV 38), codex membranaceus saec. XVI ex exemplari deperdito descriptus, quod contextum ex codice nescioquo² tertiae familiae sumptum lectionibus Gennadianis interpolaverat. In editione Friedlaenderiana plenam notitiam de hoc codice reperies, qui tamen nunc, post repertum Lucensem, minoris est momenti. In ultimis libris subscriptiones Gennadianas exhibet. Beneficio Friedlaenderi etiam codicis *F* lectiones, quem cum editione Teubneriana contulit C. Frobeen, praesto mihi fuerunt.

W (ittianum) fragmentum, saec. XIII° scriptum, non est omnino mentione indignum, de quo haec Schneidewin: ‘Carolus Wittius folium codicis sub integumento veteris libri Perusiae a se repertum et Vratislaviam allatum Francisco Passovio commodavit. . . . Continebantur illo folio libri X epigr. 36, 7–41, 5, sed ut epigr. 39 praeter pauca verba iam legi nequiret et 38, 3 pariter atque 36, 6 abscisa essent . . . Sola igitur epigrammata 37, 38 legi poterant.’ Lectiones eius in Schneidewiniano apparatu critico reperies.

Tertiae familiae archetypum (*C*^A) saeculo aut octavo aut nono litteris Carolinis minusculis in Gallia esse exaratum

¹ Ultima subscriptio est in fine lib. VI¹ (vel initio lib. VII¹). Quae nunc in lib. I et VII–XIV lemmata apparent addidit *f*².

² In codice Ambrosiano (*H* 39 sup.), saec. XI¹–XII¹, transposita esse epigrammata III xxii–lxiii post V lxvii, sicut in *F*, me monuit Maleyn. Sed in archetypo *C*^A, ni fallor, iam scriptis codicibus *EXV*, unus quaternio (III xxii. 1–lxiii. 4) de loco proprio vagatus erat (cf. infra).

PRAEFATIO

videtur. In libro X^o aliquot (quattuor?) folia exciderant, nam sedecim epigrammata, lvii–lxxii, in codicibus nostris desiderantur. Spectacula deerant (cf. ad Spect. i infra). Contextus autem eius archetypi quam mendosus saepe fuerit documento sit epigramma xiii^m eiusdem libri:

Ducit ad auriferas quod me Salo Celtiber oras,
Pendula quod patriae visere tecta libet,
Tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis
Et praetextata cultus amicitia,
Tu facis; in terris quo non est alter Hiberis
Dulcior et vero dignus amore magis,

pro quibus haec fere C^A:

Ducit ad auriferas quod me salo celtiber *urse*,
pendula quod patriae uisere tecta libet,
Tu mihi simplicibus *mansuetus* ab annis
et *praetextateculius amicitiae*,
Tu facis; in terris *quod* non est *mater* hiberis
dulcius et uero dignus amore magis.

Huius far. lae cum codices exstent plurimi, satis habui quattuor antiquissimos testes citare, *EXAV*; nam emendandi licentia ne his quidem (praesertim *X*) prorsus ignota in ceteris latius evagata est, adeo ut raro lectionem ‘Italam’ reperiās quae non in aliquo huius familiae codice anticipata sit. Et fidelissimus quidem testis est **E**, codex Bibliothecae Facultatis Advocatorum Edinburgensis, foll. 108, saec. X^o ineunte Carolinis minusculis litteris scriptus, in 4to quadrato, ita ut singulae paginae 50 versus in duabus columnis (25 in utraque columna) contineant. Sedano Edinburgam allatum esse docet inscriptio in vacuo primo folio: ‘Iacobus Marchant hunc Librum possidet ex dono francisci Desmeu-lieuci amici sui. Sedani 3 decembris 1632.’ Qui codex quam religiose verba archetypi reddiderit ex his versibus intelleges:

PRAEFATIO

XI lxx. 3 Nec te blanditiae nec verba rudesve querellae] rudesueque pelle *E*: rudesue puelle *X*: rudesque puel-
lae *A*,

III xiii. 1 Dum non vis pisces, dum non vis carpere
pulos] Dum non uis pisces leporem *EA*: Dum pisces le-
porem *X*: Dum non uis pisces *B*,

IX lxii. 4 odore] odere *E*: olere *X*: odore *A*,
colore] colere *E*: calere *X*: colore *A*,

XI lv. 1 quod te] quo die *EX*: quotidie *A*: cotidie *V*.

X xi. 7 donavit Orestae] donauitur esse *E*: donabitur
esse *X*: donabit esse *A*.

Lectiones codicis Edinburgensis alibi publici iuris feci
(‘*Ancient Editions of Martial*,’ App. A).

X Puteaneus Parisinus (lat. 8067) in 4° quadrato, foliorum
89, nitidissime in pulcherrima membrana scriptus, codex saec.
XIⁱ esse vulgo dicitur (saec. IX° tribuit Chatelain). Hunc
illum esse, qui in antiquo catalogo bibliothecae monasterii
Corbeiensis (‘Corbie’) numero 218 signatus est (Delisle
‘*Cabinet des MSS.*’ II, 427) credit Chatelain (*Pal. Class.*
Lat.), qui in tabula 151 imaginem paginae unius expressit.
Et in hoc codice et in *E* lemmata maiusculis litteris exarata
proprium semper versum sibi vindicant; hexametri versus
a littera maiuscula incipiunt, non pentametri neque hendeca-
syllabi. Multo tamen fallaciorem testem esse *X* quam *E*
declarant haec:

IX xx. 3 Felix o quantis sonuit vagitibus et quas] Félix
quantis (*om.* o) *C^A*: Felix quae tantis *X*,

VIII lxxviii. 1 uictoria] uiatoria *EA*: uiatori *X*,

II lvi. 1 male audit] malaudit *EA*: me laudat *X*,

IX xxvii. 7 pilosorum] philosophorum *EA*: philosopho-
rum *X*.

Verius testimonium praebet recentior codex **A** Vossianus
Leidensis (Q. 56), in 4to minore, foll. 169 (cum versibus 30 in
singulis paginis), saec. XI° scriptus, et manu paulo recentiore

PRAEFATIO

plurimis locis correctus. Exemplaris (archetypi C^A ?) unde descriptus est formam indicat transpositio (nullo indicio signata) partis libri IIIⁱ (xxii. 1–lxiii. 4), quae post V lxvii. 5 (in tertio versu folii 48 r.) locum habet. Eadem transpositio in libris impressis aliquot apparet (cf. supra). Hic illic adscripta sunt in margine *scribe, veritas, haec scribe, uertas haec*, unde colligo codicem nostrum in scholis esse adhibitum. Primo quaternione amisso codex nunc incipit ex I lviii. 5.

V(aticanus) (lat. 3294), olim ‘Thadaei Ugoleti Parmensis¹,’ a quo ad Fulvium Ursinum pervenit, codex² 99 foliorum, saec. X^o exaratus est. Plurima correxit manus saec. XVI (V^2), quae etiam Spectacula et alia epigrammata quae deerant addidit. Haec novicia neglexi. Imaginem scripturae praestitit Chatelain (*Pal. Class. Lat.*, tab. 152); lectiones nonnullas Maleyn in libello supra memorato, unde patebit peiorem esse testem V quam EA , v. g. IX xx. 3 (cf. supra) *O felix quantis*; XI lxxxii. 4 *Per longasque preces pro Praeceptis per longos*; XII lvii. 3 *cogitandi pars pro cogitandi Sparse* (cogitandis pars C^A); XIV xviii ARCVLI pro KALCVLI (HALCVLI C^A).

Qui quattuor codices, $EXAV$, cum sufficient ad archetypi C^A contextum indagandum, aliorum tamen huius familiae codicum nonnunquam mentionem in apparatu critico feci, praesertim sicubi Italorum coniecturas anticipaverunt:

Epored (iensis) (‘Ivrea’) fragmenti, saec. XIIⁱ, quod continet XIII i–cx (cf. Goetz, Loewe in ‘*Leipz. Stud.*’ 1878),

B, Vossiani Leidensis (Q. 121), saec. XIIIⁱ, (cf. Schneidewin in praef. p. lxiii),

G(udiani) Wolfenbuettelensis (157), saec. XIIIⁱ, in quo, amisso quaternione, X v–XII lxxix nunc desiderantur,

C, Vossiani Leidensis (F 89), saec. XIVⁱ, codicis initio

¹ Cf. Politian. *Miscellan.* xxiii.

² Cf. Maleyn (‘*Martsialu*,’ cap. ii).

PRAEFATIO

laceri, desinentis in XIV clxxvii, 'antesignani,' ut Schneide-
wini verba usurpem, 'librorum recentiorum.' Neque tamen
operae pretium habui accuratius investigare utrum aliquis
eorum ex melioribus huius familiae codicibus descriptus sit.
Sunt certe quae codicem *G* ex *A* esse ortum¹ indicent, ut :
V vi. 6 *nexiat* (*A*), *nesciat* (*G*) pro *sentiat* ; xvi. 1 *hoc* pro
quod ; IX xxxiv. 6 *escas* pro *Arcas* ; xcii. 6 (nec do.)-8 (Cond.)
om. ; xciii. 7 *nobis* pro *bis* ; ci. 13 *ad se ut* pro *adseruit* ; XIV
cxli. 2 *latare* (natare *G*) pro *latere* ; et *C* ex *X*, ut : I xxii. 6
doctus pro *Dacus* ; III xlii. 1 *contendere* (*X*), *tendere* (*C*) pro
condere : VI x. 12 *Nondum taxata* pro *Quae nondum data*
(taxata *C*^A) *sunt* ; VIII vi. 12 *ebibitisque* pro *vividiusque*
(uiuiusque *C*^A) ; vii. 4 *dicere cinna potest* pro *Cinna tacere*
potes (potest *C*^A) ; IX xliii. 14 *uorcis* pro *Vindicis* (uincis
C^A) ; lxxxvii. 5 *zonas* pro *Nastam* (zonas tam *C*^A) ; xciii. 2
tuli pro *cado* ; XIV xxxiv. 1 *placidos* (om. *X*), *quondam* (*C*) ;
necnon Eporediensia fragmenta cum *X* interdum conspirant,
ut XIII ii. 2 *referat* pro *noluerat* (rouerat *C*^A), et *B* ex *V*
derivatum declarant ea quae Maleyn ('*Martialu*,' p. 45) con-
gessit, ut : II xxxiii. 4 *Cur non basio te Philaeni* (*Phillene*)
falsa es pro *Haec qui basiat o* (basiate *C*^A) *Philaeni fellat* ;
IV xxv. 2 *cons* pro *conscia* (conscientia *C*^A) ; XIV xcv. 2
namque labor si sit ; IV lxvi. 6 *inagitata* corr. ex- *V*, *inexagi-*
tata B ; VIII xxxvi. 11 *tangit* corr. *pulsat V*, *tangit pulsat*
B ; XII l. 2 *non* corr. *nunc V*, *nunc non B*. Quod tamen prius
credidi codicem *A* cum *E* artiore vinculo coniunctum esse
(cf. Friedlaenderi praef. p. 87 adn.), nunc dubito. Nam
quamvis saepe videantur ambo una contra codicem *X* (ne
alios dicam) stare, id partim eo referendum est quod maiore
religione ipsa verba archetypi reddiderunt, partim eo
quod Schneidewin, cui Friedlaender et Gilbert nimis fidem

¹ Unde fit ut revera unius *A* testimonio niti credam haec : XIV
cxxi. 2 *uocor* (AG), II lx. 2 *num* (A²G), X iv. 6 *audit* (AG).

PRAEFATIO

habuerunt¹, prave de lectionibus codicis *X* testatus est. Hic illic melius *A* quam *E* ipsas litteras archetypi conservavit, ut in XI lviii. 12 *leicazin* (*A*), *leicatin* (*E*).

Sunt etiam florilegia quaedam, quae excerpta nonnulla e Martiale praebent neque raro inter se mire consentiunt, quae tamen vix familiae certae et quarto archetypo ‘*Da*’ referenda videntur. Suspicionem movent lectiones aliquot, ut in VIII lix. 4 *piceata* pro *piperata*, XIV clxii. 1 *facilis* pro *fragilis* (fracilis *C^A*), neque mihi omnes dignae visae sunt quae memorarentur, ut in X xiv. 1 Cum cathedras altus portet tibi *Tucca* minister *N*. Florilegia dico :

Fris(ingense) Monacense (‘Munich’), saec. XIⁱ, de quo haec Schneidewin : ‘In foll. 118–119 v. exhibet *Excerpta Martialis*. Posuit excerptor vel singula vocabula vel sententias vel denique integra epigrammata . . . Ex Spectaculis nihil inest nec ultra VI xlv procedere videntur.’

N(ostradamense) Parisinum (lat. 188), saec. XIII° non inferius (cf. Schneid.² pp. vi–x).

D(iezianum) Berolinense (60), saec. XIVⁱ, quod in foll. 27 r.–28 v. continet *Proverbia Marcialis* (cf. Friedl. praef. p. 90).

Lectionum (**M**) manu Bongarsii² in marginibus exemplaris editionis Colinaei (Paris. 1539), quod in bibliotheca publica Bernensi (G 152) est, adscriptarum paucissimas commemoravi : vereor ne omnino nullas commemorare debuerim ; adeo incertum est unde Bongars eas sumpserit. Nam quamvis interdum fontem nominatim dixerit, ut ‘*Dous*’(am), ‘*Scal*’(igerum), ‘*Memm*’(ium), ‘*Gr*’(uterum), ‘*V*’(eterem) ‘*C*’(odicem), interdum incertiore dicendi ratione usus, ut ‘*Quidam* affirmant in quodam vet. c. legi,’

¹ Ipse confiteor me non statim intellexisse quam saepe testimonium Schneidewini de hoc codice, tam facili lectu, abiciendum sit.

² Eae quas Petrus Danielis prius ibidem adscripserat ex codice *B* haustae esse dicuntur.

'Ita in MS. quodam legi sunt qui affirmant,' plerumque tamen nihil dixit. Possunt sane aliquot earum ex *R* codice (per Scaligerum, puta) aut ex *T* manavisse; cave tamen ne hanc vel illam deperdito primae familiae codici temere referas. Nam optimas lectiones saepenumero in noviciis Italis Martialis codicibus reperiri quis ignorat?

Ital(os) libros recentes cur credam aliquid melioris ex codicibus deperditis accepisse quam codices servati praebent non invenio, ne in Spectaculis quidem¹. Itaque lectiones eae quas siglo 'Ital.' notavi pro coniecturis habendae.

Virorum doctorum coniecturas² tam paucas in apparatu critico apparere nequis miretur. Martialis enim versus tripartita forma, tribus diversis e fontibus derivata, nobis praesto sunt, unde fit ut consensui codicum maxima fides attribuenda sit. Nihilominus in Spectaculorum libro, ubi testes *B^AC^A* deficiunt, maior locus est arti coniecturali: illud etiam est monendum, consensum archetyporum nonnunquam speciosiore quam veriore esse, siquidem fieri potest ut aut duo archetya casu in eundem errorem delapsa sint aut archetypi unius contaminatus ex altero contextus sit aut ex eodem vitioso fonte ambo archetya sint derivata, ut:

IX, vi, 4 non vis, Afer, havere: vale] afer nonuis *A^AC^A*.

X, xxx, 1 O temperatae dulce Formiae litus] temperante *B^AC^A*. Ne citationes quidem versuum Martialis apud recentiores scriptores volui contra archetyporum nostrorum consensum opponere; adeo incerta est eiusmodi testium auctoritas. Quid enim erat cur brevem apparatus criticum

¹ Cf. Schneid. praef. X, Friedl. praef. 91. Vereor igitur ne nimia facilitate his lectionibus in apparatu critico locum dederim: i, 4 dissimuletque deum; v, 4 donat; vi b, 1 Nemees et vasta; ix, 4 cornu; xiii, 2 suspirans; xxiv, 5 spectes.

² Housmani benevolentiae acceptas refero duas Marklandi (ad V xxxviii. 7 et II lxvi. 4), quae sunt in margine libri, olim Marklandi, nunc Gualteri Ashburneri.

PRAEFATIO

perversa citatione epigrammatis xxix libri VI, quae apud Aelium Lampridium est, onerarem? Exclusi etiam lectiones eas quas singula epigrammata Martialis in marginibus alienorum codicum adscripta exhibent. Ne codex quidem Lipsiensis saec. XI (cf. Haupt, *Opusc.* i, 286), in quo occurrunt (inter alia Martialis epigrammata) X xv, XIV ccxii mutata aliquantum forma et sine dubio falsa, testis mihi visus est idoneus.

In titulis epigrammatum libb. I–XII archetypa *A^AC^A*, et per libros I–IV etiam *B^A*, adeo consentiunt ut ex eadem recensione, a Martialis temporibus non longe remota, hausisse eos videantur. In libris V–XII novos finxit Genadius. Et aliquot eorum, ut ad Spect. vi DE IVL. (leg. *Idibus* aut *Kalendis*) APRIL. QVA DIE OMNIS VENATIO PER MVLIERES CONFECTA EST, ex fonte non solum perantiquo sed etiam optimo manavisse negare nolim. Cum tamen multi aut editorum parum doctorum aut indoctissimorum librariorum operam prae se ferant, iure ab editionibus hodiernis lemmata excluduntur per omnes libros praeter Xenia et Apophoreta. Nam per hos duos libros lemmata a sua ipsius manu provenisse poeta testatur (XIII iii. 7; XIV ii). Sed de hac tota re plenius alibi (*'Ancient Editions of Martial,'* v) disputavi.

Orthographiam, quae in epigrammate non parvi refert, diligenter rettuli ad trium archetyporum optimum testimonium, ita tamen ut Brambachianam, siquando dubitatio suberat¹, adhiberem et formas aliquot lectori nimis incommodas abicerem, ut *quod* pro *quot*, *nequit* pro *nequid*, *at* pro *ad* (etiam, ne inconstantiae reus essem, *set*, *aput*).

Sed satis praefatus sum. Restat ut gratias agam viro optime de Martiale merito, L. Friedlaendero, qui mihi

¹ De formis *coturnus* (cf. *tus*), *a* (interiect,) non dubitare debui. De quibus et de tota re orthographica propediem plenissime disputare cogito.

PRAEFATIO

benevolentissime collationes codicum *RTF* prae-buit, et praefectis harum bibliothecarum, Vaticanae, Berolinensis, Leidensis, Havniensis Regiae, quorum auxilio amicissimo aut codices ipsos aut notitiam de codicibus sum adeptus.

Versuum aliquot quos alibi tractavi indicem subiungo :—

(‘*Ancient Editions of Martial*,’ Parker, Oxon. 1902).

Spect. vi tit. (p. 54); 6 (p. 12); vii, 7 (p. 12); I i-ii (p. 18); x, 1 (p. 21); xii, 12 (p. 9); xiii, 2 (p. 15); xviii, 6 (p. 23); xc, 6 (p. 9); cviii, 9 (p. 15); cxvi, 2 (p. 16); II Epist. (p. 17); ii, 4 (p. 34); vii, 1 (p. 20, p. 55); 5 (p. 55); xviii, 1, 8 (p. 20); xx, 2 (p. 15); lvi, 1 (p. 59); lxi, 6 (p. 22); lxxxvii, 2 (p. 36); III iii (p. 60); xiii, 1 (p. 22); xxvii, 1 (p. 22); xlii, 4 (p. 36); xlvii, 9 (p. 58); xlix tit. (p. 54); I, 6-7 (p. 15); lviii, 24 (p. 58); lxxii, 3 (p. 15); IV v, 9 (p. 17); xiv, 7 (p. 34); xlii, 6 (p. 16); lix, 2 (p. 36); lxii, 1 (p. 58); lxvi, 8 (p. 5); 9 (p. 16); lxxiii, 4 (p. 16); V iv, 1, 6 (p. 20); viii, 5 (p. 5); xi, 2 (p. 36); xix, 5 (p. 16); xxx, 6 (p. 34); xxxiv, 3 (p. 16); xxxvii, 13 (p. 59); VI xxvii, 8 (p. 16); I, 3 (p. 56); VII xxix, 1 (p. 56); xxxiii, 3 (p. 59); xxxiv, 8 (p. 59); xxxvii, 6 (p. 16); xlvi, 6 (p. 17); lxxix, 4 (p. 49); lxxxvi, 8 (p. 16); xcii, 1-2 (p. 15); 10 (p. 17); VIII Epist. (p. 17); ix (p. 50); xx, 2 (p. 57); xxxiv, 2 (p. 58); lxx, 3 (p. 16); IX Epist. (p. 17); v, 8 (p. 16); vi, 4 (p. 17); li, 3 (p. 23); lxi, 9 (p. 22); lxxxviii, 2 (p. 26); c, 4-5 (p. 20); X i, 4 (p. 16); xiv, 3 (p. 56); xv, 8 (p. 22); xx, 15 (p. 19); xxiv, 11 (p. 17, p. 56); xxx, 1 (p. 55); 17 (p. 16); xlviii, 23 (p. 14); lxxvii, 4 (p. 49); XI iii, 1 (p. 58); xxii tit. (p. 54); xxvii, 13 (p. 15); lxix, 11 (p. 31); lxxxiv, 1 (p. 32); xc, 3 (p. 59); xcvi, 1 (p. 43); XII xvii, 3 (p. 59); xxviii, 1 (p. 43); xxxviii, 5 (p. 57); xlv, 1 (p. 57); lxxviii, 2 (p. 12); xc, 3 (p. 32); xciv, 9 (p. 58); xcvi, 5 (p. 56); XIII iv tit. (p. 35); XIV ccxiii, 2 (p. 59).

(‘*Class. Rev.*’ xv, Nov.)

I xlii, 4; III lviii, 29; IV xxxviii, 1; xliii, 11; VI iii, 6; xliii, 9; IX lxviii, 10; X xii, 9; lvi, 6; XIII iv tit.

(‘*Class. Rev.*’ xvi, Jul.)

II Epist. 4; VII xx, 13.

(‘*Class. Rev.*’ xvii, Feb.)

Spect. iv, 5; vi, 6; xii, 7; xvi-xvi b; I lxxviii, 2; lxxxix, 2;

PRAEFATIO

cxvii, 13; II Epist. 1, 12; xxix, 10; xlvi, 8; lii, 1; lxxiii;
lxxiv, 7; lxxix, 1; lxxxiv, 4; III xx, 12; xciii, 20; IV xxxiv,
1-2; VI lxxiv, 4; VIII lviii; lix, 4; IX li, 3; xc, 1; xcv; X
xx, 2; xxx, 17; lxx, 5; lxxxviii, 1; XI xxxv, 2; lxxx, 7; XII
xxviii, 1; xxxviii, 2; lvii, 15; lxxvi, 1; lxxxviii 1; XIII, xxvii
tit.; xli tit.; lxv, 2; XIV xxix, 2; xl tit.; lxxxiii tit.

W. M. LINDSAY.

Scriebam Andreadoli mense Octobri

MDCCCCII.

SIGLA

- A* = Vossianus Leidensis primus (Q 56), saec. xi
A^Λ = archetypum codicum *HTR*
B = Vossianus Leidensis secundus (Q 121), saec. xii
B^Λ = archetypum codicum *LPQfW*
C = Vossianus Leidensis tertius (F 89), saec. xiv
C^Λ = archetypum codicum *EXAV Epored. BGC*
cod. = codex archetypus qui solus est in hac parte testis
codd. = codices archetypi qui soli sunt in hac parte testes
D = Diezianum florilegium Berolinense (60), saec. xiv
E = Edinburgensis bibliothecae Facultatis Advocatorum,
 saec. x in.
Epored. = Eporediense fragmentum, saec. xi. Continet XIII
 i-cx
F = Florentinus membranaceus bibliothecae Laurentianae
 (xxxv 38), saec. xv
f = Florentinus chartaceus bibliothecae Laurentianae
 (xxxv 39), saec. xv
Fris. = Frisingensia excerpta bibliothecae Monacensis,
 (6292) saec. xi
G = Gudianus Wolfenbuttelsensis (157), saec. xii
H = Hauptii florilegium Vindobonense (277), saec. ix in.
 Continet Spect. xix-xxx, I iii-iv
Ital. = Italogum doctorum coniecturas codices et libri im-
 pressi qui exhibent
L = Lucensis bibliothecae regiae Berolinensis (fol. 612),
 saec. xii
M = marginalia Bongarsiana in libro impresso biblio-
 thecae publicae Bernensis (G 152)
N = Nostradamensia excerpta Parisina (188), saec. xiii
P = Palatinus Vaticanus (1696), saec. xv

SIGLA

- Q* = Arondellianus Musei Britannici (136), saec. xv
R = Vossianum florilegium Leidense (Q 86), saec. ix
T = Thuaneum florilegium Parisinum (8071), saec. ix-x
V = Vaticanus (3294), saec. x
W = Wittianum fragmentum Perusiae repertum, saec.
xiii. Continet X xxxvii-xxxviii
X = Puteanus Parisinus (8067), saec. x

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON LIBER

I

BARBARA pyramidum sileat miracula Memphis,
 Assyrius iactet nec Babylona labor;
 nec Triviae templo molles laudentur Iones,
 dissimulet Delon cornibus ara frequens;
 aëre nec vacuo pendentia Mausolea
 laudibus inmodicis Cares in astra ferant.
 omnis Caesareo cedit labor Amphitheatro,
 unum pro cunctis fama loquetur opus.

5

II

Hic ubi sidereus propius videt astra colossus
 et crescunt media pegmata celsa via,
 invidiosa feri radiabant atria regis
 unaque iam tota stabat in urbe domus.
 hic ubi conspicui venerabilis Amphitheatri
 erigitur moles, stagna Neronis erant.
 hic ubi miramur velocia munera thermas,
 abstulerat miseris tecta superbus ager.

5

Hunc libellum, qui 'spectaculorum' vocatur, non habent B^A C^A; credo, quia praecesserat titulo M. Val. Mart. Epigr. lib. I incipit

I hab. T 2 Assyrius *Alciatus*: assiduus A^A 3 Iones *Scaliger*:
 honores A^A 4 Delon *Io. Fr. Gronovius*: deion T: que deum *Ital.*
 8 loquatur *Ital.* II hab. T

M. VAL. MARTIALIS

Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras,
 ultima pars aulae deficientis erat. 10
 Reddita Roma sibi est et sunt te praeside, Caesar,
 deliciae populi, quae fuerant domini.

III

Quae tam seposita est, quae gens tam barbara, Caesar,
 ex qua spectator non sit in urbe tua?
 venit ab Orptheo cultor Rhodopeius Haemo,
 venit et epoto Sarmata pastus equo,
 et qui prima bibit deprensi flumina Nili, 5
 et quem supremas Tethyos unda ferit ;
 festinavit Arabs, festinavere Sabaei,
 et Cilices nimbis hic maduere suis.
 crinibus in nodum torti venere Sicambri,
 atque aliter tortis crinibus Aethiopes. 10
 vox diversa sonat populorum, tum tamen una est,
 cum verus patriae diceris esse pater.

IV

Turba gravis paci placidaeque inimica quieti,
 quae semper miseras sollicitabat opes,
 traducta est †Getulist† nec cepit harena nocentis :
 et delator habet quod dabit exilium.
 exulat Ausonia profugus delator ab urbe : 5
 haec licet inpensis principis adnumeres.

V

Iunctam Pasiphaen Dictae credite tauro :
 vidimus, accepit fabula prisca fidem.
 nec se miretur, Caesar, longaeva vetustas :
 quidquid fama canit, praestat harena tibi.

II 11 sibi *Ital.* : *om.* *T*

III *hab.* *T* 7 araps *AA* 9 tortis *Ital.*

IV *hab.* *T* 3 tr. e. gerulis *Munro* : tr. e. Geticis *Ital.* : tradita
 Gaetulis *Panormita* 5-6 *nov. epigr. Schneidewin*

V *hab.* *T* 4 praestat *AA* : donat *Ital.*

EPIGRAMMATON LIBER

VI

Belliger invictis quod Mars tibi servit in armis,
non satis est, Caesar, servit et ipsa Venus.

VI b

Prostratum vasta Nemees in valle leonem
nobile et Herculeum fama canebat opus.
prisca fides taceat: nam post tua munera, Caesar,
hoc iam femineo . . .

VII

Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus
adsiduam nimio pectore pavit avem,
nuda Caledonio sic viscera praebuit urso
non falsa pendens in cruce Laureolus.
vivebant laceri membris stillantibus artus
inque omni nusquam corpore corpus erat.
denique supplicium . . .

5

vel domini iugulum foderat ense nocens,
templa vel arcano demens spoliaverat auro,
subdiderat saevas vel tibi, Roma, faces.
vicerat antiquae sceleratus crimina famae,
in quo, quae fuerat fabula, poena fuit.

10

VIII

Daedale, Lucano cum sic lacereris ab urso,
quam cuperes pinnas nunc habuisse tuas!

VI hab. T 1, 2 saeuit (se-) Ital.

VI b hab. T. Cum VI a confl. Ital. 1 Pr. nemees et uasta in Ital.
2 et Ital.: om. A^A 4 hoc etiam femineo (ceteris omissis) A^A:
haec iam feminea dicimus (vel uidimus) acta manu Ital.: hoc iam
femineo Marte fatemur agi Buecheler

VII hab. T 7 dignum tulit; ille parentis add. Schneidewin

VIII hab. T

M. VAL. MARTIALIS

IX

Praestitit exhibitus tota tibi, Caesar, harena
quae non promisit proelia rhinoceros.
o quam terribilis exarsit pronus in iras!
quantus erat taurus, cui pila taurus erat!

X

Laeserat ingrato leo perfidus ore magistrum,
ausus tam notas contemerare manus,
sed dignas tanto persolvit crimine poenas,
et qui non tulerat verbera, tela tulit.
Quos decet esse hominum tali sub principe mores, 5
qui iubet ingenium mitius esse feris!

XI

Praeceptis sanguinea dum se rotat ursus harena,
implicitam visco perdidit ille fugam.
splendida iam tecto cessent venabula ferro,
nec volet excussa lancea torta manu;
deprendat vacuo venator in aëre praedam, 5
si captare feras aucupis arte placet.

XII

Inter Caesareae discrimina saeva Dianae
fixisset gravidam cum levis hasta suem,
exiluit partus miserae de vulnere matris.
o Lucina ferox, hoc peperisse fuit?
pluribus illa mori voluisset saucia telis, 5
omnibus ut natis triste pateret iter.
Quis negat esse satum materno funere Bacchum?
sic genitum numen credite: nata fera est.

IX hab. T 4 q. e. cornu Ital.

X hab. R 6 qui iubet Ital. : cui iuuat AA XI hab. T

XII hab. T 1 saeva Ital. : sua T 3 matris Ital. : mortis T

7-8 nov. epigr. Friedlaender: initium sequentis epigr. Gilbert

XIII

Icta gravi telo confossaque vulnere mater
 sus pariter vitam perdidit atque dedit.
 o quam certa fuit librato dextera ferro!
 hanc ego Lucinae credo fuisse manum.
 experta est numen moriens utriusque Dianae, 5
 quaque soluta parens. quaque perempta fera est.

XIV

Sus fera iam gravior maturi pignore ventris
 emisit fetum, vulnere facta parens;
 nec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit.
 O quantum est subitis casibus ingenium!

XV

Summa tuae, Meleagre, fuit. quae gloria famae,
 quantast Carpophori portio, fusus aper!
 ille et praecipiti venabula condidit urso,
 primus in Arctoi qui fuit arce poli,
 stravit et ignota spectandum mole leonem, 5
 Herculeas potuit qui decuisse manus,
 et volucrem longo porrexit vulnere pardum.
 praemia cum taudem ferre adhuc poterant†.

XVI

Raptus abît media quod ad aethera taurus harena,
 non fuit hoc artis, sed pietatis opus.

XVI b

Vexerat Europen fraterna per aequora taurus:
 at nunc Alciden taurus in astra tulit.

XIII hab. T 2 suspirans v. Ital. 6 soluta Ital.: salute T
 fera Ital.: fama T

XIV hab. T. Cum XIII confl. A^A: corr. Ital. 1 pignora Ital.
 3 partus] fetus N

XV hab. T 1 famae Ital.: sume T 2 quanta est Ital.: quantum
 est A^A: quantula Iunius: fort. tanta est 8 pr. cum laudis (-dum Ellis:
 tandem Schneidewin) ferret, adhuc poterat Ald.: pr. cui laudem ferre duo
 (sc. ursus et leo) poterant Buecheler XVI hab. T 1 ad Ital.: om. T

M. VAL. MARTIALIS

Caesaris atque Iovis confer nunc, fama, iuencos :
par onus ut tulerint, altius iste tulit.

XVII

Quod pius et supplex elephas te, Caesar, adorat
hic modo qui tauro tam metuendus erat,
non facit hoc iussus, nulloque docente magistro,
crede mihi, nostrum sentit et ille deum.

XVIII

Lambere securi dextram consueta magistri
tigris, ab Hyrcano gloria rara iugo,
saeva ferum rabido laceravit dente leonem :
res nova, non ullis cognita temporibus.
ausa est tale nihil, silvis dum vixit in altis :
postquam inter nos est, plus feritatis habet.

5

XIX

Qui modo per totam flammis stimulatus harenam
sustulerat raptas taurus in astra pilas,
occubuit tandem cornuto tadoret[†] petitus,
dum facilem tolli sic elephanta putat.

XX

Cum peteret pars haec Myrinum, pars illa Triumphum,
promisit pariter Caesar utraque manu.
non potuit melius litem finire iocosam.
O dulce invicti principis ingenium !

XVI b hab. T. Cum XVI confl. Ital., fort. recte 3 confer n.
fama Heinsius : conferre n. stama A^A : confert n. stegma (vel stemma
vel schema) Ital.

XVII hab. T 3 post iussus distinxi XVIII hab. T

XIX hab. H 3 c. ardore Ital. (i. e. 'flammis de cornibus'
Buecheler) : cornu maiore Gilbert : cornuto ut ab ore Friedlaender : fort.
cornu truciore

XX hab. H 2 promisit Ital. : promise A^A : promisti vir doct.
ap. Lemairium

EPIGRAMMATON LIBER

XXI

Quidquid in Orptheo Rhodope spectasse theatro
dicitur, exhibuit, Caesar, harena tibi.

repserunt scopuli mirandaque silva cucurrit,
quale fuisse nemus creditur Hesperidum.

adfuit inmixtum pecori genus omne ferarum

5

et supra vatem multa pependit avis,
ipse sed ingrato iacuit laceratus ab urso.

Haec tantum res est facta παρ' ἰστορίαν.

XXI b

Orphea quod subito tellus emisit hiatu,
mersa—miramur?—venit ab Eurydice.

XXII

Sollicitant pavidum rhinocerotae magistri
seque diu magnae colligit ira ferae,

desperabantur promissi proelia Martis;

sed tandem rediit cognitus ante furor.

namque gravem cornu gemino sic extulit ursum,

5

iactat ut inpositas taurus in astra pilas:

Norica tam certo venabula dirigit ictu

XXIII

fortis adhuc teneri dextera Carpophori.

ille tulit geminos facili cervice iuencos,

illi cessit atrox bubalus atque vison:

10

hunc leo cum fugeret, praeceps in tela cucurrit.

I nunc et lentas corripe, turba, moras.

XXI hab. H 8 tantum Housman (*Class. Rev.* xv. 154): tamen
H παρ' ἰστορίαν Housman: ita pictoria H (pro ΠΑΡΙΚΤΟΡΙΑ)

XXI b hab. H 2 mersa, mir. Haupt *Opp.* iii. 598: versam is
amur H (unde versa miramur T): mersum, mir. Munro: miramur?
mersa Gilbert

XXII hab. H 5 gradem H: corr. T 6 inpositas Ital.:
inposita H 7-12 nov. epigr., sed sine lemmate AA: corr. Ellis
7 Dorica quam Ital. 12 i Ital.: om. AA

M. VAL. MARTIALIS

XXIV

Si quis ades longis serus spectator ab oris,
 cui lux prima sacri muneris ista fuit,
 ne te decipiat ratibus navalis Enyo
 et par unda fretis, hic modo terra fuit.
 non credis? specta, dum lassant aequora Martem : 5
 parva mora est, dices 'Hic modo pontus erat.'

XXV

Quod nocturna tibi, Leandre, pepercerit unda
 desine mirari : Caesaris unda fuit.

XXV b

Cum peteret dulces audax Leandros amores
 et fessus tumidis iam premeretur aquis,
 sic miser instantes adfatus dicitur undas :
 'Parcite dum propero, mergite cum redeo.'

XXVI

Lusit Nereïdum docilis chorus aequore toto
 et vario faciles ordine pinxit aquas.
 fuscina dente minax recto fuit, ancora curvo :
 credidimus remum credidimusque ratem,
 et gratum nautis sidus fulgere Laconum 5
 lataque perspicuo vela tumere sinu.
 Quis tantas liquidis artes invenit in undis?
 aut docuit lusus hos Thetis aut didicit.

XXVII

Saecula Carpophorum, Caesar, si prisca tulissent,
 non Parthaoniam barbara terra feram,

XXIV hab. H 1 adest Ital. 2 ipsa Ital. 3 ne Ital. :
 nec H 5 spectes Ital. XXV hab. HR

XXV b hab. HR. Cum superiore confl. A^A : corr. Ital. 4 cum
 (H) vel dum (R) r. A^A

XXVI hab. H 3 recto Rooy : nectho A^A : nexu Ital.

XXVII hab. H 2 non amarathon cum b. t. fera A^A (cf. v. 3) :
 om. Ital. (vers. ficticium exhibent codd. aliquot 'Iam nullum in monstris
 orbe fuisset opus') : corr. Buecheler

EPIGRAMMATON LIBER

non Marathon taurum, Nemee frondosa leonem,
 Arcas Maenaliū non timuisset aprum.
 hoc armante manus hydrae mors una fuisset, 5
 huic percussa foret tota Chimaera semel.
 igniferos possit sine Colchide iungere tauros,
 possit utramque feram vincere Pasiphaes.
 si sit, ut aequorei revocetur fabula monstri,
 Hesionen solvet solus et Andromedan. 10
 Herculeae laudis numeretur gloria : plus est
 bis denas pariter perdomuisse feras.

XXVIII

Augusti labor hic fuerat committere classes
 et freta navali sollicitare tuba.
 Caesaris haec nostri pars est quota? vidit in undis
 et Thetis ignotas et Galatea feras;
 vidit in aequoreo ferventes pulvere currus 5
 et domini Triton isse putavit equos :
 dumque parat saevis ratibus fera proelia Nereus,
 horruit in liquidis ire pedestris aquis.
 quidquid et in Circo spectatur et Amphitheatro,
 dives Caesarea praestitit unda tibi. 10
 Fucinus et †tigri† taceantur stagna Neronis :
 hanc norint unam saecula naumachiam.

XXIX

Cum traheret Priscus, traheret certamina Verus,
 esset et aequalis Mars utriusque diu,
 missio saepe viris magno clamore petita est;
 sed Caesar legi paruit ipse suae :—

XXVII 7 ign. *AA* : ignipedes *Ital.* iungere *Gronovius* :
 vincere *H* 7, 8 posset *Ital.* 9 sit ut *Heinsius* : situs *AA*
 XXVIII hab. *H* 6 domini *Ital.* : domi *H* 8 ire *Ital.* : om. *AA*
 10 Caes.] Caesar, 10 *Heinsius* tibi] trabe *Senger* (*Filol. Obsr.* v. 1)
 11 pigri *Ital.* : diri *Heinsius* : duri (?) *Friedländer* XXIX hab. *HR*

EPIGRAMMATON LIBER

lex erat, ad digitum posita concurrere parma :—
 quod licuit, lances donaque saepe dedit.
 inventus tamen est finis discriminis aequi :
 pugnare pares, subcubere pares.
 misit utrique rudes et palmas Caesar utrique :
 hoc pretium virtus ingeniosa tulit.
 Contigit hoc nullo nisi te sub principe, Caesar :
 cum duo pugnarent, victor uterque fuit.

5

10

XXX

Concita veloces fugeret cum damma Molossos
 et varia lentas necteret arte moras,
 Caesaris ante pedes supplex similisque roganti
 constitit, et praedam non tetigere canes.

 haec intellecto principe dona tulit.
 Numen habet Caesar : sacra est haec, sacra potestas,
 credite : mentiri non didicere ferae.

5

XXXI (XXXII)

Da veniam subitis : non displicuisse meretur,
 festinat, Caesar, qui placuisse tibi.

XXXII (XXXI)

Cedere maiori virtutis fama secunda est.
 illa gravis palma est, quam minor hostis habet.

XXXIII

Flavia gens, quantum tibi tertius abstulit heres !
 paene fuit tanti, non habuisse duos.

XXIX 5 possita . . . palma (H) vel positam . . . palmam (R) A^A :
 corr. Wagner 9 m. utrisque (H : -iusque R) A^A : corr. Scaliger
 11-12 nov. epigr. A^A : corr. Scaliger 11 te sub Scaliger : tibi A^A
 XXX hab. HR Inter XXV, II et XXVIII exhibet H
 XXXI-XXXII hab. florilegia quaedam XXXII 1 virtutis edd. :
 uirtuti codd.

XXXIII ap. Scholiastam in Iuven. Sat. iv. 38. In fine lib. XI^{mi}
 collocat Friedlaender

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER I

SPERO me secutum in libellis meis tale temperamentum ut de illis queri non possit quisquis de se bene senserit, cum salva infimarum quoque personarum reverentia ludant ; quae adeo antiquis auctoribus defuit ut nominibus non tantum veris abusi sint sed et magnis. Mihi fama vilius constet et 5 probetur in me novissimum ingenium. Absit a iocorum nostrorum simplicitate malignus interpretes nec epigrammata mea scribat : inprobe facit qui in alieno libro ingeniosus est. Lascivam verborum veritatem, id est epigrammaton linguam, excussarem, si meum esset exemplum : sic scribit 10 Catullus, sic Marsus, sic Pedo, sic Gaetulicus, sic quicumque perlegitur. Si quis tamen tam ambitiose tristis est ut apud illum in nulla pagina latine loqui fas sit, potest epistola vel potius titulo contentus esse. Epigrammata illis scribuntur qui solent spectare Florales. Non intret Cato theatrum 15 meum, aut si intraverit, spectet. Videor mihi meo iure facturum si epistolam versibus clusero :

Nosses iocosae dulce cum sacrum Florae
festosque lusus et licentiam volgi,
cur in theatrum, Cato severe, venisti?
an ideo tantum veneras, ut exires?

20

EPIST. *titulum* VALERIVS MARTIALIS LECTORI SVO
SALVTEM *exhibet* C^A *fort. recte* 3 *infirm- ex infirm- ut vid. B^A*
10 scripsit B^A : scribit C^A 13 *latina eloqui B^A (pro latinae, i. e.*
-ne, loqui)

M. VAL. MARTIALIS

I

Hic est quem legis ille, quem requiris,
toto notus in orbe Martialis
argutis epigrammaton libellis:
cui, lector studiose, quod dedisti
viventi decus atque sentienti,
rari post cineres habent poetae.

5

II

Qui tecum cupis esse meos ubicumque libellos
et comites longae quaeris habere viae,
hos eme, quos artat brevibus membrana tabellis:
scrinia da magnis, me manus una capit.
Ne tamen ignores ubi sim venalis et erres
urbe vagus tota, me duce certus eris:
libertum docti Lucensis quaere Secundum
limina post Pacis Palladiumque forum.

5

III

Argiletanas mavis habitare tabernas,
cum tibi, parve liber, scrinia nostra vacant.
nescis, heu, nescis dominae fastidia Romae:
crede mihi, nimium Martia turba sapit.
maiores nusquam rhonchi: iuvenesque senesque
et pueri nasum rhinocerotis habent.
audieris cum grande sophos, dum basia iactas,
ibis ab excusso missus in astra sago.
sed tu ne totiens domini patiare lituras
neve notet lusus tristis harundo tuos,
aetherias, lascive, cupis volitare per auras:
i, fuge; sed poteras tutior esse domi.

5

10

I-II om. BA: ante Epist. 18 exhibet CA. Fort. steterant extra ordinem paginarum (cf. IX Epist. 2) in recensionibus antiquis

III hab. H 5 rhonchi] runt AA (seq. i, pro runci) iuvenes-
que senesque A^ABA: iuvenesque senesque (E) vel iuvenisque senisque
(XBG) CA 7 aud. tum CA (t pro c) 12 i om. H tutius Q

IV

Contigéris nostros, Caesar, si forte libellos,
 terrarum dominum pone supercilium.
 consuevere iocos vestri quoque ferre triumphi,
 materiam dictis nec pudet esse ducem.
 qua Thymelen spectas derisoremque Latinum, 5
 illa fronte precor carmina nostra legas.
 innocuos censura potest permittere lusus:
 lasciva est nobis pagina, vita proba.

V

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis:
 vis, puto, cum libro, Marce, natare tuo.

VI

Aetherias aquila puerum portante per auras
 inlaesum timidis unguibus haesit onus:
 nunc sua Caesareos exorat praeda leones
 tutus et ingenti ludit in ore lepus.
 quae maiora putas miracula? summus utrisque 5
 auctor adest: haec sunt Caesaris, illa Iovis.

VII

Stellae delictum mei columba,
 Verona licet audiente dicam,
 vicit, Maxime, passerem Catulli.
 tanto Stella meus tuo Catullo
 quanto passere maior est columba. 5

VIII

Quod magni Thraseae consummatique Catonis
 dogmata sic sequeris salvos ut esse velis,

IV hab. H 8 proba $A^A C^A$ Ausonius XXVIII (cent. nupt.) 4, 6:
 proba est B^A

V 1 naumachias B^A : naumachiam C^A

VI 5 utrisque B^A : utrique C^A

VIII hab. T. 2 saluos (-uus) $A^A B^A$: talis C^A

M. VAL. MARTIALIS

pectore nec nudo strictos incurris in ensis,
 quod fecisse velim te, Deciane, facis.
 nolo virum facili redemit qui sanguine famam,
 hunc volo, laudari qui sine morte potest.

5

IX

Bellus homo et magnus vis idem, Cotta, videri :
 sed qui bellus homo est, Cotta, pusillus homo est.

X

Petit Gemellus nuptias Maronillae
 et cupit et instat et precatur et donat.
 Adeone pulchra est? Immo foedius nil est.
 Quid ergo in illa petitur et placet? Tussit.

XI

Cum data sint equiti bis quina nomismata, quare
 bis decies solus, Sextiliane, bibis?
 iam defecisset portantis calda ministros,
 si non potares, Sextiliane, merum.

XII

Itur ad Herculei gelidas qua Tiburis arces
 canaque sulphureis Albula fumat aquis,
 rura nemusque sacrum dilectaque iugera Musis
 signat vicina quartus ab urbe lapis.
 hic rudis aestivas praestabat porticus umbras,
 heu quam paene novum porticus ausa nefas!
 nam subito conlapsa ruit, cum mole sub illa
 gestatus biuigis Regulus esset equis.

5

VIII 5 facili uirum C^A IX hab. R
 X hab. T 1 gemellus $A^A B^A$: gemellus uenustus C^A (in lemmate
 DE GEMELLO A^A : DE VENUSTO $B^A C^A$) 4 petitur $A^A C^A$: appetitur B^A
 XI hab. T 1 quina $A^A C^A$: bina B^A
 XII hab. T 1 Itur] Intus T herculeas gelidi A^A : herculei
 gelidas $B^A C^A$ quam T (pro quâ) 4 uicinas T 5 umbras
 $A^A C^A$: auras B^A

nimirum timuit nostras Fortuna querelas,
 quae par tam magnae non erat invidiae. 10
 Nunc et damna iuvant; sunt ipsa pericula tanti:
 stantia non poterant tecta probare deos.

XIII

Casta suo gladium cum traderet Arria Paeto,
 quem de visceribus strinxerat ipsa suis,
 'Si qua fides, vulnus quod feci non dolet,' inquit,
 'sed tu quod facies, hoc mihi, Paete, dolet.'

XIV

Delicias, Caesar, lususque iocosque leonum
 vidimus—hoc etiam praestat harena tibi—
 cum pressus blando totiens a dente rediret
 et per aperta vagus curreret ora lepus.
 Vnde potest avidus captae leo parcere praedae? 5
 sed tamen esse tuus dicitur: ergo potest.

XV

O mihi post nullos, Iuli, memorande sodales,
 si quid longa fides canaque iura valent,
 bis iam paene tibi consul tricensimus instat,
 et numerat paucos vix tua vita dies.
 non bene distuleris videas quae posse negari, 5
 et solum hoc ducas, quod fuit, esse tuum.
 expectant curaeque catenatique labores,
 gaudia non remanent, sed fugitiva volant.
 haec utraque manu complexuque adserere toto:
 saepe fluunt imo sic quoque lapsa sinu. 10
 non est, crede mihi, sapientis dicere 'Vivam':
 sera nimis vita est crastina: vive hodie.

XII 10 par tam] parta B^A (seq. m) 12 deum A^A : deos $B^A C^A$
 XIII hab. T Cum XII confl. B^A 2 strinxerat $A^A B^A$: trax-
 erat C^A 3 fecit B^A 4 quod tu $A^A C^A$: tu quod B^A
 XIV hab. T 2 hoc $A^A C^A$: hos B^A
 XV 1 sodales B^A : sodalis C^A 5 quod B^A : quae C^A 10
 fluunt B^A (cum X^C): fluent C^A (cum M)

M. VAL. MARTIALIS

XVI

Sunt bona, sunt quaedam mediocria, sunt mala plura
quae legis hic: aliter non fit, Avite, liber.

XVII

Cogit me Titus actitare causas
et dicit mihi saepe 'Magna res est.'
Res magna est, Tite, quam facit colonus.

XVIII

Quid te, Tucca, iuvat vetulo miscere Falerno
in Vaticanis condita musta cadis?
quid tantum fecere boni tibi pessima vina?
aut quid fecerunt optima vina mali?
de nobis facile est, scelus est iugulare Falernum
et dare Campano toxica saeva mero.
convivae meruere tui fortasse perire:
amphora non meruit tam pretiosa mori.

5

XIX

Si memini, fuerant tibi quattuor, Aelia, dentes:
expulit una duos tussis et una duos.
iam segura potes totis tussire diebus:
nil istic quod agat tertia tussis habet.

XX

Dic mihi, quis furor est? turba spectante vocata
solus boletos, Caeciliane, voras.
Quid dignum tanto tibi ventre gulaque precabor?
Boletum qualem Claudius edit, edas.

XVI *hab. R* 2 fit $A^A B^A$: sit C^A (s *pro* f)
XVIII *hab. R* 6 saeua (scaeua A^A) mero $A^A B^A$: uina
cado C^A
XX *hab. R* 1 furor est] furorem R (-em *pro* ē, i. e. est) 3 uen-
tri gulaeque (-leque) B^A

XXI

Cum peteret regem, decepta satellite dextra
ingessit sacris se peritura focis.

sed tam saeva pius miracula non tulit hostis
et raptum flammis iussit abire virum :

urere quam potuit contempto Mucius igne,
hanc spectare manum Porsena non potuit.

Maior deceptae fama est et gloria dextrae :
si non errasset, fecerat illa minus.

XXII

Quid nunc saeva fugis placidi lepus ora leonis ?

frangere tam parvas non didicere feras.

servantur magnis isti cervicibus ungues

nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.

praeda canum lepus est, vastos non implet hiatus :

non timeat Dacus Caesaris arma puer.

XXIII

Invitas nullum nisi cum quo, Cotta, lavis

et dant convivam balnea sola tibi.

mirabar quare numquam me, Cotta, vocasses :

iam scio me nudum displicuisse tibi.

XXIV

Aspicias incompertis illum, Deciane, capillis,

cuius et ipse times triste supercilium,

qui loquitur Curios adsertoresque Camillos ?

nolito fronti credere : nupsit heri.

XXV

Ede tuos tandem populo, Faustine, libellos

et cultum docto pectore profer opus,

XXI vv. 1-6 hab. R

XXII hab. T

XXIII hab. T

7 decepta CA
1 nunc] non Douss

ore T
XXIV hab. T

M. VAL. MARTIALIS

quod nec Cecropiae damnent Pandionis arces
 nec sileant nostri praetereantque senes.
 ante fores stantem dubitasmittere Famam
 teque piget curae praemia ferre tuae?
 post te victurae per te quoque vivere chartae
 incipiant: cineri gloria sera venit.

5

XXVI

Sextiliane, bibis quantum subsellia quinque
 solus: aqua totiens ebrius esse potes;
 nec consessorum vicina nomismata tantum,
 aera sed a cuneis ulteriora petis.
 non haec Paelignis agitur vindemia prelis
 uva nec in Tuscis nascitur ista iugis,
 testa sed antiqui felix siccatur Opimi,
 egerit et nigros Massica cella cados.
 A copone tibi faex Laetana petatur,
 si plus quam decies, Sextiliane, bibis.

5

10

XXVII

Hesterna tibi nocte dixeramus,
 quincunces puto post decem peractos,
 cenares hodie, Procille, mecum.
 tu factam tibi rem statim putasti
 et non sobria verba subnotasti
 exemplo nimium periculoso:
 μισῶ μνάμονα συμπόταν, Procille.

5

XXVIII

Hesterno fetere inero qui credit Acerram,
 fallitur: in lucem semper Acerra bibit.

XXV 4 nostris *BA*

XXVI 4 petis *BA*: bibis *CA*

XXVII 2 qui nunc est *CA*

4 factam *BA* (e pro c)

9 Laetana *Friedlaender ad l. xlix, 22*

3, 7 procelle *BA*: procille *CA*

XXVIII hab. *R*

EPIGRAMMATON LIB. I

XXIX

Fama refert nostros te, Fidentine, libellos
 non aliter populo quam recitare tuos.
 si mea vis dici, gratis tibi carmina mittam :
 si dici tua vis, hoc eme, ne mea sint.

XXX

Chirurgus fuerat, nunc est vispillo Diaulus.
 coepit quo poterat clinicus esse modo.

XXXI

Hos tibi, Phoebe, vovet totos a vertice crines
 Encolpos, domini centurionis amor,
 grata Pudens meriti tulerit cum praemia pili.
 quam primum longas, Phoebe, recide comas,
 dum nulla teneri sordent lanugine voltus
 dumque decent fusae lactea colla iubae ;
 utque tuis longum dominusque puerque fruantur
 muneribus, tonsum fac cito, sero virum.

5

XXXII

Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare :
 hoc tantum possum dicere, non amo te.

XXXIII

Amissum non flet cum sola est Gellia patrem,
 si quis adest iussae prosiliunt lacrimae.
 non luget quisquis laudari, Gellia, quaerit,
 ille dolet vere qui sine teste dolet.

XXIX *hab. T* 4 hoc *om. T* : haec *Ital.* : en *Schneidewin*

XXX 2 quo *BA* : quod *CA*

XXXI *vv. 1-2 hab. T.* XXXI *cum XXX confl. BA*

XXXII *hab. R*

XXXIII *hab. R* 1, 3 gallia *R (cum VX aliis)* 3 luget] licet *CA*

M. VAL. MARTIALIS

XXXIV

Incustoditis et apertis, Lesbia, semper
 liminibus peccas nec tua furta tegis,
 et plus spectator quam te delectat adulter
 nec sunt grata tibi gaudia si qua latent.
 at meretrix abigit testem veloque seraque 5
 raraque Submemmi fornice rima patet.
 a Chione saltem vel ab Iade disce pudorem :
 abscondunt spurcas et monumenta lupas.
 numquid dura tibi nimium censura videtur?
 deprende veto te, Lesbia, non futui. 10

XXXV

Versus scribere me parum severos
 nec quos praelegat in schola magister,
 Corneli, quereris : sed hi libelli,
 tamquam coniugibus suis mariti,
 non possunt sine mentula placere. 5
 quid si me iubeas thalassionem
 verbis dicere non thalassionis ?
 quis Floralia vestit et stolatum
 permittit meretricibus pudorem ?
 lex haec carminibus data est iocosis, 10
 ne possint, nisi pruriant, iuvare.
 quare deposita severitate
 parcas lusibus et iocis rogamus,
 nec castrare velis meos libellos.
 Gallo turpius est nihil Priapo. 15

XXXVI

Si, Lucane, tibi vel si tibi, Tulle, darentur
 qualia Ladaei fata Lacones habent,

XXXIV vv. 1-5, 8-10 hab. T 5 testes PQ 6 Summoeni edd.
 7 ab iade BA: ab laude CA (pro lade): Laide Ital. (del. ab) 10
 subigi AA (pro futui)

XXXV 1 ne CA 2 ne CA 8 uescit CA (c pro t) 11 nec
 possunt BA: ne possint CA 15 priapo nihil CA

EPIGRAMMATON LIB. I

nobilis haec esset pietatis rixa duobus,
 quod pro fratre mori vellet uterque prior,
 diceret infernas et qui prior isset ad umbras : 5
 'vive tuo, frater, tempore, vive meo.'

XXXVII

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro,
 Basse, bibis vitro : carius ergo cacas.

XXXVIII

Quem recitas meus est, o Fidentine, libellus :
 sed male cum recitas, incipit esse tuus.

XXXIX

Si quis erit raros inter numerandus amicos,
 quales prisca fides famaue novit anus,
 si quis Cecropiae madidus Latiaque Minervae
 artibus et vera simplicitate bonus,
 si quis erit recti custos, mirator honesti 5
 et nihil arcano qui roget ore deos,
 si quis erit magnae subnixus robore mentis :
 dispeream si non hic Decianus erit.

XL

Qui ducis vultus et non legis ista libenter,
 omnibus invidias, livide, nemo tibi.

XLI

Vrbanus tibi, Caecili, videris.
 non es, crede mihi. Quid ergo ? verna,
 hoc quod transtiberinus ambulator,

XXXVI 5 si qui BA : et qui CA
 XXXVII hab. TR 2 basse AA : bassa BA^CA
 XXXVIII hab. R 1 quae citas R
 XXXIX hab. T 3 madius CA 5 mirator A^ABA : imitator CA
 XL hab. R 1 quid R (vix AA)
 XLI 2 uerna es BA : uerna CA

M. VAL. MARTIALIS

qui pallentia sulphurata fractis
 permutat vitreis, quod otiosae 5
 vendit qui madidum cicer coronæ,
 quod custos dominusque viperarum,
 quod viles pueri salariorum,
 quod fumantia qui tomacla raucus
 circumfert tepidis cocus popinis, 10
 quod non optimus urbicus poeta,
 quod de Gadibus improbus magister,
 quod bucca est vetuli dicax cinaedi.
 Quare desine iam tibi videri,
 quod soli tibi, Caecili, videris, 15
 qui Gabbam salibus tuis et ipsum
 posses vincere Tettium Caballum.
 non cuicumque datum est habere nasum :
 ludit qui stolidi procacitate,
 non est Tettius ille, sed caballus. 20

XLII

Coniugis audisset fatum cum Porcia Bruti
 et subtracta sibi quaereret arma dolor,
 'Nondum scitis' ait 'mortem non posse negari?
 credideram fatis hoc docuisse patrem.'
 dixit et ardentis avido bibit ore favillas. 5
 I nunc et ferrum, turba molesta, nega.

XLIII

Bis tibi triceni fuimus, Mancine, vocati
 et positum est nobis nil here praeter aprum,
 non quae de tardis servantur vitibus uvae
 dulcibus aut certant quae melimela favis,

XLI 4-20 (cum XLII-XLVII) om. BA, folio amisso 6 calidum
 Heinsius 11 Urbicus Sriver. 12 cadibus cod. 17 possis
 Sriver. 18 nasu cod.
 XLII hab. T 1 factum T 4 fatis G : satis AACA (s pro f
 6 i om. T molestia CA XLIII hab. T

non pira quae longa pendent religata genesta 5
aut imitata brevis Punica grana rosas,
rustica lactantis nec misit Sassina metas
nec de Picenis venit oliva cadis :
nudus aper, sed et hic minimus qualisque necari
a non armato pumilione potest. 10
et nihil inde datum est ; tantum spectavimus omnes :
ponere aprum nobis sic et harena solet.
Ponatur tibi nullus aper post talia facta,
sed tu ponaris cui Charidemus apro.

XLIV

Lascivos leporum cursus lususque leonum
quod maior nobis charta minorque gerit
et bis idem facimus, nimium si, Stella, videtur
hoc tibi, bis leporem tu quoque pone mihi.

XLV

Edita ne brevibus pereat mihi cura libellis,
dicatur potius Τὸν δ' ἀπαμβόμενος.

XLVI

Cum dicis 'Propero, fac si facis,' Hedyle, languet
protinus et cessat debilitata Venus.
expectare iube : velocius ibo retentus.
Hedyle, si properas, dic mihi, ne properem.

XLVII

Nuper erat medicus, nunc est vispillo Diaulus :
quod vispillo facit, fecerat et medicus.

6 grana *AA* : mala *CA* 7 lactantes *AA* : lactantes (*XV*) vel la-
ctentes (*EG*) *CA* sasina *AA* : fuscina *CA* (f pro s, u pro a) : fiscina
Scriver. 10 amato *T* 11 est ut tantum expectauimus *T*

XLV 2 apamibomenon *cod.* : *corr. ed. a. 1473* : ἀπαμβόμενος ? (*in-*
terrogative) *Friedlaender* XLVI 1, 4 Hedyli *Bentley*

XLVII hab. *R* 1 qui fuerat medicus *Paul. Fest. p. 369 M.*

M. VAL. MARTIALIS

XLVIII

Rictibus his tauros non eripuerunt magistri,
 per quos praeda fugax itque reditque lepus;
 quodque magis mirum, velocior exit ab hoste
 nec nihil a tanta nobilitate refert.
 tutior in sola non est cum currit harena,
 nec cavea tanta conditur ille fide.
 Si vitare canum morsus, lepus inprobe, quaeris,
 ad quae confugias ora leonis habes.

5

XLIX

Vir Celtiberis non tacende gentibus
 nostrarumque laus Hispaniae,
 videbis altam, Liciniane, Bilbilin,
 equis et armis nobilem,
 senemque Caium nivibus, et fractis sacrum
 Vadaveronem montibus,
 et delicati dulce Boterdi nemus,
 Pomona quod felix amat.
 tepidi natabis lene Congedi vadum
 mollesque Nympharum lacus,
 quibus remissum corpus adstringes brevi
 Salone, qui ferrum gelat.
 praestabit illic ipsa figendas prope
 Voberca prandenti feras.
 aestus serenos aureo franges Tago
 obscurus umbris arborum;
 avidam rigens Dercenna placabit sitim
 et Nutha, quae vincit nives.

5

10

15

XLVIII hab. T 3 uelociter L 4 e A^A: a B^AC^A 6 caueat
 T: caueae B^A (cum E) 7 morsus A^AC^A: morsum B^A
 XLIX 5 sterilemque B^A: senemque C^A Caium Voss. ad Melam
 iii. 1: caluum B^A (1 pro j): catum C^A (T pro I) et fractis Iunius:
 effractis codd. 7 boleti C^A 9 sqq. nov. epigr. in codd. AD
 LINVM (!): corr. Ital. 9 tepida C^A congendi B^A 11 ad-
 stringas C^A breue B^A 14 Voberca (L ut vid.) vel Vobisca (PQF)
 B^A (-bis pro o, i. e. ber?): Voberca C^A: Vobesca Ital. 17 rigens
 B^A: recens C^A derceita C^A 18 nutha B^A: nymeam C^A

at cum December canus et bruma impotens
 Aquilone rauco mugiet, 20
 aprica repetes Tarraconis litora
 tuamque Laetaniam.
 ibi inligatas mollibus dammas plagis
 mactabis et vernās apros
 leporemque forti callidum rumpes equo, 25
 cervos relinques vilico.
 vicina in ipsum silva descendet focum
 infante cinctum sordido ;
 vocabitur venator et veniet tibi
 conviva clamatus prope ; 30
 lunata nusquam pellis et nusquam toga
 olidaeque vestes murice ;
 procul horridus Liburnus et querulus cliens,
 imperia viduarum procul ;
 non rumpet altum pallidus somnum reus, 35
 sed mane totum dormies.
 Mereatur alius grande et insanum sophos :
 miserere tu feliciū
 veroque frui non superbus gaudio,
 dum Sura laudatur tuus. 40
 non inpuenter vita quod relicum est petit,
 cum fama quod satis est habet.

L

Si tibi Mistyllos cocus, Aemiliane, vocatur,
 dicatur quare non Taratalla mihi ?

21 repetens *BA* : repetes *CA* 22 lacetaniā *BA* : lae-
 taniā *CA* : Laetaniā *Friedlaender* 23 dammis plagas *CA* 24
 vernos *BA* 28 cinctum *Ital.* : cinctus *codd.* (*i. e.* focum ; . . .
 cinctus sordido voc. ven.) 29 venabitur uocatus *CA* 37 sanum
BA (*pro isanum*) 42 quem *BA* (*pro quom?*)
L. hab. T 2 dicetur *P*

M. VAL. MARTIALIS

LI

Non facit ad saevos cervix, nisi prima, leones.

quid fugis hos dentes, ambitiose lepus?

scilicet a magnis ad te descendere tauris

et quae non cernunt frangere colla velis.

desperanda tibi est ingentis gloria fati:

5

non potes hoc tenuis praeda sub hoste mori.

LII

Commendo tibi, Quintiane, nostros—

nostros dicere si tamen libellos

possum, quos recitat tuus poeta—:

si de servitio gravi queruntur,

adsertor venias satisque praestes,

5

et, cum se dominum vocabit ille,

dicas esse meos manuque missos.

hoc si terque quaterque clamitaris,

inpones plagiaro pudorem.

LIII

Vna est in nostris tua, Fidentine, libellis

pagina, sed certa domini signata figura,

quae tua traducit manifesto carmina furto.

sic interpositus villo contaminat uncto

urbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus,

5

sic Arretinae violant crystallina testae,

sic niger in ripis errat cum forte Caystri,

inter Ledaeos ridetur corvus olores,

sic ubi multisona fervet sacer Atthide lucus,

inproba Cecropias offendit pica querelas.

10

indice non opus est nostris nec iudice libris,

stat contra dicitque tibi tua pagina 'Fur es.'

LI hab. T 2 ambitiosa AA: ambitiose BACA 4 uelis AA:
uelint BACA, fort. recte 5 facti T LII 2 si t. d. BA

LIII vv. 1-3, 6-12 hab. T 3 crimina CA 4 interposito BA:
interpositus CA uillo Heinsius: uilis BA: uitio CA (T pro L, I pro L:
vili. . . unco Sriver. 7 errant AA: errat BACA 9 Atthide] alite T

LIV

Si quid, Fusce, vacas adhuc amari—
 nam sunt hinc tibi, sunt et hinc amici—
 unum, si superest, locum rogamus,
 nec me, quod tibi sim novus, recuses :
 omnes hoc veteres tui fuerunt.
 tu tantum inspice qui novus paratur
 an possit fieri vetus sodalis.

5

LV

Vota tui breviter si vis cognoscere Marci,
 clarum militiae, Fronto, togaeque decus,
 hoc petit, esse sui nec magni ruris arator,
 sordidaque in parvis otia rebus amat.
 quisquam picta colit Spartani frigora saxi
 et matutinum portat ineptus Have,
 cui licet exuviis nemoris rurisque beato
 ante focum plenas explicuisse plagas
 et piscem tremula salientem ducere saeta
 flavaque de rubro promere mella cado?
 pinguis inaequales onerat cui vilica mensas
 et sua non emptus praeparat ova cinis?
 non amet hanc vitam quisquis me non amat, opto.
 vivat et urbanis albus in officiis.

5

10

LVI

Continuis vexata madet vindemia nimbis :
 non potes, ut cupias, vendere, copo, merum.

LVII

Qualem, Flacce, velim quaeris nolimve puellam?
 nolo nimis facilem difficilemque nimis.

LIV a hic tibi CA

LV 3 petet BA : petit CA 6 auem CA 7 exuti CA beati
 CA 8 explicuisse BA : exposuisse CA 14 urbanus CA

LVI hab. R

LVII hab. R

M. VAL. MARTIALIS

illud quod medium est atque inter utrumque probamus :
nec volo quod cruciat nec volo quod satiat.

LVIII

Milia pro puero centum me mango poposcit :
risi ego, sed Phoebus protinus illa dedit.
hoc dolet et queritur de me mea mentula secum
laudaturque meam Phoebus in invidiam.
sed sestertiolum donavit mentula Phoebo 5
bis decies : hoc da tu mihi, pluris emam.

LIX

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.
inter delicias quid facit ista fames ?
redde Lupi nobis tenebrosaue balnea Grylli :
tam male cum cenem, cur bene, Flacce, laver ?

LX

Intres ampla licet torvi lepus ora leonis,
esse tamen vacuo se leo dente putat.
quod ruet in tergum vel quos procumbet in armos,
alta iuvenorum volnera figet ubi ?
quid frustra nemorum dominum regemque fatigas ? 5
non nisi delecta pascitur ille fera.

LXI

Verona docti syllabas amat vatis,
Marone felix Mantua est,
censetur Aponi Livio suo tellus
Stellaque nec Flacco minus,
Apollodoro plaudit imbrifer Nilus, 5
Nasone Paeligni sonant,

LVII 3 probamus *A^{AB}A* : probatur *C^A* *Anthologia Salmasiana*
4 quod satiet . . . quod cruciet *Anth. Salmas.*

LVIII 3 dolet hoc mea m. mecum *B^A* : de me mea m. secum *C^A*
LIX hab. *T* 1 baiona *T* quadrante *C^A* 3 rete *T*
luci *C^A* 4 lauer *A^A* (-es *T*) : lauer (-bor) *B^AC^A*

LX 5 dominum nemorum *B^A* : nemorum dominum *C^A*

LXI 1 doctis s. mamat *B^A* 3 aponi *B^A* : apono *C^A* : Apona
Ital. 5 plaudit *B^A* : gaudet *C^A*

duosque Senecas unicumque Lucanum
 facunda loquitur Corduba,
 gaudent iocosae Canio suo Gades,
 Emerita Deciano meo :
 te, Liciniane, gloriabitur nostra
 nec me tacebit Bilbilis.

10

LXII

Casta nec antiquis cedens Laevina Sabinis
 et quamvis tetrico tristior ipsa viro
 dum modo Lucrino, modo se permittit Averno,
 et dum Baianis saepe fovetur aquis,
 incidit in flammas : iuvenemque secuta relicto
 coniuge Penelope venit, abit Helene.

5

LXIII

Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata. Nolo.
 non audire, Celer, sed recitare cupis.

LXIV

Bella es, novimus, et puella, verum est,
 et dives, quis enim potest negare ?
 sed cum te nimium, Fabulla, laudas,
 nec dives neque bella nec puella es.

LXV

Cum dixi ficus, rides quasi barbara verba
 et dici ficos, Caeciliane, iubes.
 dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci,
 dicemus ficos, Caeciliane, tuos.

LXII hab. T 6 ueniet *CA ut vid.*
 LXIII hab. R 1 nostra rogas] nostras R
 LXIV hab. T 3 cum *AACA* : dum *BA*
 LXV hab. R 3 dicemus *AABACA*, *cod. Charis. p. 95 K, codd.*
Prisc. I p. 261 K, et p. 267 K : dicamus *codd. Probi p. 21 K* ficus *BACA*
ut vid. (sed ficos E), cod. Charis., codd. Prisc. : ficos AA Probus 4
dicemus AABACA, codd. Prob., codd. Prisc. p. 261 K : dicamus *cod.*
Charis. ficos AABA ut vid. CA ut vid. (sed ficus XG), cod. Charis. :
ficus codd. Prob., codd. Prisc. p. 261 K

M. VAL. MARTIALIS

LXVI

Erras, meorum fur avare librorum,
 fieri poetam posse qui putas tanti,
 scriptura quanti constet et tomus vilis :
 non sex paratur aut decem sophos nummis.
 secreta quaere carmina et rudes curas
 quas novit unus scrinioque signatas
 custodit ipse virginis pater chartae,
 quae trita duro non inhorruit mento.
 mutare dominum non potest liber notus.
 sed pumicata fronte si quis est nondum
 nec umbilicis cultus atque membrana,
 mercare : tales habeo ; nec sciet quisquam.
 aliena quisquis recitat et petit famam,
 non emere librum, sed silentium debet.

5

10

LXVII

‘Liber homo es nimium,’ dicis mihi, Ceryle, semper.
 In te qui dicit, Ceryle, liber homo est.

LXVIII

Quidquid agit Rufus, nihil est nisi Naevia Rufo.
 si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.
 cenat, propinat, poscit, negat, innuit : una est
 Naevia ; si non sit Naevia, mutus erit.
 scriberet hesternā patri cum luce salutem,
 ‘Naevia lux’ inquit ‘Naevia lumen, have.’
 Haec legit et ridet demisso Naevia voltu.
 Naevia non una est : quid, vir inepte, furis ?

5

LXVI 3 constet *B^A* : constat *C^A* 4 nummis sophos *B^A* 5
 querere *B^A* 7 pater chartae] partae *C^A* (*non A*) 8 duo *C^A*
 horruit *C^A* 10 pumicata *B^A* 11 umbilicus *C^A*
 LXVII hab. *T* 1 dicis] disci *C^A* (*non A*) 1, 2 caerule (*cer-*)
A^AB^A : ceryle (-ile) *C^A* 2 qui degit *C^A* es *C^A*, unde in te
 quis dicit, Ceryle, ‘liber homo es’ ? *Ed. Wagner* : fort. interrogative
 l. h. est ?, i. e. *impudensne debet vocari* ?
 LXVIII hab. *T* 1 nisi *om. T* 5 scripserat *A^A* : scriberet
B^AC^A 8 una] uana *T*

LXIX

Coepit, Maxime, Pana quae solebat,
nunc ostendere Canium Tarentos.

LXX

Vade salutatum pro me, liber : ire iuberis
ad Proculi nitidos, officiose, lares.
Quaeris iter, dicam. Vicinum Castora canae
transibis Vestae virgineamque domum ;
inde sacro veneranda petes Palatia clivo, 5
plurima qua summi fulget imago ducis.
nec te detineat miri radiata colossi
quae Rhodium moles vincere gaudet opus.
flecte vias hac qua madidi sunt tecta Lyaei
et Cybeles picto stat Corybante tholus. 10
protinus a laeva clari tibi fronte Penates
atriaue excelsae sunt adeunda domus.
hanc pete : ne metuas fastus limenque superbum :
nulla magis toto ianua poste patet,
nec propior quam Phoebus amet doctaeque sorores. 15
si dicet 'Quare non tamen ipse venit?'
sic licet excusses 'Quia qualiaçumque leguntur
ista, salutator scribere non potuit.'

LXXI

Laevia sex cyathis, septem Iustina bibatur,
quinque Lycas, Lyde quattuor, Ida tribus.
omnis ab infuso numeretur amica Falerno,
et quia nulla venit, tu mihi, Somne, veni.

LXIX 1 maxima *BA*

LXX vv. 1-16 hab. T, vv. 1-2 R 1 procul *BA* 4 uestas *CA*
5 uenerando *CA* palatio *CA ut vid.* (-o *EX*, -a *ABC*) 7 miro *BA*
coloris T 9 haec T 10 torus *AA* : tholus *BA CA* 13 ne
AA BA : nec *CA* lumenque T 15 potior *AA* : propior *CA*
quam om. T amat *BA* 17 sic *BA* : si *CA ut vid.*
LXXI 1 quathis *CA* (pro quiathis, i.e. cyathis) 2 lycis *BA* :
lycas *CA* 3 effuso *BA* : infuso *CA*

M. VAL. MARTIALIS

LXXII

Nostris versibus esse te poetam,
Fidentine, putas cupisque credi?
sic dentata sibi videtur Aegle
emptis ossibus Indicoque cornu;
sic quae nigrior est cadente moro,
cerussata sibi placet Lycoris.
hac et tu ratione qua poeta es,
calvus cum fueris, eris comatus.

5

LXXIII

Nullus in urbe fuit tota qui tangere vellet
uxorem gratis, Caeciliane, tuam,
dum licuit: sed nunc positis custodibus ingens
turba futurorum est: ingeniosus homo es.

LXXIV

Moechus erat: poteras tamen hoc tu, Paula, negare.
ecce vir est: numquid, Paula, negare potes?

LXXV

Dimidium donare Lino quam credere totum
qui mavolt, mavolt perdere dimidium.

LXXVI

O mihi curarum pretium non vile mearum,
Flacce, Antenorei spes et alumne laris,
Pierios differ cantus citharamque sororum;
aes dabit ex istis nulla puella tibi.
quid petis a Phoebos? nummos habet arca Minervae; 5
haec sapit, haec omnes fenerat una deos.

LXXII 3 sibi *BA*: tibi *CA*

LXXIII *hab. T* 2 *meciliane AA*: *caeciliane (cec.) BACA*

4 *salitorum AA (pro futurorum): futurorum CA* es] est *T (et fort. AA)*

LXXIV *hab. T* LXXV *hab. T*

LXXVI 3 *cantusque chorosque (-rusque) BA*: *cantus citharamque CA*

EPIGRAMMATON LIB. I

quid possunt hederæ Bacchi dare? Pallados arbor
 inclinat varias pondere nigra comas.
 præter aquas Helicon et sarta lyrasque dearum
 nil habet et magnum, sed perinane sophos. 10
 quid tibi cum Cirrha? quid cum Permesside nuda?
 Romanum propius divitiusque forum est.
 illic aera sonant: at circum pulpita nostra
 et steriles cathedras basia sola crepant.

LXXVII

Pulchre valet Charinus et tamen pallet.
 parce bibit Charinus et tamen pallet.
 bene concoquit Charinus et tamen pallet.
 sole utitur Charinus et tamen pallet.
 tingit cutem Charinus et tamen pallet. 5
 cunnum Charinus lingit et tamen pallet.

LXXVIII

Indignas premeret pestis cum tabida fauces
 inque ipsos vultus serperet atra lues,
 siccis ipse genis flentes hortatus amicos
 decrevit Stygios Festus adire lacus.
 nec tamen obscuro pia polluit ora veneno 5
 aut torsit lenta tristia fata fame,
 sanctam Romana vitam sed morte peregit
 dimisitque animam nobiliore rogo.
 Hanc mortem fatis magni præferre Catonis
 fama potest: huius Caesar amicus erat. 10

LXXVI 8 uarios *B^A*: uario *Schmieder* 9 Hel.] licon *C^A* deo-
 rum *C^A* 10 semper inane *B^A*: sed perinane *C^A* 11 permesside
 nuda *B^A*: permessidis unda *C^A*: parnaside nuda *Q* 12 proprius
 (pius *E*) diuitiumque *C^A* 13 ad *codd.*

LXXVII *hab. T* 6 lingua nefas carinus *A^A* (*pro* cunnum
 Charinus lingit)

LXXVIII 2 ipsos] suos *P* 6 famem *C^A* 7 sancta (*scā*) romana *B^A*:
 sanctam romanam *C^A* 8 rogo *B^A*: uita *C^A* (cf. v. 7), unde uita *Ital.*

M. VAL. MARTIALIS

LXXIX

Semper agis causas et res agis, Attale, semper :
est, non est quod agas, Attale, semper agis.
si res et causae desunt, agis, Attale, mulas.
Attale, ne quod agas desit, agas animam.

LXXX

Sportula, Cane, tibi suprema nocte petita est.
occidit puto te, Cane, quod una fuit.

LXXXI

A servo scis te genitum blandeque fateris,
cum dicis dominum, Sosibiane, patrem.

LXXXII

Haec quae pulvere dissipata multo
longas porticus explicat ruinas,
en quanto iacet absoluta casu !
tectis nam modo Regulus sub illis
gestatus fuerat recesseratque,
victa est pondere cum suo repente,
et postquam domino nihil timebat,
seculo ruit incruenta damno.
Tantae, Regule, post metum querelae
quis curam neget esse te deorum,
propter quem fuit innocens ruina ?

5

10

LXXXIII

Os et labra tibi lingit, Manneia, catellus :
non miror, merdas si libet esse cani.

LXXIX *hab. R*

LXXX *hab. T*

LXXXI *hab. T*

LXXXII 3 en quanto *BA* : in tanto *CA*
(*gloss. in ruit*)

8 ruit *BA* : cecidit *CA*

LXXXIII *hab. T*
manneia *CA*

1 maneia *T* (*et fort. AA*) : mannella *BA* :

LXXXIV

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
 cum velit habere filios, et invenit
 quo possit istud more: futuit ancillas
 domumque et agros implet equitibus vernis.
 Pater familiae verus est Quirinalis.

5

LXXXV

Venderet excultos colles cum praeco facetus
 atque suburbani iugera pulchra soli,
 'Errat' ait 'si quis Mario putat esse necesse
 vendere: nil debet, fenerat immo magis.'
 'Quae ratio est igitur?' 'Servos ibi perdidit omnes
 et pecus et fructus, non amat inde locum.'
 Quis faceret pretium nisi qui sua perdere vellet
 omnia? Sic Mario noxius haeret ager.

5

LXXXVI

Vicinus meus est manuque tangi
 de nostris Novius potest fenestris.
 quis non invideat mihi putetque
 horis omnibus esse me beatum,
 iuncto cui liceat frui sodale?
 Tam longe est mihi quam Terentianus,
 qui nunc Niliacam regit Syenen.
 non convivere, nec videre saltem,
 non audire licet, nec urbe tota
 quisquam est tam prope tam proculque nobis.
 Migrandum est mihi longius vel illi
 vicinus Novio vel inquilinus
 sit, si quis Novium videre non volt.

5

10

LXXXIV 5-LXXXV 4 *om.* CA *nullo intervallo relicto*
 LXXXVI *hab.* T 5 *frui] frigi* T 7 *Nil.] iliacam* BA: *miliacam*
 CA 8 *nec u.* AACA: *non u.* BA 12 *vel] ut* BA (*pro vel*)

M. VAL. MARTIALIS

LXXXVII

Ne gravis hesterno fragres, Fescennia, vino,
 pastillos Cosmi luxuriosa voras.
 ista linunt dentes iantacula, sed nihil opstant,
 extremo ructus cum redit a barathro.
 quid quod olet gravius mixtum diapasmate virus 5
 atque duplex animae longius exit odor?
 notas ergo nimis fraudes deprensaque furta
 iam tollas et sis ebria simpliciter.

LXXXVIII

Alcime, quem raptum domino crescentibus annis
 Lavicana levi caespite velat humus,
 accipe non Pario nutantia pondera saxo,
 quae cineri vanus dat ruitura labor,
 sed faciles buxos et opacas palmitis umbras 5
 quaeque virent lacrimis roscida prata meis
 accipe, care puer, nostri monimenta doloris:
 hic tibi perpetuo tempore vivet honor.
 cum mihi supremos Lachesis perneverit annos,
 non aliter cineres mando iacere meos. 10

LXXXIX

Garris in aurem semper omnibus, Cinna,
 garrire et illud teste quod licet turba.
 rides in aurem, quereris, arguis, ploras,
 cantas in aurem, iudicas, taces, clamas,
 adeoque penitus sedit hic tibi morbus, 5
 ut saepe in aurem, Cinna, Caesarem laudes.

LXXXVII hab. T 3 iactacula CA obstat AA: obstat BACA
 (obstant C) 4 redit AABA: uenit CA 8 tolles BA

LXXXVIII hab. T 3 accipe AACA: aspice BA Pario]
 paruo T 4 post v. 7 CA (in archetypi marg. steterat. Simile
 initium vv. 3, 7 accipe causa transpositionis) 5 faciles AACA:
 fragiles BA bux' (i. e. buxus?) ut vid. CA 7 accipe care] acum
 pecore T 8 uiuit AA: uiuet BACA 9 supremus La. peruenerit
 annus AA

LXXXIX 2 garris Ital.

5 adeoque BA: adeone CA

EPIGRAMMATON LIB. I

XC

Quod numquam maribus iunctam te, Bassa, videbam
quodque tibi moechum fabula nulla dabat,
omne sed officium circa te semper obibat
turba tui sexus, non adeunte viro,
esse videbaris, fateor, Lucretia nobis : 5
at tu, pro facinus, Bassa, fututor eras.
inter se geminos audes committere cunnos
mentiturque virum prodigiosa Venus.
commenta es dignum Thebano aenigmate monstrum,
hic ubi vir non est, ut sit adulterium. 10

XCI

Cum tua non edas, carpis mea carmina, Laeli.
carpere vel noli nostra vel ede tua.

XCII

Saepe mihi queritur non siccis Cestos ocellis,
tangi se digito, Mamuriane, tuo.
non opus est digito : totum tibi Ceston habeto,
si dest nil aliud, Mamuriane, tibi.
sed si nec focus est nudi nec sponda grabati 5
nec curtus Chiones Antiopesve calix,
cerea si pendet lumbis et scripta lacerna
dimidiasque nates Gallica paeda tegit,
pasceris et nigrae solo nidore culinae
et bibis inmundam cum cane pronus aquam : 10
non culum, neque enim est culus, qui non cacat olim,
sed fodiam digito qui superest oculum :
nec me zelotypum nec dixeris esse malignum.
denique pedica, Mamuriane, satur.

XC hab. T 1 cunctam T, unde cinctam *Scriv.* 3 omnis
et BA (pro omnes et, i. e. omne set) 5 fateor om. T 6 adulter
AA (pro fututor) 7 se om. T turpes AA (pro cunnos) 9 est CA
XCI hab. R XCII hab. T 2 tangis se T 3 tantum T
5 nec nudi AA : nudi nec BACA 6 -ve AABA : -que CA 8 praeda
AA : peda BA : palla CA : braca *Heinsius* 11 culus] cuius T
11-12 non c. n. . . digito AABA : non c. digito, neque enim est qui
non c. o. culus sed f. CA 13 non me AA : nec me BACA

M. VAL. MARTIALIS

XCIII

Fabricio iunctus fido requiescit Aquinus,
qui prior Elysias gaudet adisse domos.
ara duplex primi testatur munera pili:
plus tamen est, titulo quod brevior legis:
'Iunctus uterque sacro laudatae foedere vitae,
famaque quod raro novit, amicus erat.'

5

XCIV

Cantasti male, dum fututa es, Aegle.
iam cantas bene; basianda non es.

XCV

Quod clamas semper, quod agentibus obstrepis, Aeli,
non facis hoc gratis: accipis, ut taceas.

XCVI

Si non molestum est teque non piget, scazon,
nostro rogamus pauca verba Materno
dicas in aurem sic ut audiat solus.
Amator ille tristium lacernarum
et baeticatus atque leucophaeatus,
qui coccinatos non putat viros esse
amethystinasque mulierum vocat vestes,
nativa laudet, habeat et licet semper
fuscis colores, galbinos habet mores.
Rogabit unde suspicer virum mollem.
Vna lavamur: aspicit nihil sursum,
sed spectat oculis devorantibus draucos
nec otiosis mentulas videt labris.
Quaeris quis hic sit? Excidit mihi nomen.

5

10

XCIII 1 Aquinus] amicus *B^A* (*sed in lemmate* DE TVMVLO AQVINI, etc.)
2 abisse *B^A*: adisse *C^A* 4 pl. t. est *B^A*: inscriptum *C^A* (i est *X*)
(*gloss. ut vid.*) legis *B^A*: leges *C^A* 5 functus *B^A* *ut vid.*
6 q. raros *B^A*, unde quos raros *Rooy* XCV hab. *T*
XCVI 1 est molestum te quod *B^A* 2 u. mamaterno *B^A*

EPIGRAMMATON LIB. I

XCVII

Cum clamant omnes, loqueris tunc, Naevole, tantum,
et te patronum causidicumque putas.

hac ratione potest nemo non esse disertus.

Ecce, tacent omnes : Naevole, dic aliquid.

XCVIII

Litigat et podagra Diodorus, Flacce, laborat.

sed nil patrono porrigit : haec cheragra est.

XCIX

Non plenum modo vices habebas,
sed tam prodigus atque liberalis
et tam lautus eras, Calene, ut omnes
optarent tibi centies amici.

Audit vota deus precesque nostras 5

atque intra, puto, septimas Kalendas
mortes hoc tibi quattuor dederunt.

at tu sic quasi non foret relictum,

sed raptum tibi centies, abisti 10

in tantam miser esuritionem,

ut convivia sumptuosiora,

toto quae semel apparas in anno,

nigrae sordibus explices monetae,

et septem veteres tui sodales

constemus tibi plumbea selibra. 15

Quid dignum meritis precemur istis ?

optamus tibi milies, Calene.

hoc si contigerit, fame peribis.

C

Mammas atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum

dici et mammarum maxima mamma potest.

XCVII hab. T 1 t. N.] tu gneuule BA (sed in lemm. ad
NEVOLVM . . .) 4 gneuule BA

XCIX hab. T 7 mort (sic) est qu. (om. hoc tibi) T 12
appares T 17 optamus AACA : optemus BA C hab. T

M. VAL. MARTIALIS

CI

Illa manus quondam studiorum fida meorum
 et felix domino notaque Caesaribus,
 destituit primos viridis Demetrius annos :
 quarta tribus lustris addita messis erat.
 ne tamen ad Stygias famulus descenderet umbras, 5
 ureret inPLICITUM cum scelerata lues,
 cavimus et domini ius omne remisimus aegro :
 munere dignus erat convaluisse meo.
 sensit deficiens sua praemia meque patronum
 dixit ad infernas liber iturus aquas. 10

CII

Qui pinxit Venerem tuam, Lycori,
 blanditus, puto, pictor est Minervae.

CIII

‘ Si dederint superi decies mihi milia centum ’
 dicebas nondum, Scaevola, iustus eques,
 ‘ qualiter o vivam, quam large quamque beate ! ’
 Riserunt faciles et tribuere dei.
 sordidior multo post hoc toga, paenula peior, 5
 calceus est sarta terque quaterque cute :
 deque decem plures semper servantur olivae,
 explicat et cenas unica mensa duas,
 et Veientani bibitur faex crassa rubelli,
 asse cicer tepidum constat et asse Venus. 10
 In ius, o fallax atque infitiator, eamus :
 aut vive aut decies, Scaevola, redde deis.

CIV

Picto quod iuga delicata collo
 pardus sustinet inprobaeque tigres

CI 3 viridis] uiridesque C^A 7 aegro] ergo B^A
 CIII 4 Aiserunt C^A (Miserunt A²) 6 et Hemsius terque
 quaterque B^A : bisque quaterque C^A 7 tibi nunc B^A : semper C^A
 10 citer C^A 11 in ius o Ital. : illuso (pro inl.) B^A : iniusto C^A

EPIGRAMMATON LIB. I

indulgent patientiam flagello,
 mordent aurea quod lupata cervi,
 quod frenis Libyci domantur ursi 5
 et, quantum Calydon tulisse fertur,
 paret purpureis aper capistris,
 turpes esseda quod trahunt visontes
 et molles dare iussa quod choreas
 nigro belua non negat magistro : 10
 quis spectacula non putet deorum ?
 Haec transit tamen, ut minora, quisquis
 venatus humiles videt leonum,
 quos velox leporum timor fatigat.
 dimittunt, repetunt, amantque captos, 15
 et securior est in ore praeda,
 laxos cui dare perviosque rictus
 gaudent et timidos tenere dentes,
 mollem frangere dum pudet rapinam,
 stratis cum modo venerint iuven- 20
 cis.
 Haec clementia non paratur arte,
 sed norunt cui serviant leones.

CV

In Nomentanis, Ovidi, quod nascitur agris,
 accepit quotiens tempora longa, merum
 exuit annosa mores nomenque senecta :
 et quidquid voluit, testa vocatur anus.

CVI

Interponis aquam subinde, Rufe,
 et si cogeris a sodale, raram
 diluti bibis unciam Falerni.

CIV 5 freno *BA* : frenis *CA* 10 non *BA* : nihil (*i. e.* nil) *CA*
 11 qui *CA ut vid.* 20 uenerit *BA* : uenerint *CA*
 CV 1 agris *BA* : aruis *CA* CVI 3 dilutibilis *CA*

M. VAL. MARTIALIS

numquid pollicita est tibi beatam
noctem Naevia sobriasque mavis 5
certae nequitias fututionis?
suspiras, retices, gemis: negavit.
crebros ergo licet bibas trientes
et durum iugules mero dolorem.
quid parcis tibi, Rufe? dormiendum est. 10

CVII

Saepe mihi dicis, Luci carissime Iuli,
'Scribe aliquid magnum: desidiosus homo es.'
Otia da nobis, sed qualia fecerat olim
Maecenas Flacco Vergilioque suo:
condere victuras temptem per saecula curas 5
et nomen flammis eripuisse meum.
in steriles nolunt campos iuga ferre iuveni:
pingue solum lassat, sed iuvat ipse labor.

CVIII

Est tibi—sitque precor multos crescatque per annos—
pulchra quidem, verum transtiberina domus:
at mea Vipsanas spectant cenacula laurus,
factus in hac ego sum iam regione senex.
migrandum est, ut mane domi te, Galle, salutem: 5
est tanti, vel si longius illa foret.
sed tibi non multum est, unum si praesto togatum:
multum est, hunc unum si mihi, Galle, nego.
ipse salutabo decuma te saepius hora:
mane tibi pro me dicet havere liber. 10

CVI 4 es *CA* 7 negabit (*i.e.* -vit) *CA* 8 bibas licet *BA*: licet
bibas *CA* 9 pudorem *BA*: dolorem *CA*

CVII hab. *T* 1 clarissime *P* 7 nolunt campos *A^ABA*
Fris.: campos nolunt *CA*

CVIII 3 Vipsanias *Rooy* 6 es *X* 9 uel serius *BA* (*cf. III*
xxvi, 5): te saepius *CA* 10 auere *corr.* aucte *ut vid.* *CA* (aucto *CG*)

CIX

Issa est passere nequior Catulli,
 Issa est purior osculo columbae,
 Issa est blandior omnibus puellis,
 Issa est carior Indicis lapillis,
 Issa est deliciae catella Publi. 5
 hanc tu, si queritur, loqui putabis ;
 sentit tristitiamque gaudiumque.
 collo nixa cubat capitque somnos,
 ut suspiria nulla sentiantur ;
 et desiderio coacta ventris 10
 gutta pallia non fefellit ulla,
 sed blando pede suscitatur toroque
 deponi monet et rogat levare.
 castae tantus inest pudor catellae,
 ignorat Venerem ; nec invenimus 15
 dignum tam tenera virum puella.
 Hanc ne lux rapiat suprema totam,
 picta Publius exprimit tabella,
 in qua tam similem videbis Issam,
 ut sit tam similis sibi nec ipsa. 20
 Issam denique pone cum tabella :
 aut utramque putabis esse veram,
 aut utramque putabis esse pictam.

CX

Scribere me quereris, Velox, epigrammata longa.
 ipse nihil scribis : tu breviora facis.

CXI

Cum tibi sit sophiae par fama et cura deorum,
 ingenio pietas nec minor ipsa suo :

CIX 4 capillis *CA* 8 colla *BA* nexa *CA* 13 monet et
 rogat l. *BA* (*cum M*) : rogat et monet eleuari *CA* 15-16 om. *CA*
CX hab. T
 CXI *cum CX confl. BA* : post CXII colloc. *CA* 1 deorum *BA* :
 laborum *CA* 2 tuo *Ital.*

M. VAL. MARTIALIS

ignorat meritis dare munera, qui tibi librum
et qui miratur, Regule, tura dari.

3

CXII

Cum te non nossem, dominum regemque vocabam :
nunc bene te novi : iam mihi Priscus eris.

CXIII

Quaecumque lusi iuvenis et puer quondam
apinasque nostras, quas nec ipse iam novi,
male conlocare si bonas voles horas
et invidabis otio tuo, lector,
a Valeriano Pollio petes Quinto,
per quem perire non licet meis nugis.

5

CXIV

Hos tibi vicinos, Faustine, Telesphorus hortos
Faenius et breve rus udaeque prata tenet.
condidit hic natae cineres nomenque sacravit
quod legis Antullae, dignior ipse legi.
ad Stygias aequum fuerat pater isset ut umbras :
quod quia non licuit, vivat, ut ossa colat.

5

CXV

Quaedam me cupit,—invidē, Procille !—
loto candidior puella cycno,
argento, nive, lilio, ligustro :
sed quandam volo nocte nigriorem,
formica, pice, graculo, cicada.
Iam suspendia saeva cogitabas :
si novi bene te, Procille, vives,

5

CXI 3 quid *B^A* (*pro* quit ; *seq.* t) 4 iura *C^A*

CXII *hab.* R 2 nunc] dum *C^A*

CXIII 1 quondam puer *B^A* 5 Pollio] lololio *B^A* 6 nugis
om. C^A

CXIV 5 et Stygias, sed dum fuerat (*pro-ras* ?) pater ire sub umbras
B^A : ad Stygias aequum fuerat pater isset ut umbras *C^A* 6 uiuit *Ital.*

CXV *hab.* T 2 loto] toto *B^AC^A* (*T pro L*) 4 sed *om. T*
quendam *A^A* : quandam *B^AC^A* 7 uiuis *C^A*

CXVI

Hoc nemus aeterno cinerum sacravit honori
 Faenius et culti iugera pulchra soli.
 hoc tegitur cito rapta suis Antulla sepulchro,
 hoc erit Antullae mixtus uterque parens.
 si cupit hunc aliquis, moneo, ne speret agellum : 5
 perpetuo dominis serviet iste suis.

CXVII

Occurris quotiens, Luperce, nobis,
 'Vis mittam puerum' subinde dicis,
 'cui tradas epigrammaton libellum,
 lectum quem tibi protinus remittam?'
 Non est quod puerum, Luperce, vexes. 5
 longum est, si velit ad Pirum venire,
 et scalis habito tribus sed altis.
 quod quaeris propius petas licebit.
 Argi nempe soles subire Letum :
 contra Caesaris est forum taberna 10
 scriptis postibus hinc et inde totis,
 omnis ut cito perlegas poetas.
 illinc me pete. Nec roges Atrectum—
 hoc nomen dominus gerit tabernae— :
 de primo dabit alterove nido 15
 rasum pumice purpuraque cultum
 denariis tibi quinque Martialem.
 'Tanti non es' ais? Sapis, Luperce.

CXVIII

Cui legisse satis non est epigrammata centum,
 nil illi satis est, Caediciane, mali.

CXVI hab. T 1 aeternum A^A cinerem B^A honore C^A 2 pulchra
 A^AC^A : pauca B^A 3 suis om. T 5 mones peret T 6 suus C^A
 CXVII occurrit B^A 6 uelis C^A 8 petas propius C^A 13
 petes C^A arrectum (pro adrectum vel atr-) C^A 15 nido nomen
 nido
 B^A (pro nomen, i. e. nomen corr. nido)
 CXVIII hab. T 2 deciliane B^A

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER II

VAL. MARTIALIS DECIANO SVO SAL.

‘QVID nobis’ inquis ‘cum epistola? parum enim tibi
praestamus, si legimus epigrammata? quid hic porro dicturus
es quod non possis versibus dicere? Video quare tragoedia
atque comoedia epistolam accipiant, quibus pro se loqui 5
non licet: epigrammata curione non egent et contenta sunt
sua, id est mala, lingua: in quacumque pagina visum est,
epistolam faciunt. Noli ergo, si tibi videtur, rem facere
ridiculam et in toga saltantis inducere personam. Denique
videris an te delectet contra retiarium ferula. Ego inter 10
illos sedeo qui protinus reclamant.’ Puto me hercules,
Deciane, verum dicis. Quid si scias cum qua et quam
longa epistola negotium fueris habiturus? Itaque quod
exigis fiat. Debebunt tibi si qui in hunc librum inciderint,
quod ad primam paginam non lassı pervenient. 15

I

TER centena quidem poteras epigrammata ferre,
sed quis te ferret perlegeretque, liber?
at nunc succincti quae sint bona disce libelli.
hoc primum est, brevior quod mihi charta perit;

EPIST. om. CA 1 Val. . . . Sal. secl. *Scrıver.* 2 parum enim]
parumne *Ital.* 3 daturus PQ (a pro ic) 4 uersibus *Ital.*: uerbis
(pro versib., i. e. versibus) 4, 5 q. tr. atque c. *Gilbert*: quare trago-
edia aut qua comoedia, *cod. ut vid.* (qua t. aut qua c. P, quare t. aut c.
LQ): quare tragoedi . . . comoedi *Ital.* 7 id est mala *del. ed. a.*
1473 9 et in *Ital.*: et dein *cod.* saltantis *Pontanus*: saltanti
cod.: saltantem *Ital.*

1 hab. T

2 -ue P^a

3 sit T: sunt CA

deinde, quod haec una peragit librarius hora, 5
 nec tantum nugis serviet ille meis;
 tertia res haec est, quod si cui forte legeris,
 sis licet usque malus, non odiosus eris.
 te conviva leget mixto quincunce, sed ante
 incipiat positus quam tepuisse calix. 10
 Esse tibi tanta cautus brevitate videris?
 Ei mihi, quam multis sic quoque longus eris!

II

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen,
 Scipio quod victor quodque Metellus habet;
 nobilius domito tribuit Germania Rheno,
 et puer hoc dignus nomine, Caesar, eras. 5
 frater Idumaeos meruit cum patre triumphos,
 quae datur ex Chattis laurea, tota tua est.

III

Sexte, nihil debes, nil debes, Sexte, fatemur.
 debet enim, si quis solvere, Sexte, potest.

IV

O quam blandus es, Ammiane, matri!
 quam blanda est tibi mater, Ammiane!
 fratrem te vocat et soror vocatur.
 cur vos nomina nequiora tangunt?
 quare non iuvat hoc quod estis esse? 5
 Lusum creditis hoc iocumque? Non est:
 matrem, quae cupit esse se sororem,
 nec matrem iuvat esse nec sororem.

V

Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus
 et tecum totis noctibus esse velim.

I 5 peragit $A^A B^A$: peraget C^A 7 legeres C^A 8 si licet
 C^A ut vid.

II hab. T 3 domino C^A 4 nomine] munere prius scri-
 pserat B^A III hab. R

IV 7 matrem B^A : mater C^A se om. B^A

V hab. T 2 post v. 4 ut vid. C^A

M. VAL. MARTIALIS

sed duo sunt quae nos disiungunt milia passum :
 quattuor haec fiunt, cum rediturus eam.
 saepe domi non es, cum sis quoque, saepe negaris : 5
 vel tantum causis vel tibi saepe vacas.
 te tamen ut videam, duo milia non piget ire ;
 ut te non videam, quattuor ire piget.

VI

I nunc, edere me iube libellos.
 lectis vix tibi paginis duabus
 spectas eschatocollion, Severe,
 et longas trahis oscitationes.
 Haec sunt, quae relegente me solebas 5
 rapta exscribere, sed Vitellianis,
 haec sunt, singula quae sinu ferebas
 per convivia cuncta, per theatra,
 haec sunt aut meliora si qua nescis.
 Quid prodest mihi tam macer libellus, 10
 nullo crassior ut sit umbilico;
 si totus tibi triduo legatur ?
 numquam deliciae supiniores.
 lassus tam cito deficis viator,
 et cum currere debeas Bovillas, 15
 interiungere quaeris ad Camenas ?
 I nunc, edere me iube libellos.

VII

Declamas belle, causas agis, Attice, belle,
 historias bellas, carmina bella facis,
 componis belle mimos, epigrammata belle,
 bellus grammaticus, bellus es astrologus,

V 3 disiungunt *A*^A : distingunt (-guunt) *B*^A*C*^A
 VI 2 *post v.* 3 *B*^A 6 scribere *C*^A (*pro* escribere, *i. e.* exscribere)
 14 deficit *C*^A VII vv. 1-5, 8 *hab. R* 1 attice *A*^A : attale
B^A*C*^A (*et in lemm. AD ATTALVM B*^A*C*^A)

et belle cantas et saltas, Attice, belle, 5
 bellus es arte lyrae, bellus es arte pilae.
 Nil bene cum facias, facias tamen omnia belle,
 vis dicam quid sis? magnus es ardalio.

VIII

Si qua videbuntur chartis tibi, lector, in istis
 sive obscura nimis sive latina parum,
 non meus est error: nocuit librarius illis
 dum properat versus adnumerare tibi.
 quod si non illum sed me peccasse putabis, 5
 tunc ego te credam cordis habere nihil.
 'Ista tamen mala sunt.' Quasi nos manifesta negemus!
 haec mala sunt, sed tu non meliora facis.

IX

Scripsi, rescripsit nil Naevia, non dabit ergo.
 Sed puto quod scripsi legerat: ergo dabit.

X

Basia dimidio quod das mihi, Postume, labro,
 laudo: licet demas hinc quoque dimidium.
 vis dare maius adhuc et inenarrabile munus?
 hoc tibi habe totum, Postume, dimidium.

XI

Quod fronte Selium nubila vides, Rufe,
 quod ambulator porticum terit seram,
 lugubre quiddam quod tacet piger voltus,
 quod paene terram nasus indecens tangit,
 quod dextra pectus pulsat et comam vellit: 5

VII 5 attice $A^A B^A$: attale C^A 6 bellus (-u's?) a. l. (*om.* es).
 C^A ut vid. b. et a. p. B^A : b. es a. p. C^A 7 faciās t. *Fris.*:
 facis t. B^A (facis attamen Q) C^A 8 qui A^A : quid $B^A C^A$ har-
 dalio B^A (*ex ard.* L) VIII hab. R 1 ch.] phastis R 7 quae
 si man. (*om.* nos) C^A negamus R IX hab. T X hab. T
 3 maius] minus T XI vv. 1, 4-6, 10 hab. T 1 sillum T
 (*pro* Silium) 2 sera B^A , fort. recte: seram C^A 4 tangit ind. B^A

M. VAL. MARTIALIS

non ille amici fata luget aut fratris,
uterque natus vivit et precor vivat,
salva est et uxor sarcinaeque servique,
nihil colonus vilicusque decoxit.
Maeroris igitur causa quae? Domi cenat.

10

XII

Esse quid hoc dicam quod olent tua basia murram
quodque tibi est numquam non alienus odor?
hoc mihi suspectum est, quod oles bene, Postume, semper :
Postume, non bene olet qui bene semper olet.

XIII

Et iudex petit et petit patronus.
solvas censeo, Sexte, creditori.

XIV

Nil intemptatum Selius, nil linquit inausum,
cenandum quotiens iam videt esse domi.
currit ad Europen et te, Pauline, tuosque
laudat Achilleos, sed sine fine, pedes.
si nihil Europe fecit, tunc Saepta petuntur,
si quid Phillyrides praestet et Aesonides.
hinc quoque deceptus Memphitica templa frequentat,
adsidet et cathedris, maesta iuvenca, tuis.
inde petit centum pendentia tecta columnis,
illinc Pompei dona nemusque duplex.
nec Fortunati spernit nec balnea Fausti,
nec Grylli tenebras Aeoliamque Lupi:
nam thermis iterumque iterumque iterumque lauatur.
omnia cum fecit, sed renuente deo,
lotus ad Europes tepidae buxeta recurrit,
si quis ibi serum carpat amicus iter.

5

10

15

XI 9 -ue *Ital.* 10 quae *A^A ut vid. (om. T) C^A*: quae est *B^A*
cena est *A^A*: cenat *B^AC^A* XII hab. *T* I murra *C^A*
XIV I inquit *C^A (cum L)* 5 tunc *B^A*: tum *C^A* 7 hic *Ital.*
13 nam t. iterumque iterumque l. *C^A*: nam thermis iterum ternis
iterumque l. *Gilbert post Heinsium* 15 tepida *B^A*

EPIGRAMMATON LIB. II

Per te perque tuam, vector lascive, puellam,
ad cenam Selium tu, rogo, taure, voca.

XV

Quod nulli calicem tuum propinas
humane facis, Horme, non superbe.

XVI

Zoilus aegrotat : faciunt hanc stragula febrem.
si fuerit sanus, coccina quid facient ?
quid torus a Nilo, quid Sidone tinctus olenti ?
ostendit stultas quid nisi morbus opes ?
Quid tibi cum medicis ? dimitte Machaonas omnis. 5
vis fieri sanus ? stragula sume mea.

XVII

Tonstrix Suburae faucibus sedet primis,
cruenta pendent qua flagella tortorum
Argique Letum multus obsidet sutor.
sed ista tonstrix, Ammiane, non tondet,
non tondet, inquam. Quid igitur facit ? Radit. 5

XVIII

Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cenam,
tu captas aliam : iam sumus ergo pares.
mane salutatum venio, tu diceris isse
ante salutatum : iam sumus ergo pares.
sum comes ipse tuus tumidique anteambulo regis, 5
tu comes alterius : iam sumus ergo pares.
Esse sat est servum, iam nolo vicarius esse.
qui rex est regem, Maxime, non habeat.

XVI hab. T 3 olent C^A 4 quis A^AB^A (sed qui PQ ut vid.)
5 demitte B^AC^A ut vid. ones C^A (pro ões, i. e. omnes)

XVIII vv. 1-4, 7-8 hab. T 7 servio f 8 maxime A^AB^A :
postume C^A (sed maxime v. 1, et in lemmate AD MAXIMUM) (fort. et hic
et in v. 1 Postume var. lectio antiqua erat)

M. VAL. MARTIALIS

XIX

Felicem fieri credis me, Zoile, cena?
 felicem cena, Zoile, deinde tua?
 debet Aricino conviva recumbere clivo,
 quem tua felicem, Zoile, cena facit.

XX

Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus.
 nam quod emas possis iure vocare tuum.

XXI

Basia das aliis, aliis das, Postume, dextram.
 dicis 'Vtrum mavis? elige.' Malo manum.

XXII

Quid mihi vobiscum est, o Phoebe novemque sorores?
 ecce nocet vati Musa iocosa suo.
 dimidio nobis dare Postumus ante solebat
 basia, nunc labro coepit utroque dare.

XXIII

Non dicam, licet usque me rogetis,
 qui sit Postumus in meo libello,
 non dicam: quid enim mihi necesse est
 has offendere basiationes
 quae se tam bene vindicare possunt?

5

XXIV

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,
 squalidus haerebo pallidiorque reo:
 si iubeat patria damnatum excedere terra,
 per freta, per scopulos exulis ibo comes.

XIX *vv. 3-4 hab. T* 2 tuam *CA* XX *hab. R* 2 *om. BA*
 iure vocare *AA*: dicere iure *CA* XXI *hab. T* 2 *elege T*
 XXII *hab. T* XXIII 2 qui *BA*: quid *CA* (*sed quis X*) 5 *uin-*
 care *BA* XXIV *hab. T*; *vv. 7-8 hab. R* 3 patriam *T*

EPIGRAMMATON LIB. II

dat tibi divitias : ecquid sunt ista duorum? 5
 das partem? multum est? Candide, das aliquid?
 Mecum eris ergo miser : quod si deus ore sereno
 adnuerit, felix, Candide, solus eris.

XXV

Das numquam, semper promittis, Galla, roganti.
 si semper fallis, iam rogo, Galla, nega.

XXVI

Quod querulum spirat, quod acerbum Naevia tussit,
 inque tuos mittit sputa subinde sinus,
 iam te rem factam, Bithynice, credis habere?
 Erras : blanditur Naevia, non moritur.

XXVII

Laudantem Selium cenae cum retia tendit
 accipe, sive legas sive patronus agas :
 'Effecte ! graviter ! cito ! nequiter ! euge ! beate !
 hoc volui !' 'Facta est iam tibi cena, tace.'

XXVIII

Rideto multum qui te, Sextille, cinaedum
 dixerit et digitum porrigito medium.
 sed nec pedico es nec tu, Sextille, fututor,
 calda Vetustinae nec tibi bucca placet.
 ex istis nihil es fateor, Sextille : quid ergo es? 5
 Nescio, sed tu scis res superesse duas.

XXIX

Rufe, vides illum subsellia prima terentem,
 cuius et hinc lucet sardonichata manus

XXIV 5 deorum *CA* 6 'Multum est.' (sic) *Schneidewin*
 XXVI hab. *T* 1 aceruum *AA* (ceruum *T*) *CA* (i. e. -bum)
 2 suos *Ital.*
 XXVII 3 cito *om.* *BA* : st *Schneidewin* 4 vel 'Hoc v. : f. e.' etc.
 XXVIII 5-6 post XXIX 8 *CA* (in ima pagina, credo, archetypi)
 XXIX 1 terentem (*Lf*) vel tenentem (*PQF*) : terentem *CA*

M. VAL. MARTIALIS

quaeque Tyron totiens epotavere lacernae
 et toga non tactas vincere iussa nives,
 cuius olet toto pinguis coma Marcelliano 5
 et splendent volso bracchia trita pilo,
 non hesterna sedet lunata lingula planta,
 coccina non laesum pingit aluta pedem,
 et numerosa linunt stellantem splenia frontem.
 Ignoras quid sit? splenia tolle, leges. 10

XXX

Mutua viginti sestertia forte rogabam,
 quae vel donanti non grave munus erat.
 quippe rogabatur felixque vetusque sodalis
 et cuius laxas arca flagellat opes.
 is mihi 'Dives eris, si causas egeris' inquit. 5
 Quod peto da, Gai: non peto consilium.

XXXI

Saepe ego Chrestinam futui. Det quam bene quaeris?
 Supra quod fieri nil, Mariane, potest.

XXXII

Lis mihi cum Balbo est, tu Balbum offendere non vis,
 Pontice: cum Licino est, hic quoque magnus homo est.
 vexat saepe meum Patrobas confinis agellum,
 contra libertum Caesaris ire times.
 abnegat et retinet nostrum Laronia servum, 5
 respondes 'Orba est, dives, anus, vidua.'
 Non bene, crede mihi, servo servitur amico:
 sit liber, dominus qui volet esse meus.

XXIX 3 quotiens B^A : totiens C^A 5 marcellino G , *fort. recte*
 (cf. *L. Mueller de re metr.*² p. 299): marcelliniano E (*pro* -iano?)ⁱⁿ 8
 pingit B^A : cingit C^A 10 qui *Ital.* leges (EA) *vel* legas (XV) C^A
 XXX *hab. T* 3 felixque $A^A C^A$: fidusque B^A uerusque T
 XXXI *hab. R* 1 tetigi A^A (*pro* futui) sed R (*et fortasse* A^A):
 det $B^A C^A$ XXXII *hab. T*; v. 1 *hab. post* III xi R 3 Patrobas]
 protas B^A (*pro- pro prō-, i. e. patro-*) 5 laronia $A^A C^A$: letoria
 laet-, lect-) B^A

XXXIII

Cur non basio te, Philaeni? calva es.
 cur non basio te, Philaeni? rufa es.
 cur non basio te, Philaeni? lusca es.
 haec qui basiat, o Philaeni, fellat.

XXXIV

Cum placeat Phileros tota tibi dote redemptus,
 tres pateris natos, Galla, perire fame.
 praestatur cano tanta indulgentia cunno
 quem nec casta potest iam decuisse Venus.
 Perpetuam di te faciant Philerotis amicam, 5
 o mater, qua nec Pontia deterior.

XXXV

Cum sint crura tibi similent quae cornua lunae,
 in rhytio poteras, Phoebe, lavare pedes.

XXXVI

Flectere te nolim, sed nec turbare capillos;
 splendida sit nolo, sordida nolo cutis;
 nec tibi mitrarum nec sit tibi barba reorum:
 nolo virum nimium, Pannyche, nolo parum.
 nunc sunt crura pilis et sunt tibi pectora saetis 5
 horrida, sed mens est, Pannyche, volsa tibi.

XXXVII

Quidquid ponitur hinc et inde verris,
 mammas suminis imbricemque porci
 communemque duobus attagenam,

XXXIII vv. 1-3 hab. T 1, 2, 3, 4 philene CA 2 russa CA
 (s prof) 4 basiat o] basiate CA ut vid. (basiate X, basiat te EAG)
 XXXIV 6 pontica BA (Medea suprascr. f³): pontia CA XXXV
 hab. T 1 sunt CA
 XXXVI vv. 1-2, 5-6 hab. R 1 sed om. R 3 mitharum
 (my-) ut vid. BA XXXVII vv. 1-2, 4-5, 10-11 hab. T 1 uersus
 BA (pro versis; s pro r)

M. VAL. MARTIALIS

mullum dimidium lupumque totum
 muraenaeque latus femurque pulli 5
 stillantemque alica sua palumbum.
 haec cum condita sunt madente mappa,
 traduntur puero domum ferenda :
 nos accumbimus otiosa turba.
 Vllus si pudor est, repone cenam : 10
 cras te, Caeciliane, non vocavi.

XXXVIII

Quid mihi reddat ager quaeris, Line, Nomentanus?
 Hoc mihi reddit ager : te, Line, non video.

XXXIX

Coccina famosae donas et ianthina moechae :
 vis dare quae meruit munera ? mitte togam.

XL

Vri Tongilius male dicitur hemitritaeo.
 novi hominis fraudes : esurit atque sitit.
 subdola tenduntur crassis nunc retia turdis,
 hamus et in mullum mittitur atque lupum.
 Caecuba saccentur quaeque annus coxit Opimi, 5
 condantur parco fusca Falerna vitro.
 omnes Tongilium medici iussere lavari :
 o stulti, febrem creditis esse ? Gula est.

XLI

'Ride si sapis, o puella, ride'
 Paelignus, puto, dixerat poeta.

XXXVII 6 stellantemque *CA* halica *codd.* 11 uocabo *AA*
 XXXVIII *hab. T* 2 reddet *CA* (*pro reddit*)
 XXXIX 1 formosae *corr. fan. - ut vid. BA* : famosae *CA*
 XL *hab. T* 2 fraudes *AA BA* : mores *CA* 3 ceruis *AA* : turdis
BA CA 5 sincentur *T* : siccentur *BA* : saccentur *CA* opimus
CA 6 conduntur *T* : condatur *CA* (*cum L*) fusa *AA* : fusca *BA CA*
 XLI *vv. 6 7, 9-22 hab. T et quidem hoc ordine dispositos, 9, 10, 12,*
11, 6, 7, 13 sqq.

sed non dixerat omnibus puellis.
 verum ut dixerit omnibus puellis,
 non dixit tibi : tu puella non es, 5
 et tres sunt tibi, Maximina, dentes,
 sed plane piceique buxeique.
 quare si speculo mihique credis,
 debes non aliter timere risum,
 quam ventum Spanius manumque Priscus, 10
 quam cretata timet Fabulla nimbum,
 cerussata timet Sabella solem.
 voltus indue tu magis severos,
 quam coniunx Priami nurusque maior.
 mimos ridiculi Philistionis 15
 et convivium nequiora vita
 et quidquid lepida procacitate
 laxat perspicuo labella risu.
 te maestae decet adsidere matri
 lugentique virum piumve fratrem, 20
 et tantum tragicis vacare Musis.
 at tu iudicium secuta nostrum
 plora, si sapis, o puella, plora.

XLII

Zoile, quid solium subluto podice perdis?
 spurcius ut fiat, Zoile, merge caput.

XLIII

Κοινὰ φίλων haec sunt, haec sunt tua, Candide, κοινά,
 quae tu magnilocus nocte dieque sonas :
 te Lacedaemonio velat toga lota Galaeso
 vel quam seposito de grege Parma dedit :

6 et] nam A^A 10 panius T -que A^AC^A : -ue B^A 13 saeuos T
 14 prami ⁱut vid. C^A (prami X, primi EAB) 18 puella C^A 20 lu.
 gentiue A^A : lugentique B^AC^A piumue A^A : piumque B^AC^A 22
 aptu C^A (pro attu, i. e. at tu) XLII hab. R 2 fias C^A
 XLIII 1 haec sunt (ecsunt) semel C^A candida B^A 1-2 fort. Κοινὰ
 φίλων! haec . . . sonas? interrogative 4 terra dedit C^A (cf. xlvii 6?)

M. VAL. MARTIALIS

at me, quae passa est furias et cornua tauri, 5
 noluerit dici quam pila prima suam.
 misit Agenoreas Cadmi tibi terra lacernas :
 non vendes nummis coccina nostra tribus.
 tu Libycos Indis suspendis dentibus orbis :
 fulcitur testa fagina mensa mihi. 10
 inmodici tibi flava tegunt chrysendeta nulli :
 concolor in nostra, cammare, lance rubes.
 grex tuus Iliaco poterat certare cinaedo :
 at mihi succurrit pro Ganymede manus.
 ex opibus tantis veteri fidoque sodali 15
 das nihil et dicis, Candide, κοινὰ φίλων ?

XLIV

Emi seu puerum togamve pexam
 seu tres, ut puta, quattuorve libras,
 Sextus protinus ille fenerator,
 quem nostis veterem meum sodalem,
 ne quid forte petam timet cavetque, 5
 et secum, sed ut audiam, susurrat :
 'Septem milia debeo Secundo,
 Phoebò quattuor, undecim Phileto,
 et quadrans mihi nullus est in arca.'
 O grande ingenium mei sodalis ! 10
 durum est, Sexte, negare, cum rogaris,
 quanto durius, antequam rogeris !

XLV

Quae tibi non stabat praecisa est mentula, Glypte.
 demens, cum ferro quid tibi ? Gallus eras.

XLIII 5 furia sed (set) CA 10 texta CA
 XLIV 2 uel BA (pro ut ?) : ut CA 6 sed ut] sicut CA 11
 rogeris BA : rogaris CA
 XLV hab. R 1 gille AA (cf. Gallus v. 2) : glypte BACA

XLVI

Florida per varios ut pingitur Hybla colores,
 cum breve Sicaniae ver populantur apes,
 sic tua subpositis conlucent prela lacernis,
 sic micat innumeris arcula synthesibus,
 atque unam vestire tribum tua candida possunt, 5
 Apula non uno quae grege terra tulit.
 tu spectas hiemem succincti lentus amici
 pro scelus! et lateris frigora trita times.
 Quantum erat, infelix, pannis fraudare duobus—
 quid renuis?—non te, Naevole, sed tineas? 10

XLVII

Subdola famosae moneo fuge retia moechae,
 levior o conchis, Galle, Cytheriacis.
 confidis natibus? non est pedico maritus:
 quae faciat duo sunt: irrumat aut futuit.

XLVIII

Coponem laniumque balneumque,
 tonsorem tabulamque calculosque
 et paucos, sed ut eligam, libellos:
 unum non nimium rudem sodalem
 et grandem puerum diuque levem 5
 et caram puero meo puellam:
 haec praesta mihi, Rufe, vel Butuntis,
 et thermas tibi habe Neronianas.

XLIX

Vxorem nolo Telesinam ducere: quare?
 moecha est. Sed pueris dat Telesina. Volo.

XLVI vv. 1-4, 7-10 hab. T 3 conlucent $A^A C^A$: perlucent
 (PQf) vel praelucent (L) B^A (seq. pre-) prela] prata C^A 8 later T:
 lateri Ital. f. tuta times Ital.: f. tr. tui Friedlaender 9 erat
 om. T 10 quid (XG) vel quod (EABC) C^A metuis A^A : renuis
 $B^A C^A$ XLVII vv. 1-2 hab. T 2 o] e C^A 3 confidis B^A :
 confides C^A (pro -dis?) XLIX hab. T Cum XLVIII confl. B^A

M. VAL. MARTIALIS

L

Quod fellas et aquam potas, nil, Lesbia, peccas.
qua tibi parte opus est, Lesbia, sumis aquam.

LI

Vnus saepe tibi tota denarius arca
cum sit et hic culo tritior, Hylle, tuo,
non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi copo,
sed si quis nimio pene superbus erit.
infelix venter spectat convivium culi
et semper miser hic esurit, ille vorat.

5

LII

Novit loturos Dasius numerare : poposcit
mammosam Spatalen pro tribus : illa dedit.

LIII

Vis fieri liber? mentiris, Maxime, non vis :
sed fieri si vis, hac ratione potes.
liber eris, cenare foris si, Maxime, nolis,
Veientana tuam si domat uva sitim,
si ridere potes miseri chrysendeta Cinnae,
contentus nostra si potes esse toga,
si plebeia Venus gemino tibi vincitur asse,
si tua non rectus tecta subire potes.
haec tibi si vis est, si mentis tanta potestas,
liberior Partho vivere rege potes.

5

10

LIV

Quid de te, Line, suspicetur uxor
et qua parte velit pudiciorem,

L 1 et quam CA 2 est om. CA
LI hab. R 3 nec auf. AA : non auf. BACA 6 uolat R
LII 1 loturas Ital.
LIII hab. T 1 l. f. AA : f. l. BACA libera mentiri CA
2 potest T (et fort. AA) : potes BACA 3 nolis AABA : nolles CA
(pro noles ?) : uoles D 7 iungitur Heinsius 8, 9 transp. CA
8 tecta (EA) vel tanta (XVBC) CA (cf. v. 9)

certis indiciis satis probavit,
custodem tibi quae dedit spadonem.
Nil nasutius hac maligniusque.

5

LV

Vis te, Sexte, coli: volebam amare.
parendum est tibi: quod iubes, colere:
sed si te colo, Sexte, non amabo.

LVI

Gentibus in Libycis uxor tua, Galle, male audit
inmodicae foedo crimine avaritiae.
sed mera narrantur mendacia: non solet illa
accipere omnino. Quid solet ergo? Dare.

LVII

Hic quem videtis gressibus vagis lentum,
amethystinatus media qui secat Saepta,
quem non lacernis Publius meus vincit,
non ipse Cordus alpha paenulatorum,
quem grex togatus sequitur et capillatus
recensque sella linteisque lorisque,
oppigneravit modo modo ad Cladi mensam
vix octo nummis anulum, unde cenaret.

5

LVIII

Pexatus pulchre rides mea, Zoile, trita.
Sunt haec trita quidem, Zoile, sed mea sunt.

LIX

Mica vocor: quid sim cernis, cenatio parva:
ex me Caesareum prospicis ecce tholum.

LIV 5 maligniusque est *BA*: maligniusque (*om. est*) *CA*

LV 1 nolebam *CA* amari *BA* 2 coleris *BA*: colere *CA* 3
sexe colo *BA* LVI hab. *T* 1 malaudit *BA* (*om. PQ*) *CA*

2 inmodice *CA* foede (-dae) *BA* crimen *T* (*et fort. AA*)
LVII 2 quem sec. saetta (-cta) *CA* (*pro Saepta*) 3 cernis *CA*
7 Cladi *Salmasius*: gladi *BA*: claudi *CA* LVIII hab. *T*

M. VAL. MARTIALIS

frange toros, pete vina, rosas cape, tinguere nardo :
ipse iubet mortis te meminisse deus.

LX

Vxorem armati futuis, puer Hylle, tribuni,
supplicium tantum dum puerile times.
vae tibi, dum ludis, castrabere. Iam mihi dices
'Non licet hoc.' Quid? tu quod facis, Hylle, licet?

LXI

Cum tibi vernarent dubia lanugine malae,
lambemat medios inproba lingua viros.
postquam triste caput fastidia vispillonum
et miseri meruit taedia carnificis,
uteris ore aliter nimiaque aerugine captus
adlatras nomen quod tibi cumque datur.
Haereat inguinibus potius tam noxia lingua :
nam cum fellaret, purior illa fuit.

5

LXII

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia vellis,
quod cincta est brevibus mentula tonsa pilis :
hoc praestas, Labiene, tuae—quis nescit?—amicae.
Cui praestas, culum quod, Labiene, pilas?

LXIII

Sola tibi fuerant sestertia, Miliche, centum,
quae tulit e sacra Leda redempta via.
Miliche, luxuria est si tanti dives amares.
'Non amo' iam dices: haec quoque luxuria est.

LX *hab. R* 1 tractas *AA* (*pro* futuis) 2 nec *AA*: dum
BAC (num *A²G*) puerile *Ital.*: puer hylle (hille, ille) *codd.* 3
castraveris (-beris) *CA* iam] an *A·G* dicis *CA* (*pro* -ces?)
castraberis. An mihi dicis *Schneidewin*¹

LXI 1 tenera *BA*: dubia *CA* 3 fastigia *BA* 5 minimaque
codd. (nimiaque *Q*) aurugine *CA* 6 datum est *BA*: datur *CA*
7 unguinibus *CA* tam *BA*: uia *corr.* iam, *ut vid.* *CA* (uiam *EA*:
uia *B*: 'uia' vel 'iam' *G*: iam *X*: tua *C*) LXII *hab. T* 3
praestat *BA* LXIII 3 amaris *BA*: amares *CA*

LXIV

Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis
 et non decernis, Laure, quid esse velis,
 Peleos et Priami transit et Nestoris aetas
 et fuerat serum iam tibi desinere.
 incipe, tres uno perierunt rhetores anno, 5
 si quid habes animi, si quid in arte vales.
 si schola damnatur, fora litibus omnia fervent,
 ipse potest fieri Marsua causidicus.
 heia age, rumpe moras: quo te sperabimus usque?
 dum quid sis dubitas, iam potes esse nihil. 10

LXV

Cur tristiores cernimus Saleianum?
 'An causa levis est?' inquis, 'extuli uxorem.'
 O grande fati crimen! o gravem casum!
 illa, illa dives mortua est Secundilla,
 centena decies quae tibi dedit dotis? 5
 nollem accidisset hoc tibi, Saleiane.

LXVI

Vnus de toto peccaverat orbe comarum
 anulus, incerta non bene fixus acu.
 hoc facinus Lalage speculo, quo viderat, ulta est,
 et cecidit saevis icta Plecusa comis.
 Desine iam, Lalage, tristes ornare capillos, 5
 tangat et insanum nulla puella caput.
 hoc salamandra notet vel saeva novacula nudet,
 ut digna speculo fiat imago tua.

LXIV hab. *T* 1 Dum te c. *D* tum te *T* 2 non] dum *D*
 laure *A^ACA*: taure *BA* quid *A^ABA*: quis *CA* 4 deserere *D* 7
 Discola *T* 8 potes *T* (et fort. *A^A*): potest *B^ACA* 9 sperauimus
A^ACA (pro -bimus) 10 quid *A^ABA*: quis *CA*

LXV 2 inquis extuli *BA*: extulit inquit *CA* (pro extuli, inquit?)

LXVI hab. *T* 3 quod *T* (et fort. *A^A*): quo *B^ACA* 4 plecusa
 (-ussa) *A^ACA*: phlegusa (-cusa) *BA* sectis (*Ital.*)—genis *Mark-*
land MS. in exempl. suo 5 onerare *CA* 6 tangit *T*: tangito
Heinsius sanum *BA* (pro isanum) 8 ut d. in sp. *Q* tua
A^ABA: tuo *CA*

M. VAL. MARTIALIS

LXVII

Occurris quocumque loco mihi, Postume, clamas
 protinus et prima est haec tua vox 'Quid agis?'
 hoc, si me decies una conveneris hora,
 dicis : habes puto tu, Postume, nil quod agas.

LXVIII

Quod te nomine iam tuo saluto,
 quem regem et dominum prius vocabam,
 ne me dixeris esse contumacem :
 totis pillea sarcinis redemi.
 reges et dominos habere debet
 qui se non habet atque concupiscit
 quod reges dominique concupiscunt.
 servom si potes, Ole, non habere,
 et regem potes, Ole, non habere.

5

LXIX

Invitum cenare foris te, Classice, dicis :
 si non mentiris, Classice, dispeream.
 ipse quoque ad cenam gaudebat Apicius ire :
 cum cenaret, erat tristior ille, domi.
 si tamen invitus vadis, cur, Classice, vadis?
 'Cogor' ais : verum est ; cogitur et Seliu.
 En rogat ad cenam Melior te, Classice, rectam.
 grandia verba ubi sunt? si vir es, ecce, nega.

5

LXX

Non vis in solio prius lavari
 quemquam, Cotile : causa quae, nisi haec est,
 undis ne fovearis irrumatis?

LXVII *hab. R* 1 *occursis R* 2 *prima] proxima CA* 4
dicam BA

LXIX *hab. T; vv. 1-4 hab. R* 1 *dicis CA (pro dicis)* 6 *ait CA*
 LXX 2 *coyle (-ile) BA : cotyle (-ile) CA* *quae om. BA*

Primus te licet abluas : necesse est
ante hic mentula quam caput lavetur.

5

LXXI

Candidius nihil est te, Caeciliane. Notavi,
si quando ex nostris disticha pauca lego,
protinus aut Marsi recitas aut scripta Catulli.
hoc mihi das, tamquam deteriora legas,
ut conlata magis placeant mea ? Credimus istud :
malo tamen recites, Caeciliane, tua.

5

LXXII

Hesterna factum narratur, Postume, cena
quod nollem—quis enim talia facta probet?—
os tibi percisum quanto non ipse Latinus
vilis Panniculi percutit ora sono :
quodque magis mirum est, auctorem criminis huius
Caecilium tota rumor in urbe sonat.
Esse negas factum : vis hoc me credere ? credo.
Quid quod habet testes, Postume, Caecilius ?

5

LXXIII

Quid faciat volt scire Lyris : quod sobria : fellat.

LXXIV

Cinctum togatis post et ante Saufeium,
quanta reduci Regulus solet turba,
ad alta tonsum templa cum reum misit,
Materne, cernis ? invidere nolito.
comitatus iste sit precor tuus numquam.

5

LXX 5 lauatur CA

LXXI hab. T

2 lego A^AB^A : legis CA

1 gallidius T (pro call.) : candidius B^ACA

5 placeat CA istud A^ACA : illud B^A

LXXII hab. T ; vv. 1-2 hab. R 4 Vilia (L) vel Tulia (-lli-) (PQF) B^A

LXXIII sobria B^A : fortia CA (Quid faciat se scire Lyris negat
ebria semper.) Quid etc. Munro : fellat (Gaudeo : quid faciet (-es)
ebria facta Lyris ?) Ital.

LXXIV 2 reducere B^A

M. VAL. MARTIALIS

hos illi amicos et greges togatorum
Fuficulus praestat et Faventinus.

LXXV

Verbera securi solitus leo ferre magistri
insertamque pati blandus in ora manum
dedidit pacem subito feritate reversa,
quanta nec in Libycis debuit esse iugis.
nam duo de tenera puerilia corpora turba,
sanguineam rastris quae renovabat humum,
saevos et infelix furiali dente peremit:
Marta non vidit maius harena nefas.
Exclamare libet: 'crudelis, perfide, praedo,
a nostra pueris parcere disce lupa!'

5

10

LXXVI

Argenti libras Marius tibi quinque reliquit,
cui nihil ipse dabas: hic tibi verba dedit?

LXXVII

Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra,
utilis unguendis axibus esse potes.
hac tu credideris longum ratione colosson
et puerum Bruti dixeris esse brevem.
disce quod ignoras: Marsi doctique Pedonis
saepe duplex unum pagina tractat opus.
non sunt longa quibus nihil est quod demere possis,
sed tu, Cosconi, disticha longa facis.

5

LXXVIII

Aestivo serves ubi piscem tempore, quaeris?
In thermis serva, Caeciliane, tuis.

LXXV *hab. T*

LXXVI *hab. T*

LXXVII *hab. T*

LXXVIII *hab. R*

1 relinquit *T*

2 urgendis *Ital.*

2 cum *T* dabat *CA*

5 disce] dis *T*

LXXIX

Invitas tunc me cum scis, Nasica, vocasse.

Excussatum habeas me rogo: ceno domi.

LXXX

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.

hic, rogo, non furor est, ne moriari, mori?

LXXXI

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit:

cum tamen haec tua sit, Zoile, sandapila est.

LXXXII

Abscisa servom quid figis, Pontice, lingua?

nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

LXXXIII

Foedasti miserum, marite, moechum,

et se, qui fuerant prius, requirunt

trunci naribus auribusque voltus.

Credis te satis esse vindicatum?

erras: iste potest et irrumare.

5

LXXXIV

Mollis erat facilisque viris Poeantius heros:

volnera sic Paridis dicitur ulta Venus.

cur lingat cunnum Sículus Sertorius, hoc est:

abs hoc occisus, Rufe, videtur Eryx.

LXXXV

Vimine clausa levi niveae custodia coctae,

hoc tibi Saturni tempore munus erit.

LXXIX hab. R 1 uocasse *AA*^A: uocatum *CA*

LXXX hab. R, et quidem ante LXXVIII collocatum 2 haec *CA*

LXXXI hab. R 2 scand- *R* (*L* ante corr.)

LXXXII hab. T 1 quid figis *AA*: quod fugis *BA* (*fort. pro*
quod figis): quid fingis *CA* 2 nesci *T*: nescin *Beverland*

LXXXIII cum LXXXII confl. *BA* 2 et se qui *Ital.*: e se qui
BA: et si qui *CA* 3 truncis *BA*: trunci *CA*

LXXXIV 3-4 novum epigr. *CA* 4 abs *Ital.*: ab *codd.* (ex *C*)

LXXXV hab. T 1 coptae *BA* (*pro* coctae): coeptae *CA*

M. VAL. MARTIALIS

dona quod aestatis misi tibi mense Decembri
si quereris, rasam tu mihi mitte togam.

LXXXVI

Quod nec carmine gloriior supino
nec retro lego Sotaden cinaedum,
nusquam Graecula quod recantat echo
nec dictat mihi luculentus Attis
mollem debilitate galliambon :
non sum, Classice, tam malus poeta.
quid si per gracilis vias petauri
invitum iubeas subire Ladan?
turpe est difficiles habere nugas
et stultus labor est ineptiarum.
scribat carmina circulis Palaemon,
me raris iuvat auribus placere.

5

10

LXXXVII

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
qui faciem sub aqua, Sexte, natantis habes.

LXXXVIII

Nil recitas et vis, Mamerce, poeta videri.
quidquid vis esto, dummodo nil recites.

LXXXIX

Quod nimio gaudes noctem producere vino
ignosco : vitium, Gaure, Catonis habes.
carmina quod scribis Musis et Apolline nullo
laudari debes : hoc Ciceronis habes.
quod vomis, Antoni : quod luxuriaris, Apici.
quod fellas, vitium dic mihi cuius habes ?

5

LXXXV 3 aestate *BA* 4 queris *T* LXXXVI 4
dicta *BA* 5 debilitatem *BA* 8 inuitum *ex inuictum BA ut vid.*
10 inertiarum *BA* LXXXVII hab. *R* 2 quid *R*
natantis *A^ABA* : cacantis *CA* (cf. III. lxxxix 2) LXXXVIII
hab. *TR* 2 esto uis *ut vid. CA* recitas *AA*
LXXXIX hab. *T*; vv. 1-2 hab. *R*

EPIGRAMMATON LIB. II

XC

Quintiliane, vagae moderator summe iuventae,
 gloria Romanae, Quintiliane, togae,
 vivere quod propero pauper nec inutilis annis,
 da veniam : properat vivere nemo satis.
 differat hoc patrios optat qui vincere census 5
 atriaque inmodicis artat imaginibus.
 me focus et nigros non indignantia fumos
 tecta iuvant et fons vivus et herba rudis.
 sit mihi verna satur, sit non doctissima coniunx,
 sit nox cum somno, sit sine lite dies. 10

XCI

Rerum certa salus, terrarum gloria, Caesar,
 sospite quo magnos credimus esse deos,
 si festinatis totiens tibi lecta libellis
 detinuere oculos carmina nostra tuos,
 quod fortuna vetat fieri permitte videri, 5
 natorum genitor credar ut esse trium.
 haec, si displicui, fuerint solacia nobis ;
 haec fuerint nobis praemia, si placui.

XCII

Natorum mihi ius trium roganti
 Musarum pretium dedit mearum
 solus qui poterat. Valebis, uxor.
 non debet domini perire munus.

XCIII

Primus ubi est' inquis 'cum sit liber iste secundus?'
 Quid faciam si plus ille pudoris habet?
 tu tamen hunc fieri si mavis, Regule, primum,
 unum de titulo tollere iota potes.

XC hab. T; vv. 9-10 hab. R 7 focus] rogos CA XCI
 3 festinantis BA XCII cum XCI confl. BA 4
 pomine corr. domini CA ut vid. (pominae E, pomine BF, pominte G,
 dominae AC, domine X) XCIII hab. R

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER III

I

Hoc tibi quidquid id est longinquis mittit ab oris
Gallia Romanae nomine dicta togae.
hunc legis et laudas librum fortasse priorem :
illa vel haec mea sunt, quae meliora putas.
plus sane placeat domina qui natus in urbe est :
debet enim Gallum vincere verna liber.

5

II

Cuius vis fieri, libelle, munus ?
festina tibi vindicem parare,
ne nigram cito raptus in culinam
cordylas madida tegas papyro
vel turis piperisve sis cucullus.
Faustini fugis in sinum ? sapisti.
cedro nunc licet ambules perunctus
et frontis gemino decens honore
pictis luxurieris umbilicis,
et te purpura delicata velet,
et cocco rubeat superbus index.
illo vindice nec Probum timeto.

5

10

I *hab. T* 3 Nunc *F*

II 4 madidas *B^A* : madida *C^A*

5 piperisue *B^A* : piperisque *C^A*

11 rubeas *C^A*

12 uindice *B^A* : iudice *C^A*

III

[Formonsam faciem nigro medicamine celas,
sed non formonso corpore laedis aquas.
ipsam crede deam verbis tibi dicere nostris :
‘Aut aperi faciem, aut tunicata lava.’]

IV

Romam vade, liber : si, veneris unde, requiret,
Aemiliae dices de regione viae.
si, quibus in terris, qua simus in urbe, rogabit,
Corneli referas me licet esse Foro.
cur absim, quaeret : breviter tu multa fatere : 5
‘Non poterat vanae taedia ferre togae.’
‘Quando venit?’ dicet : tu respondeto : ‘Poeta
exierat : veniet, cum citharoedus erit.’

V,

Vis commendari sine me cursurus in urbem,
parve liber, multis, an satis unus erit?
unus erit, mihi crede, satis, cui non eris hospes,
Iulius, adsidium nomen in ore meo.
protinus hunc primae quaeres in limine Tectae : 5
quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.
est illi coniunx, quae te manibusque sinuque
excipiet, tu vel pulverulentus eas.
hos tu seu pariter sive hanc illumve priorem
videris, hoc dices ‘Marcus havere iubet,’ 10

III hab. T. Om. BA : secl. Schneidewin 4 operi CA tunica
T aut tu tunicata Schneidewin
IV hab. T 1 requirit AA (pro -ret) 3 rogarit AA : rogabit
BA : rogavit CA (pro -bit) 5 absim AACa : absit BA quaeret
breviter] quae breviter quaeret ut vid. CA (sic E; quae br. A; br.
quaeret XBGF) 7 uenie CA (E pro T) dicit CA (pro dicet) re-
sponde poetae CA (sed -ta XCG) 8 citharoedis CA (-is pro -us)
V 1 cursus BA 3 erit h. CA 5 primae quaeres in limine
Tectae Gronovius : primi . . . tecti BA : primaeque in crimine tectae
CA 9 hanc illumve BA : hunc illamve CA 10 habere (pro
hauere) codd. libet BA (li pro ju)

M. VAL. MARTIALIS

et satis est: alios commendet epistola: peccat
qui commendandum se putat esse suis.

VI

Lux tibi post Idus numeratur tertia Maias,
Marcelline, tuis bis celebranda sacris.
inputat aetherios ortus haec prima parenti,
libat florentes haec tibi prima genas.
magna licet dederit iucundae munera vitae,
plus numquam patri praestitit ille dies.

5

VII

Centum miselli iam valete quadrantes,
anteambulonis congiarium lassi,
quos dividebat balneator elixus.
quid cogitatis, o fames amicorum?
regis superbi sportulae recesserunt.
'Nihil stropharum est: iam salarium dandum est.'

5

VIII

'Thaida Quintus amat.' 'Quam Thaida?' 'Thaida luscam.'
Vnum oculum Thais non habet, ille duos.

IX

Versiculos in me narratur scribere Cinna.
Non scribit, cuius carmina nemo legit.

X

Constituit, Philomuse, pater tibi milia bina
menstrua perque omnis praestitit illa dies,
luxuriam premeret cum crastina semper egestas
et vitiis essent danda diurna tuis.
idem te moriens heredem ex asse reliquit.
exheredavit te, Philomuse, pater.

5

VI 2 celebrande CA 4 negas CA 6 ulla BA: ille CA
VII 2 antambulonis CA 5 congularium BA 3 quas (quos L) d.
BA: quod si uidebat CA
VIII hab. R 1 quam th. l. BA: quam thaidam thaida l. CA
IX hab. R X 4 essent Ital.: esset (ēēt) codd. diuturna BA

XI

Si tua nec Thais nec lusca est, Quinte, puella,
cur in te factum distichon esse putas?

Sed simile est aliquid: pro Laide Thaida dixi.

Dic mihi, quid simile est Thais et Hermione?
tu tamen es Quintus: mutemus nomen amantis:
si non vult Quintus, Thaida Sextus amet.

5

XII

Vnguentum, fateor, bonum dedisti
convivis here, sed nihil scidisti.
Res salsa est bene olere et esurire.
qui non cenat et unguitur, Fabulle,
hic vere mihi mortuus videtur.

5

XIII

Dum non vis pisces, dum non vis carpere pullos
et plus quam patri, Naevia, parcis apro,
accussas rumpisque cocom, tamquam omnia cruda
attulerit. Numquam sic ego crudus ero.

XIV

Romam petebat esuritor Tuccius
profectus ex Hispania.
occurrit illi sportularum fabula:
a ponte rediit Mulvio.

XV

Plus credit nemo tota quam Cordus in urbe.
'Cum sit tam pauper, quomodo?' Caecus amat.

XI vv. 1-2 hab. R 1 sic R 2 ecce AA: esse BAA 3
similest CA dixi BA: dixit CA: dixti ed. a. 1475 6 amet BA:
amat CA XII vv. 3-5 hab. T 3 falsa T (cum QFCG)
(f pros) XIII hab. T 1 pisces AA: piscem BA: pisces
cum v. l. leporem CA (unde dum non uis pisces leporem EA, dum non
uis pisces BG, dum pisces leporem XC) pullos AABA: mullos CA
2 putri Heinsius pascis T XIV 1 esuritortococius CA ut
vid. (sed esuritor tuccius X) XV 1 credit BA: credet CA
(pro -dit?) quam tota codd. (tota quam G)

M. VAL. MARTIALIS

XVI

Das gladiatores, sutorum regule, cerdo,
 quodque tibi tribuit subula, sica rapit.
 ebrius es: neque enim faceres hoc sobrius umquam,
 ut velles corio ludere, cerdo, tuo.
 lusisti corio: sed te, mihi crede, memento
 nunc in pellicula, cerdo, tenere tua.

5

XVII

Circumlata diu mensis scribilita secundis
 urebat nimio saeva calore manus;
 sed magis ardebat Sabidi gula: protinus ergo
 sufflavit buccis terque quaterque suis.
 illa quidem tepuit digitosque admittere visa est,
 sed nemo potuit tangere: merda fuit.

5

XVIII

Perfrixisse tuas questa est praefatio fauces.
 cum te excussaris, Maxime, quid recitas?

XIX

Proxima centenis ostenditur ursa columnis,
 exornant fictae qua platanona ferae.
 huius dum patulos adludens temptat hiatus
 pulcher Hylas, teneram mersit in ora manum.
 vipera sed caeco scelerata latebat in aere
 vivebatque animam deteriore fera.
 non sensit puer esse dolos, nisi dente recepto
 dum perit. O facinus, falsa quod ursa fuit!

5

XVI hab. R 2 tribui CA 5 corio AACA: satis est BA tu R
 XVII hab. R 1 dimensis CA scribilita Goetz et Loewe in
 praef. ed. Plauti Poen. p. XXV: inscripta AA (ex incripta R) BA:
 scribit (str- V) ita CA secundus CA (-us pro -is) 3 sabidicula R
 4 sufflabit CA (pro -uit) 5 amittere CA (pro amm-, i. e. adm-)
 XVIII hab. T 2 excussare T: exuraris CA (r pro s)
 XIX hab. T 2 fictae AACA: pictae BA (p pro f) quam T
 (pro qua) pare CA (p pro f) 3 adludet CA 5 scelata T:
 caelata (cel-) CA iacebat AA: latebat BACA

EPIGRAMMATON LIB. III

XX

Dic, Musa, quid agat Canius meus Rufus:
 utrumne chartis tradit ille victuris
 legenda temporum acta Claudianorum?
 an quae Neroni falsus adstruit scriptor,
 an aemulatur inprobi iocos Phaedri? 5
 lascivus elegis an severus herois?
 an in cothurnis horridus Sophocleis?
 an otiosus in schola poetarum
 lepore tinctos Attico sales narrat?
 hinc si recessit, porticum terit templi 10
 an spatia carpit lentus Argonautarum?
 an delicatae sole rursus Europae
 inter tepentes post meridie buxos
 sedet ambulatve liber acribus curis?
 Titine thermis an lavatur Agrippae 15
 an inpudici balneo Tigillini?
 an rure Tulli fruitur atque Lucani?
 an Pollionis dulce currit ad quartum?
 an aestuantis iam profectus ad Baias
 piger Lucrino nauculatur in stagno? 20
 'Vis scire quid agat Canius tuus? Ridet.'

XXI

Proscriptum famulus servavit fronte notatus.

Non fuit haec domini vita, sed invidia.

XXII

Dederas, Apici, bis trecenties ventri,
 et adhuc supererat centies tibi laxum.

XX 5 iocos *Ital.*: locus (-cus *BA*) *codd.* (1 *pro j*) 6 hereis *CA*
 7 in] i *CA* sopheleis *BA* 9 tinctus atticos *BA* 10 ressit *BA*
 teri *BA* (*seq. t*) 12 rufus *BA* (*i. e.* Rufus?): rursus *CA* 14
 ambulatue *BA*: ambulatque *CA* 15 Petine *CA* 16 inpudicibus
 in eo *CA* (*i pro l*) 17 rura *CA* XXI *hab. R* 1
 proscriptus *CA* notata *AA*: notatus *BA CA* XXII 2 sed
 (set) *BA*: et *CA* superat *BA* luxum *CA* (*sed laxum A*): luxu *Ital.*

M. VAL. MARTIALIS

hoc tu gravatus ut famem et sitim ferre
summa venenum potione perduxti.
Nihil est, Apici, tibi gulosius factum.

5

XXIII

Omnia cum retro pueris obsonia tradas,
cur non mensa tibi ponitur a pedibus?

XXIV

Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras
hircus, Bacche, tuis victima grata sacris.
quem Tuscus mactare deo cum vellet aruspex,
dixerat agresti forte rudique viro
ut cito testiculos et acuta falce secaret,
taeter ut immundae carnis abiret odor.
ipse super virides aras luctantia pronus
dum resecat cultro colla premitque manu,
ingens iratis apparuit hirnea sacris.
occupat hanc ferro rusticus atque secat,
hoc ratus antiquos sacrorum poscere ritus
talibus et fibris numina prisca coli.
Sic, modo qui Tuscus fueras, nunc Gallus aruspex,
dum iugulas hircum, factus es ipse caper.

5

10

XXV

Si temperari balneum cupis fervens,
Faustine, quod vix Iulianus intraret,
roga lavetur rhetorem Sabineium.
Neronianas is refrigerat thermas.

XXII 3 ferres *CA* 4 perduxti *Scriven.* : duxisti *BA* : perduxit
CA 5 nihil *BA* : nullum *CA*

XXIII 1 pueris retro *CA* tractas. *CA* (*pro* traclas ; cl *pro* d)

XXIV *hab. T* 2 focus *AA* : sacris *BACA* 4 forti *BA*
8 manu *ACA* : manus *BA* 9 hircania *T* 10 hoc *AA* : hac
CA atque] ante *BA* 11 antiquo *CA*

XXV 4 is *BA* ut *vid.* (is *Lf* : si *P* : om. *Q*) : hic *CA* refrigera *BA*
(*seq. t*)

XXVI

Praedia solus habes et solus, Candide, nummos,
 aurea solus habes, murrina solus habes,
 Massica solus habes et Opimi Caecuba solus,
 et cor solus habes, solus et ingenium.
 omnia solus habes—hoc me puta velle negare!— 5
 uxorem sed habes, Candide, cum populo.

XXVII

Numquam me revocas, venias cum saepe vocatus :
 ignosco, nullum si modo, Galle, vocas.
 invitas alios : vitium est utriusque. 'Quod?' inquis.
 Et mihi cor non est et tibi, Galle, pudor.

XXVIII

Auriculam Mario graviter miraris olere.
 Tu facis hoc : garris, Nestor, in auriculam.

XXIX

Has cum gemina compede dedicat catenas,
 Saturne, tibi Zoilus, anulos priores.

XXX

Sportula nulla datur ; gratis conviva recumbis :
 dic mihi, quid Romae, Gargiliane, facis ?
 unde tibi togula est et fuscae pensio cellae ?
 unde datur quadrans ? unde vir es Chiones ?
 cum ratione licet dicas te vivere summa, 5
 quod vivis, nulla cum ratione facis.

XXVI hab. R 5 hoc me puta $A^A B^A$: hoc me puto C^A : nec
 me puta *Madvig Advers. crit.* II. 163.

XXVII hab. R 1 uenias cum saepe $A^A B^A$: cum sis prior ipse
 C^A 3 al. vit.] alio fuit dum C^A utrisque B^A 4 est t. (om. et)
ut vid. C^A (est nec t. ABC) XXVIII hab. R

XXIX 1 dicat B^A (*praec.* -de) XXX hab. T ; v. 1 hab. R
 2 dic] quid C^A qu. Rom. om. T 3 togula] getula T

M. VAL. MARTIALIS

XXXI

Sunt tibi, confiteor, diffusi iugera campi
 urbanique tenent praedia multa lares,
 et servit dominae numerosus debitor arcae
 sustentatque tuas aurea massa dapes.
 fastidire tamen noli, Rufine, minores :
 plus habuit Didymos, plus Philomelus habet.

5

XXXII

‘Non possum vetulam?’ quaeris, Matrinia : possum
 et vetulam, sed tu mortua, non vetula es.
 possum Hecubam, possum Niobam, Matrinia, sed si
 nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

XXXIII

Ingenuam malo, sed si tamen illa negetur,
 libertina mihi proxuma condicio est :
 extremo est ancilla loco : sed vincet utramque,
 si facie nobis haec erit ingenua.

XXXIV

Digna tuo cur sis indignaque nomine, dicam.
 Frigida es et nigra es : non es et es Chione.

XXXV

Artis Phidiacae toreuma clarum
 pisces aspicias : adde aquam, natabunt.

XXXI *hab. T. Om. CA* 2 Albanique *AA N* : urbanique *BA*
 3 domino numerosa *AA* : dominae numerosus *BA* 4 massa *AA* :
 mensa *BA*

XXXII *vv. 1-2 hab. R* 1 an possum *AA* : non possum *BA CA* :
 an possum *Hecubus* : num possum *ed. a. 1473* quaeris *AA* : quaeris
 (P) vel quereris (Qf, -re L) *BA* : quereris *CA* matronia *AA* : matria
BA : matrinia *CA* 3 nioben *BA* matria *BA* : matrinia *CA*
 4 erat i. l. *CA*

XXXIII *hab. R* 1 mallo *CA* 3 uinċ *R* (i. e. vincit ?)
 XXXIV *hab. T* 2 Fr. est *CA* non es *om. CA* (ob homoeotel.)
 et *om. T*

XXXV 1 aris *CA* 2 respices aspicias *CA*

XXXVI

Quod novus et nuper factus tibi praestat amicus,
 hoc praestare iubes me, Fabiane, tibi:
 horridus ut primo semper te mane salutem
 per mediumque trahat me tua sella lutum,
 lassus ut in thermas decuma vel serius hora 5
 te sequar Agrippae, cum laver ipse Titi.
 Hoc per triginta merui, Fabiane, Decembres,
 ut sim tiro tuae semper amicitiae?
 hoc merui, Fabiane, toga tritaque meaque,
 ut nondum credas me meruisse rudem? 10

XXXVII

Irasci tantum felices nostis amici.
 non belle facitis, sed iuvat hoc: facite.

XXXVIII

Quae te causa trahit vel quae fiducia Romam,
 Sexte? quid aut speras aut petis inde? refer.
 'Causas' inquis 'agam Cicerone disertior ipso
 atque erit in triplici par mihi nemo foro.'
 Egit Atestinus causas et Civis—utrumque 5
 noras—; sed neutri pensio tota fuit.
 'Si nihil hinc veniet, pangentur carmina nobis:
 audieris, dices esse Maronis opus.'
 Insanis: omnes gelidis quicumque lacernis
 sunt ibi, Nasones Vergiliosque vides. 10
 'Atria magna colam.' Vix tres aut quattuor ista
 res aluit, pallet cetera turba fame.
 'Quid faciam? suade: nam certum est vivere Romae.'
 Si bonus es, casu vivere, Sexte, potes.

XXXVI *hab. T; vv. 1-4 hab. R* 3 te semper *AA*: semper te
BA *CA* 9 togata tr. *BA* meraque *CA*
 XXXVII 2 facere *BA*: facite *CA*
 XXXVIII *vv. 1-12 hab. T* 1 te om. *CA* 3 disertior *AA*
 (discretior *T*) *CA*: disertius *BA* 6 non oras sed *T*: norasse *BA*
 7 tangentur *CA* 12 aliud *CA* (iu *pro* ui)

M. VAL. MARTIALIS

XXXIX

Iliaco similem puerum, Faustine, ministro
lusca Lycoris amat. Quam bene lusca videt !

XL (XLI)

Inserta phialae Mentoris manu ducta
lacerta vivit et timetur argentum.

XLI (XL)

Mutua quod nobis ter quinquagena dedisti
ex opibus tantis, quas gravis arca premit,
esse tibi magnus, Telesine, videris amicus.
Tu magnus, quod das ? immo ego, quod recipis.

XLII

Lomento rugas uteri quod condere temptas,
Polla, tibi ventrem, non mihi labra linis.
simpliciter pateat vitium fortasse pusillum :
quod tegitur, maius creditur esse malum.

XLIII

Mentiris iuvenem tinctis, Laetine, capillis,
tam subito corvus, qui modo cynus eras.
non omnes fallis ; scit te Proserpina canum :
personam capiti detrahet illa tuo.

XLIV

Occurrit tibi nemo quod libenter,
quod, quacumque venis, fuga est et ingens
circa te, Ligurine, solitudo,
quid sit, scire cupis ? Nimis poeta es.

XXXIX hab. T 2 lusta CA ut vid.
XL cum XXXIX confl. BA 1 ductat BA
XLI hab. T 3 e. t. lete si magnus uiueris CA 4 magnos CA
XLII hab. T 3 pusillum est CA 4 magnum AA : maius
BA CA malum AA BA : nefas CA
XLIII hab. R 3 fallis AA BA : falles CA (pro -is ?)
XLIV hab. T 1 qui T 4 quod BACA fit P : om. CA
ut vid. (sed quod si sc. XC et corr. G) est BA

hoc valde vitium periculosum est. 5
 non tigris catulis citata raptis,
 non dipsas medio perusta sole,
 nec sic scorprios inprobus timetur.
 nam tantos, rogo, quis ferat labores?
 et stanti legis et legis sedenti, 10
 currenti legis et legis cacanti.
 in thermas fugio: sonas ad aurem.
 piscinam peto: non licet natare.
 ad cenam propero: tenes euntem.
 ad cenam venio: fugas sedentem. 15
 lassus dormio: suscitās iacentem.
 Vis, quantum facias mali, videre?
 vir iustus, probus, innocens timeris.

XLV

Fugerit an Phoebus mensas cenamque Thyestae
 ignoro: fugimus nos, Ligurine, tuam.
 illa quidem lauta est dapibusque instructa superbis,
 sed nihil omnino te recitante placet.
 nolo mihi ponas rhombos mullumve bilibrem 5
 nec volo boletos, ostrea nolo: tace.

XLVI

Exigis a nobis operam sine fine togatam:
 non eo, libertum sed tibi mitto meum.
 'Non est' inquis 'idem.' Multo plus esse probabo:
 vix ego lecticam subsequar, ille feret.
 in turbam incideris, cunctos umbone repellat:
 invalidum est nobis ingenuumque latus.

XLIV 7 nec CA (cf. v. 8) 8 non CA (cf. v. 7) 10 tanti *ut vid.* CA
 12 sonas ad aurem] tenes euntem CA (cf. v. 14) 13 poete T (*pro*
 pete?) licet $A^A B^A$: sinis CA 14 tenes euntem] sonas ad aurem
 CA (cf. v. 12) 15 fuga TC^A 18 probus $A^A CA$: bonus B^A
 XLV *hab. T*; vv. 5-6 *hab. R* 1 ph. men. $A^A CA$: men. ph. BA
 2 non CA 3 illa $A^A CA$: ista BA 5 rhombos $A^A B^A$: rhombum CA
 -que A^A : -ue $B^A CA$ 6 bol.] letos CA XLVI *hab. T*; vv. 9-10 *hab. R*
 3 multum p. est T este CA (*pro ēē, i. e. esse*) 5 umbo CA (*seq. re.*)
 MART. EP. 6

M. VAL. MARTIALIS

quidlibet in causa narraveris, ipse tacebo :

at tibi tergeminum mugiet ille sophos.

lis erit, ingenti faciet convicia voce :

esse pudor vetuit fortia verba mihi.

10

‘Ergo nihil nobis’ inquis ‘praestabis amicus?’

Quidquid libertus, Candide, non poterit.

XLVII

Capena grandi porta qua pluit gutta

Phrygiumque Matris Almo qua lavat ferrum,

Horatiorum qua viret sacer campus

et qua pusilli fervet Herculis fanum,

5

Faustine, plena Bassus ibat in reda,

omnis beati copias trahens ruris.

illic videres frutice nobili caules

et utrumque porrum sessilesque lactucas

pigroque ventri non inutiles betas ;

illic coronam pinguibus gravem turdis

10

leporemque laesum Gallici canis dente

nondumque victa lacteum faba porcum.

nec feriatus ibat ante carrucam,

sed tuta faeno cursor ova portabat.

Urbem petebat Bassus? immo rus ibat.

15

XLVIII

Pauperis extruxit cellam, sed vendidit Olus

praedia : nunc cellam pauperis Olus habet.

XLIX

Veientana mihi misces, ubi Massica potas :

olfacere haec malo pocula quam bibere.

XLVI 7 causa *AA*CA : causam *BA* 8 addit ibi *CA* (*pro* adtibi)
11 nihil] mihi *T* XLVII 4 pusilli] plusilli *BA* 6 trahens ruris

Ital. : ruris trahent *BA* : trahens iuris *CA* 9 utiles *BA* 10

coram *BA* turris *CA ut vid.* (*sed* turdis *X*) 11 *G. c. d. Ital.* : calli-

canis dentem *BA* : gallicicanis dentes *CA ut vid.* 12 uictati (uicticti)

CA fabo *CA* 15 Urbem *BA* : Romam *CA* XLVIII hab. *R*

1 Olus *om. ut vid.* *CA* 2 praetia (*pre-*) *CA* paupetusolus *CA ut vid.*

XLIX hab. *T* 2 mallo *CA*

L

Haec tibi, non alia, est ad cenam causa vocandi,
 versiculos recites ut, Ligurine, tuos.
 deposui soleas, adfertur protinus ingens
 inter lactucas oxygarumque liber :
 alter perlegitur, dum fercula prima morantur : 5
 tertius est, nec adhuc mensa secunda venit :
 et quantum recitas et quintum denique librum.
 putidus est, totiens si mihi ponis aprum.
 Quod si non scombris scelerata poemata donas,
 cenabis solus iam, Ligurine, domi. 10

LI

Cum faciem laudo, cum miror crura manusque,
 dicere, Galla, soles 'Nuda placebo magis,'
 et semper vitas communia balnea nobis.
 Numquid, Galla, times ne tibi non placeam ?

LII

Empta domus fuerat tibi, Tongiliane, ducentis :
 abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
 conlatum est deciens. Rogo, non potes ipse videri
 incendisse tuam, Tongiliane, domum ?

LIII

Et voltu poteram tuo carere
 et collo manibusque cruribusque
 et mammis natibusque clunibusque,
 et, ne singula persequi laborem,
 tota te poteram, Chloe, carere. 5

L vv. 1-2 hab. R 3 deusui B^A 4 oxygarumque C^A (pro
 ossy-, i. e. oxy-) 5 perlegitur B^A: pergetor C^A ut vid. (sed por-
 rigitur XCG², perletor G¹) 6 uenit B^A: fuit C^A 7 librum
 B^A: bruma (EAGB²) vel bromia (XC) (i. e. βρῶμα?) C^A 8 es B^A (seq. t)
 LI hab. T LII 1 ducenis Sriver. 2 hac C^A
 LIII 3 natibus (om. que) C^A ut vid.

M. VAL. MARTIALIS

LIV

Cum dare non possim quod poscis, Galla, rogantem,
multo simplicius, Galla, negare potes.

LV

Quod quacumque venis Cosmum migrare putamus
et fluere excusso cinnama fusa vitro,
nolo peregrinis placeas tibi, Gellia, nugis.
scis, puto, posse meum sic bene olere canem.

LVI

Sit cisterna mihi quam vinea malo Ravennae,
cum possim multo vendere pluris aquam.

LVII

Callidus inposuit nuper mihi copo Ravennae:
cum peterem mixtum, vendidit ille merum.

LVIII

Baiana nostri villa, Basse, Faustini
non otiosis ordinata myrtetis
viduaque platano tonsilique buxeto
ingrata lati spatia detinet campi,
sed rure vero barbaroque laetatur.
hic farta premitur angulo Ceres omni
et multa fragrat testa senibus autumnis;
hic post Novembres imminente iam bruma
seras putator horridus refert uvas.
truces in alta valle mugiant tauri
vitulusque inermi fronte prurit in pugnam.
vagatur omnis turba sordidae chortis,

LIV 2 multos B^A

LV hab. T 1 quamcunque C^A (pro quac-?) putamque C^A
2 exc.] effusos B^A 3 cellia B^A 4 sus C^A (u pro ci)

LVI hab. T 1 mallo A^AC^A LVII hab. T 1 caupo A^A
LVIII 1 Balana C^A 2 nosti B^A 6 somni C^A (praec. s)

7 multas C^A 11 prurit C^A ut vid. (pro prit, i. e. prurit)

argutus anser gemmeique pavones
 nomenque debet quae rubentibus pinnis
 et picta perdix Numidicaeque guttatae 15
 et impiorum phasiana Colchorum ;
 Rhodias superbi feminas premunt galli ;
 sonantque turres plausibus columbarum,
 gemit hinc palumbus, inde cereus turtur.
 avidi secuntur vilicae sinum porci 20
 matremque plenam mollis agnus expectat.
 cingunt serenum lactei focum vernae
 et larga festos lucet ad lares silva.
 non segnis albo pallet otio caupo,
 nec perdit oleum lubricus palaestrita, 25
 sed tendit avidis rete subdolum turdis
 tremulave captum linea trahit piscem
 aut inpeditam cassibus refert dammam.
 exercet hilares facilis hortus urbanos,
 et paedagogo non iubente lascivi 30
 parere gaudent vilico capillati,
 et delicatus opere fruitur eunuchus.
 nec venit inanis rusticus saluator :
 fert ille ceris cana cum suis mella
 metamque lactis Sassinate de silva ; 35
 somniculosos ille porrigit glires,
 hic vagientem matris hispidae fetum,
 alius coactos non amare capones.
 et dona matrum vimine offerunt texto

16 phasianae CA 17 Rhodia superbisminas CA (s prof) promunt
 CA (o pro e) 18 columnarum (-mpn-) BA 21 angnus CA ut vid.
 (agnus EAG, annus X, anus B, anius C) 22 sesenum CA (s pro r)
 23 lare silua CA ut vid. (unde festo . . . lare s. EABG¹, festos . . . lares
 s. XCG²) 24 carbo BA : capo CA (sed caupo B) 26 subdole
 BA : subdolum CA 29 urbanus CA ut vid. (sed -nos X)
 32 delicatos CA ut vid. 35 Sassinatis ; e silua Rooy 37 hinc
 BA 38 alios CA 39 et a m. CA (pro et dā m., i. e. et dona m. ?)
 uimine offerunt Heinsius : uimineo ferunt codd.

M. VAL. MARTIALIS

grandes proborum virgines colonorum. 40
facto vocatur laetus opere vicinus ;
nec avara servat crastinas dapes mensa,
vescuntur omnes ebrioque non novit
satur minister invidere convivae.
At tu sub urbe possides famem mundam 45
et turre ab alta prospicis meras laurus,
furem Priapo non timente securus ;
et vinitorem farre pascis urbano
pictamque portas otiosus ad villam
holus, ova, pullos, poma, caseum, mustum. 50
Rus hoc vocari debet, an domus longe?

LIX

Sutor cerdo dedit tibi, culta Bononia, munus,
fullo dedit Mutinae: nunc ubi copo dabit?

LX

Cum vocer ad cenam non iam venalis ut ante,
cur mihi non eadem quae tibi cena datur?
ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino,
sugitur inciso mitulus ore mihi:
sunt tibi boleti, fungos ego sumo suillos: 5
res tibi cum rhombo est, at mihi cum sparulo.
aureus inmodicis turtur te clunibus implet,
ponitur in cavea mortua pica mihi.
cūr sine te ceno cum tecum, Pontice, cenem?
sportula quod non est prosit: edamus idem. 10

42 scruat *BA*: struas *CA* (*pro servas*) (*T pro E*) 44 fatus *CA*
(*f pro s, s pro r*): fartus *Ital.* ministri *CA* 46 moras *CA* (*o pro e*)
47 eurem *CA* (*E pro F*) timentis *BA* 48 uinitore *CA* pascentis
BA (*cf. ad timente v. 47*) urbane *CA* (*e pro o*) 50 caseus *ut*
vid. CA 51 uocari debet *BA*: uocatur *CA*

LIX hab. *T* 2 tibi caupo *T*

LX hab. *T* 1 uocer *AA* (*cum D*): uocor *BA CA* tam *CA* (*T pro I*)
4 sugitur *AA BA*: sumitur *CA* 5 pusillos *AA BA*: suillos *CA* 6
vel rhombost at *AA CA*: et *BA* 10 quae *T* (*et fort. AA*): quod *BA CA*

LXI

Esse nihil dicis quidquid petis, inprobe Cinna :
 si nil, Cinna, petis, nil tibi, Cinna, nego.

LXII

Centenis quod emis pueros et saepe ducenis,
 quod sub rege Numa condita vina bibis,
 quod constat decies tibi non spatiosa supellex,
 libra quod argenti milia quinque rapit,
 aurea quod fundi pretio carruca paratur, 5
 quod pluris mula est quam domus empta tibi :
 haec animo credis magno te, Quinte, parare?
 falleris : haec animus, Quinte, pusillus emit.

LXIII

Cotile, bellus homo es : dicunt hoc, Cotile, multi.
 audio : sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
 'Bellus homo est, flexos qui digerit ordine crines,
 balsama qui semper, cinnama semper olet ;
 cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat, 5
 qui movet in varios bracchia volsa modos ;
 inter femineas tota qui luce cathedras
 desidet atque aliqua semper in aure sonat,
 qui legit hinc illinc missas scribitque tabellas ;
 pallia vicini qui refugit cubiti ; 10
 qui scit quam quis amet, qui per convivia currit,
 Hirpini veteres qui bene novit avos.'
 Quid narras ? hoc est, hoc est homo, Cotile, bellus ?
 res pertriosa est, Cotile, bellus homo.

LXI *hab. R*

LXII *hab. T* 3 deci (*sic*) *BA* 7 magno credis *AA CA* :
 credis magno *BA*

LXIII *vv. 1-4 hab. R* 2 dic m. cotile b. h. *BA* 5 qui et g.
BA gaditani *CA* 6 choros *BA* : modos *CA* 9 missa *CA*
 13 hoc est *semel CA* cot. h. b. *CA*

M. VAL. MARTIALIS

LXIV

Sirenas hilarem navigantium poenam
 blandasque mortes gaudiumque crudele,
 quas nemo quondam deserebat auditas,
 fallax Vlixes dicitur reliquisse.
 Non miror: illud, Cassiane, mirarer,
 si fabulantem Canium reliquisset. -5

LXV

Quod spirat tenera malum mordente puella,
 quod de Corycio quae venit aura croco;
 vinea quod primis cum floret cana racemis,
 gramina quod redolent, quae modo carpsit ovis;
 quod myrtus, quod messor Arabs, quod sucina trita, 5
 pallidus Eoo ture quod ignis olet;
 gleba quod aestivo leviter cum spargitur imbre,
 quod madidas nardo passa corona comas:
 hoc tua, saeve puer Diadumene, basia fragrant.
 quid si tota dares illa sine invidia? 10

LXVI

Par scelus admisit Phariis Antonius armis:
 abscidit voltus ensis uterque sacros.
 illud, laurigeros ageres cum laeta triumphos,
 hoc tibi, Roma, caput, cum loquereris, erat.
 Antoni tamen est peior quam caussa Pothini: 5
 hic facinus domino praestitit, ille sibi.

LXIV hab. T 1 ponam CA (pro poenam) 2 crudelem CA
 LXV hab. T 1 spirat] srat T ten. mal. AA CA: mal. ten. BA
 2 quae uenit] peruenit AA 3 cum floret AA BA: floret cum CA
 4 uuis CA 5 araps AA 7 quid CA imbrem BA: imo CA
 8 quid CA nardo passa AA: nardo sparsa BA nardos parta CA ut vid.
 (sed nardo parta XBC) 10 quod T (et fort. AA) LQ (et fort. BA)
 LXVI 1 Phariis Ital.: fartis (-tus) BA (t pro i): paruis CA 5
 es BA

LXVII

Cessatis, pueri, nihilque nostis,
 Vaterno Rasinaque pigriores,
 quorum per vada tarda navigantes
 lentos tinguitis ad celeuma remos.
 iam prono Phaethonte sudat Aethon 5
 exarsitque dies et hora lassos
 interiungit equos meridiana.
 at vos tam placidas vagi per undas
 tuta luditis otium carina.
 non nautas puto vos, sed Argonautas. 10

LXVIII

Huc est usque tibi scriptus, matrona, libellus.
 Cui sint scripta rogas interiora? mihi.
 gymnasium, thermae, stadium est hac parte: recede.
 exuimur: nudos parce videre viros.
 hinc iam deposito post vina rosasque pudore, 5
 quid dicat nescit saucia Terpsichore:
 schemate nec dubio, sed aperte nominat illam
 quam recipit sexto mense superba Venus,
 custodem medio statuit quam vilicus horto,
 opposita spectat quam proba virgo manu. 10
 si bene te novi, longum iam lassa libellum
 ponebas, totum nunc studiosa legis.

LXIX

Omnia quod scribis castis epigrammata verbis
 inque tuis nulla est mentula carminibus,
 admiror, laudo; nihil est te sanctius uno:
 at mea luxuria pagina nulla vacat.

LXVII 2 Rasinaque] res inique CA 9 carinae CA LXVIII
 hab. T 1 hoc BACA (pro huc) 4 uiros AA BA: mares CA
 5-6 post vv. 7-8 CA 6 dicas CA 7 ne T per te CA 10
 proa T 12 tantum AA: totum BACA legis AA BA: leges CA
 (i.e. -is?) LXIX hab. T 1 quod] que (i.e. quae) T 2
 mentula T 3 te] et T 4 uacet T ante corr.

Haec igitur nequam iuvenes facilesque puellae,
 haec senior, sed quem torquet amica, legat.
 at tua, Cosconi, venerandaque sanctaque verba
 a pueris debent virginibusque legi.

5

LXX

Moechus es Aufidiae, qui vir, Scaevine, fuisti;
 rivalis fuerat qui tuus, ille vir est.
 Cur aliena placet tibi, quae tua non placet, uxor?
 numquid securus non potes arrigere?

LXXI

Mentula cum doleat puero, tibi, Naevole, culus,
 non sum divinus, sed scio quid facias.

LXXII

Vis futui nec vis mecum, Saufeia, lavari.
 nescio quod magnum suspicor esse nefas.
 aut tibi pannosae dependent pectore mammae
 aut sulcos uteri prodere nuda times
 aut infinito lacerum patet inguen hiatus
 aut aliquid cunni prominet ore tui.
 Sed nihil est horum, credo, pulcherrima nuda es.
 si verum est, vitium peius habes: fatua es.

5

LXXIII

Dormis cum pueris mutuniatis,
 et non stat tibi, Galle, quod stat illis.
 quid vis me, rogo, Phoebe, suspicari?
 mollem credere te virum volebam,
 sed rumor negat esse te cinædum.

LXX hab. R LXXI hab. T 2 sed $A^A B^A$: si C^A facitis T
 LXXII hab. T 1 subigi A^A (pro futui) 2 quid $A^A C^A$
 magnum $A^A B^A$: maius C^A 3 dependent pectore $A^A C^A$: pendent
 a pectore B^A 5 laterum B^A 6 monstri A^A (pro cunni): cynici
 $B^A C^A$ LXXIII 2 Phoebe B^A : Galle C^A

LXXIV

Psilothro faciem levas et dropace calvam.

numquid tonsorem, Gargiliane, times?

quid facient ungues? nam certe non potes illos
resina Veneto nec resecare luto.

Desine, si pudor est, miseram traducere calvam : 5
hoc fieri cunno, Gargiliane, solet.

LXXV

Stare, Luperce, tibi iam pridem mentula desit,
luctaris demens tu tamen arrigere.

sed nihil erucae faciunt bulbique salaces
inproba nec prosunt iam satureia tibi.

coepisti puras opibus corrumpere buccas : 5
sic quoque non vivit sollicitata Venus.

Mirari satis hoc quisquam vel credere possit,
quod non stat, magno stare, Luperce, tibi?

LXXVI

Arrigis ad vetulas, fastidis, Basse, puellas,
nec formonsa tibi sed moritura placet.

Hic, rogo, non furor est, non haec est mentula demens?
cum possis Hecaben, non potes Andromachen!

LXXVII

Nec mullus nec te delectat, Baetice, turdus,
nec lepus est umquam nec tibi gratus aper ;
nec te liba iuvant nec sectae quadra placentae,
nec Libye mittit nec tibi Phasis aves :

capparin et putri cepas allece natantis 5
et pulpam dubio de petasone voras,
teque iuvant gerres et pelle melandrya cana,
resinata bibis vina, Falerna fugis.

LXXIV 1 levas *Ital.* : lauas *codd.* 2, 6 *transp.* B^A (*idem verbum*
Gargiliane *in utroque versu*) 3 facie tingues C^A LXXV hab.
TR 3 bulbique C^A (*non A*) LXXVI hab. T; vv. 1-2 hab. R
LXXVII 3 secta B^A 4 auos C^A (*o pro e*) 5 capparis C^A
7 iuuat C^A

M. VAL. MARTIALIS

Nescio quod stomachi vitium secretius esse
suspitor : ut quid enim, Baetice, saprophagis?

10

LXXVIII

Minxisti corrente semel, Pauline, carina.
meiere vis iterum? iam Palinurus eris.

LXXIX

Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omnes.
hunc ego, cum fuit, non puto perficere.

LXXX

De nullo quereris, nulli maledicis, Apici :
rumor ait linguae te tamen esse malae.

LXXXI

Quid cum femineo tibi, Baetice Galle, barathro?
haec debet medios lambere lingua viros.
abscisa est quare Samia tibi mentula testa,
si tibi tam gratus, Baetice, cunnus erat?
castrandum caput est : nam sis licet inguine Gallus, 5
sacra tamen Cybeles decipis : ore vir es.

LXXXII

Conviva quisquis Zoili potest esse,
Summemmianas cenet inter uxores
curtaque Ledae sobrius bibat testa :
hoc esse levius puriusque contendo.
iacet occupato galbinatus in lecto 5
cubitisque trudit hinc et inde convivas
effultus ostro Sericisque pulvillis.

LXXVII 10. *vel σαπροφαγῆς*

LXXVIII *hab. T* 1 Mixisti *CA*

LXXX *hab. T* 1 loqueris *AA* (*pro loquereris?*, *pracc. lo*) :
quereris *BACA* nullum *AA* (*seq. m.*) LXXXI 4 iam *CA*

LXXXII 2 Summemia nascent *BA* 4 contendo *BA* : con-
tendi *CA* 5 iacetque o. *CA* galginatus *BA* 7 puluinis
BA : puluillis *CA*

stat exoletus suggeritque ructanti
 pinnas rubentes cuspidisque lentisci,
 et aestuanti tenue ventilat frigus 10
 supina prasino concubina flabello,
 fugatque muscas myrtea puer virga.
 percurrit agili corpus arte tractatrix
 manumque doctam spargit omnibus membris;
 digiti crepantis signa novit eunuchus 15
 et delicatae sciscitator urinae
 domini bibentis ebrium regit penem.
 at ipse retro flexus ad pedum turbam
 inter catellas anserum exta lambentis
 partitur apri glandulas palaestritis 20
 et concubino turturum natis donat;
 Ligurumque nobis saxa cum ministrentur
 vel cocta fumis musta Massilitanis,
 Opimianum morionibus nectar
 crystallinisque murrinisque propinat. 25
 et Cosmianis ipse fusus ampullis
 non erubescit murice aureo nobis
 dividere moechae pauperis capillare.
 septunce multo deinde perditus stertit:
 nos accubamus et silentium rhonchis 30
 praestare iussi nutibus propinamus.
 hos Malchionis patimur inprobi fastus,
 nec vindicari, Rufe, possumus: fellat.

LXXXIII

Ut faciam breviora mones epigrammata, Corde.

‘Fac mihi quod Chione’: non potui brevius.

9 cuspidemque lentisce *B^A*: cuspidisque lentisci *C^A* 16 suscitor
Ital. 18 ipse *B^A*: ille *C^A* 20 agri *B^A* 25 crystallinis (*chri-*) (*om.*
que) myrthinisque *B^A* 26 fusus *Ital.*: fuscis *B^A* (*ci pro u*): fuscus *C^A*
 28 capit lare *C^A* 31 notibus *C^A* (*pro nu-*) 32 faustus *C^A* (*pro fas-*)
 33 uindicari *B^A*: uindicare *C^A* (*pro -ri?*) possimus *C^A* (*pro -su-?*): posci-
 mus *Rutgers* LXXXIII 1 cordex *C^A* (*sed* corde *XCG*) 2 potuitoretuis *C^A*

M. VAL. MARTIALIS

LXXXIV

Quid narrat tua moecha? Non puellam
dixi, Gongylion. Quid ergo? linguam.

LXXXV

Quis tibi persuasit naris abscidere moecho?
non hac peccatum est parte, marite, tibi.
stulte, quid egisti? nihil hic tibi perdidit uxor,
cum sit salva tui mentula Deiphobi.

LXXXVI

Ne legeres partem lascivi, casta, libelli,
praedixi et monui: tu tamen, ecce, legis.
sed si Panniculum spectas et, casta, Latinum,—
non sunt haec mimis improbiora,—lege.

LXXXVII

Narrat te rumor, Chione, numquam esse fututam
atque nihil cunno purius esse tuo.
tectata tamen non hac, qua debēs, parte lavaris:
si pudor est, transfer subligar in faciem.

LXXXVIII

Sunt gemini fratres, diversa sed inguina lingunt.
dicite, dissimiles sunt magis an similes?

LXXXIX

Vtere lactucis et mollibus utere malvis:
nam faciem durum, Phoebe, cacantis habes.

~~LXXXIV~~ 2 Gong. *Ital.*: goncylium (co-, -ci-, -gy-) *B^A*: congylion
(-gi-) *C^A*

LXXXV *hab. T*; *vv.* 1-2 *hab. R* 3 tibi *A^A*: tua *B^AC^A* 4
sui *Ital.* diei phoebi *T*: dei phoebi *C^A* (*cum Q*)

LXXXVI *hab. T* 1 Neclegeres *T* (*vix A^A*) 3 spectas et
casta *A^A*: spectas tu casta *B^A*: si spectas casta *C^A*

LXXXVII *hab. T* 1 chione rumor *A^A*: rumor chione *B^AC^A*
salitam *A^A* (sol- *T*) (*pro fututam*) 2 monstro *A^A* (*pro cunno*)

3 que (*i. e.* quae) *T* 4 transfers *B^A*

LXXXVIII 1 diuersi *C^A* 2 sint *B^A*: sunt *C^A* LXXXIX *hab. R*

XC

Volt, non volt dare Galla mihi, nec dicere possum,
quod volt et non volt, quid sibi Galla velit.

XCI

Cum peteret patriae missicius arva Ravennae,
semiviro Cybeles cum grege iunxit iter.
huic comes haerebat domini fugitivus Achilles
insignis forma nequitiaque puer.

Hoc steriles sensere viri : qua parte cubaret 5
quaerunt. Sed tacitos sensit et ille dolos :
mentitur, credunt. Somni post vina petuntur :
continuo ferrum noxia turba rapit
exciduntque senem spondae qui parte iacebat ;
namque puer pluteo vindice tutus erat. 10
Subpositam quondam fama est pro virgine cervam,
at nunc pro cervo mentula subposita est.

XCII

Vt patiar moechum rogat uxor, Galle, sed unum.
Huic ego non oculos eruo, Galle, duos ?

XCIII

Cum tibi trecenti consules, Vetustilla,
et tres capilli quattuorque sint dentes,
pectus cicadae, crus colorque formicae ;
rugosiorum cum geras stola frontem
et araneorum cassibus pares mammas ; 5
cum comparata rictibus tuis ora

XC *hab. R* 2 quod] quid *CA* quid] quod *R*

XCI *hab. T* 2 grece *BA* 9 exciduntque *AA* : exciduntque *BA* :
exciditque *CA* semen *T* cum . . . iaceret *AA* : qui . . . iacebat *BA*
(latebat *PQ*) *CA* 11 supposita . . . cerua *CA* quondam fama
est *AA* *CA* : fama est quondam *BA* 12 puero *AA* : ceruo *BA* *CA*

XCII *hab. T*

XCIII *vv. 1-12, 16-19, 21-22 hab. T* 1 uetustilla *AA* *BA* :
uetustina *CA* 2 sint *om. BA* 5 mamillas *AA*

Niliacus habeat corcodilus angusta,
 meliusque ranae garriant Ravennates,
 et Atrianus dulcius culix cantet,
 videasque quantum noctuae vident mane, 10
 et illud oleas quod viri capellarum,
 et anatis habeas orthopygium macrae,
 senemque Cynicum vincat osseus cunnus ;
 cum te lucerna balneator extincta
 admittat inter bustuarias moechas ; 15
 cum bruma mensem sit tibi per Augustum
 regelare nec te pestilentia possit :
 audes ducentas nuptuire post mortes
 virumque demens cineribus tuis quaeris.
 Prurire quid si Sattiae velit saxum ? 20
 quis coniugem te, quis vocabit uxorem,
 Philomelus aviam quam vocaverat nuper ?
 Quod si cadaver exiges tuum scalpi,
 sternatur Achori de triclinio lectus,
 thalassionem qui tuum decet solus, 25
 ustorque taedas praeferat novae nuptae :
 intrare in istum sola fax potest cunnum.

XCIV

Esse negas coctum leporem poscisque flagella.
 Mavis, Rufe, cocum scindere quam leporem.

XCV

Numquam dicis have sed reddis, Naevole, semper,
 quod prior et corvus dicere saepe solet.

7 Niliacus^{us} *T* (*pro* -is, *i. e.* -is *corr.* -us) : Nillacus *B*^A 9 hadriacus
B^A 10 noctua uidet *A*^A*B*^A 15 admittit *B*^A : admittat *C*^A moschi
B^A (*i. e.* Moschi ?) : moechas *C*^A 17 relegare *T* pestilenties *Guietus*
 possis *cod. Beverlandi* 18 ducentas *T* : ducentes *C*^A (*non A*) 19
 uisumque *B*^A 20 si satiae *B*^A (*si* satirae *P*, *si* sactie *f*) : sisatiae *ut vid.*
C^A (-tire *AG*¹, -tiare, -ciare *EVXBCG*²) 21 uocauit *B*^A (*i. e.* -bit)
 23 exiges *B*^A : exigis *C*^A scarpi *C*^A 24 det *B*^A (*seq. t.*) 26
 uttorque *C*^A taedes (te-) *B*^A *XCIV hab. R* *XCV vv. 1-4, 7-12*
hab. T 1 reddis *A*^A*C*^A : rides *B*^A 2 prius *A*^A : prior *B*^A*C*^A
 curuus *B*^A*C*^A

cur hoc expectas a me, rogo, Naevole, dicas :
 nam, puto, nec melior, Naevole, nec prior es.
 praemia laudato tribuit mihi Caesar uterque 5
 natorumque dedit iura paterna trium.
 ore legor multo notumque per oppida nomen
 non expectato dat mihi fama rogo.
 est et in hoc aliquid : vidit me Roma tribunum
 et sedeo qua te suscitatur Oceanus. 10
 quot mihi Caesareo facti sunt munere cives,
 nec famulos totidem suspicor esse tibi.
 Sed pedicaris, sed pulchre, Naevole, ceves.
 iam iam tu prior es, Naevole, vincis : have.

XCVI

Lingis, non futuis meam puellam
 et garris quasi moechus et fututor.
 Si te prendero, Gargili, tacebis.

XCVII

Ne legat hunc Chione, mando tibi, Rufe, libellum.
 carmine laesa meo est, laedere et illa potest.

XCVIII

Sit culus tibi quam macer, requiris ?
 pedicare potes, Sabelle, culo.

XCIX

Irasci nostro non debes, cerdo, libello.
 ars tua non vita est carmine laesa meo.
 innocuos permitte sales. Cur ludere nobis
 non liceat, licuit si iugulare tibi ?

3 expectas *AACA* : expectes *BA* 4 nec m. *AABA* : ne m. *CA*
 (me m. *C*) 8 expectatos . . . rogos *CA* 9 est et] esset *BA*

XCVI 3 prendere *CA* gargille (-gyllē) *BA*

XCVII hab. *R*

XCVIII 1 Sicculus *CA* ut vid.

XCIX hab. *T*

3 non nocuos *AA* : innocuos *BACA* ludere

AABA : laedere *CA*

4 licuit, liceat *AACA* : liceat, licuit *BA*

M. VAL. MARTIALIS

C

Cursorem sexta tibi, Rufe, remisimus hora
carmina quem madidum nostra tulisse reor :
imbribus inmodicis caelum nam forte ruebat.
non aliter mitti debuit ille liber.

C 1 misimus *CA*

4 ille *BA* : iste *CA*

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER IV

I

CAESARIS alma dies et luce sacratior illa
conscia Dictaeum qua tulit Ida Iovem,
longa, precor, Pylioque veni numerosior aevo
semper et hoc vultu vel meliore nite.
hic colat Albano Tritonida multus in auro 5
perque manus tantas plurima quercus eat;
hic colat ingenti redeuntia saecula lustro
et quae Romuleus sacra Tarentos habet.
Magna quidem, superi, petimus sed debita terris:
pro tanto quae sunt inproba vota deo? 10

II

Spectabat modo solus inter omnes
nigris munus Horatius lacernis,
cum plebs et minor ordo maximusque
sancto cum duce candidus sederet.
Toto nix cecidit repente caelo: 5
albis spectat Horatius lacernis.

III

Aspice quam densum tacitarum vellus aquarum
defluat in voltus Caesaris inque sinus.

I 3 aevi CA 9 sed] et CA

II 1 modos CA
7*

M. VAL. MARTIALIS

indulget tamen ille Iovi, nec vertice moto
 concretas pigro frigore ridet aquas,
 sidus Hyperborei solitus lassare Bootae
 et madidis Helicen dissimulare comis.
 Quis siccis lascivit aquis et ab aethere ludit?
 suspicor has pueri Caesaris esse nives.

IV

Quod siccae redolet palus lacunae,
 crudarum nebulae quod Albularum,
 piscinae vetus aura quod marinae,
 quod pressa piger hircus in capella,
 lassi vardaicus quod evocati,
 quod bis murice vellus inquinatum,
 quod ieiunia sabbatariarum,
 maestorum quod anhelitus reorum,
 quod spurcae moriens lucerna Ledae,
 quod ceromata faece de Sabina,
 quod volpis fuga, viperæ cubile,
 mallem quam quod oles olere, Bassa.

V

Vir bonus et pauper linguaque et pectore verus,
 quid tibi vis urbem qui, Fabiane, petis?
 qui nec leno potes nec commissator haberi
 nec pavidos tristi voce citare reos
 nec potes uxorem cari corrumpere amici
 nec potes argentes arrigere ad vetulas,
 vendere nec vanos circa Palatia fumos
 plaudere nec Cano plaudere nec Glaphyro :

III 3 muto *B^A* 5 hyperboreis *C^A* 7 quis *Schneidewin* : qui *codd.*
 IV vv. 1-4, 11-12 *hab. T* 1 sica *T* palus] paulus *T*: thalus
C^A 12 mallem *A^A* (malem *T*): malles *B^AC^A*
 V *hab. T* 1 uanus *C^A* (*pro* uonus, *i. e.* bonus) uersus *C^A*
 3 comisator *ut vid. C^A* 4 pauido stricti *C^A* 7 circum *A^A*:
 circa *B^AC^A* 8 cano] plano *A^A*

unde miser vives? 'Homo certus, fidus amicus—'
Hoc nihil est: numquam sic Philomelus eris. 10

VI

Credi virgine castior pudica
et frontis tenerae cupis videri,
cum sis inprobior, Malisiane,
quam qui compositos metro Tibulli
in Stellae recitat domo libellos.

VII

Cur, here quod dederas, hodie, puer Hylle, negasti,
durus tam subito qui modo mitis eras?
sed iam causaris barbamque annosque pilosque.
o nox quam longa es quae facis una senem!
quid nos derides? here qui puer, Hylle, fuisti, 5
dic nobis, hodie qua ratione vir es?

VIII

Prima salutantes atque altera conterit hora,
exercet raucos tertia causidicos,
in quintam varios extendit Roma labores,
sexta quies lassis, septima finis erit,
sufficit in nonam nitidis octava palaestris, 5
imperat extructos frangere nona toros:
hora libellorum decuma est, Eupheme, meorum,
temperat ambrosias cum tua cura dapes
et bonus aetherio laxatur nectare Caesar
ingentique tenet pocula parca manu. 10
tunc admitte iocos: gressum metire licenti
ad matutinum, nostra Thalia, Iovem?

V 9 certus fidus $\mathcal{A}^A$: fidus certus $B^A C^A$ 10 philomeus $\mathcal{A}^A$:
philomerus C^A VI 1 castiore C^A *ut vid.* 2 teneri C^A
VII *hab. R* 2 quid C^A 3 barbam (*om. que*) R
VIII 1 continet B^A : conterit C^A 4 erat C^A 6 excelsos
 B^A : extructos C^A 11 gressum (-su Pf) metire *codd.* 12 matu-
tinos B^A (*seq. nos-*)

M. VAL. MARTIALIS

IX

Sotae filia clinici, Labulla,
deserto sequeris Clytum marito
et donas et amas: *ἔχεις ἀσώτως.*

X

Dum novus est nec adhuc rasa mihi fronte libellus,
pagina dum tangi non bene sicca timet,
i puer et caro perfer leve munus amico
qui meruit nugas primus habere meas.
curre, sed instructus: comitetur Punica librum 5
spongea: muneribus convenit illa meis.
non possunt nostros multae, Faustine, liturae
emendare iocos: una litura potest.

XI

Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes
et Saturninum te, miser, esse pudet,
impia Parrhasia movisti bella sub ursa,
qualia qui Phariae coniugis arma tulit.
Excideratne adeo fatum tibi nominis huius, 5
obruit Actiaci quod gravis ira freti?
an tibi promisit Rhenus quod non dedit illi
Nilus, et Arctois plus licuisset aquis?
ille etiam nostris Antonius occidit armis,
qui tibi conlatus, perfide, Caesar erat. 10

XII

Nulli, Thai, negas, sed si te non pudet istud,
hoc saltem pudeat, Thai, negare nihil.

IX I clunici *BA* bulla *BA* (*et in lemm. AD BVLLAM*): labulla *CA*
(*sed in lemm. AD FABVLLAM*) 2 desertos *CA ut vid.*

X hab. *R* I r. nec a. m. *AA*: nec a. r. m. *BA*: et a. r. m.
CA 3 i] in *R* XI 2 te m. e. p. *BA*: te p. e. m. *CA*
5 factum (*L et fort. BA*) XII hab. *R* I negat *CA*

XIII

Claudia, Rufe, meo nubit Peregrina Pudenti :
 macte esto taedis, o Hymenaeae, tuis.
 tam bene rara suo miscentur cinnama nardo,
 Massica Theseis tam bene vina favis ;
 nec melius teneris iunguntur vitibus ulmi, 5
 nec plus lotos aquas, litora myrtus amat.
 candida perpetuo reside, Concordia, lecto,
 tamque pari semper sit Venus aequa iugo :
 diligit illa senem quondam, sed et ipsa marito
 tum quoque, cum fuerit, non videatur anus. 10

XIV

Sili, Castalidum decus sororum,
 qui periuria barbari furoris
 ingenti premis ore perfidosque
 astus Hannibalis levisque Poenos
 magnis cedere cogis Africanis : 5
 paulum seposita severitate,
 dum blanda vagus alea December
 incertis sonat hinc et hinc fritillis
 et ludit tropa nequiore talo,
 nostris otia commoda Camenis, 10
 nec torva lege fronte, sed remissa
 lascivis madidos iocis libellos.
 sic forsán tener ausus est Catullus
 magno mittere Passerem Maroni.

XIII *hal.* R Post XIV colloc. CA 1 Cladia R ante corr. (et fort.
 AA) : Glaudia ut vid. BA : Claudia CA nubit AACa : nupsit BA
 parenti CA 2 ades AA : esto BACA o om. BA 4 quam AA :
 tam BACA 6 latos BA 9 diligam BA ipsa m. AA (ipse m.
 R) BA : illa m. CA maritum BA
 XIV 2 barbaris BA 4 astus BA : fastus CA plenos CA
 5 cede ne cogit CA 7 uagus piger BA (pro uagus vel piger) :
 uagus CA 9 tropa Brodaeus : popa BA : rota CA 14
 marino BA

XV

Mille tibi nummos hesterna luce roganti
 in sex aut septem, Caeciliane, dies
 'Non habeo' dixi: sed tu causatus amici
 adventum lancem paucaque vasa rogas.
 Stultus es? an stultum me credis, amice? negavi 5
 mille tibi nummos, milia quinque dabo?

XVI

Privignum non esse tuae te, Galle, novercae
 rumor erat, coniunx dum fuit illa patris.
 non tamen hoc poterat vivo genitore probari.
 iam nusquam pater est, Galle, noverca domi est.
 magnus ab infernis revocetur Tullius umbris 5
 et te defendat Regulus ipse licet,
 non potes absolvi: nam quae non desinit esse
 post patrem, numquam, Galle, noverca fuit.

XVII

Facere in Lyciscam, Paule, me iubes versus,
 quibus illa lectis rubeat et sit irata.
 O Paule, malus es: irrumare vis solus.

XVIII

Qua vicina pluit Vipsanis porta columnis
 et madet adsiduo lubricus imbre lapis,
 in iugulum pueri, qui roscida tecta subibat,
 decidit hiberno praegravis unda gelu:
 cumque peregisset miseri crudelia fata, 5
 tabuit in calido vulnere mucro tener.
 Quid non saeva sibi voluit Fortuna licere?
 aut ubi non mors est, si iugulatis aquae?

XV hab. T; vv. 1-2 hab. R 1 externa CA 2 meciliane
 corr. cec- CA ut vid. (in lemm. AD CAECILIANVM)
 XVI hab. T; vv. 5-6 hab. R 2 erit CA ut vid. (sed erat EAB²G)
 XVIII hab. T 1 sporta CA 2 manet CA 7 qui T
 8 est om. T

XIX

Hanc tibi Sequanicae pinguem textricis alumnam,
 quae Lacedaemonium barbara nomen habet,
 sordida, sed gelido non aspernanda Decembri
 dona, peregrinam mittimus endromida:—
 seu lentum ceroma teris tepidumve trigona 5
 sive harpasta manu pulverulenta rapis,
 plumea seu laxi partiris pondera follis
 sive levem cursu vincere quaeris Athan—
 ne madidos intret penetrabile frigus in artus
 neve gravis subita te premat Iris aqua. 10
 ridebis ventos hoc munere tectus et imbris
 nec sic in Tyria sindone tutus eris.

XX

Dicit se vetulam, cum sit Caerellia pupa:
 pupam se dicit Gellia, cum sit anus.
 ferre nec hanc possis, possis, Colline, nec illam:
 altera ridicula est, altera putidula.

XXI

Nullos esse deos, inane caelum
 adfirmat Segius: probatque, quod se
 factum, dum negat haec, videt beatum.

XXII

Primos passa toros et adhuc placanda marito
 meraserat in nitidos se Cleopatra lacus,
 dum fugit amplexus. Sed prodidit unda latentem;
 lucebat, totis cum tegeretur aquis:

XIX vv. 1-4, 9-12 hab. T 1 Hac . . . alumna CA 4
 -medam T: -meda BA: -mia CA 8 sive l.] sileuem CA cursu BA:
 fors CA (forsan BG²) 12 sidone BACA tutus AABA: cultus CA
 XX hab. T; vv. 1-2 hab. R 2 gallia AA (cum L): gellia BACA
 XXI 3 hoc P ex corr. Q ex corr. F
 XXII hab. T

M. VAL. MARTIALIS

condita sic puro numerantur lilia vitro, 5
 sic prohibet tenuis gemma latere rosas.
 Insului mersusque vadis luctantia carpsi
 basia : perspicuae plus vetuistis aquae.

XXIII

Dum tu lenta nimis diuque quaeris
 quis primus tibi quisve sit secundus,
 Graium quos epigramma comparavit,
 palmam Callimachus, Thalia, de se
 facundo dedit ipse Brutiano. 5
 qui si Cecropio satur lepore
 Romanae sale luserit Minervae,
 illi me facias, precor, secundum.

XXIV

Omnes quas habuit, Fabiane, Lycoris amicas
 extulit : uxori fiat amica meae.

XXV

Aemula Baianis Altini litora villis
 et Phaethontei conscia silva rogi,
 quaeque Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
 nupsit ad Euganeos Sola puella lacus,
 et tu Ledaes felix Aquileia Timavo, 5
 hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas :
 vos eritis nostrae requies portusque senectae,
 si iuris fuerint otia nostra sui.

XXII 5 candida *AA* (*cum Q ex corr.*) : condita *BACA* 6 *tenues.*
AA *BA* (*cum EX all.*) 7 in siluis *BA* 8 perspicuo *T*

XXIII 3 Graium quos *Koestlin* (*Philol. xxxvi 264*) : gratumque *codd.*
 comparabit *CA* (*i. e. -uit?*) 5 ipsa *CA* 6 sic *BA* 7 sales *CA*
 luseris *BA* 8 facis *CA* XXIV hab. *T*

XXV hab. *T*; vv. 7-8 hab. *R* 1 altine *BA* 2 et
 phaethon et conscientia s. r. *CA* 6 haurit *AA* (*aur. T*) *CA* :
 hausit *BA* 7 portus requiesque *PQ*

XXVI

Quod te mane domi toto non vidimus anno,
 vis dicam quantum, Postume, perdiderim?
 Tricenos, puto, bis, vicanos ter, puto, nummos.
 Ignosces: togulam, Postume, pluris emo.

XXVII

Saepe meos laudare soles, Auguste, libellos.
 invidus ecce negat: num minus ergo soles?
 quid quod honorato non sola voce dedisti
 non alius poterat quae dare dona mihi?
 Ecce iterum nigros conrodit lividus unguis. 5
 da, Caesar, tanto tu magis, ut doleat.

XXVIII

Donasti tenero, Chloe, Luperco
 Hispanas Tyriasque coccinasque,
 et lotam tepido togam Galaeso,
 Indos sardonychas, Scythas zmaragdos,
 et centum dominos novae monetae: 5
 et quidquid petit usque et usque donas.
 Vae glabraria, vae tibi misella:
 nudam te statuet tuus Lupercus.

XXIX

Opstat, care Pudens, nostris sua turba libellis
 lectoremque frequens lassat et implet opus.
 rara iuvant: primis sic maior gratia pomis,
 hibernae pretium sic meruere rosae;
 sic spoliatricem commendat fastus amicam 5
 ianua nec iuvenem semper aperta tenet.
 saepius in libro numeratur Persius uno
 quam levis in tota Marsus Amazonide.

XXVI hab. T 2 quantum om. T 3 vicanos] denos CA 4
 ignosces T XXVII hab. R 2 non (ita Q) ex no R (vix AA):
 num BA CA 3 quidquid h. R. 5 conrodet R XXVIII 3
 totam lepido totam BA 8 nudum CA XXIX 2 opes BA 3
 pudens BA: iuvant CA 8 marcus CA

M. VAL. MARTIALIS

Tu quoque de nostris releges quemcumque libellis,
esse puta solum : sic tibi pluris erit.

10

XXX

Baiano procul a lacu, monemus,
piscator, fuge, ne nocens recedas.
sacris piscibus hae natantur undae,
qui norunt dominum manumque lambunt
illam, qua nihil est in orbe maius.

5

quid quod nomen habent et ad magistri
vocem quisque sui venit citatus?

Hoc quondam Libys impius profundo,
dum praedam calamo tremente ducit,
raptis luminibus repente caecus

10

captum non potuit videre piscem,
et nunc sacrilegos perosus hamos
Baianos sedet ad lacus rogator.

At tu, dum potes, innocens recede
iactis simplicibus cibus in undas,
et pisces venerare delicatos.

15

XXXI

Quod cupis in nostris dicique legique libellis
et nonnullus honos creditur iste tibi,
ne valeam si non res est gratissima nobis
et volo te chartis inseruisse meis.

sed tu nomen habes averso fonte sororum
inpositum, mater quod tibi dura dedit ;

5

quod nec Melpomene, quod nec Polyhymnia possit
nec pia cum Phoebo dicere Calliope.

XXIX 10 putas *BA* (*seq. s*)

XXX 1 monemus *BA* : recede *CA* 6 quidquid n. *CA* 8
imipus *CA* 12 perosos *CA* 13 rogatur *CA ut vid.* 16
bene rare *CA (i. e. ue-)*

XXXI hab. *T* 2 iste *AA* : esse *BACA* 5 fronte *CA* 6
sibi *CA*

ergo aliquod gratum Musis tibi nomen adopta:
non semper belle dicitur 'Hippodame.'

10

XXXII

Et latet et lucet Phaethontide condita gutta,
ut videatur apis nectare clusa suo.
dignum tantorum pretium tulit illa laborum:
credibile est ipsam sic voluisse mori.

XXXIII

Plena laboratis habeas cum scrinia libris,
emittis quare, Sosibiane, nihil?
'Edent heredes' inquis 'mea carmina.' Quando?
tempus erat iam te, Sosibiane, legi.

XXXIV

Sordida cum tibi sit, verum tamen, Attale, dicit,
quisquis te niveam dicit habere togam.

XXXV

Frontibus adversis molles concurrere dammas
vidimus et fati sorte iacere pari.
spectavere canes praedam, stupuitque superbus
venator cultro nil superesse suo.
Vnde leves animi tanto caluere furore?
sic pugnant tauri, sic cecidere viri.

5

XXXVI

Cana est barba tibi, nigra est coma: tinguere barbam
non potes—haec causa est—et potes, Ole, comam.

9 adopta] ad opus *CA* 10 bella *T* hippodame (ipp-)
AA: hippodamus (hy-) *BACA*
XXXII *hab. T* 3 laborum *AA* *CA* (-ri): malorum *BA*
XXXIII *hab. T* 3 me *CA* XXXIV *hab. T* 1 dicis
CA 1, 2 dixit *falso ascripserunt codici T edd.*
XXXV *hab. T* 2 fatis arte *T* tacere *BA* 3 superbis
CA (-is *pro* -us) 5 animae *AA*: animi *BACA*
XXXVI *hab. R* 1 coma] coria *R* 2 est et *ABA*: esset
(es sed) *CA*: est sed *Ital.*

M. VAL. MARTIALIS

XXXVII

'Centum Coranus et ducenta Mancinus,
 trecenta debet Titius, hoc bis Albinus,
 decies Sabinus alterumque Serranus ;
 ex insulis fundisque tricies soldum,
 ex pecore redeunt ter ducena Parmensi ' : 5
 totis diebus, Afer, hoc mihi narras
 et teneo melius ista quam meum nomen.
 numeres oportet aliquid, ut pati possim :
 cotidianam refice nauseam nummis :
 audire gratis, Afer, ista non possum. 10

XXXVIII

Galla, nega : satiatur amor nisi gaudia torquent :
 sed noli nimium, Galla, negare diu.

XXXIX

Argenti genus omne comparasti,
 et solus veteres Myronos artes,
 solus Praxitelus manum Scopaeque,
 solus Phidiaci toreuma caeli,
 solus Mentoreos habes labores. 5
 nec desunt tibi vera Gratiana
 nec quae Callaico linuntur auro
 nec mensis anaglypta de paternis.
 argentum tamen inter omne miror
 quare non habeas, Charine, purum. 10

XL

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto
 et docti Senecae ter numeranda domus ;

XXXVII vv. 1-2, 6-10 hab. T 1 coracinus CA 3 sabellus
 BA : sabinus CA 4 triciens CA 5 per C ducenta BA
 parmeni CA 8 numeras et portet T, unde numerare op. (?) Schneide-
 win 9 retice T XXXVIII hab. R 1 patiatum CA
 XXXIX 3 manus PQ 6 Gratiana Ital. : grantiana BA :
 graniana CA 7 gallanico BA : callaino CA

praetulimus tantis solum te, Postume, regnis :
 pauper eras et eques sed mihi consul eras.
 tecum ter denas numeravi, Postume, brumas : 5
 communis nobis lectus et unus erat.
 iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
 largus opum : expecto, Postume, quid facias.
 nil facis et serum est alium mihi quaerere regem.
 Hoc, Fortuna, placet ? 'Postumus inposuit.' 10

XLI

Quid recitaturus circumdas vellera collo ?
 conveniunt nostris auribus ista magis.

XLII

Si quis forte mihi possit praestare roganti,
 audi, quem puerum, Flacce, rogare velim.
 Niliacis primum puer hic nascatur in oris :
 nequitias tellus scit dare nulla magis.
 sit nive candidior : namque in Mareotide fusca 5
 pulchrior est quanto rarior iste color.
 lumina sideribus certent mollesque flagellent
 colla comae : tortas non amo, Flacce, comas.
 frons brevis atque modus leviter sit naribus uncis,
 Paestanis rubeant aemula labra rosis. 10
 saepe et nolentem cogat nolitque volentem,
 liberior domino saepe sit ille suo ;
 et timeat pueros, excludat saepe puellas :
 vir reliquis, uni sit puer ille mihi.

XL 7 honorem *BA* 9 serum talium *BA* (*pro serumst alium* ?) :
 serum est alium *CA*

XLI 2 illa *BA* : ista *CA* XLII hab. *T* ; vv. 11-16 hab. *R*
 1 possit *AA* : posset *BACA* locanti (*vel ioc-*) *CA* 2 rogare *AA* :
 locare *BACA* (*vel ioc-*) 4 nequitia *T* : nequitiam *BA* : nequitias *CA*
 6 iste color *AA* : esse solet *BA* 9 leviter *AA* : breviter *BACA*
 10 rubeat *CA* 13 et] at *R* 14 vis *CA* (*s pro r*) reliqui
 tui *CA* (*pro reliquis ūi, i. e. r. uni*)

M. VAL. MARTIALIS

‘Iam scio, nec fallis : nam me quoque iudice verum est. 15
talis erat’ dices ‘noster Amazonicus.’

XLIII

Non dixi, Coracine, te cinaedum :
non sum tam temerarius nec audax
nec mendacia qui loquar libenter.
si dixi, Coracine, te cinaedum,
iratam mihi Pontiae lagonam, 5
iratum calicem mihi Metili :
iuro per Syrios tibi tumores,
iuro per Berecynthios furores.
Quid dixi tamen? Hoc leve et pusillum,
quod notum est, quod et ipse non negabis : 10
dixi te, Coracine, cunnilingum.

XLIV

Hic est pampineis viridis modo Vesbius umbris,
presserat hic madidos nobilis uva lacus :
haec iuga, quam Nysae colles plus Bacchus amavit,
hoc nuper Satyri monte dedere choros.
haec Veneris sedes, Lacedaemone gratior illi, 5
hic locus Herculeo nomine clarus erat.
cuncta iacent flammis et tristi mersa favilla :
nec superi vellent hoc licuisse sibi.

XLV

Haec tibi pro nato plena dat laetus acerra,
Phoebe, Palatinus munera Parthenius,
ut qui prima novo signat quinquennia lustris,
impleat innumeras Burrus Olympiadas.

15 falles *AA* : fallis *BA* : facilis *CA* 16 dicis *AA* : dicens *BA* :
dices *CA* XLIII *vv. 1-3, 7-11 hab. T* 9 quid *AA* *BA* : quod
CA (*cum PQ*) huc *CA* breue *AA* : leue *BACA* XLIV *hab. T*
1 hinc *CA* 2 oua *ut vid. CA* 3 pl. hac bac. *CA* 4 chorus *CA*
5 hoc *CA* 6 nomine *AA* *BA* : numine *CA* XLV *hab. T*

fac rata vota patris : sic te tua diligat arbor 5
 gaudeat et certa virginitate soror,
 perpetuo sic flore mices, sic denique non sint
 tam longae Bromio quam tibi, Phoebe, comae.

XLVI

Saturnalia divitem Sabellum
 fecerunt : merito tumet Sabellus,
 nec quemquam putat esse praedicatque
 inter causidicos beatiorem.
 hos fastus animosque dat Sabello 5
 farris semodius fabaeque fresae,
 et turis piperisque tres selibrae,
 et Lucanica ventre cum Falisco,
 et nigri Syra defruti lagona,
 et ficus Libyca gelata testa 10
 cum bulbis cocleisque caseoque.
 Piceno quoque venit a cliente
 parcae cistula non capax olivae,
 et crasso figuli polita caelo
 septenaria synthesis Sagunti, 15
 Hispanae luteum rotae toreuma,
 et lato variata mappa clavo.
 Saturnalia fructuosiora
 annis non habuit decem Sabellus.

XLVII

Encaustus Phaethon tabula tibi pictus in hac est.
 quid tibi vis, dipyrum qui Phaethonta facis ?

XLV 5 fac rata *A^AB^A* : ferata *C^A*, unde fer rata u. patri *Hemsins*
 arbor] uxor *C^A* 7 si fl. *T*

XLVI 5 faustus animusque *C^A* 9 defriti (-yti) *C^A* lacuna
B^A 11 bullis *C^A* (*non A*) cocleisque *Ital.* : calcisque *B^A* (a
pro oc) : cholceisque *C^A* 14 caelo] ceno *B^A* 18 fructuosiora *C^A*
 XLVII 1 Eu castus *B^A* 2 dipyron *Ital.*

XLVIII

Percidi gaudes, percisus, Papyle, ploras.

cur, quae vis fieri, Papyle, facta doles?
paenitet obscenae pruriginis? an magis illud
fles, quod percidi, Papyle, desieris?

XLIX

Nescit, crede mihi, quid sint epigrammata, Flacce,
qui tantum lusus illa iocosque vocat.

ille magis ludit qui scribit prandia saevi

Tereos aut cenam, crude Thyesta, tuam,
aut puero liquidas aptantem Daedalon alas
pascentem Sículas aut Polyphemon ovis.

5

a nostris procul est omnis vesica libellis

Musa nec insano syrmate nostra tumet.

'Illa tamen laudant omnes, mirantur, adorant.'

Confiteor: laudant illa sed ista legunt.

10

L

Quid me, Thai, senem subinde dicis?

nemo est, Thai, senex ad irrumandum.

LI

Cum tibi non essent sex milia, Caeciliane,
ingenti late vectus es hexaphoro:

postquam bis decies tribuit dea caeca sinumque
ruperunt nummi, factus es, ecce, pedes.

Quid tibi pro meritis et tantis laudibus optem?

5

di reddant sellam, Caeciliane, tibi.

LII

Gestari iunctis nisi desinis, Hedyle, capris,
qui modo ficus eras, iam caprificus eris.

XLVIII hab. T 1, 2, 4 phapyle T: Pamphile Ital. 3
prudiginis corr. prur- ut vid. BA XLIX hab. T 1, 2
Nescit . . . uocat AACA: Nescis . . . putas BA 1 sit CA
2 ista AA; illa BACA 4 trude CA ut vid. thyeste (thi-) codd.,
fort. recte (-ta X) 6 pasc.] parcem T 9 laudent T L 1, 2
Thais BA LI hab. T 1 esset (ēēt) CA 3 tribuit decies CA

LIII

Hunc, quem saepe vides intra penetralia nostrae
 Pallados et templi limina, Cosme, novi
 cum baculo peraque senem, cui cana putrisque
 stat coma et in pectus sordida barba cadit,
 cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati, 5
 cui dat latratos obvia turba cibos,
 esse putas Cynicum deceptus imagine ficta :
 non est hic Cynicus, Cosme : quid ergo ? Canis.

LIV

O cui Tarpeias licuit contingere quercus
 et meritas prima cingere fronde comas,
 si sapis, utaris totis, Colline, diebus
 extremumque tibi semper adesse putes.
 lanificas nulli tres exorare puellas 5
 contigit : observant quem statuere diem.
 divitior Crispo, Thrasea constantior ipso
 lautior et nitido sis Meliore licet :
 nil adicit penso Lachesis fusosque sororum
 explicat et semper de tribus una negat. 10

LV

Luci, gloria temporum tuorum,
 qui Caium veterem Tagumque nostrum
 Arpis cedere non sinis disertis :
 Argivas generatus inter urbes
 Thebas carmine cantet aut Mycenae, 5
 aut claram Rhodon aut libidinosae
 Ledaearum Lacedaemonos palaestras :

LIII *hab. T* 1 nostra *T* : uestrae *CA* 3 canna *CA* (1. e.
 cana ?) 6 das l. *AA* : dat l. *BA* : datus latrat *CA* 7 ficta *AABA* :
 falsa *CA* LIV 2 tingere *ex* contingere (ctingere) *BA* (cf. v. 1)
 fronte *BA* 5 nullis *BA* : nulli *CA* 6 obseruat *CA* 10 neget
BA : negat *CA* (necat *F*) *N* : secat *Heinsius* LV 1 duorum
BA 2 Caium *Ital.* : gaium *codd.* 3 desertis *CA ut vid.* 4
 orbes *CA ut vid.* 5 aut *BA* : et *CA*

M. VAL. MARTIALIS

nos Celtis genitos et ex Hiberis
 nostrae nomina duriora terrae
 grato non pudeat referre versu : 10
 saevo Bilbilin optimam metallo,
 quae vincit Chalybasque Noricosque,
 et ferro Plateam suo sonantem,
 quam fluctu tenui sed inquieto
 armorum Salo temperator ambit, 15
 tutelamque chorosque Rixamarum,
 et convivia festa Carduarum,
 et textis Peterin rosis rubentem,
 atque antiqua patrum theatra Rigas,
 et certos iaculo levi Silaos, 20
 Turgontique lacus Perusiaequae,
 et parvae vada pura Tvetonissae,
 et sanctum Buradonis ilicetum,
 per quod vel piger ambulat viator,
 et quae fortibus excolit iuvenis 25
 curvae Manlius arva Vativescae.
 Haec tam rustica, delicate lector,
 rides nomina? rideas licebit,
 haec tam rustica malo, quam Butuntos.

LVI

Munera quod senibus viduisque ingentia mittis,
 vis te munificum, Gargiliane, vocem?
 sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
 qui potes insidias dona vocare tuas :
 sic avidis fallax indulget piscibus hamus, 5
 callida sic stultas decipit esca feras.

8 noscentis *CA* 9 numina *CA* 18 peterem *BA* 19 ripas
BA 20 iaculos *CA* suaueuos (-bos) *BA* (*pro* Suelos?): sylaos (si-)
CA 21 Turgentisque *BA* turasiaequae *BA* : perusiaequae *CA*
 22 paruo *BA* toutonissae *BA* 23 pura teonis *BA* 24 quos
BA 25 quod *CA* 27 rustice *CA* LVI hab. *T* 1
 uiridisque *CA* 5 audis *T* : auidus *BA* 6 deceperit *T* (*et fort. A*)

quid sit largiri, quid sit donare docebo,
si nescis: dona, Gargiliane, mihi.

LVII

Dum nos blanda tenent lascivi stagna Lucrini
et quae pumiceis fontibus antra calent,
tu colis Argei regnum, Faustine, coloni,
quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.

horrida sed fervent Nemeaei pectora monstri,
nec satis est Baias igne calere suo.

5

ergo sacri fontes et litora grata valete,
Nympharum pariter Nereïdumque domus.
Herculeos colles gelida vos vincite bruma,
nunc Tiburtinis cedite frigoribus.

10

LVIII

In tenebris luges amissum, Galla, maritum.
nam plorare pudet te, puto, Galla virum.

LIX

Flentibus Heliadum ramis dum vipera repit,
fluxit in opstantem sucina gemma feram:
quae dum miratur pingui se rore teneri,
concreto riguit vincta repente gelu.

Ne tibi regali placeas, Cleopatra, sepulchro,
vipera si tumulo nobiliore iacet.

5

LX

Ardea solstitio Castranaque rura petantur
quique Cleonaeo sidere fervet ager,
cum Tiburtinas damnet Curiatius auras
inter laudatas ad Styga missus aquas.

LVII *hab. T* 1 *neronis* *AA*: *lucrini* *B^ACA* 2 *latent* *B^A*
3 *Argei* *Heinsius*: *argio* *T*: *argiui ex argui* (-iu?) *ut vid.* *B^A*: *argoi*
CA rerum *T* 6 *balas* *CA* LVIII *hab. T* 1
amissam ut vid. *CA* 2 *nam Ital.*: *iam* *AA*: *non* *B^ACA* LIX
hab. T 2 *gutta* *AA*: *gemma* *B^ACA* 3 *pinguis errore* (*erore*)
AA^{CA} ut vid. LX 1 *castranaque* *B^A*: *paestaque* (*pro*
Paestanaque) *CA* 3 *cur latius* *B^A*

M. VAL. MARTIALIS

nullo fata loco possis excludere: cum mors
venerit, in medio Tibure Sardinia est.

5

LXI

Donasse amicum tibi ducenta, Mancine,
nuper superbo laetus ore iactasti.
quartus dies est, in schola poetarum
dum fabulamur, milibus decem dixi
emptas lacernas munus esse Pompullae,
sardonycha verum lineisque ter cinctum
duasque similes fluctibus maris gemmas
dedisse Bassam Caeliamque iurasti.
here de theatro, Pollione cantante,
cum subito abires, dum fugis, loquebaris,
hereditatis tibi trecenta venisse,
et mane centum, et post meridie centum.
Quid tibi sodales fecimus mali tantum?
miserere iam crudelis et sile tandem.
aut, si tacere lingua non potest ista,
aliquando narra quod velimus audire.

5

10

15

LXII

Tibur in Herculeum migravit nigra Lycoris,
omnia dum fieri candida credit ibi.

LXIII

Dum petit a Baulis mater Caerellia Baias,
occidit insani crimine mersa freti.
gloria quanta perit vobis! haec monstra Neroni
nec iussae quondam praestiteratis, aquae.

LXI vv. 1-4, 7-8, 13-16 hab. T 4 famulamur BA (cum X) 6
sardonychas (-ni-) CA unctum CA (u pro ci) 9 polione CA 11
recenta CA (non A) 12 et post BA: post CA 13 facimus CA
mili T: male BA 14 misere tam BA 16 audire om. BA
LXII hab. R Tibur in herculeum AA (erculeo R): Tibur her-
culeum BA: Tiburiae herculeum CA
LXIII hab. T 3 neronis CA 4 iussa BA

LXIV

Iuli iugera pauca Martialis
 hortis Hesperidum beatiora
 longo Ianiculi iugo recumbunt:
 lati collibus eminent recessus
 et planus modico tumore vertex 5
 caelo perfruitur serenior
 et curvas nebula tegente valles
 solus luce nitet peculiari:
 puris leniter admoventur astris
 celsae culmina delicata villae. 10
 Hinc septem dominos videre montis
 et totam licet aestimare Romam,
 Albanos quoque Tusculosque colles
 et quodcumque iacet sub urbe frigus,
 Fidenas veteres brevesque Rubras, 15
 et quod virgineo cruore gaudet
 Annae pomiferum nemus Perennae.
 Illinc Flaminiae Salariaeque
 gestator patet essedo tacente,
 ne blando rota sit molesta somno, 20
 quem nec rumpere nauticum celeuma
 nec clamor valet helciariorum,
 cum sit tam prope Mulvius sacrumque
 lapsae per Tiberim volent carinae.
 Hoc rus, seu potius domus vocanda est, 25
 commendat dominus: tuam putabis,
 tam non invida tamque liberalis,
 tam comi patet hospitalitate:
 credas Alcinoi pios Penates

LXIV 1 Tulli *CA* (*sed v. 36 Iuli*) 2 heseridum *BA* 4 eminent
BA: imminent *CA* 9 admonentur *CA* (*n pro u*) 10 uittae *BA*
 (*T pro L*) 11 domino *CA* 14 facit *BA*: iacet *CA* 16 virgine
 nequiore *Munro* 18 illinc *BA*: illic *CA* 19 gestatori *BA* patet
BA: iacet *CA* et sedo *CA* 28 tam compatet *BA* 29 alcioni *CA*

aut facti modo divitis Molorchī.
 Vos nunc omnia parva qui putatis,
 centeno gelidum ligone Tibur
 vel Praeneste domate pendulamque
 uni dedite Setiam colono,
 dum me iudice praeferantur istis
 Iuli iugera pauca Martialis.

30

35

LXV

Oculo Philaenis semper altero plorat.
 quo fiat istud quaeritis modo? lusca est.

LXVI

Egisti vitam semper, Line, municipalem,
 qua nihil omnino vilius esse potest.
 Idivus et raris togula est excussa Kalendis
 duxit et aestates synthesis una decem.
 saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum,
 silva gravis turdos exagitata dedit.
 captus flumineo venit de gurgite piscis,
 vina ruber fudit non peregrina cadus.
 nec tener Argolica inissus de gente minister,
 sed stetit inculti rustica turba foci.
 vilica vel duri compressa est nupta coloni,
 incaluit quotiens saucia vena mero.
 nec nocuit tectis ignis nec Sirius agris,
 nec mersa est pelago nec fuit ulla ratis.
 subposita est blando numquam tibi tessera talo,
 alea sed parcae sola fuere nuces.

10

15

30 factam CA 31 qui Ital.: quae (que) codd. 32 contento BA
 ut vid.: centeno CA 33 pendulam BA (pro-mve?) 34 d.
 Set. id a. 1473: deditis ediam BA: dedite sed tamen CA LXV
 2 quod CA LXVI vv. 1-2, 5-12, 15-18 hab. T 2 uilius
 AABA: dulcius CA 3 togulae si CA (I pro T) excussa BA:
 tibi sumpta CA 5 ineptum AABA (cum E) 7 captus AA:
 raptus BACA 8 ruber AACA: rubens BA fundit T cadis
 CA 9 inissus AA: missus BACA 12 uena AACA: turba
 BA (cf. v. 10) 13 serius BA 14 fluit BA: fuit CA ulla BA:
 illa CA 15 tessera L, fort. recte talu CA

dic ubi sit decies, mater quod avara reliquit.

Nusquam est : fecisti rem, Line, difficilem.

LXVII

Praetorem pauper centum sestertia Gaurus

orabat cana notus amicitia,

dicebatque suis haec tantum desse trecentis,

ut posset domino plaudere iustus eques.

praetor ait 'Scis me Scorpo Thalloque daturum,

atque utinam centum milia sola darem.'

Ah pudet ingratae, pudet ah male divitis arcae.

quod non vis equiti, vis dare, praetor, equo?

LXVIII

Invitas centum quadrantibus et bene cenas.

Vt cenem invitor, Sexte, an ut invideam?

LXIX

Tu Setina quidem semper vel Massica ponis,

Papyle, sed rumor tam bona vina negat :

diceris hac factus caeleps quater esse lagona.

Nec puto nec credo, Papyle, nec sitio.

LXX

Nihil Ammiano praeter aridam restem

moriens reliquit ultimis pater ceris.

fieri putaret posse quis, Marulline,

ut Ammianus mortuum patrem nollet?

LXXI

Quaero diu totam, Safroni Rufe, per urbem,

si qua puella neget : nulla puella negat.

17 avara *A^A* (auar *T*) *C^A* : amara *B^A* LXVII 1
 sitertia *B^A* gaure *C^A* 2 cara *B^A* : cana *C^A* 4 iussus
B^A : iustus *C^A* 5 thalioque *B^A* 7 arces *C^A* 8 non uis
B^A : non das *C^A* LXVIII hab. *T*. Cum LXVII confl. *B^A* 1
 inuitus *T* LXIX hab. *T* 1 marsica *B^A* : mersica *C^A*
 potas *A^A* : ponis *B^AC^A* 2, 4 Pamphile *Ital*. 2 rumor est tam
C^A bona] bene ut vid. *B^A* LXX 1 mamiano *B^A* 2 re-
 linquit *lf* 4 mammianus *B^A* LXXI hab. *TR* 1 orbem *A^A*

M. VAL. MARTIALIS

tamquam fas non sit, tamquam sit turpe negare,
 tamquam non liceat: nulla puella negat.
 Casta igitur nulla est? Sunt castae mille. Quid ergo 5
 casta facit? Non dat, non tamen illa negat.

LXXII

Exigis ut donem nostros tibi, Quinte, libellos.
 Non habeo sed habet bybliopola Tryphon.
 'Aes dabo pro nugis et emam tua carmina sanus?
 non' inquis 'faciam tam fatue.' Nec ego.

LXXIII

Cum gravis extremas Vestinus duceret horas
 et iam per Stygias esset iturus aquas,
 ultima volventis oravit pensa sorores,
 ut traherent parva stamina pulla mora,
 iam sibi defunctus caris dum vivit amicis. 5
 moverunt tetricas tam pia vota deas.
 tunc largas partitus opes a luce recessit
 seque mori post hoc credidit ille senem.

LXXIV

Aspicias inbelles temptent quam fortia dammae
 proelia? tam timidis quanta sit ira feris?
 in mortem parvis concurrere frontibus ardent.
 Vis, Caesar, dammis parcere? mitte canes.

LXXV

O felix animo, felix, Nigrina, marito
 atque inter Latias gloria prima nurus:

LXXI 3 rogare C^A 5 sunt castae (-te) $A^A C^A$: castae (-te) sunt
 B^A quod C^A LXXII hab. T LXXIII hab.
 TR 3 orabit C^A (i. e. -uit) 4 pulla A^A (puella T, nulla R)
 C^A : nulla B^A 5 caris $A^A C^A$: carus B^A 6 teas ut vid. C^A
 7 tunc $A^A C^A$: tum B^A patitus ut vid. C^A 8 deque C^A LXXIV
 hab. T 2 tam $A^A B^A$: quam C^A 3 ardent A^A : audent
 $B^A C^A$ 4 canis C^A LXXV hab. T 2 latices T

te patrios miscere iuvat cum coniuge census,
 gaudentem socio participique viro.
 arserit Euhadne flammis iniecta mariti,
 nec minor Alcestin fama sub astra ferat :
 tu melius : certo meruisti pignore vitae
 ut tibi non esset morte probandus amor.

5

LXXVI

Milia misisti mihi sex bis sena petenti :
 ut bis sena feram bis duodena petam.

LXXVII

Numquam divitias deos rogavi
 contentus modicis meoque laetus :
 paupertas, veniam dabis, recede.
 Causast quae subiti novique voti?
 Pendentem volo Zoilum videre.

5

LXXVIII

Conditā cum tibi sit iam sexagensima messis
 et facies multo splendeat alba pilo,
 discurre tota vagus urbe, nec ulla cathedra est
 cui non mane feras inquietus Have ;
 et sine te nulli fas est prodire tribuno,
 nec caret officio consul uterque tuo ;
 et sacro decies repetis Palatia clivo
 Sigerosque meros Partheniosque sonas.
 Haec faciant sane iuvenes : deformius, Afer,
 omnino nihil est ardalione sene.

5

10

LXXV 3 iam AA : te BA^CA sensus CA 4 participare AA :
 participeque (PfF) vel -pemque (LQ) BA : participique CA 5
 iniecta *Ital.* : inlecta AA^BA : inlecta CA 6 fera BA 7 certe
 Q pignora CA famam AA (*cf. v. 6*) : uitae BA^CA LXXVI
hab. T 1 misistis BA LXXVII *hab. T* 1 rogaui deos
 CA 4 causasque BA subito T LXXVIII *vv. 1-6, 9-10 hab.*
 T ; *vv. 1-4 hab. R* 1 mensis CA 5 prodere BA (*non L*)
 8 sigerosque BA : sigereosque CA 9 faciat s. iuuenis BA : faciant
 s. iuuenes CA 10 ardalione BA (*cum EA*)

M. VAL. MARTIALIS

LXXIX

Hospes eras nostri semper, Matho, Tiburtini.
hoc emis. Inposui: rus tibi vendo tuum.

LXXX

Declamas in febre, Maron: hanc esse phrenesin
si nescis, non es sanus, amice Maron.
declamas aeger, declamas hemitritaeos:
si sudare aliter non potes, est ratio.
'Magna tamen res est.' Erras; cum viscera febris 5
exurit, res est magna tacere, Maron.

LXXXI

Epigramma nostrum cum Fabulla legisset
negare nullam quo queror puellarum,
semel rogata bisque terque neglexit
preces amantis. Iam, Fabulla, promitte:
negare iussi, pernegare non iussi. 5

LXXXII

Hos quoque commenda Venuleio, Rufe, libellos
inputet et nobis otia parva roga,
immemor et paulum curarum operumque suorum
non tetrica nugas exigit aure meas.
sed nec post primum legat haec summumve trientem, 5
sed sua cum medius proelia Bacchus amat.
si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur
altera: divisum sic breve fiet opus.

LXXIX 2 rus *B^A*: ius *C^A*

LXXX hab. *T* Cum LXXIX confl. *B^AC^A* (*propter similitudinem
nominum Matho et Maron*) 3-4 ante vv. 1-2 *Bochmann* 4 su-
dares *B^A* 5 es terra *C^A*

LXXXI 2 quo qu.] conqueror *C^A* 4 amantium f. (*LPQ*) vel
amantiam f. (*f*) *B^A* (*pro* amanti iam f.)

LXXXII 1 uenulei *B^A* (-le *Pf*) 4 tetricas *B^A*: tetrica *C^A*
exigit (-et *P*) a. mea *B^A* 8 opus *B^A*: onus *C^A*

LXXXIII

Securo nihil est te, Naevole, peius ; eodem
 sollicito nihil est, Naevole, te melius.
 securus nullum resalutas, despicias omnes,
 nec quisquam liber nec tibi natus homo est :
 sollicitus donas, dominum regemque salutas, 5
 invitas. Esto, Naevole, sollicitus.

LXXXIV

Non est in populo nec urbe tota
 a se Thaida qui probet fututam,
 cum multi cupiant rogentque multi.
 Tam casta est, rogo, Thais? Immo fellat.

LXXXV

Nos bibimus vitro, tu murra, Pontice. Quare?
 Prodat perspicuus ne duo vina calix.

LXXXVI

Si vis auribus Atticis probari,
 exhortor moneoque te, libelle,
 ut docto placeas Apollinari.
 nil exactius eruditiusque est,
 sed nec candidius benigniusque : 5
 si te pectore, si tenebit ore,
 nec rhonchos metues maligniorum,
 nec scombris tunicas dabis molestas.
 si damnaverit, ad salariorum
 curras scrinia protinus licebit, 10
 inversa pueris arande charta.

LXXXIII *hab. T* 4 liber *om. B^A ut. vid.*

LXXXIV 2 thaidam *B^A*

LXXXV *hab. TR* 2 perspicuum *B^A*

LXXXVI 3 docte *B^A (e pro o)* 6 tenedit *C^A*

M. VAL. MARTIALIS

LXXXVII

Infantem secum semper tua Bassa, Fabulle,
 conlocat et lusus deliciasque vocat,
 et, quo mireris magis, infantaria non est.
 Ergo quid in causa est? Pedere Bassa solet.

LXXXVIII

Nulla remisisti parvo pro munere dona,
 et iam Saturni quinque fuere dies.
 ergo nec argenti sex scripula Septiciani
 missa nec a querulo mappa cliente fuit,
 Antipolitani nec quae de sanguine thynni 5
 testa rubet, nec quae cottana parva gerit,
 nec rugosarum vimen breve Picenarum,
 dicere te posses ut meminisse mei?
 decipies alios verbis voltuque benigno,
 nam mihi iam notus dissimulator eris. 10

LXXXIX

Ohe, iam satis est, ohe, libelle,
 iam pervenimus usque ad umbilicos.
 tu procedere adhuc et ire quaeris,
 nec summa potes in schida teneri,
 sic tamquam tibi res peracta non sit, 5
 quae prima quoque pagina peracta est.
 iam lector queriturque deficitque,
 iam librarius hoc et ipse dicit
 'Ohe, iam satis est, ohe, libelle.'

- LXXXVII hab. T 1 catulle A^A (sed in lemm. AD FABVLLVM)
 2 uocat A^AC^A: facit B^A 3 quo A^A: quod B^AC^A
 LXXXVIII vv. 1-2, 7-10 hab. T; vv. 9-10 R 3 vel Septitiani
 5 Antipolitano B^A 8 possis T
 LXXXIX 6 peracta est B^A: notatur C^A 7 defecitque B^A

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER V

I

Hoc tibi, Palladiae seu collibus uteris Albae,
 Caesar, et hinc Triviam prospicis, inde Thetin,
 seu tua veridicae discunt responsa sorores,
 plana suburbani qua cubat unda freti,
 seu placet Aeneae nutrix seu filia Solis 5
 sive salutiferis candidus Anxur aquis,
 mittimus, o rerum felix tutela salusque,
 sospite quo gratum credimus esse Iovem.
 tu tantum accipias : ego te legisse putabo
 et tumidus Galla credulitate fruar. 10

II

Matronae puerique virginesque,
 vobis pagina nostra dedicatur.
 tu, quem nequitiae procaciores
 delectant nimium salesque nudi,
 lascivos lege quattuor libellos : 5
 quintus cum domino liber iocatur ;
 quem Germanicus ore non rubenti
 coram Cecropia legat puella.

I *hab. T* ; *vv. 7-8 hab. R* 1 *haec A^A : hoc B^AC^A pallidiae*
 (-ie) *A^A B^A* 2 *thitim C^A* 4 *plena T* 8 *quaerimus C^A*
 II 6 *iocatur Ital. : iocetur B^A : uocatur C^A (pro ioc-) 8 cecropiam C^A*

M. VAL. MARTIALIS

III

* Accola iam nostrae Degis, Germanice, ripae,
 a famulis Histri qui tibi venit aquis,
 laetus et attonitus viso modo praeside mundi,
 adfatus comites dicitur esse suos :
 ‘ Sors mea quam fratris melior, cui tam prope fas est 5
 cernere, tam longe quem colit ille deum.’

IV

Fetere multo Myrtale solet vino,
 sed fallat ut nos, folia devorat lauri
 merumque cauta fronde, non aqua miscet.
 Hanc tu rubentem prominentibus venis
 quotiens venire, Paule, videris contra, 5
 dicas licebit ‘ Myrtale bibit laurum.’

V

Sexte, Palatinae cultor facunde Minervae,
 ingenio frueris qui propiore dei—
 nam tibi nascentes domini cognoscere curas
 et secreta ducis pectora nosse licet— :
 sit locus et nostris aliqua tibi parte libellis, 5
 qua Pedit, qua Marsus quaque Catullus erit.
 ad Capitolini caelestia carmina belli
 grande cothurnati pone Maronis opus.

VI

Si non est grave nec nimis molestum,
 Musae, Parthenium rogate vestrum :
 sic te serior et beata quondam
 salvo Caesare finiat senectus
 et sis invidia favente felix, 5
 sic Burrus cito sentiat parentem :

III 1 Diegis (?) *Gilbert* (*disyllab.*) 6 quem] quam *BA*

IV 1 myrtale *BA* : tuccius *CA* (*sed v. 6 myrtale*)

V 2 fueris *ut vid. BA* 5 locus] solus *CA* 7 ad om. *CA*

VI 5 fatente *Heinsius*

admittas timidam brevemque chartam
 intra limina sanctioris aulae.
 nosti tempora tu Iovis sereni,
 cum fulget placido suoque vultu, 10
 quo nil supplicibus solet negare.
 non est quod metuas preces iniquas :
 numquam grandia nec molesta poscit
 quae cedro decorata purpuraque
 nigris pagina crevit umbilicis. 15
 nec porrexeris ista, sed teneto
 sic tamquam nihil offeras agasque.
 Si novi dominum novem sororum,
 ultro purpureum petet libellum.

VII

Qualiter Assyrios renovant incendia nidos,
 una decem quotiens saecula vixit avis,
 taliter exuta est veterem nova Roma senectam
 et sumpsit vultus praesidis ipsa sui.
 iam precor oblitus notae, Vulcane, querelae 5
 parce : sumus Martis turba sed et Veneris :
 parce, pater : sic Lemniacis lasciva catenis
 ignoscat coniunx et patienter amet.

VIII

Edictum domini deque nostri,
 quo subsellia certiora fiunt
 et pueros eques ordines recepit,
 dum laudat modo Phasis in theatro,
 Phasis purpureis ruber lacernis, 5
 et iactat tumido superbus ore :
 'Tandem commodius licet sedere,

VI 8 acui *CA* (*pro auie, pro aule*), *unde* intra lumina s. aevi *Munro*
 10 placido *BA* : placidus *CA*

VII vv. 1-4 *hab. TR*

5 notae *BA* : nostrae *CA*

8 ames *CA*

VIII 3 recipit *BA*

5 rubens *BA* : ruber *CA*

M. VAL. MARTIALIS

nunc est reddita dignitas equestris ;
 turba non premimur, nec inquinamur' :
 haec et talia dum refert supinus,
 illas purpureas et adrogantes
 iussit surgere Leitus lacernas.

10

IX

Languebam : sed tu comitatus protinus ad me
 venisti centum, Symmache, discipulis.
 centum me tetigere manus aquilone gelatae :
 non habui febrem, Symmache, nunc habeo.

X

'Esse quid hoc dicam vivis quod fama negatur
 et sua quod rarus tempora lector amat?'
 Hi sunt invidiae nimirum, Regule, mores,
 praeferat antiquos semper ut illa novis.
 sic veterem ingrati Pompei quaerimus umbram,
 sic laudant Catuli vilia templa senes,
 Ennius est lectus salvo tibi, Roma, Marone ;
 et sua riserunt saecula Maconiden,
 rara coronato plausere theatra Menandro,
 norat Nasonem sola Corinna suum.
 Vos tamen o nostri ne festinate libelli :
 si post fata venit gloria, non propero.

5

10

XI

Sardonychas, zmaragdos, adamantas, iaspidas uno
 versat in articulo Stella, Severe, meus.
 multas in digitis, plures in carmine gemmas
 invenies : inde est haec, puto, culta manus.

VIII 11 illa *B^A*

12 lelius *B^A* : lectus *C^A* (leitus *E ex corr.*)

IX *hab. TR*

X *hab. T* ; vv. 3-4 *hab. R*

1 fame *C^A*

3 insunt *B^A* (in

pro hi) : hae (haec *A¹B*) s. *C^A*

4 antiquis *C^A*

XI *hab. T*

2 portat *A^AC^A* (*cf. XII, 7*) : versat *B^A*

XII

Quod nutantia fronte perticata
 gestat pondera Masclion superbus,
 aut grandis Ninus omnibus lacertis
 septem quod pueros levat vel octo,
 res non difficilis mihi videtur, 5
 uno cum digito vel hoc vel illo
 portet Stella meus decem puellas.

XIII

Sum, fateor, semperque fui, Callistrate, pauper
 sed non obscurus nec male notus eques,
 sed toto legor orbe frequens et dicitur 'Hic est,'
 quodque cinis paucis hoc mihi vita dedit.
 at tua centenis incumbunt tecta columnis 5
 et libertinas arca flagellat opes,
 magnaue Niliacae servit tibi gleba Syenes
 tondet et innumeros Gallica Parma greges.
 hoc ego tuque sumus: sed quod sum non potes esse:
 tu quod es e populo quilibet esse potest. 10

XIV

Sedere primo solitus in gradu semper
 tunc, cum liceret occupare, Nanneius
 bis excitatus terque transtulit castra,
 et inter ipsas paene tertius sellas
 post Gaiumque Luciumque consedit. 5
 illinc cucullo prospicit caput tectus
 oculoque ludos spectat indecens uno.
 et hinc miser deiectus in viam transit,
 subsellioque semifultus extremo

XII 1 perticata *B^A*: pertinaci *C^A* 2 Masclion *Ital.* (*a μασχάλη*
Gilbert) 3 linus *B^A*: ninus *C^A* XIII *hab. T*; *vv. 1-4 hab. R*
 8 callica *C^A* XIV 2 Cum *B^A* (*pro Tum cum?*): Tunc cum *C^A*
 3 terque] terque quaterque *B^A* 8 uia *C^A*

M. VAL. MARTIALIS

et male receptus altero genu iactat
equiti sedere Leïtoque se stare.

10

XV

Quintus nostrorum liber est, Auguste, iocorum
et queritur laesus carmine nemo meo,
gaudet honorato sed multus nomine lector,
cui victura meo munere fama datur.

‘Quid tamen haec prosunt quamvis venerantia multos?’ 5
Non prosint sane, me tamen ista iuvant.

XVI

Seria cum possim, quod delectantia malo
scribere, tu causa es, lector amice, mihi,
qui legis et tota cantas mea carmina Roma:
sed nescis quanti stet mihi talis amor.
nam si falciferi defendere templa Tonantis
sollicitisque velim vendere verba reis,
plurimus Hispanas mittet mihi nauta metretas
et fiet vario sordidus aere sinus.

5

at nunc conviva est comissatorque libellus
et tantum gratis pagina nostra placet.
sed non et veteres contenti laude fuerunt,
cum minimum vati munus Alexis erat.

10

‘Belle’ inquis ‘dixi: satis et laudabimus usque.’
Dissimulas? facies me, puto, causidicum.

XIV 11 sedere *Scriver.*: se dedere *codd.* letoque *BA*

XV *hab. T* 1 locorum *BA^ACA ut. vid.* 3 honorato . . . nomine
AA: honoratus . . . nomine *BA*: honorato . . . carmine *CA* (*cf. v. 2*;
nisi fort. var. lect. antiq. honoratus sed multo carmine) 5 multis
AA^ACA: multos *BA* 6 prosint *AA^ACA*: prosunt *BA*

XVI *hab. T* 2 causas (*i.e. causa's?*) 1. *BA* 6 sollicitis uelim *BA*
(*pro -isve ve.?*) 8 fieri v. sordibus (-dus *A*) *CA* 9 miseratorque
(*ex miseratusque*) *T*: comisatorque *CA* libellis *CA* 12 nimium
BA 13 velle *CA* (*i.e. belle*) inquit *BA^ACA* dixi *ut vid. T*:
dicti *CA* iuuat et *AA*: satis est *BA*: satis *CA* laudabimus *AA*:
laudabimur *BA*: -mus (*EXG²*) *vel -mur (AVBCG¹) CA*

EPIGRAMMATON LIB. V

XVII

Dum proavos atavosque refers et nomina magna,
 dum tibi noster eques sordida condicio est,
 dum te posse negas nisi lato, Gellia, clavo
 nubere, nupsisti, Gellia, cistibero.

XVIII

Quod tibi Decembri mense, quo volant mappae
 gracilesque ligulae cereique chartaeque
 et acuta senibus testa cum Damascenis,
 praeter libellos vernulas nihil misi,
 fortasse avarus videar aut inhumanus. 5
 odi dolosas munerum et malas artes:
 imitantur hamos dona: namque quis nescit
 avidum vorata decipi scarum musca?
 Quotiens amico diviti nihil donat,
 o Quintiane, liberalis est pauper. 10

XIX

Si qua fides veris, praeferri, maxime Caesar,
 temporibus possunt saecula nulla tuis.
 quando magis dignos licuit spectare triumphos?
 quando Palatini plus meruere dei?
 pulchrior et maior quo sub duce Martia Roma? 5
 sub quo libertas principe tanta fuit?
 est tamen hoc vitium sed non leve, sit licet unum,
 quod colit ingratas pauper amicitias.
 quis largitur opes veteri fidoque sodali,
 aut quem prosequitur non alienus eques? 10
 Saturnaliciae ligulam misisse selibrae
 flammarisve togae scripula tota decem

XVII hab. T 4 cistifero A^ABA: cistibero CA (cf. Herm. xxiv, 106;
 Rhein. Mus. liv, 309) XVIII 5 uidear (Lf) vel uideor (PQF) BA
 7 donamque CA 8 uoratam BA muscat CA 9 n. di BA
 XIX hab. T; vv. 15-19 hab. R 1 ueri CA 5 maior A^ACA:
 melior BA quod TBA 7 hoc om. T 11-16 nov. epigr. B^ACA
 12 tolæ (-le) CA e lamnisue Tagi Munro scr.] reripala T

M. VAL. MARTIALIS

luxuria est, tumidique vocant haec munera reges :
 qui crepet aureolos forsitan unus erit.
 quatenus hi non sunt, esto tu, Caesar, amicus : 15
 nulla ducis virtus dulcior esse potest.
 Iam dudum tacito rides, Germanice, naso
 utile quod nobis do tibi consilium.

XX

Si tecum mihi, care Martialis,
 securis liceat frui diebus,
 si disponere tempus otiosum
 et verae pariter vacare vitae :
 nec nos atria nec domos potentum 5
 nec litis tetricas forumque triste
 nossemus nec imagines superbas ;
 sed gestatio, fabulae, libelli,
 campus, porticus, umbra, Virgo, thermae,
 haec essent loca semper, hi labores. 10
 nunc vivit necuter sibi, bonosque
 soles effugere atque abire sentit,
 qui nobis pereunt et inputantur.
 Quisquam vivere cum sciat, moratur ?

XXI

Quintum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macrum
 ante salutabat rhetor Apollodotus.
 nunc utrumque suo resalutat nomine. Quantum
 cura laborque potest ! Scripsit et edidicit.

XIX 13 tumideque *ut vid.* C^A regis B^A 17-18 *nov. epigr.*
 B^AC^A 18 *nouis* C^A XX 4 *vel uere* 11 *necuter s. b.*
Schneidewin : neuter sibi bonosque B^A : nec ut eius ibo bonosque C^A
 XXI *hab. T* 1 *macrum* A^AC^A : *marcum* B^A 2 *Apollodotus*
Heinsius : *apollodorus codd.* (*cf. Journ. Phil. xxii, 1*) 4 *scripserat*
 et *dedicit* A^A : *scripsit et edidicit* B^AC^A

XXII

Mane domi nisi te volui meruique videre,
 sint mihi, Paule, tuae longius Esquiliae.
 sed Tiburtinae sum proximus accola pilae,
 qua videt anticum rustica Flora Iovem :
 alta Suburani vincenda est semita clivi 5
 et numquam sicco sordida saxa gradu,
 vixque datur longas mulorum rumpere mandras
 quaeque trahi multo marmora fune vides.
 illud adhuc gravius quod te post mille labores,
 Paule, negat lasso ianitor esse domi. 10
 exitus hic operis vani togulaeque madentis :
 vix tanti Paulum mane videre fuit.
 Semper inhumanos habet officiosus amicos :
 rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

XXIII

Herbarum fueras indutus, Basse, colores,
 iura theatralis dum siluere loci.
 quae postquam placidi censoris cura renasci
 iussit et Oceanum certior audit eques,
 non nisi vel cocco madida vel murice tincta 5
 veste nites et te sic dare verba putas.
 Quadringentorum nullae sunt, Basse, lacernae
 aut meus ante omnis Cordus haberet equum.

XXIV

Hermes Martia saeculi voluptas,
 Hermes omnibus eruditus armis,
 Hermes et gladiator et magister,
 Hermes turba sui tremorque ludi,

XXII 3 sunt ^{III} ut vid. B^A (sunt in L, sunt P, sum Q) 5 Sub. Ital. :
 suburbani codd. 7 murorum B^A rumpere B^A : uincere C^A
 10 lassa B^A 12 tanti] tandem C^A XXIII 2 iure C^A (non A)
 3 censotus C^A 5 tinctam ut vid. C^A XXIV 3 H. g. (om. et) B^A

M. VAL. MARTIALIS

Hermes, quem timet Helius sed unum, 5
 Hermes, cui cadit Advolans sed uni,
 Hermes vincere nec ferire doctus,
 Hermes subpositicius sibi ipse,
 Hermes divitiae locariorum,
 Hermes cura laborque ludiarum, 10
 Hermes belligera superbus hasta,
 Hermes aequoreo minax tridente,
 Hermes casside languida timendus,
 Hermes gloria Martis universi,
 Hermes omnia solus et ter unus. 15

XXV

‘Quadringenta tibi non sunt, Chaerestrata: surge,
 Letus ecce venit: sta, fuge, curre, late.’
 Ecquis, io, revocat discedentemque reducit?
 ecquis, io, largas pandit amicus opes?
 quem chartis famaeque damus populisque loquendum? 5
 quis Stygios non volt totus adire lacus?
 hoc, rogo, non melius quam rubro pulpita nimbo
 spargere et effuso permaduisse croco?
 quam non sensuro dare quadringenta caballo,
 aureus ut Scorpi nasus ubique micet? 10
 O frustra locuples, o dissimulator amici,
 haec legis et laudas? Quae tibi fama perit!

XXVI

Quod alpha dixi, Corde, paenulatorum
 te nuper, aliqua cum iocarer in charta,
 si forte bilem movit hic tibi versus,
 dicas licebit beta me togatorum.

XXIV 8 ipsi B^A: ipse C^A. 12 aequorea C^A
 XXV 2 Letus B^A sta] st! Schneidewin 6 qui B^A: quis C^A
 11 amici B^A: amice C^A
 XXVI hab. T 2 locarer ut vid. C^A 4 beatā T: betam C^A

XXVII

Ingenium studiumque tibi moresque genusque
 sunt equitis, fateor : cetera plebis habes.
 bis septena tibi non sint subsellia tanti,
 ut sedeas viso pallidus Oceano.

XXVIII

Vt bene loquatur sentiatque Mamercus,
 efficere nullis, Aule, moribus possis :
 pietate fratres Curvios licet vincas,
 quiete Nervas, comitate Rusones,
 probitate Macros, aequitate Mauricos,
 oratione Regulos, iocis Paulos :
 robiginosis cuncta dentibus rodit.
 Hominem malignum forsitan esse tu credas :
 ego esse miserum credo, cui placet nemo.

5

XXIX

Si quando leporem mittis mihi, Gellia, dicis :
 'Formonsus septem, Marce, diebus eris.'
 Si non derides, si verum, lux mea, narras,
 edisti numquam, Gellia, tu leporem.

XXX

Varro, Sophocleo non infitiande cothurno
 nec minus in Calabria suspiciende lyra,
 differ opus nec te facundi scaena Catulli
 detineat cultis aut elegia comis ;
 sed lege fumoso non aspernanda Decembri
 carmina, mittuntur quae tibi mense suo :

5

XXVII vv. 1-2 hab. TR 2 fateor. Cet. pl. h. ? (interrogative)
 Friedlaender phebis (phoe-) CA 3 sint BA : sunt CA
 XXVIII hab. T 1 loquar CA (sed loquatur A) 3 Curvios
 Friedlaender: curios codd. uincat CA 4 qui et ut vid. BA (quiete
 et P, qui et LQ, qui ete f) rusones AA CA : drusones BA 7 rodīs
 CA 8 forsitan T XXIX hab. TR 1 gallia AA
 suo
 XXX 2 suscipiende BA lyram CA 6 nouo BA

M. VAL. MARTIALIS

commodius nisi forte tibi potiusque videtur
Saturnalicias perdere, Varro, nuces.

XXXI

Aspice quam placidis insultet turba iuven-
et sua quam facilis pondera taurus amet.
cornibus hic pendet summis, vagus ille per armos
currit et in toto ventilat arma bove.
at feritas inmota riget: non esset harena
tutior et poterant fallere plana magis.
nec trepidant gestus, sed de discrimine palmae
securus puer est sollicitumque pecus.

5

XXXII

Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis
non dedit uxori. 'Cui dedit ergo?' Sibi.

XXXIII

Carpere causicus fertur mea carmina: qui sit
nescio: si sciero, vae tibi, causicice.

XXXIV

Hanc tibi, Fronto pater, genetrix Flaccilla, puellam
oscula commendo deliciasque meas,
parvola ne nigras horrescat Erotion umbras
oraque Tartarei prodigiosa canis.
inpletura fuit sextae modo frigora brumae,
vixisset totidem ni minus illa dies.
inter tam veteres ludat lasciva patronos
et nomen blaeso garriat ore meum.
mollia non rigidus caespes tegat ossa nec illi,
terra, gravis fueris: non fuit illa tibi.

5

10

XXXI hab. T 2 tam BA amat T 3 hinc CA 7 sed (set)
de A^ABA: et ne CA parmas CA XXXIII hab. TR XXXIV
hab. TR 3 sqq. nov. epigr. codd.: corr. Ital. 3 paruula (-uola) ne
A^ACA: pallida nec BA 5 sexto ut vid. A^A 6 ne A^ACA 7
i. t.] interim CA (pro interiam, I pro T) 8 blesso A^A 9 non r.
A^ACA: nec r. BA

XXXV

Dum sibi redire de Patrensibus fundis
 ducena clamat coccinatus Euclides
 Corinthioque plura de suburbano
 longumque pulchra stemma repetit a Leda
 et suscitanti Leïto reluctatur,
 equiti superbo, nobili, locupleti
 cecidit repente magna de sinu clavis.
 Numquam, Fabulle, nequior fuit clavis.

5

XXXVI

Laudatus nostro quidam, Faustine, libello
 dissimulat, quasi nil debeat : inposuit.

XXXVII

Puella senibus dulcior mihi cynis,
 agna Galaesi mollior Phalantini,
 concha Lucrini delicatior stagni,
 cui nec lapillos praeferas Erythraeos
 nec modo politum pecudis Indicae dentem
 nivesque primas liliumque non tactum ;
 quae crine vicit Baetici gregis vellus
 Rhenique nodos aureamque nitellam ;
 fragravît ore quod rosarium Paesti,
 quod Atticarum prima mella cerarum,
 quod sucinorum rapta de manu gleba ;
 cui comparatus indecens erat pavo,
 inamabilis sciurus et frequens phoenix,
 adhuc recenti tepet Erotion busto,
 quam pessimorum lex amara fatorum
 sexta peregit hieme, nec tamen tota,

5

10

15

XXXV 1 Patr. *Ital.* : patruensibus *codd.* 5 et suscitant si ei tore
 luctatur *BA* 6 equitis urbo *BA* XXXVII vv. 1-7, 9-14,
 hab. *T* 4 praeferens *BA* (*pro* -res?) 5 indicentem *T* : indicae
 gentem *CA* 7 crimine *T* : nigre *CA* vellus *om.* *T* 8 nitellam
codd. 12 pavo *AA* (-no *T*) *BA* : pauus *CA* 13 chyrys *BA* :
 scyrys *CA* 16 hiemem *ec CA*

M. VAL. MARTIALIS

nostros amores gaudiumque lususque.
et esse tristem me meus vetat Paetus,
pectusque pulsans pariter et comam vellens :
'Deflere non te vernulae pudet mortem ?
ego coniugem ' inquit 'extuli et tamen vivo,
notam, superbam, nobilem, locupletem.'
Quid esse nostro fortius potest Paeto ?
ducentiens accepit et tamen vivit.

20

XXXVIII

Calliodorus habet censum—quis nescit ?—equestrem,
Sexte, sed et fratrem Calliodorus habet.
'Quadringenta seca' qui dicit σῦκα μερίζειει :
uno credis equo posse sedere duos ?
quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto ?
non esset Pollux si tibi, Castor eras.
unus cum sitis, duo, Calliodore, sedebis ?
surge : σολοικισμόν, Calliodore, facis.
aut imitare genus Ladae— cum fratre sedere
non potes—: alternis, Calliodore, sede.

5

10

XXXIX

Supremas tibi triciens in anno
signanti tabulas, Charine, misi
Hyblaeis madidas thymis placentas.
defeci : miserere iam, Charine :
signa rarius, aut semel fac illud,
mentitur tua quod subinde tussis.
excussi loculosque sacculumque :
Croeso divitior licet fuissem,
Iro pauperior forem, Charine,
si conchem totiens meam comesses.

5

10

17 lususque ut vid. CA (non A) 22 noram CA, unde noram
s., n., l. (poetae, non Paeto, versu dato) Schenkl XXXVIII
3 seca Rutgers : secat codd. μερίζειει Paley : μερίζει (merize) codd. :
'qu. seca' qui dicis, σ. μερίζειει Postgate (Journ. Phil. xx, 40) 7
duos CA sedebis Markland MS. in exempl. suo: sedetis codd.
XXXIX 9 Iro] Pro CA 10 conchen BA

XL

Pinxisti Venerem, colis, Artemidore, Minervam :
et miraris opus displicuisse tuum?

XLI

Spadone cum sis eviratio fluxo,
et concubino mollior Celaenaeo,
quem sectus ululat matris enthaeae Gallus,
theatra loqueris et gradus et edicta
trabeasque et Idus fibulasque censusque,
et pumicata pauperes manu monstras.
Sedere in equitum liceat an tibi scamnis
videbo, Didyme : non licet maritorum.

5

XLII

Callidus effracta nummos fur auferet arca,
prosternet patrios impia flamma lares :
debitor usuram pariter sortemque negabit,
non reddet sterilis semina iacta seges :
dispensatorem fallax spoliabit amica,
mercibus exstructas obruet unda rates.
extra fortunam est quidquid donatur amicis :
quas dederis solas semper habebis opes.

5

XLIII

Thais habet nigros, niveos Laecania dentes.
quae ratio est? Emptos haec habet, illa suos.

XLIV

Quid factum est, rogo, quid repente factum,
ad cenam mihi, Dento, quod vocanti,—
quis credat?—quater ausus es negare?
sed nec respicis et fugis sequentem,

XLI 2 caeleno *BA* 3 sextus *CA* enthaeus (*om. Gall.-*) *CA*
5 fabulasque *BA* 7 in eq.] nequitum *BA* XLII 2 patruos *CA*
3-4 *nov. epigr. codd. : corr. Ital.* 5-8 *nov. epigr. codd. : corr. Ital.*
7 quicquid (-dq-) *BA* : siquid *CA* XLIV 1 repeten *ut vid. CA*
factum est *BA* : factum *CA* : fort. factumst

M. VAL. MARTIALIS

quem thermis modo quaerere et theatris 5
 et conclavibus omnibus solebas.
 Sic est, captus es unctiore mensa
 et maior rapuit canem culina.
 iam te, sed cito, cognitum et relictum
 cum fastidierit popina dives, 10
 antiquae venies ad ossa cenae.

XLV

Dicis formonsam, dicis te, Bassa, puellam.
 istud quae non est dicere, Bassa, solet.

XLVI

Basia dum nolo nisi quae luctantia carpsi
 et placet ira mihi plus tua quam facies,
 ut te saepe rogem, caedo, Diadumene, saepe:
 consequor hoc, ut me nec timeas nec ames.

XLVII

Numquam se cenasse domi Philo iurat, et hoc est:
 non cenat, quotiens nemo vocavit eum.

XLVIII

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos
 Encolpos domino, non prohibente tamen.
 permisit flevitque Pudens: sic cessit habenis
 audaci questus de Phaethonte pater:
 talis raptus Hylas, talis deprensus Achilles 5
 deposuit gaudens, matre dolente, comas.

9 sedicito C^A
 XLV hab. TR 2 quod . . . soles A^A (-et T^1): quae . . . solet
 $B^A C^A$
 XLVI hab. TR 1 carpis C^A 3 credo $A^A B^A$: caedo C^A
 4 consequor $A^A C^A$: consequar B^A ut om. B^A
 XLVII hab. T
 XLVIII 1 capillo C^A (-um G)

sed tu ne propera—brevibus ne crede capillis—
tardaue pro tanto munere, barba, veni.

XLIX

Vidissem modo forte cum sedentem
solum te, Labiene, tres putavi.
calvae me numerus tuæ fefellit :
sunt illinc tibi, sunt et hinc capilli
quales vel puerum decere possunt ; 5
nudumst in medio caput nec ullus
in longa pilus area notatur.
Hic error tibi profuit Decembri,
tunc cum prandia misit Imperator :
cum panariolis tribus redisti. 10
Talem Geryonen fuisse credo.
vites censeo porticum Philippi :
si te viderit Hercules, peristi.

L

Ceno domi quotiens, nisi te, Charopine, vocavi,
protinus ingentes sunt inimicitiae,
meque potes stricto medium transfigere ferro,
si nostrum sine te scis caluisse focum.
nec semel ergo mihi furtum fecisse licebit ? 5
inprobis nihil est hac, Charopine, gula.
desine iam nostram, precor, observare culinam,
atque aliquando meus det tibi verba cocus.

LI

Hic, qui libellis praegravem gerit laevam,
notariorum quem premit choris levis,

XLVIII 7 ne crede B^A : nec crede C^A (*sed* ne crede CG)
XLIX *hab. T* 3 numeros B^A 4 sint et T 5 uel $A^A B^A$:
nec C^A possunt $A^A B^A$: possint C^A 6 nudus est (*es* P^2) B^A
7 pilus *om. T* 9 tum A^A : tunc $B^A C^A$ inperator E
 L *hab. T* 1 uocatur T (*pro* vocato ?) 3 uelis A^A : putes B^A
(*pro* potes) : potes C^A 8 focus A^A : cocus $B^A C^A$ LI *hab. T*

M. VAL. MARTIALIS

qui codicillis hinc et inde prolatis
 epistolisque commodat gravem voltum
 similis Catoni Tullioque Brutoque, 5
 exprimere, Rufe, fidiculae licet cogant,
 have Latinum, χαῖρε non potest Graecum.
 si fingere istud me putas, salutemus.

LII

Quae mihi praestiteris memini semperque tenebo.
 cur igitur taceo, Postume? Tu loqueris.
 incipio quotiens alicui tua dona referre,
 protinus exclamat 'Dixerat ipse mihi.'
 Non belle quaedam faciunt duo: sufficit unus 5
 huic operi: si vis ut loquar, ipse tace.
 crede mihi, quamvis ingentia, Postume, dona
 auctoris pereunt garrulitate sui.

LIII

Colchida quid scribis, quid scribis, amice, Thyesten?
 quo tibi vel Nioben, Basse, vel Andromachen?
 materia est, mihi crede, tuis aptissima chartis
 Deucalion vel, si non placet hic, Phaethon.

LIV

Extemporalis factus est meus rhetor:
 Calpurnium non scripsit, et salutavit.

LV

Dic mihi, quem portas, volucrum regina? 'Tonantem.'
 Nulla manu quare fulmina gestat? 'Amat.'
 Quo calet igne deus? 'Pueri.' Cur mitis aperto
 respicis ore Iovem? 'De Ganymedé loquor.'

LI 6 expremere *A^A* 7 potes *C^A* 8 salutem *TL*

LII *hab. TR* 7 dones *C^A*

LIII *hab. T* 1 quid scribis quod scribis *C^A*

4 vel *A^AC^A*: aut *B^A*

LV 1 portas *B^A*: portes *C^A*

2 quod *T*

LVI

Cui tradas, Lupe, filium magistro
 quaeris sollicitus diu rogasque.
 Omnes grammaticosque rhetorasque
 devites moneo : nihil sit illi
 cum libris Ciceronis aut Maronis, . 5
 famae Tutilium suae relinquat ;
 si versus facit, abdicēs poetam.
 artes discere vult pecuniosas ?
 fac discat citharoedus aut choraules ;
 si duri puer ingeni videtur, 10
 praeconem facias vel architectum.

LVII

Cum voco te dominum, noli tibi, Cinna, placere :
 saepe etiam servum sic resaluto tuum.

LVIII

Cras te victurum, cras dicis, Postume, semper.
 dic mihi, cras istud, Postume, quando venit ?
 quam longe cras istud, ubi est ? aut unde petendum ?
 numquid apud Parthos Armeniosque latet ?
 iam cras istud habet Priami vel Nestoris annos. 5
 cras istud quanti, dic mihi, posset emi ?
 cras vives ? hodie iam vivere, Postume, serum est :
 ille sapit quisquis, Postume, vixit heri.

LIX

Quod non argentum, quod non tibi mittimus aurum
 hoc facimus causa, Stella diserte, tua.
 quisquis magna dedit, voluit sibi magna remitti ;
 fictilibus nostris exoneratus eris.

LVI 1 lupem *BA* 4 diuites *BA* (*cum EG*) 6 utilium *CA*
 relinquat *BA* : relinquo *CA* LVII hab. *TR* 2 resolutio *AA*
 (*cum L*) tuum ex meum *BA* LVIII 1 te] bene *D* 3 longe
 est *BA* : longe (*om. est*) *CA* : fort. longest 6 posset *BA* : possit
CA 7 vives] uiuis *BA* tardum *BA* : serum *CA*

LX

Adlatres licet usque nos et usque
et gannitibus improbis laccessas,
certum est hanc tibi pernegare famam,
olim quam petis, in meis libellis
qualiscumque legaris ut per orbem. 5
Nam te cur aliquis sciat fuisse?
ignotus pereas, miser, necesse est.
non derunt tamen hac in urbe forsā
unus vel duo tresve quattuorve,
pellem rodere qui velint caninam: 10
nos hac a scabie tenemus unguēs.

LXI

Crispulus iste quis est, uxori semper adhaeret
qui, Mariane, tuae? crispulus iste quis est?
nescio quid dominae teneram qui garrit in aurem
et sellam cubito dexteriore premit?
per cuius digitos currit levis anulus omnis, 5
crura gerit nullo qui violata pilo?
nil mihi respondes? 'Vxorīs res agit' inquis
'iste meae.' Sane certus et asper homo est,
procuratorem voltu qui praeferat ipso:
acrior hoc Chius non erit Aufidius. 10
O quam dignus eras alapis, Mariane, Latini:
te successurum credo ego Panniculo.
res uxoris agit? res ullas crispulus iste?
res non uxoris, res agit iste tuas.

LXII

Iure tuo nostris maneas licet, hospes, in hortis,
si potes in nudo ponere membra solo,

LX 4 a B^A : in C^A 5 urbem B^A : orbem C^A 8 derunt] erunt B^A
LXI 7 agis C^A ut vid. inquit B^A 9 proferat C^A II
erat C^A ut vid. (sed eras A) 12 ego om. C^A ut vid. (hab. A)

aut si portatur tecum tibi magna supellex :
 nam mea iam digitum sustulit hospitibus.
 nulla tegit fractos—nec inanis—culcita lectos, 5
 putris et abrupta fascia recte iacet.
 sit tamen hospitium nobis commune duobus :
 emi hortos ; plus est : instrue tu ; minus est.

LXIII

‘Quid sentis’ inquis ‘de nostris, Marce libellis?’
 sic me sollicitus, Pontice, saepe rogas.
 Admiror, stupeo : nihil est perfectius illis,
 ipse tuo cedit Regulus ingenio.
 ‘Hoc sentis?’ inquis ‘faciat tibi sic bene Caesar, 5
 sic Capitolinus Iuppiter.’ Immo tibi.

LXIV

Sextantes, Calliste, duos infunde Falerni,
 tu super aestivas, Alcime, solve nives,
 pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo
 lassenturque rosis tempora sutilibus.
 tam vicina iubent nos vivere Mausolea, 5
 cum doceant ipsos posse perire deos.

LXV

Astra polumque dedit, quamvis opstante noverca,
 Alcidae Nemees terror et Arcas aper
 et castigatum Libycae ceroma palaestrae
 et gravis in Siculo pulvere fusus Eryx,
 silvarumque tremor, tacita qui fraude solebat 5
 ducere non rectas Cacus in antra boves.
 Ista tuae, Caesar, quota pars spectatur harenae?
 dat maiora novus proelia mane dies.

LXII 4 dicitum *CA* 6 fascea *BA* 8 instructum m. *BA*
 (tum pro tú) LXIV 1 infundi *CA* 4 subtilibus *ut vid.*
BA 5 Tam *BA* : iam *CA* LXV 2 nemees (-cae) est t.
CA terrore marcas *BA* 4 sricula *BA* tusus *BA* : fusus
CA (*cf. Gilbert ad loc.*) 6 non *BA* : nec *CA*

M. VAL. MARTIALIS

quot graviora cadunt Nemeaeo pondera monstro !
 quot tua Maenalios conlocat hasta sues ! 10
 reddatur si pugna triplex pastoris Hiberi,
 est tibi qui possit vincere Geryonen.
 saepe licet Graiae numeretur belua Lernae,
 inproba Niliacis quid facit Hydra feris?
 Pro meritis caelum tantis, Auguste, dederunt 15
 Alcidae cito di sed tibi sero dabunt.

LXVI

Saepe salutatus numquam prior ipse salutas :
 sic eris Aeternum, Pontiliane, Vale.

LXVII

Hibernos peterent solito cum more recessus
 Atthides, in nidis una remansit avis.
 deprendere nefas ad tempora verna reversae
 et profugam volucres diripuerunt suae.
 sero dedit poenas : discerpi noxia mater 5
 debuerat, sed tunc cum laceravit Ityn.

LXVIII

Arctoa de gente comam tibi, Lesbia, misi,
 ut scires quanto sit tua flava magis.

LXIX

Antoni Phario nihil obiecture Pothino
 et levius tabula quam Cicerone nocens :
 quid gladium demens Romana stringis in ora?
 hoc admisisset nec Catilina nefas.
 impius infando miles corrumpitur auro, 5
 et tantis opibus vox tacet una tibi.

9 maiora *BA* (*cf. v. 8*)
 licet *CA*

11 si *om. BA*

13 quidem *BA* :

LXVI *hab. TR*

LXVII *hab. T*

AA *N* : suae *BA* *CA*

LXVIII *hab. T*

2 atthidis *BA*

4 deripuerunt *AA* *CA* suam

6 lacerauit *L ante corr.*

LXIX 2 nocens *CA*

4 mississet *E*

quid prosunt sacrae pretiosa silentia linguae?
incipient omnes pro Cicerone loqui.

LXX

Infusum sibi nuper a patrono
plenum, Maxime, centiens Syrus
in sellariolis vagus popinis
circa balnea quattuor peregit.
O quanta est gula, centiens comesse!
quanto maior adhuc, nec accubare!

5

LXXI

Vmida qua gelidas summittit Trebula valles
et viridis cancri mensibus alget ager,
rura Cleonaeo numquam temerata leone
et domus Aeolio semper amica Noto
te, Faustine, vocant: longas his exige messes
collibus; hibernum iam tibi Tibur erit.

5

LXXII

Qui potuit Bacchi matrem dixisse Tonantem,
ille potest Semelen dicere, Rufe, patrem.

LXXIII

Non donem tibi cur meos libellos
oranti totiens et exigenti
miraris, Theodore? Magna causa est:
dones tu mihi ne tuos libellos.

LXXIV

Pompeios iuvenes Asia atque Europa, sed ipsum
terra tegit Libyes, si tamen ulla tegit.
quid mirum toto si spargitur orbe? Iacere
uno non poterat tanta ruina loco.

LXXI 1 quae *BA*
LXXIV hab. *TR*

5 fauste *BA*
2 u. negit *CA*

hic *CA*
4 ruina tanta *BA*

M. VAL. MARTIALIS

LXXV

Quae legis causa nupsit tibi Laelia, Quinte,
uxorem potes hanc dicere legitimam.

LXXVI

Profecit poto Mithridates saepe veneno
toxica ne possent saeva nocere sibi.
tu quoque cavisti cenando tam male semper
ne posses umquam, Cinna, perire fame.

LXXVII

Narratur belle quidam dixisse, Marulle,
qui te ferre oleum dixit in auricula.

LXXVIII

Si tristi domicenio laboras,
Torani, potes esurire mecum.
non derunt tibi, si soles *προπίνειν*,
viles Cappadocae gravesque porri,
divisis cybium latebit ovis.
ponetur digitis tenendus ustis
nigra coliculus virens patella,
algentem modo qui reliquit hortum,
et pultem niveam premens botellus,
et pallens faba cum rubente lardo.
Mensae munera si voles secundae,
marcentes tibi porrigentur uvae
et nomen pira quae ferunt Syrorum,
et quas docta Neapolis creavit,
lento castaneae vapore tostae:
vinum tu facies bonum bibendo.
Post haec omnia forte si movebit

5

10

15

LXXV 1 qua *B^A* LXXVI hab. *TR* 1 proficit *A^A* toto
B^AC^A 2 possint *A^AB^A* : possent *C^A* 4 possis *A^A* : posses *B^AC^A*.
LXXVIII 7 nigras *C^A* culiculus *B^A* 8 qui modo *B^A* 13
ferunt] perunt *B^A* 15 testae *C^A* (*cum L ante corr.*) (e *pro o*)

Bacchus quam solet esuritionem,
succurrent tibi nobiles olivae,
Piceni modo quas tulere rami, 20
et fervens cicer et tepens lupinus.
Parva est cenula,—quis potest negare?—
sed finges nihil audiesve fictum
et vultu placidus tuo recumbes;
nec crassum dominus leget volumen, 25
nec de Gadibus improbis puellae
vibrabunt sine fine prurientes
lascivos docili tremore lumbos;
sed quod nec grave sit nec infacetum,
parvi tibia Condylī sonabit. 30
Haec est cenula. Claudiam sequeris.
Quam nobis cupis esse tu priorem?

LXXIX

Vndecies una surrexti, Zoile, cena,
et mutata tibi est synthesis undecies,
sudor inhaereret madida ne veste retentus
et laxam tenuis laederet aura cutem.
Quare ego non sudo, qui tecum, Zoile, ceno? 5
Frigus enim magnum synthesis una facit.

LXXX

Non totam mihi, si vacabis, horam
dones et licet inputes, Severe,
dum nostras legis exigisque nugas.
‘Durum est perdere ferias’: rogamus
iacturam patiaris hanc ferasque.
quod si legeris ista cum diserto
—sed numquid sumus improbi?—Secundo,

24 placido *L*: placidis *C*^A 29 quo nec *B*^A: quod non *C*^A
30 vel condylī 32 nobis] novi *Duff* turpiorem *ed. a.* 1473
(sed cf. *Greenough Harv. Stud.* i. 191) LXXIX hab. *T*: vv.
5-6 hab. *R* 1 surrexit *B*^A (*non Q*) *C*^A 3 ni *B*^A LXXX
1 uacabit *BC* 5 iam turam *C*^A (*non A*) 6 ipsam *C*^A (*ipsa*
A): ipse *Schneidewin*

M. VAL. MARTIALIS

plus multo tibi debiturus hic est
quam debet domino suo libellus.
nam securus erit, nec inquieta
lassi marmora Sisyphei videbit,
quem censoria cum meo Severo
docti lima momorderit Secundi.

10

LXXXI

Semper pauper eris, si pauper es, Aemiliane.
dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

LXXXII

Quid promittebas mihi milia, Gaure, ducenta,
si dare non poteris milia, Gaure, decem?
an potes et non vis? Rogo, non est turpius istud?
i, tibi dispereas, Gaure: pusillus homo es.

LXXXIII

Insequeris, fugio; fugis, insequor; haec mihi mens est:
velle tuum nolo, Dindyme, nolle volo.

LXXXIV

Iam tristis nucibus puer relictis
clamoso revocatur a magistro,
et blando male proditus fritillo,
arcana modo raptus e popina,
aedilem rogat udus aleator.

5

Saturnalia transiere tota,
nec munuscula parva nec minora
misisti mihi, Galla, quam solebas.
Sane sic abeat meus December:
scis certe, puto, vestra iam venire
Saturnalia, Martias Kalendas;
tunc reddam tibi, Galla, quod dedisti.

10

LXXXI hab. TR 2 nulli A^A ut vid. (-li T: -lius R) D (cum X):
nullis B^AC^A LXXXII hab. TR 4 i] si A^A (cum X), unde si tibi
dispendas, G., p. h e. (?) Gilbert est A^A: es B^AC^A LXXXIII
hab TR LXXXIV 3 fritillos B^A 5 aedilum C^A 9
habeat codd. (abeat QF)

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER VI

I

SEXTVS mittitur hic tibi libellus,
in primis mihi care Martialis:
quem si terseris aure diligenti,
audebit minus anxius tremensque
magnas Caesaris in manus venire.

5

II

Lusus erat sacrae conubia fallere taedae,
lusus et inmeritos executisse mares.
utraque tu prohibes, Caesar, populisque futuris
succurris, nasci quos sine fraude iubes.
nec spado iam nec moechus erit te praeside quisquam:
at prius—o mores!—et spado moechus erat.

5

III

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo
vera deum suboles; nascere, magne puer,
cui pater aeternas post saecula tradat habenas,
quique regas orbem cum seniore senex.
ipsa tibi niveo trahet aurea pollice fila
et totam Phrixi Iulia nebit ovem.

5

I 5 magna *BA* II *hab. T* I serae *BA* tede (*L*) vel fede
(fae-) (*Qf*) *BA* 2 etiam merito *CA* 4 quod *AA*: quos *BACA*
5 te pr.] trepeside *CA* quisque (-q :) *ACA* III 2 soboles *codd.*
6 toto (*PQf*) vel tota (*L*) *BA* nebit ut vid. ex nubit *BA*

M. VAL. MARTIALIS

IV

Censor maxime principumque princeps,
cum tot iam tibi debeat triumphos,
tot nascentia templa, tot renata,
tot spectacula, tot deos, tot urbes :
plus debet tibi Roma quod pudica est.

5

V

Rustica mercatus multis sum praedia nummis :
mutua des centum, Caeciliane, rogo.
nil mihi respondes ? Tacitum te dicere credo
'Non reddes' : ideo, Caeciliane, rogo.

VI

Comoedi tres sunt, sed amat tua Paula, Luperce,
quattuor : et κωφὸν Paula πρόσωπον amat.

VII

Iulia lex populis ex quo, Faustine, renata est
atque intrare domos iussa Pudicitia est,
aut minus aut certe non plus tricesima lux est,
et nubit decimo iam Telesilla viro.
quae nubit totiens, non nubit : adultera lege est.
offendor moecha simpliciore minus.

5

VIII

Praetores duo, quattuor tribuni,
septem causidici, decem poetae
cuiusdam modo nuptias petebant
a quodam sene. Non moratus ille

IV 1 principumque CA

V hab. TR 1 multis sum praedia nummis AA BA : nummis sum
praedia multis CA

VI hab. T 1 luperco CA

VII hab. T 1 qua CA renata AA BA : relata CA 4 nubit
CA (pro -it?) telesilla (-lis-) AAC A : telesina (th-) BA

VIII hab. T 1 Praecones AA 4 moratur T (et fort. AA)

praeconi dedit Eulogo puellam. 5
Dic, numquid fatue, Severe, fecit?

IX

In Pompeiano dormis, Laevine, theatro :
et quereris si te suscitât Oceanus?

X

Pauca Iovem nuper cum milia forte rogarem,
‘ Ille dabit ’ dixit ‘ qui mihi templa dedit. ’
Templa quidem dedit ille Iovi sed milia nobis
nulla dedit : pudet, ah, pauca rogasse Iovem.
at quam non tetricus, quam nulla nubilus ira, 5
quam placido nostras legerat ore preces !
talis supplicibus tribuit diademata Dacis
et Capitolinas itque reditque vias.
Dic precor, o nostri dic conscia virgo Tonantis,
si negat hoc vultu, quo solet ergo dare? 10
sic ego : sic breviter posita mihi Gorgone Pallas :
‘ Quae nondum data sunt, stulte, negata putas? ’

XI

Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes
miraris? Pylades, Marce, bibebat idem,
nec melior panis turdusve dabatur Orestae,
sed par atque eadem cena duobus erat.
Tu Lucrina voras, me pascit aquosa peloris : 5
non minus ingenua est et mihi, Marce, gula.

VIII 6 Dic numquid] Digno nequid *BA* : Dignum quid *CA* fatues
CA (seq. s)

X hab. *T* 2 quae *T* 3 ille dedit *CA ut vid.* se *T* 4 pudet
a *AA* : pudet *BA* (sed pudet *L*) *CA* 5 at quam] atque *CA* 7
dicis *CA* 9 nostro *T*, unde nostro—Tonanti Rooy 12 data |
taxata *CA* (praec. dum)

XI hab. *T* 3 turdusve dabatur] turdus videbatur *AA* (cum *X*) :
turdus vedebatur *ut vid.* *CA* (non *A*)

M. VAL. MARTIALIS

te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia vestit :
vis te purpureum, Marce, sagatus amem ?
ut praestem Pyladen, aliquis mihi praestet Oresten.
hoc non fit verbis, Marce : ut ameris, ama.

10

XII

Iurat capillos esse, quos emit, suos
Fabulla : †numquid, Paule, peieratt ?

XIII

Quis te Phidiaco formatam, Iulia, caelo,
vel quis Palladiae non putet artis opus ?
candida non tacita respondet imagine lygdos
et placido fulget vivus in ore decor.
ludit Acidalio, sed non manus aspera, nodo,
quem rapuit collo, parve Cupido, tuo.
ut Martis revocetur amor summique Tonantis,
a te Iuno petat ceston et ipsa Venus.

5

XIV

Versus scribere posse te disertos
adfirmas, Laberi : quid ergo non vis ?
versus scribere qui potest disertos,
conscribat, Laberi : virum putabo.

XV

Dum Phaethontea formica vagatur in umbra,
implicuit tenuem sucina gutta feram.
sic modo quae fuerat vita contempta manente,
funeribus facta est nunc pretiosa suis.

XI 7 ne c. t. mea pingus galla ueste T 10 non fiat verbis, om.
hoc Q ama] ame T XII 2 n. (ergo) P. Munro : n. (illa) P. Ital. :
n. P. (n.) Grotius perierat CA XIII 1 formavit BA 3
tacitat CA ut vid. (tacitat E¹, tactat XB, tacta ACG, tacita E²) re-
spondit BA 4 decor BA : liquor CA 5 nudo BA 7 reuo-
cetur BA : reuocetur CA 8 uno BA XIV 4 conscribat
Schneidewin : non scribat codd. XV hab. TR 1 uag. form.
CA, sed corr. ut vid. 3 contenta TLQ madente CA

XVI

Tu qui pene viros terres et falce cinaedos,
iugera sepositi pauca tuere soli.
sic tua non intrent vetuli pomaria fures,
sed puer et longis pulchra puella comis.

XVII

Cinnam, Cinname, te iubes vocari.
non est hic, rogo, Cinna, barbarismus?
tu si Furius ante dictus esses,
Fur ista ratione dicereris.

XVIII

Sancta Salonini terris requiescit Hiberis,
qua melior Stygias non videt umbra domos.
sed lugere nefas: nam qui te, Prisce, reliquit,
vivit qua voluit vivere parte magis.

XIX

Non de vi neque caede nec veneno,
sed lis est mihi de tribus capellis:
vicini queror has abesse furto.
hoc iudex sibi postulat probari:
tu Cannas Mithridaticumque bellum
et periuria Punici furoris
et Sullas Mariosque Muciosque
magna voce sonas manuque tota.
Iam dic, Postume, de tribus capellis.

5

XX

Mutua te centum sestertia, Phoebe, rogavi,
cum mihi dixisses 'Exigis ergo nihil?'

XVI hab. TR 2 soli A^A: loci B^AC^A 3 uetuit B^A 4
et A^A: aut B^AC^A ut vid. XVII 1 Cinnam cinnam B^A
(sed Cinname cinam P) XVIII hab. TR 2 domus B^A
XIX hab. T 1 de vi] diui B^A 5 Carrhas Luc. Müller. 7
syllas B^A XX hab. T^c

M. VAL. MARTIALIS

inquiris, dubitas, cunctaris meque diebus
teque decem crucias : iam rogo, Phoebe, nega.

XXI

Perpetuam Stellae dum iungit Ianthida vati
laeta Venus, dixit 'Plus dare non potui.'
haec coram domina ; sed nequius illud in aure :
'Tu ne quid pecces, exitiose, vide.
saepe ego lascivom Martem furibunda cecidi, 5
legitimos esset cum vagus ante toros.
sed postquam meus est, nulla me paelice laesit :
tam frugi Iuno vellet habere virum.'
Dixit et arcano percussit pectora loro.
plaga iuvat : sed tu iam, dea, caede duos. 10

XXII

Quod nubis, Proculina, concubino
et, moechum modo, nunc facis maritum,
ne lex Iulia te notare possit :
non nubis, Proculina, sed fateris.

XXIII

Stare iubes semper nostrum tibi, Lesbia, penem :
crede mihi, non est mentula quod digitus.
tu licet et manibus blandis et vocibus instes,
te contra facies imperiosa tua est.

XXIV

Nil lascivius est Charisiano :
Saturnalibus ambulat togatus.

XX 4 teque decem] te quidem T XXI vv. 1-4 hab. T
1 Ianthida C^A 3 hanc C^A dominas et (pro -na set, i.e. sed)
B^A nequius B^A aure A^A (cf. Juv. xi. 59) : aurem B^AC^A 5
matrem B^A(P) 8 iam C^A uirum B^A : iouem C^A 10
caede duos B^A : pare deo C^A : parce deo Ital. : parce tuo Heinsius
XXIII hab. T 1 nostrum semper A^A : semper nostrum B^AC^A 4
e contra A^A : contra te B^AC^A : te contra Schneidewin

XXV

Marcelline, boni suboles sincera parentis,
 horrida Parrhasio quem tegit ursa iugo,
 ille vetus pro te patriusque quid optet amicus
 accipe et haec memori pectore vota tene:
 cauta sit ut virtus nec te temerarius ardor
 in medios enses saevaue tela ferat.
 bella velint Martemque ferum rationis egentes,
 tu potes et patris miles et esse ducis.

5

XXVI

Periclitatur capite Sotades noster.
 reum putatis esse Sotaden? non est.
 arrigere desit posse Sotades: lingit.

XXVII

Bis vicine Nepos—nam tu quoque proxima Florae
 incolis et veteres tu quoque Ficelias—
 est tibi, quae patria signatur imagine voltus,
 testis maternae nata pudicitiae.
 tu tamen annoso nimium ne parce Falerno,
 et potius plenos aere relinque cados.
 sit pia, si locuples, et potet filia mustum:
 amphora cum domina nunc nova fiet anus.
 Caecuba non solos vindemia nutriat orbos:
 possunt et patres vivere, crede mihi.

5

10

XXVIII

Libertus Melioris ille notus,
 tota qui cecidit dolente Roma,
 cari deliciae breves patroni,

XXV hab. T 1 soboles *codd. ut vid.* 2 teget T (*i.e.* tegit?), unde tenet *Schneidewin* iuga CA *ut vid.* 7 mortemque T 8 patris AA CA: patriae BA

XXVII 2 ficetias CA: Ficuleas (?) *Friedlaender* 7 est pia *Duff*: si pia *Schenkl* si l. (Pf) vel sit l. (LQ) BA: sit l. CA et BA: sed (set) CA potem CA 8 fiat Q anus BA: opus CA

M. VAL. MARTIALIS

hoc sub marmore Glaucias humatus
 iuncto Flaminiae iacet sepulchro : 5
 castus moribus, integer pudore,
 velox ingenio, decore felix.
 bis senis modo messibus peractis
 vix unum puer adplicabat annum.
 Qui fles talia, nil fleas, viator. 10

XXIX

Non de plebe domus nec avarae verna catastae,
 sed domini sancto dignus amore puer,
 munera cum posset nondum sentire patroni,
 Glaucia libertus iam Melioris erat.
 moribus hoc formaeque datum : quis blandior illo ? 5
 aut quis Apollineo pulchrior ore fuit ?
 Inmodicis brevis est aetas et rara senectus.
 quidquid amas, cupias non placuisse nimis.

XXX

Sex sestertia si statim dedisses,
 cum dixti mihi 'Sume, tolle, dono,'
 deberem tibi, Paete, pro ducentis.
 at nunc cum dederis diu moratus,
 post septem, puto, vel novem Kalendas, 5
 vis dicam tibi veriora veris ?
 Sex sestertia, Paete, perdidisti.

XXXI

Vxorem, Charideme, tuam scis ipse sinisque
 a medico futui : vis sine febre mori.

XXVIII 5 flaminea *BA* 6 innocens *BA* : integer *CA* 8 men-
 sibus *BA* XXIX *post XXX exhibet BA* 1 domos *E* 8
 ames *BA* : amas *CA* nimis] mihi *CA* XXX 2 dixit *CA*
 tulle *CA* 3 sibi *CA* 4 rogatus *BA* : moratus *CA* 5 puta *L*
 XXXI *hab. T* 1 senisque *CA* (*non A*) (*i.e. si-*) 2 subigi *AA*
 (*pro futui*)

XXXII

Cum dubitaret adhuc belli civilis Enyo
 forsitan et posset vincere mollis Otho,
 damnavit multo staturum sanguine Martem
 et fodit certa pectora tota manu.
 Sit Cato, dum vivit, sane vel Caesare maior :
 dum moritur, numquid maior Othone fuit ?

5

XXXIII

Nil miserabilius, Matho, pedicone Sabello
 vidisti, quo nil laetius ante fuit.
 furta, fugae, mortes servorum, incendia, luctus
 adfligunt hominem, iam miser et futuit.

XXXIV

Basia da nobis, Diadumene, pressa. 'Quot' inquis?
 Oceani fluctus me numerare iubes
 et maris Aegaei sparsas per litora conchas
 et quae Cecropio monte vagantur apes,
 quaeque sonant pleno vocesque manusque theatro,
 cum populus subiti Caesaris ora videt.
 nolo quot arguto dedit exorata Catullo
 Lesbia : pauca cupit qui numerare potest.

5

XXXV

Septem clepsydram magna tibi voce petenti
 arbiter invitus, Caeciliane, dedit.
 at tu multa diu dicis vitreisque tepentem
 ampullis potas semisupinus aquam.
 Vt tandem saties vocemque sitimque, rogamus
 iam de clepsydra, Caeciliane, bibas.

5

XXXII vv. 1-4 hab. T. 1 Enyo] enpo B^A : senio C^A 2 possit T :
 posse et C^A 3 saturum C^A 4 et f.] effodit C^A ut vid. tota A^A :
 nuda B^A C^A (iuda XB), fort. recte 5 Caesare] calacre C^A XXXIII
 4 tam B^A : iam C^A XXXIV hab. TR 1, 7 quod codd. 2 me] mene
 R (i.e. men?) XXXV hab. TR 1 petente C^A 3 dicis (R) vel
 ducis (T) A^A : dicis B^A (ex ducis L) C^A 4 potis (EAB¹) vel potas C^A
 MART. EP. 11

M. VAL. MARTIALIS

XXXVI

Mentula tam magna est quantus tibi, Papyle, nasus,
ut possis, quotiens arrigis, olfacere.

XXXVII

Secti podicis usque ad umbilicum
nullas reliquias habet Charinus,
et prurit tamen usque ad umbilicum.
O quanta scabie miser laborat!
culum non habet, est tamen cinaedus.

5

XXXVIII

Aspicias ut parvus nec adhuc trieteride plena
Regulus auditum laudet et ipse patrem?
maternosque sinus viso genitore relinquat
et patrias laudes sentiat esse suas?
iam clamor centumque viri densumque corona
volgus et infanti Iulia tecta placent.
acris equi suboles magno sic pulvere gaudet,
sic vitulus molli proelia fronte cupit.
Di, servate, precor, matri sua vota patrique,
audiat ut natum Regulus, illa duos.

5

10

XXXIX

Pater ex Marulla, Cinna, factus es septem
non liberorum: namque nec tuus quisquam
nec est amici filiusve vicini,
sed in grabatis tegetibusque concepti
materna produnt capitibus suis furta.
hic qui retorto crine Maurus incedit
subolem fatetur esse se coci Santrae.

5

XXXVI hab. TR 1 tantus CA papyle (-ile) A^ACA:
pamphile B^A XXXVII 2 reliquias codd.
XXXVIII 3 relinquat B^A 5 coronam B^A (cum X) 7 soboles codd.
XXXIX 1 est CA 3 qui B^A (pro que?): ue CA 4 con-
cepit CA 7 sobolem codd. ut vid. se om. CA (per haplogr.)
coci Santrae Sriver. : cogis antrae (-re) codd.

at ille sima nare, turgidis labris
 ipsa est imago Pannychi palaestritae.
 pistoris esse tertium quis ignorat, 10
 quicumque lippum novit et videt Damam?
 quartus cinaeda fronte, candido voltu
 ex concubino natus est tibi Lygdo:
 percide, si vis, filium: nefas non est.
 hunc vero acuto capite et auribus longis, 15
 quae sic moventur ut solent asellorum,
 quis morionis filium negat Cyrtae?
 duae sorores, illa nigra et haec rufa,
 Croti choraulae vilicique sunt Carpi.
 Iam Niobidarum grex tibi foret plenus 20
 si spado Coresus Dindymusque non esset.

XL

Femina praeferrī potuit tibi nulla, Lycori:
 praeferrī Glycerae femina nulla potest.
 haec erit hoc quod tu: tu non potes esse quod haec est.
 tempora quid faciunt! hanc volo, te volui.

XLI

Qui recitat lana fauces et colla revinctus,
 hic se posse loqui, posse tacere negat.

XLII

Etrusci nisi thermulis lavaris,
 inlotus morieris, Oppiane.
 nullae sic tibi blandientur undae,
 non fontes Aponi rudes puellis,
 non mollis Sinuessa fervidique 5
 fluctus Passeris aut superbus Anxur,

17 neget *Ital.* girte (gyrte) *BA*: cirtae (cyrtae) *CA* 19
 Chroti *BA* uilique *CA* 20 iamni ubida pruit g. *CA*: iamque
 hybridarum g. *Ital.* 21 choresus *BA*: choraesus *CA* XL
hab. TR 1 lycoris (lic-) *BA* 3 tu *semel BA (cum R)* est
om. CA XLI 2 facere *BA* XLII 4 non *BA*: nec *CA*
 6 asseris *BA*

M. VAL. MARTIALIS

non Phoebi vada principesque Baiae.
 nusquam tam nitidum vacat serenum :
 lux ipsa est ibi longior, diesque
 nullo tardius a loco recedit. 10
 illic Taygeti virent metalla
 et certant vario decore saxa,
 quae Phryx et Libys altius cecidit.
 siccos pinguis onyx anhelat aestus
 et flamma tenui calent ophitae : 15
 ritus si placeant tibi Laconum,
 contentus potes arido vapore
 cruda Virgine Marciave mergi ;
 quae tam candida, tam serena lucet
 ut nullas ibi suspiceris undas 20
 et credas vacuum nitere lygdon.
 Non adtendis et aure me supina
 iam dudum quasi neglegenter audis.
 inlotus morieris, Oppiane.

XLIII

Dum tibi felices indulgent, Castrice, Baiae
 canaque sulphureis nympha natatur aquis,
 me Nomentani confirmant otia ruris
 et casa iugibus non onerosa suis.
 hoc mihi Baiani soles mollisque Lucrinus, 5
 hoc vestrae mihi sunt, Castrice, divitiae.
 Quondam laudatas quocumque libebat ad undas
 currere nec longas pertimuisse vias,
 nunc urbis vicina iuvant facilesque recessus,
 et satis est pigro si licet esse mihi. 10

XLII 7 principique C^A 8 micat B^A : uacat C^A 11 uigent *L ante*
corr. 14 *post v. 10 transp.* C^A (*propter homoeotel.*) 17 contentus *ut*
vid C^A (*unde* contentus E^A , contextus XB , conteptus C) 18 ue B^A :
 que C^A XLIII hab. T 1 se ind. *Munro* 2 unda A^A : nympha
 $B^A C^A$: limpha N 4 onerosa $A^A C^A$: honera (on-) B^A (honerata *L ex*
corr. Q) 5 mol(1)esque C^A (*pro mollisque*) 6 h.m.s. u. A^A :
 h. uestrae (uestae C^A) mihi sunt $B^A C^A$ 7 quodam B^A 8 ne
ut vid. B^A 9 urbis $A^A B^A$: urbi C^A regressus *L ante corr.* 10 si]
 et T (*qui versus initio e pro et exhibet*)

XLIV

Festive credis te, Calliodore, iocari
 et solum multo permaduisse sale.
 omnibus adrides, dicteria dicis in omnis;
 sic te convivam posse placere putas.
 at si ego non belle, sed vere dixero quiddam, 5
 nemo propinabit, Calliodore, tibi.

XLV

Lusistis, satis est: lascivi nubite cunni:
 permissa est vobis non nisi casta Venus.
 Haec est casta Venus? nubit Laetoria Lygdo:
 turpior uxor erit quam modo moecha fuit.

XLVI

Vapulat adsidue veneti quadriga flagello
 nec currit: magnam rem, Catiane, facit.

XLVII

Nympha, mei Stellae quae fonte domestica puro
 laberis et domini gemmea tecta subis,
 sive Numae coniunx Triviae te misit ab antris
 sive Camenarum de grege nona venis:
 exolvit votis hac se tibi virgine porca 5
 Marcus, furtivam quod bibit, aeger, aquam.
 tu contenta meo iam crimine gaudia fontis
 da securam tui: sit mihi sana sitis.

XLIV hab. T 1 uocari T 2 sale] sat est CA (ē, i. e. est, pro e) 6 propinavit T (pro -bit)

XLV vv. 3-4 hab. TR 1 lusisti CA 2 uobis BA ut vid.: nobis CA 4 turpior AA: turpius BACA, fort. recte

XLVI hab. T 1 adsidue AACA: assiduo BA 2 facis AA (cum Q ante corr.): facit BACA

XLVII hab. T 1 mei] met CA (T pro I) domestico CA 2 lauaris T 3 ab anna CA 4 noua BA 7 m. lacrimae CA (1 pro j) 8 satis BA

M. VAL. MARTIALIS

XLVIII

Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata,
non tu, Pomponi, cena diserta tua est.

XLIX

Non sum de fragili dolatus ulmo,
nec quae stat rigida supina vena
de ligno mihi quolibet columna est,
sed viva generata de cupressu :
quae nec saecula centiens peracta 5
nec longae cariem timet senectae.
hanc tu, quisquis es o malus, timeto.
nam si vel minimos manu rapaci
hoc de palmite laeseris racemos,
nascetur, licet hoc velis negare, 10
inserta tibi ficus a cupressu.

L

Cum coleret puros pauper Telesinus amicos,
errabat gelida sordidus in togula :
obscenos ex quo coepit curare cinaedos,
argentum, mensas, praedia solus emit.
Vis fieri dives, Bithynice? conscius esto. 5
nil tibi vel minimum basia pura dabunt.

LI

Quod convivaris sine me tam saepe, Luperce,
inveni noceam qua ratione tibi.
irascor : licet usque voces mittasque rogesque—
'Quid facies?' inquit. Quid faciam? veniam.

XLVIII hab. T

XLIX 4, 11 cupresso CA 6 longa CA 10 nascitur BA (pro
-cetur) 11 a BA : in CA

L hab. T 1 pueros BA 3 ex co (i.e. quo) coepit AA : coepit
coepit BA ut vid. (cum A²) : coepit CA (cum LP) 4 mensa CA
5 dives] debes BA

LI hab. T 4 inquit AA CA : inquit BA

LII

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis

Pantagathus, domini cura dolorque sui,
vix tangente vagos ferro resecare capillos

doctus et hirsutas excoluisse genas.

sis licet, ut debes, tellus, placata levisque,
artificis levior non potes esse manu.

5

LIII

Lotus nobiscum est, hilaris cenavit, et idem

inventus mane est mortuus Andragoras.

Tam subitae mortis causam, Faustine, requiris?

In somnis medicum viderat Hermocraten.

LIV

Tantos et tantas si dicere Sextilianum,

Aule, vetes, iunget vix tria verba miser.

'Quid sibi vult?' inquis. Dicam quid suspicer esse:
tantos et tantas Sextilianus amat.

LV

Quod semper casiaque cinnamoque

et nido niger alitis superbae

fragras plumbea Nicerotiana,

rides nos, Coracine, nil olentis:

malo quam bene olere nil olere.

5

LVI

Quod tibi crura rigent saetis et pectora villis,

verba putas famae te, Charideme, dare?

extirpa, mihi crede, pilos de corpore toto

teque pilare tuas testificare natis.

LII hab. TR 3 vagus ut vid. CA 5 ut debes] uidebis CA

LIII hab. T 2 andragorus ut vid. CA

LV 4 coricine BA

LVI hab. T 3 extirpe (-xst-) CA (exstirpes XG)

M. VAL. MARTIALIS

'Quae ratio est?' inquis. Scis multos dicere multa : 5
fac pedicari te, Charideme, putent.

LVII

Mentiris fictos unguento, Phoebe, capillos
et tegitur pictis sordida calva comis.
tonsorem capiti non est adhibere necesse :
radere te melius spongea, Phoebe, potest.

LVIII

Cernere Parrhasios dum te iuvat, Aule, triones
comminus et Getici sidera pigra poli,
o quam paene tibi Stygias ego raptus ad undas
Elysiae vidi nubila fusca plagae!
quamvis lassa tuos quaerebant lumina vultus 5
atque erat in gelido plurimus ore Pudens.
Si mihi lanificae ducunt non pulla sorores
stamina nec surdos vox habet ista deos,
sospite me sospes Latias reveheris ad urbes
et referes pili praemia clarus eques. 10

LIX

Et dolet et queritur sibi non contingere frigus
propter sescentas Baccara gausapinas,
optat et obscuras luces ventosque nivesque
odit et hibernos, si tepuere, dies.
quid fecere mali nostrae tibi, saeve, lacernae 5
tollere de scapulis quas levis aura potest?
quanto simplicius, quanto est humanius illud,
mense vel Augusto sumere gausapinas!

LVI 5 linquis CA multa] multis CA
LVII hab. TR 1 fictis CA 3 capitis R
LVIII 1 parrasio BA 2 c. es cetici CA pigra BA: ferre CA
6 pudor BA 7 polla CA (i.e. pu-) 9 hospes CA 10
philippemia CA (P pro R)
LIX 3 obtat CA 5 fecere] re fecere CA

LX (LXI)

Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos,
 meque sinus omnes, me manus omnis habet.
 Ecce rubet quidam, pallet, stupet, oscitat, odit.
 hoc volo: nunc nobis carmina nostra placent.

LXI (LX)

Rem factam Pompullus habet, Faustine: legetur
 et nomen toto sparget in orbe suum.

‘Sic leve flavorum valeat genus Vsiporum
 quisquis et Ausonium non amat imperium.’

Ingeniosa tamen Pompulli scripta feruntur: 5

‘Sed famae non est hoc, mihi crede, satis:
 quam multi tineas pascunt blattasque deserti
 et redimunt soli carmina docta coci!
 nescioquid plus est, quod donat saecula chartis:
 victurus genium debet habere liber.’ 10

LXII

Amisit pater unicum Salanus:
 cessas munera mittere, Oppiane?
 heu crudele nefas malaeque Parcae!
 cuius vulturis hoc erit cadaver?

LXIII.

Scis te captari, scis hunc qui captat, avarum,
 et scis qui captat quid, Mariane, velit.
 tu tamen hunc tabulis heredem, stulte, supremis
 scribis et esse tuo vis, furiose, loco.

‘Munera magna tamen misit.’ Sed misit in hamo; 5
 et piscatorem piscis amare potest?

LX *hab. TR* 2 s. omnis *codd.* (-es *X ante corr.*) 4 uobis *BA*
 LXI *hab. T* 2 spargit *AA BA*: sparget *CA*. 3 uisiporum *T*:
 usipiorum *CA* 4 ausonum *CA (non A)* 7 deserti *BA (cum E)* 9 n.
 quod plus sit *AA* donant *BA (-ent L ante corr.) CA* 10 victurum *BA*
 senium *T* LXII 1 silanus *BA*: salanus *CA* 2 munera
 mittere *BA*: mit. mun. *CA* appiane *BA*: oppiane *CA* LXIII
hab. T 2 capiat *CA ut vid.* quod *T* 6 piscis] pis *T*

M. VAL. MARTIALIS

hicine deflebit vero tua fata dolore ?

si cupis, ut ploret, des, Mariane, nihil.

LXIV

Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus
nec qualem Curio, dum prandia portat aranti,
hirsuta peperit rubicunda sub ilice coniunx,
sed patris ad speculum tonsi matrisque togatae
filius et possit sponsam te sponsa vocare : 5
emendare meos, quos novit fama, libellos
et tibi permittis felicitis carpere nugas,—
has, inquam, nugas, quibus aurem advertere totam
non aspernantur procures urbisque forique,
quas et perpetui dignantur scrinia Sili 10
et repetit totiens facundo Regulus ore,
quique videt propius magni certamina Circi
laudat Aventinae vicinus Sura Dianae,
ipse etiam tanto dominus sub pondere rerum
non dedignatur bis terque revolvere Caesar. 15
Sed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerva
acrius et tenues finxerunt pectus Athenae.
Ne valeam, si non multo sapit altius illud,
quod cum panticibus laxis et cum pede grandi
et rubro pulmone vetus nasisque timendum 20
omnia crudelis lanius per compita portat.
Audes praeterea, quos nullus noverit, in me
scribere versiculos miseras et perdere chartas.

LXIII 7 defluit *T*: defleuit *CA* (*cum L*) (*i.e.* -bit) 8 plores *CA*
LXIV hab. *T* 3 deprensa *AA*: rubicunda *BACA* 5 sponsum
Ital. 8 inquit *CA ut vid.* (inquit *X*, inquit *E*, inquit *F*, inquit
ABG) quis *AA*: quibus *BACA* 11 facunde *T* 12
totiens *AA* (*cf. v. 11*): propius *BACA* (*vel -pri-*) 14 dominos *BA*
17 fixerunt *BACA* 18 ne *ACA*: nec *BA* 19 quid *CA* laxi *BA*
20 nasique *T* (*pro narique?*) timendus *BA* 21 ianius *CA* 22
quod n. nouerat *AA*: quos n. nouerit *BACA*

At si quid nostrae tibi bilis inusserit ardor,
vivet et haerebit totoque legetur in orbe 25
stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte.
Sed miserere tui rabido nec perditus ore
fumantem nasum vivi temptaveris ursi.
sit placidus licet et lambat digitosque manusque,
si dolor et bilis, si iusta coegerit ira, 30
ursus erit: vacua dentes in pelle fatiges
et tacitam quaeras, quam possis rodere, carnem.

LXV

‘Hexametris epigramma facis’ scio dicere Tuccam.
Tucca, solet fieri, denique, Tucca, licet.
‘Sed tamen hoc longum est.’ Solet hoc quoque, Tucca,
licetque:
si breviora probas, disticha sola legas.
conveniat nobis ut fas epigrammata longa 5
sit transire tibi, scribere, Tucca, mihi.

LXVI

Famae non nimium bonae puellam,
quales in media sedent Subura,
vendebat modo praeco Gellianus.
parvo cum pretio diu liceret,
dum puram cupit adprobare cunctis, 5
adtraxit prope se manu negantem
et bis terque quaterque basiavit.
Quid profecerit osculo requiris?
Sescentos modo qui dabat negavit.

24 si qui A^A : si quis B^A : si quid C^A noster B^A 25 totaque
—urbe A^A : totoque —orbe $B^A C^A$ 27 rapido A^A : rabido B^A : a
rapido (EA) vel rapido (*rell. cum QF*) C^A 28 n. v. $A^A C^A$: v. n. B^A
29 et om. C^A (*per haplogr.*) 32 tacitam $A^A B^A$: tacitus C^A
LXV hab. TR 3 licetque $A^A C^A$: licere B^A 5 longa C^A
(i. e. longa) LXVI 4 licerent *Gronovius* 6 manum B^A :
a
manu C^A 9 dabit C^A ut vid.

M. VAL. MARTIALIS

LXVII

Cur tantum eunuchos habeat tua Gellia quaeris,
Pannyche? volt futui Gellia nec parere.

LXVIII

Flete nefas vestrum sed toto flete Lucrino,
Naides, et luctus sentiat ipsa Thetis.
inter Baianas raptus puer occidit undas
Eutychos ille, tuum, Castrice, dulce latus.
hic tibi curarum socius blandumque levamen, 5
hic amor, hic nostri vatis Alexis erat.
numquid te vitreis nudum lasciva sub undis
vidit et Alcidae nympha remisit Hylan?
an dea femineum iam neglegit Hermaphroditum
amplexu teneri sollicitata viri? 10
quidquid id est, subitae quaecumque est causa rapinae,
sit, precor, et tellus mitis et unda tibi.

LXIX

Non miror quod potat aquam tua Bassa, Catulle:
miror quod Bassae filia potet aquam.

LXX

Sexagesima, Marciane, messis
acta est et, puto, iam secunda Cottae
nec se taedia lectuli calentis
expertum meminit die vel uno.
ostendit digitum, sed inpudicum, 5
Alconti Dasioque Symmachoque.
at nostri bene computentur anni
et quantum tetricae tulere febres
aut languor gravis aut mali dolores
a vita meliore separentur: 10
infantes sumus et senes videmur.

LXVII hab. T 1 habet BA 1, 2 caelia AA: gclia BA: gellia
CA 2 subigi AA (sibi T) (pro futui) LXVI. I hab. T
8 uiuit CA LXIX 2 basse BA (i.e. -ae): bassi CA potat BA:
potet CA LXX 7 at] heu D computantur D (cum X)
10 separentur D: -retur Duff

Aetatem Priamique Nestorisque
longam qui putat esse, Marciane,
multum decipiturque falliturque.
non est vivere, sed valere vita est. 15

LXXI

Edere lascivos ad Baetica crasmata gestus
et Gaditanis ludere docta modis,
tendere quae tremulum Pelian Hecubaeque maritum
posset ad Hectoreos sollicitata rogos,
urit et excruciat dominum Telethusa priorem : 5
vendidit ancillam, nunc redimit dominam.

LXXII

Fur notae nimium rapacitatis
compilare Cilix volebat hortum,
ingenti sed erat, Fabulle, in horto
praeter marmoreum nihil Priapum.
dum non vult vacua manu redire, 5
ipsum subripuit Cilix Priapum.

LXXIII

Non rudis indocta fecit me falce colonus :
dispensatoris nobile cernis opus.
nam Caeretani cultor ditissimus agri
hos Hilarus colles et iuga laeta tenet.
aspice quam certo videar non ligneus ore 5
nec devota focis inguinis arma geram,
sed mihi perpetua numquam moritura cupresso
Phidiaca rigeat mentula digna manu.
vicini, moneo, sanctum celebrate Priapum
et bis septenis parcite iugeribus. 10

LXX 15 non hoc u. *D* uita (*om.* est) *P*
LXXI 1 ad] et *C^A* (*pro* at) 3 pelie (-iae) *B^A* maritum
om. *C^A* 4 sollicitare *C* 6 redemit *B^A* : redimet *C^A* (*pro* -ēmit ?)
LXXIII 1 rhodis *B^A* 3 ditissimus *B^A* : notissimus *C^A* 4
nilarus (*vel* nil- *corr.* hil-) colle *C^A* 7 cupressu (?) *Schneidewin*
10 parecte *C^A* *ut vid.* (*parette* *E*, *parcete* *A*, *parere* *XB*)

M. VAL. MARTIALIS

LXXIV

Medio recumbit imus ille qui lecto,
calvam trifilem semitatus unguento,
foditque tonsis ora laxa lentiscis,
mentitur, Aefulane : non habet dentes.

LXXV

Cum mittis turdumve mihi quadramve placentae,
sive femur leporis sive quid his simile est,
buccellas misisse tuas te, Pontia, dicis.
Has ego non mittam, Pontia, sed nec edam.

LXXVI

Ille sacri lateris custos Martisque togati,
credita cui summi castra fuere ducis,
hic situs est Fuscus. Licet hoc, Fortuna, fateri :
non timet hostilis iam lapis iste minas ;
grande iugum domita Dacus cervice recepit
et famulum victrix possidet umbra nemus.

5

LXXVII

Cum sis tam pauper quam nec miserabilis Iros,
tam iuvenis quam nec Parthenopaeus erat,
tam fortis quam nec cum vinceret Artemidorus,
quid te Cappadocum sex onus esse iuvat ?
rideris multoque magis traduceris, Afer,
quam nudus medio si spatiere foro.
non aliter monstratur Atlans cum compare ginno
quaeque vehit similem belua nigra Libyn.

5

LXXIV 1 imus (L) vel unus (PQFf) B^A 2 trifilem] similem
B^A semitectus Buecheler 3 fuditque B^A

LXXV hab. T 1 turdumve A^AB^A : turdumque C^A 2 simile
est A^A : simile B^AC^A 4 non m. (E) vel nec m. (A) C^A

LXXVI hab. T 2 credite C^A

LXXVII vv. 1-6 hab. T 1 nec om. T heros T 3 arte-
midos C^A 4 onu B^A 5 aper B^A 7 ginno Sriver. : mulo B^A
(gloss. ut vid.): gybbo (gi-) C^A

Invidiosa tibi quam sit lectica requiris?

Non debes ferri mortuus hexaphoro.

10

LXXVIII

Potor nobilis, Aule, lumine uno
luscus Phryx erat alteroque lippus.
huic Heras medicus 'Bibas caveto :
vinum si biberis, nihil videbis.'
Ridens Phryx oculo 'Valebis' inquit.
misceri sibi protinus deunces
sed crebros iubet. Exitum requiris?
Vinum Phryx, oculus bibit venenum.

5

LXXIX

Tristis es et felix. Sciat hoc Fortuna caveto :
ingratum dicet te, Lupe, si scierit.

LXXX

Vt nova dona tibi, Caesar, Nilotica tellus
miserat hibernas ambitiosa rosas.
navita derisit Pharios Memphiticus hortos,
urbis ut intravit limina prima tuae :
tantus veris honos et odora gratia Florae
tantaque Paestani gloria ruris erat ;
sic, quacumque vagus gressumque oculosque ferebat,
tonsilibus sertis omne rubebat iter.
At tu Romanae iussus iam cedere brumae
mitte tuas messes, accipe, Nile, rosas.

5

10

LXXXI

Iratus tamquam populo, Charideme, lavaris :
inguina sic toto subluis in solio.

LXXVIII 1 Potator *BA* 3 erat *CA* (*pro* eras, *i.e.* Heras)
LXXIX 2 dicit *BA* (*pro* -cet?) LXXX hab. *TR*
1 tibi *in fine versus CA* 4 orbis *AA* 5 uenis *CA* (*n pro r*) 7
uagus (*R*) *vel* uagos (*T*) *AA* : uagus *BACA* 8 tonsilibus *AA* *BA* :
textilibus *CA*
LXXXI hab. *T* 1 laueris *T ex corr.* (*et fort. AA*) *Lf* (*et fort. BA*)

M. VAL. MARTIALIS

nec caput hic vellem sic te, Charideme, lavare.
et caput ecce lavas : inguina malo laves.

LXXXII

Quidam me modo, Rufe, diligenter
inspectum, velut emptor aut lanista,
cum vultu digitoque subnotasset,
'Tune es, tune' ait 'ille Martialis,
cuius nequitias iocosque novit
aurem qui modo non habet Batavam?'
Subrisi modice, levique nutu
me quem dixerat esse non negavi.
'Cur ergo' inquis 'habes malas lacernas?'
Respondi: 'quia sum malus poeta.'
Hoc ne saepius accidat poetae,
mittas, Rufe, mihi bonas lacernas.

5

10

LXXXIII

Quantum sollicito fortuna parentis Etrusco,
tantum, summe ducum, debet uterque tibi.
nam tu missa tua revocasti fulmina dextra :
hos cuperem mores ignibus esse Iovis ;
si tua sit summo, Caesar, natura Tonanti,
utetur toto fulmine rara manus.
muneris hoc utrumque tui testatur Etruscus,
esse quod et comiti contigit et reduci.

5

LXXXIV

Octaphoro sanus portatur, Avite, Philippus.
hunc tu si sanum credis, Avite, furis.

LXXXII 2 inspector *B^A* : inspectum *C^A* 5 notavit *C^A* (cf. v. 3)
6 habebat auam *B^A* 12 mihi rufe *B^A*
LXXXIII 5 sit t. *AF* summa *C^A* ut vid. 7 etruscos *B^A*
LXXXIV hab. *TR* 1 Phil.] libellus *R* 2 amice *A^A* : auite *B^AC^A*

LXXXV

Editur en sextus sine te mihi, Rufe Camoni,
 nec te lectorem sperat, amice, liber:
 impia Cappadocum tellus et numine laevo
 visa tibi cineres reddit et ossa patri.
 Funde tuo lacrimas orbata Bononia Rufo, 5
 et resonet tota planctus in Aemilia:
 heu qualis pietas, heu quam brevis occidit aetas!
 viderat Alphei praemia quinta modo.
 Pectore tu memori nostros evolvere lusus,
 tu solitus totos, Rufe, tenere iocos, 10
 accipe cum fletu maesti breve carmen amici
 atque haec apsentis tura fuisse puta.

LXXXVI

Setinum dominaeque nives densique trientes,
 quando ego vos medico non prohibente bibam?
 stultus et ingratus nec tanto munere dignus
 qui mavult heres divitis esse Midae.
 possideat Libycas messis Hermumque Tagumque, 5
 et potet caldam, qui mihi livet, aquam.

LXXXVII

Di tibi dent et tu, Caesar, quaecumque mereris:
 di mihi dent et tu quae volo, si merui.

LXXXVIII

Mane salutavi vero te nomine casu
 nec dixi dominum, Caeciliane, meum.

LXXXV hab. T 1 Editur en A^AC^A: Editus est (ē) B^A mihi
 (vel mi) om. ut vid. B^A amoni B^A 3 lumine C^A 4 sedit T
 patris C^A 6 resonat T 8 quinta A^A: quanta B^A: quinque
 C^A 11 amici om. B^A 12 plure T LXXXVI hab. T
 2 uos om. C^A mediconprohibente C^A uiuam B^A (i. e. bib-)
 3 digni C^A 5 sagumque C^A 6 libet codd. (i. e. liv-) LXXXVIII
 hab. T 1 numine C^A 2 caeciliane A^AC^A: sosibiane B^A

M. VAL. MARTIALIS

Quanti libertas constat mihi tanta, requiris?
Centum quadrantes abstulit illa mihi.

LXXXIX

Cum peteret seram media iam nocte matellam
arguto madidus pollice Panaretus,
Spoletina data est sed quam siccaverat ipse,
nec fuerat soli tota lagona satis.
ille fide summa testae sua vina remensus
reddidit oenophori pondera plena sui.
Miraris, quantum biberat, cepisse lagonam?
Desine mirari, Rufe: merum biberat.

XC

Moechum Gellia non habet nisi unum.
Turpe est hoc magis: uxor est duorum.

XCI

Sancta ducis summi prohibet censura vetatque
moechari. Gaude, Zoile, non futuis.

XCII

Caelatus tibi cum sit, Anniane,
serpens in patera Myronos arte,
Vaticana bibis: bibis venenum.

XCIII

Tam male Thais olet quam non fullonis avari
testa vetus media sed modo fracta via,
non ab amore recens hircus, non ora leonis,
non detracta cani transtiberina cutis,

LXXXVIII 3 constat A^A : constet B^A (sed constat L ante corr.):
constet ($EACG$) vel constet (XB) C^A LXXXIX hab. T
2 arguta T 3 Spoletin C^A 4 tota $A^A B^A$: tanta C^A
XC 2 fort. Turpest (*i. e.* -is est) XCI 2 gaudet (EX) vel gaude
(A) C^A futues C^A (*i. e.* -is?) XCII 2 semper in pateram
pronos a. B^A arte B^A : artes C^A , fort. recte XCIII hab. T
3 ora] a C^A 4 canit C^A

pullus abortivo nec cum putrescit in ovo, 5
 amphora corrupto nec vitiata garo.
 Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
 deposita quotiens balnea veste petit,
 psilothro viret aut acida latet oblita creta
 aut tegitur pingui terque quaterque faba. 10
 Cum bene se tutam per fraudes mille putavit,
 omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

XCIV

Ponuntur semper chrysendeta Calpetiano
 sive foris seu cum cenat in urbe domi.
 sic etiam in stabulo semper, sic cenat in agro.
 Non habet ergo aliud? Non habet immo suum.

XCIII 6 caro *CA* 7 pallax *CA* 9 uires *CA* late *BA* :
 laetet *CA* 10 fama *BA* 11 totam *BA* mille putabit *BA* (*i.e.*
 -vit) : mihi lepus (lupus?) aui *CA* 12 Th. ol.] thaicolet *CA* *ut*
vid.

XCIV 1 palpetano *ut vid.* *CA* (calpetano *B²C*, *fort. recte*) 2 fortis
CA *ut vid.*

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER VII

I

ACCIPE belligerae crudum thoraca Minervae,
 ipsa Medusaeae quem timet ira comae.
 dum vacat, haec, Caesar, poterit lorica vocari :
 pectore cum sacro sederit, aegis erit.

II

Invia Sarmaticis domini lorica sagittis
 et Martis Getico tergo fida magis,
 quam vel ad Aetolae securam cuspidis ictus
 texuit innumeri lubricus unguis apri :
 felix sorte tua, sacrum cui tangere pectus
 fas erit et nostri mente calere dei.
 i comes et magnos inlaesa merere triumphos
 palmataeque ducem, sed cito, redde togae.

5

III

Cur non mitto meos tibi, Pontiliane, libellos ?
 Ne mihi tu mittas, Pontiliane, tuos.

IV

Esset, Castrice, cum mali coloris,
 versus scribere coepit Oppianus.

I 2 medusae C^A que(-ae) C^A comae B^A : deae C^A 4
 aegit erit C^A (sed aegida erit XC) II hab. R Cum I confl.
 B^A 3 ad om. R 7 mergere C^A III hab. R 2 nec...
 mittas A^A : ne... mittas B^A : nec... mittis C^A IV 2 appianus
 B^A : oppianus C^A

EPIGRAMMATON LIB. VII

V

Si desiderium, Caesar, populique patrumque
 respicis et Latiae gaudia vera togae,
 redde deum votis poscentibus. invidet hosti
 Roma suo, veniat laurea multa licet :
 terrarum dominum propius videt ille tuoque
 terretur vultu barbarus et fruitur. 5

VI

Ecquid Hyperboreis ad nos conversus ab oris
 Ausonias Caesar iam parat ire vias?
 certus abest auctor sed vox hoc nuntiat omnis :
 credo tibi, verum dicere, Fama, soles.
 publica victrices testantur gaudia chartae, 5
 Martia laurigera cuspide pila virent.
 rursus, io, magnos clamat tibi Roma triumphos
 INVICTVSQUE tua, Caesar, in urbe sonas.
 sed iam laetitiae quo sit fiducia maior,
 Sarmaticae laurus nuntius ipse veni. 10

VII

Hiberna quamvis Arctos et rudis Peuce
 et ungularum pulsibus calens Hister
 fractusque cornu iam ter inprobo Rhenus
 teneat domantem regna perfidae gentis
 te, summe mundi rector et parens orbis : 5
 abesse nostris non tamen potes votis.
 illic et oculis et animis sumus, Caesar,
 adeoque mentes omnium tenes unus
 ut ipsa magni turba nesciat Circi
 utrumne currat Passerinus an Tigris. 10

V 1 populumque *CA* 3 hosti *Ital.* : hostis (*acc. plur.?*) *codd.*
 VI *vv.* 3-10 *hab. T* Null. lemma in *BA* (*confl. cum V L*) 1 Et
 quid *CA* (*cum L*) (*pro Ecq-*) 5 *sqq. nov. epigr. A^A* 5 puplica *T*
 6 laurigerae *CA* 8 inuitusque *A^A* : inuictusque *BA CA* VII 3
 fractumque *CA* cornu iam] coruiam *BA* improbus *BA* : inprobo
CA 5 *om. BA* summe *Ital.* : summi *cod.* et *Ital.* : te *cod.* 10
 passerinus *BA* an *BA* : aut *CA*

M. VAL. MARTIALIS

VIII

Nunc hilares, si quando mihi, nunc ludite, Musae :
victor ab Odrysiō redditur orbe deus.

certa facis populi tu primus vota, December :

iam licet ingenti dicere voce 'Venit!'

felix sorte tua! poteras non cedere Iano,

gaudia si nobis quae dabit ille dares.

festā coronatus ludet convicia miles,

inter laurigeros cum comes ibit equos.

fas audire iocos levioraque carmina, Caesar,

et tibi, si lusus ipse triumphus amat.

IX

Cum sexaginta numeret Cascellius annos,

ingeniosus homo est: quando disertus erit?

X

Pedicatur Eros, fellat Linus: Ole, quid ad te

de cute quid faciant ille vel ille sua?

centenis futuit Matho milibus: Ole, quid ad te?

non tu propterea sed Matho pauper erit.

in lucem cenat Sertorius: Ole, quid ad te,

cum liceat tota stertere nocte tibi?

septingenta Tito debet Lupus: Ole, quid ad te?

assem ne dederis crediderisve Lupo.

Illud dissimulas ad te quod pertinet, Ole,

quodque magis curae convenit esse tuae.

pro togula debes: hoc ad te pertinet, Ole.

quadrantem nemo iam tibi credit: et hoc.

uxor moecha tibi est: hoc ad te pertinet, Ole.

poscit iam dotem filia grandis: et hoc.

VIII 2 drisio C^A redditur (E) vel redditus (XA) C^A 3
facies C^A ut vid. 5 poteris L 6 dabat B^A IX hab. R
X hab. R 1 Predicatur B^A linus (-nos) A^AB^A: pinus C^A 2
faciat RQ vel illa R: vel ille B^AC^A 3 subegit A^A (pro futuit
9 quid B^AC^A ut vid. 10 om. R 11 hoc ad te A^AC^A: hoc ad te
quod B^A (cf. ad v. 9) 12-13 om. B^A (propter homoeotel.) 14 dote C^A

Dicere quindecies poteram quod pertinet ad te : 15
sed quid agas ad me pertinet, Ole, nihil.

XI

Cogis me calamo manuque nostra
emendare meos, Pudens, libellos.
o quam me nimium probas amasque
qui vis archetypas habere nugas !

XII

Sic me fronte legat dominus, Faustine, serena
excipiatque meos qua solet aure iocos,
ut mea nec iuste quos odit pagina laesit
et mihi de nullo fama rubore placet.
quid prodest, cupiant cum quidam nostra videri, 5
si qua Lycambeo sanguine tela madent,
vipereumque vomat nostro sub nomine virus,
qui Phoebi radios ferre diemque negat ?
ludimus innocui : scis hoc bene : iuro potentis
per genium Famae Castaliumque gregem 10
perque tuas aures, magni mihi numinis instar,
lector inhumana liber ab invidia.

XIII

Dum Tiburtinis albescere solibus audit
antiqui dentis fusca Lycoris ebur,
venit in Herculeos colles. quid Tiburis alti
aura valet ! parvo tempore nigra redit.

XIV

Accidit infandum nostrae scelus, Aule, puellae ;
amisit lusus deliciasque suas :

X 15 quid decias (-es) poterat CA quid p. a te R XI 1 manu
n. (L) vel manuque n. (Qf) vel manuque sinistra (P) BA XII vv.
1-4, 9-12 hab. T; vv. 1-2 hab. R 7 uomat BA : uomant CA
nomine] pectore L ante corr. 9 innocuis h. CA (per haplogr.)
12 liber om. T XIII 1 tiburnis BA solibus BA : collibus
CA XIV 1 puella ut vid. CA
3 qui CA ut vid. (cum L)

M. VAL. MARTIALIS

non quales teneri ploravit amica Catulli

Lesbia, nequitiis passeris orba sui,
vel Stellae cantata meo quas flevit Ianthis,
cuius in Elysio nigra columba volat :

5

lux mea non capitur nugis neque moribus istis
nec dominae pectus talia damna movent :
bis denos puerum numerantem perdidit annos,
mentula cui nondum sesquipedalis erat.

10

XV

Quis puer hic nitidis absistit Ianthidos undis ?
effugit dominam Naida numquid Hylas ?
o bene quod silva colitur Tirynthius ista
et quod amatrices tam prope servat aquas !
securus licet hos fontes, Argynne, ministres :
nil facient Nymphae : ne velit ipse cave.

5

XVI

Aera domi non sunt, superest hoc, Regule, solum
ut tua vendamus munera : numquid emis ?

XVII

Ruris bibliotheca delicati,
vicinam videt unde lector urbem,
inter carmina sanctiora si quis
lascivae fuerit locus Thaliae,
hos nido licet inseras vel imo,
septem quos tibi misimus libellos
auctoris calamo sui notatos :

5

XIV 4 suis <i>CA</i>	5 stellae <i>BA</i> : stella <i>CA</i>	quas <i>BA</i> : quam <i>CA</i>
flebit <i>BA</i> (<i>i.e.</i> -vit)	7 emoribus (<i>EA</i>)	vel moribus (<i>XCG</i>) <i>CA</i> :
amoribus <i>Ital.</i>	XV 1 assistit <i>BA</i>	antidos <i>CA</i>
<i>BA</i> : et fugit <i>CA</i> : et fugitat <i>Gronovius</i>	4 iam <i>BA</i>	2 effugit
<i>BA</i> : faciunt <i>CA</i>	caue <i>om. CA</i>	6 facient
1 Rudis <i>CA</i>	bibliothecae <i>CA</i>	XVI hab. <i>R</i>
		XVII

haec illis pretium facit litura.
 at tu munere delicata parvo
 quae cantaberis orbe nota toto,
 pignus pectoris hoc mei tuere,
 Iuli bibliotheca Martialis.

10

XVIII

Cum tibi sit facies de qua nec femina possit
 dicere, cum corpus nulla litura notet,
 cur te tam rarus cupiat repetatque fututor
 miraris? Vitium est non leve, Galla, tibi.
 accessi quotiens ad opus mixtisque movemur
 inguinibus, cunnus non tacet, ipsa taces.
 di facerent ut tu loquereris et ille taceret :
 offendor cunni garrulitate tui.
 pedere te mallet : namque hoc nec inutile dicit
 Symmachus et risum res movet ista simul.
 quis ridere potest fatui poppysmata cunni?
 cum sonat hic, cui non mentula mensque cadit?
 Dic aliquid saltem clamosoque obstrepe cunno
 et, si adeo muta es, disce vel inde loqui.

5

10

XIX

Fragmentum quod vile putas et inutile lignum,
 haec fuit ignoti prima carina maris,
 quam nec Cyaneae quondam potuere ruinae
 frangere nec Scythici tristior ira freti.
 saecula vicerunt : sed quamvis cesserit annis,
 sanctior est salva parva tabella rate.

5

XVII 9 dedicata B^A : delicata C^A 10 cantaueris C^A (i.e. -beris ?)
 XVIII hab. T 3 salitor A^A (pro fututor) 5 mixtique C^A
 mouetur A^A : mouemur B^AC^A 6 monstium A^A (pro cunnus)
 8 monstri A^A (pro cunni) 9 uellem A^AC^A : mallet B^A 10
 semel A^AC^A : simul B^A 11 monstri (nostri T) A^A (pro cunni)
 13 monstro A^A (pro cunno) XIX hab. T 1 et om. T
 2 ignotum C^A ut vid. 3 cineae C^A 5 sed] et T annis]
 nauis B^A

M. VAL. MARTIALIS

XX

Nihil est miserius neque gulosius Santra.
 rectam vocatus cum cucurrit ad cenam,
 quam tot diebus noctibusque captavit,
 ter poscit apri glandulas, quater lumbum,
 et utramque coxam leporis et duos armos, 5
 nec erubescit peierare de turdo
 et ostreorum rapere lividos cirros.
 buccis placenta sordidam linit mappam;
 illic et uvae conlocantur ollares
 et Punicorum pauca grana malorum 10
 et excavatae pellis indecens volvae
 et lippa ficus debilisque boletus.
 sed mappa cum iam mille rumpitur furtis,
 rosos tepenti spondylos sinu condit
 et devorato capite turturem truncum. 15
 colligere longa turpe nec putat dextra
 analecta quidquid et canes reliquerunt.
 nec esculenta sufficit gulae praeda,
 mixto lagonam replet ad pedes vino.
 Haec per ducentas cum domum tulit scalas 20
 seque obserata clusit anxius cella
 gulosus ille, postero die vendit.

XXI

Haec est illa dies, magni quae conscia partus
 Lucanum populis et tibi, Polla, dedit.
 heu! Nero crudelis nullaque invisior umbra,
 debuit hoc saltem non licuisse tibi.

XX 2 cucurrit *Ital.*: currit *codd.* 8 bucc. plac. *Scriber.*: buccis
 plangentem *BA*: dulcis placenta *CA* pappam *ut vid.* *CA* 9
 oliares *BA* (1 *pro* L) 13 furtis] uirus *L*, hirus *P*, hircus *Q*,
 lurris (? iurus) *f* 14 tepentis phondulos (fon-) *BA* 15 et
 deuoratos *BA*: indeuorato (*om.* et) *CA* turturum (*EX*) *vel* -rem
 (*A*) *CA* 16 putat] pudet *ut vid.* *CA* 18 aesculentes *CA*
 praederit *CA* (*cf. v. 17 fin.* -erunt) 20 domo *CA* 21 obsecrata *CA*
 XXI *hab. R* 1 quae magni *A^ACA*: magni quae *BA*

XXII

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
 lux redit : Aonidum turba, favete sacris.
 haec meruit, cum te terris, Lucane, dedisset,
 mixtus Castaliae Baetis ut esset aquae.

XXIII

Phoebe, veni, sed quantus eras cum bella tonanti
 ipse dares Latiae plectra secunda lyrae.
 Quid tanta pro luce precer? Tu, Polla, maritum
 saepe colas et se sentiat ille coli.

XXIV

Cum Iuvenale meo quae me committere temptas,
 quid non audebis, perfida lingua, loqui?
 te fingente nefas Pyladen odisset Orestes,
 Thesea Pirithoi destituisset amor,
 tu Siculos fratres et maius nomen Atridas
 et Ladae poteras dissociare genus.
 Hoc tibi pro meritis et talibus inprecor ausis,
 ut facias illud quod, puto, lingua, facis.

XXV

Dulcia cum tantum scribas epigrammata semper
 et cerussata candidiora cute,
 nullaque mica salis nec amari fellis in illis
 gutta sit, o demens, vis tamen illa legi!
 nec cibus ipse iuvat morsu fraudatus aceti,
 nec grata est facies cui gelasinus abest.
 infanti melimela dato fatuasque mariscas:
 nam mihi, quae novit pungere, Chia sapit.

XXII cum XXI confl. CA 1 ortus CA XXIII cum XXII
 confl. BA 1 uenus et CA canenti BA: tonanti CA 3 precer
 ut vid. BA: precer CA XXIV hab. T; vv. 1-2 hab. R 1 quid
 AA: quae BACA 3 P. o. (audisset T) O. AACA: pylades odisset
 oresten BA 5 et s. AA: tu s. BACA 6 poteras AABA:
 poteris CA XXV hab. T 2 candidiore CA 4 guttas
 o CA 6 es CA 7 data T ante corr.: da BA

M. VAL. MARTIALIS

XXVI

Apollinarem conveni meum, scazon,
 et si vacabit—ne molestus accedas—,
 hoc quaecumque, cuius aliqua pars ipse est,
 dabis: haec—facetum carmen—inbuant aures.
 si te receptum fronte videris tota,
 noto rogabis ut favore sustentet.
 quanto mearum, scis, amore nugarum
 flagret: nec ipse plus amare te possum.
 contra malignos esse si cupis tutus,
 Apollinarem conveni meum, scazon.

5

10

XXVII

Tuscae glandis aper populator et ilice multa
 iam piger, Aetolae fama secunda ferae,
 quem meus intravit splendenti cuspide Dexter,
 praeda iacet nostris invidiosa focis.
 pinguescant madido laeti nidore penates
 flagret et exciso festa culina iugo.
 Sed cocus ingentem piperis consumet acervum
 addet et arcano mixta Falerna garo:
 ad dominum redeas, noster te non capit ignis,
 conturbator aper: vilius esurio.

5

10

XXVIII

Sic Tiburtinae crescat tibi silva Dianae
 et properet caesum saepe redire nemus,
 nec Tartesiakis Pallas tua, Fusce, trapetis
 cedat et inmodici dent bona musta lacus;

XXVI 2 uacavit *CA ut vid. (i.e. -bit)* nemo mol. *CA* 3 haec *CA*
 ipsa *CA* 4 hae *Gilbert*: hoc *Ital.* facetae *Gronovius* 8 flagraret
BA i. templum a. te *CA* (*pro* i. [te] plus a. te) 9 cupis *BA*: potes
CA tuus (*EX*) vel tutus (*A*) *CA* XXVII 2 iam p.] impiger *BA*
 foret *CA* (*pro* fore; o *pro* e) 3 quam *BA* 5 laeti *Ital.*: tetri
 (*LPQ*) vel teti (*f*) *BA* (*T pro* L): laeto *CA* 7 consumit *CA* (*pro* -et)
 10 conturbatur *BA* XXVIII 2 cessum *E ante corr. (i.e. caessum)*
 3 tartis iaces *BA*: tarpesiakis *CA* fauce *CA ut vid. (sed fauste AG)*
 4 cedet et *CA*

sic fora mirentur, sic te Palatia laudent, 5
 excolat et geminas plurima palma fôres :
 otia dum medius praestat tibi parva December,
 exige, sed certa, quos legis, aure iocos.
 'Scire libet verum? res est haec ardua.' Sed tu
 quod tibi vis dici dicere, Fusce, potes. 10

XXIX

Thestyle, Victoris tormentum dulce Voconi,
 quo nemo est toto notior orbe puer,
 sic etiam positus formonsus amere capillis
 et placeat vati nulla puella tuo :
 paulisper domini doctos sepone libellos, 5
 carmina Victori dum lego parva tuo.
 et Maecenati, Maro cum cantaret Alexin,
 nota tamen Marsi fusca Melaenis erat.

XXX

Das Parthis, das Germanis, das, Caelia, Dacis,
 nec Cilicum spernis Cappadocumque toros ;
 et tibi de Pharia Menphiticus urbe fututor
 navigat, a rubris et niger Indus aquis ;
 nec recutitorum fugis inguina Iudaeorum, 5
 nec te Sarmatico transit Alanus equo.
 (Qua ratione facis, cum sis Romana puella,
 quod Romana tibi mentula nulla placet ?

XXXI

Raucae chortis aves et ova matrum
 et flavas medio vapore Chias

XXVIII 8 exiges et *CA* (*pro* exige set, *i. e.* e. sed) quod *BA*
 10 potest *CA*

XXIX 1 Victoris *Ital.* : uicturi *codd.* 2 urbe (*PQf*) vel orbe (*L*)
BA (tota . . . urbe *Q*) 3 positi *CA* amare *CA* 5 epome (ne-) *CA*

XXX hab. *T* 3 salitor *AA* (*pro* fututor)

XXXI vv. 1-3, 5-8 hab. *T* 2 et fl.] effluas *CA* uatore *CA*

M. VAL. MARTIALIS

et fetum querulae rudem capellae
nec iam frigoribus pares olivas
et canum gelidis holus pruinis
de nostro tibi missa rure credis?
o quam, Regule, diligenter erras!
nil nostri, nisi me, ferunt agelli.
quidquid vilicus Vmber aut colonus
aut rus marmore tertio notatum
aut Tusci tibi Tusculive mittunt,
id tota mihi nascitur Subura.

5

10

XXXII

Attice, facundae renovas qui nomina gentis
nec sinis ingentem conticuisse domum,
te pia Cecropiae comitatur turba Minervae,
te secreta quies, te sophos omnis amat.
at iuvenes alios fracta colit aure magister
et rapit inmeritas sordidus unctor opes.
non pila, non follis, non te paganica thermis
praeparat aut nudi stipitis ictus hebes,
vara nec in lento ceromate bracchia tendis,
non harpasta vagus pulverulenta rapis,
sed curris niveas tantum prope Virginis undas
aut ubi Sidonio taurus amore calet.
Per varias artes, omnis quibus area servit,
ludere, cum liceat currere, pigritia est.

5

10

XXXIII

Sordidior caeno cum sit toga, calceus autem
candidior prima sit tibi, Cinna, nive:

XXXI 3 rodem *BA* 4 paras *CA* 6 demonstro *T* missa rure
AA: rure missa *BA**CA* 9 Calenus *Heinsius* 10 post v. 11 *CA*
(*prius om. propter homoeoarch.*) natatum ut vid. *CA* 12 in *BA*: id *CA*

XXXII 1 renouat *CA* 3 mineruam *BA* 4 phos *CA* ut vid.
(phos *E*, phosus *X*, sophos *A*, chorus *C*) 5 at] a *CA* 9 inlecto
CA cerome *BA* 10 lapis *BA* 13 fervet *Rutgers*

XXXIII hab. *T* 2 tibi om. *T*

deiecto quid, inepte, pedes perfundis amictu?
collige, Cinna, togam; calceus ecce perit.

XXXIV

Quo possit fieri modo, Severe,
ut vir pessimus omnium Charinus
unam rem bene fecerit, requiris?
dicam, sed cito. Quid Nerone peius?
quid thermis melius Neronianis?

5

Non dest protinus, ecce, de malignis
qui sic rancidulo loquatur ore:

‘Vt quid tu domini deique nostri
praeferis muneribus Neronianas?’

Thermas praefero balneis cinaedi.

10

XXXV

Inguina succinctus nigra tibi servos aluta
stat, quotiens calidis tota foveris aquis.
sed meus, ut de me taceam, Laecania, servos
Iudaeum nuda sub cute pondus habet,
sed nudi tecum iuvenesque senesque lavantur.
an sola est servi mentula vera tui?

5

ecquid femineos sequeris, matrona, recessus,
secretusque tua, cunne, lavaris aqua?

XXXVI

Cum pluvias madidumque Iovem perferre negaret
et rudis hibernis villa nataret aquis,
plurima, quae posset subitos effundere nimbos,
muneribus venit tegula missa tuis.

XXXIII 3 deiecto *A*^A: neglecto *B*^A: delecto *C*^A (1 *pro* j)

XXXIV 6 de] da *B*^A 7 grandidulo *B*^A (*praec.* c) 8, 9

Quid te tot d. . . neronianis *B*^A: Vt (*om. EAG*) quid tu d. . . neroni-
anas *C*^A 10 chinede (-dae) *C*^A

XXXV vv. 1-6 hab. *T*

4 nuda *A*^A: nulla *B*^A*C*^A

succute

C^A habet *om. B*^A

5 sed *A*^A*C*^A: et *B*^A

lauamur *P*

7 et quid *B*^A: et qui *C*^A (*pro* ecq-)

XXXVI hab. *T*

M. VAL. MARTIALIS

horridus, ecce, sonat Boreae stridore December : 5
 Stella, tegis villam, non tegis agricolam.

XXXVII

Nosti mortiferum quaestoris, Castrice, signum?
 est operae pretium discere theta novum :
 exprimeret quotiens rorantem frigore nasum,
 letalem iuguli iusserat esse notam.
 Turpis ab invisio pendebat stiria naso, 5
 cum flaret madida fauce December atrox :
 collegae tenuere manus : quid plura requiris?
 emungi misero, Castrice, non licuit.

XXXVIII

Tantus es et talis nostri, Polypheme, Severi
 ut te mirari possit et ipse Cyclops.
 sed nec Scylla minor. Quod si fera monstra duorum
 iunxeris, alterius fiet uterque timor.

XXXIX

Discursus varios vagumque mane
 et fastus et have potentiorum
 cum perferre patique iam negaret,
 cepit fingere Caelius podagram.
 quam dum volt nimis adprobare veram 5
 et sanas linit obligatque plantas
 inceditque gradu laborioso,
 —quantum cura potest et ars doloris!—
 desit fingere Caelius podagram.

XXXVI 6 stilla *T*.

XXXVII hab. *T*; vv. 5-6 hab. *R* 1 Nostri *T* 2 nouo *CA*
 3 exprimeret *T*: exprimere *CA* ut vid. 5 uendebant *BA* (ueniebat
Q) 6 flerat ut vid. *BA* (ferat *L*, fleret *PQf*) media *AA*: madida
BACA 7 manus] nasus *T* XXXVIII 1 nostris *CA* XXXIX
 1 martem *CA* (pro mae, i.e. mane?) 2 faustus *CA* (i.e. fas-)
 5 uult dum *BA* 6 sanat *CA*

XL

Hic iacet ille senex Augusta notus in aula,
 pectore non humili passus utrumque deum ;
 natorum pietas sanctis quem coniugis umbris
 miscuit : Elysium possidet ambo nemus.
 Occidit illa prior viridi fraudata iuventa : 5
 hic prope ter senas vixit Olympiadas.
 sed festinatis raptum tibi credidit annis,
 aspexit lacrimas quisquis, Etrusce, tuas.

XLI

Cosmicos esse tibi, Semproni Tucca, videris :
 cosmica, Semproni, tam mala quam bona sunt.

XLII

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,
 audeat hic etiam, Castrice, carminibus.
 nos tenues in utroque sumus vincique parati :
 inde sopor nobis et placet alta quies.
 Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, quaeris? 5
 Alcinoο nullum poma dedisse putas?

XLIII

Primum est ut praestes, si quid te, Cinna, rogabo ;
 illud deinde sequens ut cito, Cinna, neges.
 diligo praestantem ; non odi, Cinna, negantem :
 sed tu nec praestas nec cito, Cinna, negas.

XLIV

Maximus ille tuus, Ovidi, Caesonius hic est,
 cuius adhuc vultum vivida cera tenet.

XL hab. T 2 utroque B^A 3 que T: quam C^A 6 propter s.
 T denas C^A uit C^A ut vid. (uidit EBC, uixit X, uiuit AGF) 7
 festis natum r. te C^A XLII hab. T Cum XLI confl. C^A (non A)
 2 audeat hic] audebit B^A (b pro h) 5 dederis B^A XLIII hab.
 R 1 Primo C^A rogauo (i. e. -bo) B^A (rogaro QFf, -ato P)

M. VAL. MARTIALIS

hunc Nero damnavit : sed tu damnare Neronem
 ausus es et profugi, non tua, fata sequi :
 aequora per Scyllae magnus comes exulis isti, 5
 qui modo nolueras consulis ire comes.
 Si victura meis mandantur nomina chartis
 et fas est cineri me superesse meo :
 audiet hoc praesens venturaque turba fuisse
 illi te, Senecae quod fuit ille suo. 10

XLV

Facundi Senecae potens amicus,
 caro proximus aut prior Sereno,
 hic est Maximus ille, quem frequenti
 felix littera pagina salutat.
 hunc tu per Siculas secutus undas, 5
 o nullis, Ovidi, tacende linguis,
 sprevisti domini furentis iras.
 Miretur Pyladen suum vetustas,
 haesit qui comes exuli parentis.
 quis discrimina conparet duorum ? 10
 haesisti comes exuli Neronis.

XLVI

Commendare tuum dum vis mihi carmine munus
 Maeonioque cupis doctius ore loqui,
 excrucias multis pariter me teque diebus,
 et tua de nostro, Prisce, Thalia tacet.
 divitibus poteris musas elegosque sonantes 5
 mittere : pauperibus munera πεζά dato.

XLIV 4 ausus (*i. e.* -u's?) et non p. n. B^A 5 manus B^A 7
 Si *Ital.* : Sic *codd.* XLV 2 om. B^A 6 o nul. Ov.] o nulli uis B^A
 9 quae c. exulis B^A 11 om. B^A (*fort. secutus erat versum 9*)
 XLVI hab. R 4 et uade B^A pisce B^A placet B^A 6 πεζά
 Palmer; pisce *corr.* prisce R : pexa B^A : plena C^AN

XLVII

Doctorum Licini celeberrime Sura virorum,
 cuius prisca gravis lingua reduxit avos,
 redderis—heu, quanto factorum munere!—nobis
 gustata Lethes paene remissus aqua.
 perdiderant iam vota metum securaque flebat 5
 †tristitia et lacrimis iamque peractus erast:
 non tulit invidiam taciti regnator Averni
 et raptas Fatis reddidit ipse colus.
 Scis igitur quantas hominum mors falsa querelas
 moverit et frueris posteritate tua. 10
 vive velut raptō fugitivaque gaudia carpe:
 perdiderit nullum vita reversa diem.

XLVIII

Cum mēsas habeat fere trecentas,
 pro mensis habet Annius ministros:
 transcurrunt gabatae volantque lances.
 Has vobis epulas habete, lauti:
 nos offendimur ambulante cena. 5

XLIX

Parva suburbani munuscula mittimus horti:
 faucibus ova tuis, poma, Severe, gulae.

L

Fons dominae, regina loci quo gaudet Ianthis,
 gloria conspicuae delictumque domus,
 cum tua tot niveis ornetur ripa ministris
 et Ganymedeo luceat unda choro:

XLVII 1 summe u. CA 3 reddideris CA futurum BA
 munera CA 4 aquam CA 6 tristia PQ et l.] a l. Munro:
 illacrimans Gilbert fort. iam reparatus 8 raptas Gronovius solus
 CA 10 mouitur CA ut vid. (mouitur E, molitur X, moritur A)
 11 raptor BA: raptō CA XLVIII 1 trecentes ut vid. BA
 4 caute BA XLIX 1 Pauca BA: Parua CA L 1
 loqui g. (om. quo) BA 3 ornetur ripa ex ornetur ripi ut vid.
 CA 4 unde CA (non A)

M. VAL. MARTIALIS

quid facit Alcides silva sacratus in ista? 5
 tam vicina tibi cur tenet antra deus?
 numquid Nympharum notos observat amores,
 tam multi pariter ne rapiantur Hylae?

LI

Mercari nostras si te piget, Vrbice, nugas
 et lasciva tamen carmina nosse libet,
 Pompeium quaeres—et nosti forsitan—Auctum;
 ultoris prima Martis in aede sedet:
 iure madens varioque togae limatus in usu 5
 non lector meus hic, Vrbice, sed liber est.
 sic tenet absentes nostros cantatque libellos
 ut pereat chartis littera nulla meis:
 denique, si vellet, poterat scripsisse videri;
 sed famae mavult ille favere meae. 10
 hunc licet a decuma—neque enim satis ante vacabit—
 sollicites, capiet cenula parva duos;
 ille leget, bibe tu; nolis licet, ille sonabit:
 et cum 'Iam satis est' dixeris, ille leget.

LII

Gratum est quod Celeri nostros legis, Aucte, libellos,
 si tamen et Celerem quod legis, Aucte, iuvat.
 ille meas gentes et Celtas rexit Hiberos,
 nec fuit in nostro certior orbe fides.
 maior me tanto reverentia turbat et aures 5
 non auditoris, iudicis esse puto.

LIII

Omnia misisti mihi Saturnalibus, Vmber,
 munera, contulerant quae tibi quinque dies:

L 6 tibi *BA*: tui *CA* deos *ut vid. CA* LI 3 quaeris *BA*
 (*pro -res?*) autum *BA*: auctum (*A*) vel actum (*EX*) *CA* 11
 a dec.] ad ecum *BA* uacavit *CA* (*i.e. -bit*) 13 nolis *BA*: nolles
CA (*pro nollis, i.e. nolis*) LII *vv. 1-2, 5-6 hab. T* 1 leges *BA*
 3 lexi *CA* 5 tanta *CA* 6 auditores iudices iudicis *T*

bis senos triplices et dentiscalpia septem ;
 his comes accessit spongea, mappa, calix,
 semodiusque fabae cum vimine Picenarum 5
 et Laletanae nigra lagona sapae ;
 parvaque cum canis venerunt cottana prunis
 et Libycae fici pondere testa gravis.
 vix puto triginta nummorum tota fuisse
 munera quae grandes octo tulere Syri. 10
 Quanto commodius nullo mihi ferre labore
 argenti potuit pondera quinque puer !

LIV

Semper mane mihi de me mera somnia narras,
 quae moveant animum sollicitentque meum.
 iam prior ad faecem, sed et haec vindemia venit,
 exorat noctes dum mihi saga tuas ;
 consumpsi salsasque molas et turis acervos ; 5
 decrevere greges, dum cadit agna frequens ;
 non porcus, non chortis aves, non ova supersunt.
 aut vigila aut dormi, Nasidiane, tibi.

LV

Nulli munera, Chreste, si remittis,
 nec nobis dederis remiserisque :
 credam te satis esse liberalem.
 sed si reddis Apicio Lupoque
 et Gallo Titioque Caesioque, 5
 linges non mihi—nam proba et pusilla est—
 sed quae de Solymis venit perustis
 damnatam modo mentulam tributis.

LIII 5 semodius f. c. uimide picearum *BA* 6 Lacetanae
Friedlaender ad I, xlix, 22 7 pruni *CA* 8 fice (-ae) *CA*
 10 Syri] sui *CA* LIV hab. *T* 1 mihi de me mihi s.
B: mihi de me mala s. *Gilbert* 5 cumsumpsis salsaque *CA* 7 aus
T non noua *BA* LV 1 chrestre *BA* (sed in *lemmate* CHRESTE—)
 5 Titioque] utioque *BA* 6 lingis *BA* (*pro* -ges?) puella *BA*

M. VAL. MARTIALIS

LVI

Astra polumque pie cepisti mente, Rabiri,
 Parrhasiam mira qui struis arte domum.
 Phidiaco si digna Iovi dare templa parabit,
 has petet a nostro Pisa Tonante manus.

LVII

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillan :
 πῦξ ἀγαθός fuerat, nunc erit ἱππόδαμος.

LVIII

Iam sex aut septem nupsisti, Galla, cinaedis,
 dum coma te nimium pexaque barba iuvat.
 deinde experta latus madidoque simillima loro
 inguina nec lassa stare coacta manu
 deseris inbelles thalamos mollemque maritum,
 rursus et in similes decidis usque toros.
 Quaere aliquem Curios semper Fabiosque loquentem,
 hirsutum et dura rusticitate trucem :
 invenies : sed habet tristis quoque turba cinaedos :
 difficile est vero nubere, Galla, viro.

LIX

Non cenat sine apro noster, Tite, Caecilianus.
 bellum convivam Caecilianus habet.

LX

Tarpeiae venerande rector aulae,
 quem salvo duce credimus Tonantem,
 cum votis sibi quisque te fatiget
 et poscat dare quae dei potestis :
 nil pro me mihi, Iuppiter, petenti

LVI 1 pie cepisti *ut vid.* B^A (*sed* pia PQf) : precepisti *ut vid.* C^A
 (prec- E, praec- FG, perc- XAB) 2 pharrasia (parr-) C^A 3
 parauit *codd.* (i. e. -bit ?) 4 petet B^A : petat C^A LVII cum
 LVI *conf.* B^A 1 achillas C^A LVIII 1 nupsisti A (*et fort.*
 C^A) 2 iubat C^A (i. e. -uat) LIX hab. T 2 bellicum T
 LX 3 se C^A 4 potest his C^A (*non* A) 5 mihi om. B^A

ne suscensueris velut superbo.
te pro Caesare debeo rogare :
pro me debeo Caesarem rogare.

LXI

Abstulerat totam temerarius institor urbem
inque suo nullum limine limen erat.
iussisti tenuis, Germanice, crescere vicos,
et modo quae fuerat semita, facta via est.
nulla catenatis pila est praecincta lagonis 5
nec praetor medio cogitur ire luto,
stringitur in densa nec caeca novacula turba
occupat aut totas nigra popina vias.
tonsor, copo, cocus, lanius sua limina servant.
nunc Roma est, nuper magna taberna fuit. 10

LXII

Recluis foribus grandes percidis, Amille,
et te deprendi, cum facis ista, cupis,
ne quid liberti narrent servique paterni
et niger obliqua garrulitate cliens.
Non pedicari se qui testatur, Amille, 5
illud saepe facit quod sine teste facit.

LXIII

Perpetui numquam moritura volumina Sili
qui legis et Latia carmina digna toga,
Pierios tantum vati placuisse recessus
credis et Aoniae Bacchica sarta comae?
sacra cothurnati non attigit ante Maronis 5
implevit magni quam Ciceronis opus :

LXI vv. 1-4, 9-10 hab. T 3 germani CA 5 praetincta
(-nta) CA (non A) 7 densas CA 9 caupo AA 10 est nuper]
ero nuae T LXII 1 grandis P 1, 5 anulle CA :
Hamille Friedlaender, fort. recte 2 ita CA 5 pedicare (pae-) CA
qui se BA : se qui CA LXIII 1 soli BA 4 credi CA
5 coturni BA 6 cum CA

M. VAL. MARTIALIS

hunc miratur adhuc centum gravis hasta virorum,
 hunc loquitur grato plurimus ore cliens.
 postquam bis senis ingentem fascibus annum
 rexerat adserto qui sacer orbe fuit,
 emeritos Musis et Phoebō tradidit annos
 proque suo celebrat nunc Heliconā foro.

10

LXIV

Qui tonsor fueras tota notissimus urbe
 et post hoc dominae munere factus eques,
 Sicanias urbes Aetnaeaeque regna petisti,
 Cinname, cum fugeres tristia iura fori.
 qua nunc arte graves tolerabis inutilis annos?
 quid facit infelix et fugitiva quies?
 non rhetor, non grammaticus ludivē magister,
 non Cynicus, non tu Stoicus esse potes,
 vendere nec vocem Siculis plaussumque theatri:
 quod superest, iterum, Cinname, tonsor eris.

5

10

LXV

Lis te bis decumae numerantem frigora brumae
 conterit una tribus, Gargiliane, foris.
 ah miser et demens! viginti litigat annis
 quisquam cui vinci, Gargiliane, licet?

LXVI

Heredem Fabius Labienum ex asse reliquit:
 plus meruisse tamen se Labienus ait.

LXVII

Pedicat pueros tribas Philaenis
 et tentigine saevior mariti

LXIII 9 facibus CA 10 urbe BA 11 et om. BA Phoe-
 bo] phocho (-co) CA (c pro e, h pro b)
 LXIV hab. T 1 tota fueras AA: f. t. BACA 3 atheniaque
 BA: aeternaue CA 4 fugies BA 5 inutilis] inotiis ut vid.
 BA (inociis PL, motus Q) 9 u. siculum T: uoces singulis CA
 LXV hab. T 1 Licebis dec. CA frigore ut vid. CA brumam
 CA 2 focis BA LXVI 1 labe numerasse BA

undenas dolat in die puellas.
 harpasto quoque subligata ludit
 et flavescit haphē, gravesque draucis 5
 halteras facili rotat lacerto,
 et putri lutulenta de palaestra
 uncti verberare vapulat magistri :
 nec cenat prius aut recumbit ante
 quam septem vomuit meros deunces ; 10
 ad quos fas sibi tunc putat redire,
 cum coloepia sedecim comedit.
 post haec omnia cum libidinatur,
 non fellat—putat hoc parum virile—,
 sed plane medias vorat puellas. 15
 Di mentem tibi dent tuam, Philaeni,
 cunnum lingere quae putas virile.

LXVIII

Commendare meas, Instanti Rufe, Camenas
 parce precor socero : seria forsā amat.
 quod si lascivos admittit et ille libellos,
 haec ego vel Curio Fabricioque legam.

LXIX

Haec est illa tibi promissa Theophila, Cani,
 cuius Cecropia pectora dote madent.
 hanc sibi iure petat magni senis Atticus hortus,
 nec minus esse suam Stoica turba velit.
 vivet opus quodcumque per has emiseric aures ; 5
 tam non femineum nec populare sapit.

LXVII 3 dolat *Gruter* : dolet *B^A* : uorat *C^A* 4 quosque *B^A*
 5 flauī scitaphe *B^A* draucis *Ital.* : draucos *B^A* : drauces *C^A* 6
 alternas *B^A* 11 redire *B^A* : reuerti *C^A* 12 sedecim] sepe
 clam *B^A* 15 sane *B^A* : plane *C^A* 16 Dementem *C^A* tua
 philaenis *C^A* 17 quae *E^A* : qui *C^A* LXVIII 3 et *om.* *B^A*
 LXIX 2 dote *B^A* : uoce *C^A* manent *B^A* 3-10 *nov. epigr.* *B^A*
 3 putat *B^A* ortis (ho-) *C^A* 4 tuum *B^A* 5 per quemcum-
 que per has emiseric aures (*ex -ras ut vid.*) *B^A* has *B^A* : istas *C^A*
 6 iam *B^A*

M. VAL. MARTIALIS

non tua Pantaenis nimium se praeferat illi,
 quamvis Pierio sit bene nota choro.
 carmina fingentem Sappho laudabat amatrix :
 castior haec et non doctior illa fuit.

10

LXX

Ipsarum tribadum tribas, Philaeni,
 recte, quam futuis, vocas amicam.

LXXI

Ficosa est uxor, ficosus et ipse maritus,
 filia ficosa est et gener atque nepos,
 nec dispensator nec vilicus ulcere turpi
 nec rigidus fossor sed nec arator eget.
 Cum sint ficosi pariter iuvenesque senesque,
 res mira est, ficos non habet unus ager.

5

LXXII

Gratus sic tibi, Paule, sit December
 nec vani triplices brevesque mappae
 nec turis veniant leves selibrae,
 sed lances ferat et scyphos avorum
 aut grandis reus aut potens amicus :
 seu quod te potius iuvat capitque,
 sic vincas Noviumque Publumque
 mandris et vitreo latrone clusos ;
 sic palmam tibi de trigone nudo
 unctae det favor arbiter coronae
 nec laudet Polybi magis sinistras :
 si quisquam mea dixerit malignus
 atro carmina quae madent veneno,

5

10

LXIX 9 laudabat ^{BA} : laudavit ^{CA} amatrix *ut vid.* ^{CA} (non ^A)
 LXX 1 tribadum] triuiarum ^{CA} LXXI hab. ^R 2 nepos
^{AA}BA : socer ^{CA}N LXXII 1 sit dec. paule ^{CA} 3
 turpes ^{BA} : turis ^{CA} leuessue (-esue) librae ^{BA} : breues s. ^{CA} (cf.
 v. 2) 4 et] aut ^{CA} 6 sed (set) ^{BA} 7 nouosque (^L) *corr.*
 nouomque (^f) ^{BA} *ut vid.* (nouom ^Q, nouumque ^P) (*pro* Noviosque ?)

ut vocem mihi commodos patronam
 et quantum poteris, sed usque, clames : 15
 'Non scripsit meus ista Martialis.'

LXXIII

Esquiliis domus est, domus est tibi colle Dianae,
 et tua patricius culmina vicus habet ;
 hinc viduae Cybeles, illinc sacraria Vestae,
 inde novum, veterem prospicis inde Iovem.
 dic ubi conveniam, dic qua te parte requiram : 5
 quisquis ubique habitat, Maxime, nusquam habitat.

LXXIV

Cyllenes caelique decus, facunde minister,
 aurea cui torto virga dracone viret :
 sic tibi lascivi non desit copia furti,
 sive cupis Paphien seu Ganymede cales ;
 maternaeque sacris orrientur frondibus Idus 5
 et senior parca mole prematur avus :
 hunc semper Norbana diem cum coniuge Carpo
 laeta colat, primis quo coiere toris.
 hic pius antistes sophiae sua dona ministrat,
 hic te ture vocat fidus et ipse Iovi. 10

LXXV

Vis futui gratis, cum sis deformis anusque.
 res perridicula est : vis dare nec dare vis.

LXXVI

Quod te diripiunt potentiores
 per convivia, porticus, theatra,

LXXII 14 patrona ^{CA} LXXIII hab. *T* ; vv. 5-6 hab. *R*
 1 Esquiliis ^{AACA} (-lis) : Esquilie (-liae) ^{BA} domus est *semel* ^{BA}
 colla ^{CA} 3 biduae ^{CA} LXXIV 1 fecunde ^{CA}
 4 coles ^{CA} 7 caro ^{BA} : carpo ^{CA} 8 coleret coris ^{CA}
 9-10 cum LXXV *confl.* (sed Vis non 'uis' LXXV, 1) ^{CA} 9 plus
^{CA} ministri ^{CA} *ut vid.* (ministorum *E*, ministret *XACG*, ministrat
B, Vn. l.) LXXV hab. *R* 1 f. g. ^{AACA} : g. f. ^{BA}

M. VAL. MARTIALIS

et tecum, quotiens ita incidisti,
gestari iuvat et iuvat lavari:
nolito nimium tibi placere.
delectas, Philomuse, non amaris.

5

LXXVII

Exigis ut nostros donem tibi, Tucca, libellos.
non faciam: nam vis vendere, non legere.

LXXVIII

Cum Saxetani ponatur coda lacerti
et, bene si cenas, conchis inuncta tibi:
sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mullos
mittis: habes nec cor, Papyle, nec genium.

LXXIX

Potavi modo consulare vinum.
Quaeris quam vetus atque liberale?
Ipso consule conditum: sed ipse
qui ponebat erat, Severe, consul.

LXXX

Quatenus Odrysios iam pax Romana triones
temperat et tetricae conticuere tubae,
hunc Marcellino poteris, Faustine, libellum
mittere: iam chartis, iam vacat ille iocis.
sed si parva tui munuscula quaeris amici
commendare, ferat carmina nostra puer:
non qualis Geticae satiatus lacte iuvencae
Sarmatica rigido ludit in amne rota,
sed Mitylenaei roseus mangonis ephebus
vel non caesus adhuc matre iubente Lacon.

5

10

LXXVII *hab. R* LXXVIII 2 isuncta tibi est *CA*:
inunctatis *L* 4 pamphile *BA*: papyle (-pile, -phile, *sed in lemm.*
AD PAPHILVM) *CA* LXXIX 1 Putaui *BA* LXXX
5 amicae *CA* 6 feret *BA*: ferat *CA* 8 rigido *BA*: gelido *CA*
ludet *BA* (*i.e.* -it?) 10 caecus *CA* uiuente (iuu-) *BA*

at tibi captivo famulus mittetur ab Histro
 qui Tiburtinas pascere possit oves.

LXXXI

‘Triginta toto mala sunt epigrammata libro.’
 Si totidem bona sunt, Lause, bonus liber est.

LXXXII

Menophili penem tam grandis fibula vestit
 ut sit comoedis omnibus una satis.
 hunc ego credideram—nam saepe lavamur in unum—
 sollicitum voci parcere, Flacce, suae :
 dum ludit media populo spectante palaestra, 5
 delapsa est misero fibula : verpus erat.

LXXXIII

Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci
 expingitque genas, altera barba subit.

LXXXIV

Dum mea Caecilio formatur imago Secundo
 spirat et arguta picta tabella manu,
 i, liber, ad Geticam Peucen Histrumque iacentem :
 haec loca perdomitis gentibus ille tenet.
 parva dabis caro sed dulcia dona sodali : 5
 certior in nostro carmine vultus erit ;
 casibus hic nullis, nullis delebilis annis
 vivet, Apelleum cum morietur opus.

LXXXV

Quod non insulse scribis tetrasticha quaedam,
 disticha quod belle pauca, Sabelle, facis,

LXXX 12 posset CA (i. e. -it?)
 LXXXII vv 5-6 hab. T 3 unum BA : uno CA 5 ledit CA
 (fort. a vel u superscr.) LXXXIII hab. T
 LXXXIV 2 manum CA 3 i om. CA tacentem BA 7
 s. le
 nullis semel CA (cum LP) debilis flebilis CA (pro debilis?)
 LXXXV hab. R

M. VAL. MARTIALIS

laudo nec admiror. Facile est epigrammata belle
scribere, sed librum scribere difficile est.

LXXXVI

Ad natalicias dapes vocabar,
essem cum tibi, Sexte, non amicus.
Quid factum est, rogo, quid repente factum est,
post tot pignora nostra, post tot annos
quod sum praeteritus vetus sodalis? 5
Sed causam scio. Nulla venit a me
Hispani tibi libra pustulati
nec levis toga nec rudes lacernae.
Non est sportula quae negotiatur;
pascis munera, Sexte, non amicos. 10
Iam dices mihi 'Vapulet vocator.'

LXXXVII

Si meus aurita gaudet lagalopece Flaccus,
si fruitur tristi Canius Aethiope;
Publius exiguae si flagrat amore catellae,
si Cronius similem cercopithecon amat;
delectat Marium si perniciosus ichneumon, 5
pica salutatrix si tibi, Lause, placet;
si gelidum collo nectit Glaucilla draconem,
lusciniò tumulum si Telesilla dedit:
blanda Cupidinei cur non amet ora Labyscae
qui videt haec dominis monstra placere suis? 10

LXXXV 3 felle *BA* LXXXVI 3 est *alt. om. Ital.* 6 causa
CA ut vid. ad me *CA (pro amme, pro á me?)* 7 Hispani bilibra
BA: argenti t. libram *CA* postulati *CA (.e. pust-?)* 8 tenuis
BA: leuis *CA* 9 quae neg.] neque negotiator *BA* 11 dices
BA: dices *CA* uapule *BA* uocatur *codd. (-tor E ex corr.)*
LXXXVII 1 melius *CA* lagagocepe *BA*: lagaopece *CA* 4
chronius *CA* 5 icaneumo *BA*: ichemon *CA* 7 Glaucilla
Heinsius: gadilla *BA*: glacia *CA*: Gladilla *Friedlaender*: Claudilla (?)
Gilbert 8 telesilla *BA*: telesina *CA* facit *BA*: dedit *CA* 9 ora
ta (*A*) vel te (*EX*) *CA* labyrtae (-irte) *BA*: labyscae *CA* 10 domini
CA sua *CA*

LXXXVIII

Fertur habere meos, si vera est fama, libellos
inter delicias pulchra Vienna suas.
me legit omnis ibi senior iuvenisque puerque
et coram tetrico casta puella viro.
hoc ego maluerim quam si mea carmina cantent 5
qui Nilum ex ipso protinus ore bibunt;
quam meus Hispano si me Tagus impleat auro
pascat et Hybla meas, pascat Hymettos apes.
Non nihil ergo sumus nec blandae munere linguae
decipimur: credam iam, puto, Lause, tibi. 10

LXXXIX

I, felix rosa, mollibusque sertis
nostri cinge comas Apollinaris.
quas tu nectere candidas, sed olim,
sic te semper amet Venus, memento.

XC

Iactat inaequalem Matho me fecisse libellum:
si verum est, laudat carmina nostra Matho.
aequales scribit libros Calvinus et Vmber:
aequalis liber est, Cretice, qui malus est.

XCI

De nostro, facunde, tibi, Iuvenalis, agello
Saturnalicias mittimus, ecce, nuces.
cetera lascivis donavit poma puellis
mentula custodis luxuriosa dei.

LXXXVIII hab. T 1 uere T 6 ipso] illo CA 7 his-
panus BA tagos T 9 magnae AA: blandae (-de) BA: blandi CA
linguas (ex -es?). CA LXXXIX 1 I om. CA 2 nostris CA
3 candida BA
XC hab. T 1 Lactat CA 3 caluianus T: Cluuienus
Schneidewin (Philol. iii. 331)

XCII

'Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum'
uno bis dicis, Baccara, terque die.

Appellat rigida tristis me voce Secundus :

audis et nescis, Baccara, quid sit opus.

pensio te coram petitur clareque palamque :

5

audis et nescis, Baccara, quid sit opus.

esse queror gelidasque mihi tritasque lacernas :

audis et nescis, Baccara, quid sit opus.

Hoc opus est, subito fias ut sidere mutus,

dicere ne possis, Baccara : 'si quid opus.'

10

XCIII

Narnia, 'sulphureo quam gurgite candidus amnis
circuit, ancipiti vix adeunda iugo,

quid tam saepe meum nobis abducere Quintum
te iuvat et lenta detinuisse mora?

quid Nomentani causam mihi perdis agelli,

5

propter vicinum qui pretiosus erat?

sed iam parce mihi, nec abutere, Narnia, Quinto :

pérpetuo liceat sic tibi ponte frui.

XCIV

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parva gerebat :

olfecit postquam Papyrus, ecce, garumst.

XCV

Bruma est et riget horridus December,

audes tu tamen osculo nivali

XCII hab. T 1 scis $A^A C^A$: tibi B^A 2 uno bis $A^A C^A$:
bis nobis B^A dicis] decies T (pro dices?) 5-8 om. B^A (propter
homocoteleuton) 5 te coram A^A : curante C^A (pro coram te)
6, 8 et] sed (set) C^A 9 est om. T 10 nec A^A : ne
 $B^A C^A$ (sed non E, nec VB) si quid opus Gilbert : quid sit opus codd.
XCIII hab. T 1 annis ut vid. B^A 4 detenuisse T 7 quanto C^A
XCIV hab. T Cum XCIII confl. B^A 1 ferebat A^A : gere-
bat $B^A C^A$ 2 papyrus (-pil-) $A^A C^A$: pamphilus B^A garum
(om. est) T (et fort. A^A) (cum E) : garum est C^A et ut vid. B^A (carum
e. PL, gratum e. Q) XCV vv. 1-4, 7-9, 17-18 hab. T

omnes obuius hinc et hinc tenere
 et totam, Line, basiare Romam.
 quid posses graviusque saeviusque 5
 percussus facere atque verberatus?
 hoc me frigore basiet nec uxor
 blandis filia nec rudis labellis,
 sed tu dulcior elegantiorque,
 cuius livida naribus caninis 10
 dependet glacies rigetque barba,
 qualem forficibus metit supinis
 tonsor Cinyphio Cilix marito.
 Centum occurrere malo cunnilingis
 et Gallum timeo minus recentem. 15
 quare si tibi sensus est pudorque,
 hibernas, Line, basiationes
 in mensem rogo differas Aprilem.

XCVI

Conditus hic ego sum Bassi dolor, Vrbicus infans,
 cui genus et nomen maxima Roma dedit.
 sex mihi de prima derant trieteride menses,
 ruperunt tetricae cum male pensa deae.
 quid species, quid lingua mihi, quid profuit aetas? 5
 da lacrimas tumulo, qui legis ista, meo:
 sic ad Lethaeas, nisi Nestore serior, undas
 non eat, optabis quem superesse tibi.

XCVII

Nosti si bene Caesium, libelle,
 montanae decus Vmbriae Sabinum,

XCV 3 obuios *codd.* (-us *A*) 4 basiam *CA* (*pro basiā, i. e.*
 basiare) romani *CA* (*ni pro m*) 5 posses *BA*: possis *CA* 7
 nec] ne *BA* 12 fornicibus *CA* 13 cylex *BA* 16 quaere *CA*
 17 libertinas libasiationes *BA*
 XCVI *vv.* 1-6 *hab. R* 1 hinc *CA ut vid.* 2 maxime *R* 3
 dederant *CA* trientide *ut vid. BA* (*ent pro ēt, i. e. eter*) 4 male
Heinsius: mala *codd.* pense *R* 7 serior *BA*: serius *CA* 8
 nonne adoptatauis *CA* obtabis *L*

M. VAL. MARTIALIS

Auli municipem mei Pudentis,
 illi tu dabis haec vel occupato :
 instent mille licet premantque curae, 5
 nostris carminibus tamen vacabit :
 nam me diligit ille proximumque
 Turni nobilibus legit libellis.
 O quantum tibi nominis paratur !
 o quae gloria ! quam frequens amator ! 10
 te convivias, te forum sonabit,
 aedes, compita, porticus, tabernae.
 uni mitteris, omnibus legeris.

XCVIII

Omnia, Castor, emis : sic fiet ut omnia vendas.

XCIX

Sic placidum videas semper, Crispine, Tonantem
 nec te Roma minus quam tua Memphis amet :
 carmina Parrhasia si nostra legentur in aula,
 —namque solent sacra Caesaris aure frui—
 dicere de nobis ut lector candidus aude : 5
 ‘Temporibus praestat non nihil iste tuis,
 nec Marso nimium minor est doctoque Catullo.’
 hoc satis est : ipsi cetera mando deo.

XCVII 7 diligit *BA* : diligit *CA* proximusque *CA ut vid.*
 8 curni *CA* legit *BA* : leget *CA* (liget *AG*¹) 9 tibi *BA* : mihi *CA*
 numinis *CA* 11 sonauit *CA* (*i. e.* -bit)

XCVIII fiat *L*

XCIX hab. *T* 3 parrhasiam *BA* leguntur *AA* : leguntur *BACA*
 auram *BA* (*cf. v. 4*) 6 ille *P* 8 ipsa *CA*

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER VIII

IMPERATORI DOMITIANO CAESARI AVGVSTO GERMANICO
DACICO VALERIVS MARTIALIS S.

OMNES quidem libelli mei, domine, quibus tu famam,
id est vitam, dedisti, tibi supplicant; et, puto, propter hoc
legentur. Hic tamen, qui operis nostri octavus inscribitur, 5
occasione pietatis frequentius fruitur. Minus itaque ingenio
laborandum fuit, in cuius locum materia successerat: quam
quidem subinde aliqua iocorum mixtura variare temptavimus,
ne caelesti verecundiae tuae laudes suas, quae facilius te fati-
gare possint quam nos satiare, omnis versus ingereret. 10
Quamvis autem epigrammata a severissimis quoque et
summae fortunae viris ita scripta sint ut mimicam verborum
licentiam adfectasse videantur, ego tamen illis non permisi
tam lascive loqui quam solent. Cum pars libri et maior et
melior ad maiestatem sacri nominis tui alligata sit, meminerit 15
non nisi religiosa purificatione lustratos accedere ad templa
debere. Quod ut custoditurum me lecturi sciant, in ipso
libelli huius limine profiteri brevissimo placuit epigrammate.

I

Laurigeros domini, liber, intrature penates
disce verecundo sanctius ore loqui.

EPIST. *om.* BA 12, 13 mimica u. licentia *cod.* (-am u. -am C)
15 allegata X 16 lustratos *ed. a.* 1471: lustratus *cod.* 18
nomine *cod.* (*sed* limine XC) I *hab. R*

M. VAL. MARTIALIS

nuda recede Venus ; non est tuus iste libellus :
tu mihi, tu Pallas Caesariana, veni.

II

Fastorum genitor parensque Ianus
victorem modo cum videret Histri,
tot vultus sibi non satis putavit
optavitque oculos habere plures :
et lingua pariter locutus omni
terrarum domino deoque rerum
promisit Pyliam quater senectam.
Addas, Iane pater, tuam rogamus.

5

III

‘Quinque satis fuerant : nam sex septemve libelli
est nimium : quid adhuc ludere, Musa, iuvat ?
sit pudor et finis : iam plus nihil addere nobis
fama potest : teritur noster ubique liber ;
et cum rupta situ Messalae saxa iacebunt
altaque cum Licini marmora pulvis erunt,
me tamen ora legent et secum plurimus hospes
ad patrias sedes carmina nostra feret.’

5

Finieram, cum sic respondit nona sororum,
cui coma et unguento sordida vestis erat :

10

‘Tunc potes dulcis, ingrata, relinquere nugas ?
dic mihi, quid melius desidiosus ages ?

an iuvat ad tragicos soccum transferre cothurnos
aspera vel paribus bella tonare modis,

praelegat ut tumidus rauca te voce magister

15

oderit et grandis virgo bonusque puer ?

II 2 histri *B*^A : histro *C*^A 7 pater *C*^A (*cf. v. 8*) 8 sane *C*^A
III *hab. T* 2 est] et *C*^A 4 potest poterit n. *C*^A 6 linici *T* :
licinia *B*^A : lini *C*^A 11 potes (*XV*; *cf. B*) vel -is (*EA*) *C*^A 12
qui *T* (*et fort. A*^A) ages] cites *A*^A : agis *C*^A 13 annuat . . .
transire *A*^A 14 patribus *B*^A 15 ut] in *T* 16 que *om. T*

scribant ista graves nimium nimiumque severi,
 quos media miseros nocte lucerna videt.
 at tu Romano lepidos sale tinge libellos :
 adgnoscat mores vita legatque suos.
 angusta cantare licet videaris avena,
 dum tua multorum vincat avena tubas.'

20

IV

Quantus, io, Latias mundi concentus ad aras
 suscipit et solvit pro duce vota suo !
 non sunt haec hominum, Germanice, gaudia tantum,
 sed faciunt ipsi nunc, puto, sacra dei.

V

Dum donas, Macer, anulos puellis,
 desisti, Macer, anulos habere.

VI

Archetypis vetuli nihil est odiosius Aucti
 —ficta Saguntino cymbia malo luto— ;
 argenti furiosa sui cum stemmata narrat
 garrulus et verbis mucida vina facit :
 'Laomedontae fuerant haec pocula mensae :
 ferret ut haec muros struxit Apollo lyra.
 hoc cratere ferox commisit proelia Rhoetus
 cum Lapithis : pugna debile cernis opus.
 hi duo longaevo censeantur Nestore fundi :
 pollice de Pyllo trita columba nitet.

5

10

17 ista] stant *BA* nimium *om. BA* 19 romanos lepidos *AA* :
 romano lepidos *BA* : romano lepidos (*X*) vel romano lepidos (*EA*) *CA*
 (romanos lepidos *G*) tinguere *CA* 21 angustare c. *BA* 22 cum
AA : dum *BA CA* tubas *AA BA* : tubam *CA* IV 1 concentus *BA*
 ut vid. (concentus *f*, concentos *L*, contentos *P ex corr.*, contentus *Q*) :
 conuentus *CA* iadaras (*P*) vel ladaras (*L*) *BA* 3 nam non haec
BA (nam pro *n̄*, i. e. non, scriptum nec deletum ?) : non sunt haec *CA*
 VI vv. 3-4, 7-8, 11-12 hab. *T* 1 est studiosius *CA* eucti *BA* :
 illo *CA* (gloss. in αὐτῶ, i. e. Aucto ?) (in lemmate DE AVTI CRATERA *AA* :
 DE AVCTI CRATERA *CA*) 2 mallo *CA* 3 fumosa *Lipsius* sui]
 cui *CA* 5 laomedontea *CA* 7 hacratere *T* Rhoetus] chrocos
 (cr-, -us) *BA* (pro Rhoecos ?) 9 hic *BA* 10 columpna *BA*

M. VAL. MARTIALIS

hic scyphus est in quo misceri iussit amicis
 largius Aeacides vividiusque merum.
 hac propinavit Bitiae pulcherrima Dido
 in patera, Phrygio cum data cena viro est.'
 Miratus fueris cum prisca toreumata multum,
 in Priami calathis Astyanacta bibes.

15

VII

Hoc agere est causas, hoc dicere, Cinna, diserte,
 horis, Cinna, decem dicere verba novem?
 sed modo clepsydras ingenti voce petisti
 quattuor. O quantum, Cinna, tacere potes!

VIII

Principium des, Iane, licet velocibus annis
 et renoves voltu saecula longa tuo,
 te primum pia tura rogent, te vota saluent,
 purpura te felix, te colat omnis honos:
 tu tamen hoc mavis, Latiae quod contigit urbi
 mense tuo reducem, Iane, videre deum.

5

IX

Solvere dodrantem nuper tibi, Quinte, volebat
 lippus Hylas, luscus vult dare dimidium.
 accipe quam primum; brevis est occasio lucri:
 si fuerit caecus, nil tibi solvet Hylas.

X

Emit lacernas milibus decem Bassus
 Tyrias coloris optimi. Lucrifecit.
 'Adeo bene emit?' inquis. Immo non solvet.

11 est] et C ^A	12 uiuiusque C ^A	13 uitiae C ^A (i.e. bit-)
15 pueris B ^A	16 chaltis (-lat-) C ^A	biles C ^A
VII hab. T	4 potest C ^A	
VIII 3 turba roget B ^A : tura rogent C ^A		uoce salutet B ^A : uota
salutent C ^A	5 urbis C ^A	
IX hab. R	2 luscus] lucius C ^A	
X 1 militibus C ^A	3 soluit B ^A (pro -et?) : soluet C ^A	

XI

Pervenisse tuam iam te scit Rhénus in urbem ;
 nam populi voces audit et ille tui :
 Sarmaticas etiam gentes Histriumque Getasque
 laetitiae clamor terruit ipse novae.
 dum te longa sacro venerantur gaudia Circo, 5
 nemo quater missos currere sensit equos.
 Nullum Roma ducem, nec te sic, Caesar, amavit :
 te quoque iam non plus, ut velit ipsa, potest.

XII

Vxorem quare locupletem ducere nolim
 quaeritis? Vxori nubere nolo meae.
 inferior matrona suo sit, Prisce, marito :
 non aliter fiunt femina virque pares.

XIII

Morio dictus erat : viginti milibus emi.
 redde mihi nummos, Gargiliane : sapit.

XIV

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam
 mordeat et tenerum fortior aura nemus,
 hibernis obiecta notis specularia pueros
 admittunt soles et sine faece diem.
 at mihi cella datur non tota clusa fenestra, 5
 in qua nec Boreas ipse manere velit.
 Sic habitare iubes veterem crudelis amicum ?
 arboris ergo tuae tutior hospes ero.

XV

Dum nova Pannonici numeratur gloria belli,
 omnis et ad reducem dum litat ara Iovem,

XI hab. T 6 sentit T (et fort. A^A) : sensit ex sentis L 8
 uelis C^A XII hab. T 1 quaere C^A noli C^A 3
 Prisce] queque D (i. e. quaeque) XIV hab. R 3 noctis ut
 vid. C^A specularia B^A 4 soles] sole C^A sine sole A^A : sine faece
 B^AC^A 5 cella datur] cedatur B^A XV 1 gloria] roriga B^A
 2 ad om. B^A

M. VAL. MARTIALIS

dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,
 et ditant Latias tertia dona tribus :
 hos quoque secretos memoravit Roma triumphos, 5
 nec minor ista tuae laurea pacis erat,
 quod tibi de sancta credis pietate tuorum.
 Principis est virtus maxima nosse suos.

XVI

Pistor qui fueras diu, Cypere,
 causas nunc agis et ducena quaeris :
 sed consumis et usque mutuaris.
 A pistore, Cypere, non recedis :
 et panem facis et facis farinam. 5

XVII

Egi, Sexte, tuam pactus duo milia causam.
 misisti nummos quod mihi mille quid est ?
 'Narrasti nihil' inquis 'et a te perdita causa est.'
 Tanto plus debes, Sexte, quod erubui.

XVIII

Si tua, Cerrini, promas epigrammata vulgo,
 vel mecum possis vel prior ipse legi :
 sed tibi tantus inest veteris respectus amici
 carior ut mea sit quam tua fama tibi.
 sic Maro nec Calabri temptavit carmina Flacci, 5
 Pindaricos nosset cum superare modos,
 et Vario cessit Romani laude cothurni,
 cum posset tragico fortius ore loqui.
 Aurum et opes et rura frequens donabit amicus :
 qui velit ingenio cedere rarus erit. 10

XV 4 latiae CA 5 memorabit BA : memoravit CA 6 erit BA :
 erat CA 8 maxima (Lf) vel maxime (PQ) BA : maxima (A) vel max-
 ime (E) CA : maxima ex maxime D XVI 4 A (E) vel E (X) CA
 5 rapinam BA : farinam CA XVII hab. T 2 quid ē CA ut vid.
 quid est EA, quidem ABC XVIII vv. 1-6, 9-10 hab. T
 1 Sic CA 2 possis BA 6 possit AA (pro posset?) (cf. v. 8) :
 nosset BA CA 9 donavit CA (cum L ante corr.) (i. e. -bit)

XIX

Pauper videri Cinna vult ; et est pauper.

XX

Cum facias versus nulla non luce ducenos,
Vare, nihil recitas. Non sapis, atque sapis.

XXI

Phosphore, redde diem : quid gaudia nostra moraris?
Caesare venturo, Phosphore, redde diem.
Roma rogat. Placidi numquid te pigra Bootae
plaustra vehunt, lento quod nimis axe venis?
Ledaeo poteris abducere Cyllaron astro : 5
ipse suo cedit nunc tibi Castor equo.
Quid cupidum Titana tenes? Iam Xanthus et Aethon
frena volunt, vigilat Memnonis alma parens.
tarda tamen nitidae non cedunt sidera luci,
et cupit Ausonium luna videre ducem. 10
Iam, Caesar, vel nocte veni : stent astra licebit,
non derit populò te veniente dies.

XXII

Invitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum.
hybrida sum, si das, Gallice, verba mihi.

XXIII

Esse tibi videor saevus nimiumque gulosus,
qui propter cenam, Rustice, caedo cocum.
si levis ista tibi flagrorum causa videtur,
ex qua vis causa vapulet ergo cocus?

XX hab. R 1 ducentas R (*pro* -ntos?) : ducentos Q (*et fort.* B^A)
2 vare A^AB^A : quare C^A XXI vv. 1-4, 9-12 hab. T ; vv. 1-2
hab. R 4 axe A^A : igne B^AC^A 5 poteris C^A abducere (E^A)
vel add- (XBC) C^A 6 tunc C^A 7 et om. C^A (*per haplogr.*)
8 uigilant C^A 10 luna] roma T (*et fort.* A^A) ausoniam . . . lucem
B^A 11 uenis tenet T : ueni (L) vel ueni sint (PQf) B^A : uenient C^A
ueni stent G) 12 derit] erit T XXII 2 sum] sunt B^A
XXIII hab. R

M. VAL. MARTIALIS

XXIV

Si quid forte petam timido gracilique libello,
inproba non fuerit si mea charta, dato.
et si non dederis, Caesar, permitte rogari :
offendunt numquam tura precesque Iovem.
qui fingit sacros auro vel marmore vultus,
non facit ille deos : qui rogat, ille facit.

5

XXV

Vidisti semel, Oppiane, tantum
aegrum me : male saepe te videbo.

XXVI

Non tot in Eois timuit Gangeticus arvis
raptor, in Hyrcano qui fugit albus equo,
quot tua Roma novas vidit, Germanice, tigres :
delicias potuit nec numerare suas.
Vincit Erythraeos tua, Caesar, harena triumphos
et victoris opes divitiasque dei :
nam cum captivos ageret sub curribus Indos,
contentus gemina tigride Bacchus erat.

5

XXVII

Munera qui tibi dat locupleti, Gaure, senique,
si sapis et sentis, hoc tibi ait ' Morere.'

XXVIII

Dic, toga, facundi gratum mihi munus amici,
esse velis cuius fama-decusque gregis ?
Apula Ladaei tibi floruit herba Phalanthi,
qua saturat Calabris culta Galaesus aquis ?

XXIV 6 illeos *CA ut vid.* (*sed ille deos X, i. eos G*)

XXVI 1 Eois *Ital.* : eis *codd.* armis *BA* 3 romano quas *CA (pro*
romano uas, *i. e. roma nouas)* G. t.] germani crescet *BA* 6 deo *CA*

XXVII hab. *R* 2 tibi gaure more (*om. ait*) *R*

an Tartesiacus stabuli nutritor Hiberi 5
 Baetis in Hesperia te quoque lavit ove?
 an tua multifidum numeravit lana Timavum,
 quem pius astrifero Cyllarus ore bibit?
 te nec Amyclaeo decuit vivere veneno
 nec Miletos erat vellere digna tuo. 10
 lilia tu vincis nec adhuc delapsa ligustra
 et Tiburtino monte quod alget ebur;
 Spartanus tibi cedit olor Paphiaeque columbae,
 cedit Erythraeis eruta gemma vadis:
 sed licet haec primis nivibus sint aemula dona, 15
 non sunt Parthenio candidiora suo.
 non ego praetulerim Babylonos picta superbae
 texta Samiramia quae variantur acu;
 non Athamanteo potius me mirer in auro,
 Aeolium dones si mihi, Phrixe, pecus. 20
 O quantos risus pariter spectata movebit
 cum Palatina nostra lacerna toga!

XXIX

Disticha qui scribit, puto, vult brevitate placere.
 quid prodest brevis, dic mihi, si liber est?

XXX

Qui nunc Caesareae lusus spectatur harenae,
 temporibus Bruti gloria summa fuit.
 aspicias ut teneat flammās poenaeque fruatur
 fortis et attonito regnet in igne manus!
 ipse sui spectator adest et nobile dextrae 5
 funus amat: totis pascitur illa sacris;

XXVIII 5 Tart. *Ital.*: artesiacus *B^A*: tarpesiacus *C^A* hiberni *C^A*
 6 ove] ooe *B^A* 7 multa fidum *C^A* 8 orbe *C^A* 9 libere *B^A*
 (i. e. liv-): liere *C^A* 12 albet *Ital.* 14 uadit *C^A* 15 primi *C^A*
 18 testa *B^A* sameramia *B^A*: sameraia *C^A* ut vid. (-aia pro -âia, i. e.
 -amia) XXIX 1 vult om. *B^A* 2 si om. *C^A* XXX 3
 aspicit *B^A*: aspicias *C^A*: aspiciate *Gruter.* 4 manos *B^A*

M. VAL. MARTIALIS

quod nisi rapta foret nolenti poena, parabat
 saevior in lassos ire sinistra focos.
 Scire piget post tale decus quid fecerit ante :
 quam vidi satis hanc est mihi nosse manum.

10

XXXI

Nescio quid de te non belle, Dento, fateris,
 coniuge qui ducta iura paterna petis.
 sed iam supplicibus dominum lassare libellis
 desine et in patriam serus ab urbe redi :
 nam dum tu longe deserta uxore diuque
 tres quaeris natos, quattuor invenies.

5

XXXII

Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos
 fluxit Aratullae blanda columba sinus.
 luserat hoc casus, nisi inobservata maneret
 permissaque sibi nollet abire fuga.
 Si meliora piaie fas est sperare sorori
 et dominum mundi flectere vota valent,
 haec a Sardois tibi forsitan exulis oris,
 fratre reversuro, nuntia venit avis.

5

XXXIII

De praetoricia folium mihi, Paule, corona
 mittis et hoc phialae nomen habere iubes.
 hac fuerat nuper nebula tibi pegma perunctum,
 pallida quam rubri diluit unda croci.
 an magis astuti derasa est ungue ministri
 brattea, de fulcro quam reor esse tuo?

5

XXX 7 rapto *EA* (et fort. *CA*) 10 est om. ut vid. *CA* (sed est hanc
A) XXXI hab. *T* 2 quid *T* (cum *AG*) petis] pati *CA*
 XXXII hab. *T* 2 affluit *CA* (pro fluait, *A* pro *X*) aretullae *BA*
 3 l. occasus *TLE* manere *BA* 4 sibi n. *AA**CA* : diu n. (*PQf*)
 vel n. (om. sibi) (*L*) *BA* 5 pia *BA* 8 frateruersuro *CA*
 XXXIII vv. 1-10, 13-18, 21-26 hab. *T*; vv. 23-26 hab. *R* 4
 rubris *CA* 5 an] in *T*, unde ni *Rooy* 6 fulcho *BA* : pulcro (-chro) *CA*

illa potest culicem longe sentire volentem
 et minimi pinna papilionis agi;
 exiguae volitat suspensa vapore lucernae
 et leviter fuso rumpitur icta mero. 10
 hoc linitur sputo Iani caryota Kalendis,
 quam fert cum parco sordidus asse cliens.
 lenta minus gracili crescunt colocasia filo,
 plena magis nimio lilia sole cadunt;
 nec vaga tam tenui discurrit aranea tela, 15
 tam leve nec bombyx pendulus urget opus.
 crassior in facie vetulae stat creta Fabullae,
 crassior offensae bulla tumescit aquae;
 fortior et tortos servat vesica capillos
 et mutat Latias spuma Batava comas. 20
 hac cute Ledaeo vestitur pullus in ovo,
 talia lunata splenia fronte sedent.
 Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere possis,
 mittere cum possis vel cocleare mihi,—
 magna nimis loquimur—cocleam cum mittere possis, 25
 denique cum possis mittere, Paule, nihil?

XXXIV

Archetypum Myos argentum te dicis habere.
 Quod sine te factum est hoc magis archetypum est?

XXXV

Cum sitis similes paresque vita,
 uxor pessima, pessimus maritus,
 miror non bene convenire vobis.

XXXVI

Regia pyramidum, Caesar, miracula ride;
 iam tacet Eoum barbara Memphis opus:

11 liniturus puto iam *CA* 12 *om. BA* parcos *cod. (-co CG*
ase CA (i. e. asse) 15 tecum (*PQf*) vel tenui (*L*) *BA* 20 spuma-
 bat flaua *CA* (*pro* spumabat aua, *i. e.* spuma bataua) 21 hoc *T*
 22 sedet *CA* 23, 24, 25, 26 posses *CA* 25 coclea *CA*
 XXXIV 2 *fort. Q. scite f. e.* XXXV *hab. T*

M. VAL. MARTIALIS

pars quota Parrhasiae labor est Mareoticus aulae?
clarius in toto nil videt orbe dies.

septenos pariter credas adsurgere montes,

5

Thessalicum brevior Pelion Ossa tulit;

aethera sic intrat nitidis ut conditus astris

inferiore tonet nube serenus apex

et prius arcano satietur numine Phoebi

nascentis Circe quam videt ora patris.

10

Haec, Auguste, tamen, quae vertice sidera pulsat,

par domus est caelo sed minor est domino.

XXXVII

Quod Caietano reddis, Polycharme, tabellas,

milia te centum num tribuisse putas?

'Debuit haec' inquis. Tibi habe, Polycharme, tabellas

et Caietano milia crede duo.

XXXVIII

Qui praestat pietate pertinaci

sensuro bona liberalitatis,

captet forsitan aut vicem reposcat:

at si quis dare nomini relicto

post manes tumultumque perseverat,

5

quaerit quid nisi parcius dolere?

Refert sis bonus an velis videri.

praestas hoc, Melior, sciente fama,

qui sollemnibus anxius sepulti

nomen non sinis interire Blaesi,

10

et de munifica profusus arca

ad natalicium diem colendum

XXXVI 3 cota CA (*i.e.* quota)

BA (aulae *supra additum erat*)

CA 9 lumine BA: numine CA

XXXVII 1, 4 caletano CA

XXXVIII 6 dolore BA

fama A)

9 sollemnus CA

Mareoticus aulae] mareaeleoticus

4 clarius Ital.: carius BA: clarior

10 ore CA *ut vid.*

2 num Ital.: non BA: nunc CA

7 si CA 8 fame CA *ut vid.* (*sed*

scribarum memori piaequē turbae
 quod donas, facis ipse Blaesianum.
 hoc longum tibi, vita dum manebit, 15
 hoc et post cineres erit tributum.

XXXIX

Qui Palatinae caperet convivia mensae
 ambrosiasque dapes non erat ante locus :
 hic haurire decet sacrum, Germanice, nectar
 et Ganymedeā pocula mixta manu.
 Esse velis, oro, serus conviva Tonantis : 5
 at tu si properas, Iuppiter, ipse veni.

XL

Non horti neque palmitis beati
 sed rari nemoris, Priape, custos,
 ex quo natus es et potes renasci,
 furaces, moneo, manus repellas
 et silvā domini focus reserves : 5
 si defecerit haec, et ipse lignum es.

XLI

‘Tristis Athenagoras non misit munera nobis
 quae medio brumae mittere mense solet.’
 An sit Athenagoras tristis, Faustine, videbo :
 me certe tristem fecit Athenagoras.

XLII

Si te sportula maior ad beatos
 non corruperit, ut solet, licebit
 de nostro, Matho, centies laveris.

X XIX 3 audire *BA* (*pro* aurire) 5 oro (*EA*) vel ore (*XB*)
CA 6 aut *ABG*
 XL 5 foci *CA*
 XLI hab. *T*
 XLII 3 laberis *CA*

XLIII

Effert uxores Fabius, Chrestilla maritos,
 funereamque toris quassat uterque facem.
 victores committe, Venus: quos iste manebit
 exitus una duos ut Libitina ferat.

XLIV

Titulle, moneo, vive: semper hoc serum est;
 sub paedagogo coeperis licet, serum est.
 at tu, miser Titulle, nec senex vivis,
 sed omne limen conteris saluator
 et mane sudas urbis osculis udus, 5
 foroque triplici sparsus ante equos omnis
 aedemque Martis et colosson Augusti
 curris per omnis tertiasque quintasque.
 rape, congere, aufer, posside: relinquendum est.
 superba densis arca palleat nummis, 10
 centum explicentur paginae Kalendarum,
 iurabit heres te nihil reliquisse,
 supraque pluteum te iacente vel saxum,
 fartus papyro dum tibi torus crescit,
 flentis superbus basiabit eunuchos; 15
 tuoque tristis filius, velis nolis,
 cum concubino nocte dormiet prima.

XLV

Priscus ab Aetnaeis mihi, Flacce, Terentius oris
 redditur: hanc lucem lactea gemma notet;

XLIII hab. T 1 fauius *CA* (*i.e.* Fab-) 2 funereamque *vel*
 fen- *CA* 3 committit *BA* XLIV 3 uiues *ut vid. BA* (*i.e.* -is)
 5 oculis *CA ut vid. (sed osculis A)* 6 quos *CA* 8 omnes *BA*:
 omnia *CA* 9 coger *CA* (co *pro* con) est *om. BA* *fort. relinquen-*
 dumst 10 pallea mummis *CA* 12 iurauit *CA* (*i.e.* -bit)
 14 fatus *CA* 15 superbum *BA* basiauit *codd. (i.e. -bit)*
 17 nox te *CA* XLV 1 etheneis *BA* 2 nocet *BA*

defluat et lento splendescat turbida lino
 amphora centeno consule facta minor.
 Continget nox quando meis tam candida mensis? 5
 tam iusto dabitur quando calere mero?
 Cum te, Flacce, mihi reddet Cythereia Cypros,
 luxuriae fiet tam bona causa meae.

XLVI

Quanta tua est probitas tanta est infantia formae,
 Ceste puer, puero castior Hippolyto.
 te secum Diana velit doceatque natare,
 te Cybele totum mallet habere Phryga;
 tu Ganymedeo poteras succedere lecto, 5
 sed durus domino basia sola dares.
 Felix, quae tenerum vexabit sponsa maritum
 et quae te faciet prima puella virum!

XLVII

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est,
 pars vulsa est. Vnum quis putat esse caput?

XLVIII

Nescit cui dederit Tyriam Crispinus abollam,
 dum mutat cultus induiturque togam.
 quisquis habes, umeris sua munera redde, precamur:
 non hoc Crispinus te sed abolla rogat.
 non quicumque capit saturatas murice vestes 5
 nec nisi deliciis convenit iste color.

XLV 3 limo *codd. ut vid.* (*sed lino XG*) 5 contingit *CA* (*pro -et?*)
 7 cytheria *BA*: cytherea *CA* 8 tum *Heinsius* XLVI vv. 1-4, 7-8
hab. R 1 tua est] tuae *BA* (*pro tuae, i.e. tua est*): tua *CA* tanta
A: quanta *BA* praestantia v. l. in *PQ* (*et fort. in BA*) 2
Cerce R puro *Heinsius* 4 Phryge *Brodaeus* 5 te *CA ut*
vid. 6 securus *CA* 7 uexauit *AACA* (*i.e. -bit?*) spontae *R*
 XLVII *hab. R* 1 rasa est *AACA*: rasa *BA*: *fort. rasast* 2
 p. uulsa est *AABA*: p. tibi uulsa *CA* putat *AACA*: putet *BA*
 XLVIII 1 Nescis *BA* 5 sapit *L* scurtatas (*Pf, scitantas Q*)
 vel saturatas (-ta *L*) *BA*

M. VAL. MARTIALIS

si te praeda iuvat foedique insania lucri,
qua possis melius fallere, sume togam.

XLIX (L)

Quanta Gigantei memoratur mensa triumphī
quantaque nox superis omnibus illa fuit,
qua bonus accubuit genitor cum plebe deorum
et licuit Faunis poscere vina Iovem :
tanta tuas celebrant, Caesar, convivia laurus ; 5
exhilarant ipsos gaudia nostra deos.
vescitur omnis eques tecum populusque patresque
et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
grandia pollicitus quanto maiora dedisti !
promissa est nobis sportula, recta data est. 10

L (LI)

Quis labor in phiala? docti Myos anne Myronos?
Mentoris haec manus est an, Polyclite, tua?
livescit nulla caligine fusca nec odit
exploratores nubila massa focos ;
vera minus flavo radiant electra metallo 5
et niveum felix pustula vincit ebur.
materiae non cedit opus : sic alligat orbem,
plurima cum tota lampade luna nitet.
stat caper Aeolio Thebani vellere Phrixi
cultus : ab hoc mallet vecta fuisse soror ; 10
hunc nec Cinyphius tonsor violaverit et tu
ipse tua pasci vite, Lyaeae, velis.
terga premit pecudis geminis Amor aureus alis,
Palladius tenero lotos ab ore sonat :

XLVIII 8 quo L possit C^A

XLIX 5 caesar (ce-) celebrant B^A : celebrat caesar (ce-) C^A

L 1 docetimos C^A 2 a C^A (pro ā, i. e. an?) 3 lagine B^A :
calligine C^A 4 focus B^A 6 punsula B^A 7 urbem B^A
12 vitelia ue. C^A 13 pecus C^A geminus B^A

sic Methymnaeo gavisus Arione delphin 15
 languida non tacitum per freta vexit onus.
 Imbuat egregium digno mihi nectare munus
 non grege de domini sed tua, Ceste, manus;
 Ceste, decus mensae, misce Setina : videtur
 ipse puer nobis, ipse sitire caper. 20
 det numerum cyathis Istanti littera Rufi :
 auctor enim tanti muneris ille mihi:
 si Telethusa venit promissaque gaudia portat,
 servabor dominae, Rufe, triente tuo ;
 si dubia est, septunce trahar ; si fallit amantem, 25
 ut iugulem curas, nomen utrumque bibam.

LI (XLIX)

Formonsam sane sed caecus diligit Asper.
 plus ergo, ut res est, quam videt Asper amat.

LII

Tonsorem puerum sed arte talem
 qualis nec Thalamus fuit Neronis,
 Drusorum cui contingere barbae,
 aequandas semel ad genas rogatus
 Rufo, Caediciane, commodavi. 5
 dum iussus repetit pilos eosdem,
 censura speculi manum regente,
 expingitque cutem facitque longam
 detonsis epaphaeresin capillis,
 barbatus mihi tonsor est reversus. 10

15 orione *B^A* 16 anus *B^A* 18 dominis s. (*PQf*) *vel*
 domini s. (*L*) *B^A* : dominis et *C^A* 21 instanti *B^A* : instantis *C^A* :
vix Instani (*cf. ad LXXIII, 1*) 23 permissaque *E* 25 thar *C^A*
LI hab. T 1 sane *A^AB^A* : plane *C^A* *LII vv. 6-10 hab. T*
 3 contingere *codd.* 4 aequanda *C^A* in genas *B^A* : ad caenas *C^A*
 rogatum *Heinsius* 6 petit *T* 7 manu *T* (*et fort. A^A*) *C^A*
 8 facitque] facito *B^A* 9 sepaph(a)eresin *C^A* (*praec. s*)

M. VAL. MARTIALIS

LIII (LV)

Auditur quantum Massyla per avia murmur,
 innumero quotiens silva leone furit,
 pallidus attonitos ad Poena mapalia pastor
 cum revocat tauros et sine mente pecus :
 tantus in Ausonia fremuit modo terror harena. 5
 quis non esse gregem crederet? unus erat,
 sed cuius tremerent ipsi quoque iura leones,
 cui diadema daret marmore picta Nomas.
 o quantum per colla decus, quem sparsit honorem
 aurea lunatae, cum stetit, umbra iubae ! 10
 grandia quam decuit latum venabula pectus
 quantaque de magna gaudia morte tulit !
 Vnde tuis, Libye, tam felix gloria silvis?
 a Cybeles numquid venerat ille iugo ?
 an magis Herculeo, Germanice, misit ab astro 15
 hanc tibi vel frater vel pater ipse feram?

LIV (LIII)

Formonsissima quae fuere vel sunt,
 sed vilissima quae fuere vel sunt,
 o quam te fieri, Catulla, vellem
 formonsam minus aut magis pudicam !

LV (LVI)

Temporibus nostris aetas cum cedat avorum
 creverit et maior cum duce Roma suo,
 ingenium sacri miraris desse Maronis
 nec quemquam tanta bella sonare tuba.

LIII vv. 1-12 hab. T 1 quantum] quam P: quanto Q: per L
 massylam B^A 3 attonitus C^A plena A^AC^A: pena (i.e. Poena?)
 B^A 8 ret T: dare C^A comas C^A 9 spargit C^A 10
 iuuae ut vid. B^A 14 iugis B^A: iugo C^A 16 hunc C^A (u pro a?)
 LIV hab. T 4 aut minus p. A^AC^A LV hab. T; vv. 19-20
 hab. R 1 cum] ci T 4 nequiquam T

EPIGRAMMATON LIB. VIII

sint Maecenates, non derunt, Flacce, Marones 5
 Vergiliumque tibi vel tua rura dabunt.
 iugera perdiderat miserae vicina Cremonae
 flebat et abductas Tityrus aeger oves :
 risit Tuscus eques paupertatemque malignam
 reppulit et celeri iussit abire fuga. 10
 ‘Accipe divitias et vatum maximus esto ;
 tu licet et nostrum’ dixit ‘Alexin ames.’
 adstabat domini mensis pulcherrimus ille
 marmorea fundens nigra Falerna manu,
 et libata dabat roseis carchesia labris 15
 quae poterant ipsum sollicitare Iovem.
 excidit attonito pinguis Galatea poetae
 Thestylis et rubras messibus usta genas ;
 protinus ITALIAM concepit et ARMA VIRVMQVE,
 qui modo vix Culicem fleverat ore rudi. 20
 quid Varios Marsosque loquar ditataque vatum
 nomina, magnus erit quos numerare labor?
 Ergo ego Vergilius, si munera Maecenatis
 des mihi? Vergilius non ero, Marsus ero.

LVI (LIV)

Magna licet totiens tribuas, maiora daturus
 dona, ducum victor, victor et ipse tui,
 diligeris populo non propter praemia, Caesar,
 te propter populus praemia, Caesar, amat.

LVII

Tres habuit dentes, pariter quos expuit omnes,
 ad tumulum Picens dum sedet ipse suum ;

5 sunt *T* (et fort. *AA*) : sint *BACA* 7 perdiderat (-ded-) *AAAA* :
 dederat *BA* (dedederat *f*) miserate *CA* 8 ager *CA* (cum *T*,
 11 et] set *CA* 12 monstrum *T* 13 abstabat *BA* 17 accedit
T, 18 usta] ta *BA* 21 uaros *T* : uaros *corr.* uarios *ut vid.* *BA* :
 uarios (*AC*) *vel* uaros (*E*) *CA* loquor *AA* (-cor *T*) : loquar
BACA dicataque *T* : dictataque *CA* (cum *LQ*) (pro dit-) 23
 e. ego *AA* : e. ero *BACA* : ipse ego *N* LVI hab. *R* 3
 praemia] munera *AAD* 4 propter te *AAAA* : et propter *BA*
 (pro te p.) populos *BA* LVII 1 expulit *BA* : expuit *CA*

M. VAL. MARTIALIS

tam multos quis enim fuisse credat
natalis Priamive Nestorisve?
Sit tandem pudor et modus rapinis.
quod si ludis adhuc semelque nasci
uno iam tibi non sat est in anno,
natum te, Clyte, nec semel putabo.

15

LXV

Hic ubi Fortunae Reducis fulgentia late
templa nitent, felix area nuper erat :
hic stetit Arctoi formonsus pulvere belli
purpureum fundens Caesar ab ore iubar ;
hic lauru redimita comas et candida cultu
Roma salutavit voce manuque ducem.
grande loci meritum testantur et altera dona :
stat sacer et domitis gentibus arcus ovat ;
hic gemini currus numerant elephanta frequentem,
sufficit inmensis aureus ipse iugis.
Haec est digna tuis, Germanice, porta triumphis ;
hos aditus urbem Martis habere decet.

5

10

LXVI

Augusto pia tura victimasque
pro vestro date Silio, Camenae.
bis senos iubet en redire fasces,
nato consule, nobilique virga
vatis Castaliam domum sonare
rerum prima salus et una Caesar.
Gaudenti superest adhuc quod optet,
felix purpura tertiusque consul.
Pompeio dederit licet senatus

5

LXV 3 arctor farmosus *ut vid.* BA (famosus Q) 4 orbe BA :
ore CA 5 lauro BA culto CA *ut vid.* 6 ducum CA 8 ouans
BA : ouat CA 9 frequenter BA : frequenter (EA) an frequentem
CA *incert.* 12 mardis CA *ut vid.* (sed martis A) LXVI 1
pietura CA *ut vid.* (pietura XCB¹, pictura EB¹, pio tura A) uicti-
maque CA 5 castalia CA 7 optet BA : optat CA

EPIGRAMMATON LIB. VIII

et Caesar genero sacros honores, 10
 quorum pacificus ter ampliavit
 Ianus nomina : Silius frequentes
 mavult sic numerare consulatus.

LXVII

Horas quinque puer nondum tibi nuntiat et tu
 iam conviva mihi, Caeciliane, venis,
 cum modo distulerint raucae vadimonia quartae
 et Floralias lasset harena feras.
 curre, age, et inlotos revoca, Calliste, ministros ; 5
 sternantur lecti : Caeciliane, sede.
 caldam poscis aquam : nondum mihi frigida venit ;
 alget adhuc nudo clusa culina foco.
 mane veni potius ; nam cur te quinta moretur ?
 ut iantes, sero, Caeciliane, venis. 10

LXVIII

Qui Corcyraei vidit pomaria regis,
 rus, Entelle, tuae praeferet ille domus.
 invida purpureos urat ne bruma racemos
 et gelidum Bacchi munera frigus edat,
 condita perspicua vivit vindemia gemma 5
 et tegitur felix nec tamen uva latet :
 femineum lucet sic per bombycina corpus,
 calculus in nitida sic numeratur aqua.
 Quid non ingenio voluit natura licere ?
 autumnum sterilis ferre iubetur hiems. 10

LXIX

Miraris veteres, Vacerra, solos
 nec laudas nisi mortuos poetas.

LXVII *vv. 1-2, 5-10 hab. R* 3 parce (-cae) *BA*: raucae *CA* 10
 ut antes *BA*: uti ante *CA* ueni *R*
 LXVIII *post LXIX in BA* 1 Quis *CA* 5 perspicuam
 uidit u. gemmam *BA* 7 super *CA* (u *pro* ic)
 LXIX *hab. T* 1 solus *BA*

M. VAL. MARTIALIS

ignoscas petimus, Vacerra: tanti
non est, ut placeam tibi, perire.

LXX

Quanta quies placidi tantast facundia Nervae,
sed cohibet vires ingeniumque pudor.
cum siccare sacram largo Permessida posset
ore, verecundam maluit esse sitim,
Pieriam tenui frontem redimire corona
contentus famae nec dare vela suae.
sed tamen hunc nostri scit temporis esse Tibullum,
carmina qui docti nota Neronis habet.

5

LXXI

Quattuor argenti libras mihi tempore brumae
misisti ante annos, Postumiane, decem;
speranti plures—nam stare aut crescere debent
munera—venerunt plusve minusve duae;
tertius et quartus multo inferiora tulerunt;
libra fuit quinto Septiciana quidem;
besalem ad scutulam sexto pervenimus anno;
post hunc in cotula rasa selibra data est;
octavus ligulam misit sextante minorem;
nonus acu levius vix cocleare tulit.
quod mittat nobis decumus iam non habet annus:
quattuor ad libras, Postumiane, redi.

5

10

LXXII

Nondum murice cultus asperoque
morsu pumicis aridi politus
Arcanum properas sequi, libelle,
quem pulcherrima iam redire Narbo,

LXIX 4 est *A^AC^A*: es *B^A* LXX I tanta est *B^A*: tanta si *C^A*
uerna (-ne) *ut vid.* *B^A* (*sed in lemm.* LAVS NERVAE) 3 siccare
B^A: saccare *C^A* sacra *C^A* possent *C^A* cum satiare sacra large
Permesside posset Ora *Heinsius* 4 verecunda *C^A* maluit *P*
5 frondem *C^A* redimita *C^A* coronam *B^A* 8 nostra *C^A*
LXXI hab. *T* 6 vel Septiciana 10 aculeole sui c. *C^A* (*unde*
aculeolae seu c. *XCG²*) LXXII 3 Archanum *B^A* (*cum X*)
4 ridere *B^A*

docti Narbo Paterna Votieni, 5
ad leges iubet annuosque fasces :
votis quod paribus tibi petendum est,
continget locus ille et hic amicus.
Quam vellem fieri meus libellus !

LXXIII

Istanti, quo nec sincerior alter habetur
pectore nec nivea simplicitate prior,
si dare vis nostrae vires animosque Thaliae
et victura petis carmina, da quod amem.
Cynthia te vatem fecit, lascive Properti; 5
ingenium Galli pulchra Lycoris erat ;
fama est arguti Nemesis formonsa Tibulli ;
Lesbia dictavit, docte Catulle, tibi :
non me Paeligni nec spernet Mantua vatem,
si qua Corinna mihi, si quis Alexis erit. 10

LXXIV

Oplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante.
fecisti medicus quod facis oplomachus.

LXXV

Dum repetit sera conductos nocte penates
Lingonus a Tecta Flaminiaque recens,
expulit offenso vitiatum pollice talum
et iacuit toto corpore fusus humi.
quid faceret Gallus, qua se ratione moveret ? 5
ingenti domino servulus unus erat,

LXXII 5 uoti enim CA 8 hinc CA LXXIII 1 Istanti
BA : Stant CA (cf. ad L, 21) 2 uinea L (et fort. BA) EX (et fort. CA)
3 animumque BA : animosque CA 4 da om. CA 5-10 novum
epigr. CA 5 lasciuia BA : lasciuie CA propertim CA ut vid. 9
peligni ut vid. codd. spernit BA (pro -net?) 10 erat ut vid. BA
LXXIV hab. R 1 Hoplomachus (-cus) BACA (sed cf. Friend-
laender ad loc.) 2 facit CA LXXV 1 conductus BA (cum AG¹)
3 uitiatum CA 4 fuscus CA

M. VAL. MARTIALIS

tam macer ut minimam posset vix ferre lucernam :
 succurrit misero casus opemque tulit.
 quattuor inscripti portabant vile cadaver,
 accipit infelix qualia mille rogos ; 10
 hos comes invalidus summissa voce precatur,
 ut quocumque velint corpus inane ferant :
 permutatur onus stipataque tollitur alte
 grandis in angusta sarcina sandapila.
 Hic mihi de multis unus, Lucane, videtur 15
 cui merito dici 'mortue Galle' potest.

LXXVI

'Dic verum mihi, Marce, dic amabo ;
 nil est quod magis audiam libenter.'
 sic et cum recitas tuos libellos,
 et causam quotiens agis clientis,
 oras, Gallice, me rogasque semper. 5
 Durum est me tibi quod petis negare.
 vero verius ergo quid sit audi :
 verum, Gallice, non libenter audis.

LXXVII

Liber, amicorum dulcissima cura tuorum,
 Liber, in aeterna vivere digne rosa,
 si sapis, Assyrio semper tibi crinis amomo
 splendeat et cingant florea sarta caput ;
 candida nigrescant vetulo crystalla Falerno 5
 et caleat blando mollis amore torus.
 qui sic vel medio finitus vixit in aevo,
 longior huic facta est quam data vita fuit.

7 posse *ut vid.* CA 10 rogos *ut vid.* BA 13 opus CA 15
 lucarne BA 16 qui CA potes BA LXXVI 1 Dic BA :
 Quid CA 4 ages CA (*i. e.* -is?) 7 quod (*Lf*) *vel* quid (*PQ*) BA
 LXXVII 2 digna BA 4 gingat CA flarea CA *ut vid.*

LXXVIII

Quos cuperet Phlegraea suos victoria ludos,
 Indica quos cuperet pompa, Lyaeae, tuos,
 fecit Hyperborei celebrator Stella triumphi,
 o pudor! o pietas! et putat esse parum.
 non illi satis est turbato sordidus auro 5
 Hermus et Hesperio qui sonat orbe Tagus.
 omnis habet sua dona dies: nec linea dives
 cessat et in populum multa rapina cadit;
 nunc veniunt subitis lasciva nomismata nimbis,
 nunc dat spectatas tessera larga feras, 10
 nunc implere sinus securos gaudet et absens
 sortitur dominos, ne laceretur, avis.
 quid numerem currus ter denaque praemia palmae,
 quae dare non semper consul uterque solet?
 omnia sed, Caesar, tanto superantur honore, 15
 quod spectatorem te tua laurus habet.

LXXIX

Omnis aut vetulas habes amicas
 aut turpis vetulisque foediores.
 has ducis comites trahisque tecum
 per convivia, porticus, theatra.
 sic formonsa, Fabulla, sic puella es. 5

LXXX

Sanctorum nobis miracula reddis avorum
 nec pateris, Caesar, saecula cana mori,
 cum veteres Latiae ritus renovantur harenae
 et pugnat virtus simpliciore manu.

LXXVIII 1 uiatoria CA 2 cupere BA 3 stilla
 CA 4 et pi. P 6 urbe pagus CA 9 nunc BA: tunc CA
 subiti CA 10 tessera] -ara L fort. recte 11 securus BA 12
 dominus BA ut vid. 13 numere (numeri?) ut vid. BA (numerus L,
 numeret Q, numeretur P, numerem f) 15 amore L: honores CA
 16 habet BA: amet CA (pro abet, i.e. habet?) LXXIX 3 duces
 CA ut vid. (i.e. -cis) LXXX 2 poteris CA 4 et pugnat
 Gilbert: et pugnet BA: et pugna et CA, fort. recte: ut pugnet Gruter

sic priscis servatur honos te praeside templis 5
 et casa tam culto sub Iove numen habet ;
 sic nova dum condis, revocas, Auguste, priora :
 debentur quae sunt quaeque fuere tibi.

LXXXI

Non per mystica sacra Dindymenes
 nec per Niliacae bovem iuvencae,
 nullos denique per deos deasque
 iurat Gellia, sed per uniones.
 hos amplectitur, hos perosculatur, 5
 hos fratres vocat, hos vocat sorores,
 hos natis amat acrius duabus.
 his si quo careat misella casu,
 victuram negat esse se nec horam.
 Eheu, quam bene nunc, Papiriane, 10
 Annaei faceret manus Sereni !

LXXXII

Dante tibi turba querulos, Auguste, libellos
 nos quoque quod domino carmina parva damus,
 posse deum rebus pariter Musisque vacare
 scimus et haec etiam certa placere tibi.
 fer vates, Auguste, tuos : nos gloria dulcis, 5
 nos tua cura prior deliciaeque sumus.
 non quercus te sola decet nec laurea Phoebi :
 fiat et ex hedera civica nostra tibi.

LXXX 5 *servatur* *B^A* : *servatus* *C^A* honor te *B^A* : honos te (*A*)
vel honeste (-tae) (*EX*) *C^A* 6 nomen *B^A*

LXXXI 4 *gallia* *C^A* 6 *hos u. s. B^A* : et u. s. *C^A* 7 *duobus*
B^A : *duabus* *C^A* 9 *negat* *B^A* : *neget* *C^A* hora *B^A* 10
papia iane *B^A*

LXXXII 3 *uocare* *B^A* (*i.e. vac-*) 5 *ducis* *C^A*

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER IX

HAVE, mi Torani, frater carissime. Epigramma, quod extra ordinem paginarum est, ad Stertinium clarissimum virum scripsimus, qui imaginem meam ponere in bibliotheca sua voluit. De quo scribendum tibi putavi, ne ignorares Avitus iste quis vocaretur. Vale et para hospitium.

Note, licet nolis, sublimi pectore vates,
 cui referet serus praemia digna cinis,
 hoc tibi sub nostra breve carmen imagine vivat,
 quam non obscuris iungis, Avite, viris :
 'Ille ego sum nulli nugarum laude secundus, 5
 quem non miraris sed puto, lector, amas.
 maiores maiora sonent : mihi parva locuto
 sufficit in vestras saepe redire manus.'

I

Dum Ianus hiemes, Domitianus autumnos,
 Augustus annis commodabit aestates,
 dum grande famuli nomen adseret Rheni

EPIST. om. CA fort. intercidit epistulae titulus (cf. ad init. libri I)
 have (aue) . . . car. (kar.) cum Torquati Gennadii subscriptione confl.
 cod. DEDIC. vv. 5-8 hab. R 1 licet nobis BA : licebis CA
 2 refert BA 4 obscurus unctus au. CA 7 sonant AA : sonant
 (L ante corr.) vel sonent (L ex corr. PQf) BA : sonent CA I 1
 autumnus CA (cum L ante corr.) 2 commodavit codd. (i.e. -bit)
 aestas CA

M. VAL. MARTIALIS

Germanicarum magna lux Kalendarum,
 Tarpeia summi saxa dum patris stabunt, 5
 dum voce supplex dumque ture placabit
 matrona divae dulce Iuliae numen :
 manebit altum Flaviae decus gentis
 cum sole et astris cumque luce Romana.
 invicta quidquid condidit manus, caeli est. 10

II

Pauper amicitiae cum sis, Lupe, non es amicae
 et queritur de te mentula sola nihil.
 illa siligineis pinguescit adultera cunnis,
 convivam pascit nigra farina tuum.
 incensura nives dominae Setina liquantur, 5
 nos bibimus Corsi pulla venena cadī ;
 empta tibi nox est fundis non tota paternis,
 non sua desertus rura sodalis arat ;
 splendet Erythraeis perlucida moecha lapillis,
 ducitur addictus, te futuente, cliens ; 10
 octo Syris suffulta datur lectica puellae,
 nudum sandapilae pondus amicus erit.
 I nunc et miseros, Cybele, praecide cinaedos :
 haec erat, haec cultris mentula digna tuis.

III

Quantum iam superis, Caesar, caeloque dedisti
 si repetas et si creditor esse velis,
 grandis in aetherio licet auctio fiat Olympo
 coganturque dei vendere quidquid habent,

I 5 patri CA 6 placebit *ut vid.* CA 7 numen *Ital.* : nomen
codd. 8 gentis *om.* CA 10 caelum BA : caeli CA II 2
 sola *om.* CA (*propter homoeotel.*) 5 liquatur BA 6 uiuimus
 CA (*i.e.* bib-) torti CA (*sed tosti, X*) (*t pro c*) : Tusci *Friedlaender*
 8 non] ad CA (*pro had, i.e. haud ?*) : *haud Ald.* 14 cultrix CA
 III 4 habet CA

conturbabit Atlans et non erit uncia tota 5
 decidat tecum qua pater ipse deum :
 pro Capitolinis quid enim tibi solvere templis,
 quid pro Tarpeiae frondis honore potest ?
 quid pro culminibus geminis matrona Tonantis ?
 Pallada praetereo : res agit illa tuas. 10
 quid loquar Alciden Phoebumque piosque Laconas ?
 addita quid Latio Flavia templa polo ?
 Expectes et sustineas, Auguste, necesse est :
 nam tibi quod solvat non habet arca Iovis.

IV

Aureolis futui cum possit Galla duobus
 et plus quam futui, si totidem addideris :
 aureolos a te cur accipit, Aeschyle, denos ?
 non fellat tanti Galla. Quid ergo ? Tacet.

V (VI)

Tibi, summe Rheni domitor et parens orbis,
 pudice princeps, gratias agunt urbes :
 populos habebunt ; parere iam scelus non est.
 non puer avari sectus arte mangonis
 virilitatis damna maeret ereptae, 5
 nec quam superbus computet stipem leno
 dat prostituto misera mater infanti.
 Qui nec cubili fuerat ante te quondam,
 pudor esse per te coepit et lupanari.

VI (VII)

Dicere de Libycis reduci tibi gentibus, Afer,
 continuis volui quinque diebus Have :

III 6 decedat <i>BA</i>	tecum] totum <i>CA</i> (<i>cf. v. 5</i>)	12 addit <i>CA</i>
14 quo <i>Duff</i>	IV 1 aureis <i>CA</i>	posset <i>BA</i> : possit <i>CA</i>
V 3 populus <i>BA</i>	4 auri <i>CA</i>	8 cubiculis <i>BA</i> : cubili <i>CA</i>
9 per te <i>om. CA</i>		
VI <i>hab. R</i>		

M. VAL. MARTIALIS

‘Non vacat’ aut ‘dormit’ dictum est bis terque reverso.

Iam satis est : non vis, Afer, havere : vale.

VII (VIII)

Tamquam parva foret sexus iniuria nostri
foedandos populo prostituisse mares,
iam cunae lenonis erant, ut ab ubere raptus
sordida vagitu posceret aera puer :
inmatura dabant infandas corpora poenas. 5

Non tulit Ausonius talia monstra pater,
idem qui teneris nuper succurrit ephebis,
ne faceret steriles saeva libido viros.
Dilexere prius pueri iuvenesque senesque,
at nunc infantes te quoque, Caesar, amant. 10

VIII (IX)

Nil tibi legavit Fabius, Bithynice, cui tu
annua, si memini, milia sena dabas.
plus nulli dedit ille : queri, Bithynice, noli :
annua legavit milia sena tibi.

IX (X)

Cenes, Canthare, cum foris libenter,
clamas et maledicis et minaris.
deponas animos truces monemus :
liber non potes et gulosus esse.

X (V)

Nubere vis Prisco : non miror, Paula ; sapisti.
ducere te non vult Priscus : et ille sapit.

XI

Nomen cum violis rosisque natum,
quo pars optima nominatur anni,

VI 3 dictum (*om.* est) *C*^A (*pro* dictumst?) histerque *C*^A 4
afer nonuis (nouis *C*^A) habere *A*^A*C*^A VII *hab.* *T* 3 cunae
ex curae ut *vid.* *B*^A (cumre *L*, curae *PQf*) et *T* 5 dabant *om.* *T*
VIII 1 negavit *B*^A cultu *C*^A 4 legabit *B*^A (*pro* -uit?) IX *hab.* *T*
X *hab.* *R* 1 prisco *A*^A*C*^A : crispo *B*^A 2 priscus *A*^A*C*^A : crispus
B^A ille *A*^A*C*^A : ipse *B*^A XI 2 non p. *C*^A (*pro* <Q>uó p.?)

Hyblam quod sapit Atticosque flores,
 quod nidos olet alitis superbae ;
 nomen nectare dulcius beato, 5
 quo mallet Cybeles puer vocari
 et qui pocula temperat Tonanti,
 quod si Parrhasia sones in aula,
 respondent Veneres Cupidinesque ;
 nomen nobile, molle, delicatum 10
 versu dicere non rudi volebam :
 sed tu syllaba contumax rebellas.
 dicunt Eiarinon tamen poetae,
 sed Graeci quibus est nihil negatum
 et quos *Apes *Apes decet sonare : 15
 nobis non licet esse tam disertis
 qui Musas colimus severiores.

XII (XIII)

Nomen habes teneri quod tempora nuncupat anni,
 cum breve Cecropiae ver populantur apes :
 nomen Acidalia meruit quod harundine pingi,
 quod Cytherea sua scribere gaudet acu ;
 nomen Erythraeis quod littera facta lapillis, 5
 gemma quod Heliadum pollice trita notet ;
 quod pinna scribente grues ad sidera tollant ;
 quod decet in sola Caesaris esse domo.

XIII (XII)

Si daret autumnus mihi nomen, Oporinos essem,
 horrida si brumae sidera, Chimerinos ;
 dictus ab aestivo Therinos tibi mense voearet :
 tempora cui nomen verna dedere quis est ?

4 nidos *CA* 9 respondet *BA* 10 molle *om.* *BA ut vid.* 12 sylla
CA (non X) rebellas *BA* : repugnas *CA* 16 desertis *CA*
 XII 2 breue *BA* : bene *CA* aus *BA* : apes *CA* 3 acidaliu^{te}m
CA 4 q. est herea *CA* 5 erythrei (-tr-) *CA* 6 nocet *ut*
vid. BA 7 tollant *BA* : tollent *CA*

XIV

Hunc quem mensa tibi, quem cena paravit amicum
 esse putas fidae pectus amicitiae?
 aprum amat et mullos et sumen et ostrea, non te.
 tam bene si cenem, noster amicus erit.

XV

Inscripsit tumulis septem scelerata virorum
 'Se fecisse' Chloe. Quid pote simplicius?

XVI

Consilium formae speculum dulcisque capillos
 Pergameo posuit dona sacra deo
 ille puer tota domino gratissimus aula,
 nomine qui signat tempora verna suo.
 Felix quae tali censetur munere tellus!
 nec Ganymedeas mallet habere comas.

5

XVII

Latonae venerande nepos, qui mitibus herbis
 Parcarum exoras pensa brevesque colos,
 hos tibi laudatos domino, rata vota, capillos
 ille tuus Latia misit ab urbe puer;
 addidit et nitidum sacratis crinibus orbem,
 quo felix facies iudice tuta fuit.
 Tu iuvenale decus serva, ne pulchrior ille
 in longa fuerit quam brevior coma.

5

XVIII

Est mihi—sitque precor longum te praeside, Caesar—
 rus minimum, parvi sunt et in urbe lares.

XIV hab. R 1 Nunc R 3 et sumen] sumen R non te] nocte
 CA 4 caene nostrae R erit AA ut vid. (-is R in ras.) BA: eris CA
 XV 1 tumulis BA: tumulo CA
 XVI cum XV confl. CA 2 Pergamea BA 3 tota] tanto CA
 (pro tato) domine L 4 nomina ut vid. BA signat BA:
 signet CA XVII hab. T. Cum XVI confl. CA 3 domi T
 (pro domini?) d. r. uota AA: d. sua uota BA: d. r. uoce CA
 6 quod T faciet CA tota CA 8 fuerint CA

sed de valle brevi quas det sitientibus hortis
 curva laboratas antlia tollit aquas :
 sicca domus queritur nullo se rore foveri, 5
 cum mihi vicino Marcia fonte sonet.
 Quam dederis nostris, Auguste, penatibus undam,
 Castalis haec nobis aut Iovis imber erit.

XIX

Laudas balnea versibus trecentis
 cenantis bene Pontici, Sabelle.
 vis cenare, Sabelle, non lavari.

XX

Haec, quae tota patet tegiturque et marmore et auro,
 infantis domini conscia terra fuit,
 felix o, quantis sonuit vagitibus et quas
 vidit reptantis sustinuitque manus :
 hic steterat veneranda domus quae praestitit orbi 5
 quod Rhodos astriferò, quod pia Creta polo.
 Curetes texere Iovem crepitantibus armis,
 semiviri poterant qualia ferre Phryges :
 at te protexit superum pater et tibi, Caesar,
 pro iaculo et parma fulmen et aegis erat. 10

XXI

Artemidorus habet puerum sed vendidit agrum ;
 agrum pro puero Calliodorus habet.
 Dic uter ex istis melius rem gesserit, Aucte :
 Artemidorus amat, Calliodorus arat.

XVIII 3 quas det] quam de B^A 4 tollit B^A : ducit C^A 6 sonat C^A
 8 nubis C^A

XIX 2 cenant si C^A 3 et non B^A labari C^A ut vid. (i. c. lav-)

XX vv. 1-6 hab. T 1 Hae C^A tot B^A patet $A^A C^A$: late B^A
 (pro latet?) 3 f. o. q. A^A : o. f. q. B^A : f. q. (om. o) C^A (f. quae tantis
 X , etc.) 4 treptantis C^A 5 ueranda C^A urbi $B^A C^A$ 6
 pia creta polo] placeret apolo B^A (I. pro I) 7 Curexere (EA)
 vel Curti texere (X) C^A XXI hab. T 3 iusserit T

XXII

Credis ob haec me, Pastor, opes fortasse rogare
 propter quae populus crassaque turba rogat,
 ut Setina meos consumat gleba ligones
 et sonet innumera compede Tuscus ager ;
 ut Mauri Libycis centum stent dentibus orbes 5
 et crepet in nostris aurea lamna toris,
 nec labris nisi magna meis crystallae terantur
 et faciant nigras nostra Falerna nives ;
 ut canusinatus nostro Surus assere sudet
 et mea sit culto sella cliente frequens ; 10
 aestuet ut nostro madidus conviva ministro,
 quem permutatum nec Ganymede velis ;
 ut lutulenta linat Tyrias mihi mula lacernas
 et Massyla meum virga gubernet equum.
 Est nihil ex istis : superos ac sidera testor. 15
 Ergo quid ? Vt donem, Pastor, et aedificem.

XXIII

O cui virgineo flavescere contigit auro,
 dic ubi Palladium sit tibi, Care, decus.
 ‘Aspicias en domini fulgentes marmore vultus ?
 venit ad has ultro nostra corona comas.’
 Albanæ livere potest pia quercus olivæ, 5
 cinxerit invictum quod prior illa caput.

XXIV

Quis Palatinos imitatus imagine vultus
 Phidiacum Latio marmore vicit ebur ?
 haec mundi facies, haec sunt Iovis ora sereni :
 sic tonat ille deus cum sine nube tonat.

XXII 1 rogare *om.* B^A 2 populus B^A : vulgus C^A 3 vos
 et ina C^A, unde quo Setina Oudendorp 5 mari C^A 7 nisi] misi C^A
 9 canusianatus C^A 10 cultu *ut vid.* B^A 14 M. meum] massyleum B^A
 (pro-laeum, i.e. -la meum) ecum C^A 15 Et C^A sideraque et supera
 B^A (pro superosque et sidera ?) : superos ad sidera C^A (pro s. at s. ;
 t pro e) XXIII cum XXII *confl.* B^A 5 libere (-ae) *codd.*
 (i.e. liv. XXIV cum XXIII *confl.* C^A 1 imitatur B^A (ur pro us,

Non solam tribuit Pallas tibi, Care, coronam ; 5
effigiem domini, quam colis, illa dedit.

XXV

Dantem vina tuum quotiens aspeximus Hyllum,
lumine nos, Afer, turbidiore notas.
quod, rogo, quod scelus est mollem spectare ministrum?
aspicimus solem, sidera, templa, deos.
avertam vultus, tamquam mihi pocula Gorgon 5
porrigat atque oculos oraque nostra petat?
trux erat Alcides, et Hylan spectare licebat ;
ludere Mercurio cum Ganymede licet.
Si non vis teneros spectet conviva ministros,
Phineas invites, Afer, et Oedipodas. 10

XXVI

Audet facundo qui carmina mittere Nervae,
pallida donabit glaucina, Cosme, tibi,
Paestano violas et cana ligustra colono,
Hyblaeis apibus Corsica mella dabit :
sed tamen et parvae nonnulla est gratia Musae ; 5
appetitur posito vilis oliva lupo.
nec tibi sit mirum modici quod conscia vatis
iudicium metuit nostra Thalia tuum :
ipse tuas etiam veritus Nero dicitur aures,
lascivum iuvenis cum tibi lusit opus. 10

XXVII

Cum depilatos, Chreste, coleos portes
et vulturino mentulam parem collo

XXV hab. T 1 conspeximus P 3 quor. T: qui r. L 6 ora (om. que) T petat A^ACA: tegam B^A (-at L ante corr.) 7 alcide set C^A ut vid. (i.e. alcides et) (alcide sed X. alcides set E) 9 neros spectant conuiuia T 10 et] t C^A XXVI vv. 1-4, 7-10 hab. T 2 pallida A^A: pallia B^A: pallio C^A donauit C^A (i.e. -bit) 3 Prestano C^A 5 nonnullae si C^A musa (EA) vel musae C^A 6 uigis C^A (pro uiliis; i pro l?) 7 modico... uati B^A 8 metuit A^A: metuat B^A: meruit C^A 10 lascivus C^A XXVII x crete C^A ut vid. (sed in lemm. AD CRESTVM) 2 mentula (EA) vel -lam C^A

et prostitutis levius caput culis,
 nec vivat ullus in tuo pilus crure,
 purgentque saevae cana labra volsellae ; 5
 Curios, Camillos, Quintios, Numas, Ancos,
 et quidquid umquam legimus pilosorum
 loqueris sonasque grandibus minax verbis,
 et cum theatris saeculoque rixaris.
 Occurrit aliquis inter ista si draucus, 10
 iam paedagogo liberatus et cuius
 refibulavit turgidum faber penem,
 nutu vocatum ducis, et pudet fari
 Catoniana, Chreste, quod facis lingua.

XXVIII

Dulce decus scaenae, ludorum fama, Latinus
 ille ego sum, plausus deliciaeue tuae,
 qui spectatorem potui fecisse Catonem,
 solvere qui Curios Fabriciosque graves.
 Sed nihil a nostro sumpsit mea vita theatro 5
 et sola tantum scaenicus arte feror :
 nec poteram gratus domino sine moribus esse :
 interius mentes inspicit ille deus.
 Vos me laurigeri parasitum dicite Phoebi,
 Roma sui famulum dum sciat esse Iovis. 10

XXIX

Saecula Nestoreae permensa, Philaeni, senectae
 rapta es ad infernas tam cito Ditis aquas ?

XXVII 3 *post v.* 7 *CA* (*prius om. propter homoeoarchon*) cum *BA* :
 et *CA* culus *BA* 4 crure (*XV*) *vel* cruce (*EA*) *CA* 5 uelsel-
 lae *CA* 7 usquam *BA* : umquam *CA* 10 aliqui *CA ut vid.* inter
om. CA ista *om. BA* si draucus *Ald., Junius* : sit raccus *BA* :
 si draucis *CA* 14 quid *CA* XXVIII 3 potuit *BA* : potui *CA*

5 uestro *L* (*u pro n*) 6 feror] fui *N* 8 inspicit *BA* : suspicit^{ci}
CA ut vid. (suscipit *E*¹, suscipit *E*² *XA*, suspicit *CG*)

XXIX *vv.* 1-4, 11-12 *hab. T* 2 tam *AACA* : nam *BA*

Euboicae nondum numerabas longa Sibyllae
 tempora: maior erat mensibus illa tribus.
 Heu quae lingua silet! non illam mille catastae 5
 vincebant, nec quae turba Sarapin amat,
 nec matutini cirrata caterva magistri,
 nec quae Strymonio de grege ripa sonat.
 quae nunc Thessalico lunam deducere rhombo,
 quae sciet hos illos vendere lena toros? 10
 Sit tibi terra levis mollique tegarum harena,
 ne tua non possint eruere ossa canes.

XXX

Cappadocum saevis Antistius occidit oris
 Rusticus. O tristi crimine terra nocens!
 Rettulit ossa sinu cari Nigrina mariti
 et questa est longas non satis esse vias;
 cumque daret sanctam tumulis, quibus invidet, urnam, 5
 visa sibi est rapto bis viduata viro.

XXXI

Cum comes Arctois haereret Caesaris armis
 Velius, hanc Marti pro duce vovit avem;
 luna quater binos non tota peregerat orbem,
 debita poscebat iam sibi vota deus:
 ipse suas anser properavit laetus ad aras 5
 et cecidit sanctis hostia parva focis.
 Octo vides patulo pendere nomismata rostro
 alitis? haec extis condita nuper erant:
 quae litat argento pro te, non sanguine, Caesar,
 victima iam ferro non opus esse docet. 10

4 est *T* 6 vincebat neque *t.* *CA* serapin *BA*: sarapin *CA* 7
 ministri *BA* 9 tombo (th-) *corr.* rhombo *ut vid.* *BA*: rhombi *CA*
 XXX *hab. T* 5 dare sanctis *CA* urna *CA* 6 uis uideatur u. *CA*
 XXXI *hab. T* 1 archadis *T* (*et fort. AA*): arctis *BA* 2 verius *CA*
 nouit *T* (*et fort. AA*) *BA* 6 hospita *BA* 7 patula *CA* 8 altis *T*
 9 litata *BA* (*seq. a*) 10 ferre *CA* decet (*EA*) *vel* docet *CA*

XXXII

Hanc volo quae facilis, quae palliolata vagatur,
 hanc volo quae puero iam dedit ante meo,
 hanc volo quam redimit totam denarius alter,
 hanc volo quae pariter sufficit una tribus.
 poscentem nummos et grandia verba sonantem
 possideat crassae mentula Burdigalae.

5

XXXIII

Audieris in quo, Flacce, balneo plausum,
 Maronis illic esse mentulam scito.

XXXIV

Iuppiter Idaei risit mendacia busti,
 dum videt Augusti Flavia templa poli,
 atque inter mensas largo iam nectare fusus,
 pocula cum Marti traderet ipse suo,
 respiciens Phoebum pariter Phoebique sororem,
 cum quibus Alcides et pius Arcas erat:
 'Gnosia vos' inquit 'nobis monumenta dedistis:
 cernite quam plus sit Caesaris esse patrem.'

5

XXXV

Artibus his semper cenam, Philomuse, mereris,
 plurima dum fingis, sed quasi vera refers.
 scis quid in Arsacia Pacorus deliberet aula,
 Rhenanam numeras Sarmaticamque manum,
 verba ducis Daci chartis mandata resignas,
 victricem laurum quam venit ante vides,
 scis quotiens Phario madeat Iove fusca Syene,
 scis quota de Libyco litore puppis eat,

5

XXXII *hab. T* 2 dedit] de *T* 3 alter *om. T* 6 crassae
AA: crassi *BA*: crassa *CA* XXXIII *hab. T* 2 matronis *AA*:
 maronis *BA*: morionis *CA* mentula *CA* XXXIV 1 idae *CA*
 3 intermissas *BA* largiam *CA* 8 sic (*EA*) vel sit *CA*
 XXXV *vv. 1-8, 11-12 hab. T* 1 semper] sem *T* 3 arsicia
BA paucorum *T* aura *T* 4 Rheni manum (*Rhemma*-)
 numera *CA* 7 uario *BA* maneat *T* (*et fort. AA*) *CA*, unde
 manet *Heinsius* 8 quod *CA* erat *T*

EPIGRAMMATON LIB. IX

cuius Iuleae capiti nascantur olivae,
 destinet aetherius cui sua sarta pater. 10
 Tolle tuas artes; hodie cenabis apud me
 hac lege, ut narres nil, Philomuse, novi.

XXXVI

Viderat Ausonium posito modo crine ministrum
 Phryx puer, alterius gaudia nota Iovis :
 'Quod tuus ecce suo Caesar permisit ephebo
 tu permitte tuo, maxime rector' ait ;
 'iam mihi prima latet longis lanugo capillis, 5
 iam tua me ridet Iuno vocatque virum.'
 Cui pater aetherius 'Puer o dulcissime,' dixit,
 'non ego quod poscis, res negat ipsa tibi :
 Caesar habet noster similis tibi mille ministros
 tantaque sidereos vix capit aula mares ; 10
 at tibi si dederit vultus coma tonsa viriles,
 quis mihi qui nectar misceat alter erit ?'

XXXVII

Cum sis ipsa domi mediaque ornere Subura,
 fiant absentes et tibi, Galla, comae,
 nec dentes aliter quam Serica nocte reponas,
 et iaceas centum condita pyxidibus,
 nec tecum facies tua dormiat, innuis illo 5
 quod tibi prolatum est mane supercilio,
 et te nulla movet cani reverentia cunni,
 quem potes inter avos iam numerare tuos.

9 nascuntur *B^A* 10 detinet *C^A* sui (*E^A*) vel sua *C^A* parat *C^A*
 (pro pār, i.e. pater?) 11 quas *T* artes *A^AC^A*: partes *B^A* XXXVI
 cum XXXV *confl. C^A* 3 quo tu sicce *C^A* 8 quae *B^A*: quod *C^A*
 XXXVII vv. 1-6, 9-10 hab. *T* 1 uis *C^A* ornare *C^A* 2
 obsentes *T* 3 sericata *C^A* 4 iaceas centum *A^AC^A*: centum
 iaceas *B^A* 5 nec cum faceas *T* 6 ploratum *T* (et fort. *A^A*)
C^A supercilio *A^AC^A*: supercilium *B^A* 7 te in marg. *B^A* ut
 vid. (et nulla te *Pf*; et nulla, om. te, *L*; nulla et te *Q*) cani] tam
C^A (t pro c, m pro ni)

M. VAL. MARTIALIS

promittis sescenta tamen; sed mentula surda est,
et sit lusca licet, te tamen illa videt. 10

XXXVIII

Summa licet velox, Agathine, pericula ludas,
non tamen efficies ut tibi parma cadat.
nolentem sequitur tenuisque reversa per auras
vel pede vel tergo, crine vel ungue sedet;
lubrica Corycio quamvis sint pulpita nimbo 5
et rapiant celeres vela negata Noti,
securus pueri neglecta perambulat artus,
et nocet artifici ventus et unda nihil.
Vt peccare velis, cum feceris omnia, falli
non potes: arte opus est ut tibi parma cadat. 10

XXXIX

Prima Palatino lux est haec orta Tonanti,
Optasset Cybele qua peperisse Iovem;
hac et sancta mei genita est Caesonia Rufi:
plus debet matri nulla puella suae.
Laetatur gemina votorum sorte maritus, 5
contigit hunc illi quod bis amare diem.

XL

Tarpeias Diodorus ad coronas
Romam cum peteret Pharo relictas,
vovit pro reditu viri Philaenis
illam lingeret ut puella simplex
quam castae quoque diligunt Sabinae. 5

XXXVII 10 surda *CA* (cf. v. 9) te] et *BA*
XXXVIII 1 laudas *CA* 4 crine *BA*: pingue (-es?) *CA* 5
lubrico (*EA*) vel -ca *CA* sit *CA* 6 celeres *om. CA*
XXXIX 1 lux haec est *L*: haec lux est *f* 3 haec *BA* sanctu-
meugenita *CA* (u pro a, ug pro ig) caelonia (ce-) *BA* 4 d. [esse]
CA, sed corr. ut vid. 5 maritum *CA* 6 uis *CA* ut vid. (i. e. bis)
XL vv. 1-4, 6-7, 9-11 post *XLI* hab. *T* 2 Roma *CA* 4 illim *T*
semper corr. simplex ut vid. *BA* 5 sabinae *BA*: puellae *CA*

EPIGRAMMATON LIB. IX

dispersa rate tristibus procellis
mersus fluctibus obrutusque ponto
ad votum Diodorus enatavit.
O tardus nimis et piger maritus!
hoc in litore si puella votum 10
fecisset mea, protinus redissem.

XLI

Pontice, quod numquam futuis, sed paelice laeva
uteris et Veneri servit amica manus,
hoc nihil esse putas? scelus est, mihi crede, sed ingens,
quantum vix animo concipis ipse tuo.
nempe semel futuit, generaret Horatius ut tres; 5
Mars semel, ut geminos Ilia casta daret.
omnia perdiderat si masturbatus uterque
mandasset manibus gaudia foeda suis.
ipsam crede tibi naturam dicere rerum:
'Istud quod digitis, Pontice, perdis, homo est.' 10

XLII

Campis dives Apollo sic Myrinis,
sic semper senibus fruare cynis,
doctae sic tibi serviant sorores
nec Delphis tua mentiatur ulli,
sic Palatia te colant amentque: 5
bis senos cito te rogante fasces
det Stellae bonus adnuatque Caesar.
felix tunc ego debitorque voti

6 disparserat (-per-) e B^A 7 fructibus (EA) vel fluct- C^A
ponto est T (et fort. A^A) 8 enatabit B^A (i. e. -vit) 9 O] ut C^A
11 fecissem C^A XLI vv. 3-10 hab. T 1 quo C^A 3
est om. B^A cedes et C^A (pro cdeset, i. e. crede set?) 5-6 om. B^A
5 salit (aliit T) A^A (pro futuit): fuit C^A ut vid. generet C^A
utres C^A 7 perdiderat A^AC^A: -rant B^A 8 mandasset A^AC^A:
-sent B^A XLII 1 se B^A murinis B^A: murinus C^A: Myrines
Buecheler 3 seruant B^A ut vid. 4 ne (Lf) vel nec (PQ) B^A
mentulatur C^A 6 te B^A: me C^A faces C^A

M. VAL. MARTIALIS

casurum tibi rusticas ad aras
ducam cornibus aureis iuvenum.
Nata est hostia, Phoebe; quid moraris?

10

XLIII

Hic qui dura sedens porrecto saxa leone
mitigat, exiguo magnus in aere deus,
quaeque tulit spectat resupino sidera vultu,
cuius laeva calet robore, dextra mero:
non est fama recens nec nostri gloria caeli;
nobile Lysippi munus opusque vides.
hoc habuit numen Pellaei mensa tyranni,
qui cito perdomito victor in orbe iacet;
hunc puer ad Libycas iuraverat Hannibal aras;
iusserat hic Sullam ponere regna trucem.
Offensus variae tumidis terroribus aulae
privatos gaudet nunc habitare lares,
utque fuit quondam placidi conviva Molorchi,
sic voluit docti Vindicis esse deus.

5

10

XLIV

Alciden modo Vindicis rogabam
esset cuius opus laborque felix.
Risit, nam solet hoc, levique nutu
'Graece numquid' ait 'poeta nescis?
inscripta est basis indicatque nomen.'
Ἀνσίππων lego, Phidiae putavi.

5

XLV

Miles Hyperboreos modo, Marcelline, triones
et Getici tuleras sidera pigra poli:

XLII 11 Voſa *Heinsius* qui CA XLIII 8 urbe CA 10
syllam *codd.* 11 Offensum CA 12 priuatus CA 14 uindices BA
(i. e. -cis): uincis CA XLIV 1 uindicis BA: uindicem CA (*pro*
-ces?) Alcides . . . Vindicem *ed. a. 1473* 2 cesset c. CA (*antici-*
paverat scriba sequentem vocem) 4 ais CA 6 Lysippum (Li-) *codd.*
(*pro-u, i. e. -ov?*) XLV 2 getici BA: getica CA poli BA: polo CA

ecce Promethei rupes et fabula montis
 quam prope sunt oculis nunc adeunda tuis !
 videris immensis cum conclamata querelis 5
 saxa senis, dices 'Durior ipse fuit.'
 et licet haec addas : 'Potuit qui talia ferre,
 humanum merito finxerat ille genus.'

XLVI

Gellius aedificat semper : modo limina ponit,
 nunc foribus claves aptat emitque seras,
 nunc has, nunc illas reficit mutatque fenestras :
 dum tantum aedificet, quidlibet ille facit,
 oranti nummos ut dicere possit amico 5
 unum illud verbum Gellius 'Aedifico.'

XLVII

Democritos, Zenonas inexplicitosque Platonas
 quidquid et hirsutis squalet imaginibus,
 sic quasi Pythagorae loqueris successor et heres.
 praependet sane nec tibi barba minor :
 sed, quod et hircosis serum est et turpe pilosis, 5
 in molli rigidam clune libenter habes.
 Tu, qui sectarum causas et pondera nosti,
 dic mihi, percidī, Pannyche, dogma quod est?

XLVIII

Heredem cum me partis tibi, Garrice, quartae
 per tua iurares sacra caputque tuum,
 credidimus—quis enim damnet sua vota libenter?—
 et spem muneribus fovimus usque datis ;

3 prometheae BA : -thei CA 6 sana BA 7 quae (que) CA
 XLVI hab. R 1 modolamina R 3 nunc i AACA : aut i. BA
 mutataque AA : mutatae BA : que (om. mutat) CA 4 quodlibet ut
 vid. R XLVII hab. T 2 quidquid AACA : quisquis BA
 4 praendit BA sane AABA : tamen CA : Samia Heinsius 5 serum
 est et om. CA (turpe est et turpe C) 8 percidī] de CA quod est
 AACA : facit BA XLVIII hab. T 1, 11 gallice CA (sed in lemm.
 DE GARRICO) 3 quis enim damnet AACA : damnet quis enim BA

M. VAL. MARTIALIS

inter quae rari Laurentem ponderis aprum 5
 misimus: Aetola de Calydone putes.
 at tu continuo populumque patresque vocasti;
 ructat adhuc aprum callida Roma meum:
 ipse ego—quis credat?—conviva nec ultimus haesi,
 sed nec costa data est caudave missa mihi. 10
 De quadrante tuo quid sperem, Garrice? Nulla
 de nostro nobis uncia venit apro.

XLIX

Haec est illa meis multum cantata libellis,
 quam meus edidicit lector amatque togam.
 Partheniana fuit quondam, memorabile vatis
 munus: in hac ibam conspiciendus eques,
 dum nova, dum nitida fulgebat splendida lana, 5
 dumque erat auctoris nomine digna sui:
 nunc anus et tremulo vix accipienda tribuli,
 quam possis niveam dicere iure tuo.
 Quid non longa dies, quid non consumitis anni?
 haec toga iam non est Partheniana, mea est. 10

L

Ingenium mihi, Gaure, probas sic esse pusillum,
 carmina quod faciam quae brevitate placent.
 confiteor. Sed tu bis senis grandia libris
 qui scribis Priami proelia, magnus homo es?
 nos facimus Bruti puerum, nos Langona vivum: 5
 tu magnus luteum, Gaure, Giganta facis.

XLVIII 5 interim q. B^A 6 putas C^α 8 pallida Doussa
 9 haesit T

XLIX 2 q. m. didicit B^A (*unde* quamque m. d. PQ) 4 achium
 C^A (*pro* hac ibam)

L hab. T 1 proba C^A 2 placet C^A 3 Sed tu om. C^A uis
 C^A (*i. e.* bis) senis A^AC^A: denis B^A 5 facies T lingona C^A

LI

Quod semper superos invito fratre rogasti,
 hoc, Lucane, tibi contigit, ante mori.
 invidet ille tibi; Stygias nam Tullus ad umbras
 optabat, quamvis sit minor, ire prior.
 tu colis Elysios nemorisque habitator amoeni 5
 esse tuo primum nunc sine fratre cupis;
 et si iam nitidis alternus venit ab astris,
 pro Polluce mones Castora ne redeat.

LII

Si credis mihi, Quinte, quod mereris,
 natalis, Ovidi, tuas Aprilis
 ut nostras amo Martias Kalendas.
 felix utraque lux diesque nobis
 signandi melioribus lapillis! 5
 hic vitam tribuit sed hic amicum.
 plus dant, Quinte, mihi tuae Kalendae.

LIII

Natali tibi, Quinte, tuo dare parva volebam
 munera; tu prohibes: inperiosus homo es.
 parendum est monitis, fiat quod uterque volumus
 et quod utrumque iuvat: tu mihi, Quinte, dato.

LIV

Si mihi Picena turdus palleret oliva,
 tenderet aut nostras silva Sabina plagas,
 aut crescente levis traheretur harundine praeda
 pinguis et implicitas virga teneret avis:

LI 3 nam tullus *BA*: modo raptus *CA* 4 quauis (*EA*) vel quam-
 uis *CA* 7 alternis *CA* 7, 8 vel sic distingue, astris pro Polluce,
 mones castor *BA* LII 2 uidii ut vid. *BA* (pro Ovidii, i. e. Ovidi)
 aprilis bis (in fine huius versus et initio sequentis) *BA* LIII hab. *T*
 1 tibi om. *CA* quinte (om. tuo) *BA*: tuo quinte *CA* 3 uolenti *T*:
 iubemus *BA*: uolemus *CA* LIV hab. *T*. Cum LIII confl. *CA*
 1 tur *CA* (om. -d', i. e. -dus) 2 sauina *CA* (i. e. Sab-) 3 uelis *CA*
 MART. EF. 17

M. VAL. MARTIALIS

cara daret sollemne tibi cognatio munus 5
 nec frater nobis nec prior esset avus.
 nunc sturnos inopes fringillorumque querelas
 audit et arguto passere vernat ager;
 inde salutatus picae respondet arator,
 hinc prope summa rapax milvus ad astra volat. 10
 mittimus ergo tibi parvae munuscula chortis,
 qualia si recipis, saepe propinquus eris.

LV

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,
 dum Stellae turdos, dum tibi, Flacce, paro,
 succurrit nobis ingens oner iue turba,
 in qua se primum quisque meumque putat.
 demeruisse duos votum est; offendere plures 5
 vix tutum; multis mittere dona grave est.
 qua possum sola veniam ratione merebor:
 nec Stellae turdos nec tibi, Flacce, dabo.

LVI

Spendophoros Libycas domini petit armiger urbis:
 quae puero dones tela, Cupido, para,
 illa quibus iuvenes figis mollesque puellas:
 sit tamen in tenera levis et hasta manu.
 loricam clypeumque tibi galeamque remitto; 5
 tutus ut invadat proelia, nudus eat:
 non iaculo, non ense fuit laesusve sagitta,
 casside dum liber Parthenopaeus erat.

LIV 5 care (Care) *T*: cara *B^ACA* sollemnati *T*: s. mihi *CA* 6
 n. f. n. haec frater (*corr.* prior) e. a. *CA* 7 inopem *CA* fringillorumque
A^ACA: fringuillarumque *BA* 9 in (*i. e.* inde) *BA* (in *LP*) 10 ad
A^ACA: in *BA*: *del. Palmer (Hermath. xxi. 167) ut miluus trisyll. fiat*
 12 sae prop. *TCA* (*per haplogr.?*) LV hab. *T* LVI cum
 LV *confl.* *CA* 20 donet stella *BA* (*cf. LV 2, 8*): dones tela *CA*
 7 ense] hasta (as-) *CA* (*cf. v. 4*) 8 tum *CA*

quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore.

o felix, si quem tam bona fata manent !

10

dum puer es, redeas, dum vultu lubricus, et te

non Libye faciat, sed tua Roma virum.

LVII

Nil est tritius Hedyli lacernis :

non ansae veterum Corinthiorum,

nec crus compede lubricum decenni,

nec ruptae recutita colla mulae,

nec quae Flaminiam secant salebrae,

5

nec qui litoribus nitent lapilli,

nec Tusca ligo vinea politus,

nec pallens toga mortui tribulis,

nec pigri rota quassa mulionis,

nec rasum cavea latus visontis,

10

nec dens iam senior ferocis apri.

Res una est tamen : ipse non negabit,

culus tritior Hedyli lacernis.

LVIII

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus

et mansura pio munere templa dedit,

sic montana tuos semper colat Vmbria fontes

nec tua Baianas Sassina malit aquas :

excipe sollicitos placide, mea dona, libellos ;

5

tu fueris Musis Pegasis unda meis.—

‘Nympharum templis quisquis sua carmina donat,

quid fieri libris debeat ipse monet.’

9 ficus *ut vid.* CA 10 facta (EX) vel fata (A) CA 11 ecce CA
 (cc pro tt) LVII vv. 1, 5-6, 9-13 hab. T 1 tristius CA
 lacerna CA 3 rus BA compedem (EA) vel -de CA 4
 rupta CA 5 nec] non (n) T, qui vv. 2-4 non habet salubrae
 BA 6 lapillis CA 7 tus gallico CA 11 tam seuior BA
 12 negavit CA (i. e. -bit) LVIII 1 sacris (EA) vel -ri CA
 sabanus CA 5 placida BA 6 unde CA 8 monet BA : docet CA

M. VAL. MARTIALIS

LIX

In Saeptis Mamurra diu multumque vagatus,
 hic ubi Roma suas aurea vexat opes,
 inspexit molles pueros oculisque comedit,
 non hos quos primae prostituere casae,
 sed quos arcanæ servant tabulata catastae 5
 et quos non populus nec mea turba videt.
 inde satur mensas et opertos exuit orbes
 expositumque alte pingue poposcit ebur,
 et testudineum mensis quater hexaclinon
 ingemuit citro non satis esse suo. 10
 consuluit nares an olerent aera Corinthon,
 culpavit statuas et, Polyclite, tuas,
 et turbata brevi questus crystallina vitro
 murrina signavit seposuitque decem.
 expendit veteres calathos et si qua fuerunt 15
 pocula Mentorea nobilitata manu,
 et viridis picto gemmas numeravit in auro,
 quidquid et a nivea grandius aure sonat.
 sardonychas vero mensa quaesivit in omni
 et pretium magnis fecit iaspidibus. 20
 undecima lassus cum iam discederet hora,
 asse duos calices emit et ipse tulit.

LX

Seu tu Paestanis genita es seu Tiburis arvis,
 seu rubuit tellus Tuscula flore tuo,
 seu Praenestino te vilica legit in horto,
 seu modo Campani gloria ruris eras :

LIX *cum* LVIII *confl.* CA 1 manurra *vel* mampirra BA 2 aurea
vel aures (EA) CA 4 quos *om.* BA 5 seruat CA 7 in se s. BA
 9 testudineo BA mensis CA 10 ingenuit CA 12 polucite BA
 13 brui CA cristana BA nitro BA : uitro CA 15 expedit BA *ut*
vid. 17 num. gem. BA 19 uiro CA : ueros *Ald.* omnis BA (*s. fort.*
correctura marginalis ad vero spectans), unde mensas q. in omnis *Ital.*
 LX *hab. T.* Cum LIX *confl.* CA 1 Scutum T (tum *pro* tú)
 puestani T : pestani CA es seu] esse ut CA auis T : aures CA

EPIGRAMMATON LIB. IX

pulchrior ut nostro videre corona Sabino, 5
de Nomentano te putet esse meo.

LXI

In Tartesiaticis domus est notissima terris,
qua dives placidum Corduba Baetina amat,
velleri nativo pallent ubi flava metallo
et linit Hesperium brattea viva pecus.
aedibus in mediis totos amplexa penates 5
stat platanus densis Caesariana comis,
hospitis invicti posuit quam dextera felix,
coepit et ex illa crescere virga manu.
auctorem dominumque nemus sentire videtur :
sic viret et ramis sidera celsa petit. 10
saepe sub hac madidi luserunt arbore Fauni
terruit et tacitam fistula sera domum ;
dumque fugit solos nocturnum Pana per agros,
saepe sub hac latuit rustica fronde Dryas.
atque oluere lares commissatore Lyaeo 15
crevit et effuso laetior umbra mero ;
hesternisque rubens deiecta est herba coronis
atque suas potuit dicere nemo rosas.
O dilecta deis, o magni Caesaris arbor,
ne metuas ferrum sacrilegosque focos. 20
perpetuos sperare licet tibi frondis honores :
non Pompeianae te posuere manus.

LXII

Tinctis murice vestibus quod omni
et nocte utitur et die Philaenis,

5 ut] ua T Sabino om. T 6 pudet T: putat CA LXI cum
LX confl. CA 1 tarpesiaticis CA 5 in BA: et CA totas (EA)
vel totos CA 9 nemus BA: suum CA 10 et om. CA 11, 12,
13, 14 BA: 11, 14 (vel 14, 11), 13, 12 CA: 13, 14, 11, 12 Munro 13
solus (pro -los) codd. 14 latuit BA: placuit CA 17 rubes CA
ut vid. deiecta CA (cum Lf) (1 pro j) 18 post 19 CA ut vid. (EA,
non XV) 19 dei CA 20 nec BA 21 perpetuo CA

M. VAL. MARTIALIS

non est ambitiosa nec superba :
delectatur odore, non colore.

LXIII

Ad cenam invitant omnes te, Phoebe, cinaedi.
mentula quem pascit, non, puto, purus homo est.

LXIV

Herculis in magni voltus descendere Caesar
dignatus Latiae dat nova templa viae,
qua Triviae nemorosa petit dum regna, viator
octavum domina marmor ab urbe legit.
ante colebatur votis et sanguine largo, 5
maiores Alciden nunc minor ipse colit.
hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores ;
illi securus vota minora facit.

LXV

Alcide, Latio nunc agnoscende Tonanti,
postquam pulchra dei Caesaris ora geris,
si tibi tunc isti vultus habitusque fuissent,
cesserunt manibus cum fera monstra tuis :
Argolico famulum non te servire tyranno 5
vidissent gentes saevaue regna pati,
sed tu iussisses Eurysthea ; nec tibi fallax
portasset Nessi perfida dona Lichas,
Oetaei sine lege rogi securus adisses
astra patris summi, quae tibi poena dedit ; 10
Lydia nec dominae traxisses pensa superbae
nec Styga vidisses Tartareumque canem.

LXII 4 odere n. colere CA (e pro o) LXIII 1 te omnes
(EA) ut vid. CA LXIV cum LXIII confl. CA 2 datiae
dat CA 4 octauium CA 5 colebatur BA : colebatis CA
LXV cum LXIV confl. CA 2 geris] reges CA 3 fuissent BA :
fuisset CA 8 nec si CA 9 rogis CA 10 poena tibi CA

nunc tibi Iuno favet, nunc te tua diligit Hebe;
nunc te si videat Nympha, remittet Hylan.

LXVI

Vxor cum tibi sit formonsa, pudica, puella,
quo tibi natorum iura, Fabulle, trium?
quod petis a nostro supplex domino deoque
tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

LXVII

Lascivam tota possedi nocte puellam,
cuius nequitas vincere nulla potest.
fessus mille modis illud puerile poposci:
ante preces totas primaque verba dedit.
inprobis quiddam ridensque rubensque rogavi: 5
pollicitast nulla luxuriosa mora.
sed mihi pura fuit; tibi non erit, Aeschyle, si vis
accipere hoc munus conditione mala.

LXVIII

Quid tibi nobiscum est, ludi scelerate magister,
invisum pueris virginibusque caput?
nondum cristati rupere silentia galli:
murmure iam saevo verberibusque tonas.
tam grave percussis incudibus aera resultant, 5
causidicum medio cum faber aptat equo:
mitior in magno clamor furit amphitheatro,
vincenti parmae cum sua turba favet.
vicini somnum—non tota nocte—rogamus:
nam vigilare leve est, pervigilare grave est. 10

14 si te *X*
LXVI hab. *T* 2 qui *T* torum *T* 3 a om. *CA ut vid.*
LXVII vv. 1-6 hab. *T* 1 toto *CA* 2 nemo *AA CA*: nulla *BA*
5 rogavit *BA* 8 accipe *CA* (unde accipe et *C*) LXVIII hab. *T*
4 tam *BA* tonas *AA*: sonas *BA*: tonos *CA ut vid.* 5 percussus *T*
6 causidico medium... equum *AA*: causidicum medio (medico *BA*)
... equo *BA CA* 8 per armae *T* 9 uicino *T*

M. VAL. MARTIALIS

discipulos dimitte tuos. Vis, garrule, quantum
accipis ut clames, accipere ut taceas?

LXIX

Cum futuis, Polycharme, soles in fine cacare.
cum pedicaris, quid, Polycharme, facis?

LXX

Dixerat 'o mores! o tempora!' Tullius olim,
sacrilegum strueret cum Catilina nefas,
cum gener atque socer diris concurreret armis
maestaque civili caede maderet humus.
cur nunc 'o mores!' cur nunc 'o tempora!' dicis? 5
quod tibi non placeat, Caeciliane, quid est?
nulla ducum feritas, nulla est insania ferri;
pace frui certa laetitiaque licet.
Non nostri faciunt tibi quod tua tempora sordent,
sed faciunt mores, Caeciliane, tui. 10

LXXI

Massyli leo fama iugi pecorisque maritus
lanigeri mirum qua coiere fide.
ipse licet videas, cavea stabulantur in una
et pariter socias carpit uterque dapes:
nec fetu nemorum gaudent nec mitibus herbis, 5
concordem satiat sed rudis agna famem.
Quid meruit terror Nemees, quid portitor Helles,
ut niteant celsi lucida signa poli?
sidera si possent pecudesque feraeque mereri,
hic aries astris, hic leo dignus erat. 10

LXVIII 11 mitte BA tantum T LXX hab. T 4
maneret T 6, 10 maeciliane (mec-) BA 7 ducum] dum T
8 pate CA (t pro c) 9 tibi quod tua AACA: tua quod tibi BA
LXXI hab. T. Cum LXX confl. BA 1 pecorique CA 2
lanigeni T coiere AA (coire T) BA: posuere CA 4 capit T
6 feram AACA: famem BA 7 portitor AACA: proditor BA
9 pecudes (om. que) T

LXXII

Liber, Amyclaea frontem vittate corona,
 qui quatis Ausonia verbera Graia manu,
 clusa mihi texto cum prandia vimine mittas,
 cur comitata dapes nulla lagona venit?
 atqui digna tuo si nomine munera ferres, 5
 scis, puto, debuerint quae mihi dona dari.

LXXIII

Dentibus antiquas solitus producere pelles
 et mordere luto putre vetusque solum,
 Praenestina tenes defuncti rura patroni,
 in quibus indignor si tibi cella fuit;
 rumpis et ardenti madidus crystalla Falerno 5
 et pruris domini cum Ganymede tui.
 at me litterulas stulti docuere parentes:
 quid cum grammaticis rhetoribusque mihi?
 Frange leves calamos et scinde, Thalia, libellos,
 si dare sutori calceus ista potest. 10

LXXIV.

Effigiem tantum pueri pictura Camoni
 servat et infantis parva figura manet.
 florentes nulla signavit imagine voltus,
 dum timet ora pius muta videre pater.

LXXV

Non silice duro structilive caemento,
 nec latere cocto, quo Samiramis longam

LXXII *cum* LXXI *conf.* CA 5 atquin CA LXXIII
hab. T 2 morde CA 3 defuncti rura AACA : decepti regna BA
 u
 6 pris (*i. e.* pruris) CA *ut vid.* (pruris XV, pluris E, puris AG) 8
 mihi] meis CA 10 tare sutor CA *ut vid.* LXXIV *hab. T*
 1 t. pu. AACA : pu. t. BA 2 manus (*ex minus*) T (*et fort. AA*) :
 manet BACA LXXV 1 dura L 2 sameramis *codd.*

M. VAL. MARTIALIS

Babylona cinxit, Tucce balneum fecit :
 sed strage nemorum pineaque conpage,
 ut navigare Tucce balneo possit.
 idem beatas lautus extruit therma's
 de marmore omni, quod Carystos invenit,
 quod Phrygia Synnas, Afra quod Nomas misit
 et quod virenti fonte lavit Eurotas.
 sed ligna desunt : subice balneum thermis.

5

10

LXXVI

Haec sunt illa mei quae cernitis ora Camoni,
 haec pueri facies primaque forma fuit.
 creverat hic vultus bis denis fortior annis
 gaudebatque suas pingere barba genas,
 et libata semel summos modo purpura cultros
 sparserat. Invidit de tribus una soror
 et festinatis incidit stamina pensis
 apsentemque patri rettulit urna rogam.
 Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur,
 haec erit in chartis maior imago meis.

5

10

LXXVII

Quod optimum sit disputat convivium
 facunda Prisci pagina,
 et multa dulci, multa sublimi refert,
 sed cuncta docto pectore.
 Quod optimum sit quaeritis convivium ?
 in quo choraules non erit.

5

LXXV 5 posset *BA* : possit *CA* 8 misit *BA* : mittit *CA*
 LXXVI 4 cingere *BA* : pingere *CA*
 LXXVII 2 prisca *CA* 3 multi d. *CA* 5 optimus *CA*
 nouerit *CA* (u *pro* n)

6

EPIGRAMMATON LIB. IX

LXXVIII

Funera post septem nupsit tibi Galla virorum,
Picentine: sequi vult, puto, Galla viros.

LXXIX

Oderat ante ducum famulos turbamque priorem
et Palatinum Roma supercilium:
at nunc tantus amor cunctis, Auguste, tuorum est
ut sit cuique suae cura secunda domus.
tam placidae mentes, tanta est reverentia nostri, 5
tam pacata quies, tantus in ore pudor.
nemo suos—haec est aulae natura potentis—,
sed domini mores Caesarianus habet.

LXXX

Duxerat esuriens locupletem pauper anumque:
uxorem pascit Gellius et futuit.

LXXXI

Lector et auditor nostros probat, Aule, libellos,
sed quidam exactos esse poeta negat.
non nimium curo: nam cenae fercula nostrae
malim convivis quam placuisse cocis.

LXXXII

Dixerat astrologus perituum te cito, Munna,
nec, puto, mentitus dixerat ille tibi.
nam tu dum metuis ne quid post fata relinquas,
hausisti patrias luxuriosus opes

LXXVIII hab. R 1 n. t.] nupsisti (-bs-) CA (pro nupsit ti,
i. e. nupsit tibi) 2 uirum AA LXXIX vv. 1-6 hab. T
1 Opera tante CA 2 et] atque N 3 est om. CA fort. tuorumst
4 quaeque CA 6 pagana CA LXXXI hab. T 1 aure BA
3 coronam T 4 malim ACA: malletm BA: malo DN
LXXXII hab. T 1 perituru T munnam T 4 ausisti BA

M. VAL. MARTIALIS

bisque tuum deciens non toto tabuit anno :
dic mihi, non hoc est, Munna, perire cito?

5

LXXXIII

Inter tanta tuae miracula, Caesar, harenae,
quae vincit veterum munera clara ducum,
multum oculi, sed plus aures debere fatentur
se tibi quod spectant qui recitare solent.

LXXXIV

Cum tua sacrilegos contra, Norbane, furores
staret pro domino Caesare sancta fides,
haec ego Pieria ludebam tutus in umbra,
ille tuae cultor notus amicitiae.

me tibi Vindelicis Raetus narrabat in oris
nescia nec nostri nominis Arctos erat :

5

o quotiens veterem non inficiatus amicum
dixisti 'Meus est iste poeta, meus !'

omne tibi nostrum quod bis trieteride iuncta
ante dabat lector, nunc dabit auctor opus.

10

LXXXV

Languidior noster si quando est Paulus, Atili,
non se, convivas abstinet ille suos.

Tu languore quidem subito fictoque laboras,
sed mea porrexit sportula, Paule, pedes.

LXXXVI

Festinata sui gemeret quod fata Severi
Silius, Ausonio non semel ore potens,

LXXXII 5 tum CA 6 nonne N LXXXIII 3 oculis et
(i. e. oculi set) CA 4 setibi (sic, ut vid.) qui sp. CA LXXXIV
3 hac CA umbram CA ut vid. 5 Raetus (vel Moesus) Rutgersius
et Heinsius : mestus BA : raptas CA 6 nostris CA 9 quo CA
iuncta vel iuncto BA : om. CA 10 lictor vel lector CA LXXXV
hab. T 1 nostri CA paule satili T 2 conbibas CA (i. e. -uiuas)
3 languorem (-re) cito subito CA labores CA 4 paulo CA
pedem BA LXXXVI 1 si CA cum BA : quod CA facta
BA 2 potest CA

EPIGRAMMATON LIB. IX

cum grege Pierio maestus Phoeboque querebar.

‘Ipse meum flevi’ dixit Apollo ‘Linon’:
respexitque suam quae stabat proxima fratri 5

Calliopen et ait: ‘Tu quoque vulnus habes.
aspice Tarpeium Palatinumque Tonantem:
ausa nefas Lachesis laesit utrumque Iovem.
numina cum videas duris obnoxia fatis,
invidia possis exonerare deos.’ 10

LXXXVII

Septem post calices Opimiani
denso cum iaceam triente blaesus,
adfers nescio quas mihi tabellas
et dicis ‘Modo liberum esse iussi
Nastam—servolus est mihi paternus—
signa.’ Cras melius, Luperce, fiet:
nunc signat meus anulus lagonam. 5

LXXXVIII

Cum me captures, mittebas munera nobis:
postquam cepisti, das mihi, Rufe, nihil.
ut captum teneas, capto quoque munera mitte,
de cavea fugiat ne male pastus aper.

LXXXIX

Lege nimis dura convivam scribere versus
cogis, Stella? ‘Licet scribere nempe malos.’

XC

Sic in gramine florido reclinis,
qua gemmantibus hinc et inde rivis

4 fleuit *BA* linen *CA* 7-10 nov. epigr. *CA* 9 factis *BA*
LXXXVII 5 zonas tam *CA* 6 cras] sacra *CA* 7 melius
(cf. v. 6) angulus *BA* LXXXVIII hab. *R* 1 Cumine ca.
R captare *CA* 2 cepisti *AA* (coep- *R*) *BA*: desisti *CA* 3
captoque m. *CA* LXXXIX 1 conuiua *CA* 2 vel sic
distingue, Stella: l. s. n. m.? XC 1 gramineo *BA*

M. VAL. MARTIALIS

curva calculus excitatur unda,
 exclusis procul omnibus molestis,
 pertundas glaciem triente nigro, 5
 frontem subtilibus ruber coronis ;
 sic uni tibi sit puer cinaedus
 et castissima pruriat puella :
 infamem nimio calore Cypron
 observes moneo precorque, Flacce, 10
 messes area cum teret crepantis
 et fervens iuba saeviet leonis.
 At tu, diva Paphi, remitte, nostris
 inlaesum iuvenem remitte votis.
 sic Martis tibi serviant Kalendae 15
 et cum ture meroque victimaque
 libetur tibi candidas ad aras
 secta plurima quadra de placenta.

XCI

Ad cenam si me diversa vocaret in astra
 hinc invitator Caesaris, inde Iovis,
 astra licet propius, Palatia longius essent,
 responsa ad superos haec referenda darem :
 'Quaerite qui malit fieri conviva Tonantis : 5
 me meus in terris Iuppiter ecce tenet.'

XCII

Quae mala sunt domini, quae servi commoda, nescis,
 Condyle, qui servum te gemis esse diu.
 dat tibi securos vilis tegeticula somnos,
 pervigil in pluma Gaius ecce iacet.

XC 4 exosis *CA* 5 pertundas *BA* : profunda (-das) *CA* 6
 subtilibus *BA* uber *CA*. (*praec.* s) 12 feruens *BA* : fului *CA*
 uua *CA* seu *BA* (*fuera* saevi et l.) leoni *CA* 13 at tu diu
 papyre mitte *CA* 14 iuvenem *BA* : puerum *CA* XCII hab. *T*
 1 sunt *AACA* : sint *BA* 3 uilisue geticula *T* : uilis teticula *CA*

Gaius a prima tremebundus luce salutat 5
 tot dominos, at tu, Condyle, nec dominum.
 'Quod debes, Gai, redde' inquit Phoebus et illinc
 Cinnamus: hoc dicit, Condyle, nemo tibi.
 tortorem metuis? podagra cheragraque secatur
 Gaius et mallet verbera mille pati. 10
 quod nec mane vomis nec cunnum, Condyle, lingis,
 non mavis quam ter Gaius esse tuus?

XCIII

Addere quid cessas, puer, immortale Falernum?
 quadrantem duplica de seniore cado.
 nunc mihi dic, quis erit cui te, Calacisse, deorum
 sex iubeo cyathos fundere? 'Caesar erit.'
 Sutilis aptetur deciens rosa crinibus, ut sit 5
 qui posuit sacrae nobile gentis opus.
 nunc bis quina mihi da basia, fiat ut illud
 nomen ab Odrysio quod deus orbe tulit.

XCIV

Santonica medicata dedit mihi pocula virga:
 os hominis! mulsum me rogat Hippocrates.
 tam stupidus numquam nec tu, puto, Glauce, fuisti,
 χάλκεα donanti χρύσεα qui dederas.
 dulce aliquis munus pro munere poscit amaro? 5
 accipiat, sed si potat in elleboro.

XCV

Alphius ante fuit, coepit nunc Olphius esse,
 uxorem postquam duxit Athenagoras.

7 gaio *T* 8 uicit *corr.* dicit *CA ut vid.* 11 mane *A^ABA*: ille
 (-la?) *CA* uomes *T* (*i. e.* -is?) monstrum *A^A* (non faum *T*) (*pro*
 cunnum) 12 maius *T* terra *T* XCIII 2 cadu *CA* (*pro*
 cado) 3 quis] cuius *CA* (*pro* cuis, *i. e.* quis) galacisse *BA*: cala-
 cisse *CA* (*in lemm.* AD CALACISVM *CA*): Calocisse *Scaliger*: Calathisce
Heinsius 8 urbe *BA* (*pro* orbe); ore *CA* XCIV hab. *T*
 1 Sardonica *A^ACA*: Santonica *BA* 2 homines *CA* (*i. e.* -nis) mul-
 sit *CA*, unde mulsum et *Friedlaender* 3 stupidus *A^ABA*: cupidus *CA*
 4 donasti *CA* XCV hab. *TR* 1 Alpicius *CA* fuit coepit
A^ACA: fui coepit *BA* olficius *CA*: colphius *P*, coalfius *Q*, Olfris *R*

M. VAL. MARTIALIS

XCV b

Nomen Athenagorae credis, Callistrate, verum.
 si scio, dispeream, qui sit Athenagoras.
 sed puta me verum, Callistrate, dicere nomen :
 non ego sed yester peccat Athenagoras.

5

XCVI

Clinicus Herodes trullam subduxerat aegro :
 depensus dixit 'Stulte, quid ergo bibis?'

XCVII

Rumpitur invidia quidam, carissime Iuli,
 quod me Roma legit, rumpitur invidia.
 rumpitur invidia quod turba semper in omni
 monstramur digito, rumpitur invidia.
 rumpitur invidia tribuit quod Caesar uterque
 ius mihi natorum, rumpitur invidia.
 rumpitur invidia quod rus mihi dulce sub urbe est
 parvaque in urbe domus, rumpitur invidia.
 rumpitur invidia quod sum iucundus amicis,
 quod conviva frequens, rumpitur invidia.
 rumpitur invidia quod amamur quodque probamur :
 rumpatur quisquis rumpitur invidia.

5

10

XCVIII

Vindemiarum non ubique proventus
 cessavit, Ovidi ; pluvia profuit grandis.
 centum Coranus amphoras aquae fecit.

XCIX

Marcus amat nostras Antonius, Attice, Musas,
 charta salutatrix si modo vera refert :

XCV b hab. TR. Cum XCV confl. codd. : separ. Sriver. 3 quaeris
 A^A : credis B^A C^A 4 quid A^A 5 puto A^A : puta B^A C^A
 XCVI 2 uiuis B^A (i. e. bibis)
 XCVII hab. R 11 amamus R : amamur B^A C^A
 XCVIII 3 corinui C^A

EPIGRAMMATON LIB. IX

Marcus Palladiae non infitianda Tolosae
 gloria, quem genuit Pacis alumna Quies.
 tu qui longa potes dispendia ferre viarum, 5
 i, liber, absentis pignus amicitiae.
 vilis eras, fateor, si te nunc mitteret emptor ;
 grande tui pretium muneris auctor erit :
 multum, crede mihi, refert a fonte bibatur
 quae fluit an pigro quae stupet unda lacu. 10

C

Denarîs tribus invitas et mane togatum
 observare iubes atria, Basse, tua,
 deinde haerere tuo lateri, praecedere sellam,
 ad viduas tecum plus minus ire decem.
 Trita quidem nobis togula est vilisque vetusque : 5
 denarîs tamen hanc non emo, Basse, tribus.

CI

Appia, quam simili venerandus in Hercule Caesar
 consecrat, Ausoniae maxima fama viae,
 si cupis Alcidae cognoscere facta prioris,
 disce : Libyn domuit raraque poma tulit,
 peltatam Scythico discinxit Amazona nodo, 5
 addidit Arcadio terga leonis apro,
 aeripedem silvis cervum, Stymphalidas astris
 abstulit, a Stygia cum cane venit aqua,
 fecundam vetuit reparari mortibus hydram,
 Hesperias Tusco lavit in amne boves. 10
 Haec minor Alcides : maior quae gesserit audi,
 sextus ab Albana quem colit arce lapis.

XCIX 3 pallidia (EA) vel -ad- CA inficiande BA iocosae CA
 4 quam Friedlaender gemuit (EA) vel genuit CA 6 i om. BA
 7 nunc te BA : te nunc CA mittere tempto CA 10 fuit (EA) vel
 fluit (X) CA C 4 uiduas BA : uetulas CA 5 uetusque BA :
 putrisque CA 6 non om. CA CI 1 in om. CA 3 si (EA)
 vel sic CA 4 raraque BA : aurea CA 7 ceruam Ital. 8 a BA :
 ab CA 10 l. namne uobes (i. e. bov-) CA ut vid.

EPIGRAMMATON LIB. IX

adseruit possessa malis Palatia regnis,
 prima suo gessit pro Iove bella puer ;
 solus Iuleas cum iam retineret habenas, 15
 tradidit inque suo tertius orbe fuit ;
 cornua Sarmatici ter perfida contudit Histri,
 sudantem Getica ter nive lavit equum ;
 saepe recusatos parcus duxisse triumphos
 victor Hyperboreo nomen ab orbe tulit ; 20
 templa deis, mores populis dedit, otia ferro,
 astra suis, caelo sidera,serta Iovi.
 Herculeum tantis numen non sufficit actis :
 Tarpeio deus hic commodet ora patri.

CII

Quadringentorum reddis mihi, Phoebe, tabellas :
 centum da potius mutua, Phoebe, mihi.
 quaere alium cui te tam vano munere iactes :
 quod tibi non possum solvere, Phoebe, meum est.

CIII

Quae nova tam similis genuit tibi Leda ministros ?
 quae capta est alio nuda Lacaena cycno ?
 dat faciem Pollux Hiero, dat Castor Asylo,
 atque in utroque nitet Tyndaris ore soror.
 ista Therapnaeis si forma fuisset Amyclis, 5
 cum vicere duas dona minora deas,
 mansisses, Helene, Phrygiamque redisset in Iden
 Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

CI 13 adserut CA 15 iulias CA harenas CA 16 ore CA
 17 ter om. CA perfidia CA condidit CA 18 equum] aqua CA
 19 partos CA 20 ab orbe] abe CA (*per haplogr.*) 21
 populis BA : populo CA 22 templa BA (*cf. v. 21*) :serta CA
 23 nomen BA : numen CA astris CA
 CII cum CI *conf.* CA
 CIII vv. 1-4 hab. T 3 puero CA asilo T 5 peratneis
 CA 7 mansisse CA

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER X

I

SI nimius videor seraque coronide longus
 esse liber, legito pauca: libellus ero.
 terque quaterque mihi finitur carmine parvo
 pagina: fac tibi me quam cupis ipse brevem.

II

Festinata prior, decimi mihi cura libelli
 elapsum manibus nunc revocavit opus.
 nota leges quaedam sed lima rasa recenti;
 pars nova maior erit: lector, utrique fave,
 lector, opes nostrae: quem cum mihi Roma dedisset, 5
 'Nil tibi quod demus maius habemus' ait.
 'pigra per hunc fugies ingratae flumina Lethes
 et meliore tui parte superstes eris.
 marmora Messallae findit caprificus et audax
 dimidios Crispi mulio ridet equos: 10
 at chartis nec furta nocent et saecula prosunt,
 solaque non norunt haec monumenta mori.'

III

Vernaculorum dicta, sordidum dentem,
 et foeda linguae probra circulatoricis,

I 2 lecto CA 4 facta tibi CA ipse BA: esse CA
 II vv. 9-12 hab. T, v. 11 hab. R 4 ubique BA: utrique CA
 7 fugiens CA 11 et s. AA: nec s. BACA

M. VAL. MARTIALIS

quae sulphurato nolit empta ramento
 Vatiniorum proxeneta fractorum,
 poeta quidam clancularius spargit 5
 et volt videri nostra. Credis hoc, Prisce?
 voce ut loquatur psittacus coturnicis
 et concupiscat esse Canus ascaules?
 Procul a libellis nigra sit meis fama,
 quos rumor alba gemmeus vehit pinna: 10
 cur ego laborem notus esse tam prave,
 constare gratis cum silentium possit?

IV

Qui legis Oedipoden caligantemque Thyesten,
 Colchidas et Scyllas, quid nisi monstra legis?
 quid tibi raptus Hylas, quid Parthenopaeus et Attis,
 quid tibi dormitor proderit Endymion?
 exutusve puer pinnis labentibus? aut qui 5
 odit amatrices Hermaphroditus aquas?
 quid te vana iuvant miserae ludibria chartae?
 hoc lege, quod possit dicere vita 'Meum est.'
 non hic Centauros, non Gorgonas Harpyiasque
 invenies: hominem pagina nostra sapit. 10
 Sed non vis, Mamurra, tuos cognoscere mores
 nec te scire: legas Aetia Callimachi.

V

Quisquis stolaeve purpuraeve contemptor
 quos colere debet laesit impio versu,
 erret per urbem pontis exul et clivi,

III 4 vatiniorum proxeneta fragrorum *C^A* 5 poeta *om. C^A*
 7 loquat (-tur?) spittacus *C^A* 8 co. qui secanus aut caules *C^A*
 9 faxa *C^A* (X *pro* M) 10 rubor *C^A* 12 constrare *C^A*
 IV 6 dit *C^A* *ut vid.* (Edit *EXC*, Audit *AG*) 7 iuuat *C^A* *ut vid.*
 8 vita *om. C^A* 9 nec gor. *B^A*: non gor. *C^A* harpatiasque (-aci-)
B^A 12 Aetia] etiam *B^A* V vv. 1-5 hab. *T* 1 Q. isto
 leue *C^A* (*pro* Q. istolaue, *i. e.* Q. stolaue) *C^A* purpureque *T*
 3 urbis *A^A*: urbem *B^AC^A* cliuos *T* (*et fort. A^A*): cliuius *C^A*

interque raucos ultimus rogatores
 oret caninas panis improbi buccas. 5
 illi December longus et madens bruma
 clususque fornix triste frigus extendat:
 vocet beatos clamitetque felices
 Orciniana qui feruntur in sponda.
 At cum supremæ fila venerint horæ 10
 diesque tardus, sentiat canum litem
 abigatque moto noxias aves panno.
 Nec finiantur morte supplicis poenæ,
 sed modo severi sectus Aeaci loris,
 nunc inquieti monte Sisyphei pressus, 15
 nunc inter undas garruli senis siccus
 delasset omnis fabulas poetarum:
 et cum fateri Furia iusserit verum,
 prodente clamet conscientia 'Scripti.'

VI

Felices, quibus urna dedit spectare coruscum
 solibus Arctois sideribusque ducem.
 quando erit ille dies quo campus et arbor et omnis
 lucebit Latia culta fenestra nuru?
 quando morae dulces longusque a Caesare pulvis 5
 totaque Flaminia Roma videnda via?
 quando eques et picti tunica Nilotide Mauri
 ibitis et populi vox erit una 'Venit'?

VII

Nympharum pater amniumque, Rhene,
 quicumque Odrusias bibunt pruinas,
 sic semper liquidis fruaris undis

4 ultimos *T* 5 canina *B^A* bacas *T* (a pro u) 7 fornex
codd. 9 Orciniana *C^A*, item ut vid. *B^A* (-ini- *PQ*) in om. *C^A*
 (sponda pro isponda, i. e. in s.) 11 canus *B^A* (-nis *Q*) 16 seni *C^A*
 VI hab. *T* 1 una *T* (et fort. *A^A*) *C^A* 4 latiae *A^AC^A* 5
 mora *T* duces *C^A* a om. *C^A* 6 tota (*E*) vel totaque (*X*) *C^A*
 VII 1 omniumque *C^A*

M. VAL. MARTIALIS

nec te barbara contumeliosi
 calcatum rota conterat bubulci ;
 sic et cornibus aureis receptis
 et Romanus eas utraque ripa :
 Traianum populis suis et urbi,
 Thybris te dominus rogat, remittas.

5

VIII

Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
 nolo : anus est. Vellem, si magis esset anus.

IX

Vndenis pedibusque syllabisque
 et multo sale, nec tamen protervo
 notus gentibus ille Martialis
 et notus populis—quid invidetis?—
 non sum Andraemone notior caballo.

5

X

Cum tu, laurigeris annum qui fascibus intras,
 mane salutator limina mille teras,
 hic ego quid faciam? quid nobis, Paule, relinquis,
 qui de plebe Numae densaque turba sumus?
 qui me respiciet dominum regemque vocabo?
 hoc tu—sed quanto blandius!—ipse facis.
 lecticam sellamve sequar? nec ferre recusas,
 per medium pugnas et prior isse lutum.
 saepius adsurgam recitanti carmina? tu stas
 et pariter geminas tendis in ora manus.
 Quid faciet pauper cui non licet esse clienti?
 dimisit nostras purpura vestra togas.

5

10

VII 5 contera (EA) vel -at CA 6 aureus BA ut vid. (-eis PQ) :
 aureis CA 8 populisuis CA orbi ut vid. CA 9 dominum
 CA VIII hab. TR IX 2 nec m. CA X 1
 intrat CA (cum L) 3 relinquis cum var. lect. relinquis ut vid. CA
 5 quis BA : qui CA respicies CA 6 quantu CA ipsa CA 7
 recusa CA 8 et BA : set (i. e. sed) CA ire BA : iste CA (isse C)
 9 tostas CA 12 dimisi CA vestra togas] uestratos CA

XI

Nil aliud loqueris quam Thesea Pirithoumque
 teque putas Pyladi, Calliodore, parem.
 dispeream, si tu Pyladi praestare matellam
 dignus es aut porcos pascere Pirithoi.
 'Donavi tamen' inquis 'amico milia quinque 5
 et lotam, ut multum, terve quaterve togam.'
 Quid quod nil umquam Pyladi donavit Orestes?
 qui donat quamvis plurima, plura negat.

XII

Aemiliae gentes et Apollineas Vercellas
 et Phaethonteï qui petis arva Padi,
 ne vivam, nisi te, Domiti, dimitto libenter,
 grata licet sine te sit mihi nulla dies:
 sed desiderium tanti est ut messe vel una 5
 urbano relevés colla perusta iugo.
 i precor et totos avida cute conbibe soles—
 o quam formonsus, dum peregrinus eris!
 et venies albis non adgnosendus amicis
 livebitque tuis pallida turba genis. 10
 sed via quem dederit rapiet cito Roma colorem,
 Niliaco redeas tu licet ore niger.

XIII (XX)

Ducit ad auriferas quod me Salo Celtiber oras,
 pendula quod patriae visere tecta libet,

XI hab. T 2 parum CA 6 l. multum ACA: l. ut multum
 BA: l. misi N terque quaterque codd.: corr. Haupt. Opp. iii. p. 584
 7 u. ila donauit esse CA: u. Pylades donavit Orestae Heinsius 8
 plura] iura CA XII 3 nec BA: ne CA admitto
 CA 5 ut] ui CA (I pro T) 6 urbane CA 7 totis auidae
 CA conuiue CA (i. e. -bibe) 8 o om. CA 9 ueniet CA
 cognoscendus BA (co pro a?): adnosendus CA 10 libebitque codd.
 (i. e. liv-) 11 te duce quem dederis rapte totorum auorum CA
 XIII vv. 7-10 hab. T 1 oras] urse CA

M. VAL. MARTIALIS

tu mihi simplicibus, Mani, dilectus ab annis
 et praetextata cultus amicitia,
 tu facis; in terris quo non est alter Hiberis 5
 dulcior et vero dignus amore magis.
 tecum ego vel sicci Gaetula mapalia Poeni
 et poteram Scythicas hospes amare casas.
 Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
 in quocumque loco Roma duobus erit. 10

XIV (XIII)

Cum cathedrata litos portet tibi raeda ministros
 et Libys in longo pulvere sudet eques,
 strataque non unas cingant triclinia Baias
 et Thetis unguento palleat uncta tuo,
 candida Setini rumpant crystallae trientes, 5
 dormiat in pluma nec meliore Venus:
 ad nocturna iaces fastosae limina moechae
 et madet heu! lacrimis ianua surda tuis,
 urere nec miserum cessant suspiria pectus.
 Vis dicam male sit cur tibi, Cotta? bene est. 10

XV (XIV)

Cedere de nostris nulli te dicis amicis.
 sed, sit ut hoc verum, quid, rogo, Crispe, facis?
 mutua cum peterem sestertia quinque, negasti,
 non caperet nummos cum gravis arca tuos.

XIII 3 mani dilectus *BA*: mansuetus *CA* (*pro* Mani consuetus?)
 4 praetextateculius *ut vid.* *CA* (praetexta cecilius (caec.) *EAV*, praetextate uiciis *X*, praetextatae ciuis *C*) amicitiae-*CA* (*cum L*) 5
 quod *CA* mater *CA* 6 dulcius *CA* 7 sicci] sic et *CA*
 8 Scythicas] setubias *ut vid.* *CA* (se tibias *EAV*, secubas *XC*) hos
 et *AA*: hospes *BA*: hoste *ut vid.* *CA* (hostis *X*) 9 eadem] caelum *CA*
 XIV *vv.* 1-2, 7-10 *hab. T* 1 cotatheratos *T*: cathedratalios
BA: cathedras alius *CA* portat *TCA*
 praeda *CA* 2 sedet *T* 3 linas pingat *BA* (*pro* unas pingant):
 una tingat *CA*: *corr. Ital.* 4 toro *CA* 7 iaces] uenis *N*
 fastus ac l. *CA* lumina *T* moethe *CA* (et *pro* ec) 10 cotta *AA**BA*:
 tucca *CA* (*sed in lemm. AD COTTAM*) XV *hab. T* 2
 quidque (*vel* quid) puer ipse facit *CA* 4 nuncaperet *CA ut vid.*

quando fabae nobis modium farrisve dedisti, 5
 cum tua Niliacus rura colonus aret?
 quando brevis gelidae missa est toga tempore brumae?
 argenti venit quando selibra mihi?
 Nil aliud video quo te credamus amicum
 quam quod me coram pedere, Crispe, soles. 10

XVI (XV)

Dotatae uxori cor harundine fixit acuta,
 sed dum ludit Aper: ludere novit Aper.

XVII (XVI)

Si donare vocas promittere nec dare, Gai,
 vincam te donis muneribusque meis.
 accipe Callaicis quidquid fodit Astur in arvis,
 aurea quidquid habet divitis unda Tagi,
 quidquid Erythraea niger invenit Indus in alga, 5
 quidquid et in nidis unica servat avis,
 quidquid Agenoreo Tyros improba cogit ahenō:
 quidquid habent omnes, accipe, quomodo das.

XVIII (XVII)

Saturnalicio Macrum fraudare tributo
 frustra, Musa, cupis: non licet: ipse petit;
 sollemnesque iocos nec tristia carmina poscit
 et queritur nugas obticuisse meas.
 mensorum longis sed nunc vacat ille libellis. 5
 Appia, quid facies, si legit ista Macer?

5 modium nobis *A^A*: n. m. *B^A*: modium (*om.* nobis) *C^A* farrisue
A^AB^A: farrisque *C^A* 8 arg. *etc.* *A^AB^A*: arg. quando missa seli-
 bra mihi est *C^A* 9 quod *T* XVI hab. *T* 1 cur *B^A*
 2 cum *P* XVII hab. *T* 3 gallaciis *corr.* gallaiciis *ut*
vid. *C^A* (gallas *EXV*, gallaciis *A*) 5 intus *C^A* (*non A*) 6 et
om. *C^A* nitidis *corr.* nidis *ut vid.* *C^A* 7 ahenō] aegna *C^A*
 XVIII 4 obtacuisse *C^A* 5 bellis *ut vid.* *C^A* 6 leget *Q*

M. VAL. MARTIALIS

XIX (XVIII)

Nec vocat ad cenam Marius, nec munera mittit,
 nec spondet, nec volt credere, sed nec habet.
 turba tamen non dest sterilem quae curet amicum.
 Eheu! quam fatuae sunt tibi, Roma, togae!

XX (XIX)

Nec doctum satis et parum severum,
 sed non rusticulum tamen libellum
 facundo mea Plinio Thalia
 i perfer: brevis est labor peractae
 altum vincere trāmitem Suburae. 5
 illic Orphea protinus videbis
 udi vertice lubricum theatri
 mirantisque feras avemque regis,
 raptum quae Phryga pertulit Tonanti;
 illic parva tui domus Pedonis 10
 caelata est aquilae minore pinna.
 Sed ne tempore non tuo disertam
 pulses ebria ianuam videto:
 totos dat tetricae dies Minervae,
 dum centum studet auribus virorum 15
 hoc quod saecula posterique possint
 Arpinis quoque comparare chartis.
 Seras tutior ibis ad lucernas:
 haec hora est tua, cum furit Lyaeus,
 cum regnat rosa, cum madent capilli: 20
 tunc me vel rigidi legant Catones.

XIX hab. TR 1 uacat CA 2 spondit AA redere AA (red-
 dere T²R) XX 2 tamen BA: talia CA (cf. v. 3) 5 post v. 6 CA
 12 diserta BA: disertam CA 13 pulsae febrina CA (f pro s) 15
 studet BA Plinius Epp. iii. 21: uacat CA 16 hoc s. (om. quod) CA
 (pro hoc si s.?) posserique CA 20 regna CA eum CA

XXI

Scribere te quae vix intellegat ipse Modestus
 et vix Claranus quid rogo, Sexte, iuvat?
 non lectore tuis opus est sed Apolline libris:
 iudice te maior Cinna Marone fuit.
 Sic tua laudentur sane: mea carmina, Sexte,
 grammaticis placeant, ut sine grammaticis.

5

XXII

Cur spleniato saepe prodeam mento
 albave picta sana labra cerussa,
 Philaeni, quaeris? basiare te nolo.

XXIII

Iam numerat placido felix Antonius aevo
 quindecies actas Primus Olympiadas
 praeteritosque dies et tutos respicit annos
 nec metuit Lethes iam propioris aquas.
 nulla recordanti lux est ingrata gravisque;
 nulla fuit cuius non meminisse velit.

5

Ampliat aetatis spatium sibi vir bonus: hoc est
 vivere bis, vita posse priore frui.

XXIV

Natales mihi Martiae Kalendae,
 lux formosior omnibus Kalendis,
 qua mittunt mihi munus et puellae,
 quinquagensima liba septimamque
 vestris addimus hanc focus acerram.

5

XXI 1 quaeque (*E¹A*) vel quae *CA* 2, 5 crispe *BA*: sexte *CA*
 3 tuis] tunc *CA* 6 ut *BA*: et *CA* XXII 1 prodiam *CA*
 2 labrae *CA ut vid.* caerusca *CA (pro cerussa)* 3 philine *CA*
 (*sed in lemm.* AD PHILENEN) XXIII hab. *T* 2
 aetas *T* 3 totos *AA*: tutos *BACA* 4 metui *CA ut vid.* pro-
 piores *BA*: propioris *CA ut vid.* 5 recordati *CA* XXIV 2
 formosiorum nibus *CA* 3 et] e *CA* 4 libra *BA* 5 hac *CA*

M. VAL. MARTIALIS

his vos, si tamen expedit roganti,
 annos addite bis precor novenos,
 ut nondum nimia piger senecta
 sed vitae tribus areis peractis
 lucos Elysiae petam puellae.
 post hunc Nestora nec diem rogabo.

10

XXV

In matutina nuper spectatus harena
 Mucius, inposuit qui sua membra focus,
 si patiens durusque tibi fortisque videtur,
 Abderitanae pectora plebis habes.
 nam cum dicatur tunica praesente molesta
 'Vre manum,' plus est dicere 'Non facio.'

5

XXVI

Vare, Paraetonias Latia modo vite per urbes
 nobilis et centum dux memorande viris,
 at nunc Ausonio frustra promissae Quirino,
 hospita Lagei litoris umbra iaces.
 spargere non licuit frigentia fletibus ora
 pingua nec maestis addere tura rogis.
 sed datur aeterno victurum carmine nomen :
 numquid et hoc, fallax Nile, negare potes ?

5

XXIV 6 reuocanti ^{uo} CA ut vid. (pro rocanti ?) 7 nouemus CA
 9 areis Ald. : aureis codd. 10 potam CA (o pro e) 11
 hoc (?) Friedlaender Nestora Heinsius : nethora (f) vel nechora
 BA : nec hora CA (pro nesthora, i. e. Nestora) XXV hab. T
 3 durusque tibi fortisque A^ABA : fortisque tibi durusque CA 6
 ducere T nunc CA (pro n, i. e. non) XXVI hab. T
 1 paraetonias etiam CA ut vid. (praetonias E, per aetonias XA)
 latio m. uecte A^A : latias m. rite BA : lata m. uite (-tae) CA : corr.
 Ital. per undas A^A 2 tenium CA (t pro c, I pro T) 3
 si
 promississe A^A : promisi CA (pro promissae, i. e. promississe?) 4 lagei
 corr. legei ut vid. BA : lagae CA 5 fulgentia A^A : prigentia (EA)
 vel fri- CA 6 focus A^A : rogis B^ACA 7 nomen A^ABA :
 munus CA 8 putes CA

XXVII

Natali, Diodore, tuo conviva senatus
 accubat et rarus non adhibetur eques,
 et tua tricenos largitur sportula nummos.
 nemo tamen natum te, Diodore, putat.

XXVIII

Annorum nitidique sator pulcherrime mundi,
 publica quem primum vota precesque vocant,
 pervius exiguos habitabas ante penates,
 plurima qua medium Roma terebat iter :
 nunc tua Caesareis cinguntur limina donis 5
 et fora tot numeras, Iane, quot ora geris.
 at tu, sancte pater, tanto pro munere gratus,
 ferrea perpetua claustra tuere sera.

XXIX

Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem,
 misisti dominae, Sextiliane, tuae ;
 et quam donabas dictis a Marte Kalendis,
 de nostra prasina est synthesis empta toga.
 iam constare tibi gratis coepere puellae : 5
 muneribus futuis, Sextiliane, meis.

XXX

O temperatae dulce Formiae litus,
 vos, cum severi fugit oppidum Martis
 et inquietas fessus exiit curas,
 Apollinaris omnibus locis praefert.

XXVII hab. T 1 diodori CA suo CA 3 at T (pro
 ac ?) : et BA CA 4 te] e CA
 XXVIII 2 que CA ut vid. 3 peruius Ital. : praeuius (pre-) codd.
 6 et om. BA 8 pertetua CA
 XXIX 3 donas d. ad BA
 XXX 1 Io BA : O CA temperante codd. (pro -ate, i. e. -atae)
 (-atae C, etc.) 4 iocis CA (j pro l)

M. VAL. MARTIALIS

non ille sanctae dulce Tibur uxoris, 5
 nec Tusculanos Algidosve secessus,
 Praeneste nec sic Antiumque miratur;
 non blanda Circe Dardanisve Caieta
 desiderantur, nec Marica nec Liris,
 nec in Lucrina lota Salmacis vena. 10
 Hic summa leni stringitur Thetis vento;
 nec languet aequor, viva sed quies ponti
 pictam phaselon adiuvante fert aura,
 sicut puellae non amantis aestatem
 mota salubre purpura venit frigus. 15
 nec seta longo quaerit in mari praedam,
 sed a cubili lectuloque iactatam
 spectatus alte lineam trahit piscis.
 Si quando Nereus sentit Aeoli regnum,
 ridet procellas tuta de suo mensa: 20
 piscina rhombum pascit et lupos vernas,
 natat ad magistrum delicata murena,
 nomenclator mugilem citat notum
 et adesse iussi prodeunt senes muli.
 Frui sed istis quando, Roma, permittis? 25
 quot Formianos inputat dies annus
 negotiosis rebus urbis haerenti?
 o ianitores vilicique felices!
 dominis parantur ista, serviunt vobis.

XXXI

Addixi servum nummis here mille ducentis,
 ut bene cenares, Calliodore, semel.

8 dare lanis *CA* (d. ianis *XC*) (*pro* darclanis; cl *pro* d) 10
 lucerna *CA* uenena *CA* (uena *A*) 12 uina *CA* 13 pha-
 seon *CA* 14 agitantis *CA* 15 muta *CA* 16 praeda
CA 17 cubili *BA*: cubiculo *CA* 20 sue (-ae) *CA* (e *pro* o)
 21 lupus *CA* 23 nomenclatori *CA* 25 permittit *BA*: per-
 mittis *CA*

XXXI hab. *T* 1 ducentis *AACA*: trecentis *BA*

EPIGRAMMATON LIB. X

nec bene cenasti: nullus tibi quattuor emptus
 librarum cenae pompa caputque fuit.
 exclamare libet: 'Non est hic, inprobe, non est
 piscis: homo est; hominem, Calliodore, comes.' 5

XXXII

Haec mihi quae colitur violis pictura rosisque,
 quos referat voltus, Caediciane, rogas?
 talis erat Marcus mediis Antonius annis
 Primus: in hoc iuvenem se videt ore senex.
 Ars utinam mores animumque effingere posset! 5
 pulchrior in terris nulla tabella foret.

XXXIII

Simplicior priscis, Munati Galle, Sabinis,
 Cecropium superas qui bonitate senem,
 sic tibi consoceri claros retinere penates
 perpetua natae det face casta Venus:
 ut tu, si viridi tinctos aerugine versus 5
 forte malus livor dixerit esse meos,
 ut facis, a nobis abigas, nec scribere quemquam
 talia contendas carmina qui legitur.
 Hunc servare modum nostri novere libelli,
 parcere personis, dicere de vitiis. 10

XXXIV

Di tibi dent quidquid, Caesar Traiane, mereris
 et rata perpetuo quae tribuere velint:
 qui sua restituis spoliato iura patrono
 —libertis exul non erit ille suis—,

6 comes *A^ACA*: uoras *BA*

XXXII 5 posset *BA*: possis *CA*: posses *Ital.*

XXXIII 4 perpetuam *BA* 6 liuor *BA*: lector *CA* 7 facias

CA scribere *BA*: strinxere (*EA*) vel stringere (*X*) *CA* (fingere *F*)

XXXIV 1 Caesar *om.* *CA* 3 cui *Rooy* tua resutuis *CA*
 (u *pro* ti) iura *om.* *CA*

a te, Munna, venit: miseris tu mittis amicis
 per freta, per longas toxica saeva vias;
 nec facili pretio sed quo contenta Falerni
 testa sit aut cellis Setia cara suis. 5

Non venias quare tam longo tempore Romam
 haec puto causa tibi est, ne tua vina bibas.

XXXVII

Iuris et aequarum cultor sanctissime legum,
 veridico Latium qui regis ore forum,
 municipi, Materne, tuo veterique sodali
 Callaicum mandas si quid ad Oceanum—.
 An Laurentino turpis in litore ranas 5
 et satius tenues ducere credis acos
 ad sua captivum quam saxa remittere mullum,
 visus erit libris qui minor esse tribus?
 et fatuam summa cenare pelorida mensa
 quosque tegit levi cortice concha brevis 10
 ostrea Baianis quam non liventia testis,
 quae domino pueri non prohibente vorent?
 hic olidam clamosus ages in retia volpem
 mordebitque tuos sordida praeda canes:
 illic piscoso modo vix educta profundo 15
 inpedient lepores umida lina meos.—
 Dum loquor ecce redit sporta piscator inani,
 venator capta maele superbus adest:
 omnis ab urbano venit ad mare cena macello.
 Callaicum mandas si quid ad Oceanum— 20

4 saeua BA: uina CA suas CA (pro iuas, i. e. uias?) 6 sint
 aucellis tecta c. s. CA 8 tibi] tua CA XXXVII 2 uiri-
 dico (iur-) CA 3 municipii CA 6 acus BA: acos CA 7 cap-
 tiuos CA 8 minus BA: minor CA 9 fatuum BA 10 quosque
 BA: quoque CA: quodque ed. a. 1473 legit CA (L pro T) 11
 libentia codd. (i. e. liv-) 13 Cholchidam (Co-) CA (pro H^c olidam,
 i. e. hic o.) 17 uenit BA: redit CA porta (EA) vel sporta CA
 18 capto BA: capta CA maele Salmasius: male BA (melle Q):
 meate CA (T pro L) 19 macelli CA 20 andas (EA) vel mandas CA

M. VAL. MARTIALIS

XXXVIII

O molles tibi quindecim, Calene,
 quos cum Sulpicia tua iugales
 indulsit deus et peregit annos!
 o nox omnis et hora, quae notata est
 caris litoris Indici lapillis!
 o quae proelia, quas utrimque pugnas
 felix lectulus et lucerna vidit
 nimbis ebria Nicerotianis!
 Vixisti tribus, o Calene, lustris:
 aetas haec tibi tota computatur
 et solos numeras dies mariti.
 ex illis tibi si diu rogatam
 lucem redderet Atropos vel unam,
 malles quam Pyliam quater senectam.

5

10

XXXIX

Consule te Bruto quod iuras, Lesbia, natam,
 mentiris. Nata es, Lesbia, rege Numa?
 sic quoque mentiris. Namque, ut tua saecula narrant,
 ficta Prometheo diceris esse luto.

XL

Semper cum mihi diceretur esse
 secreto mea Polla cum cinaedo,
 inrupi, Lupe. Non erat cinaedus.

XLI

Mense novo Iani veterem, Proculeia, maritum
 deseris atque iubes res sibi habere suas.

XXXVIII 5 Indici *Ital.*: et indici B^A (-cis *PQWf*): indicis et
 (X) *vel* indicis (E) C^A 11 solus B^A

XXXIX *hab. T* 1 quod A^AB^A : quid C^A 3 namque ut
 A^AC^A : nam qui (*pro* quid?) B^A narrant A^AB^A : narres C^A

XL 2 meo (EA) *vel* mea (X) C^A

XLI *hab. T* 1 Mensam noui T

quid, rogo, quid factum est? subiti quae causa doloris?

Nil mihi respondes? Dicam ego, praetor erat :
constatura fuit Megalensis purpura centum 5
milibus, ut nimium munera parca dares,
et populare sacrum bis milia dena tulisset.
Discidium non est hoc, Proculeia : lucrum est.

XLII

Tam dubia est lanugo tibi, tam mollis ut illam
halitus et soles et levis aura terat.
celantur simili ventura Cydonea lana,
pollice virgineo quae spoliata nitent.
fortius inpressi quotiens tibi basia quinque, 5
barbatus labris, Dindyme, fio tuis.

XLIII

Septima iam, Phileros, tibi conditur uxor in agro.
Plus nulli, Phileros, quam tibi reddit ager.

XLIV

Quinte Caledonios Ovidi visure Britannos
et viridem Tethyn Oceanumque patrem,
ergo Numae colles et Nomentana relinquis
otia nec retinet rusque focusque senem?
gaudia tu differs, at non et stamina differt 5
Atropos atque omnis scribitur hora tibi.
Praestiteris caro—quis non hoc laudet?—amico
ut potior vita sit tibi sancta fides;
sed reddare tuis tandem mansure Sabinis
teque tuas numeres inter amicitias. 10

6 parua *T* (*et fort. A^A*) : parca *B^ACA* 7 bis *om. C^A*
XLII *hab. T* 1 dubio *T* 2 alitus *B^A* 5 inpeni *T*
(pen *pro pre*) XLIII *hab. T*; v. 2 *hab. R in fine epigr. II.*
2 reddet *R* XLIV 1 calidonio *C^A* ouidisure *B^A ut vid.*
2 thetyn (-in) *codd.* 3 relinquis *B^A* (-es *Q*) : relinquas *C^A* 4
otio (*EA*) *C^A* 5 st. differs *C^A* 7-10 *nov. epigr. C^A*

M. VAL. MARTIALIS

XLV

Si quid lene mei dicunt et dulce libelli,
 si quid honorificum pagina blanda sonat,
 hoc tu pingue putas et costam rodere mavis,
 ilia Laurentis cum tibi demus apri.
 Vaticana bibas, si delectaris aceto: 5
 non facit ad stomachum nostra lagona tuum.

XLVI

Omnia vis belle, Matho, dicere. Dic aliquando
 et bene; dic neutrum; dic aliquando male.

XLVII

Vitam quae faciant beatiolem,
 iucundissime Martialis, haec sunt:
 res non parta labore sed relicta;
 non ingratus ager, focus perennis;
 lis numquam, toga rara, mens quieta; 5
 vires ingenuae, salubre corpus;
 prudens simplicitas, pares amici;
 convictus facilis, sine arte mensa;
 nox non ebria sed soluta curis;
 non tristis torus et tamen pudicus; 10
 somnus qui faciat breves tenebras:
 quod sis esse velis nihilque malis;
 summum nec metuas diem nec optes.

XLVIII

Nuntiat octavam Phariae sua turba iuvencae,
 et pilata redit iamque subitque cohors.

XLV hab. T 1 pene CA mihi T 3 hoc linguae (om. tu)
 CA (hoc elingue C) maui CA 4 illa laurenti cum ti (vel tibi) d.
 CA XLVI hab. R XLVII vv. 1-2, 5-13 hab. T 1 faciant
 AACA; faciunt BA beatorum T (pro beatiorum?): iocundiolem BA
 (cf. v. 2): beatiolem CA 5 quietas T 10 torus set CA ut vid.
 (t. sed EA: t. et X) 12 malis AACA; malus (L: -lis f) vel maius
 (PQ) BA 13 metuas] tuas T (pro me tuas?) XLVIII vv.
 7-14, 17-24 hab. T 1 turum CA 2 redit iam subiitque Paley

EPIGRAMMATON LIB. X

temperat haec thermas, nimios prior hora vapores
 halat, et inmodico sexta Nerone calet.
 Stella, Nepos, Cani, Cerialis, Flacce, venitis? 5
 septem sigma capit, sex sumus, adde Lupum.
 exoneraturas ventrem mihi vilica malvas
 adtulit et varias quas habet hortus opes.
 in quibus est lactuca sedens et tonsile porrum,
 nec dest ructatrix mentha nec herba salax; 10
 secta coronabunt rutatos ova lacertos
 et madidum thynni de sale sumen erit.
 Gustus in his; una ponetur cenula mensa,
 haedus inhumani raptus ab ore lupi,
 et quae non egeant ferro structoris ofellae 15
 et faba fabrorum prototomique rudes;
 pullus ad haec cenisque tribus iam perna superstes
 addetur. Saturis mitia poma dabo,
 de Nomentana vinum sine faece lagona,
 quae bis Frontino consule prima fuit. 20
 accedent sine felle ioci nec mane timenda
 libertas et nil quod tacuisse velis:
 de prasino conviva meus venetoque loquatur,
 nec faciunt quemquam pocula nostra reum.

XLIX

Cum potes amethystinos trientes
 et nigro madeas Opimiano,
 propinas modo conditum Sabinum

3 nimios . . . uapores *BA*: nimio . . . uapore *CA* 4 alat *BA*
 5 Stella nicepealis fl. *CA* 6 signa *CA* 7 exoneraturas] exonerat
CA 9 est *om.* *T* 10 et destupratrix (-pa-) m. et *CA* menta
codd. 11 ructatos *T*: roctatos *L*, roratos *P*, r*atos *Q*, rutaceos *f*
 13 Gustus *AA*: Gastus *BA* (a pro u): Paruus *CA* 14 haec dos *CA*
 15 ofella *CA* 17 frena *CA* (f pro p) 19 uirum *T* fine *AA*:
 faece (fe-) *BACA* 20 trima *Heinsius* 21 accedunt *AA*: accedent
 (*PQf*) vel accedant (*L*) *BA*: accedent *CA* 23 de prasino conuiua
 meus uenetoque l. *AA*: de p. scutoque (*Scorpoque Gruterus*) meus
 conuiua l. *BA*: de prasino conuiua meus scipioque (*pro Scorpoque*?)
 l. *CA* loquar *T* 24 faciunt *ACA*: facient *BA*

M. VAL. MARTIALIS

et dicis mihi, Cotta, 'Vis in auro?'
Quisquam plumbea vina volt in auro?

5

L

Frangat Idumaeas tristis Victoria palmas,
plange, Favor, saeva pectora nuda manu;
mutet Honor cultus, et iniquis munera flammis
mitte coronatas, Gloria maesta, comas.
Heu facinus! prima fraudatus, Scorpe, iuventa
occidis et nigros tam cito iungis equos.
curribus illa tuis semper properata brevisque
cur fuit et vitae tam prope meta tuae?

5

LI

Sidera iam Tyrius Phrixei respicit agni
taurus et alternum Castora fugit hiems;
ridet ager, vestitur humus, vestitur et arbor,
Ismarium paelex Attica plorat Ityn.
quos, Faustine, dies, quales tibi Roma † Ravennae †
abstulit! o soles, o tunicata quies!
o nemus, o fontes solidumque madentis harenæ
litus et aequoreis splendidus Anxur aquis,
et non unius spectator lectulus undae,
qui videt hinc puppes fluminis, inde maris!
Sed nec Marcelli Pompeianumque, nec illic
sunt triplices thermae nec fora iuncta quater,
nec Capitolini summum penetrale Tonantis
quaeque nitent caelo proxima templa suo.
Dicere te lassum quotiens ego credo Quirino:
'Quae tua sunt, tibi habe: quae mea, redde mihi.'

5

10

15

L 2 fauore CA 5 primae CA 7 tues CA 8 cur] cui
CA uisae CA LI 5 qualem tibi BA: quale sit tibi CA
(quales tibi C) rauennam BA: -nae CA (pro Ravenne nom. propr.
voc. casu?) 6 tunicate BA 7 madentis] dentis CA 8
Anxur] axis BA 10 maris BA: rates CA 11 Sed neque BA
13 penetra BA

EPIGRAMMATON LIB. X

LII

Thelyn viderat in toga spadonem.
 damnatam Numa dixit esse moecham.

LIII

Ille ego sum Scorpis, clamosi gloria Circi,
 plausus, Roma, tui deliciaeue breves,
 invida quem Lachesis raptum trieteride nona,
 dum numerat palmas, credidit esse senem.

LIV

Mensas, Ole, bonas ponis, sed ponis opertas.
 Ridiculum est: possum. sic ego habere bonas.

LV

Arrectum quotiens Marulla penem
 pensavit digitis diuque mensa est,
 libras, scripula sextulasque dicit;
 idem post opus et suas palaestras
 loro cum similis iacet remisso, 5
 quanto sit levior Marulla dicit.
 Non ergo est manus ista, sed statera.

LVI

Totis, Galle, iubes tibi me servire diebus
 et per Aventinum ter quater ire tuum.
 eximit aut reficit dentem Cascellius aegrum,
 infestos oculis uris, Hygiene, pilos;
 non secatur et tollit stillantem Fannius uvam, 5
 tristia saxorum stigmata delet Eros;
 enterocelarum fertur Podalirius Hermes:
 qui sanat ruptos dic mihi, Galle, quis est?

LII 1 Thetyn uiderat BA: Thelynus derat CA
 2 lausus CA
 LV 3 libra CA
 3 cascellus CA
 saxorum CA: noxarum Heinsius
 LIV hab. T
 scripulas BA
 4 oris CA
 LIII hab
 1 ponis bonas BA
 5 iacere misso CA
 6 saxorum BA (seruorum P):
 7-8 om. CA (vid. infra)
 aperta: L. .

M. VAL. MARTIALIS

LVII

Argenti libram mittebas; facta selibra est,
sed piperis. Tanti non emo, Sexte, piper.

LVIII

Anxuris aequorei placidos, Frontine, recessus
et propius Baias litoreamque domum,
et quod inhumanae cancro fervente cicadae
non novere nemus, flumineosque lacus
dum colui, doctas tecum celebrare vacabat
Pieridas; nunc nos maxima Roma terit.
Hic mihi quando dies meus est? iactamur in alto
urbis, et in sterili vita labore perit,
dura suburbani dum iugera pascimus agri
vicinosque tibi, sancte Quirine, lares.
Sed non solus amat qui nocte dieque frequentat
limina nec vatem talia damna decent.
per veneranda mihi Musarum sacra, per omnes
iuro deos: Et non officiosus amo.

5

10

LIX

Consumpta est uno si lemmate pagina, transis,
et breviora tibi, non meliora placent.
dives et ex omni posita est instructa macello
cena tibi, sed te mattea sola iuvat.
Non opus est nobis nimium lectore guloso;
hunc volo, non fiat qui sine pane satur.

5

LX

Iura trium petiit a Caesare discipulorum
adsuetus semper Munna docere duos.

LVII-LXXXII (*cum* LVI 7-8) *om.* CA (*pluribus foliis amissis*)
LVII *hab. T et* (*post* LIX, *quocum conflat*) R LIX *vv.* 5-6
hab. R 6 *qui fiat non* BA *pane* A^A : *pene* BA^A LX 2
assuetus cod.

LXI

Hic festinata requiescit Erotion umbra,
 crimine quam fati sexta peremit hiems.
 quisquis eris nostri post me regnator agelli,
 manibus exiguis annua iusta dato:
 sic lare perpetuo, sic turba sospite solus
 flebilis in terra sit lapis iste tua. 5

LXII

Ludi magister, parce simplici turbæ:
 sic te frequentes audiant capillati
 et delicatae diligat chorus mensae,
 nec calculator nec notarius velox
 maiore quisquam circulo coronetur. 5
 albae leone flammeo calent luces
 tostamque fervens Iulius coquit messem.
 cirrata loris horridis Scythae pellis,
 qua vapulavit Marsyas Celaenaeus,
 ferulaeque tristes, sceptræ paedagogorum, 10
 cessent et Idus dormiant in Octobres:
 aestate pueri si valent, satis discunt.

LXIII

Marmora parva quidem sed non cessura, viator,
 Mausoli saxis pyramidumque legis.
 Bis mea Romano spectata est vita Tarento
 et nihil extremos perdidit ante rogos:
 quinque dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas, 5
 cluserunt omnes lumina nostra manus.
 contigit et thalami mihi gloria rara fuitque
 una pudicitiae mentula nota meae.

LXI a quam *Ital.* : quem *cod.*

LXII vv. 10-11 *hab. T*

LXIII a legis *Ital.* : leges *cod.* (*i. e. -is?*)

M. VAL. MARTIALIS

LXIV

Contigeris regina meos si Polla libellos,
 non tetrica nostros excipe fronte iocos.
 ille tuus vates, Heliconis gloria nostri,
 Pieria caneret cum fera bella tuba,
 non tamen erubuit lascivo dicere versu
 'Si nec pedicor, Cotta, quid hic facio?'

5

LXV

Cum te municipem Corinthiorum
 iactes, Charmenion, negante nullo,
 cur frater tibi dicor, ex Hiberis
 et Celtis genitus Tagique civis?
 An voltu similes videmur esse?
 tu flexa nitidus coma vagaris,
 Hispanis ego contumax capillis;
 levis dropace tu cotidiano,
 hirsutis ego cruribus genisque;
 os blaesum tibi debilisque lingua est,
 nobis filia fortius loquetur:
 tam dispar aquilae columba non est
 nec dorcas rigido fugax leoni.
 Quare desine me vocare fratrem,
 ne te, Charmenion, vocem sororem.

5

10

15

LXVI

Quis, rogo, tam durus, quis tam fuit ille superbus
 qui iussit fieri te, Theopompe, cocum?
 hanc aliquis faciem nigra violare culina
 sustinet, has uncto polluit igne comas?
 quis potius cyathos aut quis crystallata tenebit?
 qua sapient melius mixta Falerna manu?

5

LXIV vv. 3-6 hab. R 6 nec] non nec R
 LXV 2, 15 carmenion cod. 11 fistula Schneidewin 15 ne
 Ital.: nec cod.
 LXVI hab. R 4 palluit R ille A^A: igne B^A

EPIGRAMMATON LIB. X

Si tam sidereos manet exitus iste ministros,
Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

LXVII

Pyrrhae filia, Nestoris noverca,
quam vidit Niobe puella canam,
Laertes aviam senex vocavit,
nutricem Priamus, socrum Thyestes,
iam cornicibus omnibus superstes, 5
hoc tandem sita prurit in sepulchro
calvo Plotia cum Melanthione.

LXVIII

Cum tibi non Ephesos nec sit Rhodos aut Mitylene,
sed domus in vico, Laelia, patricio,
deque coloratis numquam lita mater Etruscis,
durus Aricina de regione pater ;
κύριέ μου, μέλι μου, ψυχή μου congeris usque, 5
pro pudor ! Hersiliae civis et Egeriae.
lectulus has voces, nec lectulus audiat omnis,
sed quem lascivo stravit amica viro.
scire cupis quo casta modo matrona loquaris ?
numquid, cum crisas, blandior esse potes ? 10
tu licet ediscas totam referasque Corinthon,
non tamen omnino, Laelia, Lais eris.

LXIX

Custodes das, Polla, viro, non accipis ipsa.
hoc est uxorem ducere, Polla, virum.

LXX

Quod mihi vix unus toto liber exeat anno
desidia tibi sum, docte Potite, reus.

LXVII 3 uocabit *cod.* (*pro -uit?*) 7 plutia *cod.*
LXVIII *vv.* 1-8, 11-12 *hab. T* 2 uicos *T* 3 de cocoleratis *T*
4 et durus *T* 6 iouis *T* 11 1. et discas *T* LXIX *hab. R*

M. VAL. MARTIALIS

iustius at quanto mirere quod exeat unus,
 labantur toti cum mihi saepe dies.
 non resalutantis video nocturnus amicos, 5
 gratulor et multis; nemo, Potite, mihi.
 nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam,
 nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.
 nunc consul praetorve tenet reducesque choreae,
 auditur toto saepe poeta die. 10
 sed nec cauidico possis inpune negare,
 nec si te rhetor grammaticusve rogent:
 balnea post decumam lasso centumque petuntur
 quadrantes. Fiet quando, Potite, liber?

LXXI

Quisquis laeta tuis et sera parentibus optas
 fata, brevem titulum marmoris huius ama.
 condidit hac caras tellure Rabirius umbras;
 nulli sorte iacent candidiore senes:
 bis sex lustra tori nox mitis et ultima clusit, 5
 arserunt uno funera bina rogo.
 Hos tamen ut primis raptos sibi quaerit in annis.
 improbius nihil his fletibus esse potest.

LXXII

Frustra, Blanditiae, venitis ad me
 adtritis miserabiles labellis:
 dicturus dominum deumque non sum.
 iam non est locus hac in urbe vobis;
 ad Parthos procul ite pilleatos 5
 et turpes humilesque supplicesque
 pictorum sola basiate regum.

LXX 5 nunc *Ital.* 9 coronae *Munro* 12 grammaticusque
Ital. reget *corr.* roget *Q*: roget *f* LXXI vv. 1-4 hab. *R*
 4 nulla *AA* 5 et unica *Gilbert*: at ultima *Schenkl* 7 maeret
Heinsius LXXII 2. attritis (*atr.*) *cod.*

EPIGRAMMATON LIB. X

Non est hic dominus sed imperator,
 sed iustissimus omnium senator,
 per quem de Stygia domo reducta est 10
 siccis rustica Veritas capillis.
 Hoc sub principe, si sapis, caveto
 verbis, Roma, prioribus loquaris.

LXXIII

Littera facundi gratum mihi pignus amici
 pertulit, Ausoniae dona severa togae,
 qua non Fabricius, sed vellet Apicius uti,
 vellet Maecenas Caesarianus eques.
 vilior haec nobis alio mittente fuisset ; 5
 non quacumque manu victima caesa litat :
 a te missa venit : possem nisi munus amare,
 Marce, tuum, poteram nomen amare meum.
 munere sed plus est et nomine gratius ipso
 officium docti iudiciumque viri. 10

LXXIV

Iam parce lasso, Roma, gratulatori,
 lasso clienti. Quamdiu salutator
 anteambulones et togatulos inter
 centum merebor plumbeos die toto,
 cum Scorpis una quindecim graves hora 5
 ferventis auri victor auferat saccos ?
 Non ego meorum praemium libellorum
 —quid enim merentur?—Apulos velim campos ;
 non Hybla, non me spicifer capit Nilus,
 nec quae paludes delicata Pomptinas 10
 ex arce clivi spectat uva Setini.
 Quid concupiscam quaeris ergo ? Dormire.

LXXIII 1 pignus BA : munus CA 2 severa] sera CA (unde
 serena C) 5 v. ne h. CA 9 nomine] munere BA gratior
 CA LXXIV 1 parte CA (t pro c) 11 cliuis CA

M. VAL. MARTIALIS

LXXV

Milia viginti quondam me Galla poposcit
 et, fateor, magno non erat illa nimis.
 Annus abit: 'Bis quina dabis sestertia,' dixit.
 poscere plus visa est quam prius illa mihi.
 Iam duo poscenti post sextum milia mensem 5
 mille dabam nummos. Noluit accipere.
 Transierant binae forsan trinaeve Kalendae,
 aureolos ultro quattuor ipsa petit.
 Non dedimus. Centum iussit me mittere nummos;
 sed visa est nobis haec quoque summa gravis. 10
 Sportula nos iunxit quadrantibus arida centum;
 hanc voluit: puero diximus esse datam.
 Inferius numquid potuit descendere? fecit.
 dat gratis, ultro dat mihi Galla: nego.

LXXVI

Hoc, Fortuna, tibi videtur aequum?
 civis non Syriaeve Parthiaeve,
 nec de Cappadocis eques catastis,
 sed de plebe Remi Numaeque verna,
 iucundus, probus, innocens amicus, 5
 lingua doctus utraque, cuius unum est,
 sed magnum vitium quod est poeta,
 pullo Maeuius alget in cucullo,
 cocco mulio fulget Incitatus.

LXXVII

Nequius a Caro nihil umquam, Maxime, factum est
 quam quod febre perit: fecit et illa nefas.

LXXV *hab. T* 2 *erit T* 3 *vel abit* 7 *Transierunt AA*;
 Transierant *BACA* trinaeve *AA*: ternaue *BA* 8 *ultra CA*
vel petit 14 *u. dat AA*: *u. iam BA*
 LXXVI 3 *equis CA* (*pro -es?*) 4 *post v.* 7 *BA* (*transp. propter*
homoeoarch. sed)

Saeva nocens febris saltem quartana fuisses !
servari medico debuit ille suo.

LXXVIII

Ibis litoreas, Macer, Salonas,
ibit rara fides amorque recti
et quae, cum comitem trahit pudorem,
semper pauperior redit potestas :
felix auriferae colone terrae, 5
rectorem vacuo sinu remittes
optabisque moras, et exeuntem
udo Dalmata gaudio sequeris.
nos Celtas, Macer, et truces Hiberos
cum desiderio tui petemus. 10
Sed quaecumque tamen feretur illinc
piscosi calamo Tagi notata,
Macrum pagina nostra nominabit :
sic inter veteres legar poetas,
nec multos mihi praeferas priores, 15
uno sed tibi sim minor Catullo.

LXXIX

Ad lapidem Torquatus habet praetoria quartum ;
ad quartum breve rus emit Otacilius.
Torquatus nitidas vario de marmore thermas
extruxit ; cucumam fecit Otacilius.
Disposuit daphnona suo Torquatus in agro ; 5
castaneas centum sevit Otacilius.

LXXVII 3 artem quarta f. CA fuisses BA : fuisset CA 4
illa Ital.
LXXVIII 1 alonas CA 3 etecum CA : et secum Ital. trahi
BA (-hit Qf) (pro trahet, i. e. trahet, corr. trahit ?) : trahet CA 6
remittis BA : remittet (-tes C, etc.) CA 8 uda CA 9
certas CA 11 illic CA 12 tacis CA 15 praeferat CA
LXXIX 2 brebe CA (i. e. -ue)

M. VAL. MARTIALIS

Consule Torquato vici fuit ille magister,
non minor in tanto visus honore sibi.
Grandis ut exiguum bos ranam ruperat olim,
sic, puto, Torquatus rumpet Otacilium.

10

LXXX

Plorat Eros, quotiens maculosae pocula murræ
inspiciat aut pueros nobiliusve citrum,
et gemitus imo ducit de pectore quod non
tota miser coëmat Saepta feratque domum.
Quam multi faciunt quod Eros sed lumine sicco!
pars maior lacrimas ridet et intus habet.

5

LXXXI

Cum duo venissent ad Phyllida mane fututum
et nudam cuperet sumere uterque prior,
promisit pariter se Phyllis utrique daturam,
et dedit: ille pedem sustulit, hic tunicam.

LXXXII

Si quid nostra tuis adicit vexatio rebus,
mane vel a media nocte togatus ero
stridentesque feram flatus aquilonis iniqui
et patiar nimbos excipiamque nives.
Sed si non fias quadrante beatior uno
per gemitus nostros ingenuasque cruces,
parce, precor, fesso vanosque remitte labores
qui tibi non prosunt et mihi, Galle, nocent.

5

LXXIX 7 consul torquatus CA 8 minore CA (sed minor X)
9 uox CA (pro bos) 10 rumpet BA: rumpit CA (pro -et?) ota-
cilium CA LXXX hab. T 1 murræ] tere AA:
murra (EA) vel -rae (-re) CA 2 puero CA 3 quid CA
4 miscemat T: miser (-fer) coema CA 5, 6 vel sic distingue,
Eros! sed l. si. pars LXXXI hab. T 1 salitum AA (pro
fututum) 3 utrisque AA: utrique BA: uterque (EX A ante corr.
ut vid.) vel utrique CA LXXXII hab. T 2 eroo T ante
corr. (pro eo corr. ero?) 5 si om. T 7 fesso AA BA: lassos
CA (pro lasso)

EPIGRAMMATON LIB. X

LXXXIII

Raros colligis hinc et hinc capillos
 et latum nitidae, Marine, calvae
 cāmpum temporibus tegis comatis;
 sed moti redeunt iubente vento
 reddunturque sibi caputque nudum 5
 cirris grandibus hinc et inde cingunt:
 inter Spendophorum Telesphorumque
 Cydae stare putabis Hermerotem.
 Vis tu simplicius senem fateri,
 ut tandem videaris unus esse? 10
 calvo turpius est nihil comato.

LXXXIV

Miraris, quare dormitum non eat Afer?
 accumbat cum qua, Caediciane, vides.

LXXXV

Iam senior Ladon Tiberinae nauta carinae
 proxima dilectis rura paravit aquis.
 quae cum saepe vagus premeret torrentibus undis
 Thybris et hiberno rumperet arva lacu,
 emeritam puppim, ripa quae stabat in alta, 5
 inplevit saxis obposuitque vadis.
 sic nimias avertit aquas. Quis credere posset?
 auxilium domino mersa carina tulit.

LXXXVI

Nemo nova caluit sic inflammatus amica
 flagravat quanto Laurus amore pilae.

LXXXIII 3 tegit *CA* 4 iuvente *CA* (*i. e. iub-*) (*unde iuuante C*)
 9 te *L* LXXXV hab. *T* 2 dilecti *CA* 3 cum *om. T*
 4 lacu *AA^ABA*: gelu *CA* 5 alto *T*: aula *CA* 6 imple uix *CA*
 7 possit *AA*: posset *BA*: posse *CA* (*pro -set?*) 8 mersaque
 crina *T* LXXXVI hab. *T*

M. VAL. MARTIALIS

sed qui primus erat lusor dum floruit aetas,
nunc postquam desit ludere prima pila est.

LXXXVII

Octobres age sentiat Kalendas
facundi pia Roma Restituti :
linguis omnibus et favete votis ;
natalem colimus, tacete lites.
apsit cereus aridi clientis, 5
et vani triplices brevesque mappae
expectent gelidi iocos Decembris.
certent muneribus beatiores :
Agrippae tumidus negotiator
Cadmi municipes ferat lacernas ; 10
pugnorum reus ebriaeque noctis
cenatoria mittat advocato ;
infamata virum puella vicit,
veros sardonychas, sed ipsa tradat ;
mirator veterum senex avorum 15
donet Phidiaci toreuma caeli ;
venator leporem, colonus haedum,
piscator ferat aequorum rapinas
Si mittit sua quisque, quid poetam
missurum tibi, Restitute, credis? 20

LXXXVIII

Omnes persequeris praetorum, Cotta, libellos ;
accipis et ceras. Officiosus homo es.

LXXXVI 3 plurimus T lusus CA
LXXXVII vv. 4, 17-18 hab. T 2 pila CA (cf. LXXXVI, 4)
5 adsit BA 6 uanni BA (pro uani) 7 iocus CA 12 cena-
toriam (cae-, coe-) BA 13 imparata CA (pro impamata ; p pro f?)
14 tradit CA 17 edem T 18 rapinas AA BA : rapinam CA
20 om. CA (vid. infra) petis P LXXXVIII-XCI (cum
LXXXVII, 20) om. CA LXXXVIII hab. R 1-2
sic distinguit Gilbert, o. pe. : pr. C. l. acc. et ce. 1 praetorem R
libellos AA : locellos BA 2 caenas AA : ceras BA

LXXXIX

Iuno labor, Polyclite, tuus et gloria felix,
 Phidiacae cuperent quam meruisse manus,
 ore nitet tanto quanto superasset in Ide
 iudice convictas non dubitante deas.
 Iunonem, Polyclite, suam nisi frater amaret,
 Iunonem poterat frater amare tuam.

5

XC

Quid vellis vetulum, Ligeia, cunnum?
 quid busti cineres tui lacesis?
 tales munditiae decent puellas—
 nam tu iam nec anus potes videri—;
 istud, crede mihi, Ligeia, belle
 non mater facit Hectoris, sed uxor.
 Erras si tibi cunus hic videtur,
 ad quem mentula pertinere desit.
 quare si pudor est, Ligeia, noli
 barbam vellere mortuo leoni.

5

10

XCI

Omnes eunuchos habet Almo nec arrigit ipse:
 et queritur pariat quod sua Polla nihil.

XCII

Marri, quietae cultor et comes vitae,
 quo cive prisca gloriatur Atina,
 has tibi gemellas barbari decus luci
 conmendo pinus ilicesque Faunorum
 et semidocta vilici manu structas

5

LXXXIX 1 tuus, Pol., labos *Heinsius* 2 peperisse *Heinsius*
 3 nitet] manet *L* 4 coniunctas *Q*: coniunctas *Ital.* *XC*
hab. T 1 ligea *T* (*in lemm. AD LIGIAM*) monstrum *AA* (*pro cun-*
 num) 2 qui post cine uilla cessis *T* 4 iam t. i. *T* 5
 ligea *T* 7 s. t. mundus *AA* (*sit t. munus T*) (*pro s. t. cunus*)
 9 ligia *T* *XCI hab. T* *XCII* 1 Mari *Q*, *alii*
 2 post v. 3 *CA* 5 semel docta *BA*

M. VAL. MARTIALIS

Tonantis aras horridique Silvani,
 quas pinxit agni saepe sanguis aut haedi,
 dominamque sancti virginem deam templi,
 et quem sororis hospitem vides castae
 Martem mearum principem Kalendarum, 10
 et delicatae laureum nemus Florae,
 in quod Priapo persequente confugit.
 Hoc omne agelli mite parvuli numen
 seu tū cruore sive ture placabis:
 'Vbicumque vester Martialis est,' dices, 15
 'hac ecce mecum dextera litat vobis
 apsens sacerdos; vos putate praesentem
 et date duobus quidquid alter optabit.'

XCIII

Si prior Euganeas, Clemens, Helicaonis oras
 pictaque pampineis videris arva iugis,
 perfer Atestinae nondum vulgata Sabinae
 carmina, purpurea sed modo culta toga.
 Vt rosa delectat metitur quae pollice primo, 5
 sic nova nec mento sordida charta iuvat.

XCIV

Non mea Massylus servat pomaria serpens,
 regius Alcinoi nec mihi servit ager,
 sed Nomentana securus germinat hortus
 arbore, nec furem plumbea mala timent.
 Haec igitur media quae sunt modo nata Subura 5
 mittimus autumnī cerea poma mei.

XCII 7 sanguis] anguis C^A 12 quo B^A persequentem C^A
 (-te V) 13 mitte C^A (pro mite) 16 hac Ital.; haec (hec) *codd.*,
fort. recte 17 potate C^A (i. e. putate) 18 optarit (obtarit L, opta-
 uerit F) vel optabit (Pf, -uit Q) B^A: optabit C^A

XCIII 4 culta (cum var. lect. suta) toga C^A ut vid. (succ- EAF, c-
 su
 XV¹, suta CV² etc.) (pro culta?): om. B^A 5 mettius C^A (ti pro it,
 s pro r) XCIV 1 mica C^A (pro mca? c pro e) 3 isterminat C^A

XCV

Infantem tibi vir, tibi, Galla, remisit adulter.

Hi, puto, non dubie se futuisse negant.

XCVI

Saepe loquar nimium gentes quod, Avite, remotas
miraris, Latia factus in urbe senex,

auriferumque Tagum sitiam patriumque Salonem
et repetam saturae sordida rura casae.

Illa placet tellus in qua res parva beatum

5

me facit et tenues luxuriantur opes :

pascitur hic, ibi pascit ager ; tepet igne maligno

hic focus, ingenti lumine lucet ibi ;

hic pretiosa fames conturbatorque macellus,

mensa ibi divitiis ruris operata sui ;

10

quattuor hic aestate togae pluresve teruntur,

autumnis ibi me quattuor una tegit.

I, cole nunc reges, quidquid non praestat amicus

cum praestare tibi possit, Avite, locus.

XCVII

Dum levis arsura struitur Libitina papyro,

dum murræ et casias flebilis uxor emit,

iam scrobe, iam lecto, iam pollinctore parato,

heredem scripsit me Numa : convaluit.

XCVIII

Addat cum mihi Caecubum minister

Idæo resolutior cinaedo,

quo nec filia cultior nec uxor

nec mater tua nec soror recumbit,

XCVI 4 et re tam *B^A* 7 cibi *C^A* 9 macellus *B^A* : macelli *C^A*
14 posset *C^A* amice *B^A* (*cf. v. 13*)

XCVII hab. *T* 1 arsuro *A^A* 2 casias *A^A* : casias (*f, cassias*
L) vel casiam (*PQ*) *B^A* : casiam *C^A* fleuilis ut *vid. C^A* (*ita E,*
fleilis A, fletibus X) 3 pollinctore *A^A* : collectore *B^A* (*pro pol-*) :
collectore *C^A*

M. VAL. MARTIALIS

vis spectem potius tuas lucernas
aut citrum vetus Indicosque dentes?
Suspectus tibi ne tamen recumbam,
praesta de grege sordidaque villa
tonsos, horridulos, rudes, pusillos
hircosi mihi filios subulci.
Perdet te dolor hic: habere, Publi,
mores non potes hos et hos ministros.

5

10

XCIX

Si Romana forent haec Socratis ora, fuissent
Iulius in Saturis qualia Rufus habet.

C

Quid, stulte, nostris versibus tuos misces?
cum litigante quid tibi, miser, libro?
quid congregare cum leonibus volpes
aquilisque similes facere noctuas quaeris?
habeas licebit alterum pedem Ladae,
inepte, frustra crure ligneo curres.

5

CI

Elysio redeat si forte remissus ab agro
ille suo felix Caesare Gabba vetus,
qui Capitolinum pariter Gabbamque iocantes
audierit dicet: 'Rustice Gabba, tace.'

CII

Qua factus ratione sit requiris,
qui numquam fuit, pater Philinus?

XCVIII 5 lacernas *L* 6 ut *CA* 7 tam *CA* (*pro tam, i. e.*
tamen; 11 praedet *A* (*vix pro prodit*) dolor *BA*: pudor *CA*
XCIX 1 foret *CA* fuisse *BA* (-ent *Q*): fuisset *CA* 2 satyris *PQ*
C vv. 3-6 hab. *T* 2 litigantem *CA* 4 aliquis quie *CA ut vid.*
(*pro qui*) 5 licet *T* pede (*LF*) vel pedem *BA*: pedes *CA*
laedae (le-) *BA* (*cum X*) 6 frustra *CA ut vid.* 1. curres *BA*: om.
AA (*propter homoeotel.*): 1. curris *CA* CI hab. *T* 1 Elysios
credat *CA* 2 uotas *T* 3 quo *CA* uocantes *CA* CII
hab. *T* 1 requiritis *AA* (*pro requirit*) 2 saliit *AA* (aliit *T*)
(*pro fuit*) filenus *T* (*etiam CA in lemm. DE FILENO*): Philaenus *edd.*

EPIGRAMMATON LIB. X

Gaditanus, Avite, dicat istud,
qui scribit nihil et tamen poeta est.

CIII

Municipes, Augusta mihi quos Bilbilis acri
monte creat, rapidis quem Salo cingit aquis,
ecquid laeta iuvat vestri vos gloria vatis?
nam decus et nomen famaue vestra sumus,
nec sua plus debet tenui Verona Catullo 5
meque velit dici non minus illa suum.
Quattuor accessit tricesima messibus aestas,
ut sine me Cereri rustica liba datis,
moenia dum colimus dominae pulcherrima Romae :
mutavere meas Itala regna comas. 10
Excipitis placida reducem si mente, venimus ;
aspera si geritis corda, redire licet.

CIV

I nostro comes, i, libelle, Flavo
longum per mare, sed faventis undae,
et cursu facili tuisque ventis
Hispanae pete Tarraconis arces :
illinc te rota tollet et citatus 5
altam Bilbilin et tuum Salonem
quinto forsitan essedo videbis.
Quid mandem tibi quaeris? Vt sodales
paucos, sed veteres et ante brumas
triginta mihi quattuorque visos 10

3 dicit at ^{at} *AA* (*pro* dicit)
CIII 1 angusta *BA* Bilbilis] bilbilitanos *CA* (*cf. lemm. AD MVNI-*
CIPES BILBILITANOS) acri *Ital.* : agri *codd.* 2 sola *CA* 7 mes-
tibus *CA* 8 cereris *CA* (*seq. r*) 9 roma (*EA*) *vel* romae *CA*
CIV 1 libelle (*EA*) *vel* i libelle *CA* 4 petet *corr.* pete *BA ut*
vid. (seq. t) 6 tuam salonam *BA* 8 quaeriscit s. *CA* (*ci pro u,*
9 sed *Ital.* : et *codd.* brumam *CA*

EPIGRAMMATON LIB. X

ipsa protinus a via salutes
 et nostrum admoneas subinde Flavum
 iucundos mihi nec laboriosos
 secessus pretio paret salubri,
 qui pigrum faciant tuum parentem.
 Haec sunt. Iam tumidus vocat magister
 castigatque moras, et aura portum
 laxavit melior: vale, libelle:
 navem, scis puto, non moratur unus.

15

15 faciunt *CA*
 nec *CA*

16 tumidus *BA*: timidus *CA*

19 non *BA*:

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER XI

I

Qvo tu, quo, liber otiose, tendis
cultus Sidone non cotidiana?
numquid Parthenium videre? Certe:
vadas et redeas inevolutus:
libros non legit ille sed libellos; 5
nec Musis vacat, aut suis vacaret.
Ecquid te satis aestimas beatum,
contingunt tibi si manus minores?
vicini pete porticum Quirini:
turbam non habet otiosorem 10
Pompeius vel Agenoris puella,
vel primae dominus levis carinae.
sunt illic duo tresve qui revolvant
nostrarum tineas ineptiarum,
sed cum sponsio fabulaeque lassae 15
de Scorpo fuerint et Incitato.

II

Triste supercilium durique severa Catonis
frons et aratoris filia Fabricii
et personati fastus et regula morum
quidquid et in tenebris non sumus, ite foras.

I 2 sindone *BA*: sidone *CA* 4 ineuouolutus *CA* 8 conti-
guunt *CA* si *om. CA* 9 uicinum *BA*: uicini *CA*
II 2 Fabricia *Wagner, Gilbert*

M. VAL. MARTIALIS

clamant ecce mei 'Io Saturnalia' versus : 5
 et licet et sub te praeside, Nerva, libet.
 Lectores tetrici salebrosum ediscite Santram :
 nil mihi vobiscum est : iste liber meus est.

III

Non urbana mea tantum Pimpleïde gaudent
 otia nec vacuis auribus ista damus,
 sed meus in Geticis ad Martia signa pruinis
 a rigido teritur centurione liber,
 dicitur et nostros cantare Britannia versus. 5

Quid prodest? nescit sacculus ista meus.
 At quam victuras poteramus pangere chartas
 quantaque Pieria proelia flare tuba,
 cum pia reddiderint Augustum numina terris,
 et Maecenatem si tibi, Roma, darent ! 10

IV

Sacra laresque Phrygum, quos Troiae maluit heres
 quam rapere arsuras Laomedontis opes,
 scriptus et aeterno nunc primum Iuppiter auro
 et soror et summi filia tota patris,
 et qui purpureis iam tertia nomina fastis, 5
 Iane, refers Nervae; vos precor ore pio :
 hunc omnes servate ducem, servate senatum ;
 moribus hic vivat principis, ille suis.

V

Tanta tibi est recti reverentia, Caesar, et aequi
 quanta Numae fuerat : sed Numa pauper erat.

II 5 metio *CA* (T *pro* I) 6 libet... licet *Ital.* 7-8 *nov.*
epigr. BA 7 tetricu (-cii) *CA* edicite santrum *BA* III 1
 pieride *BA* : pipeide *CA* : *corr. Ital.* 3 genicis *CA* 6 iste *LQ*
 7 tangere *CA* 8 quantaque *CA* 10 darent *Heinsius* : daret
codd. IV 1 troia *CA* 2 laumedontis *CA* 3 et] es
BA 4 nota *BA* 6 refers (*V ex corr. X*) vel referas (*EA*) *CA*
 pia *CA ut vid.* (pica *EA*) V 1 est tibi (*EA*) vel tibi est (*X*) *CA*

ardua res haec est, opibus non tradere mores
 et, cum tot Croesos viceris, esse Numam.
 Si redeant veteres, ingentia nomina, patres, 5
 Elysium liceat si vacuare nemus :
 te colet invictus pro libertate Camillus,
 aurum Fabricius te tribuente volet ;
 te duce gaudebit Brutus, tibi Sulla cruentus
 imperium tradet, cum positurus erit ; 10
 et te privato cum Caesare Magnus amabit,
 donabit totas et tibi Crassus opes.
 ipse quoque infernis revocatus Ditis ab umbris
 si Cato reddatur, Caesarianus erit.

VI

Vinctis falciferi senis diebus,
 regnator quibus inperat fritillus,
 versu ludere non laborioso
 permittis, puto, pilleata Roma.
 Risisti ; licet ergo, non vetamur. 5
 Pallentes procul hinc abite curae ;
 quidquid venerit obvium loquamur
 morosa sine cogitatione.
 Misce dimidios, puer, trientes,
 quales Pythagoras dabat Neroni, 10
 misce, Dindyme, sed frequentiores :
 possum nil ego sobrius ; bibenti
 succurrent mihi quindecim poetae.
 Da nunc basia, sed Catulliana :
 quae si tot fuerint quot ille dixit, 15
 donabo tibi Passerem Catulli.

V 4 croceos (EA) vel creceos (X) CA 7 te colet] tholet
 CA ut vid. (tholet EA, tollet V, te uolet X) (H pro EC) 9 sylla
 codd.

VI 5 non BA : nec CA 16 vel passerem

M. VAL. MARTIALIS

VII

Iam certe stupido non dices, Paula, marito,
 ad moechum quotiens longius ire voles,
 'Caesar in Albanum iussit me mane venire,
 Caesar Circeios.' Iam strophæ talis abît.
 Penelopæ licet esse tibi sub principe Nerva : 5
 sed prohibet scabies ingeniumque vetus.
 Infelix, quid ages? ægram simulabis amicam?
 hærebit dominae vir comes ipse suae,
 ibit et ad fratrem tecum matremque patremque.
 quas igitur fraudes ingeniosa pares? 10
 Diceret hystericam se forsitan altera moecha
 in Sinuessano velle sedere lacu.
 quanto tu melius, quotiens placet ire fututum,
 quæ verum mavis dicere, Paula, viro!

VIII

Lassa quod hesterni spirant opobalsama drauci,
 ultima quod curvo quæ cadit aura croco;
 poma quod hiberna maturescentia capsâ,
 arbore quod verna luxuriosus ager;
 de Palatinis dominae quod Serica prelis, 5
 sucina virginea quod regelata manu;
 amphora quod nigri, sed longe, fracta Falerni,
 quod qui Sicaniâ detinet hortus apes;
 quod Cosmi redolent alabastra focique deorum,
 quod modo divitibus lapsa corona comis : 10
 singula quid dicam? non sunt satis; omnia misce:
 hoc fragrant pueri basia mane mei.

VII vv. 1-2, 9-10 hab. R 1 dicis A^AB^A: dices C^A 6 metus
 C^A 7 agis B^A: ages C^A 10 pares A^A: paras B^AC^A
 11 dicet et hystericam (ic-) C^A alter meham B^A VIII
 vv. 1-12 hab. T 1 hesternis pyrant (i. e. hesterni spirant) B^A
 (hesternis spirant Q) Lapsa quod externis spirant op. truncis Ital.
 4 uernat B^A 5 domini T pleris C^A 7 nigris C^A 8
 opes B^A 11 satis om. C^A omnia om. T 12 fragranti C^A

EPIGRAMMATON LIB. XI

Scire cupis nomen? si propter basia, dicam.
Iurasti. Nimium scire, Sabine, cupis.

IX

Clarus fronde Iovis, Romani fama cothurni,
spirat Apellea redditus arte Memor.

X

Contulit ad saturas ingentia pectora Turnus.
Cur non ad Memoris carmina? Frater erat.

XI

Tolle, puer, calices tepidique toreumata Nili
et mihi secura pocula trade manu
trita patrum labris et tonso pura ministro;
anticus mensis restituatur honor.
Te potare decet gemma qui Mentora frangis 5
in scaphium moechae, Sardanapalle, tuae.

XII

Ius tibi natorum vel septem, Zoile, detur,
dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

XIII

Quisquis Flaminiam teris, viator,
noli nobile praeterire marmor.
Urbis deliciae salesque Nili,
ars et gratia, lusus et voluptas,
Romani decus et dolor theatri 5
atque omnes Veneres Cupidinesque
hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

IX *cum VIII confl.* CA

X 2 Cui CA eat CA

XI *cum X confl.* CA
-etur?) 5 portare BA

3 tonsor BA

4 restituitur CA (*pro*

XII 2 nemo det nemo tibi p. CA *ut vid.*

XIV

Heredes, nolite brevem sepelire colonum :
nam terra est illi quantulacumque gravis.

XV

Sunt chartae mihi quas Catonis uxor
et quas horribiles legant Sabinae :
hic totus volo rideat libellus
et sit nequior omnibus libellis.
qui vino madeat nec erubescat
pingui sordidus esse Cosmiano,
ludat cum pueris, amet puellas,
nec per circuitus loquatur illam,
ex qua nascimur, omnium parentem,
quam sanctus Numa mentulam vocabat.
Versus hos tamen esse tu memento
Saturnalicios, Apollinaris :
mores non habet hic meos libellus.

XVI

Qui gravis es nimium, potes hinc iam, lector, abire
quo libet : urbanae scripsimus ista togae ;
iam mea Lampsacio lascivit pagina versu
et Tartesiaca concrepat aera manu.
O quotiens rigida pulsabis pallia vena,
sis gravior Curio Fabricioque licet !
Tu quoque nequitias nostri lususque libelli
uda, puella, leges, sis Patavina licet.
Erubuit posuitque meum Lucretia librum,
sed coram Bruto ; Brute, recede : leget.

XIV hab. T XV 1 om. CA 8 loquar (EA) vel loquatur (X)
CA 13 meos Ital. : meus codd. XVI vv. 1-2, 5-10 hab. T
1 hic CA (cum T ante corr.) 2 ita (EA) vel ista CA 3 iam BA
(in P) : nam CA me CA 4 tarpesiaco CA ora CA 5 pul-
sabit BA 6 sic T licet] fecit BA (pro lecit ?) 8 uda] und
(sic) T legas AA : leges BACA 10 sector ambruto (EA) vel
sed coram bruto CA Brute om. T

XVII

Non omnis nostri nocturna est pagina libri :
invenies et quod mane, Sabine, legas.

XVIII

Donasti, Lupe, rus sub urbe nobis ;
sed rus est mihi maius in fenestra.
rus hoc dicere, rus potes vocare ?
in quo ruta facit nemus Dianae,
argutae tegit ala quod cicadae, 5
quod formica die comedit uno,
clusae cui folium rosae corona est ;
in quo non magis invenitur herba
quam Cosmi folium piperve crudum ;
in quo nec cucumis iacere rectus 10
nec serpens habitare tota possit.
urucam male pascit hortus unam,
consumpto moritur culix salicto,
et talpa est mihi fossor atque arator.
non boletus hiare, non mariscae 15
ridere aut violae patere possunt.
finis mus populatur et colono
tamquam sus Calydonius timetur,
et sublata volantis ungue Prognēs
in nido seges est hirundinino ; 20
et cum stet sine falce mentulaque,
non est dimidio locus Priapo.
vix implet cocleam peracta messis,
et mustum nuce condimus picata.
Errasti, Lupe, littera sed una : 25

XVII hab. T. Cum XVI confl. BA
XVIII vv. 1-18, 21-27 hab. T 2 magis T 4 rupta BA 9
quas T costi CA 10 nec om. CA ut vid. 12 urucam AACA :
erucam BA 19 unguēs BA 23 parata BA (par pro per)

M. VAL. MARTIALIS

nam quo tempore praedium dedisti,
mallem tu mihi prandium dedisses.

XIX

Quaeris cur nolim te ducere, Galla? Diserta es.
saepe soloecismum mentula nostra facit.

XX

Caesaris Augusti lascivos, livide, versus
sex lege, qui tristis verba Latina legis :
'Quod futuit Glaphyran Antonius, hanc mihi poenam
Fulvia constituit, se quoque uti futuam.
Fulviam ego ut futuam? quid si me Manius oret 5
pedicem, faciam? non puto, si sapiam.
"Aut futue, aut pugnemus" ait. Quid quod mihi vita
carior est ipsa mentula? Signa canant!'
Apsolvīs lepidos nimirum, Auguste, libellos,
qui scīs Romana simplicitate loqui. 10

XXI

Lydia tam laxa est equitis quam culus aeni,
quam celer arguto qui sonat aere trochus,
quam rota transmisso totiens inpacta petauro,
quam vetus a crassa calceus udus aqua,
quam quae rara vagos expectant retia turdos, 5
quam Pompeiano vela negata Noto,
quam quae de pthisico lapsa est armilla cinaedo,
culcita Leuconico quam viduata suo,
quam veteres braciae Brittonis pauperis, et quam
turpe Ravennatis guttur onocrotali. 10

XIX *hab. TR*

XX 3-8 *nov. epigr. in codd.* 3 fuit (EA) vel futuit CA 4
ut CA 5 mammanius BA : me manius CA 8 canat BA :
canant CA 9-10 *nov. epigr. in codd.*

XXI *hab. T* 2 cerer CA 3 rora T intacta AA : inpacta
BACA 5 exspectent CA 6 negato (EA) vel negata CA 9
rauenati BA guttur] tutor T

EPIGRAMMATON LIB. XI

hanc in piscina dicor fuisse marina.
nescio ; piscinam me fuisse puto.

XXII

Mollia quod nivei duro teris ore Galaesi
basia, quod nudo cum Ganymede iaces,
—quis negat?—hoc nimiumst. Sed sit satis ; inguina
saltem
parce fututrici sollicitare manu.
levibus in pueris plus haec quam mentula peccat 5
et faciunt digiti praecipitantque virum :
inde tragus celeresque pili mirandaque matri
barba nec in clara balnea luce placent.
Divisit natura marem : pars una puellis,
una viris genita est. Vtere parte tua. 10

XXIII

Nubere Sila mihi nulla non lege parata est ;
sed Silam nulla ducere lege volo.
Cum tamen instaret, 'deciens mihi dotis in auro
sponsa dabis' dixi ; 'quid minus esse potest ?
nec futuam quamvis prima te nocte maritus, 5
communis tecum nec mihi lectus erit ;
complectarque meam, nec tu prohibebis, amicam,
ancillam mittes et mihi iussa tuam.
te spectante dabit nobis lasciva minister
basia, sive meus sive erit ille tuus. 10
ad cenam venies, sed sic divisa recumbes
ut non tangantur pallia nostra tuis.

II ducor *T* II, 12 salisse *AA* (*pro* fuisse) : fuisse (*EA*) vel
fuisse *CA* XXII hab. *T* 3 nimium (*om.* est) *AA* *CA* :
nimium est *BA* sed *AA* *BA* : ne *CA* 4 salitrici *AA* (*pro* fututrici)
5 lusibus inpuris *AA* 6 praecipitante (*om.* que) *T* 7 tragos *AA*, *fort.*
recte 9 marem *AA* : matrem *ut vid.* *BA* : mares *CA* XXIII hab. *T*
4 dixit *BA* quod *T* 5 saliam *AA* (*pro* futuam) 6 comminus *CA*
8 mitte sed *AA* : mittes et *BA* : mittes sed *CA* 12 tangatur *T* tui *T*

M. VAL. MARTIALIS

oscula rara dabis nobis et non dabis ultro,
 nec quasi nupta dabis sed quasi mater anus.
 Si potes ista pati, si nil perferre recusas,
 inuenies qui te ducere, Sila, velit.'

15

XXIV

Dum te prosequor et domum reduco,
 aurem dum tibi praesto garrienti,
 et quidquid loqueris facisque laudo,
 quot versus poterant, Labulle, nasci!
 hoc damnum tibi non videtur esse,
 si quod Roma legit, requirit hospes,
 non deridet eques, tenet senator,
 laudat causidicus, poeta carpit,
 propter te perit—hoc, Labulle, verum est—?
 hoc quisquam ferat? ut tibi tuorum
 sit maior numerus togatulorum,
 librorum mihi sit minor meorum?
 Triginta prope iam diebus una est
 nobis pagina vix peracta. Sic fit
 cum cenare domi poeta non vult.

5

10

15

XXV

Illa salax nimium nec paucis nota puellis
 stare Lino desit mentula. Lingua, cave.

XXVI

O mihi grata quies, o blanda, Telesphore, cura,
 qualis in amplexu non fuit ante meo:

XXIII 13 et *A^AC^A*: set (sed) *B^A* 15 recurras *A^A* (*pro*
 recuras: r *pro* s)

XXIV 3 et *om.* *B^A* 4, 9 fabulle *B^A*: labulle *C^A* 14 fit *B^A*:
 est (*pro* sit; s *pro* f?) *C^A* 15 poeta non vult *Gruterus*: non vult
 p. *codd.*: neuult p. (?) *Schneidewin*

XXV 1 sagax *B^A* nec in paucis (*EA*) *vel* nec paucis *C^A*

XXVI vv. 1-4 *hab. T*

basia da nobis vetulo, puer, uda Falerno,
 pocula da labris facta minora tuis.
 Addideris super haec Veneris si gaudia vera,
 esse negem melius cum Ganymede Iovi.

5

XXVII

Ferreus es, si stare potest tibi mentula, Flacce,
 cum te sex cyathos orat amica gari,
 vel duo frusta rogat cybii tenuemve lacertum
 nec dignam toto se botryone putat;
 cui portat gaudens ancilla paropside rubra
 allecem, sed quam protinus illa voret;
 aut cum perfricuit frontem posuitque pudorem,
 sucida palliolo vellera quinque petit.
 At mea me libram foliati poscat amica
 aut virides gemmas sardonychasve pares,
 nec nisi prima velit de Tusco Serica vico
 aut centum aureolos sic velut aera roget.
 Nunc tu velle putas haec me donare puellae?
 Nolo sed his ut sit digna puella volo.

5

10

XXVIII

Invasit medici Nasica phreneticus Eucti
 et percidit Hylan. Hic, puto, sanus erat.

XXIX

Languida cum vetula tractare virilia dextra
 coepisti, iugulor pollice, Phylli, tuo:
 nam cum me murem, cum me tua lumina dicis,
 horis me refici vix puto posse decem.

XXVII vv. 1-2 (v. 2 *eras.*), 5-14 *hab. T* 2 cari *CA ut vid.* (C pro G)
 3 cybis *CA* tenuemque *BA: tenuemve CA* 5 cum *T (qui v. 2*
erasit) 6 quam *om. CA* uocaret *T* 8 dedit petit *T* 12 rogat *T*
 13 hoc *AA: haec BACA* donare *AABA: dare dona CA* XXVIII
hab. T 1 eucti *AA: eucli BA: ducti vel aucti CA (in lemm. DE AVCTO*
CA) XXIX *hab. T. Cum XXVIII confl. CA* 3 uitam *A:*
 murem *BACA* me tua] mea *CA, unde tu cum mca (?) Schneidewin*

M. VAL. MARTIALIS

Blanditias nescis : 'dabo' dic 'tibi milia centum
et dabo Setini iugera culta soli ;
accipe vina, domum, pueros, chrysendeta, mensas.'
Nil opus est digitis : sic mihi, Phylli, frica.

XXX

Os male causicicis et dicis olere poetis.
sed fellatori, Zoile, peius olet.

XXXI

Atreus Caecilius cucurbitarum
sic illas quasi filios Thyestae
in partes lacerat secatque mille.
gustu protinus has edes in ipso,
has prima feret alterave cena,
has cena tibi tertia reponet,
hinc seras epidipnidas parabit.
hinc pistor fatuas facit placentas,
hinc et multiplices struit tabellas
et notas caryotidas theatris.
hinc exit varium coco minutal,
ut lentem positam fabamque credas ;
boletos imitatur et botellos,
et caudam cybii brevesque maenas.
hinc cellarius experitur artes,
ut condat vario vafer sapore
in rutae folium Capelliana.
sic inplet gabatas paropsidesque,
et leves scutulas cavasque lances.
Hoc lautum vocat, hoc putat venustum,
unum ponere ferculis tot assem.

XXIX 5 dic tibi] dicti CA (ti pro ti, i. e. tibi) 6 certa AA : culta
BA CA 8 digiti T XXX 1 causicicis set ut vid. BA (i. e. -is et)
XXXI 5 alteraque L ante corr. 7 epidipniclas CA (cl pro d)
parauit CA (i. e. -bit) 8 placidas facit pl. BA : facit fatuas pl. CA :
corr. Ital. 14 cybili CA

XXXII

Nec toga nec focus est nec tritus cimice lectus
 nec tibi de bibula sarta palude teges,
 nec puer aut senior, nulla est ancilla nec infans,
 nec sera nec clavis nec canis atque calix.
 tu tamen adfectas, Nestor, dici atque videri
 pauper et in populo quaeris habere locum.
 mentiris vanoque tibi blandiris honore.
 Non est paupertas, Nestor, habere nihil.

5

XXXIII

Saepius ad palmam prasinus post fata Neronis
 pervenit et victor praemia plura refert.
 i nunc, livor edax, dic te cessisse Neroni :
 vicit nimirum non Nero, sed prasinus.

XXXIV

Aedes emit Aper sed quas nec noctua vellet
 esse suas ; adeo nigra vetusque casa est.
 vicinos illi nitidus Maro possidet hortos.
 Cenabit belle, non habitabit Aper.

XXXV

Ignotos mihi cum voces trecentos,
 quare non veniam vocatus ad te
 miraris quererisque litigasque.
 Solus ceno, Fabulle, non libenter.

XXXVI

Gaius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
 signat, io, votis redditus ecce meis :

XXXII hab. T 1 om. B^A (propter homoeoarch. nec) simile C^A
 2 tegas T 5 noster T XXXIV hab. T 1 Sedes T
 ('pro (A)edes?') 2 ideo T 3 illic T (et fort. A^A) : illi B^AC^A
 nitidos T (et fort. A^A) B^A : nitidus C^A 4 Caenavit T (i. e. -bit)
 habitavit T (i. e. -bit) XXXV 2 a te Ital.

M. VAL. MARTIALIS

desperasse iuvat veluti iam rupta sororum
 fila; minus gaudent qui timuere nihil.
 Hypne, quid expectas, piger? immortale Falernum 5
 funde, senem poscunt talia vota cadum:
 quincunces et sex cyathos besemque bibamus,
 GAIUS ut fiat IVLIVS et PROCVLVS.

XXXVII

Zoile, quid tota gemmam praecingere libra
 te iuvat et miserum perdere sardonicha?
 anulus iste tuis fuerat modo, cruribus aptus:
 non eadem digitis pondera conveniunt.

XXXVIII

Mulio viginti venit modo milibus, Aule.
 miraris pretium tam grave? surdus erat.

XXXIX

Cunarum fueras motor, Charideme, mearum
 et pueri custos adsiduusque comes.
 iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba
 et queritur labris puncta puella meis;
 sed tibi non crevi: te noster vilicus horret, 5
 te dispensator, te domus ipsa pavet.
 ludere nec nobis nec tu permittis amare;
 nil mihi vis et vis cuncta licere tibi.
 corripis, observas, quereris, suspiria ducis,
 et vix a ferulis temperat ira tua. 10

XXXVI 5 falerno CA 7 quincunces CA bessemque CA
 XXXVII hab. T; vv. 3-4 hab. R 1 totam BA gemma T
 libram CA 2 sardonicham (-ich-, -yc-) TCA 3 tuis (R) vel tuus
 (T) AA: tuis ex tuus ut vid. BA (ita L, tuus P, tuis Qf): tuis CA
 XXXVIII 1 aucte CA (non X), sed in lemm. AD AVLVM XXXIX
 hab. T 2 adsiduusque T 4 iuncta AA: puncta BACA
 puellis (-aëis?) CA ut vid. (puella tuis X, puella suis V) 5 crevit
 AABA: crevi CA 6 ipse T 9 queris T 10 temperat ira
 sua AA (tua Beverland): abstinet ira manum BACA

si Tyrios sumpsi cultus unxive capillos,
 exclamas 'Numquam fecerat ista pater';
 et numeras nostros adstricta fronte trientes,
 tamquam de cella sit cadus ille tua.
 Desine; non possum libertum ferre Catonem. 15
 esse virum iam me dicet amica tibi.

XL

Formonsam Glyceran amat Lupercus
 et solus tenet imperatque solus.
 quam toto sibi mense non fututam
 cum tristis quereretur et roganti
 causam reddere vellet Aeliano, 5
 respondit Glycerae dolere dentes.

XLI

Indulget pecori nimium dum pastor Amyntas
 et gaudet fama luxuriaque gregis,
 cedentes oneri ramos silvamque fluentem
 vicit, concussas ipse secutus opes.
 triste nemus dirae vetuit superesse rapinae 5
 damnavitque rogis noxia ligna pater.
 Pingues, Lygde, sues habeat vicinus Iollas:
 te satis est nobis adnumerare pecus.

XLII

Vivida cum poscas epigrammata, mortua ponis
 lemmata. Qui fieri, Caeciliane, potest?
 mella iubes Hyblaea tibi vel Hymettia nasci,
 et thyma Cecropiae Corsica ponis api!

13 triantis *T*

XL 5 uelles *C^A*

XLI 5 ruinae *Rooy*

XLII *hab. T* 2 quid *A^AC^A*: qui *B^A* fieri *C^A* 4 et] ea *T*

M. VAL. MARTIALIS

XLIII

Depreſſum in puero tetricis me vocibus, uxor,
 corripis et culum te quoque habere refers.
 dixit idem quotiens laſcivo Iuno Tonanti?
 ille tamen grandi cum Ganymede iacet.
 incurvabat Hylan poſito Tiryntius arcu :
 tu Megaran credis non habuiſſe natis?
 torquebat Phoebum Daphne fugitiva : ſed illas
 Oebalius flammas iuſſit abire puer.
 Briſeis multum quamvis averſa iaceret,
 Aeacidae propior levis amicus erat.
 Parce tuis igitur dare maſcula nomina rebus
 teque puta cunnos, uxor, habere duos.

5

10

XLIV

Orbus es et locuples et Bruto conſule natus :
 eſſe tibi veras credis amicitias?
 ſunt verae, ſed quas iuvenis, quas pauper habebas.
 qui novus eſt, mortem diligit ille tuam.

XLV

Intraſti quotiens inſcriptae limina cellae,
 ſeu puer adriſit ſive puella tibi,
 contentus non es foribus veloque ſeraque,
 ſecretumque iubes grandius eſſe tibi :
 oblitur minimae ſi qua eſt ſuſpicio rimae
 punctaque laſciva quae terebrantur acu.
 Nemo eſt tam teneri tam ſollicitique pudoris
 qui vel pedicat, Canthare, vel futuit.

5

XLIII vv. 1-2, 9-12 hab. T 5 artu CA (non A) 7 ſed
 illas] ſebellas CA 9 haereſei multo T 10 propior T ante corr.
 LfA levus T 12 monſtros AA (pro cunnos)
 XLIV hab. T 3 uerae] iure T
 XLV 3-4 om. BA (propter homoeotel. tibi) 5 ſuſpicor (-cior X)
 imae CA (non X)

XLVI

Iam nisi per somnum non arrigis et tibi, Maevi,
 incipit in medios meiere verpa pedes,
 truditur et digitis pannucea mentula lassis
 nec levat extinctum sollicitata caput.
 Quid miseros frustra cunnos culosque lacesis? 5
 summa petas: illic mentula vivit anus.

XLVII

Omnia femineis quare dilecta catervis
 balnea devitat Lattara? Ne futuat.
 Cur nec Pompeia lentus spatiat in umbra
 nec petit Inachidos limina? Ne futuat.
 Cur Lacedaemonio luteum ceromate corpus 5
 perfundit gelida Virgine? Ne futuat.
 Cum sic feminei generis contagia vitet,
 cur lingit cunnum Lattara? Ne futuat.

XLVIII

Silius haec magni celebrat monimenta Maronis,
 iugera facundi qui Ciceronis habet.
 heredem dominumque sui tumulive larisve
 non alium mallet nec Maro nec Cicero.

XLIX (L)

Nulla est hora tibi qua non me, Phylli, furentem
 despolies: tanta calliditate rapis.
 nunc plorat spêculo fallax ancilla relicto,
 gemma vel a digito vel cadit aure lapis;
 nunc furtiva lucri fieri bombycina possunt, 5
 profertur Cosmi nunc mihi siccus onyx;
 amphora nunc petitur nigri cariosa Falerni,
 expiet ut somnos garrula saga tuos;

XLVI vv. 1-4 hab. T. Cum XLV confl. CA 1 arrigit T 4
 leuet corr. -at ut vid. CA 5 miseros om. CA lacesas L ante
 corr. XLVII 1 delecta BA XLVIII 3
 tumulique larisue CA XLIX vv. 1-6, 11-12 hab. T
 2 dispolias AA: despolies BACA 8 somno BA

M. VAL. MARTIALIS

nunc ut emam grandemve lupum mullumve bilibrem,
indixit cenam dives amica tibi.

10

Sit pudor et tandem veri respectus et aequi :
nil tibi, Phylli, nego ; nil mihi, Phylli, nega.

L (XLIX)

Iam prope desertos cineres et sancta Maronis
nomina qui coleret pauper et unus erat.
Silius optatae succurrere censuit umbrae,
Silius et vatem, non minor ipse, colit.

LI

Tanta est quae Titio columna pendet
quantam Lampsaciae colunt puellae.
hic nullo comitante nec molesto
thermis grandibus et suis lavatur.
Anguste Titius tamen lavatur.

5

LII

Cenabis belle, Iuli Cerialis, apud me ;
conditio est melior si tibi nulla, veni.
octavam poteris servare ; lavabimur una :
scis quam sint Stephani balnea iuncta mihi.
prima tibi dabitur ventri lactuca movendo
utilis, et porris fila resecta suis,
mox vetus et tenui maior cordyla lacerto,
sed quam cum rutae frondibus ova tegant ;
altera non derunt tenui versata favilla,
et Velabrensi massa coacta foco,

10

XLIX 10 et dixit *BA* (*pro edixit?*) : indixit *CA* 12 Phylli *alt.*]
phyllae *CA* (*et in lemm. AD PYLLVM*) L om. *BA* (*Idem lemma atque*
XLVIII *habuisse videtur*) : post XLVIII *Ital.*, fort. recte 3 fort. illius
orbatae *Ribbeck* (*Proll. ad Verg. p. 123*) : en tantae vel o tantae
Gilbert censuit umbrae *Heinsius* :
cenis ut cliabrae (diabrae) *cod.* 4 filius ut *Ribbeck* fatum *Young*
(*Class. Rev. vi, 307*) non minus i. tulit *cod.* : corr. *Heinsius* LI
2 lam saciae *CA* ut *vid.* (ita *E*, iam saciae *rell.*) 5 auguste (-tae)
CA (*non A*) LII 6 resecta] secata *L* ante corr. 10 uela
brendisi massica cocta *CA*

EPIGRAMMATON LIB. XI

et quae Picenum senserunt frigus olivae.

haec satis in gustu. Cetera nosse cupis?
mentiar, ut venias: pisces, conchyliā, sumen,
et chortis saturas atque paludis aves,
quae nec Stella solet rara nisi ponere cena.

15

Plus ego polliceor: nil recitabo tibi,
ipse tuos nobis relegas licet usque Gigantas
Rura vel aeterno proxima Vergilio.

LIII

Claudia caeruleis cum sit Rufina Britannis
edita, quam Latiae pectora gentis habet!
quale decus formae! Romanam credere matres
Italides possunt, Atthides esse suam.
Di bene quod sancto peperit fecunda marito,
quod sperat generos quodque puella nurus.
Sic placeat superis ut coniuge gaudeat uno
et semper natis gaudeat illa tribus.

5

LIV

Vnguenta et casias et olentem funera murrā
turaque de medio semicremata rogo
et quae de Stygio rapuisti cinnama lecto,
inprobe, de turpi, Zoile, redde sinu.
A pedibus didicere manus peccare protervae.
non miror furem, qui fugitivus eras.

5

LV

Hortatur fieri quod te Lupus, Vrbice, patrem,
ne credas; nihil est quod minus ille velit.

13 coloephia *BA*: conchyliā (-chi-) *CA* 18 rara *BA* (a *pro* u)
r(equire)
aecerno *ut vid.* *CA* (arecerno *EXA*, acerno *V*) LIII 2
cur . . . gentis *BA*: quam . . . plebis *CA* 3 matres *BA*: matrem *CA*
7 si *BA*: sic *CA* LIV hab. (post LV) *T* 4 de turpi]
detur *CA* 5 proteruam *BA* 6 eras *A^ABA*: erat *CA* LV
hab. *T* 1 H. tibi f. *T* quod te] quo die *CA* (quotidie *A*, cotidie *V*)

M. VAL. MARTIALIS

ars est captandi quod nolis velle videri;
 ne facias optat quod rogat ut facias.
 dicat praegnantem tua se Cosconia tantum : 5
 pallidior fiet iam pariente Lupus.
 At tu consilio videaris ut usus amici,
 sic morere ut factum te putet esse patrem.

LVI

Quod nimium mortem, Chaeremon Stoice, laudas,
 vis animum mirer suspiciamque tuum?
 hanc tibi virtutem fracta facit urceus ansa,
 et tristis nullo qui tepet igne focus,
 et teges et cimex et nudi sponda grabati, 5
 et brevis atque eadem nocte dieque toga.
 O quam magnus homo es qui faece rubentis aceti
 et stipula et nigro pane carere potes!
 Leuconicis agedum tumeat tibi culcita lanis
 constringatque tuos purpura pexa toros, 10
 dormiat et tecum qui cum modo Caecuba miscet
 convivias roseo torserat ore puer:
 o quam tu cupies ter vivere Nestoris annos
 et nihil ex ulla perdere luce voles!
 Rebus in angustis facile est contemnere vitam : 15
 fortiter ille facit qui miser esse potest.

LVII

Miraris docto quod carmina mitto Severo,
 ad cenam cum te, docte Severe, vocem?
 Iuppiter ambrosia satur est et nectare vivit;
 nos tamen exta Iovi cruda merumque damus.

LV 3 nobis *CA* 4 nec faciat *T* 6 pariete *CA*
 LVI vv. 1-10, 13-16 hab. *T* 1 mortem . . . laudas *AA^ABA^A* : laudas
 . . . mortem *CA* dieremon *T* stoi *CA* (*non X*) 2 miser *BA*
 (s *pro r*) 7 qui] que *T* r. acer *CA* 11 modo qui dum *Gronovius*
 miscet *BA* : mices *CA*, unde qui commoda C. miscens (?) *Gilbert*
 LVII 1 seuro *BA* : severe *CA* 3 ambrosias *CA* uiuet *CA*
 4 cruda] cura *CA* (*corr. tura EB*)

omnia cum tibi sint dono concessa deorum, 5
 si quod habes non vis, ergo quid accipies?

LVIII

Cum me velle vides tentumque, Telesphore, sentis,
 magna rogas—puta me velle negare: licet?—
 et nisi iuratus dixi 'dabo,' subtrahis illas,
 permittunt in me quae tibi multa, natis.
 Quid si me tonsor, cum stricta novacula supra est, 5
 tunc libertatem divitiasque roget?
 Promittam; neque enim rogat illo tempore tonsor,
 latro rogat; res est inperiosa timor:
 sed fuerit curva cum tuta novacula theca,
 frangam tonsori crura manusque simul. 10
 At tibi nil faciam, sed lota mentula lana
 λαικάζειν cupidae dicet avaritiae.

LIX

Senos Charinus omnibus digitis gerit *
 nec nocte ponit anulos
 nec cum lavatur. Causa quae sit quaeritis?
 Dactyliothecam non habet.

LX

Sit Phlogis an Chione Veneri magis apta requiris?
 Pulchrior est Chione; sed Phlogis ulcus habet,
 ulcus habet Priami quod tendere possit alutam
 quodque senem Pelian non sinat esse senem,
 ulcus habet quod habere suam vult quisque puellam, 5
 quod sanare Criton, non quod Hygia potest:

LVIII *vv. 1-10 hab. T* 2 puto *T* 4 qua *T* sibi *CA*
 multa] nulla *T* (et fort. *A^A*) 5 cum *om. T* super *CA* (*non A*)
 9 tuta] tua *T* 11 lana] laeua *Scaliger* 12 λαικάζειν *Schneide-*
win: λαιτκζε in *B^A*: leicazin *CA*: λειχάζειν *Domitius Calderinus*
 dicit *B^A*: dicit *CA* LX 1 chio ueneris *CA*

M. VAL. MARTIALIS

at Chione non sentit opus nec vocibus ullis
 adiuvat, absentem marmoreamve putes.
 Exorare, dei, si vos tam magna liceret
 et bona velletis tam pretiosa dare, 10
 hoc quod habet Chione corpus faceretis haberet
 ut Phlogis, et Chione quod Phlogis ulcus habet.

LXI

Lingua maritus, moechus ore Nanneius,
 Summemmianis inquinatio buccis ;
 quem cum fenestra vidit a Suburana
 obscena nudum Leda, fornicem cludit
 mediumque mavult basiare quam summum ; 5
 modo qui per omnes viscerum tubos ibat
 et voce certa consciaque dicebat
 puer an puella matris esset in ventre :
 —gaudete cunni ; vestra namque res acta est—
 arrigere linguam non potest fututricem. 10
 nam dum tumenti mersus haeret in volva
 et vagientes intus audit infantes,
 partem gulosam solvit indecens morbus.
 Nec purus esse nunc potest nec inpurus.

LXII

Lesbia se iurat gratis numquam esse fututam.
 Verum est. Cum futui vult, numerare solet.

LXIII

Spectas nos, Philomuse, cum lavamur,
 et quare mihi tam mutuniati

LX 8 marmoreamue *BA* : marmoreamque *CA* 10 possetis *BA* :
 uelletis *CA* 11 haberet] habere *CA*
 LXI 1 (*in lemm. DE MANNEIO BA*) 2 summemmianis (-emmi-) *BA* :
 summum mianis *CA* 3 a om. *BA* suburbana *codd.* : *corr. Ital.*
 11 uluas *CA* 14 nunc] *n̄ ut vid. CA* (nunc *EA*, non *XV*)

sint leves pueri subinde quaeris.
 Dicam simpliciter tibi roganti :
 pedicant, Philomuse, curiosos.

5

LXIV

Nescio tam multis quid scribas, Fauste, puellis :
 hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

LXV

Sescenti cenant a te, Iustine, vocati
 lucis ad officium quae tibi prima fuit.
 inter quos, memini, non ultimus esse solebam ;
 nec locus hic nobis invidiosus erat.
 postera sed festae reddis sollemnia mensae :
 sescentis hodie, cras mihi natus eris.

5

LXVI

Et delator es et calumniator,
 et fraudator es et negotiator,
 et fellator es et lanista. Miror
 quare non habeas, Vacerra, nummos.

LXVII

Nil mihi das vivus ; dicis post fata daturum.
 Si non es stultus, scis, Maro, quid cupiam.

LXVIII

Parva rogas magnos ; sed non dant haec quoque magni.
 Vt pudeat levius te, Matho, magna roga.

LXIV hab. T. 1 cum A^A (*pro cur?*) : quid $B^A C^A$
 LXV hab. T. 1 ad te A^A : a te $B^A C^A$ 4 hinc T (*et fort.*
 A^A) : hic $B^A C^A$ 5 reddis] sed his T mensae $A^A B^A$: cenae
 (cae-) C^A
 LXVI hab. T. 3 fallator $T C^A$
 LXVII hab. T. 2 mare C^A (*sed in lemm. AD MARONEM*)
 LXVIII hab. T. 2 levis T

M. VAL. MARTIALIS

LXIX

Amphitheatrales inter nutrita magistros
 venatrix, silvis aspera, blanda domi,
 Lydia dicebar, domino fidissima Dextro,
 qui non Erigones mallet habere canem,
 nec qui Dictaea Cephalum de gente secutus 5
 luciferae pariter venit ad astra deae.
 Non me longa dies nec inutilis abstulit aetas,
 qualia Dulichio fata fuere cani:
 fulmineo spumantis apri sum dente perempta,
 quantus erat, Calydon, aut, Erymanthe, tuus. 10
 nec queror infernas quamvis cito rapta sub umbras.
 non potui fato nobiliore mori.

LXX

Vendere, Tucca, potes centenis milibus emptos?
 plorantis dominos vendere, Tucca, potes?
 nec te blanditiae, nec verba rudesve querelae,
 nec te dente tuo saucia colla movent?
 ah facinus! tunica patet inguen utrimque levata, 5
 aspiciturque tua mentula facta manu.
 Si te delectat numerata pecunia, vende
 argentum, mensas, murrina, rura, domum;
 vende senes servos, ignoscent, vende paternos:
 ne pueros vendas omnia vende miser. 10
 Luxuria est emere hos—quis enim dubitatve negative?—,
 sed multo maior vendere luxuria est.

LXIX vv. 1-4, 7-12 hab. T 4 canem A^ACA: canes B^A 5
 dictama C^A 11 umbras A^AB^A: undas C^A

LXX 1 centenos C^A 3 rudesque querellae B^A: rudesque-
 quepellae C^A (rudesuequepelle E, rudesuepuellae (-elle) XV, rudesque
 puellae A) (p pro r): corr. Ital. 5 utrimque Ital.: utrumque
 (-un-) codd. 6 inspicitur B^A: aspiciturque C^A 9 uendere
 (uende X) paterno ut vid. C^A 11 dubitatque negantem C^A

EPIGRAMMATON LIB. XI

LXXI

Hystericam vetulo se dixerat esse marito
 et queritur futui Leda necesse sibi;
 sed flens atque gemens tanti negat esse salutem
 seque refert potius proposuisse mori.
 vir rogat ut vivat virides nec deserat annos,
 et fieri quod iam non facit ipse sinit.
 protinus accedunt medici medicaeque recedunt,
 tollunturque pedes. O medicina gravis!

5

LXXII

Drauci Natta sui vocat pipinnam,
 conlatus cui Gallus est Priapus.

LXXIII

Venturum iuras semper mihi, Lygde, roganti
 constituisque horam constituisque locum.
 cum frustra iacui longa prurigne tentus,
 succurrit pro te saepe sinistra mihi.
 Quid precer, o fallax, meritis et moribus istis?
 umbellam luscae, Lygde, feras dominae.

5

LXXIV

Curandum penem commisit Baçcara Raetus
 rivali medico. Baccara Gallus erit.

LXXV

Theca tectus ahenea lavatur
 tecum, Caelia, servus; ut quid, oro,
 non sit cum citharoedus aut choraules?

LXXI *hab. T* 1 sed differat *T* 2 subigi *AA* (*pro futui*)
 necesse sibi] nae tense si *T* 5 sederat *T* 8 tollunt utraque *T*:
 tollenturque *BA* o *AA* *BA*: a *CA* LXXII 1 nata *codd.* (natta
fQ) bipinnam *CA* LXXIII 1 digde (*C*) *vel* digne (*EXAV*) *CA*
 (*sed in lemm. AD LYGDUM*) LXXIV 1 eum misit *CA* (*pro cumm.*)
 Raetus (?) *Schneidewin*: graecus (*gre.*) *BA*: uetus *CA* LXXV
 1 aenea *BA*: ahena *CA*

M. VAL. MARTIALIS

non vis, ut puto, mentulam videre.
quare cum populo lavaris ergo?
omnes an tibi nos sumus spadones?
Ergo, ne videaris invidere,
servo, Caelia, fibulam remitte.

5

LXXVI

Solvere, Paete, decem tibi me sestertia cogis,
perdiderit quoniam Bucco ducenta tibi.
ne noceant, oro, mihi non mea crimina: tu qui
bis centena potes perdere, perde decem.

LXXVII

In omnibus Vacerra quod conclavibus
consumit horas et die toto sedet,
cenaturit Vacerra, non cacaturit.

LXXVIII

Vtere femineis complexibus, utere, Victor,
ignotumque sibi mentula discat opus.
flammea texuntur sponsae, iam virgo paratur,
tondebit pueros iam nova nupta tuos.
pedicare semel cupido dabit illa marito,
dum metuit teli vulnera prima novi:
saepius hoc fieri nutrix materque vetabunt
et dicent: 'Vxor, non puer, ista tibi est.'
Heu quantos aestus, quantos patiēre labores,
si fuerit cunnus res peregrina tibi!
ergo Suburanae tironem trade magistrae.
illa virum faciet; non bene virgo docet.

5

10

LXXVI hab. T 1 pede T 3 crimi T: carmina BA 4
pede T LXXVII 2 consumpsit (-ups-) BA: consumit CA
LXXVIII hab. T 3 texantur CA 9 pierē ut vid. CA (i. e.
patiēre) (piere EX, periere A) 10 mundus AA (pro cunnus)
11 suburbane T trade AA CA: redde BA

LXXIX

Ad primum decuma lapidem quod venimus hora,
 arguimur lentae crimine pigritiae.
 non est ista quidem, non est mea, sed tua culpa est
 misisti mulas qui mihi, Paete, tuas.

LXXX

Litus beatæ Veneris aureum Baias,
 Baias superbæ blanda dona Naturæ,
 ut mille laudem, Flacce, versibus Baias,
 laudabo digne non satis tamen Baias.
 Sed Martialem malo, Flacce, quam Baias. 5
 optare utrumque pariter inprobi votum est.
 quod si deorum munere hoc tibi detur,
 quid gaudiorum est Martialis et Baiæ !

LXXXI

Cum sene communem vexat spado Dindymus Aeglen
 et iacet in medio sicca puella toro.
 viribus hic, operi non est hic utilis annis :
 ergo sine effectū prurit utrique labor.
 supplex illa rogat pro se miserisque duobus, 5
 hunc iuvenem facias, hunc, Cytherea, virum.

LXXXII

A Sinuessanis conviva Philostratus undis
 conductum repetens nocte iubente larem
 paene imitatus obit saevis Elpenora fati,
 praeceps per longos dum ruit usque gradus.

LXXIX 3 est (Pf) vel om. (LQ) B^A uiae B^A (pro quidem ?) :
 quidem C^A culpa, om. est, Q LXXX 1 Letus C^A
 2 dature (-rae) B^A 3 uers. flacce C^A 4 tamen satis B^A :
 satis tamen C^A 5 mallo C^A 6 obtare L (et fort. B^A)
 inprobū B^A : inprobi C^A LXXXI hab. T 1 sane
 comune T 3 est ut. (om. hic) T 4 utrique l. A^A ut vid.
 (uterique T) : uterque duobus B^A (cf. v. 5) : uterque labor C^A 6
 facies T LXXXII 3 vel obit

M. VAL. MARTIALIS

Non esset, Nymphae, tam magna pericula passus
si potius vestras ille bibisset aquas.

LXXXIII

Nemo habitat gratis nisi dives et orbis apud te,
nemo domum pluris, Sosibiane, locat.

LXXXIV

Qui nondum Stygias descendere quaerit ad umbras
tonsorem fugiat, si sapit, Antiochum.

alba minus saevis lacerantur brachia cultris,
cum furit ad Phrygios enthea turba modos;

mitior inplicitas Alcon secat enterocelas

5

fractaque fabili dedolat ossa manu.

tondeat hic inopes Cynicos et Stoica menta

collaque pulverei nudet equina iuba.

hic miserum Scythica sub rupe Promethea radat,

carnificem duro pectore poscet avem;

10

ad matrem fugiet Pentheus, ad Maenadas Orpheus,

Antiochi tantum barbara tela sonent.

Haec quaecumque meo numeratis stigmata mento,

in vetuli pyctae qualia fronte sedent,

non iracundis fecit gravis unguibus uxor:

15

Antiochi ferrum est et scelerata manus.

Vnus de cunctis animalibus hircus habet cor:

barbatus vivit ne ferat Antiochum.

LXXXV

Sidere percussa est subito tibi, Zoile, lingua,

dum lingis. Certe, Zoile, nunc futues.

LXXXIII hab. T LXXXIV hab. T. Post LXXXVIII in BA
1 umbras A^AN (cum Q): undas B^ACA 2 fugiat A^ABA: fugiet
CA (-at A) 3 alba A^ABA: orba CA 4 furit A^A (fuerit T),
ex fugit B^A: fugit CA frigiose T 5 mitius A^AN: mitior B^ACA
6 delolat CA 8 iuua A^A (iuuat T) B^A 9 styche (sti-) (EA) vel
scythica CA 10 duro A^A: nudo B^ACA pascat (pro poscat)
A^A: poscet B^ACA 11 meanada CA 13 numerati CA (seq. s)
14 vituli picta T 16 et om. T 17 habet cor] habetur B^A
LXXXV post XCVII in BA 2 lingi cerne CA futuis (pro -es?)
B^A: futues CA

LXXXVI

Leniat ut fauces medicus, quas aspera vexat
 adsidue tussis, Parthenopaeae, tibi,
 mella dari nucleosque iubet dulcesque placentas
 et quidquid pueros non sinit esse truces.
 at tu non cessas totis tussire diebus.

5

Non est haec tussis, Parthenopaeae, gula est.

LXXXVII

Dives eras quondam: sed tunc pedico fuisti
 et tibi nulla diu femina nota fuit.
 nunc sectaris anus. O quantum cogit egestas!
 illa fututorem te, Charideme, facit.

LXXXVIII

Multis iam, Lupe, posse se diebus
 pedicare negat Charisianus.
 causam cum modo quaererent sodales,
 ventrem dixit habere se solutum.

LXXXIX

Intactas quare mittis mihi, Polla, coronas?
 a te vexatas malo tenere rosas.

XC

Carmina nulla probas molli quae limite currunt,
 sed quae per salebras altaque saxa cadunt,
 et tibi Maeonio quoque carmine maius habetur,
 'Lucili columella hic situst Metrophanes';

LXXXVI hab. T. Post LXXX in B^A 3 iubes T 4 sinis C^A
 6 haec (hec) A^AB^A: hoc C^A LXXXVII 1 erat C^A (cum L)
 2 nota B^A: nata C^A, fort. recte LXXXIX 1 quere (quaere)
 C^A mihi mittis Q (cf. F) 2 uexatas a te B^A: a te uexatas C^A
 mallo C^A XC 3 res... maior B^A: quod... maius C^A (pro
 quoq. ... maius?): corr. Lachm. ad Lucr. p. 122 4 Lucilli C^A
 (cum Q): Luceilei Scriverius heic Scriverius situst scripsi: situs
 B^A (cum X): situs est vel situ est C^A

M. VAL. MARTIALIS

attonitusque legis 'terrai frugiferaï,' 5

Accius et quidquid Pacuviusque vomunt.
Vis imiter veteres, Chrestille, tuosque poetas?
dispeream ni scis mentula quid sapiat.

XCI

Aeolidos Canace iacet hoc tumulata sepulchro,
ultima cui parvae septima venit hiems.
ah scelus, ah facinus! properas qui flere, viator,
non licet hic vitae de brevitatem queri:
tristius est leto leti genus: horrida vultus 5
apstulit et tenero sedit in ore lues,
ipsaque crudeles ederunt oscula morbi
nec data sunt nigris tota labella rogis.
Si tam praecipiti fuerant ventura volatu,
debuerant alia fata venire via. 10
sed mors vocis iter properavit cludere blandae,
ne posset duras flectere lingua deas.

XCII

Mentitur qui te vitiosum, Zoile, dicit.
non vitiosus homo es, Zoile, sed vitium.

XCIII

Pierios vatis Theodori flamma penates
abstulit. Hoc Musis et tibi, Phoebe, placet?
O scelus, o magnum facinus crimenque deorum,
non arsit pariter quod domus et dominus!

XCIV

Quod nimium lives nostris et ubique libellis
detraxis, ignosco: verpe poeta, sapis.

XC 5 ferrai CA 7 visum iter CA christille BA (sed in lemm.
CHREST. ut vid.) 8 nisi (ni sci L) BA: ni CA XCI 1 Aeolidos]
Aeolis heu N canache codd. 2 ultimas (EA) vel ultima CA
3 ah bis om. BA quid BA: qui CA (quia E) 6 aptilit CA
teneros CA (seq. s) 10 facta CA XCIII hab. TR
XCIV hab. T. Cum XCIII confl. CA 1 lives] leuibis T

hoc quoque non curo, quod cum mea carmina carpas,
 compilas: et sic, verpe poeta, sapis.
 illud me cruciat, Solymis quod natus in ipsis 5
 pedicas puerum, verpe poeta, meum.
 Ecce negas iurasque mihi per templa Tonantis.
 non credo: iura, verpe, per Anchialum.

XCV

Incideris quotiens in basia fellatorum,
 in solium puta te mergere, Flacce, caput.

XCVI

Marcia, non Rhenus, salit hic, Germane: quid opstas
 et puerum prohibes divitis imbre lacus?
 barbare, non debet, summoto cive, ministro
 captivam victrix unda levare sitim.

XCVII

Vna nocte quater possum: sed quattuor annis
 si possum, peream, te Telesilla semel.

XCVIII

Effugere non est, Flacce, basiatores.
 instant, morantur; persecuntur, occurrunt
 et hinc et illinc, usquequaque, quacumque.
 non ulcus acre pusulaeve lucentes,
 nec triste mentum sordidique lichenes, 5
 nec labra pingui delibuta cerato,
 nec congelati gutta proderit nasi.
 et aestuantem basiant et algentem,
 et nuptiale basium reservantem.

XCIV 3 tum *CA* (tu *V*) mea] in me *T* carpas *AA* (chartas *T*)
BA: carpis *CA* 4 compilis (*ex*-pulis) *T* 8 anchialium *T*
 XCVI *om.* *CA* (*cum* *Q*) 1 non Rhenus] inrenum *L* (*vix* *BA*) (*cf. lemm.*
DE MARTIA CAPTIVA MERSA IN RENV) obstas *cod.* 3 ministri
Gronovius XCVII 2 Telesina *BA*: Telesilla (Th-) *CA*
 XCVIII 1 flacce *BA*: basse *CA* (*sed in lemm. AD FLACCVM*) 4 nol
 (*EA*) vel non *CA* pusisulaeve (*EA*) vel pustulaeve (*X*) *CA* 5
 sordidaeque *L* 6 dilibus acerato *CA*

M. VAL. MARTIALIS

non te cucullis adseret caput tectum, 10
lectica nec te tuta pelle veloque,
nec vindicabit sella saepius clusa :
rimas per omnis basiator intrabit.
non consulatus ipse, non tribunatus
senive fasces nec superba clamosi 15
lictoris abiget virga basiatorem :
sedeas in alto tu licet tribunali
et e curuli iura gentibus reddas,
ascendet illa basiator atque illa.
febricitantem basiabit et flentem, 20
dabit oscitanti basium natantique,
dabit cacanti. Remedium mali solum est,
facias amicum basiare quem nolis.

XCIX

De cathedra quotiens surgis—iam saepe notavi—
pedicant miserae, Lesbia, te tunicae.
quas cum conata es dextra, conata sinistra
vellere, cum lacrimis eximis et gemitu :
sic constringuntur magni Symplegade culi 5
et Minyas intrant Cyaneasque natis.
Emendare cupis vitium deforme? docebo :
Lesbia, nec surgas censeo nec sedeas.

C

Habere amicam nolo, Flacce, subtilem,
cuius lacertos anuli mei cingant,

10 asserit *B^A* : adseret *C^A* 11 te *om. C^A* 12 uindicauit
codd. (*pro-bit*) 18 et te *B^A* *ut vid.* (et te *P*, et de *Qf*; *versum om. L*)
19 *om. B^A* 22 dabit c. *B^A* : dabit et c. *C^A* 23 non vis *B^A* :
nolis *C^A* XCIX *hab. T* 1 iam saepe] saepe ima (*pro iam?*) *T*
2 miserae *A^AB^A* : miseram *C^A* 5 si *B^A* magni *A^A* (*magnis T*)
B^A : gemina *C^A* inplegade *C^A* *ut vid.* 6 Minyas *Koestlin* (*Philol.*
xxxvi. p. 264) : nimias *codd.* intrat *ut vid. C^A* (intrat *EX*, intra
A) 8 ne . . . nec *P* C *hab. T* 1 nolo] non *B^A*

quae clune nudo radat et genu pungat,
 cui serra lumbis, cuspis eminet culo.
 sed idem amicam nolo mille librarum. 5
 Carnarius sum, pinguiarius non sum.

CI

Thaida tam tenuem potuisti, Flacce, videre?
 tu, puto, quod non est, Flacce, videre potes.

CII

Non est mentitus qui te mihi dixit habere
 formonsam carnem, Lydia, non faciem.
 est ita, si taceas et si tam muta recumbas
 quam silet in cera vultus et in tabula.
 sed quotiens loqueris, carnem quoque, Lydia, perdis 5
 et sua plus nulli quam tibi lingua nocet.
 Audiat aedilis ne te videatque caveto:
 portentum est, quotiens coepit imago loqui.

CIII

Tanta tibi est animi probitas orisque, Safroni,
 ut mirer fieri te potuisse patrem.

CIV

Vxor, vade foras aut moribus utere nostris:
 non sum ego nec Curius nec Numa nec Tatius.
 me iucunda iuvant tractae per pocula noctes:
 tu properas pota surgere tristis aqua.

3 rodāt *PQF* 4 emicet *Heinsius* 5 nollo *AA* 6
 carnunarius (*vel* -rmin-) *BA*
 CI hab. *T*
 CII hab. *T* 6 et si (*pro* sibi?) plus nulla *T*
 CIII hab. *T* 1 saphroni *BACA*
 CIV vv. 1-16, 21-22 hab. *T*; v. 1 hab. *R* 1 *in fine versus* equales
 una domus teneat *add. R*

M. VAL. MARTIALIS

tu tenebris gaudes: me ludere teste lucerna 5
 et iuvat admissa rumpere luce later.
 fascia te tunicaeque obscuraque pallia celant:
 at mihi nulla satis nuda puella iacet.
 basia me capiunt blandas imitata columbas:
 tu mihi das aviae qualia mane soles. 10
 nec motu dignaris opus nec voce iuvare
 nec digitis, tamquam tura merumque pares:
 masturbabantur Phrygii post ostia servi,
 Hectoreo quotiens sederat uxor equo,
 et quamvis Ithaco stertente pudica solebat 15
 illic Penelope semper habere manum.
 pedicare negas: dabat hoc Cornelia Graccho,
 Iulia Pompeio, Porcia, Brute, tibi;
 dulcia Dardanio nondum miscente ministro
 pocula Iuno fuit pro Ganymede Iovi. 20
 Si te delectat gravitas, Lucretia toto
 sis licet usque die, Laida nocte volo.

CV

Mittebas libram, quadrantem, Garrice, mittis.
 saltem semissem, Garrice, solve mihi.

CVI

Vibi Maxime, si vacas havere,
 hoc tantum lege: namque et occupatus
 et non es nimium laboriosus.
 Transis hos quoque quattuor? sapisti.

8 nulla satis nulla *TL ante corr. f: nuda satis nulla L ex corr.* placet
T (et fort. A^A): iacet B^AC^A 10 auia A^A: aule B^A solet A^A (vix
pro solent) 12 paras ut vid. T (et fort. A^A) 14 seddaret T
15 quavis T 17 gracco B^A 21 tota A^A: toto B^AC^A
CV hab. T 1, 2 carice A^A (sed in lemm. AD GARRICVM) B^A CVI
 1 Vbi C^A habuere B^A (*pro habere, i. e. hab- corr. hav-*): habere
 C^A 2 hoc] H *ut vid. B^A (ita L: Non Q: Hoc Pf)* 4 hoc C^A
 sapisti] si sapis B^A (*pro sapissi?*)

EPIGRAMMATON LIB. XI

CVII

Explicitum nobis usque ad sua cornua librum
et quasi perlectum, Septiciane, refers.
omnia legisti. Credo, scio, gaudeo, verum est.
perlegi libros sic ego quinque tuos.

CVIII

Quamvis tam longo possis satur esse libello,
lector, adhuc a me disticha pauca petis.
sed Lupus usuram puerique diaria poscunt.
Lector, solve. Taces dissimulasque? Vale.

CVII 2 perlectum *B*^A : perfectum *C*^A

4 Quinte *Heinsius*

CVIII 4 salve *B*^A

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

LIBER XII

VALERIUS MARTIALIS PRISCO SVO SALVTEM.

SCIO me patrociniū debere contumacissimae trienni
desidiaē; quo absolvenda non esset inter illas quoque ur-
bicas occupationes, quibus facilius consequimur ut molesti
pctius quam ut officiosi esse videamur; nedum in hac
5 provinciali solitudine, ubi nisi etiam intemperanter studemus,
et sine solacio et sine excusatione secessimus. Accipe ergo
rationem. In qua hoc maximum et primum est, quod
civitatis aures quibus adsueveram quaero, et videor mihi
in alieno foro litigare; si quid est enim quod in libellis
10 meis placeat, dictavit auditor: illam iudiciorum subtili-
tatem, illud materiarum ingenium, bibliothecas, theatra,
convictus, in quibus studere se voluptates non sentiunt, ad
summam omnium illa quae delicati reliquimus desidera-
mus quasi destituti. Accedit his municipalium robigo den-
15 tium et iudici loco livor, et unus aut alter mali, in pusillo
loco multi; adversus quod difficile est habere cotidie bonum
stomachum: ne mireris igitur abiecta ab indignante quae
a gestiente fieri solebant. Ne quid tamen et advenienti

Epist. 2 quo CA: om. BA 4 ut BA: om. CA nedum]
dum CA 5 sollicitudine BA 9 litigasse PQ 10 suptili-
tatem CA 12 conuentus PQ in quibus] omnibus CA volu-
ptates Ital.: uoluptatibus BA: uolun(m)tates CA (pro volumptates)
13 delicati BA: delicate CA rel... dest. om. BA (propter homoeo-
tel. -ti) 15 iudicis BA: iudicii CA mali] alii BA

tibi ab urbe et exigenti negarem—cui non refero gratiam,
 20 si tantum ea praesto quae possum—, inperavi mihi, quod
 indulgere consueveram, et studui paucissimis diebus, ut fami-
 liarissimas mihi aures tuas exciperem adventoria sua. Tu
 velim ista, quae tantum apud te non periclitantur, diligenter
 aestimare et excutere non graveris; et, quod tibi difficilli-
 25 mum est, de nugis nostris iudices nitore seposito, ne Romam,
 si ita decreveris, non Hispaniensem librum mittamus, sed
 Hispanum.

I

Retia dum cessant latratoresque Molossi
 et non invento silva quiescit apro,
 otia, Prisce, brevi poteris donare libello.
 hora nec aestiva est nec tibi tota perit.

II (III)

Ad populos mitti qui nuper ab urbe solebas,
 ibis io Romam nunc peregrine liber
 auriferi de gente Tagi tetricique Salonis,
 dat patrios manes quae mihi terra potens.
 non tamen hospes eris nec iam potes advena dici, 5
 cuius habet fratres tot domus alta Remi.
 iure tuo veneranda novi pete limina templi,
 reddita Pierio sunt ubi templa choro.
 vel si malueris, prima gradiere Subura;
 atria sunt illic consulis alta mei: 10

19 non refero (EA) vel refero (XV) CA 20 possum BA : possim
 CA imperabo CA (pro -bi, i. e. -vi) 21 consueveram BA 22
 adventoria sua] aduentoriam CA 23 t. non a. te non CA 25
 nidore BA 26 decreueri (i. e. decreveris) CA (decreueris X, decre-
 uer EA, decreuerer F, decreuero BV, decreuerunt C) librum
 BA : om. CA II vv. 17-18 hab. T 1 populos BA :
 populum CA mittit (E ante corr. A) vel mitti (X) CA 2 io om. CA
 4 amnes quos Housman (Class. Rev. iii. 200) : armis quos Gilbert
 quae BA : quod CA tibi BA : mihi CA 8 ubi] tibi BA templa]
 tecta Heinsius thoro CA (t pro c) 10 illic BA : illinc CA (cf.
 Gilbert in notis criticis)

M. VAL. MARTIALIS

laurigeros habitat facundus Stella penatis,
 clarus Hyanteae Stella sititor aquae;
 fons ibi Castalius vitreo torrente superbit,
 unde novem dominas saepe bibisse ferunt:
 ille dabit populo patribusque equitique legendum 15
 nec nimium siccis perleget ipse genis.
 Quid titulum poscis? versus duo tresve legantur,
 clamabunt omnes te, liber, esse meum.

III (IV)

Quod Flacco Varioque fuit summoque Maroni
 Maecenas, atavis regibus ortus eques,
 gentibus et populis hoc te mihi, Prisce Terenti,
 fama fuisse loquax chartaque dicet anus.
 tu facis ingenium, tu, si quid posse videmur;
 5 tu das ingenuae ius mihi pigritiae.

IV (V)

Longior undecimi nobis decimique libelli
 artatus labor est et breve rasis opus.
 plura legant vacui, quibus otia tuta dedisti:
 haec lege tu, Caesar; forsitan et illa leges.

V (II)

Quae modo litoreos ibatis carmina Pyrgos,
 ite sacra—iam non pulverulenta—via.

VI

Contigit Ausoniae procerum mitissimus aulae
 Nerva: licet toto nunc Helicone frui:

12 petitor *BA*: sititor *CA* 13 superbit *BA*: superbis ($\bar{b}$?) *ut*
vid. CA (superbis *EAV*, superbus *X*) 14 uiuisse *CA* (*i. e.* bib-)
 ferunt *BA*: ferant *CA* 16 ipse *BA*: ista *CA* 17 leguntur *T*
 18 clamabant *T* III 4 dicit *BA* (*pro -et?*): dicit *CA* 5 ui-
 dentur *CA* 6 mihi] minus *CA* peritiae *BA*
 IV-V cum VI 1-6 *om. CA*
 V 1 pyrgas *cod.*: *corr. Ital.*
 VI cum III *confl.* (*om. vv. 1-6*) *CA* 2 tuto (?) *Friedlaender*

EPIGRAMMATON LIB. XII

recta Fides, hilaris Clementia, cauta Potestas
iam redeunt ; longi terga dedere Metus.
hoc populi gentesque tuae, pia Roma, precantur : 5
dux tibi sit semper talis, et iste diu.
Macte animi, quem rarus habes, morumque tuorum,
quos Numa, quos hilaris possit habere Cato.
largiri, praestare, breves extendere census
et dare quae faciles vix tribuere dei, 10
nunc licet et fas est. Sed tu sub principe duro
temporibusque malis ausus es esse bonus.

VII

Toto vertice quot gerit capillos
annos si tot habet Ligeia, trima est.

VIII

Terrarum dea gentiumque Roma,
cui par est nihil et nihil secundum,
Traiani modo laeta cum futuros
tot per saecula computaret annos,
et fortem iuvenemque Martiumque 5
in tanto duce militem videret,
dixit praeside gloriosa tali :
‘Parthorum proceres ducesque Serum,
Thraces, Sauromatae, Getae, Britanni,
possum ostendere Caesarem ; venite.’ 10

IX

Palma regit nostros, mitissime Caesar, Hiberos,
et placido fruitur Pax peregrina iugo.

7 habes *BA* : habet *CA* 8 posset *Ital.* 11 hunc *CA* (*H*
pro N) 12 es *om.* *CA* (*non X*) VII hab. *T.* Post III in *BA*
1 Tota *T* 2 ligia *T* : legeia *BA* : ligea *CA* VIII 5 mari-
tumque *BA* 6 ducem (*EA*) vel duce (*X*) *CA* IX 1 gerit
CA (*non E*)

M. VAL. MARTIALIS

ergo agimus laeti tanto pro munere grates :
misisti mores in loca nostra tuos.

X

Habet Africanus miliens, tamen captat.
Fortuna multis dat nimis, satis nulli.

XI

Parthenio dic, Musa, tuo nostroque salutem :
nam quis ab Aonio largius amne bibit?
cuius Pimpleo lyra clarior exit ab antro?
quem plus Pierio de grege Phoebus amat?
et si forte—sed hoc vix est sperare—vacabit,
tradat ut ipse duci carmina nostra roga,
quattuor et tantum timidumque brevemque libellum
commendet verbis ‘ Hunc tua Roma legit.’

5

XII

Omnia promittis cum tota nocte bibisti ;
mane nihil praestas. Pollio, mane bibe.

XIII

Genus, Aucte, lucri divites habent iram :
odisse quam donare vilis constat.

XIV

Parcius utaris moneo rapiente veredo,
Prisce, nec in lepores tam violentus eas.
saepe satisfecit praedae venator et acri
decidit excussus nec rediturus equo.
insidias et campus habet : nec fossa nec agger
nec sint saxa licet, fallere plana solent.

5

IX 3 tanti (XV) vel tanto (E)C ^A	X 2 nulli satis B ^A
XI om. C ^A	5 uocabit cod. (1. e. vac-) 8 commenda PQ
XII hab. TR	2 pollio (polio) A ^A B ^A : postume C ^A (sed in lemm.
AD POLLAM)	XIV hab. T; vv. 5-12 hab. R
ager B ^A C ^A	3 agri B ^A 5

non derit qui tanta tibi spectacula praestet
 invidia fati sed leuiore cadat.
 si te delectant animosa pericula, Tuscis
 —tutior est virtus—insidiemur apris. 10
 Quid te frena iuvant temeraria? saepius illis,
 Prisce, datum est equitem rumpere quam leporem.

XV

Quidquid Parrhasia nitebat aula
 donatum est oculis deisque nostris.
 miratur Scythicas virentis auri
 flammās Iuppiter et stupet superbi
 regis delicias gravesque lusus: 5
 haec sunt pocula quae decent Tonantem,
 haec sunt quae Phrygium decent ministrum.
 Omnes cum Iove nunc sumus beati;
 at nuper—pudet, ah pudet fateri—
 omnes cum Iove pauperes eramus. 10

XVI

Addixti, Labiene, tres agellos;
 emisti, Labiene, tres cinaedos:
 pedicas, Labiene, tres agellos.

XVII

Quare tam multis a te, Laetine, diebus
 non abeat febris quaeris et usque gemis.
 Gestatur tecum pariter tecumque lavatur;
 cenat boletos, ostrea, sumen, aprum;

7 deerit (derit) . . . praestet (*ex -at R*) *AA*: deerunt (derunt) . . .
 praestent (-ant *Q*) *BACA* 8 satis et *BA* (*s pro f*): fatis et *CA*
 leuiore] uiore *CA* (leuiore *A*) cadat *AA*: cadant *BA*: cadit *CA*
 9 delectat *CA* XV *om. CA* 1 nitebat *Ital.*: nitebit *cod.* 5
 luxus *Junius, fort. recte* 9 at (*Lf*) vel ac (*PQ*) *BA* ah *edd.*:
 at *cod.* XVII *hab. T* 3 tecum pariter tecumque *AA*: t.
 pariter pariterque (*PQf*) vel t. pariterque (*L*) *BA*: tectum (tecum *A*)
 pariterque *CA*: tecum sella tecumque *N* lauauit *AA* (*i. e. -bit?*):
 lauatur *BACA* (lab-)

M. VAL. MARTIALIS

ebria Setino fit saepe et saepe Falerno 5
 nec nisi per niveam Caecuba potat aquam;
 circumfusa rosis et nigra recumbit amomo
 dormit et in pluma purpureoque toro.
 Cum recubet pulchre, cum tam bene vivat apud te,
 ad Damam potius vis tua febris eat? 10

XVIII

Dum tu forsitan inquietus erras
 clamosa, Iuvenalis, in Subura
 aut collem dominae teris Dianae;
 dum per limina te potentiorum
 sudatrix toga ventilat vagumque 5
 maior Caelius et minor fatigant:
 me multos repetita post Decembres
 accepit mea rusticumque fecit
 auro Bilbilis et superba ferro.
 Hic pigri colimus labore dulci 10
 Boterdum Plateamque—Celtiberis
 haec sunt nomina crassiora terris—:
 ingenti fruor improboque somno
 quem nec tertia saepe rumpit hora,
 et totum mihi nunc repono quidquid 15
 ter denos vigilaveram per annos.
 Ignota est toga, sed datur petenti
 rupta proxima vestis a cathedra.
 surgentem focus excipit superba
 vicini strue cultus iliceti, 20
 multa vilica quem coronat olla.
 venator sequitur, sed ille quem tu

XVII 6 uineam (niveam *A*) *C^A* (*cum L*) 9 recubet *A^A*: sit ei
B^A: si te *C^A* (*pro* sit ei, *vix pro* scite): sit tam *N* cum tamen
 bibat *C^A* (*pro* vivat) 10 vis] uir *C^A* erat *C^A*
 XVIII 1 eras (*LQ*) *vel* erras *B^A* 7 multos *Ital.*: multas *codd.*
 10 columus *C^A* 20 iluceti *C^A*

secreta cupias habere silva ;
dispensat pueris rogatque longos
levis ponere vilicus capillos.
Sic me vivere, sic iuvat perire.

25

XIX

In thermis sumit lactucas, ova, lacertum,
et cenare domi se negat Aemilius.

XX

Quare non habeat, Fabulle, quaeris
uxorem Themison? habet sororem.

XXI

Municipem rigidi quis te, Marcella, Salonis
et genitam nostris quis putet esse locis?
tam rarum, tam dulce sapis. Palatia dicent,
audierint si te vel semel, esse suam ;
nulla nec in media certabit nata Subura
nec Capitolini collis alumna tibi ;
nec cito ridebit peregrini gloria partus
Romanam deceat quam magis esse nurum.
Tu desiderium dominae mihi mitius urbis
esse iubes : Romam tu mihi sola facis.

5

10

XXII

Quam sit lusca Philaenis indecenter
vis dicam breviter tibi, Fabulle?
Esset caeca decentior Philaenis.

24 dispensant pueri *BA* : dispensat pueris *CA* XIX *hab.*
T 2 domi *AA* : foras *BACA* XX 1 fabulle *BA* : fabulla
CA (*sed in lemm. AD FABVLLVM*) 2 themis non *BA* XXI
vv. 1-4 hab. T 1 rigidis *T* qui se *CA* sadonis *T* 2 qui *T*
3 dulci *CA* 4 suam *AACA* : tua *BA* 6, 7 *vel sic distingue, co*
al. tibi nec c. ridebit. per. gl. (vocativo casu) 8 decet *ut vid. CA*
(decet *EA*, ducet *XV*) quam *BA* : cum *CA*
XXII *hab. T. Post XXIII in BA* 1 Quae *T*

M. VAL. MARTIALIS

XXIII

Dentibus atque comis—nec te pudet—uteris emptis.
quid facies oculo, Laelia? non emitur.

XXIV

O iucunda, covinne, solitudo,
carruca magis essedoque gratum
facundi mihi munus Aeliani!
hic mecum licet, hic, Iuvate, quidquid
in buccam tibi venerit loquaris: 5
non rector Libyci niger caballi
succinctus neque cursor antecedit;
nusquam est mulio: mannuli tacebunt.
O si conscius esset hic Avitus,
aurem non ego tertiam timerem. 10
totus quam bene sic dies abiret!

XXV

Cum rogo te nummos sine pignore, 'non habeo' inquis;
idem, si pro me spondet agellus, habes:
quod mihi non credis veteri, Telesine, sodali,
credis coliculis arboribusque meis.
Ecce reum Carus te detulit: adsit agellus. 5
exilii comitem quaeris: agellus eat.

XXVI (XXVII)

A latronibus esse te fututam
dicis, Saenia: sed negant latrones.

XXIII <i>hab. R</i>	XXIV 3 <i>aeliani C^A</i>	6 <i>rector . . .</i>
caballi <i>B^A</i> : uector . . .	caballo <i>C^A</i>	8 <i>nusquam B^A</i> : nusquam
est <i>C^A</i> : <i>fort.</i> nusquamst	9 <i>hinc ait uictus C^A</i>	10 <i>timente</i>
<i>C^A</i>	XXV <i>hab. T</i>	1 <i>non om. C^A</i>
culis <i>B^AC^A</i>	6 <i>ex illi T</i> : exili <i>C^A</i> : exilio <i>Ital.</i>	4 <i>codiculis A^A</i> : coli-
senia <i>codd.</i>	negant (<i>EA</i>) <i>vel</i> negat (<i>X</i>) <i>C^A</i>	XXVI 2

EPIGRAMMATON LIB. XII

XXVII (XXVIII)

Poto ego sextantes, tu potas, Cinna, deunces :
et quereris quod non, Cinna, bibamus idem?

XXVIII (XXIX)

Hermogenes tantus mapparum, †Castrice†, fur est
quantus nummorum vix, puto, Massa fuit ;
tu licet observes dextram teneasque sinistram,
inveniet mappam qua ratione trahat :
cervinus gelidum sorbet sic halitus anguem, 5
casuras alte sic rapit Iris aquas.
nuper cum Myrino peteretur missio laeso,
subduxit mappas quattuor Hermogenes ;
cretatam praetor cum vellet mittere mappam,
praetori mappam surpuit Hermogenes. 10
attulerat mappam nemo dum furta timentur :
mantele a mensa surpuit Hermogenes.
hoc quoque si derit, medios discingere lectos
mensarumque pedes non timet Hermogenes.
quamvis non modico caleant spectacula sole, 15
vela reducuntur cum venit Hermogenes.
festinant trepidi substringere carbasa nautae,
ad portum quotiens paruit Hermogenes.
linigeri fugiunt calvi sistrataque turba,
inter adorantes cum stetit Hermogenes. 20
ad cenam Hermogenes mappam non attulit umquam,
a cena semper rettulit Hermogenes.

XXIX (XXVI)

Sexagena teras cum limina mane senator,
esse tibi videor desidiosus eques,

XXVII 1 potas] pota CA
scripsi (vel Maxime) : om. cod.
-ris L 13 deerit cod.
Vossius : Sexaginta cod.

XXVIII om. CA 1 Castrice
5 alitus cod. 10 praetori ex
XXIX om. CA 1 Sexagena

M. VAL. MARTIALIS

quod non a prima discurram luce per urbem
 et referam lassus basia mille domum.
 sed tu, purpureis ut des nova nomina fastis 5
 aut Nomadum gentes Cappadocumve petas :
 at mihi, quem cogis medios abrumpere somnos
 et matutinum ferre patique lutum,
 quid petitur? Rupta cum pes vagus exit aluta
 et subitus crassae decidit imber aquae 10
 nec venit ablatis clamatus verna lacernis,
 accedit gelidam servus ad auriculam,
 et 'Rogat ut secum cenes Laetorius' inquit.
 Viginti nummis? non ego: malo famem
 quam sit cena mihi, tibi sit provincia merces, 15
 et faciamus idem nec mereamur idem.

XXX

Siccus, sobrius est Aper; quid ad me?
 servum sic ego laudo, non amicum.

XXXI

Hoc nemus, hi fontes, haec textilis umbra supini
 palmitis, hoc riguae ductile flumen aquae,
 prataque nec bifero cessura rosaria Paesto,
 quodque viret Iani mense nec alget holus,
 quaeque natat clusis anguilla domestica lymphis, 5
 quaeque gerit similes candida turris aves,
 munera sunt dominae: post septima lustra reverso
 has Marcella domos parvaque regna dedit.
 Si mihi Nausicaa patrios concederet hortos,
 Alcinoos possem dicere 'Malo meos.' 10

XXIX 6 numadum *cod.*: *corr. Schneidewin*: numidum *Ital.* regas
Heinsius 11 clauatus *ex -tis L* 12 gelidas *L* ut *BA* (*pro at*,
i.e. ad; u pro a?): ad *CA*

XXX 2 seruus *L* XXXI vv. 1-8 *hab. T* 5 clusos *T*
 lymphis *A^{CA}*: nymphis *BA* 6 gerit] ierit *T* 7 reuerse (-ae) *BA*
 8 has . . . dapes *A^A*: has . . . domos *B^{CA}*: hos . . . lares *Heinsius*
 9 -ica *codd.* 10 pessem *CA* (*non A*) (*e pro o*) mallo *CA*

XXXII

O Iuliarum dedecus Kalendarum,
 vidi, Vacerra, sarcinas tuas, vidi;
 quas non retentas pensione pro bima
 portabat uxor rufa crinibus septem
 et cum sorore cana mater ingenti. 5
 Furias putavi nocte Ditis emersas.
 has tu priores frigore et fame siccus
 et non recenti pallidus magis buxo
 Irus tuorum temporum sequebaris.
 Migrare clivom crederes Aricinum. 10
 ibat tripes grabatus et bipes mensa
 et cum lucerna corneoque cratere
 matella curto rupta latere meiebat;
 foco virenti suberat amphorae cervix;
 fuisse gerres aut inutiles maenas 15
 odor inpudicus urcei fatebatur,
 qualis marinae vix sit aura piscinae.
 nec quadra derat casei Tolosatis,
 quadrima nigri nec corona pulei
 calvaeque restes alioque cepisque, 20
 nec plena turpi matris olla resina
 Summemmianae qua pilantur uxores.
 Quid quaeris aedes vilicosque derides,
 habitare gratis, o Vacerra, cum possis?
 haec sarcinarum pompa convenit ponti. 25

XXXII 1 kalendarum *L* 2 uadi *CA* 4 rapta *BA*: rufa
CA crinibus] carminibus *BA* 6 nocte *CA* (*non A*) (e pro o)
 7 priore *CA* (*cum L*) 9 rus *CA* 11 ibi *BA* 14 focum
 ferentis suborat amphora c. *CA* 16 urceus *CA* 17 qualis . . .
 uissit (iussit) *BA*: qualem . . . uissit (iussit) *CA* (uissit pro uix sit)
 20 saleoque *BA* (*praec. s*) caepisque *CA* ut vid. 22 Summem-
 mianae *CA*

XXXIII

Vt pueros emeret Labienus vendidit hortos.
nil nisi ficetum nunc Labienus habet.

XXXIV

Triginta mihi quattuorque messes
tecum, si memini, fuere, Iuli.
quarum dulcia mixta sunt amaris
sed iucunda tamen fuere plura ;
et si calculus omnis huc et illuc
diversus bicolorque digeratur,
vincet candida turba nigriorem.
Si vitare velis acerba quaedam
et tristis animi cavere morsus,
nulli te facias nimis sodalem :
gaudebis minus et minus dolebis.

5

10

XXXV

Tamquam simpliciter mecum, Callistrate, vivas,
dicere percisum te mihi saepe soles.
non es tam simplex quam vis, Callistrate, credi.
nam quisquis narrat talia plura tacet.

XXXVI

Libras quattuor aut duas amico
algentemque togam brevemque laenam,
interdum aureolos manu crepantis,
possint ducere qui duas Kalendas,
quod nemo nisi tu, Labulle, donas,

5

XXXIII 1 agros BA : hortos CA XXXIV vv. 8-11 hab.
 T 1 messes BA (menses L) : menses CA 3 quarum BA :
quorum CA 8 uitare] uisitare T uoles AA : uelis $BACA$ 9
tr. an.] tristia T XXXV hab. T 3 es tam simplex
 $AABA$: est simpliciter CA credis T (et fort. AA) (cum L ante corr.
 Q ante corr.) : credi BA , etiam ut vid. CA (redi EAV , credam X)
XXXVI om. CA 4 kandas (pro kalandas?) L

non es, crede mihi, bonus. Quid ergo?
 Vt verum loquar, optimus malorum es.
 Pisones Senecasque Memmiosque
 et Crispos mihi redde, sed priores:
 fies protinus ultimus bonorum.
 Vis cursu pedibusque gloriari?
 Tigrim vince levemque Passerinum:
 nulla est gloria praeterire asellos.

10

XXXVII

Nasutus nimium cupis videri.
 nasutum volo, nolo polyposum.

XXXVIII

Hunc qui femineis noctesque diesque cathedris
 incedit tota notus in urbe nimis,
 crine nitens, niger unguento, perlucidus ostro,
 ore tener, latus pectore, crure glaber,
 uxori qui saepe tuae comes inprobus haeret,
 non est quod timeas, Candide: non fuit.

5

XXXIX

Odi te quia bellus es, Sabelle.
 res est putida, bellus et Sabellus,
 bellum denique malo quam Sabellum.
 Tabescas utinam, Sabelle belle!

XL

Mentiris, credo: recitas mala carmina, laudo:
 cantas, canto: bibis, Pontiliane, bibo:

XXXVI 7 es om. Ital. 12 passarinum f XXXVIII 2
 insedit Gudiſ: insidit Guttman 4 teneri CA (sed tener X) 5
 suae BA XXXIX hab. T 2 b. et ABA (b. es L): b.
 est CA 3 mallo CA 4 belle om. T XL hab. T:
 vv. 1-2 hab. R 2 pontiliane ACA: pompiliane BA (in lemm.
 DE POMPILIANO)

M. VAL. MARTIALIS

pedis, dissimulo : gemma vis ludere, vincer :
 res una est sine me quam facis, et taceo.
 nil tamen omnino praestas mihi. 'Mortuus,' inquis, 5
 'accipiam bene te.' Nil volo : sed morere.

XLI

Non est, Tucca, satis quod es gulosus :
 et dici cupis et cupis videri.

XLII

Barbatus rigido nupsit Callistratus Afro
 hac qua lege viro nubere virgo solet.
 praeluxere faces, velarunt flammea vultus,
 nec tua defuerunt verba, Talasse, tibi.
 dos etiam dicta est. Nondum tibi, Roma, videtur 5
 hoc satis? expectas numquid ut et pariat?

XLIII

Facundos mihi de libidinosis
 legisti nimium, Sabelle, versus,
 quales nec Didymi sciunt puellae
 nec molles Elephantidos libelli.
 sunt illic Veneris novae figurae, 5
 quales perditus audeat fututor,
 praestent et taceant quid exoleti,
 quo symplegmate quinque copulentur,
 qua plures teneantur a catena,
 extinctam liceat quid ad lucernam. 10
 Tanti non erat esse te disertum.

XLIV

Vnice, cognato iunctum mihi sanguine nomen
 qui geris et studio corda propinqua meis ;

XL 3-6 *nov. epigr. (AD GEMMAM !)* in *AA* (*post XLI in T*) *CA* 5
 inquis *AA**BA* : inquit *CA* XLI *hab. T* XLII 4 defuerunt
 (*P ante corr. fF*) *vel .ant (P ex corr. Q)* *BA (om. L)* : defuerunt (*E*)
vel -int (X) *CA* thalasse *BA* XLIII 3 didymi (-di-) *BA* :
 didymae *CA* 5 nouae] quae *CA* 9 a om. *CA* 11 desertum *BA*
 XLIV 1 cognate *CA* iunctum *vel* uinctum *BA* 2 et om. *CA*
 meo *BA* : meis *CA*

carmina cum facias soli cedentia fratri,
 pectore non minor es sed pietate prior.
 Lesbia cum lepidō te posset amare Catullo, 5
 te post Nasonem blanda Corinna sequi.
 nec derant zephyri si te dare vela iuaret;
 sed tu litus amas. Hoc quoque fratris habes.

XLV

Haedina tibi pelle contegenti
 nudae tempora verticemque calvae,
 festive tibi, Phoebe, dixit ille
 qui dixit caput esse calceatum.

XLVI (XLVII)

Difficilis facilis, iucundus acerbus es idem:
 nec tecum possum vivere nec sine te.

XLVII (XLVI)

Vendunt carmina Gallus et Lupercus.
 sanos, Classice, nunc nega poetas.

XLVIII

Boletos et aprum si tamquam vilia ponis
 et non esse putas haec mea vota, volo:
 si fortunatum fieri me credis et heres
 vis scribi propter quinque Lucrina, vale.
 Lautā tamen cena est: fateor, lautissima, sed cras 5
 nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
 quod sciat infelix damnatae spongea virgae
 vel quicumque canis iunctaque testa viae:

5 lepidō *BA*: tenero *CA* 7 iuaret *BA*: iuuauit (-bit) *CA*
 XLV 2 nuda tempora *BA* 4 dixit] dum *CA* (*pro d̄, i.e. dixit?*)
 calciatum *add.*
 XLVI *hab. T* 1 et isdem *T* (*et fort. A*): eisdem *BA*: es
 idem *CA* XLVII *om. CA* XLVIII *vv. 1-6, 9-10,*
 13-18 *hab. T* 1 et *om. CA* si *Ital.*: sic *AABA*: *om. CA*
 2 nolo (*EA*) vel uolo (*X*) *CA* 6 immo hodie] in medio *T* (*et*
fort. A) 7 damnatae *BA*: damna *CA* uirgae *BA*: uirga *CA*
 8 nec *BA*: uel *CA*

M. VAL. MARTIALIS

mullorum leporumque et suminis exitus hic est,
 sulphureusque color carnificesque pedes. 10
 Non Albana mihi sit comissatio tanti
 nec Capitolinae pontificumque dapes;
 inputet ipse deus nectar mihi, fiet acetum
 et Vaticani perfida vappa cadi.
 Convivas alios cenarum quaere magister 15
 quos capiant mensae regna superba tuae:
 me meus ad subitas invitet amicus ofellas:
 haec mihi quam possum reddere cena placet.

XLIX

Crinitae Line paedagoge turbae,
 rerum quem dominum vocat suarum
 et credit cui Postumilla dives
 gemmas, aurea, vina, concubinos:
 sic te perpetua fide probatum 5
 nulli non tua praeferat patrona:
 succurras misero, precor, furori
 et serves aliquando neglegenter
 illos qui male cor meum perurunt,
 quos et noctibus et diebus opto 10
 in nostro cupidus sinu videre,
 formonsos, niveos, pares, gemellos,
 grandes, non pueros, sed uniones.

L

Daphnonas, platanonas et aërios pityonas
 et non unius balnea solus habes,

XLVIII 11 comisatio (-esa-) CA 13 fiat PQ 15 magistros
 AA^ACA: magister BA 16 capiat CA superba AA^ABA: superbe CA
 17 m. m. i. subitus ad am. o. T XLIX 3 possum illa CA 4
 aureas CA 5 fide] sed et CA 12 formosos codd. L hab. T
 1 Dephonas CA (Daphonas A) et aërios] et eriosque BA pity-
 onas Heinsius in Verg. Ecl. vii. 65: phyonas T: pytonas (-th-) BA:
 cyparissos CA 2 unus CA

EPIGRAMMATON LIB. XII

et tibi centenis stat porticus alta columnis
 calcatusque tuo sub pede lucet onyx,
 pulvereumque fugax hippodromon ungula plaudit 5
 et pereuntis aquae fluctus ubique sonat ;
 atria longa patent. Sed nec cenantibus usquam
 nec somno locus est. Quam bene non habitas !

LI

Tam saepe nostrum decipi Fabullinum
 miraris, Aule? semper homo bonus tiro est.

LII

Tempora Pieria solitus redimire corona
 nec minus attonitis vox celebrata reis,
 hic situs est, hic ille tuus, Sempronia, Rufus,
 cuius et ipse tui flagrat amore cinis.
 Dulcis in Elysio narraris fabula campo 5
 et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos :
 tu melior quae deserto raptore redisti,
 illa virum voluit nec repetita sequi.
 ridet et Iliacos audit Menelaus amores :
 absolvit Phrygium vestra rapina Parim. 10
 Accipient olim cum te loca laeta piorum,
 non erit in Stygia notior umbra domo :
 non aliena videt sed amat Proserpina raptas :
 iste tibi dominam conciliabit amor.

LIII

Nummi cum tibi sint opesque tantae
 quantas civis habet, Paterne, rarus,

L 5 fugax] sugat *T* 7 cenantibus] cena tibi *CA* (*seq. us-*)
 8 nec] na *T*
 LII 1 redimere turna *CA* 6 tyndaris *BA* : *synthesis CA* 7
 desertor a patre *CA* 9 audit et Il. ridet *Stephenson* 10 parem
CA 11 logalae sapiorum *CA* 14 conciliabit *BA* : conciliauit
CA (*pro -bit?*)
 LIII vv. 1-5, 7-10 hab. *T* 2 habes *T* paterue *BA*

M. VAL. MARTIALIS

largiris nihil incubasque gazae
 ut magnus draco quem canunt poetae
 custodem Scythici fuisse luci.
 sed causa, ut memoras et ipse iactas,
 dirae filius est rapacitatis.
 Ecquid tu fatuos rudesque quaeris
 inludas quibus auferasque mentem?
 huic semper vitio pater fuisti.

5

10

LIV

Crine ruber, niger ore, brevis pede, lumine laesus,
 rem magnam praestas, Zoile, si bonus es.

LV

Gratis qui dare vos iubet, puellae,
 insulsissimus improbissimusque est.
 gratis ne date, basiate gratis.
 Hoc Aegle negat, hoc avara vendit
 —sed vendat: bene basiare quantum est!—,
 hoc vendit quoque nec levi rapina:
 aut libram petit illa Cosmiani
 aut binos quater a nova moneta,
 ne sint basia muta, ne maligna,
 ne clusis aditum neget labellis.
 Humane tamen hoc facit, sed unum,
 gratis quae dare basium recusat
 gratis lingere nec recusat Aegle.

5

10

LIII 4 magnis *T* (*vix pro -us corr. -i*) 5 stylici f. ludi *CA*
 7 es *AACA*: est *BA* 8 haec quid *T* (*pro ecquid*): et quid *BACA*
 (*pro ecquid*) LIV 1 Crine] Nigre *CA* brevis] bruis *CA ut vid.*
 luscus *Q* LV 1 qui uos dare uos *ut vid. CA* (quos dare uos *X*,
 qui uos dare *EAV*) puellas *CA* 3 nec *CA* 4 negat hoc] nec
 athuc (*adh.*) *CA* 5-6 *om. BA* (*propter homoeoarch. hoc*): *secl.*
Schneidewin: post v. 8 *transp. Friedländer* 8 uinos *CA* (*i. e. bi-*)
 9 muta *BA*: multa *CA* ne ma. *BA*: nec ma. *CA* 10 *om CA*
 (*propter homoeoarch.*) necluis *cod.* (nec luis *L*, ne cl. *Pf*, nec. cl.
Q) negent *Q* 11 post 12 *BA* facit hoc (*om. tamen CA*)
 12 recusat aegle (*eg-*) *BA* (*cf. v. 13*) 13 non *BA*: nec *CA*

EPIGRAMMATON LIB. XII

LVI

Aegrotas uno decies aut saepius anno,
 nec tibi sed nobis hoc, Polycharme, nocet :
 nam quotiens surgis, soteria poscis amicos.
 Sit pudor : aegrota iam, Polycharme, semel.

LVII

Cur saepe sicci parva rura Nomenti
 laremque villae sordidum petam, quaeris?
 Nec cogitandi, Sparse, nec quiescendi
 in urbe locus est pauperi. Negant vitam
 ludi magistri mane, nocte pistores, 5
 aerariorum marcūli die toto ;
 hinc otiosus sordidam quatit mensam
 Neroniana nummularius massa,
 illinc palucis malleator Hispanae
 tritum nitenti fuste verberat saxum ; 10
 nec turba cessat entheata Bellonae,
 nec fasciato naufragus loquax trunco,
 a matre doctus nec rogare Iudaeus,
 nec sulphuratae lippus institor mercis.
 Numerare pigri damna quis potest somni? 15
 dicet quot aera verberent manus urbis,
 cum secta Colcho Luna vapulat rhombo.
 Tu, Sparse, nescis ista nec potes scire,
 Petilianis delicatus in regnis,
 cui plana summos despicit domus montis, 20
 et rus in urbe est vinitorque Romanus

LVI hab. T 2 nec nobis T: sed nobis B^{CA} 4 si p. aegrotat
 da p. s. A^A LVII vv. 1-7, 9-10, 15, 28 hab. T 1 parua
 C^A momenti C^A 2 petam quaeris] querem petis T
 3 cogitandis pare T: cogitandis pars C^A 5 magistri
 A^{CA}: magister B^A 7 hic A^A 9 palucis Friedlaender:
 pollicent A^A: paludis B^{CA} 10 fuste] ueste B^A 13 mare
 B^A 15 post v. 18 B^A qui Ital. 16 dicent C^A 17
 Luna om. B^A 18 necis ut vid. C^A 19 petilianis B^A: peti-
 nianis C^A

—nec in Falerno colle maior autumnus—
 intraque limen latus essedo cursus,
 et in profundo somnus et quies nullis
 offensa linguis, nec dies nisi admissus.
 nos transeuntis risus excitat turbae,
 et ad cubile est Roma. Taedio fessis
 dormire quotiens libuit, imus ad villam.

25

LVIII

Ancillariolum tua te vocat uxor, et ipsa
 lecticariola est: estis, Alauda, pares.

LIX

Tantum dat tibi Roma basiorum
 post annos modo quindecim reverso
 quantum Lesbia non dedit Catullo.
 te vicinia tota, te pilosus
 hircoso premit osculo colonus;
 hinc instat tibi textor, inde fullo,
 hinc sutor modo pelle basiata,
 hinc menti dominus periculosi,
 hinc † dexiocolus †, inde lippus
 fellatorque recensque cunnilingus.
 Iam tanti tibi non fuit redire.

5

10

LX

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum
 magnaue siderei vidimus ora dei,

22 colle *BA*: monte *CA* 23 latus *BA*: clausus *CA*
 cubile stroma *CA* (*i. e.* cubilest Roma?)

27

LVIII *hab. T*

LIX 8 *om. BA* (*propter homoeoarch.?*) 9 dexiocolus et *BA*:
 dexiocolus (*des-*) (*om. et*) *CA* (dexiocolus *ex* dexicolus *E*, dexiocolus
ex dexio colus *A*, desiocolus *X*, desiocolus *V*) hinc defiocolusque
 et *Scriverius* (*melius d. sed*): *fort.* hinc et dexiocolus *vel* istinc *d.*
 10 cunnilinguis *CA*

LX 1 quod *CA*

si te rure coli viridisque pudebit ad aras,
 qui fueras Latia cultus in urbe mihi:
 da veniam servire meis quod nolo Kalendis 5
 et qua sum genitus vivere luce volo.
 Natali pallere suo, ne calda Sabello [LX^b
 desit; et ut liquidum potet Alauda merum,
 turbida sollicito transmittere Caecuba sacco;
 atque inter mensas ire redire suas; 10
 excipere hos illos et tota surgere cena
 marmora calcantem frigidiora gelu:
 quae ratio est haec sponte sua perferre patique,
 quae te si iubeat rex dominusque, neges?

LXI

Versus et breve vividumque carmen
 in te ne faciam times, Lìgurra,
 et dignus cupis hoc metu videri.
 sed frustra metuis cupisque frustra.
 In tauros Libyci ruunt leones, 5
 non sunt papilionibus molesti.
 Quaeras censeo, si legi laboras,
 nigri fornicis ebrium poetam,
 qui carbone rudi putrique creta
 scribit carmina quae legunt cacantes. 10
 Frons haec stigmatè non meo notanda est.

LXII

Antiqui rex magne poli mundique prioris,
 sub quo pigra quies nec labor ullus erat,

3 pigebit B^A: pudebit C^A ad om. C^A 5 meis B^A: tuis C^A
 7-14 nov. epigr. in codd., fort. recte: coniunxit Gruterus 7 sua
 (EA) vel suo C^A 10 ire] si forte ut vid. C^A (praec. s) (si forte
 EA, forte XV) (pro i fe?): sorte Ital. 11 hoc C^A 14 tibi B^A:
 te C^A LXI hab. T 1 que] et A^A 3
 dignos . . . uidere C^A 5 ruunt A^AC^A: fremunt B^A 7
 quares T 8 ebrium] seruium T (praec. s): ebriumque C^A 10
 scribunt crimina T qua T: quae B^A: qui (XV) vel quae (EA)
 C^A LXII a sub quo] somno C^A

M. VAL. MARTIALIS

nec regale nimis fulmen nec fulmine digni,
 scissa nec ad Manes sed sibi dives humus :
 laetus ad haec facilisque veni sollemnia Prisci 5
 gaudia : cum sacris te decet esse tuis.
 tu reducem patriae sexta, pater optime, bruma
 pacifici Latia reddis ab urbe Numae.
 Cernis ut Ausonio similis tibi pompa macello
 pendeat et quantus luxurietur honos ? 10
 quam non parca manus largaeque nomismata mensae,
 quae, Saturne, tibi pernumerentur opes ?
 utque sit his pretium meritis et gratia maior,
 et pater et frugi sic tua sacra colit.
 At tu sancte—tuo sic semper amere Decembri— 15
 hos illi iubeas saepe redire dies.

LXIII

Vincto Corduba laetior Venafro,
 Histra nec minus absoluta testa,
 albi quae superas oves Galaesi
 nullo murice nec cruore mendax,
 sed tinctis gregibus colore vivo : 5
 dic vestro, rogo, sit pudor poetae
 nec gratis recitet meos libellos.
 Ferrem, si faceret bonus poeta,
 cui possem dare mutuos dolores.
 Corrupti sine talione caeleps, 10
 caecus perdere non potest quod aufert :
 nil est deterius latrone nudo :
 nil securius est malo poeta.

LXII 3 digne *CA* 4 scisse *BA* sed sibi *Heinsius Advers. p. 515* :

nec mihi *BA* (*gloss.*) : sed sis *CA* (sis *pro* s, *i. e.* sibi) 5 lautus
BA : laetus *CA* 11 non *om.* *CA* mens est *CA* (mens *ē pro*
 mense) 12 pernumerantur *BA* : pernumerentur *CA* 15 amare
 (*cum L*) december *CA* 16 illis *BA* : illi *CA*

LXIII 2 Lustra se (Lustras) nec *CA* 3 qui *BA* oves] soles *CA*
 (*praec. s*) gala est *CA* 6 rogo sit] rosit *CA* 7 recites *CA*
 8 Vellem *BA* : Ferrem *CA* 10 *om. BA*

EPIGRAMMATON LIB. XII

LXIV

Vincentem roseos facieque comaque ministros
 Cinna cocum fecit. Cinna, gulosus homo es.

LXV

Formonsa Phyllis nocte cum mihi tota
 se praestitisset omnibus modis largam,
 et cogitare mane quod darem munus,
 utrumne Cosmi, Nicerotis an libram,
 an Baeticarum pondus acre lanarum, 5
 an de moneta Caesaris decem flavos:
 amplexa collum basioque tam longo
 blandita quam sunt nuptiae columbarum,
 rogare coepit Phyllis amphoram vini.

LXVI

Bis quinquagenis domus est tibi milibus empta,
 vendere quam summa vel brevior cupis.
 arte sed emptorem vafra corrumpis, Amoene,
 et casa divitiis ambitiosa latet.
 gemmantes prima fulgent testudine lecti 5
 et Maurusiaci pondera rara citri;
 argentum atque aurum non simplex Delphica portat;
 stant pueri dominos quos precer esse meos.
 deinde ducenta sonas et ais non esse minoris.
 Instructam vili vendis, Amoene, domum. 10

LXVII

Maiae Mercurium creastis Idus,
 Augustis redit Idibus Diana,

LXIV hab. <i>T</i>	1	Vincentes roseo <i>CA</i>	faciet cumaque <i>T</i>
2 est <i>A^ABA</i> : es <i>CA</i>			
LXV 4 comi <i>CA</i>	8	blandito <i>BA</i>	
LXVI 4 diuitis <i>CA</i>	6	maurisiaci <i>codd.</i>	7 dephica <i>CA</i> 8
domino <i>BA</i>	9	minoris] ministros <i>BA</i>	

M. VAL. MARTIALIS

Octobres Maro consecravit Idus.
Idus saepe colas et has et illas,
qui magni celebras Maronis Idus.

5

LXVIII

Matutine cliens, urbis mihi causa relictæ,
atria, si sapias, ambitiosa colas.
non sum ego causicus nec amaris litibus aptus
sed piger et senior Pieridumque comes ;
otia me somnusque iuvant, quæ magna negavit
Roma mihi : redeo, si vigilatur et hic.

5

LXIX

Sic tamquam tabulas scyphosque, Paule,
omnes archetypos habes amicos.

LXX

Lintea ferret Apro vatius cum vernula nuper
et supra togulam lusca sederet anus
atque olei stillam daret enterocelicus unctor,
udorum tetricus censor et asper erat :
frangendos calices effundendumque Falernum
clamabat biberet quod modo lotus eques.
A sene sed postquam patruo venere trecenta,
sobrius a thermis nescit abire domum.
O quantum diatreta valent et quinque comati !
tunc, cum pauper erat, non sitiebat Aper.

5

10

LXXI

Nil non, Lygde, mihi negas roganti :
at quondam mihi, Lygde, nil negabas.

LXVII 5 magna CA
amoris CA (non A) 5 negavit A^ABA: negavis (-bis X) CA 6
hec T LXX 3 deret enteropelicus CA 4 udorum *Lipsius*
et Heinsius Advers. p. 97 : nudorum *codd.* 6 biberet] hiberos CA
qui BA : quod CA 7 A om. BA patruo om. CA 9 dia-
trita BA

LXXII

Iugera mercatus prope busta latentis agelli
 et male compactae culmina fulta casae,
 deseris urbanas, tua praedia, Pannyche, lites
 parvaque sed tritae praemia certa togae.
 Frumentum, milium tisanamque fabamque solebas 5
 vendere pragmaticus, nunc emis agricola.

LXXIII

Heredem tibi me, Catulle, dicis.
 non credam, nisi legero, Catulle.

LXXIV

Dum tibi Niliacus portat crystalla catapulus,
 accipe de circo pocula Flaminio.
 Hi magis audaces, an sunt qui talia mittunt
 munera? Sed gemmis vilibus usus inest:
 nullum sollicitant haec, Flacce, toreumata furem 5
 et nimium calidis non vitiantur aquis.
 quid quod securo potat conviva ministro
 et casum tremulae non timuere manus?
 Hoc quoque non nihil est, quod propinabis in istis,
 frangendus fuerit si tibi, Flacce, calix. 10

LXXV

Festinat Polytimus ad puellas;
 invitus puerum fatetur Hypnus;
 pastas glande natis habet Secundus;
 mollis Dindymus est sed esse non vult;

LXXII vv. 5-6 hab. T 2 compactae B^A: compta^e C^A (compositae V) 3 urbana B^A 4 sunt B^A: sed C^A rara B^A: certa C^A 6 pragmaticos C^A LXXIII 2 credo B^A: credam C^A LXXIV 4 geminis (PXAV, alii) (in pro m, unde geminus Gruterus utilibus C^A 7 quid quod] nec male N 8 nec c. tr. pertimere N 9 quoquo (EA) vel quoque C^A LXXV 2 hymnus B^A: hypnus C^A 4 om. B^A

M. VAL. MARTIALIS

Amphion potuit puella nasci.
 Horum delicias superbiamque
 et fastus querulos, Avite, malo
 quam dotis mihi quinques ducena.

5

LXXVI

Amphora vigesis, modius datur aere quaterno.
 ebrius et crudus nil habet agricola.

LXXVII

Multis dum precibus Iovem salutat
 stans summos resupinus usque in ungues
 Aethon in Capitolio, pepedit.
 Riserunt homines, sed ipse divom
 offensus genitor trinoctiali
 adfecit domicenio clientem.
 Post hoc flagitium misellus Aethon,
 cum vult in Capitolium venire,
 sellas ante petit Paterclianas
 et pedit deciesque vicesque.
 sed quamvis sibi caverit crepando,
 compressis natibus Iovem salutat.

5

10

LXXVIII

Nil in te scripsi, Bithynice. Credere non vis
 et iurare iubes? Malo satisfacere.

LXXIX

Donavi tibi multa quae rogasti;
 donavi tibi plura quam rogasti:

LXXV 7 fastu *CA* Avite *Heinsius*: amice *BA*: aui *CA*
 mallo *CA* 8 ducenta *BA* LXXVI hab. *T* 1
 uicenis *AA*: uigesi *G* LXXVII vv. 1-3, 7-8, 11-12 hab.
T 2 summis *CA* resupinus] respice nos *T* 3 aethion *CA*
 capitolium *CA* 11 crepando *AA**CA*: precando *BA* LXXVIII
 hab. *R* 1 in te] inter *BA* 2 male *R*: mallo *CA* satis-
 faceret usque *R* (*illud* usque *ex nota marginali* usque huc *ortum*
videtur)

EPIGRAMMATON LIB. XII

non cessas tamen usque me rogare.
Quisquis nil negat, Atticilla, fellat.

LXXX

Ne laudet dignos, laudat Callistratus omnes.
cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

LXXXI

Brumae diebus feriisque Saturni
mittebat Vmber aliculam mihi pauper;
nunc mittit alicam: factus est enim dives.

LXXXII

Effugere in thermis et circa balnea non est
Menogenen, omni tu licet arte velis.
captabit tepidum dextra laevaue trigonem,
inputet acceptas ut tibi saepe pilas.
colligit et referet laxum de pulvere follem, 5
et si iam lotus, iam soleatus erit.
lintea si sumes, nive candidiora loquetur,
sint licet infantis sordidiora sinu.
exiguos secto comentem dente capillos
dicet Achilleas disposuisse comas. 10
fumosae feret ipse propin de faece lagonae
frontis et umorem colligit usque tuae.
omnia laudabit, mirabitur omnia, donec
perpessus dicas taedia mille 'Veni!'

LXXX hab. T 1 laudet] laudes CA LXXXI 2
haliculam (halli- CA) codd. 3 misit BA: mittit CA halicam
codd. LXXXII 3 captabi ut vid. BA 4 acceptas BA:
exceptas CA 5 colliget G lapsum Q 6 ero CA 8
infanti CA (seq. s) 9 si te BA (pro scite?): secto CA 10 dices
CA 11 vel προπεῖν, i. e. προπεῖν 12 colliget G usque Ital.:
ille BA: utque CA 13 laudauit CA (i. e. -bit)

LXXXIII

Derisor Fabianus hirnearum,
omnes quem modo colei timebant
dicentem tumidas in hydrocelas
quantum nec duo dicerent Catulli,
in thermis subito Neronianis
vidit se miser et tacere coepit.

5

LXXXIV

Nolueram, Polytime, tuos violare capillos,
sed iuvat hoc precibus me tribuisse tuis.
talis eras, modo tonse Pelops, positisque nitebas
crinibus ut totum sponsa videret ebur.

LXXXV

Pediconibus os olere dicis.
hoc si, sicut ais, Fabulle, verum est,
quid tu credis olere cunnilingis?

LXXXVI

Triginta tibi sunt pueri totidemque puellae:
una est nec surgit mentula. Quid facies?

LXXXVII

Bis Cotta soleas perdidisse se questus,
dum neglegentem ducit ad pedes vernam,
qui solus inopi praestat et facit turbam,
excogitavit—homo sagax et astutus—
ne facere posset tale saepius damnum:
excalceatus ire coepit ad cenam.

5

LXXXIII 2 omne CA cole CA 3 thyprocelas CA
dicerent duo BA 6 v. te misere et CA
LXXXIV 2 iubat CA (i. e. iuvat) 3 erat CA
LXXXV 2 tibulle BA (om. PQ): fabulle CA
LXXXVII 3 urbam BA 4 sagax] suatax CA

4

EPIGRAMMATON LIB. XII

LXXXVIII

Tongilianus habet nasum, scio, non ego. Sed iam
nil praeter nasum Tongilianus habet.

LXXXIX

Quod lana caput alligas, Charine,
non aures tibi sed dolent capilli.

XC

Pro sene, sed clare, votum Maro fecit amico,
cui gravis et fervens hemitritaeos erat,
si Stygias aeger non esset missus ad umbras,
ut caderet magno victima grata Iovi.
Coeperunt certam medici spondere salutem.
ne votum solvat nunc Maro vota facit.

5

XCI

Communis tibi cum viro, Magulla,
cum sit lectulus et sit exoletus,
quare, dic mihi, non sit et minister.
Suspiras; ratio est, times lagonam.

XCII

Saepe rogare soles qualis sim, Prisce, futurus,
si fiam locuples simque repente potens.
Quemquam posse putas mores narrare futuros?
dic mihi, si fias tu' leo, qualis eris?

LXXXVIII 1 non nego *Ital., fort. recte*

LXXXIX hab. T 1 alligat C^A

XC hab. T 1 clare A^ABA : caro C^A 3 esset A^ACA : iret
B^A : isset *Hemsius* umbras A^A : undas B^ACA 6 nunc mora f.
(om. vota) T XCII hab. T. Post XCIII in B^A
(propter similitudinem Epigrammatum XCI, XCIII ?) 3 quam-
quam T futurus C^A (pro -ros)

XCIII

Qua moechum ratione basiaret
 coram coniuge repperit Labulla.
 parvum basiat usque morionem ;
 hunc multis rapit osculis madentem
 moechus protinus et suis repletum
 ridenti dominae statim remittit.
 Quanto morio maior est maritus !

5

XCIV

Scribebamus epos ; coepisti scribere : cessi,
 aemula ne starent carmina nostra tuis.
 transtulit ad tragicos se nostra Thalia cothurnos :
 aptasti longum tu quoque syrma tibi.
 fila lyrae movi Calabris exculta Camenis :
 plectra rapis nobis, ambitiose, nova.
 audemus saturas : Lucilius esse laboras.
 ludo levis elegos : tu quoque ludis idem.
 quid minus esse potest ? epigrammata fingere coepi :
 hinc etiam petitur iam mea palma tibi.
 Elige quid nolis—quis enim pudor omnia velle ?—
 et si quid non vis, Tucca, relinque mihi.

5

10

XCV

Musaei pathicissimos libellos,
 qui certant Sybariticis libellis,

XCIII 2 fabulla *BA* (*sed in lemm. IN * * BVLLAM, corr. FAB., L*) :
 labulla *CA* (*cf. ad IV. ix, XII. lxxxv*) 4 oculis *ut vid. CA* 5
 proximus *BA* : protinus *CA* repletur *CA* XCIV hab. *T*
 2 tuis *AABA* : tui *CA* 3 ad] ut *T* cothurnos] cornu *CA* (*sed*
coturnos X) 5 calabris *AA* : doctis *BACA* 6 nouem *T*
 9 potes *AACA* : potest *BA* fingere coepi *AA* : scribere (*LQf*) *vel*
 fingere (*P*) coepi *BA* : pingere possis *CA* (*pro* fing.) (poscis *G*) 10
 me *BA* palma *AA* : fama *BA* (forma *L*) *CA* 11 quid *AACA* :
 quod *BA* enim (*PQ*) *vel* enim est (*Lf*) *BA* XCV
vv. 3-7 hab. T 1, 2 *transp. BA* 1 Musaei *Ital.* : Musseti (*Mu-*
setis L) *codd.*

et tinctas sale pruriente chartas
 Instanti lege Rufe ; sed puella
 sit tecum tua, ne thalassionem
 indicas manibus libidinosus
 et fias sine femina maritus. 5

XCVI

Cum tibi nota tui sit vita fidesque mariti
 nec premat ulla tuos sollicitetve toros,
 quid quasi paelicibus torqueris inepta ministris,
 in quibus et brevis est et fugitiva Venus ?
 Plus tibi quam domino pueros praestare probabo : 5
 hi faciunt ut sis femina sola viro ;
 hi dant quod non vis uxor dare. 'Do tamen,' inquis,
 'ne vagus a thalamis coniugis erret amor.'
 Non eadem res est : Chiam volo, nolo mariscam :
 ne dubites quae sit Chia, marisca tua est. 10
 Scire suos fines matrona et femina debet :
 cede sua pueris, utere parte tua.

XCVII

Vxor cum tibi sit puella qualem
 votis vix petat improbus maritus,
 dives, nobilis, erudita, casta,
 rumpis, Basse, latus, sed in comatis,
 uxoris tibi dote quos parasti. 5
 et sic ad dominam reversa languet
 multis mentula milibus redempta ;
 sed nec vocibus excitata blandis

3 et] has *T* (*qui ab hoc versu incipit*) 5 nechalassionem *T* : nec
 thal. *B^A* : ne thal. *C^A* XCVI 2 suos *C^A* 4 fuitiua
 ut vid. *C^A* (fuctiua *E*, futtiua *AV*, fugitiua *X*) 10 nec *B^A* : ne *C^A*
 XCVII 1 qualem] malle *C^A* 2 petat *B^A* : petit *C^A* im-
 probis *Ital.* 8 sed (set) nec *B^A* : vel ne *C^A* (*pro* ut nec ?) :
 quae nec *Heinsius* sentit *B^A* : blandis *C^A*

EPIGRAMMATON LIB. XII

molli pollice nec rogata surgit.
 Sit tandem pudor aut eamus in ius.
 non est haec tua, Basse: vendidisti.

10

XCVIII

Baetis olivifera crinem redimite corona,
 aurea qui nitidis vellera tinguis aquis;
 quem Bromius, quem Pallas amat; cui rector aquarum
 Albula navigerum per freta pandit iter:
 ominibus laetis vestras Instantius oras
 intret et hic populis ut prior annus eat.
 non ignorat onus quod sit succedere Macro;
 qui sua metitur pondera ferre potest.

5

XCVIII 3 promius *CA* 5-8 nov. epigr. in *BA* 5 omnibus
 (*EA*) vel ominibus (*X*) *CA* intrantibus *BA* (instr. *Q*): instantibus *CA*
 6 inter *CA* erat *CA* (*cum L*) 8 metitur *BA*: mentitur *CA*

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

[LIBER XIII]

XENIA.

I.

NE toga cordylis et paenula desit olivis
aut inopem metuat sordida blatta famem,
perdite Niliacas, Musae, mea damna, papyros :
postulat ecce novos ebria bruma sales.
Non mea magnanimo depugnat tessera telo 5
senio nec nostrum cum cane quassat ebur :
haec mihi charta nuces, haec est mihi charta fritillus :
alea nec damnum nec facit ista lucrum.

II.

Nasutus sis usque licet, sis denique nasus,
quantum noluerat ferre rogatus Atlans,
et possis ipsum tu deridere Latinum :
non potes in nugas dicere plura meas
ipse ego quam dixi. Quid dentem dente iuvabit 5
rodere? carne opus est, si satur esse velis.
Ne perdas operam : qui se mirantur, in illos
virus habe, nos haec novimus esse nihil.

I hab. T 1 Ne toga] Nequea CA desil CA 2 blattia
(EA) vel blatta CA 5 depugna T telo AA : talo BACA
7 haec est om. CA fritilli ut vid. T : fritillus BACA 8 non f. AA
II hab. T 1 Nasus (EA) vel Nasutus (X) CA si d. T 2 quantam
rouerat f. rogatur a. CA 3 possis AABA : posses CA 5 quam]
sed AA 7 mirantur BA (-nat- L) 8 habe AABA : habes CA

M. VAL. MARTIALIS

non tamen hoc nimium nihil est, si candidus aure
nec matutina si mihi fronte venis.

10

III

Omnis in hoc gracili XENIORVM turba libello
constabit nummis quattuor empta tibi.
Quattuor est nimium? poterit constare duobus,
et faciat lucrum bybliopola Tryphon.
Haec licet hospitibus pro munere disticha mittas,
si tibi tam rarus quam mihi nummus erit.
Addita per titulos sua nomina rebus habebis:
praetereas, si quid non facit ad stomachum.

5

IV. *Tus.*

Serus ut aetheriae Germanicus imperet aulae
utque diu terris da pia tura Iovi.

V. *Piper.*

Cerea quae patulo lucet ficedula lumbo,
cum tibi sorte datur, si sapis, adde piper.

VI. *Alica.*

Nos alicam, poterit mulsum tibi mittere dives.
si tibi noluerit mittere dives, emes.

VII. *Faba.*

Si spumet rubra conchis tibi pallida testa,
lautorum cenis saepe negare potes.

9 conditus *T* 10 uenit *T*
III hab. *T*; vv. 7-8 hab. *R* 1 graecii *CA* seniorum *CA* 4
faciat *AA*: faciet *BA**CA* 5-6 nov. epigr. in *BA* 5 mittis *BA*
6 tam] quam *CA* 7 nov. epigr. in *BA* (qui om. v. 8) 8 praeterea
CA (seq. s)
IV hab. *T* SERTVS *Q* et ut vid. *L* (vix *BA*) (*Class. Rev.* xv. 418)
1 Serus ut] Sertis *T*: Se sur ut ut vid. *CA* (Serus ut *EA*, Caesar ut
X Epored., Securus *V*) aetheriae (-reae) . . . aulae *AA* (-rii *T*) *BA*:
aetheria (-rea) . . . aula *CA* V hab. *T* 1 limbo *CA*
2 forte *Ital.* VI hab. *TR* HALICA *CA* 1 halicam *CA*
2 emes *AA*: emis *BA* (pro -es?): eme *CA* VII hab. *TR*

EPIGRAMMATON LIB. XIII

VIII. *Far.*

Inbue plebeias Clusinis pultibus ollas,
ut satur in vacuis dulcia musta bibas.

IX. *Lens.*

Accipe Niliacam, Pelusia munera, lentem :
vilior est alica, carior illa faba.

X. *Simula.*

Nec dotes simulae possis numerare nec usus,
pistori totiens cum sit et apta coco.

XI. *Hordeum.*

Mulio quod non det tacituris, accipe, mulis.
haec ego coponi, non tibi, dona dedi.

XII. *Frumentum.*

Tercentum Libyci modios de messe coloni
sume, suburbanus ne moriatur ager.

XIII. *Betae.*

Vt sapiant fatuae, fabrorum prandia, betae,
o quam saepe petet vina piperque cocus !

XIV. *Lactucae.*

Cludere quae cenas lactuca solebat avorum,
dic mihi, cur nostras inchoat illa dapes ?

VIII *hab. TR* IX *hab. T* 2 *halica CA* X
hab. R SIMILA AACA : SIMVLA BA 1 *dotes simulae possis AA*
(-mil- *R ex corr.*) BA : poteris similam poteris CA 2 *pistorum R*
(*et fort. AA*) : pistoris BA

XI *hab. T* 1 *non dam T (pro non das ?)* : non det BACA
taciturus BA 2 *hoc T (et fort. AA)* : haec (hec) BACA dedi
AACA : dabo BA

XII 1 *modios libyci de gente M*

XIII *hab. TR* 1 *saturae f. grandia BA (saturae f. gaudia Q)* 2
o quam] et quam CA (*pro ei quam vel ecquam ?*)

XIV *hab. R* LACTVCAE (-CE L) vel LACTVCA (Q) BA 1 *Quae*
cenas cludere CA ut vid. 2 *domini cur nostram ut vid. CA*
inchoat AA (cum Q) : inchoet BACA

M. VAL. MARTIALIS

XV. *Ligna acapna.*

Si vicina tibi Nomento rura coluntur,
ad villam moneo, rustice, ligna feras.

XVI. *Rapa.*

Haec tibi brumali gaudentia frigore rapa
quae damus, in caelo Romulus esse solet.

XVII. *Fascis coliculi.*

Ne tibi pallentes moveant fastidia caules,
nitrata viridis brassica fiat aqua.

XVIII. *Porri sectivi.*

Fila Tarentini graviter redolentia porri
edisti quotiens, oscula clusa dato.

XIX. *Porri capitati.*

Mittit praecipuos nemoralis Aricia porros :
in niveo virides stipite cerne comas.

XX. *Napi.*

Hos Amiternus ager felicibus educat hortis :
Nursinas poteris parcius esse pilas.

XXI. *Asparagi.*

Mollis in aequorea quae crevit spina Ravenna
non erit incultis gratior asparagis.

XV hab. T LIGNA ACTVA T : LIGNA (om. ACAPNA) B^A I
colantur T (et fort. A^A) : coluntur B^AC^A 2 moneo] manebis C^A
ligne ut vid. C^A XVI hab. T I frigora B^A ut vid.
2 stimulus solet (om. esse) T
XVII hab. T FASCIS COLI T : FASCES COLICVLORVM B^A : FASCIS
COLICVLI C^A I Nec ibi pullentes T 2 fiat] flatus T
XVIII hab. T
XIX hab. T I Mittit A^AC^A : Mittis B^A
XX hab. T I Hos A^AC^A : om. B^A
XXI hab. T I criuit C^A rauennae B^A 2 grati T

EPIGRAMMATON LIB. XIII

XXII. *Vvae duracinae.*

Non habilis cyathis et inutilis uva Lyaeo,
sed non potanti me tibi nectar ero.

XXIII. *Ficus Chiaae.*

Chia seni similis Baccho, quem Setia misit,
ipsa merum secum portat et ipsa salem.

XXIV. *Cydonea.*

Si tibi Cecropio saturata Cydonea melle
ponentur, dicas: 'Haec melimela placent.'

XXV. *Nuces pineae.*

Poma sumus Cybeles: procul hinc discede, viator,
ne cadat in miserum nostra ruina caput.

XXVI. *Sorba.*

Sorba sumus, molles nimium tendentia ventres:
aptius haec puero quam tibi poma dabis.

XXVII. *Petalium caryotarum.*

Aurea porrigitur Iani caryota Kalendis;
sed tamen hoc munus pauperis esse solet.

XXVIII. *Vas cottanorum.*

Haec tibi quae torta venerunt condita meta,
si maiora forent cottana, ficus erat.

XXII hab. T vel Dur- 2 putanti (EA) vel pot- CA
XXIII hab. T CIVIAE T: CHIAE (-IE) BA: CHIA CA I quam
CA sedula T: sitia CA 2 secum merum CA portet T
XXIV hab. TR I cecropios CA 2 placent A: licet BACA
XXV hab. R I simus BA cybele CA (i. e. -ae?) hic CA
uiam CA XXVI hab. R I tendentia A: durantia BA;
dicantia (ditantia) CA uentri CA 2 dabis Qf, dabo L, damus P
(pro dabus; us pro is?)

XXVII hab. T PETAVIVVM T: PETADIVM (PEL-?) BA: PETALIVM
CA: Palathion Salmasius CARECTARVM ut vid. BA (pro CAREOT-
i. e. caryot-) I iam (LQ) vel iani BA

XXVIII hab. TR I tibi quae] tiberiae CA condita] cottana BA
meta AA: menta BA: mensa CA 2 erat AACA: erant BA

M. VAL. MARTIALIS

XXIX. *Vas Damascenorum.*

Pruna peregrinae carie rugosa senectae
sume: solent duri solvere ventris onus.

XXX. *Caseus Lunensis.*

Caseus Etruscae signatus imagine Lunae
praestabit pueris prandia mille tuis.

XXXI. *Caseus Vestinus.*

Si sine carne voles ientacula sumere frugi,
haec tibi Vestino de grege massa venit.

XXXII. *Caseus fumosus.*

Non quemcumque focum nec fumum caseus omnem,
sed Velabrensem qui bibit, ille sapit.

XXXIII. *Casei Trebulani.*

Trebula nos genuit; commendat gratia duplex,
sive levi flamma sive domamur aqua.

XXXIV. *Bulbi.*

Cum sit anus coniunx et sint tibi mortua membra,
nil aliud bulbis quam satur esse potes.

XXXV. *Lucanicae.*

Filia Picenae venio Lucanica porcae:
pultibus hinc niveis grata corona datur.

XXIX *hab. T* -NORVM *AA*: -NARVM *BA*^{CA} *I* Prona *CA*
garriac (-ie) *CA* *2* sime *BA*

XXX *hab. R* *2* puero *CA* melle *CA*

XXXI *hab. T* LVNENSIS *T* (cf. XXX): TESTINVS *CA* *I* uolet *CA*
lentacula *T*: lenta cui *BA*: lentacula (-li) *CA* (l *pro* j) frugis *CA*
2 missa *AA* XXXII *hab. T* *2* belabrensem *BA*^{CA} (*i. e.* Ve-)
ille *AA*^{BA}: ipse *CA*

XXXIII *hab. TR* TRIB- *AA*: TREBL- *CA* *I* Tribula *AA*:
Trebla *CA* *2* leue *AA* domanur *ut vid. AA* XXXIV *hab. T*

XXXV *hab. R* *I* Picenae] paenae (-ne) *CA* (a *pro* ic) *2* grata]
data *R* datur] cibatur *ut vid. CA* (cibat *X* *E* *pored.*)

XXXVI. *Cistella olivarum.*

Haec quae Picens venit subducta trapetis
inchoat atque eadem finit oliva dapes.

XXXVII. *Mala citrea.*

Aut Corcyraei sunt haec de frondibus horti,
aut haec Massyli poma draconis erant.

XXXVIII. *Colustrum.*

Subripuit pastor quae nondum stantibus haedis
de primo matrum lacte colustra damus.

XXXIX. *Haedus.*

Lascivum pecus et viridi non utile Baccho
det poenas; nocuit iam tener ille deo.

XL. *Ova.*

Candida si croceos circumfluit unda vitellos,
Hesperius scombri temperet ova liquor.

XLI. *Porcellus lactans.*

Lacte mero pastum pigrae mihi matris alumnum
ponat, et Aetolo de sue dives edat.

XLII. *Apyrina et tubures.*

Non tibi de Libycis tubures et apyrina ramis,
de Nomentanis sed damus arboribus.

XXXVI hab. T XXXVII hab. T I coricei T: corcyrae
(-re) CA frontibus TLfE ante corr. 2 erat CA XXXVIII hab.
TR. Om. BA COLOSERVVM AA I Surrupuit CA

XXXIX hab. T HAEDVS AA: HAEDVM BA: HAEDOS CA I petas
T (c pro t, a pro u) 2 deponas AA: det poenas BACA sed
tamen AA: iam tener BACA

XL hab. T I sic roseos BA

XLI hab. TR PORCELLVS AA: PORCELLVS LACTANS BA: PORCELLVS
LACTENS CA I matris] pastus BA alumnus BA: alumna CA

XLII hab. T TVBERES BA I tuberes. BA

M. VAL. MARTIALIS

XLIII. *Idem.*

Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis
et vernae tubures. Quid tibi cum Libycis?

XLIV. *Sumen.*

Esse putes nondum sumen; sic ubere largo
et fluit et vivo lacte papilla tumet.

XLV. *Pulli gallinacei.*

Si Libycae nobis volucres et Phasides essent,
acciperes, at nunc accipe chortis aves.

XLVI. *Persica praecocia.*

Vilia maternis fueramus Persica ramis:
nunc in adoptivis Persica cara sumus.

XLVII. *Panes Picentini.*

Picentina Ceres niveo sic nectare crescit
ut levis accepta spongea turget aqua.

XLVIII. *Boleti.*

Argentum atque aurum facilest laenamque togamque
mittere; boletos mittere difficilest.

XLIX. *Ficedulae.*

Cum me ficus alat, cum pascar dulcibus uvis,
cur potius nomen non dedit uva mihi?

XLIII hab. T 1 Lacte T pirina B^A 2 berne (-nae) tuberes B^A

XLIV hab. T 2 et fluit et A^A: effluet (pro -it?) et B^A: effluet
(om. et) C^A uino LQX Epored. XLV hab. T 1 phasidos ut

vid. A^A (-us T): phasides B^AC^A 2 acciperet C^A tu A^A: at B^AC^A

XLVI hab. TR PRAECOCTA (COCTA R) A^A: PRAECOCIA B^A: PRAE-
COQVA C^A 1 Vilia] Vella A^A persica A^AB^A: praecoqua C^A

XLVII hab. T 1 sic om. C^A cescit C^A

XLVIII hab. TR 2 b. mittere] b. mihi ut vid. A^A (b. nam mihi
T, b. haec tibi R) (pro b. mī, i. e. b. mittere)

XLIX hab. R FICEDVLA A^A: FICEDVLAE B^AC^A

EPIGRAMMATON LIB. XIII

L. *Terrae tubera.*

Rumpimus altricem tenero quae vertice terram
tubera, boletis poma secunda sumus.

LI. *Turdorum decuria.*

Texta rosis fortasse tibi vel divite nardo,
at mihi de turdis facta corona placet.

LII. *Anates.*

Tota quidem ponatur anas, sed pectore tantum
et cervice sapit: cetera redde coco.

LIII. *Turtures.*

Cum pinguis mihi turtur erit, lactuca valebis;
et cocleas tibi habe. Perdere nolo famem.

LIV. *Perna.*

Cerretana mihi fiat vel missa licebit
de Menapis: lauti de petasone vorent.

LV. *Petaso.*

Musteus est: propera, caros nec differ amicos.
nam mihi cum vetulo sit petasone nihil.

LVI. *Volva.*

Te fortasse magis capiat de virgine porca;
me materna gravi de sue volva capit.

- L hab. T FICEDVLA T (cf. XLIX) I de A^ACA: quae B^A
 LI hab. T T. D. SIVE CORONA B^A
 LII hab. TR ANETES R I pectora C^A (cum R)
 LIII hab. T I C. p. m. t. e. A^ACA: C. m. t. p. e. B^A ualebis
 A^ABA: ualebis (EA) vel ualebit (XV Epored.) C^A
 LIV hab. T. Post LV in B^A I Cere- B^A: Caere- C^A 2
 uorent A^ACA: uorant B^A
 LV hab. T I prope C^A
 LVI hab. T

M. VAL. MARTIALIS

LVII. *Colocasia.*

Niliacum ridebis holus lanasque sequaces,
inproba cum morsu fila manuque trahes.

LVIII. *Iecur anserinum.*

Aspice quam tumeat magno iecur anseris maius!
miratus dices: 'Hoc, rogo, crevit ubi?'

LIX. *Glires.*

Tota mihi dormitur hiems et pinguior illo
tempore sum quo me nil nisi somnus alit.

LX. *Cuniculi.*

Gaudet in effossis habitare cuniculus antris.
monstravit tacitas hostibus ille vias.

LXI. *Attagenae.*

Inter sapes fertur alitum primus
Ionicarum gustus attagenarum.

LXII. *Gallinae altilis.*

Pascitur et dulci facilis gallina farina,
pascitur et tenebris. Ingeniosa gula est.

LXIII. *Capones.*

Ne nimis exhausto macresceret inguine gallus,
amisit testes. Nunc mihi gallus erit.

LVII hab. R 1 ridebit R 2 manusque A^AB^A trahes A^A:
trahet B^AC^A

LVIII hab. R ANSERIM corr. -RVM R 2 ubi] mihi R (pro tibi,
TI pro U? vix pro ibi) LIX hab. R CLIS A^A: GLIRES (-RIS) B^AC^A
2 sunt (EA) vel sum C^A LX hab. T 1 offensis T 2 mon-

strabit B^A (pro -vit) illa T LXI hab. T ATTAGANAE (EX)
vel -ONAE (A) C^A 2 custus B^A LXII hab. R

LXIII hab. T 1 minus B^A

LXIV. *Idem.*

Succumbit sterili frustra gallina marito.
hunc matris Cybeles esse decebat avem.

LXV. *Perdices.*

Ponitur Ausoniis avis haec rarissima mensis :
hanc in piscina ludere saepe soles.

LXVI. *Columbinae.*

Ne violes teneras periuro dente columbas,
tradita si Gnidae sunt tibi sacra deae.

LXVII. *Palumbi.*

Inguina torquati tardant hebetantque palumbi :
non edat hanc volucrem qui cupit esse salax.

LXVIII. *Galbuli.*

Galbina decipitur calamis et retibus ales,
turget adhuc viridi cum rudis uva mero.

LXIX. *Cattae.*

Pannonicas nobis numquam dedit Vmbria cattas :
mavult haec domino mittere dona Pudens.

LXIV *hab. R* IDEM $A^A C^A$: CAPONES B^A I sterili $A^A B^A$:
sterilis C^A 2 hunc A^A : hanc $B^A C^A$

LXV *hab. R* I auis haec A^A : perdix B^A (*gloss. 1*) : aut (aur)
haec C^A (*pro avis haec*). carissima (kar.) A^A : rarissima $B^A C^A$ 2
in piscina ludere A^A : in lautorum (inl. ?) condere B^A : in lautorum
(inl. ?) madere (mandere) C^A : ui laut. ponere Q sepe *vel* saepe *codd.*

LXVI *hab. R* COLVMBINAE A^A (-NE R) : COLVMBINI $B^A C^A$ I
Nec C^A periuro $A^A B^A$: perduro C^A 2 si gnidae $A^A C^A$: sic
nitidae B^A ibi C^A (*praec. t*)

LXVII *hab. R* PALVMBVS A^A , *fort. recte* : PALVMBI B^A (-BO *ut*
vid. L) C^A I turdant habetant palumbus *corr.* habitantque pau-
lumbi R 2 palux A^A

LXVIII *hab. T* GALBI B^A I Galbina $A^A B^A$: Galbula C^A 2
rubis B^A oua C^A LXIX *hab. R* I umquam B^A 2 domino
 $A^A C^A$: dominae (-ne) B^A , *fort. recte vel* pudens

M. VAL. MARTIALIS

LXX. *Pavones.*

Miraris, quotiens gemmantis explicat alas,
et potes hunc saevo tradere, dure, coco?

LXXI. *Phoenicopteri.*

Dat mihi pinna rubens nomen, sed lingua gulosis
nostra sapit. Quid si garrula lingua foret?

LXXII. *Phasiani.*

Argoa primum sum transportata carina:
ante mihi notum nil nisi Phasis erat.

LXXIII. *Numidicae.*

Ansere Romano quamvis satur Hannibal esset,
ipse suas numquam barbarus edit aves.

LXXIV. *Anseres.*

Haec servavit avis Tarpei templa Tonantis.
miraris? Nondum fecerat illa deus.

LXXV. *Grues.*

Turbabis versus nec littera tota volabit,
unam perdidideris si Palamedis avem.

LXXVI. *Rusticulae.*

Rustica sim an perdix quid refert, si sapor idem est?
Carior est perdix. sic sapit illa magis.

LXX hab. R PAVO A^A: PAVONES B^AC^A 2 et potis R: si
potes *Isidorus Orig.* xii. 7. 48 duce C^A
LXXI hab. T PIORICOTTORI T 2 quod A^AC^A: quid B^A
forent C^A LXXII hab. TR PHASIANVS A^A: PHASIANAE (-NE) B^A:
PHASIANI C^A 1 Argia R: Argia *Isidorus* xii. 7. 49 2 erit C^A
LXXIII hab. R NVMILICAE R 2 sua C^A
LXXIV hab. TR 1 tarpeia A^A: tarpei B^AC^A 2 deos A^AB^A
LXXV hab. TR 1 Turbabit A^A: Turbabis B^AC^A uolauit *codd.*
(*pro* -bit) (*corr.* T) LXXVI hab. T 1 sim an] si mansi T:
si maneat B^A qui T: quid B^AC^A referat (*Lf*) vel refert (*P*) B^A
(*om.* Q) est *om.* C^AL (*praec.* ē, i. e. -em) fort. idemst 2 si T:
sic (*L*) vel si (*PQf*) B^A

LXXVII. *Cycni.*

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
cantator cycnus funeris ipse sui.

LXXVIII. *Porphyriones.*

Nomen habet magni volucris tam parva gigantis?
et nomen prasini Porphyrionis habet.

LXXIX. *Mulli vivi.*

Spirat in advecto, sed iam piger, aequore nullus;
languescit. Vivum da mare: fortis erit.

LXXX. *Murenae.*

Quae natat in Siculo grandis murena profundo,
non valet exustam mergere sole cutem.

LXXXI. *Rhombi.*

Quamvis lata gerat patella rhombum,
rhombus latior est tamen patella.

LXXXII. *Ostrea.*

Ebria Baiano veni modo concha Lucrino:
nobile nunc sitio luxuriosa garum.

LXXXIII. *Squillae.*

Caeruleus nos Liris amat, quem silva Maricae
protegit: hinc squillae maxima turba sumus.

LXXVII hab. TR 1 defacta *A*^A; deficiens *B*^A; defecta *C*^A

LXXVIII hab. T 1 gigantis *om.* *A*^A; cicadis *C*^A 2 pur-
purionis *C*^A, *fort. recte*

LXXIX hab. T 1 auecto *B*^A nullus *ut vid.* *C*^A

LXXX hab. T MVRENAE MAGNAE Q

LXXXI hab. T 1 gerat] cerat *T*: regat *B*^A 2 tamen est *B*^A

LXXXII hab. T 1 modo ueni *A*^A; ueni modo *B*^A*C*^A lucrino
(*Lf*) *vel -na (PQF)* *B*^A 2 sito *C*^A LXXXIII hab. T 1
libris *C*^A quam *B*^A 2 hinc *A*^A; hic *B*^A; hunc *C*^A

M. VAL. MARTIALIS

XCVIII (XCIX). *Caprea*.

Pendentem summa capream de rupe videbis :
casuram speres ; despicit illa canes.

XCIX (XCVIII). *Dorcas*.

Delicium parvo donabis dorcada nato :
iactatis solet hanc mittere turba togis.

C. *Onager*.

Pulcher adest onager : mitti venatio debet
dentis Erythraei : iam removete sinus.

CI. *Oleum Venafrum*.

Hoc tibi Campani sudavit baca Venafri :
unguentum quotiens sumis, et istud olet.

CII. *Garum sociorum*.

Expirantis adhuc scombri de sanguine primo
accipe fastosum, munera cara, garum.

CIII. *Amphora muriae*.

Antipolitani, fateor, sum filia thynni :
essem si scombri, non tibi missa forem.

CIV. *Mel Atticum*.

Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti
Pallados a silvis nobile nectar apis.

XCVIII hab. TR I caprea LEX 2 despicit A^AB^A : de-
cipit C^A

XCIX hab. T ; v. I hab. R DORCAS A^A : DORCAE B^AC^A I De-
lictum A^A dorca donato C^A (cum R) 2 iactatis] lactis T

C hab. TR

CI hab. T VENAFRVM vel -ANVM A^A : VENAFRI B^A : VENAFRVM
(BEN-) C^A I sudabit B^A (i. e. -vit ?) uaca C^A (i. e. ba-) 2 oles G

CII hab. T I de om. T prono T 2 munere ut vid. C^A

CIII hab. T
CIV hab. T

EPIGRAMMATON LIB. XIII

CV. *Favi Siculi.*

Cum dederis Siculos mediae de collibus Hyblae,
Cecropios dicas tu licet esse favos.

CVI. *Passum.*

Gnosia Minoae genuit vindemia Cretae
hoc tibi, quod mulsum pauperis esse solet.

CVII. *Picatum.*

Haec de vitifera venisse picata Vienna
ne dubites, misit Romulus ipse mihi.

CVIII. *Mulsum.*

Attica nectareum turbatis mella Falernum.
misceri decet hoc a Ganymede merum.

CIX. *Albanum.*

Hoc de Caesareis mitis vindemia cellis
misit, Iuleo quae sibi monte placet.

CX. *Surrentinum.*

Surrentina bibis? nec murrina picta nec aurum
sume: dabunt calices haec tibi vina suos.

CXI. *Falernum.*

De Sinuessanis venerunt Massica prelis:
condita quo quaeris consule? Nullus erat.

CV hab. T 1 dederit T figulos T: siculis CA (cum L ante
corr.) media CA 2 Cecropias CA faos CA

CVI hab. T 1 Gnosiae BA 2 solent BA

CVII hab. T 1 uenisset CA ut vid.

CVIII hab. T

CIX hab. T 1 mittis BACA 2 Iuleo Ital.: iuleto T: hibleo
(hy-) BA: iule (-lae) ut vid. CA

CX hab. T

CXI hab. T 1 sinu et sanis CA 2 quo] que tua CA erat
ACA: erit BA

M. VAL. MARTIALIS

CXII. *Setinum.*

Pendula Pomptinos quae spectat Setia campos,
exigua vetulos misit ab urbe cados.

CXIII. *Fundanum.*

Haec Fundana tulit felix autumnus Opimi.
expressit mustum consul et ipse bibit.

CXIV. *Trifolinum.*

Non sum de primo, fateor, trifolina Lyaeo,
inter vina tamen septima vitis ero.

CXV. *Caecubum.*

Caecuba Fundanis generosa cocuntur Amyclis,
vitis et in media nata palude viret.

CXVI. *Signinum.*

Potabis liquidum Signina morantia ventrem?
ne nimium sistas, sit tibi parca sitis.

CXVII. *Mamertinum.*

Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta
si detur, quodvis nomen habere potest.

CXVIII. *Tarraconense.*

Tarraco, Campano tantum cessura Lyaeo,
haec genuit Tuscis aemula vina cadis.

CXII hab. T 1 pompino CA spectata (om. Setia) CA
CXIII hab. T 1 autumnus] aut uinctus CA opima BA 2
mustum A^ABA: mulsum CA bibet B^ACA (pro -it) CXIV hab. T
TRIFOLIVM B^ACA 1 de om. T 2 vina] urna T uitis] lautis B^A
CXV hab. T 1 coluntur A^A: cocuntur B^ACA amicis B^A CXVI
1 Potauis CA (i.e. -bis) potentia B^A (pro tenentia?): morantia CA 2
sistas sit M: sitias sit B^A: sis tanti CA: sistant, sit Ital. parha ut vid.
CA (vix pro parua) CXVII hab. T 1 nestoreo B^A 2 potes T
CXVIII hab. T 2 vina] brena T (cf. ad CXIV, 2), unde prela Heinsius

EPIGRAMMATON LIB. XIII

CXIX. *Nomentanum.*

Nomentana meum tibi dat vindemia Bacchum :
si te Quintus amat, commodiora bibes.

CXX. *Spoletinum.*

De Spoletinis quae sunt cariosa lagonis
malueris quam si musta Falerna bibas.

CXXI. *Paelignum.*

Marsica Paeligni mittunt turbata coloni :
non tu, libertus sed bibat illa tuus.

CXXII. *Acetum.*

Amphora Niliaci non sit tibi vilis aceti :
esset cum vinum, vilior illa fuit.

CXXIII. *Massilitanum.*

Cum tua centenos expunget sportula civis,
fumea Massiliae ponere vina potes.

CXXIV. *Caeretanum.*

Caeretana Nepos ponat, Setina putabis.
non ponit turbae, cum tribus illa bibit.

CXXV. *Tarentinum.*

Nobilis et lanis et felix vitibus Aulon
det pretiosa tibi vellera, vina mihi.

CXIX hab. T 1 Nomentaneum T (pro -nāeum, i. e. -na meum) :
Nomentana malum B^A : Nomentana meum C^A 2 bibas B^A (cf. CXX, 2)

CXX hab. T DE SPOLENTINVM T 1 Despolentinum T sunt
A^AC^A : sint B^A laconis A^AB^A (pro lag-)

CXXI hab. T 1 pelignum B^A : pelini C^A mittat orbata T
2 ille C^A CXXII hab. TR 2 uini C^A

CXXIII hab. T 1 expugnet A^AB^A : expunget C^A

CXXIV hab. T 1 ne postponat T putabis] pubis C^A 2
tibus C^A bibit A^AC^A : bibet B^A

CXXV hab. TR TARENTINVM L

EPIGRAMMATON LIB. XIII

CXXVI. *Vnguentum.*

Vnguentum heredi numquam nec vina relinquo.
 ille habeat nummos, haec tibi tota dato.

CXXVII. *Coronae roseae.*

Dat festinatas, Caesar, tibi bruma coronas:
 quondam veris erat, nunc tua facta rosa est.

CXXVI hab. *T* 1 uita *B^A* (*ex uicta L*) 2 habeat] habet et
A^A tibi *om.* *T*

CXXVII hab. *TR* CORONA ROSEA *A^A*; CORONAE ROSEAE *B^AC^A*
 2 quondam uiris (*T*) *vel* ut q. uiris (*R*) *A^A* (*om.* erat) (*pro* quae
 q. v. ?): quondam ueris erat *B^AC^A*

M. VAL. MARTIALIS

EPIGRAMMATON

[LIBER XIV]

APOPHORETA.

I.

SYNTHESIBVS dum gaudet eques dominusque senator
dumque decent nostrum pillea sumpta Iovem ;
nec timet aedilem moto spectare fritillo,
cum videat gelidos tam prope verna lacus :
divitis alternas et pauperis accipe sortes : 5
praemia convivae dent sua quisque suo.
'Sunt apinae tricaeque et si quid vilius istis.'
Quis nescit ? vel quis tam manifesta negat ?
sed quid agam potius madidis, Saturne, diebus,
quos tibi pro caelo filius ipse dedit ? 10
vis scribam Thebas Troiamve malasve Mycenas ?
'Lude,' inquis, 'nucibus': perdere nolo nuces.

II.

Quo vis cumque loco potes hunc finire libellum :
versibus explicitumst omne duobus opus.
lemmata si quaeris cur sint adscripta, docebo :
ut, si malueris, lemmata sola legas.

I hab. T. 1 senator A^A : senatus $B^A C^A$ 4 uidat T (*vix pro ludat*)
tam $A^A B^A$: iam C^A (I *pro* T) 5 aeternas B^A pauperes B^A (*i.e. -is*)
6 dent A^A : det $B^A C^A$ 7 ullius B^A isti T 8 manifesta
negat $A^A C^A$: manifestus agat B^A 9 madidis $A^A C^A$: madidus B^A
11 troiamue malasue A^A : troiamue malasque B^A : troiamque mala-
que C^A (*pro -lasque*) II hab. T. Cum *praec. confl. in codd. :*
corr. Scriuerius 1 Quo vir c. iocos putes C^A 2 explicitum si
(*pro -umst*) omnibus duobus B^A 3-4 nov. *epigr. C^A*

M. VAL. MARTIALIS

III. *Pugillares citrei.*

Secta nisi in tenues essemus ligna tabellas,
essemus Libyci nobile dentis onus.

IV. *Quinquiplices.*

Caede iuvenorum domini calet area felix,
quinquiplici cera cum datur altus honos.

V. *Pugillares eborei.*

Languida ne tristes obscurant lumina cerae,
nigra tibi niveum littera pingat ebur.

VI. *Triplices.*

Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,
cum se venturam scribet amica tibi.

VII. *Pugillares membranei.*

Esse puta ceras, licet haec membrana vocetur:
delebis, quotiens scripta novare voles.

VIII. *Vitelliani.*

Nondum legerit hos licet puella,
novit quid cupiant Vitelliani.

IX. *Idem.*

Quod minimos cernis, mitti nos credis amicae.
falleris: et nummos ista tabella rogat.

III hab. T EBVREI T (cf. V): CITREI BA: VITREI CA I nisi]
niuis T 2 nomine BA

IV hab. T I caret A^ABA: calet CA 2 ha'tus CA ut vid.:
auctus M

V hab. TR EBVRNEI (R) vel EBVREI (T) A^A: EBVREI (L) vel
EBVRNEI (Q) BA: EBOREI CA I triste subscurent CA cerae etiam
BA ut vid. (certae L, certe f, caesae P, cosae Q) 2 niuem BA:
neum CA (sed niueum XV²)

VI hab. T 2 scribet A^A (-ent T) CA: scribit BA

VII hab. TR MEMBRANAE T: MEMBR (E) vel MEMBRAN. (X) CA
I puta A^ACA: putas BA: (putes Q) uocetur A^ACA: putetur BA
(pro uocetur?) 2 delibis ut vid. A^A (delibis corr. delibris R, deli-
beris T): deleris (?) Schneidewin

VIII hab. T I hos A^ABA: hoc CA dicet CA 2 capiunt
T: capiant Ital. IX hab. T

X. *Chartae maiores.*

Non est munera quod putes pusilla,
cum donat vacuas poeta chartas.

XI. *Chartae epistolares.*

Seu leviter noto, seu caro missa sodali
omnes ista solet charta vocare suos.

XII. *Loculi eborei.*

Hos nisi de flava loculos implere moneta
non decet: argentum vilia ligna ferant.

XIII. *Loculi lignei.*

Si quid adhuc superest in nostri faece locelli,
munus erit. Nihil est; ipse locellus erit.

XIV. *Tali eborei.*

Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem,
munera me dices magna dedisse tibi.

XV. *Tesserae.*

Non sim talorum numero par tessera, dum sit
maior quam talis alea saepe mihi.

XVI. *Turricula.*

Quae scit compositos manus improba mittere talos,
si per me misit, nil nisi vota feret.

X hab. T. Om. BA (propter simile lemma sequentis epigr.) MALA-
TORES T I est AA: sunt CA putes pusilla AA: putas puella CA

XI hab. T EP.] MAIORES BA (cf. X) 2 uocare] uore T

XII hab. TR EBVRNEI R (pro eburei) I Nos (R) vel Hos (T)
AA 2 decet (R) vel licet (T) AA

XIII hab. T I fictilo caeli T

XIV hab. T eburnei Schneidewin I eadem AACAA

XV hab. T TESSETARE T (pro TESSERA corr. -AR-?): TESSERA BA
I sim (L) vel sum (PQf) BA p. t. d. s.] partes serarum T

XVI hab. T I Quaerit CA (pro Quae sit) improbe T (et fort.
AA): improba (imp-) BACA 2 feret Schneidewin: ferret T:
facit BACA

M. VAL. MARTIALIS

XVII. *Tabula lusoria.*

Hac mihi bis seno numeratur tessera puncto ;
calculus hac gemino discolor hoste perit.

XVIII (XX). *Calculi.*

Insidiosorum si ludis bella latronum,
gemmeus iste tibi miles et hostis erit.

XIX (XVIII). *Nuces.*

Alea parva nuces et non damnosa videtur ;
saepe tamen pueris abstulit illa natis.

XX (XIX). *Theca libraria.*

Sortitus thecam calamis armare memento :
cetera nos dedimus, tu leviora para.

XXI. *Graphiarium.*

Haec tibi erunt armata suo graphiaria ferro :
si puero dones, non leve munus erit.

XXII. *Dentiscalpium.*

Lentiscum melius : sed si tibi frondea cuspis
defuerit, dentes pinna levare potest.

XXIII. *Auriscalpium.*

Si tibi morosa prurigne verminat auris,
arma damus tantis apta libidinibus.

XVII hab. T 1 Haec A^AC^A : Hac B^A puncto A^AC^A : pincto
(L) vel primo (Q, -ma P) B^A (pro puncto per compend. script. ?) 2
hac A^A (ac T) B^A : hic C^A (haec E) hos fuerit T

XVIII hab. T. Post XX in C^A CALCVLVS A^A : CALCVLI B^A (in
lemmate praecedentis epigr., hic TURRICVLA, turbato ordine lemmatum
in XVI-XXI) C^A XIX hab. T 1 uidentur P 2 pueri B^A
obtulit A^A illa A^AB^A : ista C^A XX hab. T

XXI hab. T THECA LIBRARIA B^A (cf. ad XVIII)

XXII hab. T 1 si om. T 2 dente C^A

XXIII hab. T 1 murosā B^A aures A^AB^A (pro -ris)

EPIGRAMMATON LIB. XIV

XXIV. *Acus aurea.*

Splendida ne madidis violent bombycina crines,
figat acus tortas sustineatque comas.

XXV. *Pectines.*

Quid faciet nullos hic inventura capillos
multifido buxus quae tibi dente datur?

XXVI. *Crines.*

Chattica Teutonicos accendit spuma capillos:
captivis poteris cultior esse comis.

XXVII. *Sapo.*

Si mutare paras longaevos cana capillos,
accipe Mattiacas—quo tibi calva?—pilas.

XXVIII. *Vmbella.*

Accipe quae nimios vincant umbracula soles:
sit licet et ventus, te tua vela tegent.

XXIX. *Causea.*

In Pompeiano tecum spectabo theatro.
Mandatus populo vela negare solet.

XXX. *Venabula.*

Excipient apros expectabuntque leones,
intrabunt ursos, sit modo firma manus.

XXIV hab. T 1 Splendida $A^A B^A$: Tenuda C^A : Tenuia *Ital.*
madida C^A : madidi *Ital.*, fort. recte crinis T 2 tortas $A^A C^A$:
spartas *ex sportas ut vid.* B^A (*praec. s*)

XXV hab. (inter XXVII 1 et 2) T (*steterat nimirum in margine,*
prius omisum). Om. B^A (*propter homoeotel. capillos v. 1 et*
XXVI 1) 1 facit T hinc C^A 2 multo fido T: mussifido C^A
(multifido X) dente *om.* T datus T

XXVI hab. T GRIIGES T: SAPO B^A (*cf. XXVII*) 1 Chaticas T:
Castica $B^A C^A$ (-ga) accedit C^A

XXVII hab. T CRINES B^A (*cf. XXVI*): SAEPO C^A 1 cane T (*et*
fort. A^A): cana $B^A C^A$ 2 matciacas B^A

XXVIII hab. T VMBELLOS (L) vel -ES (Q) B^A

XXIX hab. T 1 tecum $A^A B^A$: tectus C^A 2 mandatus
 $A^A B^A$: nam ventus C^A XXX hab. TR VENABVLVM $A^A C^A$:
VENABVLA B^A 2 ursi A^A : ursos $B^A C^A$

M. VAL. MARTIALIS

XXXI. *Culter venatorius.*

Si delecta gemas longo venabula rostro,
hic brevis ingentem comminus ibit aprum.

XXXII. *Parazonium.*

Militiae decus hoc gratique erit omen honoris,
arma tribunicium cingere digna latus.

XXXIII. *Pugio.*

Pugio, quem curva signat brevis orbita vena.
stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

XXXIV. *Falx.*

Pax me certa ducis placidos curvavit in usus.
agricolae nunc sum, militis ante fui.

XXXV. *Securicula.*

Cum fieret tristis solvendis auctio nummis,
haec quadringentis milibus empta fuit.

XXXVI. *Ferramenta tonsoria.*

Tondendis haec arma tibi sunt apta capillis;
unguibus hic longis utilis, illa genis.

XXXVII. *Scrinium.*

Selectos nisi das mihi libellos,
admittam tineas trucesque blattas.

XXXI hab. T CVLTER VENATORIVS A^A : CVLTER VENARIIVS B^A :
CVLTRVM (om. VEN.) C^A I delecta B^A (I pro j) gemas A^A :
gemes B^AC^A uenabulo (EX) vel uenabula C^A

XXXII hab. T I hoc om. C^A gratis erit omnem T : grati
querit (quaerit) omen C^A

XXXIII hab. T I curva] curis C^A breui sorbit arena B^A

XXXIV hab. T I Falx C^A certe B^A docis C^A (pro du-)
curisauit (EA) vel -siuit (V) C^A (curauit X)

XXXV hab. T. Post XXXVII in B^A (prius om. propter homoeotel.
fuit ?) XXXVI hab. TR I capilli (EA) vel -is C^A 2 hic

A^AC^A : haec B^A

XXXVII hab. T I Selectos A^A : Constrictos B^AC^A

XXXVIII. *Fasces calamorum.*

Dat chartis habiles calamos Memphitica tellus;
texantur reliqua tecta palude tibi.

XXXIX. *Lucerna cubicularis.*

Dulcis conscia lectuli lucerna,
quidquid vis facias licet, tacebo.

XL. *Cicindela.*

Ancillam tibi sors dedit lucernae,
totas quae vigil exigit tenebras.

XLI. *Lucerna polymyxos.*

Inlustrem cum tota meis convivia flammis
totque geram myxos, una lucerna vocor.

XLII. *Cereus.*

Hic tibi nocturnos praestabit cereus ignis:
subducta est puero namque lucerna tuo.

XLIII. *Candelabrum Corinthium.*

Nomina candelae nobis antiqua dederunt.
non norat parcos uncta lucerna patres.

XLIV. *Candelabrum ligneum.*

Esse vides lignum; servas nisi lumina, fiet
de candelabro magna lucerna tibi.

XXXVIII hab. T FASCIS A^A (FACIS T): FASCES B^AC^A 1 chartas T
calatios C^A ut vid. 2 t. reliqua] t. cetera B^A (caetera texantur Q)

XXXIX hab. T CVBICVLARES T (pro -ris): CVBICVLARIS B^A:
CVRICVLARIA C^A (pro CVB-)

XL CANDELA Ital. 2 totas B^A: tutas C^A

XLI hab. T 1 Inlustram C^A 2 myxas Ital.

XLII hab. TR 1 praestauit ut vid. A^A (i.e. -bit): praestabo
codd. Isidori Orig. XX, x, 3 2 subducta luce altera lux tibi sum
codd. Isidori (post luce add. ecce edd.)

XLIII hab. T CORINTHIVM A^AC^A (-EVM vel -VM): CORNEVM B^A
1 nobis om. T 2 parthos T (pro -tos): parcos C^A ut vid. (non X)
(pro -cos) XLIV hab. T 1 fiat A^A: fiet B^A: fient C^A

M. VAL. MARTIALIS

XLV. *Pila paganica.*

Haec quae difficili turget paganica pluma,
folle minus laxast et minus arta pila.

XLVI. *Pila trigonalis.*

Si me mobilibus scis expulsare sinistris,
sum tua. Tu nescis? rustice, redde pilam.

XLVII. *Follis.*

Ite procul, iuvenes: mitis mihi convenit aetas:
folle decet pueros ludere, folle senes.

XLVIII. *Harpasta.*

Haec rapit Antaei velox in pulvere draucus,
grandia qui vano colla labore facit.

XLIX. *Halteres.*

Quid pereunt stulto fortes haltere lacerti?
exercet melius vinea fossa viros.

L. *Galericulum.*

Ne lutet inmundum nitidos ceroma capillos,
hac poteris madidas condere pelle comas.

LI. *Strigiles.*

Pergamon has misit. Curvo destringere ferro:
non tam saepe teret lintea fullo tibi.

XLV hab. T 1 difficilis urguet CA plumba CA 2 et om.
CA arta pila AA CA: alta pila est BA

XLVI hab. T TRIGONICA BA (cf. XLV) 1 nobilibus codd.:
corr. Scaliger nosti ut vid. AA (nostri T): scis BA CA fenestris
T (et fort. AA) BA: sinistris CA 2 tu AA: si BA CA

XLVII hab. T FOLLES BA (pro -is?)

XLVIII hab. T 1 anti tu flox AA (F pro E): ante uelox BA
raucus BA 2 bano CA (i.e. va-)

XLIX hab. T ALTERES codd. 1 Quod CA altere codd.

L hab. T 1 locet T (pro lu-)

LI hab. T 1 Pergamon AA BA: Pergamus CA ceruo T
destingere BA 2 fuluo CA

LII. *Gutus corneus.*

Gestavit modo fronte me iuencus :
verum rhinocerotam me putabas.

LIII. *Rhinoceros.*

Nuper in Ausonia domini spectatus harena
hic erit ille tibi cui pila taurus erat.

LIV. *Crepitacillum.*

Si quis plorator collo tibi vernula pendet,
haec quatiat tenera garrula sinistra manu.

LV. *Flagellum.*

Proficies nihil hoc, caedas licet usque, flagello,
si tibi purpureo de grege currit equus.

LVI. *Dentifricium.*

Quid mecum est tibi? Me puella sumat :
emptos non soleo polire dentes.

LVII. *Myrobalanum.*

Quod nec Vergilius nec carmine dicit Homerus,
hoc ex unguento constat et ex balano.

LVIII. *Aphronitrum.*

Rusticus es? nescis quid Graeco nomine dicar :
spuma vocor nitri. Graecus es? aphronitrum.

LII hab. T GVSTVS CORNVS T: SCVTVS CORNEVS B^A: GVTVS
(GVSTVS E) CORNEVS C^A 2 rinacerotam (om. me) C^A putabat
A^A: putabis B^A: putabas C^A

LIII hab. T 1 ausoni ut vid. B^A (-ni f ante corr., -nis L, -nio P,
-nia Q f ex corr.) (i.e. -nii?) 2 hic erat ille dies T (et fort. A^A):
hic erit ille tibi B^AC^A

LIV hab. T CREPITACVLVM A^AB^A: CREPITACILLVM C^A 1 plo-
ratur a c. T 2 quasiat C^A teneram B^A g. sinistra T:
garrulas ista C^A manum B^A

LV hab. T Proficiens T (pro -es?): Proficies B^AC^A 2 pul-
uereo B^A

LVI hab. T LVII hab. T

LVIII hab. T APHO- codd., fort. recte 1 hen A^A (pio en vel
heu?): es B^AC^A 2 graecus (om. es) T: decus et C^A apro-
apho- codd.: fort. ἀφρόνιτρον

LIX. *Opobalsama.*

Balsama me capiunt, haec sunt unguenta virorum :
delicias Cosmi vos redolete, nurus.

LX. *Lomentum.*

Gratum munus erit scisso nec inutile ventri,
si clara Stephani balnea luce petes.

LXI. *Lanterna cornea.*

Dux lanterna viae clusis feror aurea flammis,
et tuta est gremio parva lucerna meo.

LXII. *Lanterna de vesica.*

Cornea si non sum, numquid sum fuscior? aut me
vesicam, contra qui venit, esse putat?

LXIII (LXIV). *Tibiae.*

Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis :
saepe duas pariter, saepe monaulon habet.

LXIV (LXIII). *Fistula.*

Quid me compactam ceris et harundine rides?
quae primum structa est fistula talis erat.

LXV. *Soleae lanatae.*

Defuerit si forte puer soleasque libebit
sumere, pro puero pes erit ipse sibi.

LIX hab. T OPOBALSAMVM B^A : OPOBALSAMA C^A : om. T 1 Bal-
samale cupiunt T nirorum T 2 cosmi] mi C^A

LX hab. T LOMETVM T : FOMENTVM B^A : LVMENTVM C^A 2 potes
C^A (o pro e)

LXI hab. (post LXIII) T (prius om. propter simile lemma in LXII)
1 Lux A^A : Dum B^A : Dux C^A LXII hab. T LATERNA T

1 fuscioravit (om. me) T 2 besicam C^A

LXIII hab. T TIBIA A^A : TIBICINA B^A (cf. v. 1) : TIBIAE C^A
1 non T 2 pariter A^AB^A : partis C^A sepon aulon A^A : eis
aemonaulon C^A LXIV hab. T. Om. C^A

LXV hab. T. Om. C^A 2 pes erit A^A : proserit B^A : pro se erit
Salmasius

LXVI. *Mamillare.*

Taurino poteras pectus constringere tergo :
nam pellis mammas non capit ista tuas.

LXVII. *Muscarium pavoninum.*

Lambere quae turpes prohibet tua prandia muscas,
alitis eximiae cauda superba fuit.

LXVIII (LXXI). *Muscarium bubulum.*

Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis,
colligat hunc tenui verberare cauda levis.

LXIX (LXVIII). *Copta Rhodiaca.*

Peccantis famuli pugno ne percute dentes :
clara Rhodos coptam quam tibi misit edat.

LXX (LXIX). *Priapus siligineus.*

Si vis esse satur, nostrum potes esse Priapum ;
ipsa licet rodas inguina, purus eris.

LXXI (LXX). *Porcus.*

Iste tibi faciet bona Saturnalia porcus,
inter spumantes ilice pastus apros.

LXXII. *Botulus.*

Qui venit botulus mediae tibi tempore brumae,
Saturni septem venerat ante dies.

LXVI hab. T 1 poterat p. non stringere T (*vix* A^A)

LXVII hab. T. MVSCARIVM PAVONVM T : MVSCARIVM (-RVM L)
PAVONINVM B^A : MVSCARIA PAONINA C^A 1 quae turpe prohibent
qua p. C^A

LXVIII hab. T. Post LXX in C^A (*prius om. propter simile
lemma in LXVII*) MVSCARVM L (Q n. l.) : MVSCAR (sic) C^A

LXIX hab. T COPTAR OBACA A^A (B pro D) : COPTA RHODIACA B^A :
COPTA RHODIA C^A 1 famulis T : fabuli C^A ne] de C^A 2
ceptam B^A LXX hab. T 1 potest (EA) vel potes C^A

LXXI hab. T 1 fecit A^A : faciet B^AC^A 2 illice A^A : ic ille C^A

LXXII hab. T 1 mediae A^AC^A : medio B^A

M. VAL. MARTIALIS

LXXIII. *Psittacus*.

Psittacus a vobis aliorum nomina discam :
hoc didici per me dicere CAESAR HAVE.

LXXIV. *Corvus*.

Corve saluator, quare fellator haberis?
in caput intravit mentula nulla tuum.

LXXV. *Luscinia*.

Flet Philomela nefas incesti Tereos, et quae
muta puella fuit, garrula fertur avis.

LXXVI. *Pica*.

Pica loquax certa dominum te voce saluto :
si me non videas, esse negabis avem.

LXXVII. *Cavea eborea*.

Si tibi talis erit, qualem, dilecta Catullo
Lesbia, plorabas, hic habitare potest.

LXXVIII. *Narthecium*.

Artis ebur medicae narthecia cernis : habebis
munera quae cuperet Paccius esse sua.

LXXIX. *Flagra*.

Ludite lascivi, sed tantum ludite, servi :
haec signata mihi quinque diebus erunt.

LXXIII hab. T 1 nomine CA (-na X) discoi T : discam
BA^{CA} Isidor. Orig. XII, vii. 46 : disco Schol. Pers. Prol. 8 2 habet
(EA) vel haue (aue) (VX) CA

LXXIV hab. T 2 intravit om. T

LXXV hab. T 1 incerti T : infesti BA

LXXVI hab. T

LXXVII hab. T CAVEAE (om. EB.) A^A : GABIA EBOREA (EBVRNEA
Q) BA : CABEA EBOREA CA 1 erat (EA) vel erit CA delicta
BA 2 Leuia CA plorabat A^ACA : plorabas BA hinc CA :
sic Korsch (Rhein. Mus. xli, 157) potest A^A : potes BA^{CA}

LXXVIII hab. T 1 emur BA medici CA narcithicia ceruis
T habebis A^ACA : habere BA 2 cuperent CA accius T :
paccius (-act-) BA : paccius CA

LXXIX hab. T FLACRA A^A : GRAGIA BA : FLAGA CA 1 lasciuus
sed T : lasciuus et CA cerui CA

LXXX. *Ferulae.*

Invisae nimium pueris grataeque magistris,
clara Prometheo munere ligna sumus.

LXXXI. *Pera.*

Ne mendica ferat barbati prandia nudi
dormiat et tristi cum cane, pera rogat.

LXXXII. *Scopae.*

In pretio scopas testatur palma fuisse.
otia sed scopis nunc analecta dedit.

LXXXIII. *Scalptorium eboreum.*

Defendet manus haec scapulas mordente molesto
pulice, vel si quid pulice sordidius.

LXXXIV. *Manuale.*

Ne toga barbatus faciat vel paenula libros,
haec abies chartis tempora longa dabit.

LXXXV. *Lectus pavoninus.*

Nomina dat spondae pictis pulcherrima pinnis
nunc Iunonis avis, sed prius Argus erat.

LXXXVI. *Ephippium.*

Stragula succincti venator sume veredi:
nam solet a nudo surgere ficus equo.

LXXX hab. T FERVLA A^ACA : FERVLA^E B^A 2 munere ligna
A^ACA : munera digna B^A

LXXXI hab. T 2 tristi A^ABA : tetrico C^A rogat A^ABA :
roget C^A

LXXXII hab. T 2 otia om. C^A non cana lecta T (pro nunc
a.) dedit A^A : dabunt B^ACA : dabit *Scriverius*

LXXXIII SCALPTORIVM (-APT-) EBOREVM B^A : SCALTORIVM (om. EB.)
C^A 1 scapula B^A moloso (-osso) B^A

LXXXIV 2 abis artis C^A

LXXXV PRVON. (sic) C^A (pro PAVON., i. e. pavoninus)

LXXXVI 1 uerendi B^A 2 solet a] solita B^A ficus]
pecus C^A

M. VAL. MARTIALIS

LXXXVII. *Stibadia.*

Accipe lunata scriptum testudine sigma.
octo capit; veniat quisquis amicus erit.

LXXXVIII. *Gustatorium.*

Femineam nobis cherson si credis inesse,
deciperis: pelagi mascula praeda sumus.

LXXXIX. *Mensa citrea.*

Accipe felices, Atlantica munera, silvas:
aurea qui dederit dona, minora dabit.

XC. *Mensa acerna.*

Non sum crispa quidem nec silvae filia Maurae,
sed norunt lautas et mea ligna dapes.

XCI. *Dentes eborei.*

Grandia taurorum portant qui corpora, quaeris
an Libycas possint sustinuisse trabes?

XCII. *Quinquipedal.*

Puncta notis ilex et acuta cuspide clusa
saepe redemptoris prodere furta solet.

XCIII. *Pocula archetyra.*

Non est ista recens, nec nostri gloria caeli:
primus in his Mentor, dum facit illa, bibit.

LXXXVII STABIDIA *BA*: STIPADIA *CA* 1 lunata *Ital.*: lunatas
BA: lunatam *CA* sigma *Ital.*: ligna *BA*: signa *CA*

LXXXVIII GVSTARIVM *BA* 1 cresson *CA* si] insi *f ut vid.*,
lusi *L*, nisi *PQ* 2 decipere *vel* -res *BA* prada *ut vid.* *CA*

LXXXIX MENSÆ CITREAE *BA*: MENS CITREA *CA*
XC CEREÆ *BA* 1 filia] citrea *M* mausae *CA* (*s pro r*) 2 lauias *BA*
digna *CA ut vid.* (*sed ligna X*)

XCI EBVRNEI *Q* 1 quaeris *BA*: quaerunt *CA* 2 possunt
BA: possint *CA*

XCII QVINQVEPEDA *BA*: -DAL *CA* 1 notis *BA*: notas *CA* et]
nec *BA* 2 redemptor *BA*

XCIII 1 dorcias cadi *CA* (*pro clorcias caeli?*) 2 bibis *CA*

EPIGRAMMATON LIB. XIV

XCIV. *Calices audaces.*

Nos sumus audacis plebeia toreumata vitri,
nostra neque ardenti gemma feritur aqua.

XCV. *Phiala aurea caelata.*

Quamvis Callaïco rubeam generosa metallo,
glorior arte magis : nam Myos iste labor.

XCVI. *Calices Vatini.*

Vilia sutoris calicem monimenta Vatini
accipe ; sed nasus longior ille fuit.

XCVII. *Lances chrysendetae.*

Grandia ne viola parvo chrysendeta mullo :
ut minimum, libras debet habere duas.

XCVIII. *Vasa Arretina.*

Arretina nimis ne spernas vasa monemus :
lautus erat Tuscis Porsena fictilibus.

XCIX. *Bascauda.*

Barbara de pictis veni bascauda Britannis,
sed me iam mavolt dicere Roma suam.

C. *Panaca.*

Si non ignota est docti tibi terra Catulli,
potasti testa Raetica vina mea.

XCIV I Nos *M*: Non *B^ACA* sumus] sum *CA* audaces *B^A*, *fort.*
recte : audacis *CA* 2 nec (?) *Friedlaender* feretur *CA*

XCV-XCVI *om.* *B^A* (*propter simile lemma*) XCV I gallaico
cod. 2 Myos iste *Ald.²* : meos isit *ut vid. cod.* (meus iste *X*)

(meos *pro* Myos) XCVI *VATINI cod.*

XCVII -*DATAE B^A* I uiole (-ae) *B^A* mulso *CA* 2 libras
debet] dicas libras *CA*, unde libras dicor *ed. a. 1473*

XCVIII *VAS CA* 2-XCIX I *om.* *B^A* (*propter homoeotel.* -mus,
-nis)

XCIX I ueni *Ital.* : uenit *cod.* 2 metam *ma. B^A* tuam *CA*

C *PANAGA B^A* : *PANACA CA* I ignotast *E, fort. recte*

M. VAL. MARTIALIS

CI. *Boletaria.*

Cum mihi boleti dederint tam nobile nomen,
prototomis—pudet heu!—servio coliculis.

CII. *Calices Surrentini.*

Accipe non vili calices de pulvere natos,
sed Surrentinae leve toreuma rotae.

CIII. *Colum nivarium.*

Setinos, moneo, nostra nive frange trientes:
pauperiore mero tingere lina potes.

CIV. *Saccus nivarius.*

Attenuare nives norunt et lintea nostra:
frigidior colo non salit unda tuo.

CV. *Vrceoli ministratorii.*

Frigida non derit, non derit calda petenti.
sed tu morosa ludere parce siti.

CVI. *Vrceus fictilis.*

Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa.
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

CVII. *Calathi.*

Nos Satyri, nos Bacchus amat, nos ebria tigris,
perfusos domini lambere docta pedes.

CI 1 dederunt (EA) vel -rint (X) CA 2 prototomis CA
CII 1 nouilli CA (non uili X) 2 surrentini BA
CIII COLUMNIAE ut vid. BA (-NIARRI L, -NIARVM Q): COLUM NIVAR
(sic) CA CIV NIVAR ut vid. CA 1 Et tenuare BA 2 frigidior
collo BA: frigidior oleo CA
CV MINISTRĀ ut vid. BA (-TRA L, -TRI Q) 1 non deerit non
deerit BA: non desit non deerit CA
CVI 1 panda Ital.: laxa BA: pansa CA
CVII hab. T 1 satyri AA (suyri T) BA: saturus CA tigris
ut vid. BA 2 pedet CA

EPIGRAMMATON LIB. XIV

CVIII. *Calices Saguntini.*

Quae non sollicitus teneat servetque minister
sume Saguntino pocula facta luto.

CIX. *Calices gemmati.*

Gemmatum Scythicis ut luceat ignibus aurum
aspice. Quot digitos exuit iste calix!

CX. *Ampulla potoria.*

Hac licet in gemma, servat quae nomina Cosmi,
luxuriose, bibas, si foliata sitis.

CXI. *Crystallina.*

Frangere dum metuis, franges crystallina: peccant
securae nimium sollicitaeque manus.

CXII. *Nimbus vitreus.*

A Iove qui veniet, miscenda ad pocula largas
fundet nimbus aquas: hic tibi vina dabit.

CXIII. *Murrina.*

Si caldum potas, ardenti murra Falerno
convenit et melior fit sapor inde mero.

CXIV. *Patella Cumana.*

Hanc tibi Cumano rubicundam pulvere testam
municipem misit casta Sibylla suam.

CVIII SARVNTINI CA 1 teneat BA: teneas CA ministros
BA: minister CA 2 sacuntino CA

CIX hab. T 2 digitis T

CX hab. T POTORIA (Q) vel POTARIA (L) BA: POTARIA CA
1 Hac AAC: Hec (Haec) BA gemmatis fruatque T 2 luxu-
riose AABA: luxuriosa CA bibas] uias T

CXI hab. T 1 franges] frangere CA: om. AA peccant AA:
uexant BA: peccat CA 2 sollicitare m. BA manu CA

CXII hab. T 2 hic quoque tibi ut vid. CA (hic tibi X, hic quoque V)

CXIII hab. T 1 ardentia T myrrina CA 2 sit T

CXIV hab. T 1 cumanae . . . testae AA: cummane . . . testa
BA: cumano . . . testa CA (-tam G) rubicunda TBA

M. VAL. MARTIALIS

CXV. *Calices vitrei.*

Aspicias ingenium Nili : quibus addere plura
dum cupit, ah quotiens perdidit auctor opus !

CXVI. *Laguna nivaria.*

Spoletina bibis vel Marsis condita cellis :
quo tibi decoctae nobile frigus aquae ?

CXVII. *Idem.*

Non potare nivem sed aquam potare recentem
de nive commenta est ingeniosa sitis.

CXVIII. *Idem.*

Massiliae fumos miscere nivalibus undis
parce, puer, constet ne tibi pluris aqua.

CXIX. *Matella fictilis.*

Dum poscor crepitu digitorum et verna moratur,
o quotiens paelex culcita facta mea est !

CXX. *Ligula argentea.*

Quamvis me ligulam dicant equitesque patresque,
dicor ab indoctis lingula grammaticis.

CXXI. *Coclearia.*

Sum cocleis habilis sed nec minus utilis ovis.
numquid scis, potius cur cocleare vocor ?

- CXV hab. T 2 dum A^ACA : cum B^A quotiens] faciens T
CXVI hab. T NIVATA ut vid. T : VINARIA C^A 1 marsi T
uersis A^A (pro vasis ?) : cellis B^ACA 2 quod A^ABA (seq. t)
CXVII hab. T 1 quam (EA) vel aquam (X) C^A recentem
A^A : rigentem B^ACA 2 de A^ACA : si B^A satis B^A
CXVIII hab. T 1 Massilies (Pf) vel -lios (LQ) B^A 2
aqua A^A : aquae B^A : aquam C^A constant . . . aquae Q
CXIX hab. T PATELLA B^A 1 Cum A^A : Dum B^ACA crepitum
B^A uena T
CXX hab. T 1 equites (-taes) (EA) vel equitesque (X) C^A 2
ligula TEA
CXXI hab. T COCLIARE A^A : COCLEARIA B^A : COCHLEARIA C^A
2 scis ex scit T uocor A^A cum Isidoro XX. iv. 13 : uocer B^A :
uocer (EV, uoces X) vel uocor (A) C^A

CXXII. *Anuli.*

Ante frequens sed nunc rarus nos donat amicus.
felix cui comes est non alienus eques.

CXXIII. *Dactyliotheca.*

Saepe gravis digitis elabitur anulus unctis,
tuta mea fiet sed tua gemma fide.

CXXIV. *Toga.*

Romanos rerum dominos gentemque togatam
ille facit, magno qui dedit astra patri.

CXXV. *Idem.*

Si matutinos facilest tibi perdere somnos,
attrita veniet sportula saepe toga.

CXXVI. *Endromis.*

Pauperis est munus sed non est pauperis usus:
hanc tibi pro laena mittimus endromida.

CXXVII. *Canusinae fuscae.*

Haec tibi turbato Canusina simillima mulso
munus erit. Gaude: non cito fiet anus.

CXXVIII. *Bardocucullus.*

Gallia Santonico yestit te bardocucullo.
cercopithecorum paenula nuper erat.

CXXII hab. T 1 rarus $A^A C^A$; raros B^A donat $A^A B^A$;
mittit $C^A N$ 2 qui ut vid. B^A comis $A^A B^A$ (pro comes?): comes C^A

CXXIII hab. T. Post CXXIV in B^A DACTYLOTHECA C^A
1 gravis] teres DN elabitur] flauetur A^A (i. e. flabetur; F pro E)
2 mea] mea mea B^A

CXXIV hab. T 1 que om. T 2 astra $A^A C^A$: arma B^A
CXXV hab. T 1 faciles C^A perdere $A^A B^A$: rumpere C^A

2 ueniat A^A : ueniet $B^A C^A$ saepe $A^A B^A$: multa C^A
CXXVI hab. T 2 laena $A^A B^A$: togula C^A

CXXVII hab. T CANVSINAE FVSCAE $A^A B^A$: CANVSINAE (om. Fu.) C^A
1-CXXVIII, 2 om. B^A (propter similitudinem lemmatum). Lemmata

CXXVIII-CXXXI servat B^A , sed alienis locis 1 turbato] turba
toga C^A CXXVIII hab. T BARDOCVCVLLVS $A^A B^A$;
BARDOCVCVLLI C^A 1 Gallica C^A santigo T

M. VAL. MARTIALIS

CXXIX. *Canusinae rufae.*

Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis,
et placet hic pueris militibusque colos.

CXXX. *Paenula scortea.*

Ingrediare viam caelo licet usque sereno,
ad subitas nusquam scortea desit aquas.

CXXXI. *Lacernae coccineae.*

Si veneto prasinove faves, quid coccina sumes?
ne fias ista transfuga sorte vide.

CXXXII. *Pilleum.*

Si possem, totas cuperem misisse lacernas:
nunc tantum capiti munera mitto tuo.

CXXXIII. *Lacernae Baeticae.*

Non est lana mihi mendax nec mutor ahenus.
sic placeant Tyriae: me mea tinxit ovis.

CXXXIV. *Fascia pectoralis.*

Fascia crescentes dominae compesce papillas,
ut sit quod capiat nostra tegatque manus.

CXXIX hab. T I uestitus T 2 color $A^A B^A$

CXXX hab. T 2 nusquam A^A : nusquam B^A : nusquam (EA)
vel nusquam (XV) C^A

CXXXI hab. T I prasinove f. A^A : prasinusue f. B^A : prasino
fames C^A quid c. sumes $A^A B^A$: qui c. sumis C^A 2 fiant ista
et t. C^A transfuge T

CXXXII hab. T 2 mitte (EA) vel mitto C^A

CXXXIII hab. T I neque C^A mutuo arhenus ut vid. B^A
(mutuo arhenus L, mutua rheno PQ) 2 sic $A^A B^A$: si C^A linxit B^A

CXXXIV hab. T FASCIA (-CEA) PECTORALIS $A^A C^A$: FASCIAE PE-
CTORALES (-IS ?) B^A 2 capiat $A^A B^A$: faciat C^A (pro cafiat ?) (fi
pro pi)

EPIGRAMMATON LIB. XIV

CXXXV (CXXXVII). *Lacernae albae.*

Amphitheatrali nos commendamus ab usu,
cum teget algentes alba lacerna togas.

CXXXVI (CXXXV). *Cenatoria.*

Nec fora sunt nobis nec sunt vadimonia nota :
hoc opus est, pictis accubuisse toris.

CXXXVII (CXLII). *Focale.*

Si recitaturus dederō tibi forte libellum,
hoc focale tuas adserat auriculas.

CXXXVIII (CXXXVI). *Laena.*

Tempore brumali non multum levia prosunt :
calfaciunt villi pallia vestra mei.

CXXXIX (CXXXVIII). *Mantele.*

Nobilius villosa tegant tibi lintea citrum :
orbibus in nostris circulus esse potest.

CXL (CXXXIX). *Cuculli Liburnici.*

Iungere nescisti nobis, o stulte, lacernas :
indueras albas, exue callaïnas.

CXXXV hab. T ALBAETICAE T (cf. CXXXIII) 1 Amphitheatrāli nos A^A : Amphitheatra lino B^A : Amphitheatrales nos C^A commendamus ab usu A^AB^A : commendamur ad usu (usum) C^A 2 cum teget A^A : cum tegit (contegit) B^AC^A algentes A^AC^A : albescentes B^A alba A^AB^A : nostra C^A comas A^A

CXXXVI hab. T 2 pictis accubuisse toris A^AB^A : dictis (cett. om. usque ad CXXXVII, 2 tuas) C^A, unde fit dictis adserat auriculas C^A

CXXXVII hab. T 2 focelle T adseris T (pro -it ?) : adserat (ass-) B^AC^A

CXXXVIII hab. T 1 lenia T prosunt A^AB^A : possunt C^A (sed prosunt X) 2 villi] nulli B^A mei] semel T (pro mel ?)

CXXXIX hab. T 1 Novillus T tegunt PQ 2 potes A^AB^A (ex potest L)

CXL hab. T. Post CXXXV collocare voluit Gilbert cuculli om. C^A 2 ex T callaïcas B^A

M. VAL. MARTIALIS

CXLI (CXL). *Vdones Cilicii.*

Non hos lana dedit sed olentis barba mariti :

Cinyphio poterit planta latere sinu.

CXLII (CXLI). *Synthesis.*

Dum toga per quinas gaudet requiescere luces,

hos poteris cultus sumere iure tuo.

CXLIII. *Tunicae Patavinae.*

Vellera consumunt Patavinae multa trilices,

et pingues tunicas serra secare potest.

CXLIV. *Spongæa.*

Haec tibi sorte datur tergendis spongea mensis

utilis, expresso cum levis imbre tumet.

CXLV. *Paenula gausapina.*

Is mihi candor inest, villorum gratia tanta,

ut me vel media sumere messe velis.

CXLVI. *Cervical.*

Tingue caput Cosmi folio, cervical olebit :

perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.

CXLVII. *Cubicularia gausapina.*

Stragula purpureis lucent villosa tapetis.

quid prodest si te congelat uxor anus?

CXLI *hab. T* 1 hos $A^A C^A$: hoc B^A 2 poterat $A^A C^A$: poterit B^A

CXLII *hab. T* 1 gauderet (EA) vel gaudet (X) C^A luce C^A 2 suo T

CXLIII *hab. T* 1 consumunt $A^A B^A$: consumant C^A multa $om. T$ 2 terra C^A

CXLIV *hab. TR* 1 Haec $A^A C^A$; Hoc B^A ($Hac L$) tergendis C^A 2 et presso B^A (et *pro ex*)

CXLV *hab. T* -NAE A^A : -NA $B^A C^A$ 1 His $A^A C^A$ condor C^A ut vid. inest $A^A C^A$: eris B^A (*pro -it?*) tanta A^A : tanta est $B^A C^A$ 2 messe] ueste A^A : esse B^A

CXLVI *hab. T* 1 Pingue A^A (-ae T) B^A : Tingue C^A cosmi $A^A B^A$: nardi C^A filo T : filio (EX) vel folio C^A

CXLVII *hab. T* GAUSAPINA $om. C^A$ 2 si te] iste B^A con- telat C^A (*pro conelat* ; C *pro G*)

CXLVIII. *Lodices.*

Nudo stragula ne toro paterent,
iunctae nos tibi venimus sorores.

CXLIX. *Amictorium.*

Mammosas metuo ; tenerae me trade puellae,
ut possint niveo pectore lina frui.

CL. *Cubicularia polymita.*

Haec tibi Menphitis tellus dat munera : victa est
pectine Niliaco iam Babylonos acus,

CLI. *Zona.*

Longa satis nunc sum ; dulci sed pondere venter
si tumeat, fiam tunc tibi zona brevis.

CLII. *Gausapum quadratum.*

Lodices mittet docti tibi terra Catulli :
nos Helicaonia de regione sumus.

CLIII. *Semicinctium.*

Det tunicam locuples : ego te praecingere possum.
essem si locuples, munus utrumque darem.

CLIV. *Lanae amethystinae.*

Ebria Sidoniae cum sim de sanguine conchae,
non video quare sobria lana vocer.

CXLVIII hab. T I Nudo A^A (-dos T) C^A : Mundo B^A 2
caremus A^A : uenimus $B^A C^A$: cavimus *Heinsius*

CXLIX hab. T I Mammosa B^A

CL hab. T CVBICVLA T I menphiticis (mem-) B^A ueta T
2 iam] la T aecus C^A (sed acus X)

CLI hab. T I non ut vid. B^A duci C^A 2 fiam $A^A C^A$:
fiet B^A tibo C^A

CLII hab. T GAUSAPE Q I docti $A^A C^A$: noti B^A (pro do(t)ti,
i.e. docti?) 2 nos $A^A B^A$: non C^A

CLIII hab. T I e. t. pr. po.] munus uterque darem T (cf. v. 2)
possum B^A : possum C^A 2 esse ($E A$) vel essem (X) C^A

CLIV hab. T I sit A^A concha A^A

M. VAL. MARTIALIS

CLV. *Lanae albae.*

Velleribus primis Apulia, Parma secundis
nobilis : Altinum tertia laudat ovis.

CLVI. *Lanae Tyriae.*

Nos Lacedaemoniae pastor donavit amicae :
deterior Ledae purpura matris erat.

CLVII. *Lanae Pollentinae.*

Non tantum pullo lugentes vellere lanas,
sed solet et calices haec dare terra suos.

CLVIII. *Idem.*

Lana quidem tristis sed tonsis neta ministris,
quales non primo de grege mensa citat.

CLIX. *Tomentum Leuconicum.*

Oppressae nimium vicina est fascia plumae?
vellera Leuconicis accipe rasa sagis.

CLX. *Tomentum Circense.*

Tomentum concisa palus Circense vocatur.
haec pro Leuconico stramina pauper emit.

CLXI. *Pluma.*

Lassus Amyclaea poteris requiescere pluma,
interior cycni quam tibi lana dedit.

CLV hab. T 1 primis om. T apulla CA 2 lauda (EA) vel
laudat (X) CA

CLVI hab. T 1 donabit BA (pro -vit) amico T 2 deterio CA

CLVII hab. T POLLINAE T 1 lugentes AA: lucentes BA:
legentes CA uellera TCA lunae T 2 terra om. T

CLVIII hab. T 1 sed] et CA (praec. s) neta ut vid. AA (-ca
T): apta BACA: nata Scriverius, fort. recte 2 non] de ut vid. BA
(de Q, om. P) citat AABA: uetat (pro utat; CI pro U?) CA:
vocat ed. a. 1473

CLIX hab. T 1 pluma T

CLX hab. T 1 pagus CA 2 stramine AA: stramina BA:
stragina CA erit T CLXI hab. TR 2 quas BA

EPIGRAMMATON LIB. XIV

CLXII. *Faenum.*

Fraudata tumeat fragilib tibi culcita mula.
non venit ad duros pallida cura toros.

CLXIII. *Tintinabulum.*

Redde pilam : sonat aes thermarum. Ludere pergis?
Virgine vis sola lotus abire domum.

CLXIV. *Discus.*

Splendida cum volitant Spartani pondera disci,
este procul, pueri : sit semel ille nocens.

CLXV. *Cithara.*

Reddidit Eurydicen vati : sed perdidit ipse,
dum sibi non credit nec patienter amat.

CLXVI. *Idem.*

De Pompeiano saepe est eiecta theatro
quae duxit silvas detinuitque feras.

CLXVII. *Plectrum.*

Fervida ne trito tibi pollice pusula surgat,
exornent docilem candida plectra lyram.

CLXVIII. *Trochus.*

Inducenda rota est : das nobis utile munus :
iste trochus pueris at mihi canthus erit.

CLXII hab. T 1 fragilis CA (C pro G) ; facilis DV mula
AA : pluma BACA (cf. CLXI. 1)
CLXIII hab. T 1 Redde om. CA sanata es CA terinarum
T (pro term-) lucere ut vid. CA (sed ludere X) 2 s. lotus
AA : s. solus BA : s. lotum CA habire ut vid. CA
CLXIV hab. T 1 disci om. T 2 este AABA : te CA : ite
Heinsius pueris CA illa CA
CLXV hab. T 1 uoti BA 2 sibi] sit T
CLXVI hab. T 1 electa codd. (pro ei-)
CLXVII hab. T 1 pollice tibi CA ut vid. pusuli T : pulsula
BA : punsula CA 2 exornet T : exornent (Qf) vel exorent (P) BA :
exordent CA (sed exhornent V) candida AA : garrula BACA
CLXVIII hab. T 1 da T (cum A)

M. VAL. MARTIALIS

CLXIX. *Idem.*

Garrulus in laxo cur anulus orbe vagatur?

Cedat ut argutis obvia turba trochis.

CLXX. *Signum Victoriae aureum.*

Haec illi sine sorte datur cui nomina Rhenus

vera dedit. Deciens adde Falerna, puer.

CLXXI. *Βρούτου παιδίου fictile.*

Gloria tam parvi non est obscura sigilli:

istius pueri Brutus amator erat.

CLXXII. *Sauroctonos Corinthius.*

Ad te reptanti, puer insidiose, lacertae

parce; cupit digitis illa perire tuis.

CLXXIII. *Hyacinthus in tabula pictus.*

Flectit ab invisio morientia lumina disco

Oebalius, Phoebi culpa dolorque, puer.

CLXXIV. *Hermaphroditus marmoreus.*

Masculus intravit fontis: emersit utrumque:

pars est una patris, cetera matris habet.

CLXXV. *Danae picta.*

Cur a te pretium Danae, regnator Olympi,

acceptit, gratis si tibi Leda dedit?

CLXIX hab. T TROCHVS Q (vix BA) I Carrus T cura
nullus CA uacatur CA

CLXX hab. T SIGNVM VICTORIAE AVREVM AA: SIGNVM AVREVM
VICTORIAE Q: SIMVM DE CVRIA CA (pro SINVM) I ille T sine
sorte] sibi me CA (pro sine, om. sorte) nomine rheni BA

CLXXI hab. T Βρούτου καλὸν παιδίον f. ut vid. AA (BRVTO VICVLO
PEDION FICHILE T): καλὸν om. BACA 2 erit T

CLXXII hab. T CORINTHVS CA I Attrepanti CA

CLXXIII hab. T PICTVS om. Q I Flectite T

CLXXIV hab. T MARMOREVS om. Q I fontis emersit] fonti
se mersit BA: fronte remersit CA

CLXXV hab. T DENAVI T: DAMNE BA: DIANA CA I Seurate
CA Danae om. AA: damnae ut vid. BA: dianae (-ne) CA (pro
danae) 2 accepit AACA: exigit BA (exegit Q)

CLXXVI. *Persona Germana.*

Sum figuli lusus russi persona Batavi.
quae tu derides, haec timet ora puer.

CLXXVII. *Hercules Corinthius.*

Elidit geminos infans nec respicit anguis.
iam poterat teneras hydra timere manus.

CLXXVIII. *Hercules fictilis.*

Sum fragilis: sed tu, moneo, ne sperne sigillum:
non pudet Alciden nomen habere meum.

CLXXIX. *Minerva argentea.*

Dic mihi, virgo ferox, cum sit tibi cassis et hasta,
quare non habeas aegida. 'Caesar habet.'

CLXXX. *Europe picta.*

Mutari melius tauro, pater optime divum,
tunc poteras Io cum tibi vacca fuit.

CLXXXI. *Leandros marmoreus.*

Clamabat tumidis audax Leandros in undis:
'Mergite me fluctus cum rediturus ero.'

CLXXXII. *Sigillum gibberi fictile.*

Ebrius haec fecit terris, puto, monstra Prometheus:
Saturnalicio lusit et ipse luto.

CLXXVI hab. T. Ante hoc epigr. intercidisse epigramma credit Birt
(*'Buchwesen,'* p. 79) PERSONA A^A: PERSONA GERMANI B^A: PER-
SONA GERMANA C^A I uacui C^A (pro uataui, i.e. Batavi) 2
amet T: time B^A: tibi C^A pater C^A

CLXXVII hab. T. I Elidet T

CLXXVIII hab. T. I sed] si C^A

CLXXIX hab. T. 2 C. habes Q

CLXXX hab. T. EVROPE A^A: EVROPE (-PA C^A) PICTA BACA I
auro C^A 2 tunc A^AC^A: tum B^A io cum] nullo cum A^A (pro
locum): locum C^A vacca] lacca (lacea) B^A

CLXXXI hab. T. LEANDRVS A^A: LEANDER BACA I leandros
A^A: leander BACA 2 fructis C^A

CLXXXII hab. T. FICTILEM C^A I terris A^AB^A: ferris C^A:
feris Eldik, fort. recte prometheis T: promethei C^A

M. VAL. MARTIALIS

CLXXXIII. *Homeri Batrachomachia.*

Perlege Maeonio cantatas carmine ranas
et frontem nugis solvere disce meis.

CLXXXIV. *Homerus in pugillaribus membranis.*

Ilias et Priami regnis inimicus Vlixes
multiplici pariter condita pelle latent.

CLXXXV. *Vergili Culix.*

Accipe facundi Culicem, studiose, Maronis,
ne nucibus positis ARMA VIRVMQVE legas.

CLXXXVI. *Vergilius in membranis.*

Quam brevis inmensum cepit membrana Maronem
ipsius vultus prima tabella gerit.

CLXXXVII. *Μενάνδρου Θαïs.*

Hac primum iuvenum lascivos lusit amores;
nec Glycera pueri, Thais amica fuit.

CLXXXVIII. *Cicero in membranis.*

Si comes ista tibi fuerit membrana, putato
carpere te longas cum Cicerone vias.

CLXXXIII hab. TR HOMERI BATRASOMACHIA A^A : HOMERVS IN PVGILLARIBVS MEMBRANIS BATHOCANIA Q (cf. seq. lemma): HOMERI BATRACOMACHIA C^A 2 nudis C^A

CLXXXIV hab. TR PVGILL (sic) MEMBRA (sic) C^A (i.e. membraneis, ut in VII?) I Ilias] Illas $BACA$ 2 candida A^A : condita $BACA$

CLXXXV hab. TR I nucibus A^A : nugibus $BACA$: nugis Ital.

CLXXXVI hab. TR MEMBRAN (sic) C^A 2 i. et u. R uultu (P) vel uultum (Q) B^A

CLXXXVII hab. TR MENANDRI A^A (cum F): MENANDRVM Q (pro -rv): MENANΔPOT C^A I Hac $AACA$: Haec B^A (cum E) iuuenum A^A : iuuenis B^A : iuuen (sic) C^A 2 licera A^A : glycerae (-ere) C^A puer et hais A^A : pueri thais B^A : uere thais C^A

CLXXXVIII hab. TR MEMBRAN A^A ut vid. (-NIS T , -NA R): MEMBRAN (E) vel MEMBR (A) C^A ut vid.

EPIGRAMMATON LIB. XIV

CLXXXIX. *Monobyblos Properti.*

Cynthia—facundi carmen iuvenale Properti—
accepit famam, non minus ipsa dedit.

CXC. *Titus Livius in membranis.*

Pellibus exiguis artatur Livius ingens,
quem mea non totum bibliotheca capit.

CXCI. *Sallustius.*

Hic erit, ut perhibent doctorum corda virorum,
primus Romana Crispus in historia.

CXCII. *Ovidi Metamorphosis in membranis.*

Haec tibi multiplici quae structa est massa tabella,
carmina Nasonis quinque decemque gerit.

CXCIII. *Tibullus.*

Vssit amatorem Nemesis lasciva Tibullum,
in tota iuvit quem nihil esse domo.

CXCIV. *Lucanus.*

Sunt quidam qui me dicant non esse poetam:
sed qui me vendit bybliopola putat.

CXCV. *Catullus.*

Tantum magna suo debet Verona Catullo,
quantum parva suo Mantua Vergilio.

CLXXXIX hab. TR -LIO Q 1 iuvenale A^ACA: iuvenale
(P) vel -nile (QF) B^A 2 non A^A; nec B^ACA
CXC hab. TR TITI C^A MEMBRAN (sic) C^A 2 tutum ut vid. C^A
CXCI hab. TR SALUSTIUS R^A
CXCII hab. TR OVIDII METAMORPHOSIS IN MEMBRANIS A^A:
OVIDIUS METHAMORPHOSEON IN MEMBRANIS Q: OVIDIUS METAMORPH
(sic) (om. in m.) C^A 1 est om. C^A fort. structast
CXCIII hab. TR 1 Vt sit A^A 2 totam C^A iubet B^A
quam A^A: quem B^ACA domo A^A: domi B^ACA
CXCIV hab. TR 1 dicunt (R) vel dicant (T) A^A: dicant (P)
vel dicunt (Q) B^A: dicant C^A 2 uendidit (EA) vel uendit (X) C^A
CXCV hab. TR

M. VAL. MARTIALIS

CXCVI. *Calvi de aquae frigidae usu.*

Haec tibi quae fontes et aquarum nomina dicit,
ipsa suas melius charta natabat aquas.

CXCVII. *Mulae pumilae.*

His tibi de mulis non est metuenda ruina:
altius in terra saepe sedere soles.

CXCVIII. *Catella Gallicana.*

Delicias parvae si vis audire catellae,
narranti brevis est pagina tota mihi.

CXCIX. *Asturco.*

Hic brevis ad numeros rapidum qui colligit unguem,
venit ab auriferis gentibus Astur equus.

CC. *Canis vertragus.*

Non sibi sed domino venatur vertragus acer,
inlaesum leporem qui tibi dente feret.

CCI. *Palaestrita.*

Non amo quod vincat, sed quod succumbere novit
et didicit melius τὴν ἐπικλινοπάλην.

CXCVI hab. TR CALVI DE AQVAE FRIGIDAE VSV A^A: CALIDAE AQVAE ET FRIGIDAE VSVS Q (et fort. B^A): CALDAE AQVAE ET FRIGIDAE VSV C^A I fontes et] fronte set B^A: fiunt C^A quarum nomine B^A dicunt C^A 2 ipsa A^AC^A: uisa B^A suas . . . aquis A^A ut vid. (aquas T): suis . . . aquis B^A: suas . . . aquas C^A notabat A^A (i. e. nat-): notavit B^A (i. e. nat-): natabit C^A

CXCVII hab. T PVMILAE A^A: POMILIAE B^A: PAVLAE C^A 2 saepe A^A (cum f): paene B^AC^A sedere (se suprascr.) T solet B^A

CXCVIII hab. TR CATELLA GALLICANA A^A: CATELLA GALBIANA Q (vix B^A): CATELLAE GALLICANAE C^A 2 tota A^AB^A: prima C^A

CXCIX hab. T ASTVR Q I numeros A^A: numerum B^AC^A rapidum . . . unguem A^AB^A: rapidos . . . ungues C^A 2 ad T equos T: equis B^A (sed equus Q)

CC hab. T VERTRIRACVS T: VERTAGVS B^A: VETRAGVS C^A I uenatus B^A uertracus A^A: uertagus (ex artagus P) B^A: uetragus C^A 2 ager B^A 2 sibi B^A

CCI hab. T PALESTRIA Q (et fort. B^A): PALESTRIZA C^A (-TA A) I uincat A^A (cum f): uincit B^AC^A nouit A^AB^A: nonuult C^A 2 dicit C^A tenet elinopalen T: teneristino palen B^A: HIN EPIKAEINOI ΠΑΗΝ ut vid. C^A: corr. Gilbert

EPIGRAMMATON LIB. XIV

CCII. *Simius.*

Callidus emissas eludere simius hastas,
si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

CCIII. *Puella Gaditana.*

Tam tremulum crisat, tam blandum prurit, ut ipsum
masturbatorem fecerit Hippolytum.

CCIV. *Cymbala.*

Aera Celaenaeos lugentia matris amores
esuriens Gallus vendere saepe solet.

CCV. *Puer.*

Sit nobis aetate puer, non pumice levis,
propter quem placeat nulla puella mihi.

CCVI. *Ceston.*

Collo nocte, puer, meros amores,
ceston de Veneris sinu calentem.

CCVII. *Idem.*

Sume Cytheriaco medicatum nectare ceston :
ussit amatorem balteus iste Iovem.

CCVIII. *Notarius.*

Currant verba licet, manus est velocior illis :
nondum lingua suum, dextra peregit opus.

CCII hab. T 1 ludere B^A similis C^A ut vid. (sed simius X)
2 simili C^A forem T certo pedicus B^A: secercopiticus C^A
CCIII hab. T POLLA Q 1 tremulus T crisat tam] crisatam
(-issa-) B^A: cruſat tam C^A puri T 2 fecerat Q ante corr.
CCIV hab. T 1 caelenae T lugentia A^A (luc-T) B^A: frigentia C^A
CCV hab. T 1 Non (suprascr. sit) nobis ut vid. B^A (anticipaverat
scriba illud no(bis)) 2 puella om. T
CCVI hab. T CESTON Q CCVII hab. T 2 ut sit T
CCVIII hab. TR NOTARIOS C^A 1 Curant B^A ullis C^A 2
dextra peregit A^AB^A: dextera pergīt ut vid. C^A (sed dextra peregit X)

M. VAL. MARTIALIS

CCIX. *Concha.*

Levis ab aequorea cortex Mareotica concha
fiat: inoffensa curret harundo via.

CCX. *Morio.*

Non mendax stupor est nec fingitur arte dolosa.
quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

CCXI. *Caput vervecinum.*

Mollia Phrixei secuisti colla mariti.
hoc meruit tunicam qui tibi, saeve, dedit?

CCXII. *Pumilius.*

Si solum spectes hominis caput, Hectora credas:
si stantem videas, Astyanacta putes.

CCXIII. *Parma.*

Haec, quae saepe solet vinci, quae vincere raro,
parma tibi, scutum pumilionis erit.

CCXIV. *Comoedi pueri.*

Non erit in turba quisquam Μισούμενος ista:
sed poterit quivis esse Δις εξαπατών.

CCIX hab. TR 1 maretica B^A 2 fiat A^A: fiet B^A: fit CA
currit A^A: curret B^A: currat CA

CCX hab. T 1 stupor (om. est) T: stupro (om. est) B^A: stupor
est CA

CCXI hab. T 1 secuistis (EA) vel -ti (X) CA colla] copia CA
(pro colia, I pro L?) 2 metuit B^A saeve A^A: saepe B^ACA

CCXII hab. T PVMILLVS T: POMILIVS Q (et fort. B^A; cf. CXCVII)
1 credas A^ACA: credis B^A 2 putas M

CCXIII hab. T 1 uincti ut vid. CA (sed uinci X) caro B^A
2 parmada t. ut vid. CA erit A^A: habes B^A: erat CA

CCXIV hab. T COMICI PVERILIS COMEDI PVERI T: COMOEDI PVERI
Q: PVERI COMOEDI CA 1 erat B^A istam CA ut vid. 2 esse
om. B^A

CCXV. *Fibula.*

Dic mihi simpliciter, comoedis et citharoedis,
fibula, quid praestas? 'Carius ut futuant.'

CCXVI (CCXVIII). *Auceps.*

Non tantum calamis sed cantu fallitur ales,
callida dum tacita crescit harundo manu.

CCXVII (CCXVI). *Accipiter.*

Praedo fuit volucrum: famulus nunc aucupis idem
decipit et captas non sibi maeret aves.

CCXVIII (CCXVII). *Opsonator.*

Dic quotus et quanti cupias cenare nec unum
addideris verbum: cena parata tibi est.

CCXIX. *Cor bubulum.*

Pauper causicus nullos referentia nummos
carmina cum scribas, accipe cor, quod habes.

CCXX. *Cocus.*

Non satis est ars sola coco: servire palatum
nolo: cocus domini debet habere gulam.

CCXXI. *Craticula cum verubus.*

Rara tibi curva craticula sudet ofella;
spumeus in longa cuspide fumet aper.

CCXV hab. T 2 fibula] si CA qui praestat T (pro
quippr., i. e. quid pr.?): quid praestas BA: qui praestas (EA) vel
quid praestas (XV) CA subigant ut vid. AA (sinuant T) (pro
futuant)

CCXVI hab. T. Post CCXVII in CA KALAMI AVCVPATORI CA (in
archetypo codicis CA nullum lemma hic erat, lemmate proprio transposito
in CCXVII propter transpositionem epigrammatum) 2 pallida CA

CCXVII hab. TR AVCEPS CA (cf. CCXVI) I Praeda CA 2
decepit AA (i. e. -cip-?)

CCXVIII hab. TR I et] es CA quantus (R) vel quantos
(T) AA: quanti BACA

CCXIX hab. T CORBVLVM T: TORCVLVM Q

CCXX hab. TR I palato Q 2 nolo. om. CA ut vid. (namque
X cum Q)

CCXXI hab. T CVM VERVBVS om. CA I Para CA (P pro R)
subdet BA 2 in AACA: ut BA fumet AABA: fumat CA

EPIGRAMMATON LIB. XIV

CCXXII. *Pistor dulciarius.*

Mille tibi dulces operum manus ista figuras
extruet : huic uni parca laborat apis.

CCXXIII. *Adipata.*

Surgite : iam vendit pueris ientacula pistor
cristataeque sonant undique lucis aves.

CCXXII hab. TR DULCIARIUS om. T (et fort. A^A ; R n. l.) I
manus ista figuras A^AC^A : munuscula figunt B^A 2 extruet A^A
(extrahet R) C^A : extruit B^A apis] ais C^A (anus X)
CCXXIII hab. TR ADIPA Q (et fort. B^A) I uendit (E¹A) vel
vendit C^A pueri C^A ientacula A^A (lentic. R, lectic. T) C^A
(l pro j) : ientacula B^A

INDEX EPIGRAMMATON

(Versuum initia orthographiam usitatam exhibent.)

- A Iove qui veniet, miscenda ad pocula largas XIV, 112.
 A latronibus esse te fututam XII, 26.
 A servo scis te genitum blandeque fateris I, 81.
 A Sinuessanis conviva Philostratus undis XI, 82.
 Abscisa servom quid figis, Pontice, lingua? II, 82.
 Abstulerat totam temerarius institor urbem VII, 61.
 Accidit infandum nostrae scelus, Aule, puellae VII, 14.
 Accipe belligerae crudum thoraca Minervae VII, 1.
 Accipe facundi Culicem, studiose, Maronis XIV, 185.
 Accipe felices, Atlantica munera, silvas XIV, 89.
 Accipe lunata scriptum testudine sigma XIV, 87.
 Accipe Niliacam, Pelusia munera, lentem XIII, 9.
 Accipe non vili calices de pulvere natos XIV, 102.
 Accipe quae nimios vincant umbracula soles XIV, 28.
 Accola iam nostrae Degis, Germanice, ripae V, 3.
 Ad cenam invitant omnes te, Phoebe, cinaedi IX, 63.
 Ad cenam si me diversa vocaret in astra IX, 91.
 Ad lapidem Torquatus habet praetoria quartum X, 79.
 Ad natalicias dapes vocabar VII, 86.
 Ad Palatinas acipensem mittite mensas XIII, 91.
 Ad populos mitti qui nuper ab urbe solebas XII, 2.
 Ad primum decuma lapidem quod venimus hora XI, 79.
 Ad te reptanti, puer insidiose, lacertae XIV, 172.
 Addat cum mihi Caecubum minister X, 98.
 Addere quid cessas, puer, immortale Falernum? IX, 93.
 Addixti, Labiene, tres agellos XII, 16.
 Addixti servum nummis here mille ducentis X, 31.
 Aedes emit Aper sed quas nec noctua vellet XI, 34.
 Aegrotas uno decies aut saepius anno XII, 56.
 Aemiliae gentes et Apollineas Vercellas X, 12.
 Aemula Baianis Altini litora villis IV, 25.
 Aeolidos Canace iacet hoc tumulata sepulchro XI, 91.
 Aera Celaenaeos lugentia matris amores XIV, 204.
 Aera domi non sunt, superest hoc, Regule, solum VII, 16.
 Aëra per tacitum delapsa sedentis in ipsos VIII, 32.
 Aestivo serves ubi piscem tempore, quaeris? II, 78.
 Aetherias aquila puerum portante per auras I, 6.
 Alcide, Latio nunc agnoscende Tonanti IX, 65.
 Alciden modo Vindicis rogabam IX, 44.
 Alcime, quem raptum domino crescentibus annis I, 88.

INDEX EPIGRAMMATON

- Alea parva nuces et non damnosa videtur XIV, 19.
 Allatres licet usque nos et usque V, 60.
 Alphius ante fuit, coepit nunc Olphius esse IX, 95.
 Amisit pater unicum Salanus VI, 62.
 Amisum non flet cum sola est Gellia patrem I, 33.
 Amphitheatrales inter nutrita magistros XI, 69.
 Amphitheatrali nos commendamus ab usu XIV, 135.
 Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta XIII, 117.
 Amphora Niliaci non sit tibi vilis aceti XIII, 122.
 Amphora vigesi, modius datur aere quaterno XII, 76.
 An possim vetulam (vid. 'Non possum')
 Ancillam tibi sors dedit lucernae XIV, 40.
 Ancilliolum tua te vocat uxor, et ipsa XII, 58.
 Annorum nitidique sator pulcherrime mundi X, 28.
 Ansero Romano quamvis satur Hannibal esset XIII, 73.
 Ante frequens, sed nunc rarus nos donat amicus XIV, 122.
 Antipolitani, fateor, sum filia thynni XIII, 103.
 Antiqui rex magne poli mundique prioris XII, 62.
 Antoni Phario nihil obiecture Pothino V, 69.
 Anxuris aequorei placidos, Frontine, recessus X, 58.
 Apollinarem conveni meum, scazon VII, 26.
 Appia, quam simili venerandus in Hercule Caesar IX, 101.
 Archetypis vetuli nihil est odiosius Aucti VIII, 6.
 Archetypum Myos argentum te dicis habere VIII, 34.
 Arctoa de gente comam tibi, Lesbiam, misi V, 68.
 Ardea solstitio Castranaque rura petantur IV, 60.
 Argenti genus omne comparasti IV, 39.
 Argenti libram mittebas; facta selibra est X, 57.
 Argenti libras Marius tibi quinque reliquit II, 76.
 Argentum atque aurum facile est laenamque togamque XIII, 48.
 Argiletanas mavis habitare tabernas I, 3.
 Argoa primum sum transportata carina XIII, 72.
 Arrectum quotiens Marulla penem X, 55.
 Arretina nimis ne spernas vasa monemus XIV, 98.
 Arrigis ad vetulas, fastidis, Basse, puellas III, 76.
 Artemidorus habet puerum sed vendidit agrum IX, 21.
 Artibus his semper cenam, Philomuse, mereris IX, 35.
 Artis ebur medicae narthecia cernis: habebis XIV, 78.
 Artis Phidiacae toreuma clarum III, 35.
 Aspice quam densum tacitarum vellus aquarum IV, 3.
 Aspice quam placidis insultet turba iuvenis V, 31.
 Aspice quam tumeat magno iecur ansere maius XIII, 58.
 Aspicias hunc uno contentum lumine, cuius VIII, 59.
 Aspicias inbelles temptent quam fortia dammae IV, 74.
 Aspicias incompertis illum, Deciane, capillis I, 24.
 Aspicias ingenium Nili: quibus addere plura XIV, 115.
 Aspicias ut parvus nec adhuc trieteride plena VI, 38.
 Astra polumque dedit, quamvis opstante noverca V, 65.
 Astra polumque pie cepisti mente, Rabiri VII, 56.
 Atreus Caecilius cucurbitarum XI, 31.
 Atria Pisonum stabant cum stemmate toto IV, 40.

INDEX EPIGRAMMATON

- Attenuare nives norunt et lintea nostra XIV, 104.
 Attica nectareum turbatis mella Falernum XIII, 108.
 Attice, facundae renovas qui nomina gentis VII, 32.
 Audet facundo qui carmina mittere Nervae IX, 26.
 Audieris in quo, Flacce, balneo plausum IX, 33.
 Auditur quantum Massyla per avia murmur VIII, 53.
 Augusti labor hic fuerat committere classes *Ep.* 28.
 Augusto pia tura victimasque VIII, 66.
 Aurea porrigitur Iani caryota Kalendis XIII, 27.
 Aureolis futui cum possit Galla duobus IX, 4.
 Auriculam Mario graviter miraris olere III, 28.
 Aut Corcyraei sunt haec de frondibus horti XIII, 37.

 Baetis olivifera crinem redimite corona XII, 98.
 Baiana nostri villa, Basse, Faustini III, 58.
 Baiano procul a lacu, monemus IV, 30.
 Balsama me capiunt, haec sunt unguenta virorum XIV, 59.
 Barbara de pictis veni bascauda Britannis XIV, 99.
 Barbara pyramidum sileat miracula Memphis *Ep.* 1.
 Barbatus rigido nupsit Callistratus Afro XII, 42.
 Basia da nobis, Diadumene, pressa. 'Quot' inquis? VI, 34.
 Basia das aliis, aliis das, Postume, dextram II, 21.
 Basia dum nolo nisi quae luctantia carpsi V, 46.
 Bella es, novimus, et puella, verum est I, 64.
 Belliger invictis quod Mars tibi servit in armis *Ep.* 6.
 Bellus homo et magnus vis idem, Cotta, videri I, 9.
 Bis Cotta soleas perdidisse se questus XII, 87.
 Bis quinquagenis domus est tibi milibus empta XII, 66.
 Bis tibi tricenī fuimus, Mancine, vocati I, 43.
 Bis vicine Nepos—nam tu quoque proxima Florae VI, 27.
 Boletos et aprum si tamquam vilia ponis XII, 48.
 Bruma est et riget horridus December VII, 95
 Brumae diebus feriisque Saturni XII, 81.

 Caecuba Fundanis generosa cocuntur Amyclis XIII, 115.
 Caede iuvenorum domini calet area felix XIV, 4.
 Caelatus tibi cum sit, Anniane VI, 92.
 Caeretana Nepos ponat, Setina putabis XIII, 124.
 Caeruleus nos Liris amat, quem silva Maricae XIII, 83.
 Caesaris alma dies et luce sacratior illa IV, 1.
 Caesaris Augusti lascivos, livide, versus XI, 20.
 Callidus effracta nummos fur auferet arca V, 42.
 Callidus emissas eludere simius hastas XIV, 202.
 Callidus inposuit nuper mihi copo Ravennae III, 57.
 Calliodorus habet censum—quis nescit?—equestrem V, 38.
 Campis dives Apollo sic Myrinis IX, 42.
 Cana est barba tibi, nigra est coma : tingere barbam IV, 36.
 Candida si croceos circumfluit unda vitellos XIII, 40.
 Candidius nihil est te, Caeciliane. Notavi II, 71.
 Cantasti male, dum fututa es, Aegle I, 94.
 Capena grandi porta qua pluit gutta III, 47.

INDEX EPIGRAMMATON

- Cappadocum saevis Antistius occidit oris IX, 30.
 Capto tuam, pudet heu, sed capto, Maxime, cenam II, 18.
 Carmina nulla probas molli quae limite currunt XI, 90.
 Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus II, 20.
 Carpere causicus fertur mea carmina : qui sit V, 33.
 Caseus Etruscae signatus imagine Lunae XIII, 30.
 Casta nec antiquis cedens Laevina Sabinis I, 62.
 Casta suo gladium cum traderet Arria Paeto I, 13.
 Castora de Polluce Gabinia fecit Achillan VII, 57.
 Cedere de nostris nulli te dicis amicis X, 15.
 Cedere maiori virtutis fama secunda est *Ep.* 32.
 Cenabis belle, Iuli Cerialis, apud me XI, 52.
 Cenes, Canthare, cum foris libenter IX, 9.
 Ceno domi quotiens, nisi te, Charopine, vocavi V, 50.
 Censor maxime principumque princeps VI, 4.
 Centenis quod emis pueros et saepe ducenis III, 62.
 Centum Coranus et ducenta Mancinus IV, 37.
 Centum miselli iam valete quadrantes III, 7.
 Cerea quae patulo lucet ficedula lumbo XIII, 5.
 Cernere Parrhasios dum te iuvat, Aule, triones VI, 58.
 Cerretana mihi fiat vel missa licebit XIII, 54.
 Cessatis, pueri, nihilque nostis III, 67.
 Chattica Teutonicos accendit spuma capillos XIV, 26.
 Chia seni similis Baccho, quem Setia misit XIII, 23.
 Chirurgus fuerat, nunc est vispillo Diaulus I, 30.
 Cinctum togatis post et ante Saufeium II, 74.
 Cinnam, Cinname, te iubes vocari VI, 17.
 Circumlata diu mensis scribilita secundis III, 17.
 Clamabat tumidis audax Leandros in undis XIV, 181.
 Clarus fronde Iovis, Romani fama cothurni XI, 9.
 Claudere quae cenas lactuca solebat avorum XIII, 14.
 Claudia caeruleis cum sit Rufina Britannis XI, 53.
 Claudia, Rufe, meo nubit Peregrina Pudenti IV, 13.
 Clinicus Herodes trullam subduxerat aegro IX, 96.
 Coccina famosae donas et ianthina moechae II, 39.
 Coepit, Maxime, Pana qui solebat I, 69.
 Cogis me calamo manu ue nostra VII, 11.
 Cogit me Titus actitare causas I, 17.
 Colchida quid scribis, quid scribis, amice, Thyesten? V, 53.
 Collo necte, puer, meros amores XIV, 206.
 Commendare meas, Instanti Rufe, Camenas VII, 68.
 Commendare tuum dum vis mihi carmine munus VII, 46.
 Commendo tibi, Quintiane, nostros I, 52.
 Communis tibi cum viro, Magulla XII, 91.
 Comoedi tres sunt, sed amat tua Paula, Luperce VI, 6.
 Concita veloces fugeret cum damma Molossos *Ep.* 30.
 Condita cum tibi sit iam sexagensima messis IV, 78.
 Conditus hic ego sum Bassi dolor, Vrbicus infans VII, 96.
 Coniugis audisset fatum cum Porcia Bruti I, 42.
 Consilium formae speculum dulcisque capillos IX, 16.
 Constituit, Philomuse, pater tibi milia bina III, 10.

INDEX EPIGRAMMATON

- Consule te Bruto quod iuras, Lesbia, natam X, 39.
 Consumpta est uno si lemmae pagina, transis X, 59.
 Contigeris nostros, Caesar, si forte libellos I, 4.
 Contigeris regina meos si Polla libellos X, 64.
 Contigit Ausoniae procerum mitissimus aulae XII, 6.
 Continuis vexata madet vindemia nimbis I, 56.
 Contulit ad saturas ingentia pectora Turnus XI, 10.
 Conviva quisquis Zoili potest esse III, 82.
 Coponem laniumque balneumque II, 48.
 Cornea si non sum, numquid sum fuscior? aut me XIV, 62.
 Corve saluator, quare fellator haberis? XIV, 74.
 Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra II, 77.
 Cosmicos esse tibi, Semproni Tuca, videris VII, 41.
 Cotile, bellus homo es: dicunt hoc, Cotile, multi III, 63.
 Cras te victurum, cras dicis, Postume, semper V, 58.
 Credi virgine castior pudica IV, 6.
 Credis ob haec me, Pastor, opes fortasse rogare IX, 22.
 Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen II, 2.
 Crine ruber, niger ore, brevis pede, lumine laesus XII, 54.
 Crinitae Line paedagoge turbae XII, 49.
 Crispulus iste quis est, uxori semper adhaeret V, 61.
 Cui legisse satis non est epigrammata centum I, 118.
 Cui tradas, Lupe, filium magistro V, 56.
 Cuius vis fieri, libelle, munus? III, 2.
 Cum †cathedratalios† portet tibi raeda ministros X, 14.
 Cum clamant omnes, loqueris tunc. Naevole, tantum I, 97.
 Cum coleret puros pauper Telesinus amicos VI, 50.
 Cum comes Arctois haereret Caesaris armis IX, 31.
 Cum dare non possim quod poscis, Galla, rogantem III, 54.
 Cum data sint equiti bis quina nomismata, quare I, 11.
 Cum dederis Siculos mediae de collibus Hyblae XIII, 105.
 Cum depilatos, Chreste, coleos portes IX, 27.
 Cum dicis 'Propero, fac si facis,' Hedyle, languet I, 46.
 Cum dixi ficus, rides quasi barbara verba I, 65.
 Cum dubitaret adhuc belli civilis Enyo VI, 32.
 Cum duo venissent ad Phyllida mane fututum X, 81.
 Cum facias versus nulla non luce ducenos VIII, 20.
 Cum faciem laudo, cum miror crura manusque III, 51.
 Cum fieret tristis solvendis auctio nummis XIV, 35.
 Cum futuis, Polycharme, soles in fine cacare IX, 69.
 Cum gravis extremas Vestinus duceret horas IV, 73.
 Cum juvenale meo quae me committere temptas VII, 24.
 Cum me captares, mittebas munera nobis IX, 88.
 Cum ine ficus alat, cum pascas dulcibus uvis XIII, 49.
 Cum me velle vides tentumque, Telesphore, sentis XI, 58.
 Cum mensas habeat fere trecentas VII, 48.
 Cum mihi boleti dederint tam nobile nomen XIV, 101.
 Cum mittis turdumve mihi quadramve placenta VI, 75.
 Cum peteret dulces audax Leandros amores Ep. 25, b.
 Cum peteret pars haec Myrinum, pars illa Triumphum Ep. 20.
 Cum peteret patriae missicius arva Ravennae III, 91.

INDEX EPIGRAMMATON

- Cum peteret regem, decepta satellite dextra I, 21.
 Cum peteret seram media iam nocte matellam VI, 89.
 Cum pinguis mihi turtur erit, lactuca valebis XIII, 53.
 Cum placeat Phileros tota tibi dote redemptus II, 34.
 Cum pluvias madidumque Iovem perferre negaret VII, 36.
 Cum potes amethystinos trientes X, 49.
 Cum rogo te nummos sine pignore, 'non habeo' inquis XII, 25.
 Cum Saxetani ponatur coda lacerti VII, 78.
 Cum sene communem vexat spado Dindymus Aeglen XI, 81.
 Cum sexaginta numeret Cascellius annos VII, 9.
 Cum sint crura tibi, similent quae cornua lunae II, 35.
 Cum sis ipsa domi mediaque ornere Subura IX, 37.
 Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus VI, 64.
 Cum sis tam pauper quam nec miserabilis Iros VI, 77.
 Cum sit anus coniunx et sint tibi mortua membra XIII, 34.
 Cum sitis similes paresque vita VIII, 35.
 Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem XIV, 14.
 Cum te municipem Corinthiorum X, 65.
 Cum te non nossem, dominum regemque vocabam I, 112.
 Cum tibi non Ephesos nec sit Rhodos aut Mitylene X, 68.
 Cum tibi non essent sex milia, Caeciliane IV, 51.
 Cum tibi nota tui sit vita fidesque mariti XII, 96.
 Cum tibi sit facies de qua nec femina possit VII, 18.
 Cum tibi sit sophiae par fama et cura deorum I, 111.
 Cum tibi tam crassae sint, Artemidore, lacernae VIII, 58.
 Cum tibi trecenti consules, Vetustilla III, 93.
 Cum tibi vernarent dubia lanugine malae II, 61.
 Cum traheret Priscus, traheret certamina Verus *Ep.* 29.
 Cum tu, laurigeris annum qui fascibus intras X, 10.
 Cum tua centenos expunget sportula cives XIII, 123.
 Cum tua non edas, carpis mea carmina, Laeli I, 91.
 Cum tua sacrilegos contra. Norbane, furores IX, 84.
 Cum vocer ad cenam non iam venalis ut ante III, 60.
 Cum voco te dominum, noli tibi, Cinna, placere V, 57.
 Cunarum fueras motor, Charideme, mearum XI, 39.
 Cur a te pretium Danaë, regnator Olympi XIV, 175.
 Cur, here quod dederas, hodie, puer Hylle, negasti IV, 7.
 Cur non basio te, Philaeni? calva es II, 33.
 Cur non mitto meos tibi, Pontiliane, libellos? VII, 3.
 Cur saepe sicci parva rura Nomenti XII, 57.
 Cur spleniato saepe prodeam mento X, 22.
 Cur tantum eunuchos habeat tua Gellia quaeris VI, 67.
 Cur tristiores cernimus Saleianum? II, 65.
 Curandum penem commisit Baccara Raetus XI, 74.
 Currant verba licet, manus est velocior illis XIV, 208.
 Cursorem sexta tibi, Rufe, remisimus hora III, 100.
 Custodes das, Polla, viro, non accipis ipsa X, 69.
 Cyllenes caelique decus, facunde minister VII, 74.
 Cynthia facundi carmen iuvenale Properti XIV, 189.
 Da veniam subitis: non displicuisse meretur *Ep.* 31.

INDEX EPIGRAMMATON

- Daedale, Lucano cum sic lacereris ab urso *Ep.* 8.
 Dante tibi turba querulos, Auguste, libellos VIII, 82.
 Dantem vina tuum quotiens aspeximus Hyllum IX, 25.
 Daphnonas, platanonas et aërios pityonas XII, 50.
 Das gladiatores, sutorum regule, cerdo III, 16.
 Das numquam, semper promittis, Galla, roganti II, 25.
 Das Parthis, das Germanis, das, Caelia, Dacis VII, 30.
 Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum I, 59.
 Dat chartis habiles calamos Memphitica tellus XIV, 38.
 Dat festinatas, Caesar, tibi bruma coronas XIII, 127.
 Dat mihi pinna rubens nomen, sed lingua gulosis XIII, 71.
 De cathedra quotiens surgis—iam saepe notavi XI, 99.
 De nostro, facunde, tibi, Iuvenalis, agello VII, 91.
 De nullo quereris, nulli maledicis, Apici III, 80.
 De Pompeiano saepe est eiecta theatro XIV, 166.
 De praetoricia folium mihi, Paule, corona VIII, 33.
 De Sinuessanis venerunt Massica prelis XIII, 111.
 De Spoletinis quae sunt cariosa lagonis XIII, 120.
 Declamas belle, causas agis, Attice, belle II, 7.
 Declamas in febre, Maron : hanc esse phrenesin IV, 80.
 Dederas Apici, bis trecenties ventri III, 22.
 Defendet manus haec scapulas mordente molesto XIV, 83.
 Defuerit si forte puer soleasque libebit XIV, 65.
 Delicias, Caesar, lususque iocosque leonum I, 14.
 Delicias parvae si vis audire catellae XIV, 198.
 Delicium parvo donabis dorcada nato XIII, 99.
 Democritos, Zenonas inexplicitosque Platonas IX, 47.
 Denaris tribus invitas et mane togatum IX, 100.
 Dente timetur aper, defendunt cornua cervum XIII, 94.
 Dentibus antiquas solitus producere pelles IX, 73.
 Dentibus atque comis—nec te pudet—uteris emptis XII, 23.
 Depremsum in puero tetricis me vocibus, uxor XI, 43.
 Derisor Fabianus hirnearum XII, 83.
 Det tunicam locuples : ego te praecingere possum XIV, 153.
 Di tibi dent et tu, Caesar, quaecumque mereris VI, 87.
 Di tibi dent quidquid, Caesar Traiane, mereris X, 34.
 Dic mihi, quem portas, volucrum regina ? 'Tonantem' V, 55.
 Dic mihi, quis furor est ? turba spectante vocata I, 20.
 Dic mihi simpliciter, comoedis et citharoedis XIV, 215.
 Dic mihi, virgo ferox, cum sit tibi cassis et hasta XIV, 179.
 Dic, Musa, quid agat Canius meus Rufus III, 20.
 Dic quotus et quanti cupias cenare nec unum XIV, 218.
 Dic, toga, facundi gratum mihi munus amici VIII, 28.
 Dic verum mihi, Marce, dic amabo VIII, 76.
 Dicere de Libycis reduci tibi gentibus, Afer IX, 6.
 Dicis amore tui bellas ardere puellas II, 87.
 Dicis formosam, dicis te, Bassa, puellam V, 45.
 Dicit se vetulam, cum sit Caerellia pupa IV, 20.
 Difficilis facilis, iucundus acerbus es idem XII, 46.
 Digna tuo cur sis indignaque nomine, dicam III, 34.
 Dimidium donare Lino quam credere totum I, 75.

INDEX EPIGRAMMATON

- Discursus varios vagumque mane VII, 39.
 Disticha qui scribit, puto, vult brevitate placere VIII, 29.
 Dives eras quondam : sed tunc pedico fuisti XI, 87.
 Dixerat astrologus perituum te cito, Munna IX, 82.
 Dixerat 'o mores! o tempora!' Tullius olim IX, 70.
 Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis I, 5.
 Doctorum Licini celeberrime Sura virorum VII, 47.
 Donasse amicum tibi ducenta, Mancine IV, 61.
 Donasti, Lupe, rus sub urbe nobis XI, 18.
 Donasti tenero, Chloe, Luperco IV, 28.
 Donavi tibi multa, quae rogasti XII, 79.
 Dormis cum pueris mutuniatis III, 73.
 Dotatae uxori cor harundine fixit acuta X, 16.
 Drauci Natta sui vocat pipinam XI, 72.
 Ducit ad auriferas quod me Salo Celtiber oras X, 13.
 Dulce decus scaenae, ludorum fama, Latinus IX, 28.
 Dulcia cum tantum scribas epigrammata semper VII, 25.
 Dulcia defecta modulatur carmina lingua XIII, 77.
 Dulcis conscia lectuli lucerna XIV, 39.
 Dum donas, Macer, anulos puellis VIII, 5.
 Dum Ianus hiemes, Domitianus autumnos IX, 1.
 Dum levis arsura struitur Libitina papyro X, 97.
 Dum mea Caecilio formatur imago Secundo VII, 84.
 Dum modo causidicum, dum te modo rhetora fingis II, 64.
 Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes IV, 11.
 Dum non vis pisces, dum non vis carpere pullos III, 13.
 Dum nos blanda tenent lascivi stagna Lucrini IV, 57.
 Dum nova Pannonici numeratur gloria belli VIII, 15.
 Dum novus est nec adhuc rasa mihi fronte libellus IV, 10.
 Dum petit a Baulis mater Caerellia Baias IV, 63.
 Dum Phaethontea formica vagatur in umbra VI, 15.
 Dum poscor crepitu digitorum et verna moratur XIV, 119.
 Dum proavos atavosque refers et nomina magna V, 17.
 Dum repetit sera conductos nocte penates VIII, 75.
 Dum sibi redire de Patrensibus fundis V, 35.
 Dum te prosequor et domum reduco XI, 24.
 Dum tener est onager solaque lalisio matre XIII, 97.
 Dum tibi felices indulgent, Castrice, Baiae VI, 43.
 Dum tibi Niliacus portat crystallae cataplas XII, 74.
 Dum Tiburtinis albescere solibus audit VII, 13.
 Dum toga per quinas gaudet requiescere luces XIV, 142.
 Dum tu forsitan inquietus erras XII, 18.
 Dum tu lenta nimis diuque quaeris IV, 23.
 Dux lanterna viae clusis feror aurea flammis XIV, 61.
 Duxerat esuriens locupletem pauper anumque IX, 80.
 Ebria Baiano modo veni concha Lucrino XIII, 82.
 Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis XIV, 63.
 Ebria Sidoniae cum sim de sanguine conchae XIV, 154.
 Ebrius haec fecit terris, puto, monstra Prometheus XIV, 182.
 Ecquid Hyperboreis ad nos conversus ab oris VII, 6.

INDEX EPIGRAMMATON

- Ede tuos tandem populo, Faustine, libellos I, 25.
 Edere lascivos ad Baetica crismata gestus VI, 71.
 Edictum domini dei que nostri V, 8.
 Edita ne brevibus pereat mihi cura libellis I, 45.
 Editur en sextus sine te mihi, Rufe Camoni VI, 85.
 Effert uxores Fabius, Chrestilla maritos VIII, 43.
 Effigiem tantum pueri pictura Camoni IX, 74.
 Effugere in thermis et circa balnea non est XII, 82.
 Effugere non est, Flacce, basiatores XI, 98.
 Egi, Sexte, tuam pactus duo milia causam VIII, 17.
 Eligisti vitam semper, Line, municipalem IV, 66.
 Elidit geminos infans nec respicit angues XIV, 177.
 Elysio redeat si forte remissus ab agro X, 101.
 Epi seu puerum togamve pexam II, 44.
 Emit lacernas milibus decem Bassus VIII, 10.
 Empta domus fuerat tibi, Tongiliane, ducentis III, 52.
 Encaustus Phaethon tabula tibi pictus in hac est IV, 47.
 Epigramma nostrum cum Fabulla legisset IV, 81.
 Erras, meorum fur avare librorum I, 66.
 Esquilis domus est, domus est tibi colle Dianae VII, 73.
 Esse negas coctum leporem poscisque flagella III, 94.
 Esse nihil dicis quidquid petis, inprobe Cinna III, 61.
 Esse puta ceras, licet haec membrana vocetur XIV, 7.
 Esse putes nondum sumen; sic ubere largo XIII, 44.
 Esse quid hoc dicam quod olent tua basia murrum II, 12.
 Esse quid hoc dicam vivis quod fama negatur V, 10.
 Esse tibi videor saevus nimiumque gulosus VIII, 23.
 Esse vides lignum; servas nisi lumina, fiet XIV, 44.
 Esset, Castrice, cum mali coloris VII, 4.
 Est mihi (sitque precor longum te praeside, Caesar) IX, 18.
 Est tibi (sitque precor multos crescatque per annos) I, 108.
 Et delator es et calumniator XI, 66.
 Et dolet et queritur sibi non contingere frigus VI, 59.
 Et iudex petit et petit patronus II, 13.
 Et latet et lucet Phaethontide condita gutta IV, 32.
 Et voltu poteram tuo carere III, 53.
 Etrusci nisi thermulis lavararis VI, 42.
 Eutrapelus tonsor dum circuit ora Luperci VII, 83.
 Excipient apros expectabuntque leones XIV, 30.
 Exigis a nobis operam sine fine togatam III, 46.
 Exigis ut donem nostros tibi, Quinte, libellos IV, 72.
 Exigis ut nostros donem tibi, Tucca, libellos VII, 77.
 Expirantis adhuc scombri de sanguine primo XIII, 102.
 Explicitum nobis usque ad sua cornua librum XI, 107.
 Extemporalis factus est meus rhetor V, 54.
 Fabricio iunctus fido requiescit Aquinus I, 93.
 Facere in Lyciscam, Paule, me iubes versus IV, 17.
 Facundi Senecae potens amicus VII, 45.
 Facundos mihi de libidinis XII, 43.
 Fama refert nostros te, Fidentine, libellos I, 29.

INDEX EPIGRAMMATON

- Famae non nimium bonae puellam VI, 66.
 Fascia crescentes dominae compesce papillas XIV, 134.
 Fastorum genitor parensque Ianus VIII, 2.
 Felicem fieri credis me, Zoile, cena, II, 19.
 Felices, quibus urna dedit spectare coruscum X, 6.
 Femina praeferri potuit tibi mentula, Flacce XI, 27.
 Feminæ nobis cherson si credis inesse XIV, 88.
 Ferreus es, si stare potest tibi mentula, Flacce XI, 27.
 Fertur habere meos, si vera est fama, libellos VII, 88.
 Fervida ne trito tibi pollice pusula surgat XIV, 167.
 Festinat Polytimus ad puellas XII, 75.
 Festinata prior, decimi mihi cura libelli X, 2.
 Festinata sui gemeret quod fata Severi IX, 86.
 Festive credis te, Calliodore, iocari VI, 44.
 Ficosa est uxor, ficosus et ipse maritus VII, 71.
 Fila Tarentini graviter redolentia porri XIII, 18.
 Filia Picensis venio Lucanica porcae XIII, 35.
 Flavia gens, quantum tibi tertius abstulit heres! Ep. 33.
 Flectere te nolim, sed nec turbare capillos II, 36.
 Flectit ab invisio morientia lumina disco XIV, 173.
 Flentibus Heliadum ramis dum vipera repit IV, 59.
 Flet Philomela nefas incesti Tereos, et quæ XIV, 75.
 Flete nefas vestrum sed toto flete Lucrino VI, 68.
 Florida per varios ut pingitur Hybla colores II, 46.
 Foedasti miserum, marite, moechum II, 83.
 Foetere multo Myrtale solet vino V, 4.
 Fons dominae, regina loci quæ gaudet Ianthi VII, 50.
 Formosa Phyllis nocte cum mihi tota XII, 65.
 Formosam faciem nigro medicamine celas III, 3.
 Formosam Glyceran amat Luperus XI, 40.
 Formosam sane sed caecus diligit Asper VIII, 51.
 Formosissima quæ fuere vel sunt VIII, 54.
 Fragmentum quod vile putas et inutile lignum VII, 19.
 Frangat Idumaeas tristis Victoria palmas X, 50.
 Frangere dum metuis, franges crystallina: peccant XIV, 111.
 Fraudata tumeat fragilis tibi culcita mula XIV, 162.
 Frigida non derit, non derit calda petenti XIV, 105.
 Frontibus adversis molles concurrere dammas IV, 35.
 Frustra, Blanditiae, venitis ad me X, 72.
 Fugerit an Phoebus mensas cenamque Thyestæ III, 45.
 Funera post septem nupsit tibi Galla virorum IX, 78.
 Fur notae nimium rapacitatis VI, 72.
 Gaius hanc lucem gemma mihi Iulius alba XI, 36.
 Galbina decipitur calamis et retibus ales XIII, 68.
 Galla, nega: satiatur amor nisi gaudia torquent IV, 38.
 Gallia Santonico vestit te bardocucullo XIV, 128.
 Garrus in aurem semper omnibus, Cinna I, 89.
 Garrulus in laxo cur anulus orbe vagatur? XIV, 169.
 Gaudet in effossis habitare cuniculus antris XIII, 60.
 Gellius aedificat semper: modo limina ponit IX, 46.

INDEX EPIGRAMMATON

- Gemmatum Scythicis ut luceat ignibus aurum XIV, 109.
 Gentibus in Libycis uxor tua, Galla, male audit II, 56.
 Genus, Aucte, lucri divites habent iram XII, 13.
 Gestari iunctis nisi desinis, Hedyle, capris IV, 52.
 Gestavit modo fronte me iuvenus XIV, 52.
 Gloria tam parvi non est obscura sigilli XIV, 171.
 Gnosia Minoae genuit vindemia Cretae XIII, 106.
 Grandia ne viola parvo chrysendeta mullo XIV, 97.
 Grandia taurorum portant qui corpora, quaeris XIV, 91.
 Gratis qui dare vos iubet, puellae XII, 55.
 Gratum est quod Celeri nostros legis, Aucte, libellos VII, 52.
 Gratum munus erit scisso nec inutile ventri XIV, 60.
 Gratus sic tibi, Paule, sit December VII, 72.

 Habere amicam nolo, Flacce, subtilem XI, 100.
 Habet Africanus miliens, tamen captat XII, 10.
 Hac licet in gemma, servat quae nomina Cosmi XIV, 110.
 Hac mihi bis seno numeratur tessera puncto XIV, 17.
 Hac primum iuvenum lascivos ludit amores XIV, 187.
 Haec de vitifera venisse picata Vienna XIII, 107.
 Haec est illa dies, magni quae conscia partus VII, 21.
 Haec est illa meis multum cantata libellis IX, 49.
 Haec est illa tibi promissa Theophila, Cani VII, 69.
 Haec Fundana tulit felix autumnus Opimi XIII, 113.
 Haec illi sine sorte datur, cui nomina Rhenus XIV, 170.
 Haec mihi quae colitur violis pictura rosisque X, 32.
 Haec quae difficili turgēt paganica pluma XIV, 45.
 Haec quae Picens venit subducta trapetis XIII, 36.
 Haec quae pulvere dissipata multo I, 82.
 Haec quae saepe solet vinci, quae vincere raro XIV, 213.
 Haec quae tota latet tegiturque et marmore et auro IX, 30.
 Haec rapit Antaei velox in pulvere draucus XIV, 48.
 Haec servavit avis Tarpeia templa Tonantis XIII, 74.
 Haec sunt illa mei quae cernitis ora Camoni IX, 76.
 Haec tibi brumali gaudētia frigore rapa XIII, 16.
 Haec tibi erunt armata suo graphiaria ferro XIV, 21.
 Haec tibi Memphitis tellus dat munera : victa est XIV, 150.
 Haec tibi multiplici quae structa est massa tabella XIV, 192.
 Haec tibi, non alia, est ad cenam causa vocandi III, 50.
 Haec tibi pro nato plena dat laetus acerra IV, 45.
 Haec tibi quae fontes et aquarum nomina dicit XIV, 196.
 Haec tibi quae torta venerunt condita meta XIII, 28.
 Haec tibi sorte datur tergendis spongia mensis XIV, 144.
 Haec tibi turbato Canusina simillima mulso XIV, 127.
 Haedina tibi pelle contegenti XII, 45.
 Hanc tibi Cumano rubicundam pulvere testam XIV, 114.
 Hanc tibi, Fronto pater, genetrix Flaccilla, puellam V, 34.
 Hanc tibi Sequanicae pinguem textricis alumnam IV, 19.
 Hanc volo quae facilis, quae palliolata vagatur IX, 32.
 Has cum gemina compede dedicat catenas III, 29.
 Have, mi Torani, frater carissime IX, *praef.*

INDEX EPIGRAMMATON

- Herbarum fueras indutus, Basse, colores V, 23.
 Herculis in magni voltus descendere Caesar IX, 64.
 Heredem cum me partis tibi, Garrice, quartae IX, 48.
 Heredem Fabius Labienum ex asse reliquit VII, 66.
 Heredem tibi me, Catulle, dicis XII, 73.
 Heredes, nolite brevem sepelire colonum XI, 14.
 Hermes Martia saeculi voluptas V, 24.
 Hermogenes tantus mapparum, †Castrice†, fur est XII, 28.
 Hesterna factum narratur, Postume, cena II, 72.
 Hesterna tibi nocte dixeramus I, 27.
 Hesterno fetere mero qui credit Acerram I, 28.
 'Hexametris epigramma facis' scio dicere Tuccam VI, 65.
 Hiberna quamvis Arctos et rudis Peuce VII, 7.
 Hibernos peterent solito cum more recessus V, 67.
 Hic brevis ad numeros rapidum qui colligit unguem XIV, 199.
 Hic erat ille tuo domitus, Cyparisse, capistro? XIII, 96.
 Hic erit, ut perhibent doctorum corda virorum XIV, 191.
 Hic est pampineis viridis modo Vesbius umbris IV, 44.
 Hic est quem legis ille, quem requiris I, 1.
 Hic festinata requiescit Erotion umbra X, 61.
 Hic iacet ille senex Augusta notus in aula VII, 40.
 Hic quem videtis gressibus vagis lentum II, 57.
 Hic qui dura sedens porrecto saxa leone IX, 43.
 Hic qui libellis praegravem gerit laevam V, 51.
 Hic scarus, aequoreis qui venit adesus ab undis XIII, 84.
 Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa XIV, 106.
 Hic tibi nocturnos praestabit cereus ignes XIV, 42.
 Hic ubi Fortunae Reducis fulgentia late VIII, 65.
 Hic ubi sidereus propius videt astra colossus Ep. 2.
 His tibi de mulis non est metuenda ruina XIV, 197.
 Hoc agere est causas, hoc dicere, Cinna, diserte VIII, 7.
 Hoc de Caesareis mitis vindemia cellis XIII, 109.
 Hoc, Fortuna, tibi videtur aequum? X, 76.
 Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis VI, 52.
 Hoc nemus aeterno cinerum sacravit honori I, 116.
 Hoc nemus, hi fontes, haec textilis umbra supini XII, 31.
 Hoc tibi Campani sudavit baca Venafri XIII, 101.
 Hoc tibi, Palladiae seu collibus uteris Albae V, 1.
 Hoc tibi quidquid id est longinquis mittit ab oris III, 1.
 Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti XIII, 104.
 Hoplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante VIII, 74.
 Horas quinque puer nondum tibi nuntiat et tu VIII, 67.
 Hortatur fieri quod te Lupus, Vrbice, patrem XI, 55.
 Hos Amiternus ager felicibus educat hortis XIII, 20.
 Hos nisi de flava loculos implere moneta XIV, 12.
 Hos quoque commenda Venuleio, Rufe, libellos IV, 82.
 Hos tibi, Phoebe, vovet totos a vertice crines I, 31.
 Hos tibi vicinos, Faustine, Telesphorus hortos I, 114.
 Hospes eras nostri semper, Matho, Tiburtini IV, 79.
 Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit II, 80.
 Huc est usque tibi scriptus, matrona, libellus III, 68.

INDEX EPIGRAMMATON

Humida qua gelidas summittit Trebula valles V, 71.
 Hunc quem mensa tibi, quem cena paravit amicum IX, 14.
 Hunc quem saepe vides intra penetralia nostrae IV, 53.
 Hunc qui femineis noctesque diesque cathedris XII, 38.
 Hystericam vetulo se dixerat esse marito XI, 71.

I, felix rosa, mollibusque sertis VII, 89.
 I nostro comes, i libelle, Flavo X, 104.
 I nunc, edere me iube libellos II, 6.
 Iactat inaequalem Matho me fecisse libellum VII, 90.
 Iam certe stupido non dices, Paula, marito XI, 7.
 Iam nisi per somnum non arrigis et tibi. Maevi XI, 46.
 Iam numerat placido felix Antonius aevo X, 23.
 Iam parce lasso, Roma, gratulatori X, 74.
 Iam prope desertos cineres et sancta Maronis XI, 50.
 Iam senior Ladon Tiberinae nauta carinae X, 85.
 Iam sex aut septem nupsisti, Galla, cinaedis VII, 58.
 Iam tristis nucibus puer relictis V, 84.
 Ibis litoreas, Macer, Salonas X, 78.
 Icta gravi telo confossaque vulnere mater *Fp.* 13.
 Ignotos mihi cum voces trecentos XI, 35.
 Iliaco similem puerum, Faustine, ministro III, 39.
 Ilias et Priami regnis inimicus Vlixes XIV, 184.
 Illa manus quondam studiorum fida meorum I, 101.
 Illa salax nimium, nec paucis nota puellis XI, 25.
 Ille ego sum Scorpis, clamosi gloria Circi X, 53.
 Ille sacri lateris custos Martisque togati VI, 76.
 Illustrem cum tota meis convivia flammis XIV, 41.
 Imbue plebeias Clusinis pultibus ollas XIII, 8.
 Improba Massiliae quidquid fumaria cogunt X, 36.
 In matutina nuper spectatus harena X, 25.
 In Nomentanis, Ovidi, quod nascitur agris I, 105.
 In omnibus Vacerra quod conclavibus XI, 77.
 In Pompeiano dormis, Laevine, theatro VI, 9.
 In Pompeiano tecum spectabo theatro XIV, 29.
 In pretio scopas testatur palma fuisse XIV, 82.
 In Saepthis Mamurra diu multumque vagatus IX, 59.
 In Tartesiatis domus est notissima terris IX, 61.
 In tenebris luges amissum, Galla, maritum IV, 58.
 In thermis sumit lactucas, ova, lacertum XII, 19.
 In Venetis sint lauta licet convivia terris XIII, 88.
 Incideris quotiens in basia fellatorum XI, 95.
 Incustoditis et apertis, Lesbia, semper I, 34.
 Indignas premeret pestis cum tabida fauces I, 78.
 Inducenda rota est: das nobis utile munus XIV, 168.
 Indulget pecori nimium dum pastor Amyntas XI, 41.
 Infantem secum semper tua Bassa, Fabulle IV, 87.
 Infantem tibi vir, tibi, Galla, remisit adulter X, 95.
 Infusum sibi nuper a patrono V, 70.
 Ingenium mihi, Gaure, probas sic esse pusillum IX, 50.
 Ingenium studiumque tibi moresque genusque V, 27.

INDEX EPIGRAMMATON

- Ingenuam malo, sed si tamen illa negetur III, 33.
 Ingrediare viam caelo licet usque sereno XIV, 130.
 Inguina succinctus nigra tibi servos aluta VII, 35.
 Inguine torquati tardant hebetantque palumbi XIII, 67.
 Inscriptis tumulis septem scelerata virorum IX, 15.
 Insequeris, fugio; fugis, insequor; haec mihi mens est V, 83.
 Inserta phialae Mentor's manu ducta III, 40.
 Insidiosorum si ludis bella latronum XIV, 18.
 Instanti, quo nec sincerior alter habetur VIII, 73.
 Intactas quare mittis mihi, Polla, coronas? XI, 89.
 Inter aves turdus, si quid me iudice certum est XIII, 92.
 Inter Caesareae discrimina saeva Dianae *Ep.* 12.
 Inter sapor's fertur alitum primus XIII, 61.
 Inter tanta tuae miracula, Caesar, harenae IX, 83.
 Interponis aquam subinde, Rufe I, 106.
 Intrasti quotiens inscriptae limina cellae XI, 45.
 Intres ampla licet torvi lepus ora leonis I, 60.
 Invasit medici Nasica phreneticus Eucti XI, 28.
 Invia Sarmaticis domini lorica sagittis VII, 2.
 Invisae nimium pueris grataeque magistris XIV, 80.
 Invitas ad aprum, ponis mihi, Gallice, porcum VIII, 22.
 Invitas centum quadrantibus et bene cenas IV, 68.
 Invitas nullum nisi cum quo, Cotta, lavar's I, 23.
 Invitas tunc me cum scis, Nasica, vocasse II, 79.
 Invitum cenare foris te, Classice, dicis II, 69.
 Ipsarum tribadum tribas, Philaeni VII, 70.
 Irasci nostro non debes, cerdo, libello III, 99.
 Irasci tantum felices nostis amici III, 37.
 Iratus tamquam populo, Charideme, lavar's VI, 81.
 Is nihi candor inest, villorum gratia tanta XIV, 145.
 Issa est passere nequior Catulli I, 109.
 Iste licet digitos testudine pungat acuta XIII, 86.
 Iste tibi faciet bona Saturnalia porcus XIV, 71.
 Ite procul, iuvenes: mitis mihi convenit aetas XIV, 47.
 Itur ad Herculei gelidas qua Tiburis arces I, 12.
 Iugera mercatus prope busta latentis agelli XII, 72.
 Iuli iugera pauca Martialis IV, 64.
 Iulia lex populis ex quo, Faustine, renata est VI, 7.
 Iunctam Pasiphaen Dictaeo credite tauro *Ep.* 5.
 Iungere nescisti nobis, o stulte, lacernas XIV, 140.
 Iuno labor, Polyclite, tuus et gloria felix X, 89.
 Iuppiter Idaei risit mendacia busti IX, 34.
 Iura trium petiit a Caesare discipulorum X, 60.
 Iurat capillos esse, quos emit, suos VI, 12.
 Iure tuo nostris maneat licet, hospes, in hortis V, 62.
 Iuris et aequarum cultor sanctissime legum X, 37.
 Ius tibi natorum vel septem, Zoile, detur XI, 12.

Κοινὰ φιλων haec sunt, haec sunt tua, Candide, *κοινά* II, 43.

Lacte mero pastum pigrae mihi matris alumnum XIII, 41.

Laeserat ingrato leo perfidus ore magistrum *Ep.* 10.

INDEX EPIGRAMMATON

- Laevia sex cyathis, septem Iustina bibatur I, 71.
 Lambere quae turpes prohibet tua prandia muscas XIV, 67.
 Lambere securi dextram consueta magistri Ep. 18.
 Lana quidem tristis, sed tonsis neta ministris XIV, 158.
 Laneus Euganei lupus excipit ora Timavi XIII, 89.
 Languēbam : sed tu comitatus protinus ad me V, 9.
 Languida cum vetula tractare virilia dextra XI, 29.
 Languida ne tristes obscurant lumina cerae XIV, 5.
 Languidior noster si quando est Paulus. Atili IX, 85.
 Lascivam tota possedi nocte puellam IX, 67.
 Lascivos leporum cursus lususque leonum I, 44.
 Lascivum pecus et viridi non utile Baccho XIII, 39.
 Lassa quod hesterni spirant opobalsama drauci XI, 8.
 Lassus Amyclaea poteris requiescere pluma XIV, 161.
 Latonae venerande nepos, qui mitibus herbis IX, 17.
 Laudantem Selium cenae cum retia tendit II, 27.
 Laudās balnea versibus trecentis IX, 19.
 Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos VI, 60.
 Laudatus nostro quidam, Faustine, libello V, 36.
 Laurigeros domini, liber, intrature penates VIII, 1.
 Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit II, 81.
 Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis XIII, 43.
 Lector et auditor nostros probat, Aule, libellos IX, 81.
 Lege nimis dura convivam scribere versus IX, 89.
 Leniat ut fauces medicus, quas aspera vexat XI, 86.
 Lentiscum melius : sed si tibi frondea cuspis XIV, 22.
 Lesbia se iurat gratis numquam esse fututam XI, 62.
 Levis ab aequorea cortex Mareotica concha XIV, 209.
 Liber, amicorum dulcissima cura tuorum VIII, 77.
 Liber, Amyclaea frontem vittae corona IX, 72.
 'Liber homo es nimium,' dicis mihi, Ceryle, semper I, 67.
 Libertus Melioris ille notus VI, 28.
 Libras quattuor aut duas amico XII, 36.
 Lingis, non futuis meam puellam III, 96.
 Lingua maritus, moechus ore Nanneius XI, 61.
 Lintea ferret Apro vatius cum vernula nuper XII, 70.
 Lis mihi cum Balbo est, tu Balbum offendere non vis II, 32.
 Lis te bis decumae numerantem frigora brumae VII, 65.
 Litigat et podagra Diodorus, Flacce, laborat I, 98.
 Litterae facundi gratum mihi pignus amici X, 73.
 Litus beatae Veneris aureum Baias XI, 80.
 Livet Charinus, rumpitur, furit, plorat VIII, 61.
 Lodices mittet docti tibi terra Catulli XIV, 152.
 Lomento rugas uteri quod condere temptas III, 42.
 Longa satis nunc sum ; dulci sed pondere venter XIV, 151.
 Longior undecimi nobis decimique libelli XII, 4.
 Lotus nobiscum est, hilaris cenavit, et idem VI, 53.
 Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales IX, 55.
 Luci, gloria temporum tuorum IV, 55.
 Ludi magister, parce simplici turbae X, 62.
 Ludite lascivi, sed tantum ludite, servi XIV, 79.

INDEX EPIGRAMMATON

- Lusistis, satis est : lascivi nubite cunni VI, 45.
 Lusit Nereidum docilis chorus aequore toto *Ep.* 26.
 Lusus erat sacrae conubia fallere taedae VI, 2.
 Lux tibi post Idus numeratur tertia Maias III, 6.
 Lydia tam laxa est equitis quam culus aeni XI, 21.

 Magna licet totiens tribuas, maiora daturus VIII, 56.
 Maiae Mercurium creastis Idus XII, 67.
 Mammas atque tatas habet Afra, sed ipsa tatarum I, 100.
 Mammosas metuo ; tenerae me trade puellae XIV, 149.
 Mane domi nisi te volui meruique videre V, 22.
 Mane salutavi vero te nomine casu VI, 88.
 Marcelline, boni suboles sincera parentis VI, 25.
 Marcia, non Rhenus, salit hic, Germane : quid opostas XI 96.
 Marcus amat nostras Antonius, Attice, Musas IX, 99.
 Marmora parva quidem sed non cessura, viator X, 63.
 Marri, quietae cultor et comes vitae X, 92.
 Marsica Paeligni mittunt turbata coloni XIII, 121.
 Martis alumne dies, roseam quo lampada primum XII, 60.
 Masculus intravit fontis : emersit utrumque XIV, 174.
 Massiliae fumos miscere nivalibus undis XIV, 118.
 Massyli leo fama iugi pecorisque maritus IX, 71.
 Matronae puerique virginesque V, 2.
 Matutinarum non ultima praeda ferarum XIII, 95.
 Matutine cliens, urbis mihi causa relictae XII, 68.
 Maximus ille tuus, Ovidi, Caesonius hic est VII, 44.
 Medio recumbit imus ille qui lecto VI, 74.
 Menophili penem tam grandis fibula vestit VII, 82.
 Mensas, Ole, bonas ponis, sed ponis opertas X, 54.
 Mense novo Iani veterem, Proculeia, maritum X, 41.
 Mentiris, credo : recitas mala carmina, laudo XII, 40.
 Mentiris fictos unguento, Phoebe, capillos VI, 57.
 Mentiris iuvenem tinctis, Laetine, capillis III, 43.
 Mentitur qui te vitiosum, Zoile, dicit XI, 92.
 Mentula cum doleat puero, tibi, Naevole, culus III, 71.
 Mentula tam magna est quantus tibi, Papyle, nasus VI, 36.
 Mercari nostras si te piget, Urbice, nugas VII, 51.
 Mica vocor : quid sim cernis, cenatio parva II, 59.
 Miles Hyperboreos modo, Marcelline, triones IX, 45.
 Milia misisti mihi sex bis sena petenti IV, 76.
 Milia pro puero centum me mango poposcit I, 58.
 Milia viginti quondam me Galla poposcit X, 75.
 Militiae decus hoc gratique erit omen honoris XIV, 32.
 Mille tibi dulces operum manus ista figuras XIV, 222.
 Mille tibi nummos hesternae luce roganti IV, 15.
 Minxisti corrente semel, Pauline, carina III, 78.
 Miraris docto quod carmina mitto Severo XI, 57.
 Miraris, quare dormitum non eat Afer ? X, 84.
 Miraris, quotiens gemmantis explicat alas XIII, 70.
 Miraris veteres, Vacerra, solos VIII, 69.
 Mittebas libram, quadrantem, Garrice, mittis XI, 105.

INDEX EPIGRAMMATON

- Mittit praecipuos nemoralis Aricia porros XIII, 19.
 Mœchum Gellia non habet nisi unum VI, 90.
 Moechus erat : poteras tamen hoc tu, Paula, negare I, 74.
 Moechus es Aufidia, qui vir, Scaevine, fuisti III, 70.
 Mollia Phrixei secuisti colla mariti XIV, 211.
 Mollia quod nivei duro teris ore Galaesi XI, 22.
 Mollis erat facilisque viris Poeantius heros II, 84.
 Mollis in aequorea quae crevit spina Ravenna XIII, 21.
 Morio dictus erat : viginti milibus emi VIII, 13.
 Mulio quod non det taciturnis, accipe, mulis XIII, 11.
 Mulio viginti venit modo milibus, Aule XI, 38.
 Multis dum precibus Iovem salutat XII, 77.
 Multis iam, Lupe, posse se diebus XI, 88.
 Munera qui tibi dat locupleti, Gaure, senique VIII, 27.
 Munera quod senibus viduisque ingentia mittis IV, 56.
 Muneribus cupiat si quis contendere tecum VII, 42.
 Municipem rigidi quis te, Marcella, Salonis XII, 21.
 Municipes, Augusta mihi quos Bilbilis acri X, 103.
 Musaei pathicissimos libellos XII, 95.
 Musteus est : propera, caros nec differ amicos XIII, 55.
 Mutari melius tauro, pater optime divum XIV, 180.
 Mutua quod nobis ter quinquagena dedisti III, 41.
 Mutua te centum sestertia, Phoebe, rogavi VI, 20.
 Mutua viginti sestertia forte rogabam II, 30.

 Narnia, sulphureo quam gurgite candidus amnis VII, 93.
 Narrat te rumor, Chione, numquam esse fututam III, 87.
 Narratur belle quidam dixisse, Marulle V, 77.
 Nascere Dardanio promissum nomen Iulo VI, 3.
 Nasutus nimium cupis videri XII, 37.
 Nasutus sis usque licet, sis denique nasus XIII, 2.
 Natales mihi Martiae Kalendae X, 24.
 Natali, Diodore, tuo conviva senatus X, 27.
 Natali pallere suo, ne calda Sabello XII, '60 b.'
 Natali tibi, Quinte, tuo dare parva volebam IX, 53.
 Natorum mihi ius trium roganti II, 92.
 Ne gravis hesterno fragres, Fescennia, vino I, 87.
 Ne laudet dignos, laudat Callistratus omnes XII, 80.
 Ne legat hunc Chione, mando tibi, Rufe, libellum III, 97.
 Ne legeres partem lascivi, casta, libelli III, 86.
 Ne lutet inmundum nitidos ceroma capillos XIV, 50.
 Ne mendica ferat barbati prandia nudi XIV, 81.
 Ne nimis exhausto macresceret inguine gallus XIII, 63.
 Ne tibi pallentes moveant fastidia caules XIII, 17.
 Ne toga barbatus faciat vel paenula libros XIV, 84.
 Ne toga cordylis et paenula desit olivis XIII, 1.
 Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus II, 5.
 Ne violes teneras periuro dente columbas XIII, 66.
 Nec doctum satis et parum severum X, 20.
 Nec dotes simulae possis numerare nec ussus XIII, 10.
 Nec fora sunt nobis nec sunt vadimonia nota XIV, 136.
29*

INDEX EPIGRAMMATON

- Nec nullus nec te delectat, Baetice, turdus III, 77.
 Nec toga nec focus est nec tritus cimice lectus XI, 32.
 Nec vocat ad cenam Marius, nec munera mittit X, 19.
 Nemo habitat gratis nisi dives et orbis apud te XI, 83.
 Nemo nova caluit sic inflammatus amica X, 86.
 Nequius a Caro nihil umquam, Maxime, factum est X, 77.
 Nescio quid de te non belle, Dento, fateris VIII, 31.
 Nescio tam multis quid scribas, Fauste, puellis XI, 64.
 Nescit, crede mihi, quid sint epigrammata, Flacce IV, 49.
 Nescit cui dederit Tyriam Crispinus abollam VIII, 48.
 Nihil Ammiano praeter aridam restem IV, 70.
 Nihil est miserius neque gulosius Santra VII, 20.
 Nil aliud loqueris quam Thesea Pirithoumque X, 11.
 Nil est tritius Hedyli lacernis IX, 57.
 Nil in te scripsi, Bithynice. Credere non vis XII, 78.
 Nil intemptatum Seliis, nil linquit inausum II, 14.
 Nil lascivius est Charisiano VI, 24.
 Nil mihi das vivus; dicis post fata daturum XI, 67.
 Nil miserabilius, Matho, pedicone Sabello VI, 33.
 Nil non, Lygde, mihi negas roganti XII, 71.
 Nil recitas et vis, Mamercus, poeta videri II, 88.
 Nil tibi legavit Fabius, Bithynice, cui tu IX, 8.
 Niliacum ridebis holus lanasque sequaces XIII, 57.
 Nobilis et lanis et felix vitibus Aulon XIII, 125.
 Nobilius villosa tegant tibi lintea citrum XIV, 139.
 Nolueram, Polytime, tuos violare capillos XII, 84.
 Nomen cum violis rosisque natum IX, 11.
 Nomen habes teneri quod tempora nuncupat anni IX, 12.
 Nomen habet magni volucris tam parva gigantis? XIII, 78.
 Nomentana meum tibi dat vindemia Bacchum XIII, 119.
 Nomina candelae nobis antiqua dederunt XIV, 43.
 Nomina dat spondae pictis pulcherrima pinnis XIV, 85.
 Non amo quod vincat, sed quod succumbere novit XIV, 201.
 Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare I, 32.
 Non cenat sine apro noster, Tite, Caecilianus VII, 59.
 Non de plebe domus nec avarae verna catastae VI, 29.
 Non de vi neque caede nec veneno VI, 19.
 Non dicam, licet usque me rogetis II, 23.
 Non dixi, Coracine, te cinaedum IV, 43.
 Non donem tibi cur meos libellos V, 73.
 Non erit in turba quisquam *Μισοῦμενος* ista XIV, 214.
 Non est in populo nec urbe tota IV, 84.
 Non est ista recens, nec nostri gloria caeli XIV, 93.
 Non est lana mihi mendax nec mutator ahenus XIV, 133.
 Non est mentitus qui te mihi dixit habere XI, 102.
 Non est munera quod putes pusilla XIV, 10.
 Non est, Tucca, satis quod es gulosus XII, 41.
 Non facit ad saevos cervix, nisi prima, leones I, 51.
 Non habilis cyathis et inutilis uva Lyaeo XIII, 22.
 Non horti neque palmitis beati VIII, 40.
 Non hos lana dedit sed olentis barba mariti XIV, 141.

INDEX EPIGRAMMATON

- Non mea Massylus servat pomaria serpens X, 94.
 Non mendax stupor est nec fingitur arte dolosa XIV, 210.
 Non miror quod potat aquam tua Bassa, Catulle VI, 69.
 Non omnis laudes pretiumque aurata meretur XIII, 90.
 Non omnis nostri nocturna est pagina libri XI, 17.
 Non per mystica sacra Dindymenes VIII, 81.
 Non plenum modo vices habebas I, 99.
 'Non possum vetulam?' quaeris, Matrinia: possum III, 32.
 Non potare nivem sed aquam potare recentem XIV, 117.
 Non quemcumque focum nec fumum caseus omnem XIII, 32.
 Non rudis indocta fecit me falce colonus VI, 73.
 Non satis est ars sola coco: servire palatum XIV, 220.
 Non sibi sed domino venatur vertragus acer XIV, 200.
 Non silice duro structilive caemento IX, 75.
 Non sim talorum numero par tessera, dum sit XIV, 15.
 Non sum crispa quidem nec silvae filia Maurae XIV, 90.
 Non sum de fragili dolatus ulmo VI, 49.
 Non sum de primo, fateor, trifolina Lyaeo XIII, 114.
 Non tantum calamis sed cantu fallitur ales XIV, 216.
 Non tantum pullo lugentes vellere lanas XIV, 157.
 Non tibi te Libycis tubures et apyrina ramis XIII, 42.
 Non tot in Eois timuit Gangeticus arvis VIII, 26.
 Non totam mihi, si vacabis, horam V, 80.
 Non urbana mea tantum Pimpleide gaudent XI, 3.
 Non vis in solio prius lavari II, 70.
 Nondum legerit hos licet puella XIV, 8.
 Nondum murice cultus asperoque VIII, 72.
 Norica tam certo venabula dirigit ictu *Ep.* '23.'
 Nos alicam, poterit mulsum tibi mittere dives XIII, 6.
 Nos bibimus vitro, tu murra, Pontice. Quare? IV, 85.
 Nos Lacedaemoniae pastor donavit amicae XIV, 156.
 Nos Satyri, nos Bacchus amat, nos ebria tigris XIV, 107.
 Nos sumus audacis plebeia toreumata vitri XIV, 94.
 Nosses iocosae dulce cum sacrum Florae I, *prae*f. 18 sqq.
 Nosti mortiferum quaestoris, Castrice, signum? VII, 37.
 Nosti si bene Caesium, libelle VII, 97.
 Nostris versibus esse te poetam I, 72.
 Note, licet nolis, sublimi pectore vates IX, *init.*
 Novit loturos Dasius numerare: poposcit II, 52.
 Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam X, 8.
 Nubere Sila mihi nulla non lege parata est XI, 23.
 Nubere vis Prisco: non miror, Paula; sapisti IX, 10.
 Nudo stragula ne toro paterent XIV, 148.
 Nulla est hora tibi qua non me, Phylli, furentem XI, 49.
 Nulla remisisti parvo pro munere dona IV, 88.
 Nulli munera, Chreste, si remittis VII, 55.
 Nulli, Thai, negas, sed si te non pudet istud IV, 12.
 Nullos esse deos, inane caelum IV, 21.
 Nullus in urbe fuit tota qui tangere vellet I, 73.
 Nummi cum tibi sint opesque tantae XII, 53.
 Nunc hilares, si quando mihi, nunc ludite, Musae VII, 8.

INDEX EPIGRAMMATON

- Nunquam dicis have sed reddis, Naevole, semper III, 95.
 Nunquam divitias deos rogavi IV, 77.
 Nunquam me revocas, venias cum saepe vocatus III, 27.
 Nunquam se cenasse domi Philo iurat, et hoc est V, 47.
 Nuntiat octavam Phariae sua turba iuvencae X, 48.
 Nuper erat medicus, nunc est vispillo Diaulus I, 47.
 Nuper in Ausonia domini spectatus harena XIV, 53.
 Nympha, mei Stellae quae fonte domestica puro VI, 47.
 Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus IX, 58.
 Nympharum pater amniumque, Rhene X, 7.

 O cui Tarpeias licuit contingere quercus IV, 54.
 O cui virgineo flavescere contigit auro IX, 23.
 O felix animo, felix, Nigrina, marito IV, 75.
 O iucunda, covinne, solitudo XII, 24.
 O Iuliarum dedecus Kalendarum XII, 32.
 O mihi curarum pretium non vile mearum I, 76.
 O mihi grata quies, o blanda, Telesphore, cura XI, 26.
 O mihi post nullos, Iuli, memorande sodales I, 15.
 O molles tibi quindecim, Calene X, 38.
 O quam blandus es, Ammiane, matri II, 4.
 O temperatae dulce Formiae litus X, 30.
 Obstat, care Pudens, nostris sua turba libellis IV, 29.
 Occurris quocumque loco mihi, Postume, clamas II, 67.
 Occurris quotiens, Luperce, nobis I, 117.
 Occurrit tibi nemo quod libenter III, 44.
 Octaphoro sanus portatur, Avite, Philippus VI, 84.
 Octobres age sentiat Kalendas X, 87.
 Oculo Philaenis semper altero plorat IV, 65.
 Oderat ante ducum famulos turbamque priorem IX, 79.
 Odi te quia bellus es, Sabelle XII, 39.
 Ohe, iam satis est, ohe, libelle IV, 89.
 Omnes aut vetulas habes amicas VIII, 79.
 Omnes eunuchos habet Almo nec arrigit ipse X, 91.
 Omnes persequeris praetorum, Cotta, libellos X, 88.
 Omnes quas habuit, Fabiane, Lycoris amicas IV, 24.
 Omnes quidem libelli mei, domine VIII, *prae*f.
 Omnes Sulpiciam legant puellae X, 35.
 Omnia, Castor, emis : sic fiet ut omnia vendas VII, 98.
 Omnia cum retro pueris obsonia tradas III, 23.
 Omnia femineis quare dilecta catervis XI, 47.
 Omnia misisti mihi Saturnalibus, Vmber VII, 53.
 Omnia promittis cum tota nocte bibisti XII, 12.
 Omnia quod scribis castis epigrammata verbis III, 69.
 Omnia vis belle, Matho, dicere. Dic aliquando X, 46.
 Omnis in hoc gracili XENIORVM turba libello XIII, 3.
 Oplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante VIII, 74.
 Oppressae nimium vicina est fascia plumae? XIV, 159.
 Orbus es et locuples et Bruto consule natus XI, 44.
 Orpheia quod subito tellus emisit hiatu *Ep.* 21, b.

INDEX EPIGRAMMATON

- Os et labra tibi lingit, Manneia, catellus I, 83.
 Os male causicidicis et dicis olere poetis XI, 30.
- Paedicat pueros tribas Philaenis VII, 67.
 Paedicatur Eros, fellat Linus: Ole, quid ad te VII, 10.
 Paediconibus os olere dicis XII, 85.
 Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam VIII, 14.
 Palma regit nostros, mitissime Caesar, Hiberos XII, 9.
 Pannonicas nobis numquam dedit Vmbria cattas XIII, 69.
 Par scelus admisit Phariis Antonius armis III, 66.
 Parcius utaris moneo rapiente veredo XII, 14.
 Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est VIII, 47.
 Parthenio dic, Musa, tuo nostroque salutem XII, 11.
 Parva rogas magnos; sed non dant haec quoque magni XI, 68.
 Parva suburbani munuscula mittimus horti VII, 49.
 Pascitur et dulci facilis gallina farina XIII, 62.
 Pater ex Marulla, Cinna, factus es septem VI, 39.
 Pauca Iovem nuper cum milia forte rogarem VI, 10.
 Pauper amicitiae cum sis, Lupe, non es amicae IX, 2.
 Pauper causicidicus nullos referentia nummos XIV, 219.
 Pauper videri Cinna vult; et est pauper VIII, 19.
 Pauperis est munus sed non est pauperis usus XIV, 126.
 Pauperis extruxit cellam, sed vendidit Olus III, 48.
 Pax me certa ducis placidos curvavit in usus XIV, 34.
 Peccantis famuli pugno ne percutite dentes XIV, 69.
 Pellibus exiguis artatur Livius ingens XIV, 190.
 Pendentem summa capream de rupe videbis XIII, 98.
 Pendula Pomptinos quae spectat Setia campos XIII, 112.
 Percidi gaudes, percisus, Papyle, ploras IV, 48.
 Perfrixisse tuas quæsta est præfatio fauces III, 18.
 Pergamon has misit. Curvo destringere ferro XIV, 51.
 Periclitatur capite Sotades noster VI, 26.
 Perlege Maeonio cantatas carmine ranas XIV, 183.
 Perpetuam Stellae dum iungit Ianthida vati VI, 21.
 Perpetui numquam moritura volumina Sili VII, 63.
 Pervenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem VIII, 11.
 Petit Gemellus nuptias Maronillae I, 10.
 Pexatus pulchre rides mea, Zoile, trita II, 58.
 Phoebe, veni, sed quantus eras cum bella tonanti VII, 23.
 Phosphore, redde diem: quid gaudia nostra moraris? VIII, 21.
 Pica loquax certa dominum te voce saluto XIV, 76.
 Picentina Ceres niveo sic nectare crescit XIII, 47.
 Picto quod iuga delicata collo I, 104.
 Pios vatis Theodori flamma penates XI, 93.
 Pinxisti Venerem, colis, Artemidore, Minervam V, 40.
 Pistor qui fueras diu, Cypere VIII, 16.
 Plena laboratis habeas cum scrinia libris IV, 33.
 Plorat Eros, quotiens maculosae pocula murrae X, 80.
 Plus credit nemo tota quam Cordus in urbe III, 15.
 Poma sumus Cybeles: procul hinc discede, viator XIII, 25.
 Pompeios iuvenes Asia atque Europa, sed ipsum V, 74.

INDEX EPIGRAMMATON

- Ponitur Ausoniis avis haec rarissima mensis XIII, 65.
 Pontice, quod numquam futuis, sed paelice laeva IX, 41.
 Ponuntur semper chrysendeta Calpetiano VI, 94.
 Potabis liquidum Signina morantia ventrem? XIII, 116.
 Potavi modo consulare vinum VII, 79.
 Poto ego sextantes, tu potas, Cinna, deunces XII, 27.
 Potor nobilis, Aule, lumine uno VI, 78.
 Praeceptus sanguinea dum se rotat ursus harena Ep. 11.
 Praedia solus habes et solus, Candide, nummos III, 26.
 Praedo fuit volucrum: famulus nunc aucupis idem XIV, 217.
 Praestitit exhibitus tota tibi, Caesar, harena Ep. 9.
 Praetorem pauper centum sestertia Gaurus IV, 67.
 Praetores duo, quattuor tribuni VI, 8.
 Prima Palatino lux est haec orta Tonanti IX, 39.
 Prima salutantes atque altera conterit hora IV, 8.
 Primos passa toros et adhuc placanda marito IV, 22.
 Primum est ut praestes, si quid te, Cinna, rogabo VII, 43.
 'Primus ubi est' inquis 'cum sit liber iste secundus?' II, 93.
 Princeps Niliaci raperis, coracine, macelli XIII, 85.
 Principium des, Iane, licet velocibus annis VIII, 8.
 Priscus ab Aetnaeis mihi, Flacce, Terentius oris VIII, 45.
 Privignum non esse tuae te, Galle, novercae IV, 16.
 Pro sene, sed clare, votum Maro fecit amico XII, 90.
 Profecit poto Mithridates saepe veneno V, 76.
 Proficies nihil hoc, caedas licet usque, flagello XIV, 55.
 Proscriptum famulus servavit fronte notatus III, 21.
 Prostratum vasta Nemees in valle leonem Ep. 6, b.
 Proxima centenis ostenditur ursa columnis III, 19.
 Pruna peregrinae carie rugosa senectae XIII, 29.
 Psilothro faciem levas et dropace calvam III, 74.
 Psittacus a vobis aliorum nomina discam XIV, 73.
 Puella senibus dulcior mihi cynis V, 37.
 Pugio, quem curva signat brevis orbita vena XIV, 33.
 Pulcher adest onager: mitti venatio debet XIII, 100.
 Pulchre valet Charinus et tamen pallet I, 77.
 Puncta notis illex et acuta cuspide clusa XIV, 92.
 Pyrrhae filia, Nestoris noverca X, 67.

- Qua factus ratione sit requiris X, 102.
 Qua moechum ratione basiaret XII, 93.
 Qua vicina pluit Vipsanis porta columnis IV, 18.
 Quadrantem Crispus tabulis, Faustine, supremis V, 32.
 Quadringenta tibi non sunt, Chaerestrata: surge V, 25.
 Quadringentorum reddis mihi, Phoebe, tabellas IX, 102.
 Quae legis causa nupsit tibi Laelia, Quinte V, 75.
 Quae mala sunt domini, quae servi commoda, nescis IX, 92.
 Quae mihi praestiteris meminisse semperque tenebo V, 52.
 Quae modo litoreos ibatis carmina Pyrgos XII, 5.
 Quae natat in Siculo grandis murena profundo XIII, 80.
 Quae non sollicitus teneat servetque minister XIV, 108.
 Quae nova tam similis genuit tibi Leda ministros? IX, 103.

INDEX EPIGRAMMATON

- Quae scit compositos manus improba mittere talos XIV, 16.
 Quae tam seposita est, quae gens tam barbara, Caesar *Ep.* 3.
 Quae te causa trahit vel quae fiducia Romam III, 38.
 Quae tibi non stabat praecisa est mentula, Glypte II, 45.
 Quaecumque lusi iuvenis et puer quondam I, 113.
 Quaedam me cupit,—invide, Procille!— I, 115.
 Quaeris cur nolim te ducere, Galla? Diserta es XI, 19.
 Quaero diu totam, Safroni Rufe, per urbem IV, 71.
 Qualem, Flacce, velim quaeris nolimve puellam? I, 57.
 Qualiter Assyrios renovant incendia nidos V, 7.
 Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus *Ep.* 7.
 Quam brevis immensum cepit membrana Maronem! XIV, 186.
 Quam mihi mittebas Saturni tempore lancem X, 29.
 Quam sit lusca Philaenis indecenter XII, 22.
 Quamvis Callaico rubeam generosa metallo XIV, 95.
 Quamvis lata gerat patella rhombum XIII, 81.
 Quamvis me ligulam dicant equitesque patresque XIV, 120.
 Quamvis tam longo possis satur esse libello XI, 108.
 Quanta Gigantei memoratur mensa triumphii VIII, 49.
 Quanta quies placidi tantast facundia Nervae VIII, 70.
 Quanta tua est probitas tanta est infantia formae VIII, 46.
 Quantum iam superis, Caesar, caeloque dedisti IX, 3.
 Quantum sollicito fortuna parentis Etrusco VI, 83.
 Quantus, io, Latias mundi concentus ad aras VIII, 4.
 Quare non habeat, Fabulle, quaeris XII, 20.
 Quare tam multis a te, Laetine, diebus XII, 17.
 Quatenus Odrysius iam pax Romana triones VII, 80.
 Quattuor argenti libras mihi tempore brumae VIII, 71.
 Quem recitas meus est, o Fidentine, libellus I, 38.
 Qui Corcyraei vidit pomaria regis VIII, 68.
 Qui Diomedeis metuendus saetiger agris XIII, 93.
 Qui ducis vultus et non legis ista libenter I, 40.
 Qui gravis es nimium, potes hinc iam, lector, abire XI, 16.
 Qui legis Oedipoden caligantemque Thyesten X, 4.
 Qui modo per totam flammis stimulatus harenam *Ep.* 19.
 Qui nondum Stygias quaerit descendere ad umbras XI, 84.
 Qui nunc Caesareae lusus spectatur harenae VIII, 30.
 Qui Palatinae caperet convivia mensae VIII, 39.
 Qui pinxit Venerem tuam, Lycori I, 102.
 Qui potuit Bacchi matrem dixisse Tonantem V, 72.
 Qui praestat pietate pertinaci VIII, 38.
 Qui recitat lana fauces et colla revinctus VI, 41.
 Qui tecum cupis esse meos ubicumque libellos I, 2.
 Qui tonsor fueras tota notissimus urbe VII, 64.
 Qui venit botulus mediae tibi tempore brumae XIV, 72.
 Quid de te, Line, suspicetur uxor II, 54.
 Quid faciat volt scire Lyris: quod sobria: fellat II, 73.
 Quid faciet nullos hic inventura capillos XIV, 25.
 Quid factum est, rogo, quid repente factum V, 44.
 Quid me concompactam ceris et harundine rides? XIV, 64.

INDEX EPIGRAMMATON

- Quid me, Thai, senem subinde dicis? IV, 50.
 Quid mecum est tibi? Me puella sumat XIV, 56.
 Quid mihi reddat ager quaeris, Line, Nomentanus? II, 38.
 Quid mihi vobiscum est, o Phoebe novemque sorores? II, 22.
 Quid narrat tua moecha? Non puellam III, 84.
 Quid nobis, inquis, cum epistola? II, *praef.*
 Quid non cogit amor? secuit nolente capillos V, 48.
 Quid nunc saeva fugis placidi lepus ora leonis? I, 22.
 Quid pereunt stulto fortes haltere lacerti? XIV, 49.
 Quid promittebas mihi milia, Gaure, ducenta V, 82.
 Quid recitaturus circumdas vellera collo? IV, 41.
 'Quid sentis' inquis 'de nostris, Marce, libellis?' V, 63.
 Quid, stulte, nostris versibus tuos misces? X, 100.
 Quid te, Tucca, iuvat vetulo miscere Falerno I, 18.
 Quid tibi nobiscum est, ludi scelerate magister IX, 68.
 Quid vellis vetulum, Ligeia, cunnum? X, 90.
 Quidam me modo, Rufe, diligenter VI, 82.
 Quidquid agit Rufus, nihil est nisi Naevia Rufo I. 68.
 Quidquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro *Ep.* 21.
 Quidquid Parrhasia nitebat aula XII, 15.
 Quidquid ponitur hinc et inde verris II, 37.
 Quinque satis fuerant: nam sex septemve libelli VIII, 3.
 Quinte Caledonios Ovidi visure Britannos X, 44.
 Quintiliane, vagae moderator summe iuventae II, 90.
 Quintum pro Decimo, pro Crasso, Regule, Macrum V, 21.
 Quintus nostrorum liber est, Auguste, iocorum V, 15.
 Quis labor in phiala? docti Myos anne Myronos? VIII, 50.
 Quis Palatinos imitatur imagine vultus IX, 24.
 Quis puer hic nitidis absistit lanthidos undis? VII, 15.
 Quis, rogo, tam durus, quis tam fuit ille superbus X, 66.
 Quis te Phidiaco formatam, Iulia, caeloq VI, 13.
 Quis tibi persuasit nares abscidere moecho? III, 85.
 Quisquis Flaminiam teris, viator XI, 13.
 Quisquis laeta tuis et sera parentibus optas X, 71.
 Quisquis stolaeve purpuraeve contemptor X, 5.
 Quo possit fieri modo, Severe VII, 34.
 Quo tu, quo, liber otiose, tendis XI, 1.
 Quo vis cumque loco potes hunc finire libellum XIV, 2.
 Quod alpha dixi, Corde, paenulatorum V, 26.
 Quod Caietano reddis, Polycharme, tabellas VIII, 37.
 Quod clamas semper, quod agentibus obstrepis, Aeli I, 95.
 Quod convivaris sine me tam saepe, Luperce VI, 51.
 Quod cupis in nostris dicique legique libellis IV, 31.
 Quod fellas et aquam potas, nil, Lesbia, peccas II, 50.
 Quod Flacco Varioque fuit summoque Maroni XII, 3.
 Quod fronte Selium nubila vides, Rufe II, 11.
 Quod lana caput alligas, Charine XII, 89.
 Quod magni Thraseae consummatique Catonis I, 8.
 Quod mihi vix unus toto liber exeat anno X, 70.
 Quod minimos cernis, mitti nos credis amicae XIV, 9.
 Quod nec carmine gloriior supino II, 86.

INDEX EPIGRAMMATON

- Quod nec Vergilius nec carmine dicit Homerus XIV, 57.
 Quod nimio gaudes noctem producere vino II, 89.
 Quod nimium lives nostris et ubique libellis XI, 94.
 Quod nimium mortem, Chaeremon Stoice, laudas XI, 56.
 Quod nocturna tibi, Leandre, pepercerit unda *Ep.* 25.
 Quod non argentum, quod non tibi mittimus aurum V, 59.
 Quod non insulse scribis tetrasticha quaedam VII, 85.
 Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes VI, 11.
 Quod novus et nuper factus tibi praestat amicus III, 36.
 Quod nubis, Proculina, concubino VI, 22.
 Quod nulli calicem tuum propinas II, 15.
 Quod numquam maribus iunctam te, Bassa, videbam I, 90.
 Quod nutantia fronte perticata V, 12.
 Quod optimum sit disputat convivium IX, 77.
 Quod pectus, quod crura tibi, quod bracchia vellis II, 62.
 Quod pius et supplex elephas te, Caesar, adorat *Ep.* 17.
 Quod quacumque venis Cosmum migrare putamus III, 55.
 Quod querulum spirat, quod acerbum Naevia tussit II, 26.
 Quod semper casiaque cinnamoque VI, 55.
 Quod semper superos invito fratre rogasti IX, 51.
 Quod siccae redolet palus lacunae IV, 4.
 Quod spirat tenera malum mordente puella III, 65.
 Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata VI, 48.
 Quod te diripiunt potentiores VII, 76.
 Quod te mane domi totò non vidimus anno IV, 26.
 Quod te nomine iam tuo saluto II, 68.
 Quod tibi crura rigent saetis et pectora villis VI, 56.
 Quod tibi Decembri mense, quo volant mappae V, 18.
 Quos cuperet Phlegraea suos victoria ludos VIII, 78.

- Raptus abit media quod ad aethera taurus harena *Ep.* 16.
 Rara tibi curva craticula sudet ofella XIV, 221.
 Raros colligis hinc et hinc capillos X, 83.
 Raucae chortis aves et ova matrum VII, 31.
 Reclusis foribus grandes percidis, Amille VII, 62.
 Redde pilam: sonat aesthermarum. Ludere pergis? XIV, 163.
 Reddidit Eurydicen vati: sed perdidit ipse XIV, 165.
 Regia pyramidum, Caesar, miracula ride VIII, 36.
 Rem factam Pompullus habet, Faustine: legetur VI, 61.
 Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omnes III, 79.
 Rerum certa salus, terrarum gloria, Caesar II, 91.
 Retia dum cessant latratoresque Molossi XII, 1.
 Rictibus his tauros non eripuerunt magistri I, 48.
 Ride, si sapis, o puella, ride II, 41.
 Rideto multum qui te, Sextille, cinaedum II, 28.
 Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis XIV, 129.
 Romam petebat esuritor Tuccius III, 14.
 Romam vade, liber: si, veneris unde, requireret III, 4.
 Romanos rerum dominos gentemque togatam XIV, 124.
 Rufe, vides illum subsellia prima terentem II, 29.

INDEX EPIGRAMMATON

Rumpimus altricem tenero quae vertice terram XIII, 50.
 Rumpitur invidia quidam, carissime Iuli IX, 97.
 Ruris bibliotheca delicati VII, 17.
 Rustica mercatus multis sum praedia nummis VI, 5.
 Rustica sim an perdix quid refert, si sapor idem est? XIII, 76.
 Rusticus es? nescis quid Graeco nomine dicar XIV, 58.

Sacra laresque Phrygum, quos Troiae maluit heres XI, 4.
 Saecula Carpophorum, Caesar, si prisca tulissent *Ep.* 27.
 Saecula Nestoreae permensa, Philaeni, senectae IX, 29.
 Saepe ego Chrestinam futui. Det quam bene quaeris? II, 31.
 Saepe gravis digitis elabitur anulus unctis XIV, 123.
 Saepe loquar nimium gentes quod, Avite, remotas X, 96.
 Saepe meos laudare soles, Auguste, libellos IV, 27.
 Saepe mihi dicis, Luci carissime Iuli I, 107.
 Saepe mihi queritur non siccis Cestos ocellis I, 92.
 Saepe rogare soles qualis sim, Prisce, futurus XII, 92.
 Saepe salutatus numquam prior ipse salutas V, 66.
 Saepius ad palmam prasinus post fata Neronis XI, 33.
 Sancta ducis summi prohibet censura vetatque VI, 91.
 Sancta Salonini terris requiescit Hiberis VI, 18.
 Sanctorum nobis miracula reddis avorum VIII, 80.
 Sanguine de nostro tinctas, ingrate, lacernas XIII, 87.
 Sardonica medicata dedit mihi pocula virga IX, 94.
 Sardonychias, smaragdos, adamantas, iaspidas uno V, 11.
 Saturnalia divitem Sabellum IV, 46.
 Saturnalicio Macrum fraudare tributo X, 18.
 Scio me patrocinium debere contumacissimae XII, *praef.*
 Scis te captari, scis hunc qui captat, avarum VI, 63.
 Scribebamus epos; coepisti scribere: cessi XII, 94.
 Scribere me quereris, Velox, epigrammata longa I, 110.
 Scribere te quae vix intellegat ipse Modestus X, 21.
 Scribit in aversa Picens epigrammata charta VIII, 62.
 Scripsi, rescripsit nil Naevia, non dabit ergo II, 9.
 Secta nisi in tenues essemus ligna tabellas XIV, 3.
 Secti podicis usque ad umbilicum VI, 37.
 Securo nihil est te, Naevole, peius; eodem IV, 83.
 Sedere primo solitus in gradu semper V, 14.
 Selectos nisi das mihi libellos XIV, 37.
 Semper agis causas et res agis, Attale, semper I, 79.
 Semper cum mihi diceretur esse X, 40.
 Semper mane mihi de me mera somnia narras VII, 54.
 Semper pauper eris, si pauper es, Aemiliane V, 81.
 Senos Charinus omnibus digitis gerit XI, 59.
 Septem clepsydras magna tibi voce petenti VI, 35.
 Septem post calices Opimiani IX, 87.
 Septima iam, Phileros, tibi conditur uxor in agro X, 43.
 Seria cum possim, quod delectantia malo V, 16.
 Serus ut aetheriae Germanicus imperet aulae XIII, 4.
 Sescenti cenant a te, Iustine, vocati XI, 65.
 Setinos, moneo, nostra nive frange trientes XIV, 103.

INDEX EPIGRAMMATON

- Setinum dominaeque nives densique trientes VI, 86.
 Seu leviter noto, seu caro missa sodali XIV, 11.
 Seu tu Paestanis genita es seu Tiburis arvis IX, 60.
 Sex sestertia si statim dedisses VI, 30.
 Sexagena teras cum limina mane senator XII, 29.
 Sexagesima, Marciane, messis VI, 70.
 Sextantes, Calliste, duos infunde Falerni V, 64.
 Sexte, nihil debes, nil debes, Sexte, fatemur II, 3.
 Sexte, Palatinae cultor facunde Minervae V, 5.
 Sextiliane, bibis quantum subsellia quinque I, 26.
 Sextus mittitur hic tibi libellus VI, 1.
 Si caldum potas, ardenti murra Falerno XIV, 113.
 Si comes ista tibi fuerit membrana, putato XIV, 188.
 Si credis mihi, Quinte, quod mereris IX, 52.
 Si daret autumnus mihi nomen, Oporinos essem IX, 13.
 Si dederint superi decies mihi milia centum I, 103.
 Si deiecta gemas longo venabula rostro XIV, 31.
 Si desiderium, Caesar, populique patrumque VII, 5.
 Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum II, 24.
 Si donare vocas promittere nec dare, Gai X, 17.
 Si Libycae nobis volucres et Phasides essent XIII, 45.
 Si, Lucane, tibi vel si tibi, Tulle, darentur I, 36.
 Si matutinos facilest tibi perdere somnos XIV, 125.
 Si me mobilibus scis expulsare sinistris XIV, 46.
 Si memini, fuerant tibi quattuor, Aelia, dentes I, 19.
 Si meus aurita gaudet lagalopece Flaccus VII, 87.
 Si mihi Picena turdus palleret oliva IX, 54.
 Si mutare paras longaevos cana capillos XIV, 27.
 Si nimius videor seraque coronide longus X, 1.
 Si non est grave nec nimis molestum V, 6.
 Si non ignota est docti tibi terra Catulli XIV, 100.
 Si non molestum est teque non piget, scazon I, 96.
 Si possem, totas cuperem misisse lacernas XIV, 132.
 Si prior Euganeas, Clemens, Helicaonis oras X, 93.
 Si qua fides veris, praeferri, maxime Caesar V, 19.
 Si qua videbuntur chartis tibi, lector, in istis II, 8.
 Si quando leporem mittis mihi, Gellia, dicis V, 29.
 Si quid adhuc superest in nostri faece locelli XIV, 13.
 Si quid forte petam timido gracilique libello VIII, 24.
 Si quid, Fusce, vacas adhuc amari I, 54.
 Si quid lene mei dicunt et dulce libelli X, 45.
 Si quid nostra tuis adicit vexatio rebus X, 82.
 Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum VII, 92.
 Si quis ades longis serus spectator ab oris *Ep.* 24.
 Si quis erit raros inter numerandus amicos I, 39.
 Si quis forte mihi possit praestare roganti IV, 42.
 Si quis plorator collo tibi vernula pendet XIV, 54.
 Si recitaturus dederò tibi forte libellum XIV, 137.
 Si Romana forent haec Socratis ora, fuissent X, 99.
 Si sine carne voles ientaeula sumere frugi XIII, 31.
 Si solum spectes hominis caput, Hectora credas XIV, 212.

INDEX EPIGRAMMATON

- Si spumet rubra conchis tibi pallida testa XIII, 7.
 Si te sportula maior ad beatos VIII, 42.
 Si tecum mihi, care Martialis V, 20.
 Si temperari balneum cupis fervens III, 25.
 Si tibi Cecropio saturata Cydonea melle XIII, 24.
 Si tibi Mistyllos cocus, Aemiliane, vocatur I, 50.
 Si tibi morosa prurigine verminat auris XIV, 23.
 Si tibi talis erit, qualem, dilecta Catullo XIV, 77.
 Si tristi domicenio laboras V, 78.
 Si tua, Cerrini, promas epigrammata vulgo VIII, 18.
 Si tua nec Thais nec lusca est, Quinte, puella III, 11.
 Si veneto prasinove faves, quid coccina sumes? XIV, 131.
 Si vicina tibi Nomento rura coluntur XIII, 15.
 Si vis auribus Atticis probari IV, 86.
 Si vis esse satur, nostrum potes esse Priapum XIV, 70.
 Sic in gramine florido reclinis IX, 90.
 Sic me fronte legat dominus, Faustine, serena VII, 12.
 Sic placidum videas semper, Crispine, Tonantem VII, 99.
 Sic tamquam tabulas scyphosque, Paule XII, 69.
 Sic Tiburtinae crescat tibi silva Dianae VII, 28.
 Siccus, sobrius est Aper; quid ad me? XII, 30.
 Sidera iam Tyrius Phrixei respicit agni X, 51.
 Sidere percussa est subito tibi, Zoile, lingua XI, 85.
 Sili, Castalidum decus sororum IV, 14.
 Silius haec magni celebrat monumenta Maronis XI, 48.
 Simplicior priscis, Munati Galle, Sabinis X, 33.
 Sirenas hilarem navigantium poenam III, 64.
 Sit cisterna mihi quam vinea malo Ravennae III, 56.
 Sit culus tibi quam macer, requiris? III, 98.
 Sit nobis aetate puer, non pumice levis XIV, 205.
 Sit Phlogis an Chione Veneri magis apta requiris? XI, 60.
 Sola tibi fuerant sestertia, Miliche, centum II, 63.
 Sollicitant pavidum dum rhinocerotae magistri Ep. 22.
 Solvere dodrantem nuper tibi, Quinte, volebat VIII, 9.
 Solvere, Paete, decem tibi me sestertia cogis XI, 76.
 Sorba sumus, molles nimium tendentia ventres XIII, 26.
 Sordida cum tibi sit, verum tamen, Attale, dicit IV, 34.
 Sordida si flavo fuerit tibi pulvere vestis XIV, 68.
 Sordidior caeno cum sit toga, calceus autem VII, 33.
 Sortitus thecam calamis armare memento XIV, 20.
 Sotae filia clinici, Labulla IV, 9.
 Spadone cum sis eviratio fluxo V, 41.
 Spectabat modo solus inter omnes IV, 2.
 Spectas nos, Philomuse, cum lavamur XI, 63.
 Spondophoros Libycas domini petit armiger urbis IX, 56.
 Spero me secutum in libellis meis I, *praef.*
 Spirat in advecto, sed iam piger, aequore nullus XIII, 79.
 Splendida cum volitant Spartani pondera disci XIV, 164.
 Splendida ne madidis violent bombycina crines XIV, 24.
 Spoletina bibis vel Marsis condita cellis XIV, 116.
 Sportula, Cane, tibi suprema nocte petita est I, 80.

INDEX EPIGRAMMATON

- Sportula nulla datur: gratis conviva recumbis III, 30.
 Stare iubes semper nostrum tibi, Lesbia, penem VI, 23.
 Stare, Luperce, tibi iam pridem mentula desit III, 75.
 Stellae delictum mei columba I, 7.
 Stragula purpureis lucent villosa tapetis XIV, 147.
 Stragula succincti venator sume veredi XIV, 86.
 Subdola famosae moneo fuge retia moechae II, 47.
 Succumbit sterili frustra gallina marito XIII, 64.
 Sum cocleis habilis sed nec minus utilis ovis XIV, 121.
 Sum, fateor, semperque fui, Callistrate, pauper V, 13.
 Sum figuli lusus russi persona Batavi XIV, 176.
 Sum fragilis: sed tu, moneo, ne sperne sigillum XIV, 178.
 Sume Cytheriaco medicatum nectare ceston XIV, 207.
 Summa licet velox, Agathine, pericula ludas IX, 38.
 Summa Palatini poteras aequare Colossi VIII, 60.
 Summa tuae, Meleagre, fuit quae gloria famae *Ep.* 15.
 Sunt bona, sunt quaedam mediocria, sunt mala plura I, 16.
 Sunt chartae mihi quas Catonis uxor XI, 15.
 Sunt gemini fratres, diversa sed inguina lingunt III, 88.
 Sunt quidam qui me dicant non esse poetam XIV, 194.
 Sunt tibi, confiteor, diffusi iugera campi III, 31.
 Supremas tibi triciens in anno V, 39.
 Surgite: iam vendit pueris ientacula pistor XIV, 223.
 Surrentina bibis? nec murrina picta nec aurum XIII, 110.
 Surripuit pastor quae nondum stantibus haedis XIII, 38.
 Sus fera iam gravior maturi pignore ventris *Ep.* 14.
 Sutor cerdo dedit tibi, culta Bononia, munus III, 59.
 Synthesibus dum gaudet eques dominusque senator XIV, 1.

 Tam dubia est lanugo tibi, tam mollis ut illam X, 42.
 Tam male Thais olet quam non fullonis avari VI, 93.
 Tam saepe nostrum decipi Fabullinum XII, 51.
 Tam tremulum crisat, tam blandum prurit, ut ipsum XIV, 203.
 Tanquam parva foret sexus iniuria nostri IX, 7.
 Tanquam simpliciter mecum, Callistrate, vivas XII, 35.
 Tanta est quae Titio columna pendet XI, 51.
 Tanta tibi est animi probitas orisque, Safroni XI, 103.
 Tanta tibi est recti reverentia, Caesar, et aequi XI, 5.
 Tantos et tantas si dicere Sextilianum VI, 54.
 Tantum dat tibi Roma basiorum XII, 59.
 Tantum magna suo debet Verona Catullo XIV, 195.
 Tantus es et talis nostri, Polypheme, Severi VII, 38.
 Tarpeiae venerande rector aulae VII, 60.
 Tarpeias Diodorus ad coronas IX, 40.
 Tarraco, Campano tantum cessura Lyaeo XIII, 118.
 Taurino poteras pectus constringere tergo XIV, 66.
 Te fortasse magis capiat de virgine porca XIII, 56.
 Tempora Pieria solitus redimire corona XII, 52.
 Tempore brumali non multum levius prosunt XIV, 138.
 Temporibus nostris aetas cum cedat avorum VIII, 55.
 Ter centena quidem poteras epigrammata ferre II, 1.

INDEX EPIGRAMMATON

- Tercentum Libyci modios de messe coloni XIII, 12.
 Terrarum dea gentiumque Roma XII, 8.
 Texta rosis fortasse tibi vel divite nardo XIII, 51.
 'Thaïda Quintus amat.' 'Quam Thaïda?' 'Thaïda luscam'
 III, 8.
 Thaïda tam tenuem potuisti, Flacce, videre? XI, 101.
 Thais habet nigros, niveos Laecania dentes V, 43.
 Theca tectus ahenea lavatur XI, 75.
 Thelyn viderat in toga spadonem X, 52.
 Thestyle, Victoris tormentum dulce Voconi VII, 29.
 Thestylon Aulus amat sed nec minus ardet Alexin VIII, 63.
 Tibi, summe Rheni domitor et parens orbis IX, 5.
 Tibur in Herculeum migravit nigra Lycoris IV, 62.
 Tinctis murice vestibus quod omni IX, 62.
 Tinge caput Cosmi folio, cervical olebit XIV, 146.
 Titulle, moneo, vive: semper hoc serum est VIII, 44.
 Tolle, puer, calices tepidique toreumata Nili XI, 11.
 Tomentum concisa palus Circense vocatur XIV, 160.
 Tondendis haec arma tibi sunt apta capillis XIV, 36.
 Tongilianus habet nasum, scio, non ego. Sed iam XII, 88.
 Tonsorem puerum sed arte talem VIII, 52.
 Tonstrix Suburae faucibus sedet primis II, 17.
 Tota mihi dormitur hiems et pinguior illo XIII, 59.
 Tota quidem ponatur anas, sed pectore tantum XIII, 52.
 Totis, Galle, iubes tibi me servire diebus X, 56.
 Toto vertice quot gerit capillos XII, 7.
 Trebula nos genuit; commendat gratia duplex XIII, 33.
 Tres habuit dentes, pariter quos expuit omnes VIII, 57.
 Triginta mihi quattuorque messes XII, 34.
 Triginta tibi sunt pueri totidemque puellae XII, 86.
 Triginta toto mala sunt epigrammata libro VII, 81.
 Triste supercilium durique severa Catonis XI, 2.
 Tristis Athenagoras non misit munera nobis VIII, 41.
 Tristis es et felix. Sciat hoc Fortuna caveto VI, 79.
 Tu qui pene viros terres et falce cinaedos VI, 16.
 Tu Setina quidem semper vel Massica ponis IV, 69.
 Tunc triplices nostros non vilia dona putabis XIV, 6.
 Turba gravis paci placidaeque inimica quieti Ep. 4.
 Turbabis versus nec littera tota volabit XIII, 75.
 Tuscae glandis aper populator et ilice multa VII, 27.
 Vade salutatum pro me, liber: ire iuberis I, 70.
 Vapulat adsidue veneti quadriga flagello VI, 46.
 Vare, Paraetonias Latia modo vite per urbes X, 26.
 Varro, Sophocleo non infitiande cothurno V, 30.
 Vatis Apollinei magno memorabilis ortu VII, 22.
 Veientana mihi misces, ubi Massica potas III, 49.
 Vellera consumunt Patavinae multa trilices XIV, 143.
 Velleribus primis Apulia, Parma secundis XIV, 155.
 Vendere, Tucce, potes centenis milibus emptos? XI, 70.
 Venderet excultos colles cum praeco facetus I, 85.

INDEX EPIGRAMMATON

- Vendunt carmina Gallus et Lupercus XII, 47.
 Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro I, 37.
 Venturum iuras semper mihi, Lygde, roganti XI, 73.
 Verbera securi solitus leo ferre magistri II, 75.
 Vernaculorum dicta, sordidum dentem X, 3.
 Verona docti syllabas amat vatis I, 61.
 Versiculos in me narratur scribere Cinna III, 9.
 Versus et breve vividumque carmen XII, 61.
 Versus scribere me parum severos I, 35.
 Versus scribere posse te disertos VI, 14.
 Vexerat Europen fraterna per aequora taurus *Ep.* 16, b.
 Vibi Maxime, si vacas havere XI, 106.
 Vicinus meus est manuque tangi I, 86.
 Viderat Ausonium posito modo crine ministrum IX, 36.
 Vidissem modo forte cum sedentem V, 49.
 Vidisti semel, Oppiane, tantum VIII, 25.
 Vilia maternis fuimus Persica ramis XIII, 46.
 Vilia sutoris calicem monumenta Vatini XIV, 96.
 Vimine clusa levi niveae custodia coctae II, 85.
 Vincentem roseos facieque comaque ministros XII, 64.
 Vindemiarum non ubique proventus IX, 98.
 Vir bonus et pauper linguaque et pectore verus IV, 5.
 Vir Celtiberis non tacende gentibus I, 49.
 Vis commendari sine me cursurus in urbem III, 5.
 Vis fieri liber? mentiris, Maxime, non vis II, 53.
 Vis futui gratis, cum sis deformis anusque VII, 75.
 Vis futui nec vis mecum, Saufeia, lavari III, 72.
 Vis te, Sexte, coli: volebam amare II, 55.
 Vitam quae faciant beatiorum X, 47.
 Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras III, 24.
 Vivida cum poscas epigrammata, mortua ponis XI, 42.
 Vmida qua gelidas summittit Trebula valles V, 71.
 Vna est in nostris tua, Fidentine, libellis I, 53.
 Vna nocte quater possum: sed quattuor annis XI, 97.
 Vinctis falciferi senis diebus XI, 6.
 Vincto Corduba laetior Venafro XII, 63.
 Vndecies una surrexti, Zoile, cena V, 79.
 Vndenis pedibusque syllabisque X, 9.
 Vnguenta et casias et olentem funera murrum XI, 54.
 Vnguentum, fateor, bonum dedisti III, 12.
 Vnguentum fuerat, quod onyx modo parva gerebat VII, 94.
 Vnguentum heredi numquam nec vina relinquis XIII, 126.
 Vnice, cognato iunctum mihi sanguine nomen XII, 44.
 Vnus de toto peccaverat orbe comarum II, 66.
 Vnus saepe tibi tota denarius arca II, 51.
 Vota tui breviter si vis cognoscere Marci I, 55.
 Vrbanus tibi, Caecili, videris I, 41.
 Vri Tongilius male dicitur hemitritaeo II, 40.
 Vssit amatorem Nemesis lasciva Tibullum XIV, 193.
 Vt bene loquatur sentiatque Mamercus V, 28.
 Vt faciam breviora mones epigrammata, Corde III, 83.
 Vt nova dona tibi, Caesar, Nilotica tellus VI, 80.

INDEX EPIGRAMMATON

- Vt patiar moechum rogat uxor, Galle, sed unum III, 92.
 Vt poscas, Clyte, munus exigasque VIII, 64.
 Vt pueros emeret Labienus vendidit hortos XII, 33.
 Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata. Nolo I, 63.
 Vt sapiant fatuae, fabrorum prandia, betae XIII, 13.
 Vtere femineis complexibus, utere, Victor XI, 78.
 Vtere lactucis et mollibus utere malvis III, 89.
 Vult, non vult dare Galla mihi, nec dicere possum III, 90.
 Vxor cum tibi sit formonsa, pudica, puella IX, 66.
 Vxor cum tibi sit puella qualem XII, 97.
 Vxor, vade foras aut moribus utere nostris XI, 104.
 Vxorem armati futuis, puer Hylle, tribuni II, 60.
 Vxorem, Charideme, tuam scis ipse sinisque VI, 31.
 Vxorem habendam non putat Quirinalis I, 84.
 Vxorem nolo Telesinam ducere: quare? II, 49.
 Vxorem quare locupletem ducere nolim VIII, 12.

 Zoile, quid solium subluto podice perdis? II, 42.
 Zoile, quid tota gemmam praecingere libra XI, 37.
 Zoilus aegrotat: faciunt hanc stragula febrem II, 16.

OXFORD CLASSICAL TEXTS

GREEK

AESCHYLUS. G. G. A. Murray

ANTONINUS. J. H. Leopold

APOLLONIUS RHODIUS. R. C. Seaton

ARISTOPHANES. F. W. Hall, W. M. Geldart

I. *Ach., Eq., Nubes, Vesp., Pax, Aves.* Second edition

II. *Lys., Thesm., Ran., Eccl., Plutus, Fragmenta.* Sec. ed.

ARISTOTLE. I. Bywater, F. G. Kenyon

De Arte Poetica. Second edition

De Caelo

Categoriae

Ethica

Physica

Atheniensium Respublica

BUCOLICI GRAECI. U. v. Wilamowitz-Moellendorff

DEMOSTHENES

I. *Orationes* I-XIX. S. H. Butcher

II. i. *Orationes* XX-XXVI. S. H. Butcher

II. ii. *Orationes* XXVII-XL. W. Rennie

III. *Or.* XLI-LXI; *Proemia; Epistulae.* W. Rennie

EURIPIDES. G. G. A. Murray

I. *Cyc., Alc., Med., Heracl., Hip., Andr., Hec.*

II. *Suppl., Herc., Ion, Tro., El., I.T.* Third ed.

III. *Hel., Phoen., Or., Bacch., Iph. Aul., Rhesus*

HELLENICA OXYRHYNCHIA *cum Theopompi et
Cratippi fragmentis.* B. P. Grenfell, A. S. Hunt

HERODOTUS. K. Hude. Second edition

I (Books I-IV), II (Books V-IX)

HOMER

I-II. *Iliad.* D. B. Monro, T. W. Allen

Books I-XII. Second edition

Books XIII-XXIV. Third edition

III-IV. *Odyssey.* T. W. Allen

Books I-XII. Second edition

Books XIII-XXIV. Second edition

V. *Hymns, &c.* T. W. Allen

HYPERIDES. F. G. Kenyon

LONGINUS. A. O. Prickard. Second edition

GREEK (*cont.*)

LYSIAS. K. Hude

PINDAR. C. M. Bowra. Second edition

PLATO. J. Burnet

- I. *Euth.*, *Apol.*, *Crit.*, *Ph.*; *Crat. Tht.*, *Soph.*, *Polit.* Ed. 2
- II. *Par.*, *Phil.*, *Symp.*, *Phdr.*; *Alc. I, II*, *Hipp.*, *Am.* Ed. 2
- III. *Thg.*, *Chrm.*, *Laches*, *Lysis*, *Euthd.*, *Prot.*, *Gorg.*,
Meno, *Hp. Ma. et Min.*, *Io*, *Mnx.*
- IV. *Clitopho*, *Respublica*, *Timaeus*, *Critias*
Respublica separately.
- V. *Minos*, *Leges*; *Ep.*, *Epp.*, *Def.*, *Spuria*

SOPHOCLES, *Fabulae*. A. C. Pearson

THEOPHRASTUS, *Characteres*. H. Diels

THUCYDIDES. H. Stuart Jones and J. E. Powell

Books I-IV

Books V-VIII

XENOPHON. E. C. Marchant

I-V

- I. *Historia Graeca*, Ed. 2
- II. *Libri Socratici* and III. *Anabasis*
- IV. *Institutio Cyri* and V. *Opuscula*

LATIN

ASCONIUS. A. C. Clark

CAESAR, *COMMENTARII*. R. L. A. Du Pontet

I. *Bellum Gallicum*

II. *Bellum Civile*

CATULLUS. R. Ellis

CICERO

EPISTULAE. L. C. Purser

- I. *ad Fam.*
- II. *ad Att.*, *Pars i* (1-8), *Pars ii* (9-16)
- III. *ad Q. F.*, *ad M. Brut.*, *Fragm.*

ORATIONES. A. C. Clark and W. Peterson

- I. *Rosc. Am.*, *I. Pomp.*, *Clu.*, *Cat.*, *Mur.*, *Cael.* Clark
- II. *Pro Milone*, *Caesarianae*, *Philippicae*. Clark. Ed. 2
- III. *Verrinae*. Peterson. Second edition
- IV. *Quinct.*, *Rosc. Com.*, *Caec.*, *Leg. Agr.*, *Rab. Perduell.*,
Flacc., *Pis.*, *Rab. Post.* Clark
- V. *Post Reditum*, *De Domo*, *Har. Resp.*, *Sest.*, *Vat.*, *Prov.*
Cons., *Balb.* Peterson
- VI. *Tull.*, *Font.*, *Sull.*, *Arch.*, *Planc.*, *Scaur.* Clark

CIC

R

878

M378EL

HO

ISI

LIV

E

E

E

E

LU

MA

NE

OV

PE

PL

PR

ST

TA

T

T

V

A

OX

Amen

DEMCO

